

DE Banier

SGP & GENDERBELEID

“Heb compassie en wees zorgvuldig in de genderdiscussie.”

Zorg voor de schepping

Zorg voor de veiligheid

bvd
advocaten

Recht doen.

**Onze advocaten zetten uw belangen op scherp.
Met ondernemerschap en passie. Om u te dienen.**

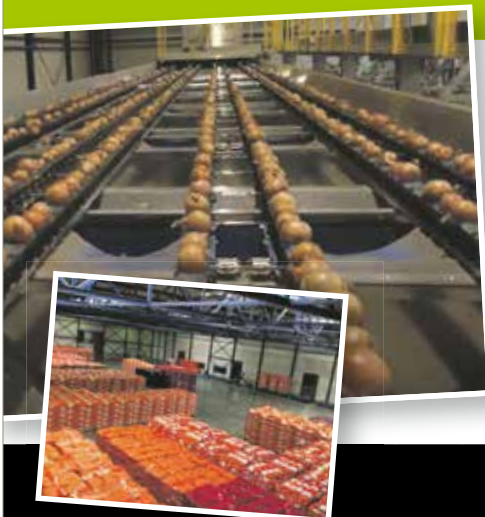
Advies nodig?

www.bvd-advocaten.nl

Barneveld | Hardinxveld-Giessendam | Kampen | Veenendaal | Werkendam

WERKEN BIJ EEN TOP BEDRIJF?

TOP is een familiebedrijf en jarenlang actief binnen de verwerking en export van uien. Van teelt tot retail werken wij met de beste mensen! TOP heeft internationaal vestigingen voor het telen en verwerken van onze uienproducten. Door groei van onze bedrijfstakken zijn wij op zoek naar nieuwe TOP-kandidaten die samen met ons de strijd aangaan. Ben jij geïnteresseerd, leergierig en houd jij van uitdagingen? Dan zoeken wij jou!

Wij zoeken:

Top Onions

- Logistiek medewerker
- Sales Support medewerker
- Elektromonteur
- Medewerker Inpakafdeling
- Heftruckchauffeur
- Account Manager Europe
- Teler (USA)

Top Fresh Service

- Assistent bedrijfsleider

Top Taste

- Supply Chain Manager
- Sales Manager Eastern Europe/Middle East/Asia

Crop Alliance

- Logistiek Administratief Medewerker
- Elektromechanisch monteur

Heb je interesse?

Mail dan naar bart.hommes@greencareerconsult.nl of bel 06-53159483

 Green Career Consult

2022, een jaar onzes Heeren

We staan aan het begin van 2022. Wat zal er aan dit jaar verbonden zijn? Veel is onbekend en onzeker. Maar vóór alles is het jaar 2022 een 'anno Domini', een jaar onzes Heeren.

INHOUD

Genderbeleid

6

Meditatie	5
Thema: genderbeleid	6
Voorzitter	9
Binnenhof	11
Haags nieuwsoverzicht	12
Studio	13
Europa	15
Varia	16
Interview: Bisschop	18
Principiële doordenking	22
Uitgelicht	23
GR22: Schepping	24
Jongeren	27
GR22: Veiligheid	28
Haagse propjes	31

De maand januari staat al gelijk in het teken van het aantreden van het kabinet Rutte IV. We wensen de regering wijsheid toe voor haar hoge ambt. Volgens de Bijbel is de overheid dienaar van God. Dat roept overheid en onderdaan op tot gehoorzaamheid. Zo zal het ons wél gaan.

Verkiezingen

Dit jaar is een verkiezingsjaar voor de gemeenteraden. Er zijn al vele voorbereidingen getroffen. Ook zal nog het nodige werk moeten worden verzet. Het is ons gebed dat de Heere alle inzet zegent. En dat we zo worden verblijd met een mooi resultaat.

Corona

Van alle thema's die dit jaar op de agenda komen, is corona de urgentste. Nog steeds worden we allen bepaald bij de kwetsbaarheid van onze gezondheid. Het vraagt voortdurend om maatregelen. Maar vooreerst vraagt het om wijs beleid. Het lijkt erop dat het besef groeit dat we uit de alarmfase moeten overgaan naar een onderhoudsfase. We zien ernaar uit dat onze overheid hieraan op een vertrouwenwekkende wijze leiding mag geven.

Genderdiversiteit

Een ander actueel thema is dat van genderdiversiteit. De Algemene wet

gelijke behandeling heeft het maken van onderscheid van een grondwettelijk kader voorzien. Daarmee laat de behoefte aan het maken van onderscheid zich kennelijk niet reguleren. Is het overeenkomstig het emancipatiestreven en politiek correct? Dat wordt belangrijk gevonden, maar neemt de spanningen onder het volk niet weg. Het garandeert ook de zegen niet. Die is alleen te verkrijgen in de eerbiediging van Gods inzettingen.

Ongemerkt blikken we zo al ver vooruit. Maar laten we ons er dit jaar in oefenen om steeds terug te keren naar het begin. Dat is het beginsel van Gods Woord. Dat is bovenal de God van Zijn Woord. "Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, zegt de Heere, Die is, en Die was, en Die komen zal, de Almachtige." (Openb. 1) ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Passie
voor vakmanschap

WWW.HUISMANALBLASSERDAM.NL

Huisman Keukens & Sanitair | Voltastraat 1 | 2952 AW Alblasserdam | 078-6932541 | info@huismanalblasserdam.nl

'duidelijk advies
voor het MKB'

VERZEKERINGEN VOOR

PARTICULIEREN | ZZP | MKB

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

groei
door eerlijke
communicatie

- interim management
- persoonlijke coaching
- bemiddeling & advies
- organisatiecoaching
- onderwijsontwikkeling

Sjaak van Wijngaarden MOC

Eerlijk en no-nonsense

We gaan gefundeerde kritiek niet uit de weg en vermijden scherpe vragen niet. Met die aanpak hebben wij al vele partijen succesvol kunnen helpen.

- erkende professionals met jarenlange ervaring
- universitair geschoold

J&S is er ook voor jongerenhulp, (kerkelijke) vertrouwenszaken en gezinsproblematiek

tel. (085) 040 65 62
jscoachingconsultancy.nl

J&S
coaching en
consultancy

► “Gij (...) hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen...”

Psalm 8:5-6

Onze identiteit is ons gegeven

Onze samenleving bevindt zich in een identiteitscrisis. Velen zijn onzeker over wie ze zijn, of zijn willen. Waar voorheen godsdienst, cultuur en traditie mensen hielpen bij het vinden en beleven van hun identiteit, lijkt - nu deze kaders meer en meer zijn weggefallen - identiteit steeds meer een selfmade project.

Gods Woord laat ons echter zien dat onze identiteit geen doe-het-zelfproject is, maar ons van hogerhand aangereikt wordt, geen constructie, maar gegeven. In de eerste plaats: dat je geschapen bent, schepsel van

God bent. Een hoge eer: weinig minder dan de engelen. In de tweede plaats: dat je man bent of vrouw. “Man(nelijk) en vrouw(elijk) schiep Hij hen” (Gen. 1). Dat is niet genoeg, want we zijn niet alleen geschapen, we zijn ook gevallen van onze hoge positie van eer. Daarom hebben we verlossing nodig, wedergeboorte en vernieuwing. Onze diepste identiteit kan daarom nooit in onszelf liggen, maar enkel in de verbondenheid en de gemeenschap met Christus. “Indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel” (2 Kor. 5).

Dan heb je - Bijbels gezien - je ware identiteit bereikt.

DR. M. KLAASSEN
Arnemuiden

Verstoorde identiteit

Zolang we nog los van God en Christus leven, zijn we doelmis-sers. Is dat niet de diepste reden dat mensen zo wanhopig bezig zijn een eigen identiteit te creëren, los van God? Echter, “We zullen altijd onzeker blijven als onze identiteit gebaseerd is op iets in onszelf: onze gevoelens, beweringen of prestaties” (Vaughan Roberts). Pas door de geloofsverbinding met Christus komen we tot onze bestemming. Daardoor verdwijnen de dingen waar we het voorheen in zochten, of ze raken op de achtergrond en worden gerelativeerd. Of het nu om homoseksuele gevoelens, transgendergevoelens of andere zaken zijn waar we onze identiteit in zochten. Het weegt niet meer het zwaarst voor onze identiteit, want die is in Christus. De Heere der engelen, is minder geworden dan de engelen om gevallen mensen met een zondige natuur en een

verstoorde identiteit weer met God te verzoenen en hen te brengen tot hun ware bestemming: gehoorzaamheid aan God en gelijkvormigheid aan het beeld van Zijn Zoon. De kracht van Zijn verlossing betekent dat Hij niet slechts verlost van zonde, maar ook van de verstoorde identiteit die we onszelf aanmeten.

Voortdurende strijd

Dat wil niet zeggen dat dit eenvoudig is. Sommigen ervaren voortdurende tweestrijd tussen hun biologische geslacht en hun innerlijke, psychische gevoelens, gevoelens die telkens weer bestreden en beleden dienen te worden. Overigens is dit niet anders dan de strijd die elke christen te voeren heeft met verlangens die niet stroken met Gods wil. Deze beproeving kan zwaar zijn, maar nooit zwaarder dan

de draagkracht van Gods genade en hulp. Voor wie niet mee kan gaan in de tendens van een eigen identiteit te creëren, bevat Gods Woord rijke bemoediging: “Ulieden heeft geen verzoeking bevangen dan menselijke; doch God is getrouw, Die u niet zal laten verzocht worden boven hetgeen gij vermoogt; maar Hij zal met de verzoeking ook de uitkomst geven, opdat gij ze kunt verdragen” (1 Kor. 10). En voor wie zijn heil en hulp van de Heere verwacht, geldt niet alleen de belofte van kracht, maar ook de belofte van vernieuwing, soms in dit leven en in elk geval in het toekomstige. Hier op aarde is alles ten dele, ook onze identiteit. Dat zal in het Nieuwe Jeruzalem echter niet meer zo zijn. Daar wordt het waar: “...wij [zullen] Hem gelijk wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is” (1 Joh. 3). Dan niet meer minder dan de engelen, maar meer dan de engelen! En wie hier het diepst gebroken waren, zullen daar het hoogst zingen! ◀

drs. J.A. Schippers (red.)
*Gendergelijkheid – Transgender
personen tussen ideologie
en compassie*

Uitgeverij De Banier i.s.m. Weten-
schappelijk Instituut voor de SGP,
Apeldoorn 2021
ISBN 978 90 8718 7040
200 blz.
Prijs: € 11,95

U kunt het boek bestellen in de
webshop van de SGP, via tel.
010 – 72 00 785 of bij uw lokale
boekhandel. Wie zich opgeeft
als donateur van de Guido de
Brès-Stichting ontvangt het boek
gratis als welkomstgeschenk.

Gender en de botsing der geesten

DOOR JAN SCHIPPERS

DIRECTEUR WI-SGP

Deze maand publiceert het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP (WI-SGP) een studie over genderbeleid. Sinds een aantal jaar staat dit onderwerp sterk in de belangstelling. Er leven ook vragen over dit thema, zowel binnen als buiten de SGP-achterban.

KLEINE GROEP, GROTE PROBLEMEN

Tot vrij recent kwamen veel mensen niet of nauwelijks in aanraking met het thema 'gender'. Dat komt mede doordat de groep transgenderpersonen vrij gering in omvang is. Volgens onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (2012) gaat het om 48.000 Nederlanders (van 15 tot 70 jaar), ongeveer 0,3 procent van de bevolking. Deze mensen voelen zich niet thuis in hun eigen lichaam, omdat hun 'geboortegeslacht' (= sekse) tegenstrijdig is aan het 'ervaren geslacht' (= gender). Al is de groep transgenderpersonen niet groot, zij heeft wel degelijk met serieuze problemen te kampen. Zo heeft 38 procent van hen een arbeidsongeschiktheidsuitkering, tegen 14 procent onder de rest van de bevolking. En 65 procent van de transgenderpersonen heeft een aandoening van mentale aard die hen in hun dagelijks leven beperkt, terwijl dit 21 procent is onder de overige Nederlanders. De veelvoorkomende psychische problematiek uit zich ook in een suïdecijfer dat onder de doelgroep wel vijf tot zeven keer hoger ligt. Deze ernstige feiten geven aanleiding tot de aanbeveling dat meer aandacht en (nog) betere begeleiding en (na)zorg - beter toegesneden op de behoeften - voor transgenderpersonen nodig is. Daarbij dienen compassie en zorgvuldigheid hand in hand gaan. Alternatieven voor medische behandelingen verdienen daarom serieus aandacht, zeker als betrokkenen daar zelf behoefte aan hebben.

GENDERIDEOLOGIE

Maar volgens sommigen moet de overheid veel meer doen dan opkomen voor de (sociale) veiligheid van kwetsbare groepen en personen. Pleitbezorgers van de genderideologie stellen dat transgenderpersonen vooral lijden onder normen die de samenleving aan hen oplegt. In dat lot delen trouwens alle andere mensen met een bijzondere seksuele identiteit of oriëntatie. Er zou een 'heteronormativiteit' heersen, oftewel een alledaagse druk om hetero te zijn. Dit zou onderdrukkend zijn voor lhbt'ers. En daarom moet er een eind komen aan allerlei vanzelfsprekende maatschappelijke normen die bepalen hoe mannen en vrouwen zich moeten gedragen. Pas dan komt er individuele vrijheid om zelf te mogen bepalen wie je bent. Ieder individu moet namelijk de seksuele identiteit en genderrol kunnen kiezen die hem of haar (of iets ertussenin) het beste past. Anderen hebben daarover niets te zeggen. Je ouders niet, je broers en zussen niet, je opa's en oma's niet. En de kerk al helemaal niet. Jij bent jij en alleen jij bepaalt wie je bent of hoe je wilt zijn. Anderen moeten dat accepteren, anders discrimineren ze jou.

In het debat over gendergelijkheid botsen twee levensbeschouwingen frontaal op elkaar. Het kader brengt dit voor een aantal aspecten onder woorden.

BOTSING VAN LEVENSBESCHOUWINGEN

Joods-christelijke visie	Postmoderne visie
Waarheid is gegeven, komt van God	Waarheid bepaalt de mens zelf
Gelijkwaardigheid van ieder mens	Gelijkheid van iedereen
Ieder mens is een schepsel van God	Mens is een product van evolutionair proces
God schiep de mens als man en als vrouw, met elk een onderscheiden roeping en taak	Man en vrouw zijn gelijk aan elkaar en onderling uitwisselbaar
Ouderlijk gezag	Rechten van kinderen
Sekse (= biologisch concept)	Gender (= sociaal concept)
Seksuele identiteit van man of vrouw	Individuele keuze van genderidentiteit
Heteroseksuele geaardheid is een natuurlijk gegeven	Wettelijke en sociale acceptatie van iedere seksuele oriëntatie
Huwelijk als instelling van God, bedoeld als levensverbond van een man en een vrouw	Huwelijk als contract van twee individuen voor zolang als het duurt
Echtgenoot of echtgenote	Partner
Vader en moeder	Ouder 1 en ouder 2
Natuurlijk of klassiek gezin	Recht van adoptie voor iedereen, meeroudergezin
Recht op leven (abortus is verboden, tenzij leven van zwangere vrouw in gevaar is)	Reproductieve gezondheidsrechten (abortus is keuzerecht van de vrouw)
Gods tien geboden als morele ankers	Wat goed voelt, is goed

NUCHTERE BENADERING

Het WI-SGP pleit voor een nuchtere benadering die meer recht doet aan de werkelijkheid. Kwetsbare transgenderpersonen mogen geen slachtoffer worden van een ideologische strijd. Daarom is het ongewenst wanneer de overheid eenzijdig de belangen en wensen van lobbyorganisaties volgt. Bijvoorbeeld door allerlei zorgvuldigheidseisen uit wetgeving en behandelingsprotocollen te schrappen. Het WI-SGP vindt dat juist minderjarigen met genderdysfore gevoelens (gevoelens van onvrede met het biologische geslacht) beschermd moeten worden tegen voortijdig medisch ingrijpen met onomkeerbare gevolgen, zeker wanneer genderdysforie pas gedurende de puberteit ontstaat. Vooral ouders, maar ook begeleiders dienen alert te zijn op groepsdruk om lichtvaardig in transitie te gaan (over te gaan naar een ander

biologisch geslacht). Het is ook gewenst om realistisch te zijn tegenover rooskleurige gedachten over de uitkomsten van een medisch behandeltraject.

Verder doet het WI-SGP de aanbeveling om te blijven opkomen voor het klassieke gezin van vader, moeder en kinderen. Hierin groeien verreweg de meeste Nederlandse kinderen op (ongeveer 80 procent en nog eens 15 procent in een eenoudergezin). Het is bizar wanneer een eeuwenlang bestaande sociale praktijk wordt gediskwalificeerd als 'onderdrukkende heteronormativiteit'. Is het evenwichtig te noemen wanneer politici zich druk maken om meerouderschap, meemoeders, draagmoederschap en het recht om kinderen te mogen adopteren, terwijl vele gezinnen onder de armoedegrens leven? Ook is het volstrekt onverstandig om het feit te negeren dat kinderen

die opgroeien in het verband van een stabiel huwelijk van hun biologische vader en moeder nog altijd het beste af zijn. Een mens is immers niet geschapen voor de eenzaamheid. Het streven naar maximale individuele (keuze)vrijheid zal niemand echt gelukkig maken.

SLOT

In het debat over gender kan het er fel aan toe gaan. Er staat ook heel wat op het spel! Maar toch blijft het van belang om de tegenstander als een mens te bejegenen. Een mens met een geweten dat wakker geschud kan worden, niet zozeer met rationele argumenten als wel met een persoonlijke en praktische benadering. Gelet op de complexiteit van de problematiek rond gendervraagstukken is het zeer gewenst dat mensen en gemeenschappen die hierover sterk van mening verschillen juist met elkaar in gesprek gaan en dat blijven doen. ◀

Boeiende studies over ingewikkelde thema's

In mijn jeugd liep ik op weg naar de kerk iedere zondag langs het standbeeld van Piet Hein in Rotterdam Delfshaven. Meestal zat er een duif op zijn hoofd. Niet zo toepasselijk natuurlijk voor een admiraal die nogal eens strijd moest leveren. Het standbeeld staat er gelukkig nog. Piet Hein werd namelijk verdacht van slavenhandel, maar dat bleek niet waar te zijn. Wat is er aan de hand in Nederland dat wij nú excuses moeten maken voor allerlei zaken uit het verleden?

Daarover gaat het in het laatste nummer van Zicht, uitgave van ons wetenschappelijk instituut. Onder het thema 'schuld en boete' staan interessante artikelen over 'het elkaar schuldgevoel aanpraten'. Piet Emmer, voormalig hoogleraar Geschiedenis in Leiden, zegt bijvoorbeeld over de vroegere slavenhandel: "Slavernij was niet goed en het is terecht afgeschaft. Maar men moet slavernij vooral in haar historische context bezien, zonder dat we daar direct onze morele afkeuring over uitspreken. We (ver)oordelen veel te gemakkelijk zaken uit het verleden. (...) Het lijkt wel dat wij Nederlanders met onze oordelen over van alles en nog wat in het verleden, ons wentelen in een schuldgevoel als teken dat we beter zijn dan andere volken die daar geen last van hebben."

SPIEGEL

We zouden beter in de spiegel kunnen kijken. Wat doen wij op dit moment aan de slavernij die nu wereldwijd plaatsvindt? Daarnaast maken we gebruik van kindslaven in de kleding- en mijnindustrie om de ongebreidelde consumptie van

het Westen in stand te houden. Wat doen we aan al de vluchtelingen die in de Middellandse Zee hun graf vinden? Welk oordeel zullen de generaties na ons hierover hebben?

Wij zullen primair geoordeeld worden naar onze eigen daden! Terecht stelt Peter Schalk dat de hedendaagse schaamtecultuur niets te maken heeft met de Bijbelse opvatting over schuld en boete. Wij staan allen schuldig tegenover God en de medemens. We wijzen dan niet naar anderen. Wij hebben gezondigd zeggen Mozes, Elia en Daniël!

NIEUWE STUDIES

Er wordt trouwens flink gestudeerd in onze partij. Dat blijkt uit nog meer uitgaven. Op 10 december was er een conferentie over Europese waarden en normen. Initiatiefnemer was Bert Jan Ruissen, onze Europarlementariër. De kern van de bijdragen vindt u in een beknopt boekje *Europa, terug naar de wortels*, met als ondertitel *Het Bijbels mensbeeld als de basis van Europese politiek*. Zeer lezenswaardig! (Zie hierover meer op pagina 16/17.)

Vanuit het Wetenschappelijk Instituut kwam er een boeiende studie over 'gendergelijkheid'. Een buitengewoon ingewikkeld thema dat helaas een zwaar politieke lading heeft gekregen. Die politieke invalshoek, de ontmaskering van de achterliggende ideologie is een van de belangrijkste hoofdlijnen uit deze gedegen studie. U hebt daarover meer kunnen lezen in het thema-artikel van deze Banier.

Vanuit de bestuurdersvereniging (BSV) is er voor alle raadsleden en bestuurders een praktisch vraag-en-antwoorddocument over dit thema gemaakt. Zie pagina 22 van deze Banier. Ik zou alle (nieuwe) raadsleden nu al willen oproepen om mediatraining te volgen. Dat wordt in onze tijd steeds belangrijker, zeker als het gaat over de hierboven genoemde onderwerpen. En je hebt er in de raadszaal ook gemak van! ♦

D. VAN MEEUWEN
Partijvoorzitter

Spek Accountants en Belastingadviseurs

De financiële dienstverlener,
actief in de Randstad!

Accountants
Belastingadviseurs

Krimpen aan den IJssel
0180 591581
info@spek.nl

www.spek.nl

Uw leverancier voor professional en particulier.

Dealer van o.a.: New Holland, Weidemann, Avant, Husqvarna, Ego, Wacker, Wanner, Perfect, Electrocoup, Felco, Topcon, Hitachi, speelgoed, skelters & trampolines en een uitgebreide Shop met o.a. werkschoenen/klompen, werkkleding en een groot assortiment (tuin)gereedschappen.

NEW HOLLAND AGRICULTURE T6 DYNAMIC COMMAND™ A NEW TRANSMISSION OF POWER

Schonauwenseweg 17, 3994 MC Houten. T. 030-6371295

www.hoogendoornhouten.nl
info@hoogendoornhouten.nl

Riezebos Constructie is gespecialiseerd in het **ontwerpen**, **produceren** en **monteren** van staalconstructies voor diverse bouwwerken.

Het is in de meeste gevallen verstandig om al in een vroeg stadium van uw plannen met ons bedrijf in contact te treden. We kunnen dan **praktisch** met u meedenken om zo tot een **voordelig** ontwerp te komen. Neem contact met ons op of bezoek onze website.

ONTWERP

PRODUCTIE

MONTAGE

Nylonstraat 9
8281 JX Genemuiden
Tel. (038) 385 54 66

info@riezebos-constr.nl
www.riezebos-constr.nl

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

RUTTE IV

Na een slepende formatie was het dan toch zo ver. De onderhandelaars van VVD, D66, CDA en ChristenUnie werden het eens. De doorstart van de coalitie maakt een einde aan een langdurige demissionaire periode. Dat is in deze turbulente tijden een goede zaak, zo lang na de verkiezingen en met zulke grote opgaven als corona, stikstof en woningbouw.

In het coalitieakkoord zijn passages die we met instemming hebben gelezen. Neem bijvoorbeeld de inzet op versterking van politie, justitie en onze defensie. Er zijn ook passages die bezorgdheid oproepen. Neem de medisch-ethische kwesties. Nu veel daarvan een vrije kwestie is geworden, valt bijvoorbeeld te verwachten dat de bedenktijd rond abortus snel geschrapt zal worden. We zijn er al met al beducht voor dat het vrije spel van politieke krachten ons verder van huis brengt. De SGP zal zich met kracht blijven inzetten voor de bescherming van al het kwetsbare leven.

Corona krijgt in het regeerakkoord opvallend weinig aandacht. Ook daarvoor geldt dus dat het op de politieke verhoudingen in het parlement aankomt welke grenzen getrokken worden. Er liggen ingrijpende wetsvoorstellen klaar rond 2G. De vaccinatiedrang wordt scherper. Zelfs een vaccinatieplicht wordt al voorzichtig bespreekbaar gemaakt. De SGP pleit ervoor om scherp de grens van

Nu staan de sluisen open

de gewetensvrijheid te bewaken. Daarom zeggen wij 'nee' tegen vaccinatiedrang en -dwang. Het wordt tijd om in plaats van dwangmaatregelen en coronapassen veel actiever de persoonlijke en maatschappelijke verantwoordelijkheid om verstandig te leven met het virus uit de verf te laten komen.

Voor alle dingen is gebed en verootmoediging voor het aangezicht van de Heere God nodig. Met recht en reden heeft ons hoofdbestuur daartoe ook publiek opgeroepen.

BETAALBAARHEID EN UITVOERBAARHEID

Een trendbreuk is hoe in dit coalitieakkoord wordt gestrooid met miljarden.

Ik hoorde ook ergens een snedig commentaar dat waar het devies eerder was: 'bruggen bouwen', het er nu op lijkt dat het nieuwe devies is: 'sluisen open'. Natuurlijk, iedereen begrijpt dat er redenen voor extra uitgaven kunnen zijn. Maar al die goede redenen bij elkaar opgeteld, leiden wel tot een grotere schuldenberg. Gratis geld bestaat niet. Voorkomen moet worden dat de rekening naar onze kinderen en kleinkinderen gaat. Een goede zaak is dat een Kamermeerderheid de SGP gesteund heeft in het verzoek om een degelijke onafhankelijke doorrekening.

Niet alleen de betaalbaarheid, maar ook de uitvoerbaarheid is een belangrijk punt van aandacht. Het is van groot belang om indringend te toetsen of al die mooie plannen en goede wensen in de praktijk uitvoerbaar zijn en wat dit voor de burger en voor bedrijven gaat betekenen. Het is goed om dat scherp in het vizier te houden! ◀

Waardevol

Chris Stoffer is eind 2021 door de Nationale Politieke Index uitgeroepen tot het meest waardevolle Kamerlid van Nederland. De index meet niet hoe 'populair' Kamerleden zijn of hoe vaak ze in de media zijn, maar het baseert zich op de drie hoofdtaken van een Kamerlid. Te weten: wetgeving, controle van de regering en volksvertegenwoordiging. ◀

Ga voor meer informatie naar politiekeindex.nl en ontdek hoe de SGP het doet ten opzichte van andere partijen.

Bloemen

"Zo kan het niet langer! Gisteren ontving ik een brief van de 16-jarige Nienke van den Brink. Een hartenkreet aan de overheid om oog te hebben voor het welzijn van jongeren. Goed dat jongeren zich laten horen. Vandaag heb ik haar een hart onder de riem gestoken." Dat twitterde Chris Stoffer, als bijschrift bij een foto waarop te zien is hoe hij Nienke met een bos bloemen verrast. ◀

Eerste reactie op Rutte IV

Kees van der Staij heeft gemengde gevoelens bij de inhoud van het coalitieakkoord: "De versterking van politie, justitie en defensie is positief, maar als ik de passages over medisch-ethische kwesties lees, dan ben ik er absoluut niet gerust op welke kant het opgaat. Daarnaast vrees ik dat de rekening van alle plannen bij de jongere generaties belandt. Financiële degelijkheid hoort een basisregel te zijn van goed beleid." ◀

Mens

"Werkelijk niet te geloven: het College van de Rechten van de Mens (!) oordeelt dat een complete man (zich vrouw voelend), toegang moet krijgen tot de dameskleedkamer van een sportschool. Want anders is het 'discriminatie'! En de sportende dames dan?" Aldus een verontwaardigde Roelof Bisschop op Twitter. ◀

Het land treurt

Kees van der Staij vertelde in zijn bijdrage aan het 41e coronadebat dat hij getroffen werd toen iemand hem wees op een tekst van de Bijbelse profeet Joël: "Het land treurt, de vrolijkheid is verdord". Dat is heel herkenbaar volgens Van der Staij. "Toch weer in een lockdown. Het valt ons allemaal zwaar." ◀

Zwemmen

De voorzieningenrechter besloot dat een zwembad in Hilversum ouders voorlopig niet hoeft te controleren op de coronapas als zij hun kinderen komen brengen. Zwemles is volgens de rechter geen sportbeoefening of vermaak, maar in het belang van de

veiligheid van de kinderen. Kees van der Staij stelde direct schriftelijke vragen aan de regering. Hij wil dat deze lijn voortaan voor alle zwembaden in Nederland geldt en vraagt zich af welke consequenties deze rechterlijke uitspraak heeft. ◀

De uitzendingen van Studio SGP zijn op de volgende data vanaf 19.30 uur live te bekijken op ons YouTube-kanaal en zullen in het teken staan van de gemeenteraadsverkiezingen.

Omgaan met de schepping
14 januari 2022

Veiligheid
18 februari 2022

Wonen en migratie
25 februari 2022

Jeugdzorg en huwelijkstrouw
4 maart 2022

Verkiezingsspecial
11 maart 2022

Voor alle data geldt D.V.

Alle uitzendingen zijn op het YouTube-kanaal van de SGP te volgen.

 STUDIO
SGP

MOREE GELDERBLOM ADVOCATEN

- SINDS 1977 -

U kunt ons raadplegen bij geschillen maar -nog beter- ook ter voorkoming daarvan.
Recht op het doel af.
Recht door zee.

Moree Gelderblom Advocaten, aangenaam!

Kantooradres: Heemraadssingel 157, 3022 CE Rotterdam
T 010 - 477 67 77, www.mglaw.nl

De Groot
grootsgedrukt.nl

STEMMEN

WINNEN

MET

DRUKWERK

Uw verkiezingsdrukwerk, onze passie!

De Groot - grootsgedrukt.nl is al jaren de huisdrukker van de SGP. Met de gemeenteraadsverkiezingen in zicht, staan wij uiteraard ook graag voor u klaar met onze expertise.

Bestel verkiezingsdrukwerk op:
shop.grootsgedrukt.nl/verkiezingsdrukwerk

Scan de QR code
& bestel online!

EU-beleid voor gelijkheid is discriminerend en beledigend

Brussel is hard bezig om vooral vrouwen op hogere plaatsen te benoemen. De EU heeft daarvoor ook bedrijven in het vizier. Maar dit streven is discriminerend. Het miskent de realiteit dat veel vrouwen niet zo hechten aan carrière maken en de zorg voor het gezin op de eerste plaats zetten.

DOOR BERT-JAN RUISSEN

LID VAN HET EUROPEES PARLEMENT VOOR DE SGP

We zaten klaar voor een presentatie van het EU-agentschap voor visserijcontrole. Dan verwacht je cijfers over controles en misstanden. Maar nee, de eerste vier plaatjes gingen over het gestegen aandeel vrouwelijke medewerkers. "Is dit nu echt het belangrijkste probleem", vroeg ik me af. Een organisatie moet gewoon goed werk doen, met geschikte medewerkers. Het is toch bijna beledigend als je wordt aangenomen met als voornaamste reden dat je man of vrouw bent?

Toch is de EU erg druk met de man-vrouwbalans. De Europese Commissie wil zelfs een minimum-aantal vrouwen in besturen van Europese ondernemingen. Alsof bedrijven nu bewust geschikte topvrouwen buiten de deur houden!

In het Europees Parlement is het aandeel vrouwelijke politici al de 40 procent gepasseerd, boven het EU-gemiddelde voor parlementen. Niet genoeg, vinden veel partijen. Zij willen evenveel mannen als vrouwen op nationale kieslijsten voor de Europese verkiezingen.

Een vreemd criterium. Want waarom dan ook niet evenveel christenen als niet-christenen, of lager- en hogeropgeleiden? Het einde is zoek als de EU zo politieke partijen zou dwingen hun kandidaten te selecteren!

INCONSISTENT

Wat trouwens ook heel inconsistent is: Brussel wil vrouwen omhoog helpen, maar tegelijk het man-vrouwonderscheid wegpoetsen. Ambtenaren kregen onlangs opgelegd woorden als 'dames en heren' te vermijden in teksten en toespraken, want dat zou andere mensvormen uitsluiten. De richtlijn is inmiddels ingetrokken, wegens kritiek.

Het streven naar gelijkheid tussen man en vrouw begint ideologische trekjes aan te nemen. Dat vrouwen soms hele andere keuzes maken dan mannen, past niet meer in dat denkraam. Want ja, we zijn toch allemaal gelijk? Dat meer vrouwen dan mannen kiezen voor een parttimebaan boven fulltime carrière maken, omdat ze de zorg voor de kinderen belangrijker vinden, wordt maar raar gevonden. Dat is niet meer van deze tijd.

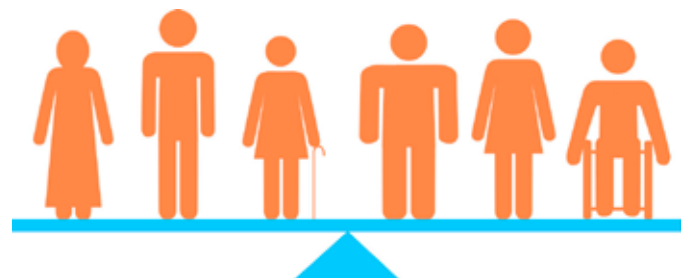
Maar als we man en vrouw blijven zien als schepselen van God met eigen talenten en voorkeuren, doen we daar niet moeilijk over. Dan respecteren we dergelijke keuzes in plaats van zulke vrouwen als ouderwets te beschouwen.

LOBBY

De lobby van vrouwen en lhbt is zeer sterk en rijk. Tineke van der Waal schreef hierover onlangs in het *RD*. Het gevolg is funest: een christelijke politica in Finland dreigt zes jaar de cel in te moeten, omdat ze een 'homofoob' Bijbelvers citeerde. Als SGP komen we in het verweer. Onder het mom van 'gelijkheid' creëert de EU juist ongelijkheid. De EU heeft echt belangrijker problemen op te lossen. ◀

“DE EU CREEËRT ONGELIJKHEID ONDER HET MOM VAN GELIJKHEID.”

Welkom aan Daniël, ons 30.000e lid!

Eind vorig jaar ging de SGP op bezoek bij haar 30.000e lid. Bij de ledenadministratie op het partijbureau stond de teller op 30.000 bij Daniël Rodenburg uit Bodegraven. Daniël is 21 jaar oud, is getrouwd en ook pas vader geworden.

Omdat we bij de SGP blij zijn met het oplopende ledental, wilden we deze mijlpaal niet ongemerkt voorbij laten gaan. Daarom ging voorzitter Dick van Meeuwen samen met de lokale voorzitter Arie Boele van Bodegraven-Reeuwijk en ondergetekende bij Daniël op bezoek. We brachten een taart en vroegen hem naar zijn motivatie. "Als je nog geen lid bent, kun je via YouTube de SGP goed volgen. En ik merkte de grote afstand tussen de SGP en de andere partijen. Ik voel me thuis bij de SGP zoals ik die daar actief politiek zie bedrijven. Omdat je maar eens in de paar jaar kunt stemmen, wilde ik méér doen en daarom wil ik de SGP steunen met mijn lidmaatschap."

Daniël is dus zelf op de SGP afgestapt. Voorzitter van Meeuwen was daarover erg in zijn nopjes. Zeker toen hij ook deze motivatie hoorde. Welkom bij de SGP!

Niet alle nieuwe leden stappen zomaar op de partij af. Daarvoor hebben we veel te danken aan de ijverige ledenwerfers in het land. Juist op dit punt is het zo goed te zien dat je het met elkaar moet doen om vitaal te zijn, te blijven of te worden. ◀

Sjon van der Ree Doolgaard

GR22?

De komende tijd zult u het regelmatig voorbij zien komen: GR22. Dat staat voor 'gemeenteraadsverkiezingen 2022'. We hopen dat u een beetje kunt wennen aan deze populaire afkorting. Op de sociale media zal de hashtag GR22 ook vaak terugkomen. Het geeft aan dat de verkiezingskoorts oploopt. Nog 56 dagen te gaan tot aan 16 maart 2022 en dan... #GR22! ◀

AGENDA

DINSDAG 1 FEBRUARI

Tijdrede Alphen a/d Rijn

Ds. G.W.S. Mulder - 19.30 uur
Benthuizen, kerkgebouw GG
Toegang volgens de geldende maatregelen
Registratie bij binnenkomst. Collecte bij de uitgang.

Stichting SGP-Internationaal is op zoek naar een

- ▶ **BESTUURSLID** (Beoogd penningmeester)
- ▶ **WERKGROEPLID**

Uw belangstelling voor één van deze functies kunt u kenbaar maken door uw cv en motivatie vóór D.V. zaterdag 5 februari a.s. te versturen naar dhr. L. van de Weerd MBA: LVANDEWEERD@yahoo.com.

Ga voor meer informatie naar:

▶ sgp.nl/vacatures

SGP

Van de redactie

Een nieuwe editie van De Banier staat gepland te verschijnen op donderdag 17 februari. Kopij kan ingestuurd worden tot en met dinsdag 1 februari.

De verschijning van de daaropvolgende Banier staat gepland voor donderdag 10 maart. Dat is ook het laatste nummer vóór de gemeenteraadsverkiezingen.

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

Contact met de redactie is mogelijk via
Sjon van der Ree Doolgaard.

E-mail: debanier@sgp.nl

Telefoon: 010 - 7200 770

Europa, terug naar de christelijke waarden!

Eind vorig jaar was in Putten de conferentie 'Bijbelse waarden in Europese politiek'. Harm-Jan Rouwendal (SGP-jongeren) overhandigde daar zijn boekje Europa, terug naar de wortels aan Kees van der Staaij. Rouwendal beschrijft hoe het begrip 'menselijke waardigheid' is veranderd in de EU.

Verschillende sprekers hadden het woord.

- ▶ Ruissen: "Christelijke waarden staan onder druk in het EU-beleid. De EU noemt zich een waardengemeenschap, maar die waarden blijken steeds liberaler. Het abortusrecht blijkt zelfs een voorwaarde in EU-handelsverdragen.
- ▶ Van der Staaij: "Zonder christelijke waarden polariseert de samenleving en geldt het recht van de sterkste".

Het boekje 'Europa terug naar de wortels' is te verkrijgen op webshop.sgp.nl, slechts tegen verzendkosten. ◀

GIFTEN EN FACTUURBETALINGEN

Wij zijn ontzettend dankbaar voor alle giften die wij ontvangen van leden, kiezers en belangstellenden. Bij betalingen zien wij geen naw-gegevens. Betalingen van facturen en giften zijn hierdoor moeilijk in onze administratie te verwerken.

Daarom vragen wij u om:

- Facturen via i-Deal te betalen, of het factuurnummer te vermelden.
- Het betalingskenmerk te gebruiken wanneer u een gift geeft via een acceptgiro. Deze is namelijk gekoppeld aan uw gegevens.
- Als u een losse gift geeft, uw postcode en huisnummer te vermelden.

sgpjongeren.nl

SGP-jongeren zoekt een

BELEIDS- COÖRDINATOR

0,6 - 0,8 FTE | BETAALDE FUNCTIE

Word jij de spin
in het web van onze
mooie organisatie?

SOLLICITEER VANAF 31 JANUARI VIA:

www.actievoorsgpj.nl

 @sgpjongeren

 @sgpj

 @sgpjongeren

sgp»jongeren

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 1: Gods regenboog, een teken van Zijn grondeloze trouw, staat geschilderd boven de stad Amsterdam. De hemelse kleurenboog loopt achter de vlaggenmast op de toren langs. In beeld is de Montelbaanstoren aan de Oude Schans. Een aantal jaar heeft deze toren zelfs een belangenorganisatie gehuisvest die opkwam voor moslims die worstelen met hun genderidentiteit.

Pagina 18-22: beeld door Cees van der Wal Fotografie

Pagina 27: De schepping van de mens Adam naar Gods beeld | Beeld: Creazione di Adamo, een detail uit het fresco op het gewelf van de Sixtijnse kapel in Vaticaanstad geschilderd door Michelangelo rond 1511.

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

HET EMANCIPATIEDEBAT WORDT TOEGESPITST OP GENDERDIVERSITEIT

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

“Werkelijk niet te geloven: College v/d Rechten van de Mens (!) oordeelt dat een complete man (zich vrouw voelend) toegang moet krijgen tot de dameskleedkamer van een sportschool. Want anders: ‘discriminatie’! En de sportende dames dan?” Op 27 december laat Roelof Bisschop op Twitter kort maar krachtig van zich horen als het gaat om weer een gedrochtelijke uitwas in het emancipatiedebat. Soms is er tijd voor een gevoelig gesprek met iemand die zelf worstelt met zijn of haar genderidentiteit. Op andere momenten is het tijd om in klare taal terug te roepen naar de nuchtere realiteit, zoals die in het overgrote deel van onze maatschappij gangbaar is. Roelof Bisschop deelt met ons een aantal van zijn ervaringen met dit onderwerp.

De doorsnee Nederlander zal misschien niet zo snel een themanummer over genderdiversiteit in de hand nemen om de nieuwste ontwikkelingen daarover tot zich te nemen. De indruk die Roelof Bisschop heeft, is dat het onderwerp niet in die mate leeft, omdat het voor weinigen persoonlijk relevant is.

PRILLE GESCHIEDENIS

Om de geschiedenis over dit onderwerp langs te gaan, kom je vanzelf terecht bij het emancipatie debat. "De emancipatie van de vrouw was een standaardonderdeel, maar de 'roze' onderwerpen kwamen daarna ook op tafel. Als je kijkt naar de afkorting 'lhbti+' werd er een aantal jaar terug vooral ingezet op de belangen van de l (lesbische vrouwen), h (homoseksuele mannen) en b (biseksuelen). Tegenwoordig is daar een hele reeks letters aan toegevoegd, die nu haast het belangrijkste onderdeel van het debat bepalen: t (transgenderpersonen - die zijn overgegaan naar een ander geslacht), i (interseksepersonen - personen bij wie het geslacht onduidelijk is) en de '+' geeft aan dat er steeds meer nieuwe mogelijkheden aan het spectrum worden toegevoegd. Het emancipatie debat wordt de laatste jaren helemaal toegespitst op genderdiversiteit. Daarbij gaat men ervan uit dat het verschil tussen 'man' en 'vrouw' geen biologisch gegeven is, maar een menselijk bedenkfel, een 'sociaal construct'."

Van het roze zijn we dus naar de regenboog aan kleuren gegaan. Daarbij valt het op hoe de discussie ook vertroebelt, want waar het bij transgenderpersonen gaat over mensen die worstelen met hun genderidentiteit, wordt het maar al te gemakkelijk op een hoop geveegd met homoseksuelen, waarbij het niet hun genderidentiteit, maar hun seksuele voorkeur betreft. Dat zijn twee verschillende discussies die niet vermengd moeten worden. De eerste (kleine) groep, is dus een groep met genderdysforie. Dat betekent dat zij onvrede voelen bij het biologische geslacht dat ze hebben. Daarbij gaat het dus over wie ze zelf zijn, nog zonder dat het over seksualiteit gaat.

ZORGVULDIGE VOORBEREIDING

Het is voor de meesten die hierover lezen ingewikkeld om er meteen hoogte van te krijgen wat hier speelt, laat staan om een Bijbels verantwoorde mening te vormen, laat staan een oordeel te vormen waarnaar wetten voor het land worden geformuleerd. Hoe gaat een Kamerlid dan aan het werk op dit relatief onontgonnen terrein van het regenbooglandschap?

"Al lang voordat het emancipatie debat op de agenda staat, begint de voorbereiding. Je krijgt de signalen, je leest over onderwerpen die een rol kunnen gaan spelen in debat. Al eerder waren we bezig met een publicatie over dit onderwerp, maar juist op dat moment kwam de zogenoemde 'Nashvilleverklaring' in januari 2019 in het nieuws. Het was geen passend moment om dan aandacht te vragen voor onze standpunten, omdat ze zouden worden verdraaid en veroordeeld zonder dat er een goed gesprek over mogelijk was. Samen met beleidsmedewerker Gijsbert Leertouwer is er op de achtergrond heel veel voorwerk gedaan bij de voorbereiding op dit soort debatten. Er is veel gelezen en geschreven en je gaat ook in gesprek met betrokkenen zelf, want je moet zien en horen wat er echt leeft. We spraken ook met christelijke belangenorganisaties, organisatie die met medeleven en medelijden dit soort mensen terzijde staan op hun levenspad."

NIEUW TERREIN

Maar dan nog is het ingewikkeld om precies die dingen te zeggen waarvan je weet dat ze ook in de toekomstige debatten bij nader inzien genuanceerder of helemaal anders liggen. "Juist daarom geeft het ons vastigheid dat we kunnen teruggrijpen op vaste waarden, het Bijbels fundament. Daarop baseren we en daaraan toetsen we onze visie. We hebben er uitgebreid bij stilgestaan in de publicatie van het Wetenschappelijk Instituut (WI) *Gendergelijkheid. Transgenderpersonen tussen ideologie en compassie.*"

Staat de SGP alleen in haar positie van het verdedigen van de scheppingsorde,

MISPLAATST OPTIMISME

Als je de reguliere media leest, zou je je haast genoodzaakt voelen om euforisch te zijn over zo'n breed spectrum met eindeloze mogelijkheden om uit te kiezen. De publicatie van het WI wijst juist op het tegenovergestelde, waarom er juist eerder *dysforie* (onvrede) ontstaat: "Uit deze studie blijkt dat er een ontbreken van optimisme bestaat over genderincongruentie (het gevoel dat wat je bent en hoe je je voelt niet met elkaar rijmt). Dat optimisme beschouwt genderincongruentie als een reguliere variatie in het spectrum van sekse en gender in plaats van een pijnlijke uitzondering in een gebroken werkelijkheid." Het kan dus gezegd worden: 'een pijnlijke uitzondering in een gebroken werkelijkheid'.

of is de afspiegeling van de maatschappij ook zichtbaar in het politieke debat?

"Die afspiegeling is er ten dele. Binnen veel partijen is er intern zeker geen uitgesproken eenheid op dit thema. Het is dus niet zo dat een partij zomaar bij een van de fronten te plaatsen is, al is het natuurlijk wel zo dat progressieve partijen als D66 dit soort dingen maar wat graag initiëren. Alleen probleem is het gebrek aan openheid in het debat. Velen doen er in het openbaar het zwijgen toe om niet politiek incorrect te hoeven zijn. De PVV zit, zoals verwacht, helemaal aan de andere kant. In hun eigen stijl vegen zij de vloer ermee aan. De ChristenUnie zat vaak niet bij deze emancipatie debatten."

KWALIJKE INVLOEDEN

Even terug naar eerder dit gesprek: de 'man van de straat' vindt dit thema dus iets wat ver van hem af staat, zegt u. Hoe komt het dan dat er in de media

vakkundig
Houtmanschap
sinds 1923

De Grebbe
— TIMMERFABRIEK —

Kozijsen Maatwerk Deuren

Remmerden 19F, 3911 TZ Rhenen
(0317) 61 27 34, de-grebbe.nl

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden.

Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

VARIAhuis

UW EIGEN
DROOMHUIS

(T)HUIS IN JE EIGEN STIJL

WWW.VARIAHUIS.NL | 0548 - 54 48 30

toch veel over wordt geschreven en hoe komt het dat de SGP er in de Tweede Kamer wel een mening over moet hebben? Dan is het toch wel een belangrijk onderwerp?

“Het is inderdaad wel een belangrijk onderwerp als je kijkt naar wat dit voor de levens van sommige mensen betekent. Zij leven ermee en voor hen is het een realiteit. Anderzijds is het ook zo dat we hier spreken over een heel klein deel van de maatschappij dat dit aangaat. Daarmee staat niet in verhouding welke nadruk het krijgt in het emancipatiedebat. Wat daarachter zit, is een gevaarlijke ideologie die, over de rug van mensen die het er moeilijk mee hebben, koste wat het kost moet worden doorgevoerd. Je ziet daarin een strijd der geesten van heel dichtbij.

ALGEMEENHEDEN

De tactiek waar deze stroming zich van bedient, is een onderhuidse, tersluikse en opvallende. Met zo algemeen mogelijke termen worden behartigenswaardige dingen (zoals het tegengaan van discriminatie en het bevorderen van rechten) betoogd. Maar als we er niet scherp op doorvragen en deze dingen

in beleid worden gevat, hebben de komende generaties daar heel veel last van.

ACADEMISCHE WERELD EN ONDERWIJS

Ook via de academische wereld wordt de ideologie van genderdiversiteit binnengesmokkeld. Je moet daar in onderzoeksvoorstellen zorgvuldig aangeven hoe je ‘diversiteit’ en ‘inclusie’ een plek geeft, anders kun je naar subsidie fluiten. In andere landen worden scholen al verplicht om genderneutrale taal te spreken. Je hebt het dan bijvoorbeeld over ‘ouder 1’ en ‘ouder 2’ in plaats van over vader en moeder.

EUROPESE UNIE

De genderideologie wordt ook gepromoot door organisaties als de Europese Unie en de VN. Via handelsverdragen worden eisen gesteld die deze denkrant probeert af te dwingen. Je leest dan bijvoorbeeld de eis dat ‘seksuele rechten’ - let op die omfloerste term! - gerespecteerd moeten worden. Zo wordt de ideologie in meerdere landen geïmporteerd als een product uit de verlichte westerse wereld. Een

moderne vorm van kolonialisme dus. Het leeft breder dan alleen in het Westen, maar het Westen is wel de aanjager.

MEDIA

Daarnaast zijn er de media. Zij spelen soms een kwalijke rol in het publieke debat. En dan bedoel ik de media die vooral worden bevolkt door progressieve mensen uit de kringen waarmee ook de academische wereld overladen is. De programma-inhoud en de actuele onderwerpen spreken boekdelen.”

En als er toch wordt aangestuurd op een toename van genderdiverse programma’s in de media, wat zou dan uw pleidooi zijn?

“Tja, als ze dan écht een eerlijke verdeling willen hebben naar rato van hoe de verhoudingen in de maatschappij liggen, dan zullen er toch heel veel ‘heteronormatieve’ (de norm dat er twee tegenover elkaar staande geslachten met eigen sociale rollen zijn) programma’s bij moeten komen, want het overgrote deel van Nederland bestaat gelukkig nog steeds uit gezinnen met een vader en een moeder. Ik ben benieuwd hoe ze dan reageren.”

TOEKOMST

Hoe denkt Roelof Bisschop ten slotte dat de SGP in de toekomst met dit thema bezig zal zijn?

“We denken niet dat we met onze standpunten grote groepen mensen aan ons kunnen binden. Daarom hoeven we onszelf ook alleen maar voor te houden wat we in Gods Woord kunnen terugvinden en hoeven we geen water bij de wijn te doen om de verbinding aan te gaan. Uiteraard willen we wel het contact blijven zoeken met de mensen die het zelf betreft.

Ook zien we wel een rol weggelegd voor de SGP als het gaat om de toerusting. Ook door nu dit onderwerp in *De Banier* te behandelen en er een WI-publicatie over uit te brengen. Ook breder in onze gezindte wordt het gesprek hierover gevoerd. Het platform Bijbels Beraad Man/Vrouw is ook bezig met een publicatie over hetzelfde onderwerp.” ◀

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Praktische hulp bij een gevoelig onderwerp

In 2018 werd de commissie Principiële doordiening opgericht. In deze commissie denken leden van het hoofdbestuur en de bestuurdersvereniging na over actuele politieke onderwerpen die om doordiening vragen. De laatste jaren is er gewerkt aan praktische handreikingen over onderwerpen, zoals de zondagsrust. Deze notities helpen SGP-politici en bestuurders om helder, eenvoudig en duidelijk belangrijke SGP-standpunten te vertolken in debat en media.

passingen en de SGP-visie op het homohuwelijk.”

Wat heeft de commissie met dit onderwerp gedaan?

“In een aantal bijeenkomsten hebben we gewerkt aan een korte notitie waarin fictieve vragen over deze onderwerpen worden beantwoord.”

Waarom doet de commissie dit?

“Het gaat om heel gevoelige onderwerpen. De SGP-visie daarop is niet breed geaccepteerd. Onze politici moeten zich er dus goed in verdiepen. Dat kan op een heel grondige wetenschappelijke manier zoals via de uitgave van het WI-SGP onlangs. Maar we merken uit vragen van onze leden ook dat er behoefte is aan een korte, praktische samenvatting die bruikbaar is in debatten of in interviews. Hoe geef je nu op een respectvolle wijze woorden aan een Bijbelse visie op onderwerpen als genderidentiteit en homoseksualiteit en het homohuwelijk? Daar helpt deze notitie bij.”

Maar, zijn het wel politieke onderwerpen?

“Het is in een heel hoog tempo politiek

geworden. Het raakt mensen natuurlijk vooral persoonlijk en als het gaat om geslachtsaanpassingen zitten er ook medische en psychische aspecten aan. Maar onder druk van een progressieve agenda wordt de hele samenleving gedwongen om zich aan te passen aan bijvoorbeeld de worsteling die een heel kleine groep ervaart met hun genderidentiteit.”

Op welke manier helpt de notitie lokale SGP'ers in de gevoelige discussie?

“De notitie helpt enerzijds om vrijmoedig en op goede gronden te blijven spreken over bijvoorbeeld het huwelijk wat God zelf ingesteld heeft als een verbintenis tussen één man en één vrouw of over het zo mooi geschapen onderscheid tussen mannen en vrouwen. Anderzijds is het belangrijk om in woordkeus niet (onbedoeld) kwetsend te zijn. Een woord als ‘omgebouwd’ kan door een transgender als heel kwetsend worden ervaren. De kern is dat de SGP geen mensen afwijst, maar juist ziet als medeschepselen van God. Op basis van de Bijbel moeten we soms wel uitspreken dat we bepaalde daden of gedrag niet kunnen goedkeuren.”

Onlangs kregen alle leden van de bestuurdersvereniging een nieuwe notitie opgestuurd. Wethouder André Flach is vicevoorzitter van de bestuurdersvereniging en ook lid van de commissie. Hij is bereid om door middel van een aantal antwoorden toelichting te geven op het document en het ontstaan daarvan.

Wat is het onderwerp van deze nieuwe notitie?

“De nieuwste notitie gaat over alles wat speelt rond genderbeleid, geslachtsaan-

“HOE GEEF JE NU OP EEN RESPECTVOLLE WIJZE WOORDEN AAN EEN BIJBELSE VISIE OP ONDERWERPEN ALS GENDERIDENTITEIT, HOMOSEKSUALITEIT EN HET HOMOHUWELIJK?”

Een concreet voorbeeld: stel dat er ergens gediscussieerd wordt over genderneutrale toiletten, wat zegt de SGP dan?

“Natuurlijk is dit maar een symbolische uiting van een grotere beweging. De SGP wil oog hebben voor de groep mensen die worstelt met hun geslacht of gender. Maar het gaat veel te ver om te doen alsof je geslacht er helemaal niet meer toe doet. De nuchtere erkenning van de verschillen is de realiteit van het overgrote deel van de Nederlandse bevolking die gewoon man of vrouw is en hier ook blij mee is. We zien de eerste verregaande juridische effecten van de wetsaanpassingen al. Een man die zich vrouw voelt, mag volgens het College voor de Rechten van de Mens gewoon de vrouwenkleedkamer in, zelfs zonder geslachtsaanpassing.”

Kunnen we deze notitie zien als een politieke richtlijn waar alle SGP'ers aan gebonden zijn?

“Nee, dat is niet de bedoeling. Eigenlijk is er binnen de SGP een grote mate van eensgezindheid over de Bijbelse opstelling bij deze onderwerpen. Wel zien we de worsteling om op de juiste manier standpunten te verwoorden en om die helder en respectvol te gebruiken in debatten en interviews. Daar helpt deze notitie bij.” ◀

Van gender naar inclusie...

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 werd in Krimpen aan den IJssel sinds decennia een coalitie gevormd zonder de SGP. De nieuwe coalitie wilde winkelenstelling op zondag realiseren en aan de slag met het door partijen (excl. SGP, CDA en CU) ondertekende regenboogstembusakkoord. December 2019 kwam deze coalitie echter tot een vroegtijdig einde en uit de informatieronde bleek een nieuwe coalitie zonder de SGP niet mogelijk te zijn.

De digitale collegeonderhandelingen duurden door corona maandenlang. Er ging vrijwel geen raadsvergadering voorbij zonder een motie over onderwerpen die de SGP raken. Onder meer over gender. Mede vanwege de ophef rond een uitgelekte brief van een Krimpense predikant aan de gemeenteraad en het college, kwam het debat over lhbt op scherp te staan. Het belang om als beoogde coalitie tot overeenstemming te komen, was dan ook groot. Uiteindelijk vonden de nieuwe coalitiepartijen elkaar in:

- ▶ het standpunt dat gender geen reden mag zijn tot onverdraagzaamheid jegens of uitsluiting van de ander;
- ▶ dat (groepen van) mensen binnen de Krimpense samenleving niet verbijzonderd worden, behalve wanneer hier reden toe is vanwege een duidelijke specifieke achterstandssituatie;
- ▶ de erkenning dat bepaalde symboliek en uitingsvormen rond gender bij delen van de Krimpense samenleving vanwege religieuze en /of culturele achtergrond gevoelig kunnen liggen;

- ▶ de afspraak dat seksuele diversiteit één van de thema's is binnen inclusie;
- ▶ dat de gemeente de taak heeft om inwoners samen te brengen en een respectvolle omgang met elkaar te stimuleren, en in dit verband een leidende rol neemt in de dialoog over inclusie;
- ▶ dat het initiatief voor symbolische handelingen of activiteiten rond gender bij de gemeenteraad wordt gelaten, waarbij het aan individuele coalitiepartijen en collegeleden vrijstaat om hier al of niet aan deel te nemen.

Na een medio 2019 gehouden dialoogavond hebben gemeenteraadsleden (in beslotenheid) onlangs een vervolgesprek met elkaar gehouden. Zodra dit vanwege corona weer mogelijk is, wordt een openbare dialoogbijeenkomst georganiseerd. In al deze bijeenkomsten participeren SGP-raadsleden. ◀

Arrèn van Tienhoven
(fractievoorzitter)

Hugo van der Wal (wethouder)

DOOR MARCO OOSTERWIJK

WETHOUDER RIDDERKERK

Mooi, noodzakelijk en complex

Wat is er mooier dan 'omgaan met de schepping'? Een Bijbelse opdracht die voorligt, aanspoort en uitnodigt. Juist de SGP (beter gezegd: de SGP'er) mag en moet zich de 'rentmeesteropdracht' aanrekenen en daar inhoud aan geven: nuchter, met beide voeten in het groene gras, oprecht zoekend naar de goede balans, verder kijkend dan de komende vier jaar. Tegelijkertijd moeten we ook voorkomen dat 'stilstand' ons motto is. Dat zou namelijk een repeterende breuk opleveren met een vooruitgeschoven claim voor komende generaties. Er is simpelweg werk aan de winkel en de mogelijkheden om daar handen en voeten aan te geven zijn vele. Hoe mooi is dat?!

Geen maakbaarheid

De Schepper van alle dingen heeft volmaakt geschapen. Grenzeloos is zijn almacht. Dat blijkt uit alles. Met alle hoogstaande techniek en knappe koppen blijft het voor de mensheid echter een zoektocht in het duister. We lopen tegen de grenzen van de veronderstelde maakbaarheid aan. Bij ons speelt schaarste een rol. Financieel (betaalbaarheid), technisch (wat te denken van overbelaste netwerken) en moreel (we zijn zo slecht bereid iets van ons eigen genot op te geven). In de dagelijkse praktijk zien we dat steeds vaker voorkomen: energieleveranciers die omvallen waardoor enorme prijsstijgingen ontstaan, ongekende tekorten aan grondstoffen en

leefbaarheid die onder grote druk staat. Dat mag wat mij betreft niet (zoals je dan in de politiek nogal eens ziet) resulteren in een 'onzekere vlucht naar voren' van 'het moet en het zal...'. Dit alles vereist juist een nuchtere houding ten opzichte van oplossingen. Soms lijken alleen de voordelen zichtbaar te zijn. Daarom moeten we: eerlijk vertellen, transparant wegen, niet verlammen, wel kiezen en dat actief uitdragen. Zo positioneer je de lokale SGP op een herkenbare manier!

Bouwen en bewaren

In Ridderkerk hebben we in 2021 de 'Klimaatvisie Ridderkerk, route naar 2050' vastgesteld. Alle lijntjes komen daarin samen. Het gaat om de samenhang in

de aanpak. Benadruk als lokale SGP ook het belang van zo'n manier van beleid maken: van overzicht naar inzicht. De Ridderkerkse klimaatvisie is de paraplu waaronder diverse thema's zijn samengebracht: een passende energiemix per dorpsdeel, afvalinzameling, mobiliteit, slim duurzaam bouwen en circulair slopen, klimaatadaptatie, milieu (lucht, geluid, bodem, externe veiligheid), maar ook het tegengaan van voedselverspilling en de waarde van een leefbaar en groen dorp.

Het is van groot belang dat je duidelijk bent over waar je grenzen liggen, niet als verkiezingskreet maar diepe overtuiging. Zo is de waarde van het groene

landschap voor ons onbetwist: het volleggen van de dorpszomen met grote zonneparken is echt ongewenst.

De Ridderkerkse SGP heeft de klimaatvisie omarmd, maar ook haar meerjarige boodschap benadrukt: een voorwaardelijke paragraaf over betaalbaarheid en werkbare financieringsarrangementen is opgenomen. Dat is broodnodig, want laat minderbedeelden nu eens niet de sluitpost zijn van een groot vraagstuk. We zetten door een meerjarig programma in op het bevorderen van draagvlak: niet drammen of dromen, maar belemmeringen voor inwoners bespreekbaar maken en creatief van oplossingen voorzien. Deel ook je successen! Inwoners, ondernemers en gemeente trekken samen op. Samen kom je verder! ◀

Denk globaal, acteer lokaal

Duurzaamheid krijgt veel aandacht.

Klimaatalarmisme beheerst politiek, wetenschap en media.

We moeten naar een circulaire economie en de roep om een rechtvaardige wereld, met gelijke kansen voor iedereen, wordt luider. Wat is hierin je verantwoordelijkheid en opdracht als raadslid en gemeentelijk bestuurder?

Deze tijd bepaalt ons bij onze roeping: een koninklijke opdracht! De mens is immers Gods rentmeester die de schepping moet bewaren als een kostbaar geschenk. God schiep alles 'zeer goed'. Onze zondeval heeft de opdracht tot bouwen en bewaren niet opgeheven. Wel zucht de gehele schepping door onze zonden! Ds. L. Gebraad besefte dat en bad eens voor een koe in nood. De aarde is des Heeren (Ps. 24) en wij krijgen hem in bruikleen. We mogen Zijn gaven niet verkwisten: een vrucht van de Geest is matigheid (Gal. 5) en "in des wijzen woning is een gewenste schat en

olie, maar een zot mens verslindt zulks." (Spr. 21). Een duurzame, volhoudbare samenleving is dus geen bevlieging of progressieve ideologie, maar een dure missie die de identiteit van onze partij laat zien.

Hoe krijgt deze missie gestalte in onze gemeenschappen? Richt je op maatregelen voor hier en nu, zoals energiebesparing. Zorg dat beleid rendeert voor de lokale gemeenschap: energiebesparing = kostenbesparing; emissievrije afvalinzameling = gezondere lucht; zorg voor natuur = meer biodiversiteit etc. Daarbij is bewonersparticipatie voor een duurzame leefomgeving noodzakelijk. Geef het goede voorbeeld door duurzaamheidsprestaties mee te wegen bij gemeentelijke opdrachten. Gemeenten vormen samen de grootste publieke opdrachtgevers in Nederland. Maak duurzaamheidscriteria standaard onderdeel van de primaire opdracht. Laat bestuurders en ambtenaren participeren in netwerken zoals de Community of Practice voor duurzame grondweg- en waterbouw om kennis en ervaringen te delen. Maar wees ook nuchter en prak-

tisch: stel prioriteiten. Duurzaamheid kost geld en vraagt om keuzes. Zorg voor een duidelijk afwegingskader waarmee het bestuur transparant verantwoording aflegt aan de inwoners. Meet de voortgang en ga voor betekenisvolle impact. En ten slotte, maak gebruik van de expertise van mede-SGP'ers. U kunt contact opnemen met mijn deskundige en principiële collega Léon Dijk, lf.dijk@rotterdam.nl, strategisch adviseur bij de gemeente Rotterdam. En zoek op 'duurzaamheidskompas' op duurzaam010.nl voor meer inspiratie. ◀

*H.T. (Henk) Groenendijk
Manager ingenieursbureau
Gemeente Rotterdam*

Techno West Services

Heftrucks • Verreikers • Terminaltrekkers • Hoogwerkers

**VERKOOP
VERHUUR
ONDERHOUD**

Weihoek 6 | 4416 PX Kruiningen
0113 312 186 | verkoop@technowestservices.nl

www.technowestservices.nl

VAN REE **ACCOUNTANTS**
registeraccountants en belastingadviseurs

VAN REE. EEN FRISSE KIJK OP UW CIJFERS.

Van Ree Accountants biedt advies op maat voor het midden- en kleinbedrijf, onderwijs, non-profit organisaties en vrije beroepen.

Als accountants zorgen we er natuurlijk voor dat de wettelijke controles worden uitgevoerd en dat u over de juiste (jaar)cijfers beschikt. Onze frisse kijk op uw cijfers levert bovendien verrassende inzichten op. Van Ree Finance Consultants onderscheidt zich door het vertalen van complexe vraagstukken in heldere adviezen. Onze specialisten hebben actuele kennis van zaken op het gebied van vermogensplanning, fiscaal advies, fusie, bedrijfswaardering, overdracht en overname.

Van Ree HR Consultants ondersteunt voor wat betreft uw personeelszaken. Van beleid en werving tot salarisadministratie en coaching.

Neem gerust vrijblijvend contact met ons op.

AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY

ALBLASSERDAM | ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | GELDERMALSEN | LEERSUM | NIEUWEGEIN | ZWOLLE

www.vanreeaccountants.nl

DE PATER
SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING

RENOVATIESLOOP

BOREN & ZAGEN

AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

ONBEGRENSDE SEKSUALITEIT DESASTREUS VOOR MAATSCHAPPIJ

December 2021 vierde lhbt-organisatie 'Cultuur- en ontspanningscentrum (COC)' het 75-jarig jubileum. Een mijlpaal die breed gevierd werd in onze maatschappij waar seksuele vrijheid hoog in het vaandel staat. Wie niet meegaat in dit streven naar seksuele vrijheid wordt al snel bestempeld als 'ouderwets' of 'intolerant'. Als we echter naar de maatschappelijke gevolgen van deze gepropageerde vrije seksuele moraal kijken, is er alle reden tot zorg. Onbegrensde seksuele vrijheid heeft namelijk desastreuze gevolgen voor onze maatschappij.

DOOR GERARD VAN RIJSWIJK
BESTUURLID POLITIEK

MAXIMALISATIE VAN HET INDIVIDU

Allereerst leidt de hedendaagse wens van maximale seksuele vrijheid tot de ontbinding van de samenleving. Het richt zich immers op het individu dat vrijuit onbepert allerlei vormen van erotiek moet kunnen consumeren. Als gevolg hiervan ontstaat er een gerichtheid die zich uitsluitend bekommert om de ontplooiing van het eigen 'ik'. Op deze wijze worden begrippen als 'naastenliefde' en 'zelfopoffering' in toenemende mate verdrongen uit onze samenleving. Is het dan een verassing dat 'eenzaamheid' een van de grootste problemen van onze tijd is?

AAN ONSZELF OVERGELATEN

Daarnaast zadelt seksuele vrijheid ons op met een loodzware last: de vorming van onze eigen identiteit. Waar je identiteit voorheen vastlag in externe aspecten als religie, gemeenschap of overtuiging, zijn we tegenwoordig overgeleverd aan de mantra van 'zelfdesign'. 'Seksuele vrijheid' wordt in direct verband gebracht met de ontwikkeling van de eigen 'identiteit'. Een organisatie die mensen helpt zichzelf te ontdekken stelt op de website: "Genderidentiteit gaat over wat je bent, op basis van je eigen gevoel." De website vervolgt elders: "Uiteindelijk

ben jijzelf diegene die de verantwoordelijkheid moet nemen voor wie je wilt zijn (...)." Met andere woorden: de mens is zijn eigen doel geworden. Het resultaat? Een ondragelijke verantwoordelijkheid, waar menigeen (psychisch) onder lijdt.

BIJBELSE IDENTITEIT

Het is daarom tijd voor een herwaardering van seksualiteit naar de maatstaven van God. Dat is seksualiteit als unieke gave, begrensd binnen het huwelijk van man en vrouw. Gods Woord leert ons daarnaast dat onze diepste identiteit niet ligt bij onze seksuele gerichtheid, maar in onze Schepper. Als christen mogen wij daarom spreken van een 'ontleende identiteit' (Liefde die boven alles uitgaat, Klaassen en De Vries, 2020). God schiep ons naar 'Ons beeld en naar Onze gelijkenis' (Genesis 1:26). Sinds Genesis 3 verkeert de mensheid echter in een identiteitscrisis, omdat we Zijn beeld zijn kwijtgeraakt. De verlossing uit deze crisis ligt echter niet in de moderne idee van allerlei andersoortige identiteiten. De verlossing uit onze rusteloze zoektocht ligt in Hem, die de volmaakte uitdrukking van Gods mensbeeld was. Door Zijn werk zijn we niet langer ons eigen doel, maar zijn we het eigendom van dé Ander. Dat is niet 'angstaanjagend ouderwets' of 'intolerant'. Dat is pas vrijheid. ◀

DOOR JACQUES ROZENDAAL
RAADSLID GOUDA

Lokaal veiligheidsbeleid en de gemeenteraad

Bij veiligheidsbeleid denken de meeste mensen aan politie en brandweer. Dat is logisch, want dat zijn zichtbare overheidsdiensten waar iedereen een beeld bij heeft. Omdat politie en brandweer vooral regionaal georganiseerd zijn, richt ik me in deze bijdrage meer op het thema sociale veiligheid en criminaliteit.

Waar heb je dan als gemeenteraad wat over te zeggen? De meeste gemeenten stellen eens in de vier jaar een nieuw integraal veiligheidsbeleid op dat de gemeenteraad vaststelt. Daarin staan beleidsdoelstellingen. Het kan interessant zijn om een dergelijke nota aan te scherpen via amendement of motie als het gaat om meetbare doelstellingen/indicatoren. Bijvoorbeeld: hoeveel reductie van het aantal woninginbraken of jeugdoverlast er in vier jaar bereikt moet zijn. Voor de SGP kunnen aangelegene punten in zo'n plan staan: beleid rond coffeeshops, shishalounges en prostitutiebeleid.

Naast het integraal veiligheidsbeleid is een concreet juridisch instrument de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Hierin staan juridische bepalingen over wat wel en niet mag en welke eventuele straf hiermee samenhangt.

Prostitutie

In de aankomende kabinetsperiode wordt het vergunningstelsel rond prostitutie herzien. Het nieuwe stelsel gaat uit van vergunningen aan personen in plaats van voor een locatie. Vervolgens moeten gemeenten hierop beleid en uitvoering gaan organiseren. Dat is een mooie aanleiding om een actieve sturende rol te pakken. Voorkom mensenhandel en uitbuiting; verleen geen vergunningen.

Ondermijning

De afgelopen jaren is er steeds meer aandacht gekomen voor ondermijning: criminaliteit waarbij onder- en bovenwereld elkaar kunnen raken. Kapperszaken, theehuizen en belwinkels die als dekmantel fungeren voor witwassen of criminele activiteiten. De gemeente kan hierop beleid formuleren via de zogenoemde Bibobtoets (Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar

bestuur), het inzetten van een regionaal interventieteam (zoals HEIT) en door bestuurlijke rapportages van de politie te vragen waarop de burgemeester besluiten kan nemen.

Actieplan

Naast vierjaarlijks beleid stellen gemeenten vaak ook jaarlijks een actieplan vast. Dat biedt mogelijkheden voor een update van de veiligheidscijfers, maar het is ook een mooi moment om een punt te maken van een speerpunt van de lokale fractie. Sta er als fractie op dat dit soort actieplannen jaarlijks besproken worden in de gemeenteraad. Het brengt je beter in positie als kaderstellend en controlerend orgaan.

Reclamebeleid

Het reclamebeleid. In Nunspeet heeft men afspraken kunnen maken met de reclameaanbieder dat er geen

Second-Lovereclame meer wordt getoond. Dit zou je ook kunnen verbieden via de APV of Verordening fysieke leefomgeving (VFL). In Gouda bleek al snel dat een verbod niet op een meerderheid kon rekenen. Gelukkig was er wel een meerderheid in de raad voor een gesprek met de reclameaanbieder. In de gemeenteraad was eerst het beeld dat een lokale overheid daar niets mee kan als de Reclame Code Commissie een reclame niet verbiedt. Maar zowel het gesprek aangaan met de aanbieder, of zelfs een verbod in de APV, is gewoon mogelijk. Het gaat om politieke wil.

Samenspel

Ten slotte aandacht voor het samenspel tussen de verschillende overheden. Vanuit Gouda hebben we vier jaar geleden een petitie aangeboden aan Kees van der Staaij om het Wetboek van Strafrecht aan te passen op het punt van het opleggen van een gebieds- of verblijfsverbod. Tot op heden is vooral de grond daarvoor huiselijk geweld. Dit kan de rechter opleggen ter bescherming van het slachtoffer. In Gouda hebben we jarenlang veel woninginbraken gehad. Dit heeft een enorme (psychische) impact op slachtoffers. Het zou goed zijn als ook voor dit type criminaliteit een gebiedsverbod mag worden opgelegd. De wet is (nog) niet aangepast, maar na herhaaldelijk aandacht te hebben gevraagd bij de lokale driehoek, heeft de officier van justitie toegezegd dat zij dit vaker zal eisen in dergelijke zaken. ◀

Veiligheid in een wantrouwensamenleving

Wie vanuit gemeentelijk perspectief nadenkt over het thema veiligheid, valt met name een sterke mate van fragmentatie op.

Vanouds werd de politie beschouwd als de heer en meester op het gebied van openbare orde en veiligheid. Tegenwoordig zijn er talloze publieke en private partijen die op dit terrein actief zijn. Daarnaast hangen steden en dorpen vol met camera's. Ondanks de belofte dat met de Nationale Politie meer efficiëntie en een betere bereikbaarheid voor de burger zou ontstaan, heeft zij zich steeds verder teruggetrokken op dit terrein. Het gevaar bestaat dat in dit versnipperde domein niemand meer de regie voert en daarom ook niemand meer verantwoordelijk is. Dit leidt onmiskenbaar tot een verder gebrek aan vertrouwen in de instituties.

Een belangrijk aspect voor de komende jaren is investeren in nabijheid. Een mooi voorbeeld, dat tegelijkertijd laat zien hoe breed en weerbarstig de materie is, is de Kadernota Integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Gouda. Integraal veiligheidsbeleid heeft de afgelopen jaren prachtige beleidsprestaties opgeleverd, maar voor de burger telt maar één ding: kunnen vertrouwen op een wakende en aanspreekbare gemeente. Dat was wat juist ontbrak. Nabijheid en gezien en gehoord worden zijn belangrijke aspecten waarop lokaal nog meer moet worden ingezet. Met burgers heb je zoveel oren en ogen meer. Door het verdwijnen van bijvoorbeeld politiewijkbureaus is die nabijheid verdwenen. Gemeenten hebben dit gat gevuld met het aanstellen van handhavers. Sinds jaren is er een overloze

discussie over de rol van deze boa's (buitengewoon opsporingsambtenaar) en daarom zou het goed zijn als we hen anders gaan noemen en beter gaan positioneren.

Wat mij betreft is er meer nodig om effect te sorteren met veiligheidsbeleid. Er zal geïnvesteerd moeten worden in de verbetering van horizontale samenwerking tussen politie, gemeentelijke handhavers en andere, ook niet-publieke, ketenpartners op het domein van openbare orde en veiligheid. Gemeenteraden zullen er vanuit hun kaderstellende en controlerende rol aan moeten bijdragen dat de burgemeester daarbij de regiefunctie kan pakken.

Ten slotte is het belangrijk dat de informatieposities binnen de keten worden verbeterd en verankerd, waarbij ook private instanties binnen de lokale veiligheidshuizen worden betrokken. ◀

Dick Alblas

Advocaat bij Vos & De Lange Advocaten

Quiks
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Voorgebakken

Vers
verpakt

Voorgekookt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quiks
FRESH POTATOES

Quiks
POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

Investeren en recreëren in de Dordogne

Village des Cigales

Nieuwe woningen op een kleinschalig, liefelijk vakantiepark te midden van de Cahors Wijngaarden.

Domaine de Lanzac

Een fraai en vriendelijk park in het mooie departement Lot.

Dubbel genieten

Waarom uw geld op de bank laten staan als u er ook plezier van kunt hebben. U heeft een woning op eigen grond vanaf € 159.000,- k.k. Garantierendement vanaf 5%.

Vraag informatie op en scan de QR code.

VANWILTIGEN

VERMOGENSRAAD BV

www.vermogensraad.nl/frankrijk

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

Rutte deel IV

Nou, dat was het dan. De allerlangste kabinetsformatie ooit in Nederland. De weg naar het nu kersverse kabinet was geplaveid met goede voornemens, blokkades van VVD en CDA tegen GroenLinks en PvdA, explosieve foto's, veto's van D66 tegen de CU en van de CU tegen minister-president Rutte, de op één na langste politieke nacht in de parlementaire geschiedenis, kapotte geheugens en een afgescheurd CDA-kamerlid waar we nog veel over gaan horen.

En wat is het 'verrassende' resultaat van deze puffende en haperende vertoning: een coalitie bestaande uit dezelfde partijen als de vorige. Tsja...

Britten, Japanners of Afghanen die hier wonen snapten en snappen er he-le-maal niks van. Al toen het getob begon, zei een van hen: wat doen jullie toch moeilijk? De zittende coalitie heeft bij de verkiezingen forse winst geboekt. Daarmee hebben de kiezers het kabinet toch een vette voldoende gegeven? Waarom het bestaande kabinet dan niet prolongeren? Kunt u me dat eens uitleggen?

HEMD

Eigenlijk een heel logische redenering en ik moest dan ook in m'n beste Engels, Japans en Afghaans alle zeilen bijzetten om uit te leggen dat dat hier niet zo werkt. Zonder resultaat. En nu sta ik in m'n hemd, want wat er nu na bijna

een jaar lang formeren is uitgerold, is niet anders dan Rutte III, zij het dat we het nu Rutte IV noemen. Het enige verschil is dat er wat poppetjes zijn verschoven, maar het was en is en blijft een kabinet van VVD, D66, CDA en ChristenUnie.

Had dat niet anders gekund? Had Rutte bijvoorbeeld de formatie niet gewoon over kunnen slaan? We leven in barre tijden per slot van rekening, de grootste landelijke beproeving na de Tweede Wereldoorlog, ongekende en diepingrijpende crisismatregelen in vredestijd. Dan was het toch beter geweest weer snel een volwaardig kabinet te hebben door de kabinetsformatie over te slaan en een snelle doorstart te maken?

Heel gek is die gedachte niet. Het is al eerder gebeurd. Dat was in 1909. Eerste minister was toen de antirevolutionair Theo Heemskerk. Een man met een ferme witte snor en een enorme bos haar, begiftigd met humor en een goed humeur. Omdat hij zo goedgemutst was, werd hij beschouwd als een representant van het 'jolic christendom'. Nadat Heemskerks kabinet versterkt uit de stem-bus was gekomen, ging hij zonder formatie gewoon verder: "Vragen we nu ontslag, dan is het of wij onder een andere vlag gaan varen, of dat een ander etiket op ons wordt geplakt, en daar dank ik voor. Ik ben thans geheel dezelfde als in 1908..."

KARWEI

Ook Ruud Lubbers heeft deze zet een keer overwogen. Bij de verkiezingen van 1986 was het CDA als de grote overwinnaar uit de stembus gekomen. Negen zetels winst, even veel als het verlies van de VVD, waar Lubbers op dat moment mee regeerde. No-nonsense-Ruud rede-neerde: 'CDA +g' en 'VVD -g' = 'ga zo door'. Luidde de CDA-leus in de campagne niet: Laat Lubbers z'n karwei afmaken?

Helaas – voor Lubbers - ging die vlieger niet op. Al na één dag stond de regenteske regisseur uit Rotterdam weer met beide benen op de grond. De CDA-fractie bracht de wat al te gretige premier schielijk op andere gedachten. Met als gevolg alsnog een formatie, die door Lubbers dan wel weer zeer voortvarend werd aangepakt. Nog geen twee maanden later was de klus geklaard en kon Lubbers z'n karwei alsnog afmaken. ◀

“NU STA IK
IN M'N HEMD,
WANT HET IS
GEWOON WEER
RUTTE III, AL
NOEMEN WE
HET RUTTE IV.”

WIJ ZIJN NOG
STEEDS **OP ZOEK**
NAAR NIEUWE
COLLEGA'S!

Kijk op reenen.nl

ONBEGRENSD IN LOGISTIEK

Al ruim 100 jaar realiseren wij logistieke oplossingen. Degelijk, hardwerkend en veelzijdig.
Van verhuizingen op de Veluwe en daarbuiten tot transport in heel Europa.
En ons zeer moderne distributiecentrum voorziet in elke opslagvraag. Welke oplossing zoekt u?

Transport

Warehouse

Verhuizingen

van REENEN

Koningsbergenweg 7 | Barneveld | T 0342 - 405 405 | [W reenen.nl](https://reenen.nl)

DE Banier

OP CAMPAGNE VOOR DE LOKALE SGP

MIDDELBURG GAAT VOOR EEN GEZONDE BASIS

Commentaar op kabinet-Rutte IV

Lokale thema's:
Wonen & jeugdzorg

Of huur één
van onze
drie studio's
vanaf € 1.925

**Compleet ontzorgd worden
met een hoogwaardig
online (hybride) event?**

filmstudio A12

- ✓ Interactie met je doelgroep
- ✓ Live gasten in de uitzending halen
- ✓ Online stemmen en quiz mogelijkheden
- ✓ Projectbegeleiding en draaiboek FilmstudioA12

Stel eenvoudig je eigen studio samen op FilmstudioA12.nl

powered by Klomp Creative

**Kom jij ook
werken bij
Broekhuis?**

Broekhuis is een familiebedrijf dat sinds 1932 in Nederland actief is als partnerin mobiliteit. Verspreid over circa 65 vestigingen vertegenwoordigen wij 19 automerken, 6 bedrijfswagen merken en een motormerk.

Met onder andere Broekhuis Lease, Fleetsales, Autoschade, Autoverhuur, Financieringen en Verzekeringen zijn we dé specialist op het gebied van mobiliteit. Door onze schaalgroottes hebben we alle services onder één dak, kunnen we snel schakelen én hebben we de scherpste tarieven.

Broekhuis groeit, dus we zoeken nieuwe collega's!

Door recente overnames en de toevoeging van mooie mobiliteitsproducten zoals campers en fietsen zijn we op zoek naar enthousiaste collega's voor diverse bedrijfsonderdelen.

De Broekhuis garanties

- ▶ Niet op zondag werken
- ▶ Bij wederzijds enthousiasme na 7 maanden al een vast contract
- ▶ Interessante kortingen op producten en diensten van Broekhuis
- ▶ Werken in een mensgerichte organisatie
- ▶ De mogelijkheid om aanvullende trainingen, opleidingen en cursussen te volgen
- ▶ De mogelijkheid om jaarlijks extra vakantiedagen bij te kopen

 BROEKHUIS
beweegt mensen

Solliciteren of meer weten?
Ga naar: werkenbijbroekhuis.nu

INHOUD

De Banier
1960-1969

6

Meditatie	5
SGP & Rutte IV	6
Binnenhof	11
Haags nieuwsoverzicht	12
Voorzitter	13
Europa	15
Campagne in beeld	16
Varia	19
Jongeren in de raad	21
Thema: wonen	22
Uitgelicht	23
Thema: jeugdzorg	24
De Banier 1960-1969	26
Haagse propjes	31

Bedenktijd

De abortuswet staat ter discussie. De regels voor bedenktijd moeten worden aangepast. Het vaste aantal dagen moet veranderd worden in optionele tijd. Wat de vrouw wil, is doorslaggevend. Abortus, direct aansluitend op het gesprek, moet ook mogelijk zijn.

Het is aangrijpend. Alsof je iemand met open ogen ziet dwalen in de mist. Maar hij houdt vol dat hij perfect zicht heeft. De voorstanders van de wetwijziging weten het zeker. Ook de belangen van het ongeboren kind zijn meegewogen in dit voorstel. Waar blijkt dat dan? Onderzoek heeft uitgewezen dat bedenktijd niet van invloed is op het al of niet uitvoeren van de abortus. Zo is het belang van het kind dus meegewogen. Door vast te stellen dat de kans op zijn levensbehoud niet verandert.

Kamerlid Stoffer stelde vragen bij deze cijfers. En hij bracht ze terug tot de kern. Al zou de bedenktijd maar levensreddend zijn voor één. Dat is het principe. Menselijk leven is schepping van God. Het komt ons niet toe de hand aan dit leven te slaan. Het onzichtbare schepsel in de moederschoot heeft eeuwigheids-waarde. Wie één mens redt, redt een hele wereld.

Hier wordt duidelijk wat de moraal is van onze samenleving. Beschaving kan worden afgeleid uit welk respect een volk toekent aan haar zwakste leden. Abortus is zo diepingrijpend. Ons parlement discussieerde over de wettelijke bedenktijd. Kamerlid Stoffer maakte een vergelijking. We hebben wel een bedenktijd als het gaat over een cosmetische ingreep, bijvoorbeeld aan de neus.

Maar nu ging het over abortus. Daarbij leek zelfs één dag als minimum te veel gevraagd.

Wat laadt ons volk op zich door zo te handelen ten aanzien van onschuldig bloed? Velen weten het niet. Maar wij weten het wel. Laten we ons voor de Heere verootmoedigen. Het gaat om de erkenning van Zijn Naam en heerlijkheid. Hoeveel dagen geeft de Heere ons om Hem te zoeken en te dienen. Hoeveel komt Hij aan ons tekort. Wat blijkt in ons leven van waar geloof in Christus en een leven naar Zijn Woord? Ons wordt een spiegel voorgehouden. Hoe gaan wij om met onze genadetijd? "Och, of gij ook bekendet, ook nog in dezen uw dag, hetgeen tot uw vrede dient! Maar nu is het verborgen voor uw ogen." (Luk.19:42) Dat is aangrijpend. ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

SINDS 1935
HUISMAN

keukens | sanitair | doe het zelf

Passie
voor vakmanschap

WWW.HUISMANALBLASSERDAM.NL

Huisman Keukens & Sanitair | Voltastraat 1 | 2952 AW Alblasserdam | 078-6932541 | info@huismanalblasserdam.nl

ontwerpbureau

kwaliteit en vakmanschap
van ontwerp tot bouw

goosch

interieur

kempisch

AA+ ontwerpbureau bv | Berkenwoude | Elspeet | Marinus Weijers | www.aa-plus.nl

► “Zelfs vindt de mus een huis”

Psalm 84:4a

Woningnood anno 2022

“Zelfs vindt de mus een huis, o Heer!” We weten ervan mee te praten. Sinds mijn overkomst uit Australië, twee jaar geleden, woont ons gezin (inmiddels met vier volwassenen) in een woning met twee kleine kamers onder en een bovenverdieping waar nog minder ruimte is. De tussendeur naar de hoofdbewoners werd afgesloten met een houten plaat en geluidswerend isolatiemateriaal. De auteur van deze reflectie is dus ervaringsdeskundige, zowel op het gebied van de woningnood als immigratie; en was in een vorig leven ook politicus.

MISVATTING

Inderdaad, Nederland is erg vol geworden. Bij het denken hierover, verwarren we soms de verantwoordelijkheid van de overheid met de persoonlijke roeping tot naastenliefde. Zorg voor de economisch en maatschappelijk kwetsbaren is essentieel voor ware godsdienst (Jakobus 1:27, vgl. Exodus 22:21-23). De kleine profeten wezen al op de zorg voor de arme en de vreemdeling (Zacharia 7:8-10).

Echter, gastvrijheid voor een vreemdeling op doorreis en de proseliet die bleef, staat in de Bijbelse context van de zorgplicht voor familie en volksgenoten. Israël hoefde niet haar grenzen en portemonnee open te stellen voor de hele wereld. De Heere had immers onderscheiden volken gemaakt en die ieder hun eigen plaats op aarde gegeven (Handelingen 17:26). Wel droeg elke Israëliet verantwoordelijkheid voor zijn naaste, waar deze ook vandaan kwam.

Net als bij de zwaarmacht (Romeinen 13), zijn de plichten en rechten van een overheid anders dan die van de individuele burger. Eén klein en overvol landje kan niet de problemen van alle asielzoekers en economische migranten ter wereld oplossen. Als een huisvader zijn salaris of woning weggeeft, schiet hij tekort in de zorgplicht voor zijn gezin. Dat geldt ook Vadertje Staat. Helaas zijn de legendarische woorden van Wiegels over Den Uyl (1972) tegenwoordig van toepassing op Rutte: “Sinterklaas bestaat en daar zit hij!”.

Ik speel de neoliberalen maar even de zwarte piet toe, nu het nog kan. Wie beseft Gods dienaar te zijn, speelt immers geen sinterklaas met het geld en de leefomstandigheden van anderen. Kleinkinderen worden straks letterlijk het kind van

de neoliberale rekening. Bovendien leidt smijten met geleend geld tot inflatie, praktisch een vorm van geld afpakken zonder toestemming. Stelen, noemden we dat vroeger. We worden er niet langer tegen beschermd, want de morele verantwoordelijkheid voor Gods aangezicht heeft plaatsgemaakt voor een ideologie van mensenrechten en wereldburgerschap. Zowel de SGP als kardinaal Sarah (The Day is now far spent, 2019) lijken roependen in de woestijn.

PROBLEEM BENOEMEN

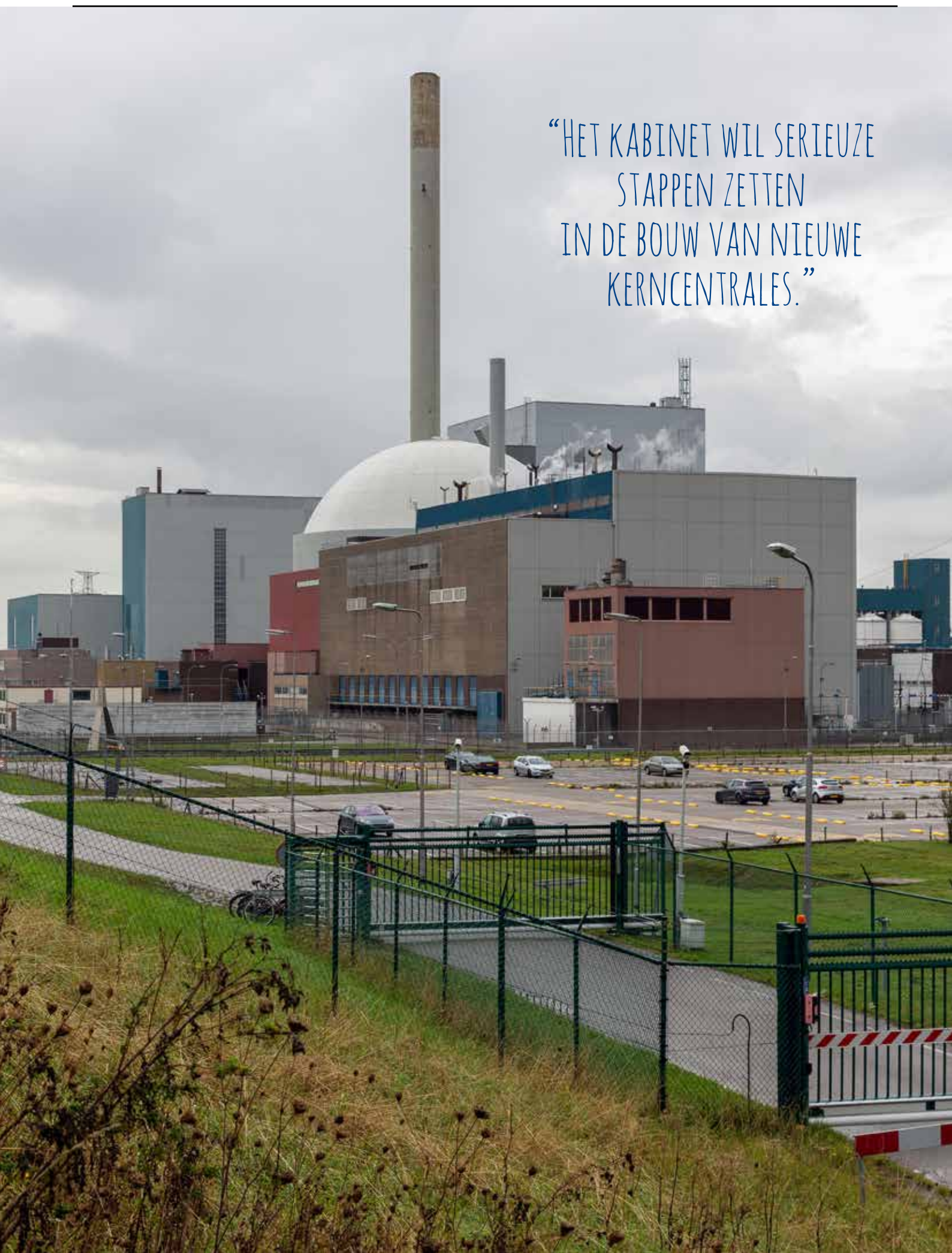
In 2020 emigreerden meer dan 220.000 mensen naar Nederland, van wie slechts 11,3 procent een Nederlandse achtergrond had. Voor 2019 lagen de cijfers 50.000 hoger. Anderen emigreerden, maar per saldo was dat in 2019 toch meer dan honderdduizend mensen erbij. Ik was dat jaar één van de 11,3 procent. Mede door de corona liep het netto saldo vorig jaar terug tot ongeveer 70.000. Dat is per jaar nog steeds een grote stad vol buitenlanders erbij op het vaderlandse bodempje. Los van de torenhoge rekening (o.a. inburgering, uitkeringen) en sociale druk op de samenleving, is dit voorwaar geen geringe uitdaging voor de woningmarkt. Vooral niet als een overheid tientallen jaren hiermee doorgaat. En daarbij een buitenlands beleid voert dat ideologie exporteert en in hoge mate medeverantwoordelijk is voor de instabiliteit van asiellanden als Syrië, Irak en Afghanistan. Net als bij de multiculturele samenleving van vroeger zijn we niet geholpen als de politiek doet alsof het probleem dat iedereen ziet, niet bestaat.

Volgende keer hoop ik in te gaan op de euro, negatieve rente, sociale oorzaken en asociale woningbouw. Dan hoort u ook of deze mus een huis vond.

DS. B.A. ZUIDDAM

“HET KABINET WIL SERIEUZE
STAPPEN ZETTEN
IN DE BOUW VAN NIEUWE
KERNCENTRALES.”

Het coalitieakkoord in vogelvlucht

DOOR SANDER BOSSENBROEK
BELEIDSMEDEWERKER TWEEDE KAMERFRACTIE SGP

Kaag I? Rutte IV? Of toch Rutte III+? De naam van het kabinet lijkt nog niet helemaal helder, de inhoud van het coalitieakkoord is inmiddels wel bekend.

Het draagt de titel: 'omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'.

Prachtige doelen, maar hoeveel komt ervan terecht? Laten we het eens doorbladeren.

Het valt allereerst op dat het een lijvig akkoord is. Niet alleen omdat het in aantal pagina's 'dikker dan gehoopt maar dunner dan gevreesd' is, maar vooral omdat het bol staat van de euromunten. Geld lijkt het smeermiddel te zijn geweest om dit kabinet te kunnen formeren. Voor elk probleem is een zak geld beschikbaar en er worden miljardenfondsen opgetuigd.

SPILZUCHT

De SGP is hier zeer kritisch op. Inderdaad, geld lenen is nu goedkoop door de lage rente, maar wie zegt dat deze niet gaat stijgen? Op veel terreinen zijn de problemen groot, maar is dat een vrijbrief om op deze manier met geld te strooien? Na een aangenomen SGP-motie is het coalitieakkoord doorgerekend. Wat betekent het voor de economie en voor de portemonnee van de burger? Daaruit volgt klip en klaar: de rekening van dit spilzuchtige kabinet komt op het bordje van de jongeren. De SGP zal zich hier stevig tegen blijven verzetten: financieel degelijk beleid is en blijft hard nodig!

VERTROUWEN

Het coalitieakkoord begint met een stevig hoofdstuk over een betrouwbare overheid en over een versterking van vertrouwen tussen overheid en burger. De menselijke maat staat voorop! Dat is inderdaad hard nodig. Laten we niet vergeten dat het vorige kabinet gevallen is naar aanleiding van de toeslagenaffaire. Het vertrouwen in de overheid heeft daardoor flinke deuken opgelopen. Maar ook de relatie tussen het Rijk en gemeenten is soms broos. Zo is er nog steeds geen goede oplossing voor een betere financiering van gemeenten. Kortom, genoeg werk om daar in vertrouwen mee aan de slag te gaan.

DUURZAAM LAND

Het tweede hoofdstuk van het coalitieakkoord spreekt van 'een duurzaam land'. Het kabinet wil serieuze stappen zetten in de bouw van nieuwe kerncentrales. De vliegbelasting wordt opgehoogd. Er wordt extra ingezet op isolatie van gebouwen. Dat zijn mooie doelen, waar de SGP ook voor-

stander van is. Tegelijk worden de doelstellingen voor energiereductie nog verder aangescherpt. Nu al zijn de klimaateisen voor bijvoorbeeld boeren, vissers en andere (kleine) ondernemers nauwelijks bij te benen, maar het kabinet doet daar graag nog een schep bovenop. Het Planbureau voor de Leefomgeving, een onafhankelijk adviesorgaan dat analyses maakt op het gebied van milieu, natuur en ruimte, concludeerde dat dit grenst 'aan wat praktisch maximaal is te realiseren'. De SGP is zonder meer voorstander van een duurzaam land, maar dat moet niet omgezet worden in onrealistisch wensdenken, maar in haalbare en betaalbare actie.

ZEELAND

Die actie is ook hard nodig voor de bruggen, wegen en sluizen. Daar is letterlijk nog een lange weg te gaan. Gelukkig krijgt de verantwoordelijke minister hiervoor een volle portemonnee mee. Het tolvrij maken van de Westerscheldetunnel wordt echter vooruitgeschoven naar 2030. Een lange neus naar Zeeland!

VOLKSHUISVESTING

Niet alleen het coalitieakkoord is lijevig, ook de ministersploeg is groot. Er is onder andere een minister voor Volkshuisvesting aangetreden. Ook deze minister krijgt een envelop met geld, maar ook staan er grote ambities in het akkoord. Dat is hard nodig, zodat jongeren weer een woning kunnen kopen, ouderen een passende woning kunnen vinden en gezinnen weer een betaalbare woning in de buurt kunnen krijgen. Actie is ook nodig om de doorstroming te bevorderen, de woningvoorraad beter te benutten en de vraag naar woningen niet onnodig te stimuleren. Ook hier geldt: werk aan de winkel!

COMPLIMENT

Als er ergens geld bij moet, is het voor veiligheid en defensie. Jarenlang is dat een ondergeschoven kindje geweest. De vruchten daarvan zijn wrang. We hebben nauwelijks materieel en het achterstallige onderhoud is hoog. Wat dat betreft krijgt het kabinet een compliment: eindelijk wordt er geïnvesteerd in defensie. Van

belang is daarbij dat we ook blijven investeren. Ook voor veiligheid moeten er extra stappen gezet worden, stappen vóóruit, door bijvoorbeeld meer te investeren in wijkagenten. Maar ook moeten er stappen achteruit worden gezet op drugsbeleid, waar we nog verder de verkeerde kant op dreigen te lopen.

GEBED GEVRAAGD

Op het gebied van onderwijs wordt er voorlopig nog weinig richting gekozen. De basisbeurs komt terug, wat een vurige wens van de SGP is. Maar hoe deze er precies uit komt te zien, is nog onduidelijk. Gezinnen met een laag en een (hoger) middeninkomen moeten daarvan profiteren als het aan de SGP ligt. Maar ook klinken de teksten over onderwijsvrijheid nog wat wollig. "Er is geen noodzaak om artikel 23 van de Grondwet aan te passen", zo is te lezen. Maar aan alles is te merken dat de onderwijsvrijheid geen rustig bezit is. Hierbij is wijsheid, voorzichtigheid en gebed nodig!

EENVERDIENERS

Voor werkenden en gezinnen komt er lastenverlichting. Werken wordt

dus lonender. Dat is altijd goed. Maar opnieuw lijken de eenverdieners te zijn vergeten. Ondanks een SGP-motie die uitsprak dat dit kabinet concrete maatregelen moet nemen om de belastingkloof tussen een- en tweeverdieners te verkleinen! Daarnaast wil het kabinet de kinderopvang voor iedereen bijna gratis maken. Een cadeautje voor tweeverdieners, zeker voor hoge inkomens. Dat kan en moet veel eerlijker.

GEEN ROUWVERLOF?

Het kabinet heeft oog voor ouderschapsverlof, maar rouwverlof wordt niet benoemd in het coalitieakkoord. Op al deze punten zal de SGP dan ook zelf met eigen voorstellen komen.

"COMPLIMENT:
EINDELIJK WORDT ER
GEÏNVESTEERD IN
DEFENSIE."

ELK LEVEN TELT

Op medisch-ethisch gebied is er reden tot zorg. Na een paar jaar van redelijke stilte, lijkt de seculiere dadendrang van partijen als D66, GroenLinks en PvdA weer terug van weggeweest. Het kabinet was nog nauwelijks begonnen, of een wetsvoorstel dat de beraadtermijn voor een abortus schrapt, werd al behandeld in de Kamer. En er staan meer voorstellen in de rij. Er lijkt een gure, progressief-liberale wind te gaan waaien. Een stevige inzet en een voortdurend gebod vóór het leven is onmisbaar! Gelukkig staan er ook behartenswaardige voorstellen in het coalitieakkoord. Zo wil men het aantal ongewenste en onbedoelde zwangerschappen en (herhaalde) abortussen verminderen. Een vermindering van het aantal abortussen is een prachtig doel; elk leven telt!

EUROPESE SUPERSTAAT

Het coalitieakkoord eindigt met een hoofdstuk 'internationaal'. Er is aandacht voor christenvervolging en er wordt extra geld uitgetrokken voor ontwikkelings samenwerking. Omzien naar elkaar dus! Maar er wordt niet alleen omgekeken naar de naaste, er wordt vooral heel

veel gekeken naar de Europese Unie. Op allerlei terreinen wordt gekozen voor 'meer Europa'. Als het aan het kabinet ligt krijgt de EU nog meer macht en geven we nog meer bevoegdheden uit handen. Een zorgelijke ontwikkeling, zeker omdat de EU deze extra macht maar wat graag naar zich toetrekt. De SGP zal hierbij aan de nationale rem blijven trekken. Samenwerken is prima, maar bij een superstaat moeten we ver wegblijven.

WAAR IS HET GEZIN?

Zo zijn we in vogelvlucht door het coalitieakkoord gebladerd. Vrijwel alle onderwerpen zijn de revue gepasseerd. Eén onderwerp schitterde echter door afwezigheid. Het gezin! De waarde van families, het nut van gemeenschappen, het komt nauwelijks aan bod in het coalitieakkoord. Een gemiste kans! Maar vooral een zorgelijke ontwikkeling. In plaats van het versterken van de gemeenschapszin, ademt het coalitieakkoord vooral individualisme. De (betaalde) arbeidsparticipatie moet extra worden bevorderd, individuele rechten staan centraal en 'een sterke samenleving' gaat vooral over het voorkomen en bestrijden van criminaliteit. Het gezin

is losgewrikt als de hoeksteen van de samenleving. Daarvoor in de plaats komt een onvast samenraapsel van wisselende samenstellingen.

AANDACHT VOOR WAT ECHT TELT?

De naam van het coalitieakkoord predikt 'omzien naar elkaar', de inhoud lijkt daar niet altijd mee in overeenstemming. Er is weinig aandacht voor mantelzorgers, voor het ruimte bieden aan burgers en voor het versterken van 'samenleven'. Het gezin moet in ere hersteld worden! Het wij-denken en het 'aandacht hebben voor wat echt telt', zoals dat door christelijke coalitiepartijen toegejuicht wordt, is inderdaad van wezenlijk belang voor een goede samenleving. Als we op die manier omzien naar elkaar, kunnen we echt vooruitkijken naar de toekomst. ◀

DIT ZIJN DE PLANNEN
VAN RUTTE IV VOOR HET
GEZIN:

Uw hypotheek goed, snel en voordelig geregeld?

- Hypotheek voor starter, doorstromer of oversluiter
- Woningverhuur hypotheek
- Hypotheek voor ondernemer vanaf 1 jaar zelfstandig
- Hypotheek zonder verzekering
- Overwaarde hypotheek voor 60+

Voor passend financieel advies! Bel 0342 421653

- ✓ **Onafhankelijk advies**
- ✓ **Verantwoord en voordelig**
- ✓ **Deskundig en oplossingsgericht**

Van Ommeren Financieel Adviesbureau

Albert Plesmanstraat 2 | 3772 MN Barneveld | 0342 421 653 | www.vanommeren-fa.nl

Quiks
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Voorgebakken

Vers verpakt

Voorgekookt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quiks FRESH POTATOES

Quiks POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

VAN DEN BERG
verzekeringen

'eerlijk advies voor particulieren'

VERZEKERINGEN VOOR

PARTICULIEREN | ZZP | MKB

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

BERAADTERMIJN

Een week na het aantreden van het kabinet-Rutte IV was het gelijk raak. Een D66-initiatiefwet om de vijf dagen bedenktijd bij abortus te schrappen werd in de Kamer behandeld. Kennelijk moest er vaart worden gezet en is dit een onderwerp van grote urgentie.

Terecht legde Chris Stoffer die dit debat namens de SGP deed, hier de vinger bij in een interruptie bij VVD-fractieleider Hermans: "Is dit nu echt het eerste onderwerp waarop u zich wilt profileren?" Chris Stoffer verwoordde indringend waarom dit onderwerp voor de SGP zo gevoelig en belangrijk is. Het gaat om kwetsbaar ongeboren leven. Dit door God gegeven kostbaar leven moeten we beschermen en koesteren. Tegelijk moeten we ook vrouwen in nood met raad en daad terzijdestaan. Als we voor een medische ingreep als een neuscorrectie al een aantal dagen bedenktijd vragen, dan toch zeker voor het doden van menselijk leven. Onvoorstelbaar dat dit al te veel gevraagd zou zijn!

OMGANGSVORMEN

Het is pijnlijk en veelzeggend dat regeringspartijen VVD en D66 juist aan het schrappen van die vijf dagen bedenktijd zo zichtbaar prioriteit gaven. Er is de laatste tijd veel te doen – en terecht! – over de grove taal in de Kamer. Maar ruwere politieke omgangsvormen kunnen ook met mooi gepolijste zinnen verhuuld

worden. Het was altijd gebruikelijk dat coalitiepartijen met een zekere voorzichtigheid omgaan met onderwerpen waar binnen een coalitie wezenlijk verschillend over wordt gedacht. Van die voorzichtigheid was nu niets te merken. Dat is tekenend. Niet alleen voor de steeds verdergaande aantasting van de bescherming van kwetsbaar leven, maar ook voor de omgangsvormen binnen de coalitie in het omgaan met verschillen. Geen gunstig voorteken, waar juist de liberale partijen VVD en D66 de grootste partijen binnen de coalitie zijn.

REM ERAF

Het is aangrijpend en verdrietig als op we zien hoe op medisch-ethische onderwerpen de rem eraf gaat. Steeds verder wordt het Bijbelse spoor van het "Gij zult niet doden" verlaten. Je zou er moedeloos van kunnen worden. Toch zijn

er niet alleen heel donkere wolken zichtbaar. Sterker nog: juist in progressieve kringen maakt men zich ook zorgen. In allerlei landen zie je een tegenbeweging sterker worden. Daar zien we juist ook jongeren veel onbevangen naar dit onderwerp

kijken en grote vraagtekens plaatsen bij de abortuspraktijk die we nu zien.

Wat zou het mooi zijn als we later zouden terugkijken en zeggen: die verruiming van de abortuswet in 2022 waren in feite de laatste fanatieke stuip trekking van een doorgedraaid autonomiedenken. Maar daarna kwam er een wending, steeds meer oog voor vrouwen in kwetsbare situaties, steeds meer bescherming van ongeboren leven. Laten we hopen, werken en bidden, dat het die kant op mag gaan! ◀

MOEDELOOS MAKENDE
TREND, OF LAATSTE
STUIPTREKKING?

Rutte een slang?

Bij het debat over de regeringsverklaring vergeleek Kees van der Staaij premier Mark Rutte met een vervelende slang. Daarbij plaatst hij een aantal kritische kanttekeningen bij het voorgenomen kabinetsbeleid. Zijn hele

bijdrage is op ons YouTubekanaal terug te kijken. In het SGP-weekjournaal van 21 januari laat Van der Staaij bovendien een slangenvel zien die hij van huis meenam. ◀

Babi Jar

Samen met opperrabbijn Jacobs en parlementariërs uit andere landen was Kees van der Staaij eind januari in Oekraïne voor een Holocaustherdenking. Bij de Babi Jar-ravijn in Kiev stonden zij stil bij een gruwelijk bloedbad. "Aangrijpend dat daar in 1941 op brute wijze de complete Joodse gemeenschap (bijna 34.000 mensen) is doodgeschoten. Holocaust door kogels. Opdat wij niet vergeten," twitterde Van der Staaij. Zie hierover meer in het SGP-Weekjournaal van 28 januari. ◀

Al was het er maar één!

Chris Stoffer kreeg veel over zich heen toen hij tijdens het debat over de beraadtermijn bij abortus, niet alleen opkwam voor kwetsbare vrouwen, maar ook de waarde van het ongeboren leven benadrukte. Tijdens het spervuur aan interrupties bleef hij benadrukken: "Ook al was het maar één leven dat we zouden redden met de beraadtermijn, dan nog zou ik ervoor zijn." Stoffer sprak in aanloop naar het debat met twee vrouwen die zich tijdens de beraadtermijn bedachten en hun kindje behielden. Tot op de dag van vandaag zijn zij daar dankbaar voor. ◀

Hernieuwde oproep

De SGP is blij dat kabinet Rutte-IV meer huizen wil bouwen. "Dat is nodig, maar het is zeker niet dé oplossing," zei Roelof Bisschop. Hij vroeg aan de minister of deze ook gaat kijken naar leegstand, naar immigratie en naar andere oorzaken van de woningnood. ◀

Box 3

"Geef te zwaar belaste spaarders hun belastinggeld terug!" Daartoe riep Chris Stoffer op tijdens het debat over de belastingheffing in box 3. Door de lage rente is er op spaargeld nauwelijks rendement, desondanks bleef het rijk rendementsbelasting heffen. Dat geld moet nu dus zo snel mogelijk teruggegeven worden, vindt Stoffer. ◀

Terugblik

Op 15 januari was ondergetekende een jaar aan het werk als voorzitter van uw partij. Tijd voor een korte terugblik en wat persoonlijke ervaringen. Die geven gelijk een inkijkje in het leven van alle dag binnen onze partijorganisatie.

De dinsdag na mijn verkiezing zat ik op uitnodiging van de leden van de Tweede en Eerste Kamer in Den Haag. Iedere dinsdag staat de wekelijkse fractievergadering gepland. In een paar uur tijd worden de agenda-punten van beide Kamers behandeld. Goed voorbereid door de fractieondersteuners, die veel kennis hebben van de verschillende onderwerpen. Ze zijn onontbeerlijk voor het goed functioneren van onze Kamerleden. Die bezoeken heb ik regelmatig herhaald en er veel van geleerd.

Nog vaker bezoek ik het partijbureau in Rotterdam. Daar wordt door medewerkers gewerkt aan de ondersteuning van de partij en de verschillende geledingen. Daarmee bedoelen we SGP-jongeren, het Wetenschappelijk Instituut Guido de Brès (WI), SGP-Internationaal en de bestuurdersvereniging (BSV). Maar ook de plaatselijke kiesverenigingen en partijafdelingen in het land krijgen vanuit dit bureau veel ondersteuning. Zeker nú bij de voorbereidingen op de gemeenteraadsverkiezingen. Onder leiding van onze directeur van het partijbureau, Johan van Berkum, wordt in dit huis heel veel werk verzet, daar ben ik wel achter gekomen!

GEVOELIG

Soms moest er ondersteuning gegeven worden in crisissituaties, zoals kortgeleden in Oldebroek. Gelukkig kan de SGP ter plaatse bij de verkiezingen, ondanks de gebeurtenissen, met een goede lijst uitkomen. Soms kwam uw voorzitter erachter dat zijn zorgvuldig geschreven woorden over gevoelige thema's toch anders geïnterpreteerd konden worden. Bijvoorbeeld het voorpagina-artikel van 8 januari jongstleden in het *RD* over het kandideren van vrouwen op de lijst. Hierop ontvingen we enkele reacties. Ik wil onderstrepen dat het partijstandpunt hierover niet veranderd is.

NIEUW BELEIDSPLAN

Een bijzonder mooi proces was de totstandkoming van een nieuw strategisch beleidsplan voor de komende vier jaar. In zes bijeenkomsten, waarin alle geledingen, Kamerleden en Bert Jan Ruissen uit het Europe Parlement vertegenwoordigd waren, vond diepgaande bezinning plaats over de hoofdonderwerpen. Het gaat om vier hoofdthema's: verbinding met de (potentiële) achterban, het vinden en vormen van talent, de dialoog met de samenleving en het samen doordenken. U begrijpt dat onder deze titels nog allerlei deelonderwerpen liggen. Alles bij elkaar zijn het er tien.

Het was opvallend dat thema vier, het 'samen doordenken', bij iedereen hoog op de agenda stond. De SGP-jongeren noemden dit thema als eerste! Het gaat hier om de aloude vraag: wat betekenen onze Bijbelse beginselen voor de politiek die de SGP voorstaat. Denk aan rentmeesterschap in relatie tot landbouwbeheer, onze defensie of de genderideologie. Daarom wordt door het WI een studie voorbereid over dit thema. Mijns inziens blijft die bezinning op de Bijbelse beginselen en de vertaling daarvan in de praktijk voortdurend noodzakelijk. Het vormt de bestaansgrond van onze partij. Wat hebben we hier wijsheid van boven nodig! Ik hoop dat we dit werk in afhankelijkheid van Gods zegen mogen doen. Ik hoop ook dat er in de achterban veel gebed voor onze partij is. ◀

D. VAN MEEUWEN
Partijvoorzitter

Bewindvoeringskantoor

Hamming

Bewindvoering Mentorschap, Curatorschap

Kunt u financiële zaken niet meer zelf regelen?

Bewindvoeringskantoor Hamming BV ondersteunt en behartigt alle financiële en persoonlijke belangen voor personen die dit zelf niet (meer) kunnen. Wij treden op als bewindvoerder, curator en mentor. Dit doen wij met persoonlijke betrokkenheid en op een discrete en doortastende wijze, waarbij de individuele belangen van de cliënt altijd centraal staan.

Bewindvoerder | Volgens de wet kan een persoon vanwege een geestelijke of lichamelijke toestand, verkwisting of problematische schulden onder bewind gesteld worden. De bewindvoerder voert het beheer over de financiën en waardevolle goederen.

Mentor | Een mentor behartigt de persoonlijke belangen van iemand die dit zelf niet meer kan. Het gaat niet om geld of goederen, maar zaken als **zorgverlening of begeleiding van bijvoorbeeld demente ouderen, psychiatrische patiënten of verstandelijk gehandicapten**. Wij werken voor verpleeghuizen en particuliere instellingen. Wij werken in **vertrouwen en betrokkenheid** voor de persoon.

Curator | Curatele is een maatregel voor meerderjarigen die financiële en persoonlijke belangen niet meer kunnen behartigen. De cliënt is handelingsonbekwaam.

Bewindvoeringskantoor Hamming is lid van de **maatschappelijk georiënteerde branchevereniging voor professionele bewindvoerders, mentoren, curatoren en inkomensbeheerdersbranchevereniging Horus**

Bewindvoering Hamming Bewindvoering BV
Mentorschap Postbus 2760, 3800 GJ Amersfoort
Curator Bezoekadres: Printerweg 14, 3821 AD Amersfoort
Budgetbeheer T 033-4330 885 | www.hammingbewindvoering.nl
Diaconieën E info@hammingbewindvoering.nl
(Juridisch) advies

Bewindvoeringskantoor Hamming voldoet aan alle kwaliteitseisen van de Rechtbank.

Hardeman | van Harten
Dé specialist in dak- en wandbeplating

Maatwerk & kwaliteit

Op zoek naar een duurzame oplossing voor uw project? Onze specialisten denken graag met u mee. Maatwerkoplossingen voor uw agrarische project; van renovatie tot nieuwbouw. Kijk voor meer informatie en impressies van afgeronde projecten op onze website: www.hardeman-vanharten.nl

0318 461551

info@hardeman-vanharten.nl

UTILITEITSBOUW | AGRIBOUW | RENOVATIE

Techno West Services

Heftrucks • Verreikers • Terminaltrekkers • Hoogwerkers

VERKOOP
VERHUUR
ONDERHOUD

Weihoek 6 | 4416 PX Kruijningen
0113 312 186 | verkoop@technowestservices.nl

www.technowestservices.nl

Rutte geeft de sleutels van Nederland aan Brussel

Eurocraten in Brussel zijn dolblij met de plannen van Rutte IV. Ze zien niet langer een Nederlandse regering die slechts schoorvoetend akkoord gaan en vele voorwaarden stellen. Nee, de nieuwe regering geeft zo ongeveer de sleutels van ons land en de schatkist aan Brussel.

DOOR BERT-JAN RUISSEN

LID VAN HET EUROPEES PARLEMENT VOOR DE SGP

Rutte belofde nieuw elan in zijn vierde regering. Maar het nieuwe elan van Rutte IV blijkt helaas vooral een flinke impuls voor nóg meer Europese Unie: nóg meer budgetten en bevoegdheden overdragen naar Brussel; nóg verder aangescherpte klimaat-acties. Vetorechten van landen bij het buitenlands beleid? Weg ermee: nóg minder inspraak in het EU-beleid!

Nederland gaat van dwarsligger naar voorloper in Europese integratie. Alle remmen los! Hoe teleurstellend is dat. Waar is de

Rutte gebleven die trots vertelde dat hij in Brussel flink op de rem had gestaan? Pas anderhalf jaar geleden lag hij dwars bij de EU-top over 750 miljard euro geleend geld voor een EU-herstelfonds. Pas na drie dagen ging de premier door de knieën, onder zware voorwaarden. Zo zijn er meer voorbeelden waarbij Rutte zich verzette tegen Brusselse bemoeienis met ons land.

Ook nu de VVD van Rutte plots afdwaalt van de eurokritische koers, houdt de SGP vast aan dit beleid. Wij blijven pal staan voor onze inzet: een EU die

landen dient, maar geen zaken oplegt. Een EU die zich bemoeit met handel en economie, maar niet met zorg, abortus of onze manschappen. Een EU die op de centen past, maar niet 750 miljard euro leent en uitgeeft zonder financiële dekking.

Als SGP krijgen we vaak achteraf gelijk, dat Brussel dingen niet beter kan dan nationale landen: "Die Europese QR-code was toch niet zo'n goed idee"; "Het frustreren van de bouw van nieuwe kerncentrales was toch niet zo'n goed idee", "Dat lenen van 750 miljard was toch niet zo'n goed idee", enzovoort.

Vaak worden we overstemd door de eurofiele partijen. Zij gebruiken het aloude smoesje dat de problemen alleen op Europees niveau opgelost kunnen worden. Ruttés VVD sluit zich daar nu bij aan. Jammer!

Als SGP pleiten we voor een realistischer kijk op Europa. We moeten niet willen dat er weer onnodig bevoegdheden worden overgedragen aan de EU. Want als ik daarover lees, klinkt in mijn oren vaak het liedje dat ouderen vast herkennen: "Die zie je nooit meer... terug!" ◀

"ALLE REMMEN
LOS. HOE
TELEURSTELLEND
IS DAT!"

Bert-Jan Ruissen: "Het enige nieuwe elan van Rutte IV is helaas: nóg meer Europese Unie."

Campagne GR22 in beeld

Dat de verkiezingscampagne voor de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 begonnen is, zal niet voor iedereen even duidelijk zijn. Maar misschien is u al het een en ander aan (digitale) bedrijvigheid opgevallen. Maar misschien kent u uw plaatselijke SGP ook niet anders, want misschien zijn ze altijd actief.

Waalwijk - Samen met Kees van der Staaij bezochten de plaatselijke SGP'ers winkeliers en andere ondernemers in de gemeente.

Ridderkerk - In Ridderkerk voeren ze campagne 'met hart voor Ridderkerk'. Het slechte halen ze met zakken tegelijk weg. Het goede hopen de SGP'ers de komende jaren ook weer in de raad te brengen.

Nunspeet - Bij de Elspeetse tennisvereniging 'vechten' ChristenUnie en SGP het op de baan uit. Een prima aanleiding om de mensen naar de website stemsgp.nu te lokken om te weten te komen wat ze van sport vinden.

Papendrecht - In Papendrecht wil de SGP gaan voor 'Houvast voor Papendrecht'.

Rijssen/Holten - Hoe het komt dat de posters hier zo goed blijven vastzitten? De posterplakkers maken natuurlijk gebruik van Super Goed Plaksel!

In Doetinchem werkt SGP samen met ChristenUnie. Zojuist zijn de campagne filmpjes opgenomen.

Molenlanden - In Molenlanden willen ze de daad bij het woord voegen. Omdat er huizen nodig zijn, wordt de eerste alvast gezet.

Wierden - Gemeente Wierden zal na 22 jaar opnieuw mee gaan doen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Geweldig nieuws! Heel veel succes gewenst!

Staphorst - Ter bemoediging in de lockdown bracht SGP-Staphorst een bloemetje aan verschillende ondernemers. Een mooi initiatief!

Capelle - De wijkagent krijgt een bedankje van het campagne team. Mede dankzij hem werd het een geslaagde avond over veiligheid.

Stichtse Vecht – Campagne voeren met een milieuvriendelijke campagneauto. Een duurzaam initiatief!

Kampen – Op oudejaarsdag werden er olieballen afgeleverd bij hulp- en zorgverleners om ze te bedanken voor hun inzet.

Dordrecht - In Dordrecht zet de CU-SGP het thema 'wonen' goed op de kaart. De bouwhelmen die de top 5-kandidaten dragen, spreken boekdelen.

Hardinxveld-Giessendam – Het campagnevervoer in Hardinxveld heeft ook veel karakter. Als u dit voertuig langs ziet komen, weet u: het is de SGP-slee

Schouwen-Duiveland - De kandidaten van dit SGP-team staan op de foto met een mooie SRV-wagen. Dat is nog eens authentiek!

De SGP is op zoek naar een

CONTROLLER (0,4 FTE)

voor o.a. het monitoren van risico's en kansen, het adviseren over administratieve processen en het in samenwerking met de administrateur opstellen van begrotingen, rapportages en jaarrekeningen.

Ga voor meer informatie naar:

▶ sgp.nl/vacatures

SGP

AGENDA

WOENSDAG 2 MAART

Tijdrede/bidstond Gemeenteraadsverkiezingen

Ds A.A. Egas

19.30 uur - Beekbergen, Ruitersmolen 29, geb. GG

DONDERDAG 3 MAART

SGP Neder-Betuwe

Verkiezingsbijeenkomst met o.a. lijsttrekker Nees van Wolfswinkel, Roelof Bisschop en Bert-Jan Ruissen

19.30 uur - Kesteren, Molen de Zwaluw

(afhankelijk van coronaregels)

DINSDAG 15 MAART

Bidstond Neder-Betuwe

Ds. P. de Boer uit Ochten (OGGN)

Ds. W. Mouw uit Opheusden (GG)

Ds. A. Snoek uit Kesteren (PKN)

19.30 uur - Opheusden, geb. GGiN

Afdeling Rhenen

Bezinningsavond GR22

Sprekers: Ds. L.G. de Deugd (HHK), Ds. F. Mulder (GG),

Ds. A. Schultink (GGiN) en ds. J.H. de Vree (PKN)

19.30 uur. Rhenen, Kerkplein 1, Cunerakerk

WOENSDAG 30 MAART

Tijdrede pkv Kootwijkerbroek

Ds. J.A. Weststrate

19.30 uur -Kootwijkerbroek, Kosterijweg 27, geb. GG

Van de redactie

Een nieuwe editie van De Banier staat gepland te verschijnen op donderdag 10 maart. Kopij kan ingestuurd worden tot en met dinsdag 22 februari. De verschijning van de daaropvolgende Banier staat gepland voor 14 april.

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

Contact met de redactie is mogelijk via Sjon van der Ree Doolgaard.

E-mail: debanier@sgp.nl

Telefoon: 010 - 7200 770

De uitzendingen van Studio SGP zijn op de volgende data vanaf 19.30 uur live te bekijken op ons YouTubekanaal en zullen in het teken staan van de gemeenteraadsverkiezingen.

 Omgaan met de schepping
14 januari 2022

 Veiligheid
18 februari 2022

 Wonen en migratie
25 februari 2022

 Jeugdzorg en huwelijkstraun
4 maart 2022

 Verkiezingsspecial
11 maart 2022

Voor alle data geldt D.V.

Alle uitzendingen zijn op het YouTubekanaal van de SGP te volgen.

STUDIO SGP

FOTOVERANTWOORDING

Pagina 1: De SGP in Middelburg is een van onze hardwerkende lokale SGP's. Niet iedereen kan op de voorkant, maar dit plaatje nodigde daar wel toe uit. SGP-Middelburg gaat voor 'een gezonde basis'. De mannen op de foto zijn lijsttrekker Paul Moens, met naast hem kandidaat-raadsleden Maurits Hoogerland en Jonathan Schroevers | fotograaf is Joost Heikoop van Styl voor Vormgeving

Pagina 5: foto door Cees van der Wal Fotografie

Pagina 21: foto door Hanno de Vries Fotografie

Pagina 16-18: lokale beelden

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

HR Officer

Monteurs

Sales Advisor

Hofpolder, Wommelgem, Waarschoot

**WELKOM
IN HET
TEAM VAN
VAN KOOTEN**

Magazijn & Expeditie
Manager

Groei met
ons mee!

Marketing

DE JONGEREN KOMEN ERAAN!

De gemeenteraadsverkiezingen komen er weer aan en de kandidatenlijsten zijn gepresenteerd. Uitgebreide lijsten met daarop gedreven mensen die klaarstaan om u te vertegenwoordigen in de gemeenteraad. Het beeld van de SGP is vaak een rij met ernstig kijkende mannen met kalende kruinen of grijze plukjes, maar niets is wat het lijkt! Juist bij onze partij staan enthousiaste jongeren klaar die bereid zijn om het vertrouwde SGP-geluid met nieuw elan te verkondigen.

Het landelijk bestuur van SGP-jongeren

VERTEGENWOORDIGING

Ten eerste is de gemeenteraad natuurlijk de vertegenwoordiging van de burgers die in de gemeente wonen. Van arm en rijk, jong en oud. Helaas zien we echter dat de gemiddelde leeftijd in de gemeenteraad erg hoog ligt. Het beeld van de gemeenteraad als een club ruziende oude blanke mannen is niet helemaal onterecht als we naar de cijfers kijken. Onder andere dit stoffige imago zorgt bij de burger helaas voor een lage opkomst bij verkiezingen; men herkent zich niet altijd in de raad. Een fris geluid van enthousiaste jongeren is dan belangrijk. Juist ook om onze jongere achterban naar de stembus te krijgen!

NIEUWE TIJDEN, NIEUWE GEZICHTEN

Met het aantreden van kabinet-Rutte IV worden er ingrijpende besluiten genomen over belangrijke thema's. Zowel op het gebied van woningbouw als verduurzaming zijn forse ambities neergelegd. Maar uiteindelijk gebeurt de uitvoering van dit beleid toch op het niveau van de gemeentepolitiek. Het gaat om beleid voor de toekomst: woningen voor onze kinderen en het leefbaar houden van de aarde. Hoe mooi is het dan ook om juist jongeren met deze thema's aan de slag te laten? Nieuwe uitdagingen vragen soms ook om nieuwe gezichten!

Auteurs:

→ Peter de Leeuw is waarnemend voorzitter van SGP-jongeren en staat op plaats 17 voor de SGP in Alblasserdam

→ Johan de Leeuw is politiek bestuurslid bij SGP-jongeren en staat op plaats 5 voor de SGP in Capelle aan den IJssel

DOORSTROOM IN DE PARTIJ

Ten slotte staan we als SGP bekend om de hoge kwaliteit van onze volksvertegenwoordigers. Grondig voorbereid en met onderbouwde bijdrages leveren onze raadsleden en wethouders hun werk. Maar als christenen weten we dat ook wij maar tijdelijk en vergankelijk zijn. Niemand is onvervangbaar en ook de meest ervaren raadsleden zullen ooit moeten stoppen. Het is goed om jongeren al vroeg klaar te stomen, zodat zij, wanneer het daar tijd voor is, het stokje kunnen overnemen van de oudere generatie. SGP-jongeren is er klaar voor, u ook!

DOOR ARNOUD PROOS

WETHOUDER WONEN EN ECONOMISCHE ZAKEN
BARENDRECHT

Betaalbare woningen bouwen - *mission impossible?*

Sanne en Jacob zitten in grote stress en hebben slapeloze nachten. 16 maart is hun grote dag: ze hopen elkaar het jawoord te geven. Is het stress over de corona-maatregelen? Nee, het is nog veel erger: ze hebben nog steeds geen huis. Het is om wanhopig van te worden. In de week van hun trouwdag moeten ze ook nog naar de stembus. Alle acht partijen op het stembiljet hebben het als speerpunt: 'wij gaan voor meer betaalbare woningen.' Prachtig. Maar hoe maak je dat waar als gemeente?

De woningnood is een groot probleem. Dit artikel is te kort om dat samen te vatten. Het is een samenloop van veel oorzaken: extreem lage rentes, PFAS (slecht afbreekbare chemische stoffen die door de mens gemaakt zijn), stikstof, hoge migratie, een slapende rijksoverheid, huishoudensverdunding (bijvoorbeeld vanwege echtscheiding: steeds minder mensen per woning), stijging van de prijs van bouw materiaal, te kort aan

arbeidskrachten, en ga zo maar door. Het eerlijke antwoord is dat gemeenten hier heel weinig invloed op hebben. Een groot deel gaat over landelijke oorzaken, waar een rijksoverheid naar moet kijken. Dat het nieuwe kabinet flink de portemonnee trekt, helpt zeker. En dat er eindelijk weer een minister van wonen is, helpt ook. Er staan inmiddels veel grote woningbouwprojecten op stapel. Toch zal het nog

een poosje duren voor Sanne en Jacob er iets van merken. In de tussentijd kunnen gemeenten een aantal dingen doen. Ik noem er drie.

1. Groter bouwen

Hiermee moet niet gedacht worden aan villa's, maar aan grote bouwprojecten. Als er een stukje grond vrijkomt waar vier nieuwe woningen mogen komen, is het een fantasie om daar betaalbare woningen te plaatsen. Dat kan bijna uitsluitend met grote projecten. Misschien moet er een sportpark verplaatst worden, of er moet groen opgeofferd worden. Makkelijke keuzes zijn er bijna niet meer. In Barendrecht moeten enkele prachtige bedrijven gesloopt en verhuisd worden om bij het station een nieuwe woonwijk van zo'n drieduizend woningen te bouwen. Daar is wel de norm dat de helft van de woningen betaalbaar moet zijn. Dus middeldure huur (tot ongeveer € 1.000), of NHG-grens (€ 355.000) koop. Dan gaat het wel over appartementen. Durf je als gemeente hoger te bouwen op bepaalde plekken? Ook dat is een lastige keus.

2. Duurzaamheid

Hier is het opletten geblazen voor Sanne en Jacob als ze gaan stemmen. Want, zoals gezegd beloven alle partijen meer betaalbare woningen. Sinds 1 januari 2021 moeten alle nieuwe woningen BENG (Bijna Energieneutrale Gebouwen) zijn. Dat zijn al forse eisen. Toch zijn er veel gemeenten en colleges die, gedreven door ambitieuze duurzaamheidsambtenaren, daar lokaal nog allerlei eisen bovenop stellen. Dat kan natuurlijk, maar de prijzen voor woningen lopen dan nog sneller op. Aanvullende eisen kunnen zomaar 20.000 euro extra per woning kosten. Het kan voor raadsleden zeker geen kwaad om hier heel alert op te zijn.

SGP: NUCHTERE AFWEGING TUSSEN BETAALBAARHEID EN DUURZAAMHEID

3. Gereedschapskist

Het belangrijkste voor Sanne en Jacob is dat er meer woningen gebouwd worden. Toch heeft elke gemeente ook een gereedschapskist met instrumenten. Denk aan de starterslening, het instellen van een zelfbewoningsplicht (dus niet kopen om het weer te verhuren), duidelijke percentages (en definitie) van betaalbare woningen per plangebied, koopconstructies, enzovoort. Duidelijk beleid helpt ook om duidelijke afspraken te kunnen maken met ontwikkelaars en woningcorporaties. Gemeenten krijgen in de toekomst ook meer mogelijkheden om woningen toe te wijzen aan lokale woningzoekenden.

Tot slot richt ik me nog even tot Sanne en Jacob. Veel succes op 16 maart! Hopelijk komt het nog goed. En wat het stembiljet betreft: er is een partij die een nuchtere afweging maakt tussen duurzaamheid en betaalbaarheid. Een partij die het gezin hoog in het vaandel heeft staan, en juist voor startende stellen wil bouwen. Een partij die geen gouden bergen beloofd, maar wel woord wil houden. Veel succes met stemmen! ◀

Calvijn versus Hugo inzake de wooncrisis...

Onze markante toenmalige SGP-leider ds. H.G. Abma betreurde dat de Bijbel zo vaak genegeerd werd in Kamerdebatten, terwijl deze op alle vragen alle antwoorden heeft. Ik wijs gaarne op de eveneens grote rijkdom van het bij ons als SGP'ers centraal staande rijke gedachtegoed van Johannes Calvijn, dat ook voor alle maatschappelijke vragen antwoorden biedt. Ook voor de huidige wooncrisis? Zeker, juist ook voor de huidige wooncrisis!

In Calvijns gedachtegoed op de maatschappij en economisch functioneren zet Calvijn het mooie begrip 'verantwoordelijkheid' centraal. Ook om die reden wezen calvinisten het verschijnsel communisme, waarbij de staat alle verantwoordelijkheid afpakt en overneemt, af. Dat het calvinisme maatschappijomvattende gevolgen heeft gehad, moge u en Weber* duidelijk zijn: waar het vaste voet aan de grond kreeg, zijn de beste rechtsstaten en economieën ontstaan. Met recht en reden betoogde filosoof Adam Smith dat de daarbij horende 'onzichtbare hand' (het zelfregulerende effect van een markt) tot de optimale resultaten qua prijs en omvang leidt.

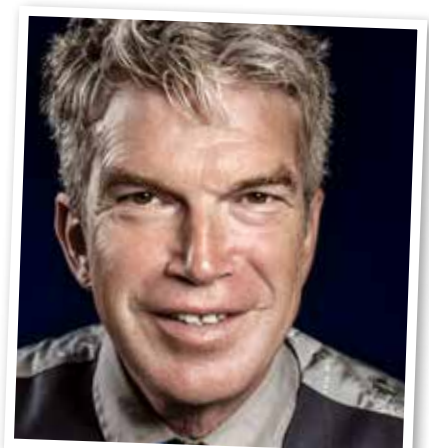
Als de overheid deze verantwoordelijkheid en 'onzichtbare hand' gaat frustreren, ontstaan er problemen. Zoals eerder melkplas en boterberg, hebben we nu in dat kader de wooncrisis. De overheid heeft de afgelopen veertig jaar ongetwijfeld goed bedoeld doch nodeloos ingegrepen, wat tot zeer grote gevolgen geleid heeft. Woonruimte is sinds WO II het enige product dat niet naar waarde geprijsd mag worden en dat heeft zo haar gevolgen.

De nieuwe minister Hugo de Jonge beoogt - ongetwijfeld goed bedoeld en onbewust - een niet-calvinistische oplossing van de problemen. Hij bepleit 'meer regie vanuit de overheid' en vindt de rol van de markt te groot... Met zo'n aanpak zullen de problemen slechts verergeren. Hopelijk kan de SGP en andere conservatieve krachten op de calvinistische oplossingen wijzen.

Mocht u denken dat Calvijns gedachtegoed hard klinkt, stel ik u gaarne gerust. Naast 'verantwoordelijkheid' spelen 'liefdadigheid', 'dienstbaarheid' en 'zelfopoffering' een grote rol. Als er scherpe randen zijn bij 'verantwoordelijkheid' dienen kerk, maatschappelijke organisaties, mensen en eventueel de overheid vanuit liefdadigheid in te springen... Met Calvijns benadering is de wooncrisis wél en met die van Hugo de Jonge níét op te lossen. Moge de SGP dicht bij de Heilige Schrift en mitsdien Calvijn blijven... ◀

**Socioloog Max Weber onderzocht rond 1900 het verband tussen religie en kapitalisme en bevond dat de kapitalistische economie kon floreren door de nauwe band met het calvinisme.*

DOOR MR. COR VERKADE,
BESTUURDER VAN DAM, VAN DAM
& VERKADE B.V. EN NEW
AMSTERDAM INVEST N.V.,
KANDIDAAT SGP-RAADSLID,
GOUDA

DOOR MARIEN KLEIN

WETHOUDER VAN O.A.
JEUGDZORG

DE GEZINS- PARTIJ VAN NEDER-BETUWE

Neder-Betuwe (Kesteren, Opheusden, Ochten, Dodewaard, IJzendoorn en Echteld) is een kinderrijke gemeente. We staan in de top 10 van de gemeenten met de meeste jeugdigen, grote gezinnen komen gemiddeld vaker voor. Met de meeste van de jongeren in onze gemeente gaat het goed. Zij kunnen hun talenten ontplooiën en ontwikkelen een gezonde en positieve leefstijl.

Ook onze gemeente moest kritisch kijken naar de groei van de kosten en de inzet van jeugdzorg. Jeugdzorg is ingewikkeld gemaakt en je krijgt er niet snel grip op. Al jarenlang worden onderzoeken gedaan en maatregelen genomen om de instroom en de kosten te beheersen. Onze gemeente heeft de afgelopen jaren vooral ingezet op vroegsignalering, normalisering (niet elk gedrag dat afwijkt leidt tot jeugdzorg), intensivering van de samenwerking tussen scholen en huisartsen en een duidelijke afbakening. Daarnaast zijn wij in de regio Rivierland bezig met een nieuw inkoopbeleid dat in 2023 moet ingaan. Een doel is om het aantal aanbieders te reduceren en daarmee de verantwoording en sturing te kunnen verbeteren vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid met de aanbieders.

Efficiëntere zorg

Vorig jaar zijn wij in onze gemeente samen met het reformatorisch samenwerkingsverband Berséba twee proefprojecten (pilots) op basisscholen gestart met ook een gezamenlijke financiering. Wij zijn als gemeente verantwoordelijk voor de jeugdhulp. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het bieden van passend onderwijs. Buiten de pilot wordt er voor

aanvang eerst bepaald wie de hulp gaat betalen. Binnen de pilot willen we die vertraging voorkomen, zodat de hulp meteen van start kan gaan. Samen met Berséba hebben we de overtuiging dat de verbinding tussen (passend) onderwijs en jeugdhulp beter en efficiënter kan. De eerste resultaten zijn zo veelbelovend en tot wederzijdse tevredenheid dat wij dit jaar de pilots gaan uitbreiden met twee scholen van openbaar onderwijs.

Jeugdconsulenten

In het najaar van 2021 hebben wij met alle basisscholen een zeer gewaardeerde lokale heidag gehouden in legertenten in de uiterwaarden. We

wilden elkaar als gemeente en onderwijs ontmoeten en van gedachten wisselen over verbetering van de samenwerking. Vele leerkrachten, directeurs, intern begeleiders en beleidsambtenaren waren aanwezig. Een van de resultaten van deze ontmoeting is dat wij nu werken met twee vaste jeugdconsulenten met onderwijs als aandachtsgebied. Deze consulenten richten zich op de verbinding met alle achttien scholen in de gemeente. De consulenten zijn onder meer beschikbaar om zorgen over de ontwikkeling van kinderen al in een vroeg stadium te bespreken. Zij denken samen met ouders en de school na welke mogelijkheden er zijn in het voorliggende/

preventieve veld of met (lichte) professionele ondersteuning.

Kwartetspel

Als SGP vormen wij met acht van de negentien zetels de grootste partij in onze gemeenteraad en nemen wij met twee wethouders deel in het college met CDA en VVD. Onze inzet is erop gericht om jeugdzorg vooral laagdrempelig en identiteitsgebonden aan te bieden. In onze campagne voor de verkiezingen presenteren wij ons nadrukkelijk als de gezinspartij. Het gezin dient in de volle breedte van alle beleidsterreinen aandacht te krijgen. Van meer speelgelegenheden, veilige fietspaden tot jeugdzorg. Huis aan huis verspreiden wij een door ondernemers gesponsord kwartetspel over diverse onderwerpen en met foto's uit onze gemeente. Daarmee willen we ons in woord en gebaar presenteren als de gezinspartij. Op verkiezingsmarkten kunnen inwoners gratis oranjetompouces afhalen met een 'tompoucebiljet' uit onze campagnefolder. De tompouce zit in een tasje met de quote 'de gezinspartij van Neder-Betuwe'.

Positionering

Binnen de huidige gemeenteraad zijn er bijna geen meningsverschillen over de aanpak van jeugdzorg, maar geen enkele partij positioneert zich verder als gezinspartij. Wij zien dat als een profilering die heel goed past bij onze partij en bij onze gezinsrijke gemeente. ◀

Jeugdhulp kan wel wat actieve SGP'ers gebruiken

Vier adviezen voor de komende raadsperiode van Geert Schipaanboord, ChristenUnie-SGP raadslid in Leiderdorp en tot voor kort verbonden aan de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten).

1. Beantwoord de vraag: Wie geven we jeugdhulp en wie niet?

In de verordening die de gemeenteraad vaststelt, kun je een afbakening maken. Het heeft een prijs als dat niet gebeurt. Doordat te veel mensen een beroep doen op de jeugdzorg, komen degenen die de hulp het hardst nodig hebben letterlijk in de wachtrij te staan. In het gemeentelijk domein zou het zinvol zijn een heel aantal vormen van jeugdhulp niet generiek in te kopen, maar specifiek ter beschikking te stellen. Ook zou een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in de jeugdhulp (dit vraagt wetsaanpassing) helpen om de toevloed aan hogeropgeleiden die een beroep doen op dit soort voorzieningen, een fors deel zelf te laten betalen.

2. Stuur langzaam bij, in plaats van een complete revolutie.

De geest van de Franse Revolutie kom ik te veel tegen in het sociaal domein: de gedachte dat je af en toe de boel volledig tegen de vlakte moet slaan en opnieuw gaat beginnen. Met deze benadering verlies je collectief geheugen en langzaam opgebouwde verbanden tussen de zorg en de samenleving. Je komt veel verder door goed te luisteren naar mensen met geheugen in dit domein. Kortom: observeren, daarvan leren, en bijsturen.

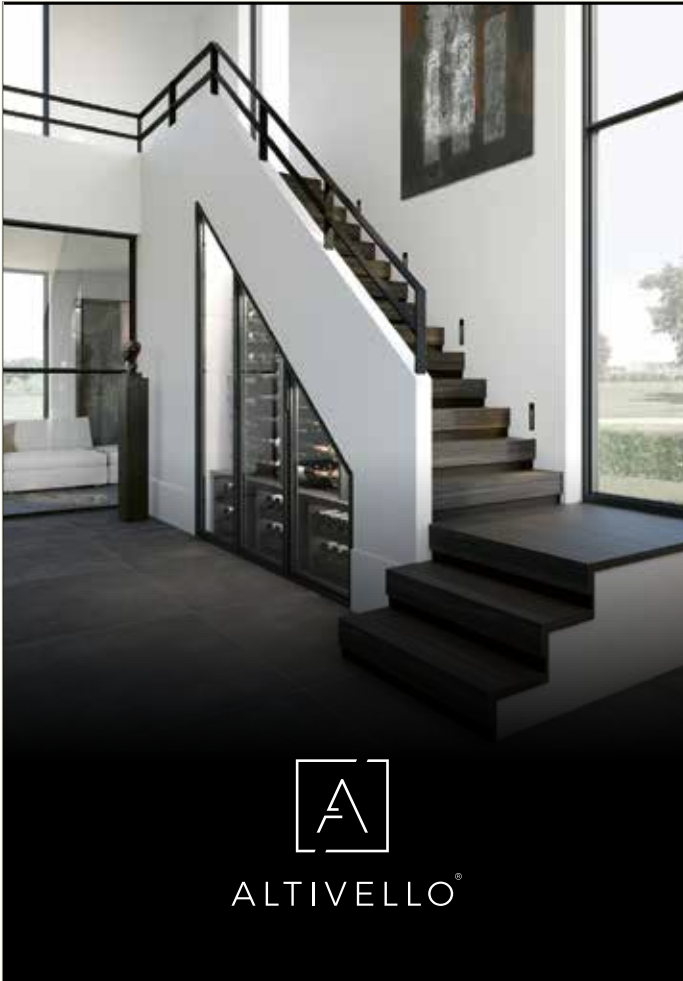

3. Veel 'achterbanners' weten veel over jeugdhulp, luister naar hen.

Onze achterban is volop actief in de jeugdhulp. Een fors deel van de pleegzorg wordt uitgevoerd door christelijke ouders. Timon, die SGJ-pleegzorg heeft overgenomen, is een van de weinige aanbieders die groeit op pleegzorg. Het aantal gezinshuizen in christelijk/reformatorische hoek neemt de laatste jaren sterk toe. Vanuit kerken is de afgelopen jaren gastopvang opgezet: informele vrijwillige hulp voor jongeren die tijdelijk niet thuis kunnen wonen, ondersteund door professionele hulp. En de invoering van Passend Onderwijs heeft gezorgd voor een goede samenwerking binnen het reformatorisch onderwijs, waardoor veel jongeren met begeleiding in het regulier onderwijs kunnen blijven. (Aanstaande) raadsleden, bedenk het niet zelf, maar ga naar ze toe!

4. Organiseer het gesprek over achterliggende maatschappelijke ontwikkelingen.

Het lokaal bestuur heeft een belangrijke taak om het lokale gesprek te voeren met de samenleving. Juist binnen gemeenschappen liggen veel kansen om omzien naar elkaar in praktijk te brengen. ◀

ALTIVELLO®

OUTSTANDING INTERIORS

ALTIVELLO.NL

HULS
ARCHITECTEN

DE ARCHITECT DIE LUISTERT.

We ontwerpen plannen, oplossingen en nieuwe perspectieven voor uw opgave. Om deze te laten voldoen aan de wensen van u, als opdrachtgever, moeten uw wensen onze gedachten worden. Dat doen we door te luisteren. Luisteren naar uw wens, luisteren naar uw bedrijfsproces, luisteren naar u als opdrachtgever.

STAPHORST

HULSARCHITECTEN.NL

NIEUWBOUW

VERBOUW

RENOVATIE

BOUW- EN AANNEMINGSBEDRIJF
DIRK BOS

Industrieweg Zuid 21
3958 VV Amerongen

0343 - 451176
info@dbos.nl

www.dbos.nl

Meer openheid in de roerige jaren

De jaren 60 staan bekend als roerige jaren. Het waren jaren van grote economische groei en welvaart, maar ook van grote maatschappelijke onrust en vernieuwing. De nieuwe jonge generatie keek heel kritisch naar de nadelen van de welvaart, zoals de toenemende vervuiling van het milieu. Het waren de jaren van protesten tegen de Koude Oorlog, de atoombewapening en de oorlog van de Verenigde Staten in Vietnam. De provobeweging (met provo als afkorting van provoceren) organiseerde allerlei ludieke acties en demonstraties in Amsterdam. De grootste verandering was dat de jongeren het heersende gezag niet meer accepteerden. Er woei een antiautoritaire geest. Denk aan het studentenverzet, de kraakbeweging, waarbij huizen bezet werden, waaronder de beruchte bezetting van het Maagdenhuis. Er waren relletjes in de straten van Amsterdam. De rookbom bij het huwelijk van prinses Beatrix en prins Claus in Amsterdam (1966) was hier het afschrikwekkend teken aan de wand.

DOOR D. VAN MEEUWEN

Het politieke landschap in Nederland werd ook onrustig. Er ontstonden allerlei nieuwe politieke partijen, zoals de Boerenpartij die aanvankelijk succesvol was. De meeste kleine partijen verdwenen al snel, behalve Democraten 66, de huidige D66.

WEEKBLAD

Onder leiding van hoofdredacteur Ds. Zandt verscheen *De Banier* in deze jaren als weekblad. Moest het geen dagblad worden? Het christelijk gehalte van *Trouw* en *De Rotterdammer* verwaterde immers steeds meer.

Na gehouden onderzoek gaf het hoofdbestuur op de partijdag van 1963 te kennen dat dit niet haalbaar was. In 1969 lezen we dat er overleg is geweest met een nieuwe Stichting Reformatorische Publicatie om te komen tot samenwerking voor een nieuwe krant. Uiteindelijk is uit deze stichting in 1971 het *Reformatorisch Dagblad* ontstaan. Een echt dagblad met een brede invalshoek en niet een

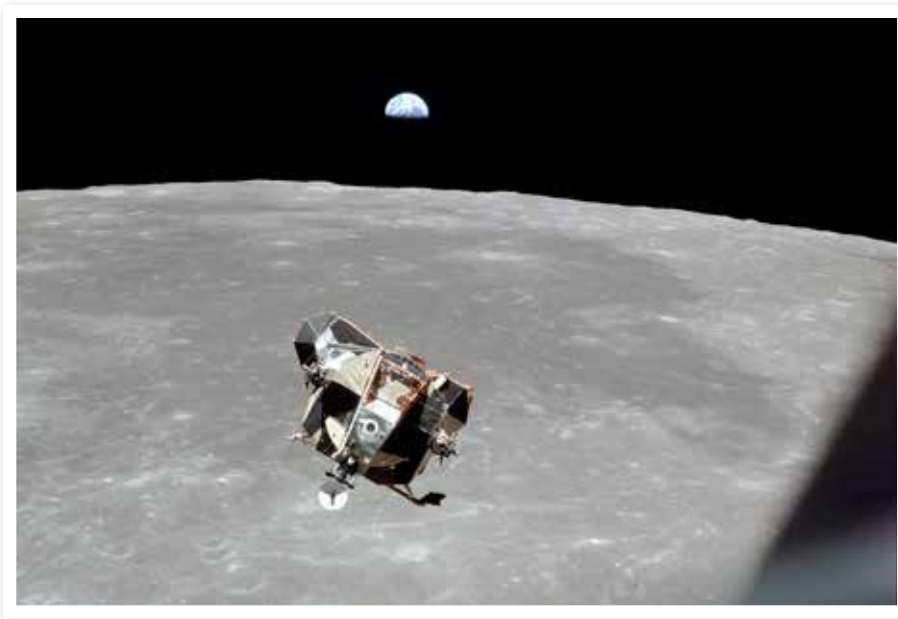
ds. H.G. Abma, 1966

SGP-partijkrant. Dit initiatief kreeg de steun van het toenmalig hoofdbestuur.

Er veranderde weinig aan de opmaak van *De Banier*. De inhoud bevatte een uitvoerige meditatie, Kamerredes die in stukjes geknipt werden, een uitvoerig gedetailleerd Buitenlands overzicht, stukjes van oom Koos voor de jeugd en

bijdragen van de penningmeester die nauwkeurig nieuwe leden bijhield: 'weer 40 nieuwe leden in 14 dagen'.

Toen Ir. Van Dis de hoofdredactie in 1961 overnam van ds. Zandt veranderde er ook weinig. Bij ds. H.G. Abma, hoofdredacteur sinds 1969, kwam er een andere opzet die op zich verfrissend

was. Ds. Abma had een creatieve woordenschat. Een rubriek vanuit de Kamerfractie met het laatste nieuws ging alleen al door de titels de aandacht trekken. "Vergaderen geblazen" of "Even uitblazen" en de "Nabeschouwing van de maanreis" nodigden uit tot lezen.

MEER OPENHEID

Er waren ook in de achterban tekenen van veranderingen. Partijleden wilden constructief meedenken, stelden vragen en deden veel meer voorstellen op de jaarlijkse partijdagen dan in de jaren daarvoor. Bijvoorbeeld: zouden de jongeren niet meer bij de politiek betrokken moeten worden door bijvoorbeeld mee te doen aan plaatselijke jeugdgemeenteraden? Het hoofdbestuur vond dit een beetje toneelspel, het hoefde niet van hen, maar ze lieten het initiatief bij de plaatselijke kiesvereniging. Er was overigens al wel een Landelijk Verband van Staatkundig Gereformeerde Studieverenigingen (LVSGS) waar veel jongeren aan verbonden waren via de tweejaarlijkse bijeenkomsten en een eigen studieblad *Ons Contact*. Al met al kwam er meer openheid binnen de SGP. De tijd dat de leden alles maar overnamen van de partijleiding was voorbij. De leden wilden meedenken en meedoen. Ze werden daarom ook steeds meer ingeschakeld.

Nieuw en enigszins schokkend was de mededeling van het hoofdbestuur in 1969. Er was een comité van verontrusten ontstaan in de partij. Het hoofdbestuur werd verweten dat er op bepaalde principiële punten afgeweken werd van eerder ingenomen standpunten. Bijvoorbeeld over het verzekeren, het actieve vrouwenkiesrecht en de dubbelfunctie van ds. Abma als partijvoorzitter en hoofdredacteur van *De Banier*. Het hoofdbestuur weerlegde deze punten en sprak de wens uit dat het comité van verontrusten van zijn verkeerde weg mocht terugkeren.

DS. ZANDT

Op 4 maart 1961 overleed ds. Zandt. Sinds 1947 was hij voorzitter en maar liefst 36 jaar lid van de Tweede Kamer. Het overlijden van deze geliefde dominee en politicus gaf veel reacties. Op de laatste partijvergadering waar hij nog maar net door zijn lichamelijke conditie aanwezig kon zijn, had hij vlak voor het slot nog iets verteld over hoe de Heere hem, ondanks wie hij zelf als zondaar was, toch steeds geholpen had. Aan het eind van de vergadering werd psalm 72:11 opgegeven. Maar spontaan zong de hele zaal ds. Zandt eerst psalm 134:3 toe. De toenmalige Kamervoorzitter dr. Kortenhorst omschreef hem als volgt: ds. Zandt weerstond alle nieuwe politieke stromingen die de geest van de tijd meebracht. Hij bleef zichzelf, hield vast

aan zijn Bijbelse beginselen en leek zo op een boetgezant uit het Oude Verbond. Hij was een markante beminlijke persoonlijkheid.

GELOOFSVERVOLGING

De polio-uitbraak in Elspeet kreeg ruime aandacht. Dominee Wisse was mikpunt geworden van de media. "Pers, radio en tv hebben een geloofsvervolging ontketend tegen christelijke tegenstanders van vaccinatie. Wat blijft er over van onze hoog geroemde vrijheid."

In 1961 kwam ds. H.G. Abma in het hoofdbestuur. Hij voelde zich "nog maar een jongen, wanneer ik me probeer in te denken dat ik onervaren en dwaas mijn eerbiedwaardige voorgangers moet opvolgen." Hij vervulde de lege plaats van ds. Zandt in het hoofdbestuur. In 1963 werd hij ook lid van de Tweede Kamer.

In deze jaren gebeurde er bij ons koningshuis ook het nodige. Zo overleed de geliefde oud-koningin, prinses Wilhelmina in 1962. Respectvol werd geschreven over deze 'Moeder des Vaderlands'. De overgang van prinses

Koningin Wilhelmina bij haar 50-jarig regeringsjubileum.

Prinses Beatrix trouwde op 10 maart 1966 met Claus von Amsberg

Irene naar de rooms-katholieke kerk was een schokkende gebeurtenis voor de SGP. Het gaf ook veel ophef in de Tweede Kamer en in het land. In de Kamer betreurde ir. C.N. van Dis deze overstap van prinses Irene. Zij verbrak hiermee de protestantse lijn van het huis van Oranje.

De verloving en het huwelijk van prinses Beatrix en de Duitse prins Claus von Amsberg werden daarentegen positief ontvangen. De SGP had begrip voor de bezwaren die er tegen Claus leefden vanwege zijn Duitser-zijn, maar die mochten niet overheersen. Men mocht niet twifelen aan de integriteit van prins Claus. Ze wensten het nieuwe paar Gods zegen toe.

BUITENLAND

Het is opvallend dat de roerige jaren in binnen- en buitenland in *De Banier* niet zo roerig overkwamen. De Cubacrisis in 1962, waarbij de wereld echt op het punt stond van een mogelijke kernoorlog, werd heel sober weergegeven. Een belangrijk thema van de SGP over de groeiende macht van de rooms-katholieke kerk wereldwijd kreeg veel aandacht. De keuze voor de rooms-katholieke president J.F. Kennedy werd in dat licht gezien.

De Zesdaagse Oorlog in 1967, waarbij Israël de Arabische overmacht verpletterde werd eigenlijk heel summier maar wel duidend weergegeven. De Egyptische president Nasser wordt vergeleken met een Faraó, uit op de ondergang van Israël. In de volgende editie, toen de kruitdampen opgetrokken waren, staat: "De grote successen van Israël hebben de verbazing van heel de wereld opgewekt. Men kan er nog over redetwisten of Israël militair zo sterk was of dat de Arabieren zo volstrekt waardeloos waren. Nee, de verlossing kwam van de God van Israël. Mocht het voor Israël een opmerkelijk teken zijn om tot de God van het verbond terug te keren".

Veel aandacht kreeg de situatie in Zuid-Afrika. Daar was een kleine blanke regering aan de macht die het Apartheidsbeleid voerde. Die politiek waarbij de zwarte bevolking gediscrimineerd werd, stond zwaar ter discussie in de internationale wereld en ook bij de linkse politieke partijen in Nederland. De SGP nam stelling tegen rassendiscriminatie maar nuanceerde wel haar oordeel over de zittende blanke regering. Door die regering is heel veel goeds gedaan ten behoeve van de

zwarte bevolking. Ook de niet-blanke bevolking heeft bijvoorbeeld toegang tot goed onderwijs en goede woningen. Het hoofdmotief van de SGP is dat die regering zorgt voor rust in Zuid-Afrika. Dat zou wel eens kunnen veranderen als de revolutionaire invloeden van jonge Afrikaanse en Aziatische landen, maar vooral de communisten het regime in Zuid-Afrika omver zouden werpen.

BLIJVENDE VERANDERINGEN

Al bladerend door deze tien jaren zien we dat de kern van de Bijbelse boodschap voor de politiek met veel overgave door de vertegenwoordigers van de SGP uitgedragen werd. De eensgezindheid tijdens de massaal bezochte partijdagen in Tivoli kom je in de verslagen overduidelijk tegen. Er was een onderlinge band die voortkwam uit liefde tot de Bijbelse beginselen. Er werden in Nederland in deze jaren wel een paar wissels omgezet. Bijvoorbeeld: Het zich keren tegen het gezag en de snel toenemende secularisatie. Waren er in 1963 nog 80 zetels voor de christelijke partijen, daarna zou het alleen maar minder worden. Anno 2022 zijn het er nog maar 23 van de honderdvijftig zetels. Daarbij moet ook helaas gezegd worden dat er zeker bij het CDA niet altijd meer uitgegaan wordt van Bijbelse beginselen. Dit alles vergroot de verantwoordelijkheid en roeping van onze Staatskundig Gereformeerde Partij. ◀

Zesdaagse Oorlog 1967

50
jaar
rd

Christen zijn in deze samenleving

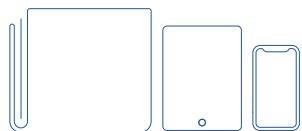
RD. Voor het hele verhaal

Scan mij

De doelen van veel mensen zijn rijkdom, macht en aanzien. Zij zetten alles op het hier en nu. Wat betekent deze houding voor een christen en hoe die zich moet opstellen in het dagelijks leven? Wat is onopgeefbaar en wat niet? Wat is principe en wat traditie? Het RD wil helpen bij de meningsvorming hierover door het nieuws vanuit een christelijk perspectief te duiden. Dat doen we in interessante, evenwichtige en betrouwbare artikelen. Het gaat immers om het hele verhaal. En dat verhaal reikt verder dan alleen het aardse. **RD. Geloofwaardig.**

Maak nu 4 weken vrijblijvend kennis met RD op Zaterdag voor slechts 5 euro. Inclusief het RDMagazine en onbeperkte digitale toegang. Ga vandaag nog naar: rd.nl/banier of scan de QR-code.

rd reformatorisch
dagblad

Menno de Bruyne schrijft en schiet propjes. Soms dient hij een herlezenswaardig citaat uit de Kamerkronieken op. Deze keer woorden van: dr. M.J.J.A. Imkamp, van 1967-1977 Tweede Kamerlid van D66!

Hemel en aarde tot getuigen...

Al in de eerste vergaderweek na het debat over de regeringsverklaring van het nieuwe kabinet sprak de Tweede Kamer uitvoerig over abortus. Een liberaal-links monsterverbond van D66, VVD, GroenLinks en PvdA wil per se af van de beraadtermijn van vijf dagen om toch nog even stil te staan bij het afbreken van de zwangerschap.

De abortusdiscussie op het Binnenhof begon in 1976, waarna nog vele debatten en vele sprekers zouden volgen. Leden van de Tweede Kamer, senatoren, ministers deden allemaal hun zegje. In de vele pagina's verslagen van de debatten, vond ik onderstaande citaten van een lid van de Tweede Kamer. Lees ze even.

SCHEPPER

"Waarom stem ik tegen alle wetsontwerpen die abortus willen legaliseren? Er is slechts één uniek, uitsluitend, maar dan ook onvoorwaardelijk argument. En dat is mijn geloof in het bestaan van God en dan opgevat als Schepper van hemel en aarde, en voorts mijn geloof dat Christus Gods Zoon is."

"Vanuit deze beide geloofspunten heeft het woord in de Bijbel een boventijdelijke en bovenruimtelijke betekenis; dan pas geeft de Bijbel een norm die onaantastbaar, ongenaakbaar overeind blijft; ongenaakbaar boven parlementen staat, boven hier en nu, boven daar en morgen. Óf God is Schepper van hemel en aarde en heeft ordening

van mens en maatschappij in haar wezen vastgesteld, of God is niet. Een God gekneet door mensenhanden, of een God die vloeibaar, beweeglijk, kneedbaar is volgens evolutionistische stromingen, is een God die niet is. Ik in ieder geval ga voor zó'n God niet door en niet op mijn knieën."

"Mijn opvatting over het boven-tijdelijke en bovenruimtelijke karakter van het gebod in Oude en Nieuwe Testament: 'Gij zult niet doden', brengt met zich mee dat ik de uitsluitende, volstrekte, absolute, onaantastbare macht van wetgevende instellingen om uit te maken wat menselijk leven is en welk menselijk leven bescherming behoeft, niet erken. De gevaren van een dergelijke competentie in mensenhanden zijn magistraal uit de doeken gedaan door Tocqueville in zijn boek over de democratie in Amerika dat al meer dan 100 jaar geleden geschreven is, vers voor de dag van vandaag." (...)

AANMATIGEND

"Wat gebeurt er op dit moment op de keper beschouwd in de Tweede Kamer? De mensen in deze Kamer verenigd, matigen zich het recht aan dat slechts aan God toekomt, om te beslissen over leven en dood. Door één van deze wetten aan te nemen geeft deze Kamer aan burgers in onze samenleving een recht om over leven en dood te beslissen. Door deze competentie te aanvaarden, eigent deze Kamer zich in beginsel het recht toe om ten aanzien van alle leven in onze maatschappij uit te maken of dat leven bescherming

behoeft. Dan is het niet terzake of dat recht toekomt aan een absolute monarch, aan een fascistisch regime of aan een parlementaire democratie. Vanaf het moment dat dit recht om over leven en dood te beschikken in mensenhanden is, is in beginsel geen enkel menselijk leven meer veilig..."

BINNENSLUIPEN

"Niet te voorzien zijn de ontwikkelingen van psychologische en sociologische aard, die ook in onze samenleving de kop kunnen opsteken. Vandaag abortus op de agenda, morgen euthanasie, ook de actieve. Je moet niet denken aan de misbruiken die ook bij de meest uitgewogen regeling zullen binnensluipen. Is er op voorhand één reden aan te geven waarom een demografisch beleid zijn intree niet zou doen? Is er nu werkelijk in het licht van de geschiedenis zoveel reden te veronderstellen dat de mens met rede begaafd, zijn eigen beperkingen in zijn wetten zal kunnen inbouwen?" (...)

"Hoe hoopgevend klinken de woorden van Mozes uit zijn afscheidsrede: 'Zie, ik heb u heden leven en geluk, dood en ongeluk voorgehouden (...). Ik roep heden plechtig hemel en aarde tot getuigen dat ik u leven en dood, zegen en vloek heb voorgehouden! Kies dan het leven, opdat gij en uw kroost het leven moogt hebben. (...) Want daarvan hangt uw leven af."

Van wie deze woorden waren? Het antwoord staat in de rechterbovenhoek van deze pagina. ◀

"ALS HET RECHT OP LEVEN EN DOOD IN MENSENHANDEN LIGT, IS IN BEGINSSEL GEEN MENS VEILIG."

SERVICE OP 9+ NIVEAU

Voor én na de handtekening

Van het eerste advies tot en met de laatste schroef, alles moet kloppen als het aan ons ligt. Ook nadat de handtekening is gezet lopen wij nog net zo hard voor u. Als familiebedrijf zit het verlenen van service in onze genen en gaan we voor uitsluitend tevreden klanten. Hoe blijer u bent, hoe meer werkplezier wij hebben. Met minder dan een 9+ waardering nemen wij geen genoegen. Dat dit ook lukt, kunt u zien op de diverse reviewsites.

Ruim 2140 beoordelingen
Qasa.nl | februari 2022

DB KEUKEN GROEP

dbkeukengroep.nl/beloftes

DE Banier

STEM 16 MAART SGP!

SGP strijdt voor
het behoud
van christelijke
waarden

Tweede Kamer
stemt in met onze
motie over 2G

100
JAAR
1817-2017

10 JAAR GARANTIE OP ONZE MONTAGE

Perfect eindresultaat door onze vakmensen

Als familiebedrijf verkopen wij niet alleen keukens, wij monteren en installeren ze ook. Door onze vakmensen met hart voor de zaak. Of beter gezegd: hart voor uw keuken. Ze leveren uitsluitend kwaliteit en zijn pas tevreden als alles perfect is afgewerkt en alle apparatuur werkt zoals het hoort. Wij geven dan ook met een gerust hart tien jaar garantie op onze montage, zodat u onbezorgd kunt genieten.

Ruim 2140 beoordelingen
Qasa.nl | februari 2022

DB KEUKEN
GROEP

dbkeukengroep.nl/beloftes

INHOUD

De Banier
1970-1979

28

Meditatie	5
Thema: GR22	6
Campagne in beeld	8
Stem 16 maart SGP!	11
Europa	12
Voorzitter	13
Jongeren	15
Haags nieuwsoverzicht	16
Varia	17
Voor zondagsrust	18
Voor zondagsrust	19
Jongeren: woningen	21
Hoogeveen	22
Wierden	23
Rhenen	24
Reimerswaal	25
Uitgelicht	27
De Banier 1970-1979	28

Ontferming

Soms is er zo'n woord dat in gedachten blijft. De achterliggende weken was dat voor mij het woord 'ontferming'. Chris Stoffer noemde het in zijn bijdrage over de beraadtermijn van abortus.

Ja, dat woord bleef haken. Niet dat het een makkelijk woord is. Hoe zou u het kort uitleggen? Het heeft te maken met barmhartigheid. Maar ook met deernis en medelijden. De barmhartige Samaritaan ontfermde zich over de man die zo vreselijk was mishandeld. Niet alleen het woord, maar ook ontferming zelf is blijkbaar moeilijk. Want de priester en de leviet waren aan de arme man voorbijgegaan. Zo houdt de Heere Jezus het ons voor. Volmaakte ontferming komt alleen van God.

KYRIE ELEISON

Alleen de taal laat ons al zien dat ontferming een groots begrip is. Het heeft een lange traditie. En het is in vele talen bekend. Denk aan het Griekse *Kyrie eleison*. Zo is het ook gebruikt in talloze oude kerkliedren. Dat geldt ook van het Duitse *Erbarme Dich*. In de Engelse Bijbel is het vertaald met *have compassion* of *have mercy*. Misschien blijft een woord wel beter hangen als het een grootse betekenis heeft.

ONTFERMING VERLEERD?

Maar wat nu als in een taal een woord als ontferming bijna niet meer wordt gebruikt? Kan een volk verleren wat ontferming is? Hoe pijnlijk was de situatie waarin onze vertegenwoordiger het woord gebruikte. Het ging over vrouwen met een ongewenste zwangerschap. Het ging over het doden van ongeboren kinderlevens. Het ging over het gemak waarmee daarover moet kunnen

worden beschikt. Hij sprak van 'een diametrale tegenstelling'.

Chris Stoffer wees op de uitweg van het gebed. De moeders en de ongeboren kinderen hebben ontferming nodig. Ja, laten we bidden dat zij geholpen worden – écht geholpen. Dat er mensen zullen zijn met een luisterend oor en vaardige handen. Mensen die weten wat ontferming is, vanuit de overtuiging dat niet de dood maar het leven het laatste woord heeft.

Wij hebben nodig dat God Zich over ons ontfermt. Dat Hij met ons niet doet naar onze zonden. Maar dat Hij ons genadig zij. Deze maand gaan onze gedachten dan concreet naar de verkiezingen. We bidden dat de weerhoudende kracht van Zijn inzetten zijn heilzame werking moge hebben onder ons volk. Bovenal dat Hij door de Heilige Geest brengt tot het leven dat de Heere Jezus verwierf. Ontferm U over ons.

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

vandenberghardhout.com

**U een
mooie plek**

Zij hun bos

Door te kiezen voor FSC®-gecertificeerd tropisch hardhout draagt u bij aan het in stand houden van de tropische bossen wereldwijd.

Hardhout voor een mooiere wereld

- “Want u is uit genade gegeven in de zaak van Christus, niet alleen in Hem te geloven, maar ook voor Hem te lijden, denzelfden strijd hebbende, hoedanigen gij in mij gezien hebt, en nu in mij hoort.”

Filippenzen 1:29-30

Winst vanuit hemels perspectief

Vorige maand dachten we samen na over wat de Schrift zegt over de roeping van de overheid en de plicht tot naastenliefde van de burger. Toen hoorde u van een predikant die de woningnood aan den lijve ervoer. Het liep goed af. De mus vond een huis. U kunt erover lezen in een afzonderlijk artikel. In de meditatie van vandaag komt een andere ervaringsdeskundige aan het woord, de apostel Paulus.

Het kan namelijk, vanuit menselijk perspectief, ook verkeerd aflopen. Wat als de mus geen huis vindt, of als het huis waar je belandt een gevangenis is, geestelijk of zelfs letterlijk? Kunnen we nog zeggen dat de Heere zorgt voor Zijn kinderen als je gebonden en geleid wordt waar je niet wil zijn (Johannes 21:18-19)?

Paulus zat op het moment van schrijven in de gevangenis. Dat was onrechtvaardig. Hij had er het meest voor over gehad en was de best opgeleide van alle apostelen. In plaats van een grote gemeente met een goed salaris werd het anders. Zijn pastorie was een gevangenis en een salaris kreeg hij niet. Van al die gemeenten waar hij belangeloos gepreekt had, was het slechts Filippi in Macedonië dat vond dat ze ook praktisch iets voor Paulus moesten doen toen het slecht met hem ging.

MEDELEVEN

Het is niet toevallig dat dit deze gemeente was. Nu in de gevangenis is er juist meeleven, meebidden en praktische ondersteuning van deze mensen die de Heere jaren eerder op bijzondere wijze op het pad van de apostel had gebracht.

Hoe was dat gekomen? In Filippi werd gebeden, door Lydia en de andere vrouwen. Aangezien er geen mannen waren om de Bijbel te lezen en te preken, gingen de vrouwen bidden bij de rivier (Handelingen 16:13). Als de Heere iets niet geeft, is het belangrijk om niet zelf maar wat te organiseren. Wie geestelijk het recht in eigen hand neemt, doet gemakkelijk aan zelfbedrog, voor tijd en eeuwigheid. Deze vrouwen wilden geen kerkje spelen, maar verwachtten het van de Heere. En Hij beantwoordde hun gebed en riep Paulus via een visioen in Troas (Handelingen 16:9).

DS. B.A. ZUIDDAM

GEEN VERBITTERING

Paulus had kunnen reageren als een verbit- terd man. Hij was onterecht vervolgd door de heidense overheid. In plaats van hulp te geven, staken diverse collega's hem ook nog in de rug (Filippenzen 1:15-18). Daarbij was er schijnbaar weinig vrucht in de gemeenten. Ook leek het een mislukte carrière en leefde hij in ellendige woonomstandigheden. De vrouw van Job had gezegd dat Paulus maar liever moest opgeven, want aan zo'n God heb je niets (vgl. Job 2:9).

PERSPECTIEF

Hoe kun je verbittering tegen het kromme in het levenslot voorkomen? Paulus heeft daarop een antwoord: kijk niet vanuit jezelf, maar kijk naar het effect op het koninkrijk der hemelen en zie jezelf in eeuwigheidsperspectief. Voor het koninkrijk en de vordering van het evangelie was het juist positief dat Paulus in de gevangenis zat. Zijn integriteit was een getuigenis, tot in het hart van het keizerrijk toe, waardoor ook allerlei andere christenen moet putten om vrijmoedig het evangelie te preken (Filippenzen 1:13-14).

Daarbij wijst Paulus op de eeuwigheid. We hebben hier geen blijvende stad. Heengaan en met Christus zijn is verreweg het beste. De overheid kan slechts het lichaam doden. Voor wie leeft voor Christus, is het sterven gewin (1:21-24). Het Grieks gebruikt daar hetzelfde woord als winst op de markt. Tel uit je winst; het kan, zelfs in de gevangenis.

Raadhuis Hoogeveen

Gemeenteraad: volksvertegenwoordiging?

“Je zou willen dat iedere gemeenteraad een Pieter Omtzigt of een Renske Leijten had,” zo verzuchtte scheidend griffier van Almere, Jan Dirk Pruim, eind april vorig jaar. Daarmee gaf hij haarscherp aan waar het aan schort, niet alleen op nationaal niveau, maar ook op lokaal niveau. “Raadsleden kunnen hun taken niet meer aan,” zo voegde hij eraan toe. De vraag is: Wat zijn eigenlijk de taken van de gemeenteraad? Wat maakt dat raadsleden aan de uitvoering van die taken onvoldoende toekomen? En worden op die manier de belangen van het volk nog voldoende vertegenwoordigd? En zo niet, wat zou er moeten gebeuren om die belangen voldoende mee te wegen in gemeentelijk beleid?

DOOR HANS VAN DE BREEVAART
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR DE SGP

TAKENPAKKET

Volgens de Gemeentewet is de gemeenteraad het hoogste orgaan binnen de lokale overheid. De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen bepaalt met hoeveel zetels de partijen in de raad zitting krijgen. Een coalitie van partijen die samen een meerderheid vormen kiest de wethouders die zitting nemen in het college van burgemeester en wethouders (B en W), het dagelijks bestuur van de gemeente.

Tot 2002 was het zo dat wethouders hun zetel in de raad behielden, niet zelden ook nog eens als fractievoorzitter. Dat verhinderde de controlerende taak van de raad tegenover de zittende wethouder. Vandaar dat vanaf 2002 de wethouder bij zijn benoeming zijn zetel in de raad verloor en er meer ruimte kwam voor het zogenoemde ‘dualisme’ tussen raad en de wethouders, waarbij de macht in evenwicht gehouden wordt door een tegenmacht.

Met de introductie van het dualisme in 2002 wilde de wetgever niet alleen de controlerende taak van de gemeenteraad te versterken, maar mocht ze ook een visie ontkennen en de kaders vaststellen, waarbinnen het college

van B en W het gemeentelijk beleid mocht vormgeven. Die visie zou gebaseerd zijn op de politieke overtuigingen van waaruit de verschillende partijen opkomen voor de belangen van het volk. Op die manier zou het volk zich ook beter herkennen in het gevoerde beleid. En mocht dat niet zo zijn, dan zou dat via een debat tussen raad en wethouders worden aangekaart, waardoor burgers ook het idee zouden krijgen dat hun stem wordt gehoord. Terwijl wettelijk gezien de uiteindelijke macht op gemeentelijk niveau dus bij de raad ligt, is ze feitelijk in handen van de uitvoerende macht, het college. En de raad blijkt vooral nog onvoldoende in staat om daarbij sturend en controlerend op te treden, zo stelt niet alleen de oud-griffier van Almere vast, maar ook iemand als Douwe Jan Elzinga, de bedenker van het gemeentelijke dualisme.

TEKORTKOMINGEN

Inderdaad, niet iedere gemeente heeft een Omtzigt of een Leijten. Het gaat daarbij om politici die hun werk doen vanuit de overtuiging dat het bestuur er is ten dienste van de samenleving. Mensen die zich niet alleen met de kaders

van het beleid bezighouden, maar ook met de uitvoering en de gevolgen ervan, wanneer blijkt dat die voor burgers tot ongewenste uitkomsten leidt. Mensen bovendien die, net als Omtzigt, de moed hebben om het bestuur daarop aan te spreken, ook al maakt de eigen partij deel uit van de coalitie en heeft een eigen wethouder zitting in het college. Wat daarbij niet helpt, is de nog altijd veel voorkomende praktijk dat wethouders aanschuiven bij het fractiebestuur van hun partij. Vaak gaat het daarbij om wethouders die feitelijk ook nog eens het lokale gezicht zijn van de partij. Bovendien is er in veel gevallen ten opzichte van de wethouder onder raadsleden nog altijd sprake van een grote informatieachterstand. Terwijl de eersten beschikken over alle benodigde details die verband houden met de dossiers waarvoor zij verantwoordelijk zijn, hebben raadsleden vaak slechts beperkt toegang tot die informatie. Ook hier zien we parallellen met de misstanden op nationaal niveau. Bovendien, zo stelt de eerdergenoemde Elzinga, verwordt de lokale democratie in toenemende mate tot een uitvoeringsinstantie van beleid dat door de rijksoverheid is vastgesteld. Voorbeelden zijn jeugdzorg en de energietransitie. De jeugdzorg moest lokaal worden georganiseerd, zonder dat de daaraan verbonden kosten van rijkswege geheel werden vergoed. Bij de energietransitie zijn er landelijke doelen vastgesteld, en de concrete invulling van de plannen is aan de provincie.

“INVESTEER MEER TIJD IN DE BEVOLKING EN MINDER TIJD IN DE EIGEN WETHOUDER.”

ROEPING

Raadsleden zijn geroepen om erop toe te zien dat met beleid dat van rijkswege dan wel door het college van B en W wordt vastgesteld ook de lokale burger gediend wordt.

Die raad weerspiegelt via de aanwezigheid van verschillende partijen iets van de diversiteit aan mensen die elke samenleving kenmerkt. In de raad worden de belangen en overtuigingen van verschillende groepen in de samenleving ter sprake gebracht. Dat gebeurt enerzijds tegenover de opvattingen die worden verdedigd door collega's in de raad, anderzijds tegenover de wijze waarop het college de belangen van de burgers behartigt.

Aangezien de raad niet of nauwelijks over de inhoud en vormgeving gaat en, ondanks de invoering van het dualisme, de ruimte om 'nee' te zeggen tegen nationaal dan wel lokaal beleid nog altijd zeer gering is, rijst de vraag welke mogelijkheden er zijn om daarin verandering te brengen.

Raadhuis Oud-Beijerland

MOGELIJKE OPLOSSINGEN

Te denken valt aan de volgende punten, deels ook door Elzinga bepleit:

- ▶ Het uitgangspunt dat de gemeenteraad het hoofd is van de gemeente, moet tot uitdrukking worden gebracht door een politieke jaaragenda te laten opstellen met grote thema's die lokaal spelen.
- ▶ Daarbij dienen de fracties van de coalitiepartijen minder tijd te investeren in bijeenkomsten met de wethouder, en meer met de lokale bevolking. In discussie met andere partijen wordt in antwoord daarop de jaaragenda vastgesteld.
- ▶ Dit vereist herstel van de gemeentelijke autonomie. Daartoe dient minimaal 30% van het gemeentelijk budget vrij besteedbaar te zijn. De gemeentelijke belastingen zouden louter voor het oplossen van lokale problemen moeten worden aangewend.
- ▶ De raad, inclusief de coalitiepartijen, controleren of de betrokken wethouders zich aan de uitvoering van de jaaragenda houden. In dat verband verdient het aanbeveling om af te zien van neiging om lijsttrekkers van politieke partijen wethouder te laten worden. Voor een goed dualisme is een nog sterkere scheiding van volksvertegenwoordiging enerzijds en degenen die haar beleidsvoornemens uitvoeren anderzijds, absoluut noodzakelijk.

Campagne GR22 in beeld

Lokale SGP-fracties en campagne teams zijn druk bezig met campagnevoeren. We hebben al veel leuke initiatieven voorbij zien komen; van een (elektrische) campagne-auto's tot een bestickerde SRV-wagen geheel in SGP-stijl!

Samen gaan wij voor het doel: We willen bijdragen aan een menswaardig leven voor iedereen, elkaar dienen en recht doen aan alle mensen. Dat doen wij door politiek te bedrijven met een open Bijbel. Doet u mee? Stem dan 14,15 of 16 maart op de SGP!

Wierden - Alle hens aan dek bij SGP Wierden. Aan de inspanningen zal het niet liggen, want bij een bijeenkomst zijn vier SGP-niveaus aanwezig om hun aandeel te leveren: landelijk, gemeentelijk, provinciaal en Europees!

Altena - Op de foto ziet u een echte SGP-aanhanger met kenmerkend stempotlood, onthult door Chris Stoffer en Jan Kwetters (campagneleider SGP Altena). "Als we rondrijden, zien we bij de mensen een lach op het gezicht komen!"

Staphorst - "Noteer alle zes kentekens van onze Ups en win." Met die boodschap schrijft de Staphorster SGP een prijsvraag uit. De winnaars maken kans op mooie prijzen. Een ludieke campagne stunt!

Krimpen aan den IJssel - "Als SGP-afdeling te Krimpen aan den IJssel voeren we campagne met het motto IN GOEDE HANDEN. We onderscheiden 3 thema's: SAMEN Leven, SAMEN Wonen en SAMEN Werken." Een mooie symboliek!

Bunschoten - De SGP in Bunschoten organiseerde voor de verkiezingscampagne een concert van het Urker Mannen Kwartet. Als dank mochten Henriette van Twillert en Henrike van Twillert in Spakenburgse klederdracht een Spakenburgs SGP-hart aanbieden voor dit prachtige concert!

Rotterdam - SGP Rotterdam 'komt over de brug'. Op de achtergrond ziet u de trots van de stad Rotterdam; de Erasmusbrug!

Vijfheerenlanden - Ook in Vijfheerenlanden zijn er wekelijkse studio-uitzendingen te volgen! In iedere uitzending bespreekt een kandidaat uit de top 5 zijn eigen thema. Van harte bij u aanbevolen!

Zuidplas - Kees van der Staaij bezocht samen met leden van het campagneteam de verzorgingshuizen en woonlocaties voor onze kwetsbaren in onze dorpen van gemeente Zuidplas. Lijsttrekker Jan Willem Schuurman: "Ieder mens is van waarde in onze dorpen. Juist onze ouderen en kwetsbaren horen er helemaal bij!"

Staphorst - De SGP in de gemeente Staphorst organiseerde voor alle inwoners van de gemeente een autotocht langs agrariërs. SGP-Kamerlid Roelof Bisschop was aanwezig om in gesprek met hen te gaan. Het was een geslaagde boerendag!

Sliedrecht - In Sliedrecht heeft SGP-ChristenUnie een leuke valentijnsactie bedacht! Op 14 februari deelden campagnelieden ansichtkaarten uit in woonwijken. Een liefdevol gebaar!

MOREE GELDERBLOM ADVOCATEN

- SINDS 1977 -

U kunt ons raadplegen bij geschillen maar -nog beter- ook ter voorkoming daarvan.
Recht op het doel af.
Recht door zee.

Moree Gelderblom Advocaten, aangenaam!

Kantooradres: Heemraadssingel 157, 3022 CE Rotterdam
T 010 - 477 67 77, www.mglaw.nl

Wat is de rustdag u waard?

Allerlei wetgeving in ons land draagt eraan bij dat de zondag meer en meer als een gewone dag wordt gezien. De 24 uurseconomie lijkt zich alleen maar uit te breiden. Om verschillende redenen is hier weerstand tegen.

De Vereniging Zondagsrust is ervan overtuigd dat het onze plicht is om op te komen voor de rust op en de heiliging van de dag des Heeren. Dat doen we op diverse manieren:

- » Wij zoeken contact met mensen die de zondagsrust niet in acht nemen, via brieven of persoonlijke gesprekken.
- » Wij geven voorlichting over ons werk, bijvoorbeeld op scholen en verenigingen.
- » Wij verlenen juridische bijstand en geven advies bij o.a. procedures tegen evenementen op zondag.

Daarom, wat is de zondag als rustdag ū nog waard?

Wilt u ons **steunen** in ons werk?

Word vandaag nog lid (dit kan al **vanaf 1 euro** per jaar).

Geef uw gegevens vandaag nog door.

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

STEMMEN!

De gemeenteraadsverkiezingen komen eraan! Het doet goed om te merken hoe door het hele land heen de SGP actief campagne voert. Herkenbare en belangrijke thema's komen in beeld; politiek bij een open Bijbel in de gemeente, zoals zondagsrust, goede jeugdzorg en ruimte voor ondernemers.

Zelf heb ik van dichtbij in allerlei plaatsen mogen zien hoe enthousiast er campagne gevoerd wordt. Laat ik één voorbeeld eruit lichten van een plaats in Noord-Brabant, die bepaald niet een SGP-bolwerk genoemd kan worden: Waalwijk. Toch is de SGP met twee zetels vertegenwoordigd in de raad: Richard Tiemstra en Henk van Zelst

doen hier goed werk. Er wordt door een sterk team stevig aan de weg getimmerd. We hadden een mooi en veelzijdig werkbezoek. In Sprang-Capelle even binnengelopen bij wat winkeliers die zo'n gewaardeerde plaats innemen in de dorpsgemeenschap. In gesprek met een agrarisch bedrijf dat veel vragen heeft over de toekomst. Horen over het grote belang van hulpverlening die aansluit op de identiteit van de inwoners. Kijken in het zoekgebied voor duurzame energie, hoe slimme keuzes kunnen worden gemaakt die lokaal gedragen worden.

BELANG VAN STEMMEN

Hopelijk bereikt het campagnenieuws veel kiezers, en in het bijzonder ook de

Hé, wat doe jij op 16 maart?

jongeren die voor het eerst mogen gaan stemmen. Dat is elke keer toch weer een grote groep! Veel lezers van deze Banier zijn ongetwijfeld (politiek) betrokken en zijn weer van plan om opnieuw de SGP hun vertrouwen te geven. Veel dank daarvoor! Maar mag ik u deze keer ook iets anders vragen: zou u ook aan uw kinderen, vrienden of burens willen uitleggen dat het belangrijk is om te gaan stemmen op D.V. 16 maart.

Meer dan eens is het voorgekomen dat de SGP maar een handjevol stemmen tekortkwam voor een extra gemeenteraadzetel. Terwijl je kort na de verkiezingen zomaar wat mensen kunt tegenkomen, die zeggen: "sorry, even niet aan gedacht..." Vaak blijkt er meer

aan de hand te zijn dan een vlag van vergeetachtigheid. Meer dan eens speelt op de achtergrond het gevoel een rol: doet die ene stem van mij er nu werkelijk toe?

Dat antwoord kunnen we luid en duidelijk geven: ja, je stem doet ertoe! Meer dan ooit zelfs. Het kan zomaar van een enkele stem in de raad

afhangen, of die koopzondagen er nu wel of niet gaan komen. Het kan zomaar van een enkele stem afhangen, of er wel of niet een royaal beleid voor chronisch zieken en gehandicapten wordt gevoerd, of er wel of niet voor een ondernemersvriendelijke koers wordt gekozen.

ELKE STEM TELT

Het gaat dus echt ergens over! Het is heel waardevol dat we overal goede argumenten leveren, waarom een stem op de SGP een goede keus is. Maar vergeet vooral niet ook de voorvraag aan de orde te stellen: dat iedere stem telt. En laat daarom ook helder de oproep klinken:

GA 16 MAART STEMMEN!

SGP bepleit betere balans natuur en landbouw

Het is goed om bedreigde dieren en planten te beschermen. Maar als het eenmaal beter gaat, mag de bescherming wel een standje lager.

DOOR BERT-JAN RUISSSEN

LID VAN HET EUROPEES PARLEMENT VOOR DE SGP

Natuur en landbouw waren brandende kwesties bij de verkiezingsbijeenkomst van SGP Barneveld in Kootwijkerbroek.

“**K**ijk Bert-Jan, daar zie je een hek tussen het bos en onze boerderijen. Maar er zitten zo veel wilde zwijnen, herten, enzovoort in dat bos, dat ik soms zeg: aan welke kant van dat hek zit nu eigenlijk de intensieve veehouderij?”

Zomaar een van de vele klachten bij mijn campagnewerkbezoeken in het land. Het gevoel dat ik proef is: de landbouw krijgt beperkingen, de natuur krijgt de vrijheid.

Wolven, aalscholvers, kraaien, ganzen: je ziet ze in groten getale

in Nederland. Met bijbehorende schade: wolven bijten schapen dood, kraaien pikken appels aan en ganzen vernielen weilanden. Menige kiezer vraagt dezer dagen aan de lijsttrekker, raadsleden of mij: doen jullie hier wat tegen? Als SGP doen we daar inderdaad wat aan! Zelfs aan de bron in Brussel, omdat we als partij zijn gezegend met een plek in het Europees Parlement.

Wij maken ons sterk om regelingen voor natuurbescherming te moderniseren. Veel diersoorten waren ooit zeldzaam, maar zijn dat nu niet meer: in Europa zwerven bijvoorbeeld naar schatting 12.000 tot 15.000 wolven. Hun bescherming mag dus wel een standje lager, om de schade te beperken.

Regels moeten aangepast worden aan de huidige situatie. Daar blijven we op hameren. Niet alleen voor het land, maar ook voor de zee. De EU wil namelijk 30% van de zee bestempelen tot natuurgebied, naast de vele nieuwe parken voor windmolens. Zo zou het gebied voor vissers wel enorm krimpen. Als SGP laten we een tegengeluid horen.

BALANS

Het probleem zit niet alleen in de Europese regels. De Nederlandse

overheid voert de EU-regelingen bovendien erg eenzijdig uit: nogal pro-natuur.

De Natura2000-richtlijnen stellen dat ecologie en economie hand in hand moeten gaan. Maar dat deel over economie was zeker niet zichtbaar door de groene bril van de Nederlandse overheid.

Het gevolg is helaas dat Nederland amper gebruik maakt van mogelijkheden die er wel zijn. Een land mag bijvoorbeeld in Brussel ontheffing aanvragen om het aantal wolven te verminderen. Andere landen doen dat, maar Nederland (nog) niet. Hetzelfde geldt voor aalscholvers bijvoorbeeld.

EENZIJDIGHEID

Eenzijdig zijn ook de regels voor stikstof en nitraat. Dat is hier een probleem, omdat Nederland strengere normen en andere rekenmodellen hanteert dan andere EU-landen. Dat mag, maar het hoeft niet.

Het is goed de natuur te beschermen. Maar dat moet wel in balans zijn met andere functies, zoals landbouw of wonen. Nederland is te klein om de natuur zomaar zijn gang te laten gaan. Dat is en blijft de inzet van onze SGP. ◀

“DE EU WIL
30% VAN DE ZEE
BESTEMPELEN
TOT NATUUR-
GEBIED.”

Net als een adreswijziging

Allereerst wil ik namens het hoofdbestuur de vele partijleden en andere SGP-sympathisanten van harte bedanken voor hun grote inzet en creativiteit en sterkte wensen bij de resterende tijd voor de komende gemeenteraadsverkiezingen. Het is hartverwarmend om te zien wat er allemaal gedaan wordt. We hopen en bidden dat de Heere die inspanningen wil zegenen voor een goede uitslag.

Er waait een gure secularisatiewind door ons land! In de afgelopen weken zijn ingrijpende besluiten genomen waar christenen verdrietig van worden. Denk aan de wetgeving rond abortus. Maar deze 'storm' gaat door!

GESLACHTSWIJZIGING

In de komende tijd staat er opnieuw een zeer aangelegen punt op de Kameragenda: de geslachtswijziging. Het is opmerkelijk dat niet alleen christenen hier ronduit verbijsterd over zijn. Ook politiek commentator Martin Sommer uit de *Volkskrant* heeft er veel moeite mee. Onder de titel "Geslachtswijziging bij wijze van adreswijziging" schreef hij hierover op 5 februari. Hij was erachter gekomen dat het onderwerp in de Kamerbehandeling aangekondigd werd als 'wijziging van geslacht in de geboorteakte'. Dat is volgens hem stadhuistaal voor de nieuwe Transgenderwet. Straks kun je op zestienjarige leeftijd je melden aan de gemeentebalie voor een geslachtswijziging. De gemeente hoeft niet langer een deskundig advies te eisen, dat mag ze zelfs niet meer. Zo'n ingrijpend besluit voor jezelf en je omgeving wordt een soort adreswijziging!

VERLEGENHEID

Sommer stelt dat men kopschuw lijkt te zijn om hier in het openbaar over te spreken. Er is veel verlegenheid bij de politieke partijen. Niet bij links, maar wel bij veel andere partijen. Er staat ook niets in het regeerakkoord, dus het lijkt weer een vrije kwestie te worden. Sommer heeft overigens met waardering kennisgenomen van een 'helder denkstuk van de SGP tegen de Transgenderwet'.

Artsen waarschuwen wel degelijk. 16-jarige kinderen zijn vaak onzeker over hun seksualiteit. Onder invloed van sociale media kunnen vooral meisjes het idee krijgen dat ze in een verkeerd lichaam zouden zitten. En zou dat gevoel dan de reden moeten zijn om naar het gemeentehuis te gaan? Jan Kuitenbrouwer noemt dit het 'allerindividueelste gevoel als basis voor wetgeving, postmoderner kan het niet'. De gevolgen zijn onoverzienbaar. Zodra iemand zich kritisch uitlaat over deze ontwikkeling krijg je met het verwijt van 'transfobie' te maken. In Engeland gaat het nog harder. Een parlementslid dat waagde te twitteren dat 'alleen vrouwen baarmoeders

hebben' werd teruggefloten door de partijleider! Zelfs het woord 'vrouwen' is al verkeerd.

Wie denkt hier niet aan psalm 73: "Wie God verlaat, heeft smart op smart te vrezén." Dat geldt voor een volk, een regering maar ook voor ons persoonlijk. Voelen wij zelf ook de schuld bij al deze ontwikkelingen? Daar begint het toch. In de binnenkamer?

VAN LEEUWEN

Via deze rubriek willen we de familie Van Leeuwen condoleren met het plotselinge overlijden van hun oudste zoon Barend op 48-jarige leeftijd. Wat een slag! We willen Maarten en zijn gezin van harte Gods ondersteuning toewensen. Tijdens de rouwdienst wees ds. H. van der Heiden op Psalm 10:14 "Gij ziet het immers, want Gij aanschouwt de moeite en het verdriet, opdat men het in Uw Hand geve."

D. VAN MEEUWEN
Partijvoorzitter

INVESTEER IN LANDBOUWGROND

- ✔ Investeer met Evergreen Farmland wereldwijd in hoge kwaliteit landbouwgrond.
- ✔ Landbouwgrond biedt vermogensbehoud en inflatiebescherming.
- ✔ Ons doel is een stabiel rendement van 5% - 7% per jaar op middellange termijn van 10 jaar.
- ✔ Inschrijven op ledencertificaten is nu mogelijk tot 1 juli 2022.
- ✔ De minimum deelname bedraagt €100.000.

Vraag nu vrijblijvend
ons informatiepakket aan

085 - 2007 142

evergreenfarmland.com

Let op! U belegt buiten AFM-toezicht.
Geen vergunning – en prospectusplicht voor deze activiteit.

vakkundig
Houtmanschap
sinds 1923

De Grebbe

— TIMMERFABRIEK —

Kozijnen Maatwerk Deuren

Remmerden 19F, 3911 TZ Rhenen
(0317) 61 27 34, de-grebbe.nl

ERVAREN ROTTEN EN JONGE HONDEN

In gesprek met twee kandidaat-raadsleden

Door het hele land staan SGP-kandidaten klaar voor het raadswerk. Sommigen hebben al jaren ervaring, anderen dragen voor het eerst hun steentje bij. We spraken met twee kandidaten van de SGP in Capelle aan den IJssel. Pieter Weijers (46) is sinds 2010 betrokken bij het raadswerk en staat op plaats 2. Johan de Leeuw (19) is nu nog landelijk bestuurslid bij SGP-jongeren en staat op plaats 5 voor de komende verkiezingen.

DOOR SJON VAN DER REE DOLAARD

PIETER, WAT BETEKENT HET OM EEN ERVAREN VOLKSVERTEGENWOORDIGER TE ZIJN?

"Het is mooi werk om te doen. Tegelijk is het ook wel een verantwoordelijkheid die op je rust. Je bent immers medeverantwoordelijk voor het bestuur van je gemeente. Of je echt kunt zeggen dat je het werk onder de knie krijgt, weet ik niet. Natuurlijk gaat het na een aantal jaar gemakkelijker dan aan het begin door de ervaring die je hebt. Tegelijk moet je je voor elk onderwerp en debat steeds weer goed voorbereiden en er 'staan'."

OP WELKE MANIER IS HET RAADSWERK DOOR DE JAREN HEEN VERANDERD?

"Eerst was ik 8 jaar burgerraadslid en inmiddels 4 jaar raadslid. Als burgerraadslid acteer je toch wat meer in de schaduw en dat verandert als je raadslid bent. Daarnaast wordt de burger steeds mondiger en komt men vaker op voor het eigen belang. Dat moet je goed wegen bij de verschillende af te wegen belangen die spelen in het besluitvormingsproces."

WAT BETEKENT HET OM ALS VOLKSVERTEGENWOORDIGER TE WORDEN GEKOZEN?

"Aangezien ik eerst burgerraadslid was, dacht ik eigenlijk dat het niet zo'n verschil zou zijn met het raadslidmaatschap. Toch voelde het anders. Je bent ineens een gekozen volksvertegenwoordiger en dat brengt toch een andere verantwoordelijkheid met zich mee."

HOE GAAT U OM MET NIEUWKOMERS EN NIEUWERE GENERATIES IN DE RAAD?

"Zij moeten het politieke vak nog leren en die ruimte moet je hen ook geven. Daar kun je hen bij helpen en coachen.

Zeker de jonge nieuwkomers in de eigen fractie, maar ook daarbuiten door een-op-eencontacten met de collega-raadsleden."

JOHAN, HOE ZIE JE DE PLAATSELIJKE SGP-FRACTIE NU FUNCTIONEREN EN WAT KAN ER BETER?

"De huidige fractie heeft sterke inhoudelijke raadsleden met goede dossierkennis. Het college wordt scherp gecontroleerd. Er is in de raad breed ontzag voor de kennis en kunde van onze SGP. Wat we alleen niet moeten vergeten, is dat we als raad ook volksvertegenwoordiger zijn. Wat mij betreft gaan we ons de komende periode ook wat sterker politiek profileren."

OP WELKE MANIER STEL JE JE OP TEN OPZICHTE VAN DE ERVAREN RAADSLEDEN?

"Ik prijs me gelukkig dat ik mag 'opgroeien' in een fractie met veel ervaring. Mensen met grote dossierkennis vanuit jarenlang raadslidmaatschap, of een grote staat van dienst in hun dagelijks werk. Ik probeer daar zoveel mogelijk van te leren."

EEN JONGERE HEEFT MINDER (LEVENS) ERVARING. WAT STAAT DAAR TEGENOVER ALS PLUSPUNT?

"Jonge raadsleden hebben meestal nog geen voltijd baan of gezin met kinderen om voor te zorgen. Hierdoor heb je meer flexibiliteit in het raadswerk. Ook breng je als jongere de nieuwste inzichten mee vanuit bijvoorbeeld je studie. Deze kennis is essentieel in een tijd waarin gemeenten voor grote opgaven staan op onder meer het gebied van duurzaamheid."

2G-motie aangenomen

Kees van der Staaij diende – mede namens Pieter Omtzigt – in januari een motie in om het 2G-wetsvoorstel naar de prullenbak te verwijzen. Met uitzondering van VVD, D66, CDA en fractie Den Haan, stemden op 10 februari alle partijen vóór deze motie. De regering moet nu tegen haar zin het 2G-wetsvoorstel intrekken. De SGP was van meet af aan tegen 2G- en 3G-beleiden tegen de coronapas. Het verdeelt de maatschappij en het perkt grondrechten in, terwijl onderzoek uitwijst dat het nauwelijks effectief is in de bestrijding van het coronavirus. ◀

Kwestie Oekraïne

Op het wereldtoneel is er in de laatste dagen veel gaande. De ontwikkelingen in Oekraïne en Rusland volgen elkaar snel op. Een SGP-visie op de huidige stand van zaken hebt u in de tussentijd al kunnen meekrijgen in de uitzendingen van Studio SGP en mogelijk ook op sgp.nl. ◀

BEELDVERANTWOORDING

Pagina 1: De fractie van de Rhenense SGP met op de achtergrond de Cuneratoren.

Pagina 6/7: beelden Hoogeveen en Oud-Beijerland van Wikimedia Commons

Pagina 8/9: lokale beelden / foto Staphorst: Jaco Hoeve Fotografie

Pagina 28: beeld Wikimedia Commons.

Pagina 31b: bron RD

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

Van de redactie

Een nieuwe editie van De Banier staat gepland te verschijnen op donderdag 14 april. Kopij kan ingestuurd worden tot en met dinsdag 29 maart.

De verschijning van de daaropvolgende Banier staat gepland voor donderdag 19 mei.

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

Contact met de redactie is mogelijk via Sjon van der Ree Doolgaard.

E-mail: debanier@sgp.nl

Telefoon: 010 - 7200 770

COLOFON

PARTIJBUREAU

Dinkel 7, 3068 HB Rotterdam
E info@sgp.nl
T 010 - 720 07 70
Telefonische bereikbaarheid:
maandag t/m vrijdag,
9.00 – 16.30 uur

DIRECTEUR PARTIJ BUREAU

drs. J.W. van Berkum
E jwvanberkum@sgp.nl

REDACTIE

drs. D. van Meeuwen en
drs. J.W. van Berkum
(hoofdredactie),
J.S. van der Ree Doolgaard
(eindredacteur),
Mw. E.E. van Amerongen -
van de Weteringh,
drs. J.A. Schippers en
M. de Bruyne
E debanier@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE

T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

BESTUURDERSVERENIGING

E bsv@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

T 010 - 720 07 85
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpj.nl

EERSTE KAMER

Binnenhof 22, 2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEDE KAMER

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

E bert-jan.ruissen@europarl.europa.eu
I eurofractie.sgp.nl

SGP INTERNATIONAAL

E internationaal@sgp.nl

FINANCIËLE ADMINISTRATIE

E finadmin@sgp.nl

LEDENADMINISTRATIE

E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

VORMGEVING

De Groot - grootsgedrukt.nl
I grootsgedrukt.nl

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact opnemen
met Treffend & Co.
E werner@treffendenco.nl

SAMEN VOOR DE VERVOLGDE CHRISTENEN IN NOORD-KOREA

WEBINAR • 30 maart • 15 - 17u

MET:
BERT-JAN RUISSEN
KEES VAN DER STAAIJ
LUKAS MANDL
EN VELE EXPERTS.

NEDERLANDS GESPROKEN EN VERTOLKT

AANMELDEN:
 BERT-JAN.RUISSEN@EP.EUROPA.EU

SGP EUROPEES PARLEMENT

European Parliament Intergroup on
FORB & RT
 Freedom of Religion or Belief and Religious Tolerance

 Omgang met de schepping
14 januari 2022

 Wonen en migratie
25 februari 2022

 Veiligheid
18 februari 2022

 Russische agressie en relatiebouw
4 maart 2022

 Verkiezingspecial
11 maart 2022

STUDIO SGP

 SGP Partijdag
D.V. zaterdag 14 mei 2022

Op D.V. zaterdag 14 mei hopen we weer de jaarlijkse partijdag te organiseren. Als de omstandigheden het toelaten hopen we de partijdag te houden in het Congressentrum NBC te Nieuwegein. Er zal alleen een ochtendprogramma worden aangeboden. U kunt zich aanmelden via uw eigen kiesvereniging of afdeling. Van harte welkom!

AGENDA

DINSDAG 15 MAART

Bidstond Altena

Ds. H.J. Agteresch (GG)

Ds. D. Bos (CGK)

19.30 uur

Veen, Veensesteeg 6, tijdelijk geb. GG

Bidstond Vijfheerenlanden

ds. W.E. Klaver (CGK) en ds. A. van Voorden (GGiN)

19.30 uur

Meerkerk, Tolstraat 47, geb. CGK

Bezinningsavond Rhenen

Ds. L.G. de Deugd (HHK), ds. F. Mulder (GG),

ds. A. Schultink (GGiN) en ds. J.H. de Vree (PKN)

19.30 uur

Rhenen, Kerkplein 1, Cunerakerk

Bidstond Neder-Betuwe

Ds. P. de Boer uit Ochten (OGGN)

Ds. W. Mouw uit Opheusden (GG)

Ds. A. Snoek uit Kesteren (PKN)

19.30 uur

Opheusden, geb. GGiN

Tijdrede Ederveen

Ds. D.E. van de Kieft

19.30 uur

Lunteren, De Haverkamp 1, geb. HHG

WOENSDAG 23 MAART

Tijdrede Scherpenisse

Ds. J.J. Tanis

19.30 uur

Kerkgebouw GG

WOENSDAG 30 MAART

Tijdrede Kootwijkerbroek

Ds. J.A. Weststrate

19.30 uur

Kootwijkerbroek, Kosterijweg 27, geb. GG

Tijdrede Yerseke

Stud. J.J. Hoogerbrug

19.30 uur

Yerseke, Oude Boogaert 2, geb. GG

DOOR ARJAN KLEIN
LIJSTREKKER SGP ELBURG

“Van de SGP weten we het al wel”

Tijdens een van de discussies rondom het behoud van de zondagsrust in gemeente Elburg, kreeg de SGP-fractie als het ware voor de voeten geworpen dat zij niets behoefde te zeggen. “Van de SGP weten we het wel.”

Onze primaire reactie was positief: we zijn dus altijd duidelijk en consistent geweest in onze uitingen en stemgedrag! We realiseerden ons daarna echter snel dat dit te makkelijk geredeneerd is en hebben in de telkens oplaaiende discussies over zondagsrust toch proberen te getuigen van onze principes. Dat wordt niet in dank afgenomen. Tijdens een laatste verkiezingsdebatje op de lokale omroep werd de SGP verweten een tunnelvisie ter grootte van een rietje te hebben. Want we zouden anderen dwingen naar onze Bijbelse pijpen te dansen. We zouden winkeliers het ondernemen onmogelijk maken. Het is bevreemdend om te ervaren dat iedereen in dit land overtuigingen, meningen en principes mag hebben, behalve als Gods eer en Zijn woord daarin leidend zijn.

Actueel in 2022

In de komende verkiezingscampagneweke verwachten we dat de zondagsopening van winkels voortdurend terugkomt. Is het niet door de inbreng van andere politieke partijen, dan wel door winkeliers die dit thema op de politieke agenda willen houden. Sinds de ‘wilde’ winkelopening op Pinksterzondag in 2020 dreigen winkeliers in het stadje Elburg opnieuw met een illegale winkelopening op zondag.

Pijn

Als SGP'ers in gemeente Elburg doet dit ons pijn en verdriet. Bovendien proeven we die pijn ook in veel reacties die we van inwoners binnen en buiten onze achterban ontvangen. De winkeliers in de Elburger Vesting, het toeristische gebied binnen onze

gemeente waar de discussie vooral speelt, zijn volgens ons meer gebaat bij andere discussies en acties om in zes werkdagen zakelijk succesvol te zijn.

Getuigen

Naar onze overtuiging is het nu nog meer een zaak van getuigen. We hebben onszelf opgedragen om juist in deze discussie, waarin Gods heilzame geboden en Zijn woord ter discussie worden gesteld, nog meer te getuigen uit en over ons eeuwig fundament. Dan maar geen vlotte verkiezingspraat, maar een duidelijke principiële bijdrage waarmee we de eer van de HEERE op het oog hebben!

DOOR MARCO VERLOOP EN DICK BOTH
KANDIDAAT 2 EN 1 VAN DE SGP-LIJST
IN VEENENDAAL

Zondagsrust in het geding

Eind 2021 is in de gemeenteraad van Veenendaal opnieuw intensief gesproken over de koopzondag. Een thema wat veel Veenendalers, terecht, bezighoudt. Want elke week een collectieve rustdag is voor iedereen goed. D66 nam het initiatief tot een nieuwe Verordening winkeltijden, met daarin een algemene vrijstelling. Daardoor vervalt het verbod om winkels op zon- en feestdagen open te hebben. Winkeliers kunnen dan zelf 'kiezen' op welke werk-, zon- en feestdagen zij open willen zijn, zo klinkt het.

Het meestgebruikte woord tijdens de discussie was 'vrijheid'. Steeds klonk het refrein 'vrijheid voor iedereen, voor degene die zijn winkel wil openen én voor degene die dit niet wil'. We leven in de 21e eeuw en iedereen moet vrij zijn om te doen wat hij of zij wil. Dat geeft de hoogste mate van geluk. 'Bevrijdend', 'verademend' gaven sommige fracties aan. Waarom willen inwoners winkelen op zondag? In het draagvlakonderzoek geeft zo'n 43% van de voorstanders als belangrijkste reden dat er op de andere dagen geen tijd is. Daarnaast vindt zo'n 33% van de voorstanders het gezellig om (even) naar de winkel te kunnen.

Het goede zoeken

Vrijheid is een groot goed. Maar onze verantwoordelijkheid is niet maximale vrijheid bieden. Er zijn goede redenen om op allerlei terreinen normen te bepalen. Bijvoorbeeld over het geluidsvolume tijdens evenementen of over maximale snelheden. Als overheid hebben we de opdracht om te reguleren. Niet om iemands vrijheid in te perken, maar om het goede voor alle Veenendalers te zoeken.

(On)vrijheid

Immers, de vrijheid van de een (bijvoorbeeld om gezellig te kunnen winkelen) kan ten koste gaan van de vrijheid van een ander. Vrijheid van de consument

betekent onvrijheid voor de winkelier. We hebben grote onzekerheid en spanning bij veel ondernemers en personeelsleden geproefd. Wat betekent het om dicht te blijven? Worden er boetes geheven voor elke zondag waarop de winkel dicht blijft? Wat betekent dit voor de openingstijden op de andere dagen? De maandag is rustig, de koopavond loopt terug. Worden alle inspanningen en (pr-)budgetten gericht op de zondag, ten koste van de maandag en de vrijdagavond? Wat betekent het voor de samenwerking tussen de ondernemers in het centrum? Komen werknemers nog aan het werk als ze niet op zondag willen werken?

Groot goed

Eeuwenlang had Nederland een collectieve rustdag: de zondag. Gebaseerd op de scheppingsorde en de Tien Geboden. Een groot goed voor ons land, onze economie, de sociale cohesie, voor ontmoeting. Dat gunnen we onze Veenendaalse samenleving, de winkeliers, de medewerkers, de omwonenden, politie, reinigingspersoneel, enzovoort. De SGP heeft met veel overtuiging tegen dit initiatiefvoorstel gestemd. Het voorstel is echter wel aangenomen. Opnieuw een stap waarmee een geschenk van God voor de hele samenleving verdwijnt in Veenendaal. Desondanks blijft het onze opdracht de vrede te zoeken (Jeremia 29) voor onze stad.

Marco Verloop

Dick Both

Techno West Services

Heftrucks • Verreikers • Terminaltrekkers • Hoogwerkers

**VERKOOP
VERHUUR
ONDERHOUD**

Weihoek 6 | 4416 PX Kruijningen
0113 312 186 | verkoop@technowestservices.nl

www.technowestservices.nl

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

VAN REE. EEN FRISSE KIJK OP UW CIJFERS.

Van Ree Accountants bieden advies op maat voor het midden- en kleinbedrijf, voor onderwijs non-profit organisaties en vrije beroepen. Als accountants zorgen we er natuurlijk voor dat de wettelijke controles worden uitgevoerd en dat u over de juiste (jaar)cijfers beschikt. Onze frisse kijk op uw cijfers levert bovendien verrassende inzichten op.

Van Ree Finance Consultants bieden actuele kennis van zaken op het gebied van fiscaal advies, vermogensplanning, bedrijfswaardering, fusie, overdracht en overname.

Van Ree HR Consultants ondersteunt bij personeelszaken. Van beleid en werving tot coaching en de salarisadministratie.

Neem gerust vrijblijvend contact met ons op 0343 – 415 940.

AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY
ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | DRECHTSTEDEN | GELDERMALSEN | LEERSUM | NIEUWEGEIN | ZWOLLE

www.vanreeaccountants.nl

AAN ALLE LOKALE SGP-FRACTIES!

Binnenkort zijn de gemeenteraadsverkiezingen. De nieuwe gemeenteraden zullen de komende jaren belangrijke besluiten nemen over de lokale woningmarkt en de beschikbare woningvoorraad. Dit is belangrijk omdat er momenteel een groot woningtekort is. Veel mensen hebben hier last van, maar zeker ook jongeren. Als starter is het erg ingewikkeld geworden om een huis te kopen. Als SGP-jongeren maken wij ons zorgen over de positie van jongeren en daarom roepen wij alle lokale SGP-fracties op om zich de komende jaren juist voor hen in te zetten.

DOOR TIMO TIGGELMAN

COMMISSIE SOCIAAL-ECONOMISCHE ZAKEN - KANDIDAAT 2 NISSEWAARD

NISSEWAARD

Hoe zouden gemeenten dat kunnen doen? Laat ik een algemeen plaatje schetsen van de woningmarkt in Nissewaard, de gemeente waar ik kandidaat-raadslid ben voor Christen-Unie/SGP. Onze gemeente bestaat uit een stadsdeel, de stad Spijkenisse, en een aantal omliggende dorpen. Onze gemeente vergrijsst snel en het verenigingsleven en kerkelijk leven loopt terug. Ook hebben de financiële crisis en de coronacrisis ervoor gezorgd dat het aantal winkels in ons ooit zo grote stadscentrum flink is afgenomen. Om deze negatieve trend te keren, moeten we niet alleen bouwen waar behoefte aan is (vooral seniorenwoningen om de doorstroom te bevorderen), maar willen we ook jonge gezinnen terugkrijgen in onze gemeente. Het is in onze gemeente het beste om een deel van het stadscentrum, waar veel winkels zijn verdwenen, om te bouwen tot woongebieden. Zo behouden wij ook het groen in onze omliggende dorpskernen.

WONINGBOUWOPGAVE

De invulling van de woningbouwopgave is in iedere gemeente anders en elke gemeente zal daar, binnen de gestelde kaders, ook een eigen afweging in moeten maken. Maar in veel gemeenten is ook een vergelijkbaar patroon te zien: er is een grote behoefte aan betaalbare woningen voor starters die voor het eerst een huis willen kopen. De komende jaren zullen er veel starterswoningen gebouwd moeten worden, om in hun woonbehoefte te kunnen voorzien. Als SGP-jongeren willen we

alle lokale SGP-fracties oproepen om zich voor starters in te zetten en in hun gemeente te pleiten voor voldoende betaalbare woningen.

STARTERS

In veel gemeenten zijn de afgelopen jaren startersleningen ingevoerd. Startersleningen kunnen voor individuele starters net het verschil maken tussen wel of geen koopwoning en daarmee de positie van starters verstevigen. En tegelijk zit er een belangrijke keerzijde aan deze maatregel: de grotere beschikbaarheid van kapitaal kan er ook voor zorgen dat de woningprijzen nog sneller stijgen en het kopen van een huis nog lastiger maken. Daarom roepen we als SGP-jongeren lokale fracties op om ook andere instrumenten te overwegen, zoals het invoeren van een 'opkoopbescherming'. Daardoor hoeven jongeren in ieder geval niet meer te concurreren met (particuliere) beleggers die niet van plan zijn om zelf in het betreffende huis te gaan wonen. De stijging van de huizenprijzen kan daardoor worden afgeremd.

Kortom, de komende jaren zullen veel gemeenten belangrijke besluiten nemen op het gebied van wonen. Gemeenten hebben instrumenten tot hun beschikking die kunnen worden ingezet om de positie van jongeren te verstevigen. SGP-jongeren roept lokale SGP-fracties op om hiervan ook gebruik te maken de komende jaren. Jongeren zijn immers de toekomst!

DOOR BRAND VAN RIJN
LIJSTREKKER SGP HOOGEVEEN

Een vooruitgeschoven post in het noorden

In 2018 mochten we in Hoogeveen na 80 jaar een zetel in de raad behalen. Daar waren we erg blij mee. Ook in 2022 willen we weer een poging wagen.

DE ACHTERLIGENDE PERIODE

Wat we in 2018 niet konden weten, is welke roerige en heftige tijd we tegemoet zouden gaan. In 2018 bedroeg de spaarpot van de gemeente zo'n 23 miljoen euro (de algemene reserve), maar eind 2019 was de spaarpot negatief. Keer op keer heeft de SGP daarvoor gewaarschuwd en tegengestemd als er om budget werd gevraagd. We wilden plannen met voorstellen temporiseren, maar met die koers waren we vaak een eenling in de raad. In de zomer van 2020 was er een bestuurscrisis en heeft de raad een raadsprogramma opgesteld en wethouders geworven en een zakencollege geïnstalleerd. Sinds die tijd is er een voorzichtig herstel ontstaan van de financiële positie van Hoogeveen. Als de gelegenheid zich voordeed hebben we Gods Woord laten spreken en dat op onze tijd proberen te betrekken. Meestal was dat bij de algemene beschouwingen.

LEERTRAJECT

Afgelopen periode was echt een stevig leertraject waarin veel ervaring is opgedaan. Als we nu wel een zetel halen, hebben wij er veel zin in om dingen voor Hoogeveen voor elkaar te krijgen die ertoe doen en waar alle inwoners baat van zullen hebben. Gelukkig is er nu ook weer wat meer financiële armslag. Vooral het zogenoemde 'sociaal domein'

(samengevat: zorg en ondersteuning van inwoners) zal bijzonder onze aandacht hebben.

Twee ander punten die hoog op onze agenda staan:

- Het stopzetten van de samenwerkingsorganisatie de Wolden-Hoogeveen.
- Het afschaffen van parkeergelden in Hoogeveen zou goed zijn voor de detailhandel en de levendigheid in het centrum weer laten toenemen.

ZONDER SGP: EEN GEMIS

Zonder de SGP zou de Hoogeveense raad een kritisch geluid moeten missen. Vaak konden we fungeren als 'het geweten van de raad' door altijd open en eerlijk te zijn en tegelijkertijd ook constructief mee te doen. Die houding verschaftte ons het vertrouwen van de andere fracties.

DE WAARDE VAN EEN ZETEL

Doet één zetel er wel toe in een raad van 31? Ja, soms is op kritische momenten wel gebleken dat net die ene stem nodig was om te voorkomen dat wij onder toezicht van de provincie zouden komen.

VERKIEZINGEN 2022

Of we dit keer wéér een zetel zullen behalen weten we nog niet, maar steevast is ons uitgangspunt: de verkiezingsuitslag is al bekend, maar wij weten het pas rond 17 maart. Niets gebeurt buiten Gods voorzienigheid om (Spreuken 16:33). Op basis van wat wij kunnen berekenen is onze vaste achterban te klein om een zetel te behalen, maar met extra sympathiserende kiezers kan het toch gaan lukken.

Als het lukt, willen wij ons onder de inwachting van Gods zegen weer volledig inzetten om het goede te zoeken voor Hoogeveen en haar inwoners.

Kandidaten Hoogeveen

1. Brand van Rijn
2. Dirk Schipper
3. Willem van Hartskamp
4. Rienk Dekker
5. Bennie Otten
6. Wilhelm van Reenen
7. Maarten den Admirant
8. Goos Engels
9. Robert Koekoek.

DOOR DIRCO RIJNDERS
LIJSTTREKKER SGP WIERDEN

Geloofwaardige politiek

We zijn dankbaar en verheugd dat we na 22 jaar weer meedoen met de gemeenteraadsverkiezingen in onze mooie gemeente Wierden. We hebben als motto gekozen: "Geloofwaardige politiek", omdat onze basis de Bijbel met de tien geboden is. Van daaruit willen we politiek bedrijven: geloofwaardig, betrouwbaar en tot eer van God, onze Schepper!

Het aantal mensen dat in Wierden bij de landelijke verkiezingen op de SGP stemt, is groot. Daarom behoort het behalen van een zetel in Wierden nu zeker tot de mogelijkheden! We zijn als SGP Wierden een kleine maar inmiddels groeiende kiesvereniging. Daarom is ongeveer vier jaar geleden Bertus de Vries van de Provinciale Staten gevraagd om SGP Wierden weer op de kaart te zetten, want als bevoegen buitenstaander is het makkelijker om er met een frisse blik naar te kijken. De Vries zag de mogelijkheden om weer mee te gaan doen aan de gemeentelijke verkiezingen. Zijn gewaardeerde poging als interim-voorzitter resulteerde in een zo goed als nieuw bestuur met nieuw elan en enthousiaste kandidaten, die samen de schouders eronder zetten!

Dit uiteraard onder het credo: bid en werk. Aan Zijn zegen is alles gelegen.

ONZE LIJST

Onze lijst bestaat uit een negental mensen met als lijsttrekker Dirco Rijnders. Alle mensen van de lijst zijn woonachtig in onze gemeente en goed verdeeld over de verschillende dorpen en kernen.

ONZE VIJF SPEERPUNTEN

- Zondagsrust en -heiliging
- Wonen
- Leven
- Agrarisch ondernemerschap
- Duurzaamheid

Deze thema's spelen in op de actualiteiten in onze gemeente, waarbij wij als SGP een helder Bijbels, christelijk geluid

willen inbrengen met duidelijke, ondubbelzinnige standpunten.

ONZE CAMPAGNE

De verkiezingscampagne is zodanig opgezet dat we fysiek maar ook zeker online aanwezig zijn. Op de planning staan twee marktbezoeken en een bezoek aan het NS-station vlak voor de verkiezingsdagen, om daar vooral de jeugd te kunnen ontmoeten. Ook een belangrijke activiteit is onze contact- en informatiedag met het thema "Geloofwaardige politiek van gemeente tot Europa" die we op 21 februari hebben mogen houden. Op deze dag zijn een tweetal openbare sessies gehouden, waarbij het Provinciale Statenlid Jan Jonker, het landelijke Kamerlid Roelof Bisschop en het Europees Parlements-lid Bert-Jan Ruissen aanwezig waren. Tussendoor is een bezoek gebracht aan een aantal agrarische ondernemers. Maar ook online zijn we volop aanwezig door middel van de sociale media en onze nieuwe website waarop de laatste ontwikkelingen en nieuwtjes worden gedeeld met onze leden en alle andere geïnteresseerden.

Wij hopen op en bidden om een goede tijd en deelname aan de Wierdense gemeenteraad als dat in Zijn Raad mag bestaan. Wilt u ons in uw gebeden gedenken?

Benieuwd naar ons verkiezingsprogramma? Zie [wierden.sgp.nl](https://www.wierden.sgp.nl).

v.l.n.r.: Gert Bolier (9), Jan Willem ten Hove (6), Jeffrey Bredenhoff (8), Gerlof Dekker (5), Dirco Rijnders (1), Bertjan ter Steege (3), Dijan Dollen (2), Freek-Jan Eggerink (4) en Dirk Jansen (7)

DOOR BART VAN DER TANG

Lijsttrekker SGP Rhenen

Goed voor iedereen in Rhenen

Helemaal in de zuidoostelijke punt van de provincie Utrecht ligt de gemeente Rhenen. Deze gemeente wordt gevormd door Rhenen, Elst en Achterberg. De oude binnenstad van Rhenen aan de Rijn, de bossen van de Utrechtse Heuvelrug en het weidelandschap van het Binnenveld maken deze gemeente een prachtige plek om te wonen. Door de relatief kleine omvang is het ook een mooie gemeente om politiek actief te zijn, dicht bij de burger.

De SGP is al heel lang in de gemeenteraad van Rhenen vertegenwoordigd. Onze drijfveer is de overtuiging dat een samenleving die de Bijbel als richtsnoer hanteert een betere samenleving is en mag rekenen op Gods zegen. Die overtuiging komt mooi tot uitdrukking in onze verkiezingslogan voor deze campagne: Goed voor iedereen!

De afgelopen periode zat de SGP in de coalitie, samen met de ChristenUnie, D66 en GroenLinks. Dat laat zien hoe goed de verhoudingen in de gemeenteraad van Rhenen zijn. Natuurlijk, de 'gebruikelijke' meningsverschillen ontbreken niet in Rhenen, maar door

de bank genomen is er veel overeenstemming. Er is ook een aantal mooie resultaten geboekt: zo er is veel meer aandacht voor preventie en kostenbewustheid in het sociaal domein (samengevat: zorg en ondersteuning van inwoners) gekomen. Met dank aan onze wethouder Peter de Rooij is daarnaast de afvalscheiding verbeterd en zijn er meer huizen gebouwd dan was gepland. Alhoewel we dankbaar zijn voor het feit dat het aantal koopzondagen niet verder is uitgebreid, is het toch pijnlijk dat ze er nog steeds zijn. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor ongepaste reclame in bushokjes, waardoor Rhenen recent nog in het nieuws is geweest.

we voor het eerst ook met een echte lijstduwer: meester Karens. Jarenlang was hij directeur van de Eben-Haëzerschool in Rhenen, heel veel inwoners kennen hem daarom goed.

NUTTIGE CAMPAGNEMIDDELEN

Bij het organiseren van de campagne hebben we dankbaar gebruik gemaakt van het materiaal van het partijbureau. Wel hebben we hier een eigen draai aangegeven. Een goed voorbeeld is ons verkiezingsprogramma: dit is gebaseerd op het landelijke verkiezingsprogramma voor de gemeenteraadsverkiezingen, maar we hebben het wel flink ingekort en het taalgebruik vereenvoudigd. Ook maken we veel gebruik van sociale media en hebben we onderzoek gedaan naar de doelgroepen waarop we ons moeten richten en welke media we daarvoor gaan gebruiken.

ELKE STEM TELT!

Het lijkt een grijsgedraaide plaat, maar in Rhenen hebben we vier jaar geleden wel gemerkt dat dit klopt: We kwamen ongeveer 25 stemmen tekort voor een vierde zetel. Vandaar dat we deze campagne extra alert zijn en ons beste beentje proberen voor te zetten, op hoop van zegen!

PRACHTIGE KANDIDATENLIJST

We zijn de verkiezingen ingegaan met een prachtige kandidatenlijst. De top bestaat uit een goede mix van jonge kandidaten en zittende raadsleden met ervaring. Daarnaast zijn we erg dankbaar dat ds. De Deugd als plaatselijk predikant een plaats op de kandidatenlijst wilde innemen. Dit keer werken

DOOR MAARTEN BOTH

LIJSTTREKKER SGP REIMERSWAAL

SGP Reimerswaal kiest voor de kern

De Zeeuwse gemeente Reimerswaal ligt ingeklemd tussen de Ooster- en Westerschelde en bestaat uit de kernen Yerseke, Kruiningen, Krabbendijke, Rilland-Bath, Hansweert, Waarde en Oostdijk. De SGP heeft op dit moment zeven van de negentien zetels in de gemeenteraad en levert sinds het ontstaan van de gemeente in 1970 een wethouder.

De SGP in Reimerswaal heeft oude papieren. Afgevaardigden van de kiesverenigingen uit onder andere Krabbendijke, Waarde en Yerseke waren aanwezig bij de oprichting van de SGP op 24 april 1918 in Middelburg. De eerste partijvoorzitter en partijsecretaris waren lid in respectievelijk Yerseke en Krabbendijke. De allereerste kiesvereniging van de SGP werd opgericht in Krabbendijke in januari 1917 en is dus ruim een jaar ouder dan de partij zelf.

SPEERPUNTEN

Onze slogan voor de gemeenteraadsverkiezingen is 'Kiezen voor de kern'. Dat betekent allereerst politiek bij een geopende Bijbel; het Woord van God als kompas. Wij richten ons daarbij op thema's als zondagsrust, de waarde van het gezin, rentmeesterschap, het bestrijden van onrecht en omzien naar zwakkeren in de samenleving. Helaas hoeven we in Reimerswaal op thema's als zondagsrust en bijvoorbeeld het hijsen van de regenboogvlag weinig steun te verwachten van de CU en het

CDA. Jammer, want samen hebben we een ruime meerderheid in de raad. Daarom blijft het belangrijk om ook lokaal principieel te stemmen! Kiezen voor de kern betekent ook focus op de dorpskernen. De woningnood gaat ook Reimerswaal niet voorbij. SGP Reimerswaal heeft daarop geanticipeerd door zich het afgelopen jaar sterk te maken voor een actieplan Woningbouw. Dat is inmiddels vastgesteld en daar gaan we de komende jaren mee aan de slag. We zetten ons in voor het bouwen van voldoende woningen, ook in de kleinere kernen.

Een ander speerpunt is het ondernemersklimaat. In Yerseke is de schaal- en schelpdiersector economisch belangrijk. Maar in onze plattelandsgemeente is ook de agrarische sector en de fruitteelt van belang. Rond Kruiningen en Oostdijk zijn veel uienverwerkende bedrijven gevestigd die wereldwijd actief zijn. Daarnaast kent Reimerswaal veel innovatieve bedrijven in de maakindustrie die gelieerd zijn aan deze sectoren. Al deze bedrijven zijn belangrijk voor de lokale economie en zorgen voor werkgelegenheid. SGP Reimerswaal wil deze bedrijven zo goed mogelijk faciliteren, zodat zij zich kunnen richten op het ondernemen zelf.

CAMPAGNE

In januari hebben we als start van de campagne een online evenement georganiseerd met muziek en speeches van een aantal kandidaten en Roelof Bisschop. Verder zijn we actief op de sociale media en maken we gebruik van (online) advertenties om onze kiezers te bereiken. Iedere maand versturen we een digitale nieuwsbrief vanuit de fractie. Daarnaast maken we heel laagdrempelig contact via WhatsApp. Iedereen kan SGP Reimerswaal appen voor vragen en opmerkingen. We hopen dat alle inspanningen tijdens de campagne mogen leiden tot een positief resultaat, onder het voorbehoud van Psalm 127:1 en 2.

 reimerswaal.sgp.nl

 SGP Reimerswaal

 SGP Reimerswaal

 06-570 369 87

- **ROOIWERK**
- **HOUTVERSNIPPEREN**
- **STOBENFREZEN**
- **VERKLEPELEN**

*Heeft u stamhout of snippers?
Bel voor een interessante prijs!*

Tevens afvoer takken en stobben en geschredderd hout.

Bart Kemp
T (030) 601 25 95

www.kempschalkwijk.nl
Email: bartkemp@kliksafe.nl

**LANDSCHAPSONDERHOUD
BOOMROOIERIJ
LOONWERK**

**WERKEN
BIJ EEN TOP
BEDRIJF?**

TOP is een familiebedrijf en jarenlang actief binnen de verwerking en export van uien. Van teelt tot retail werken wij met de beste mensen! TOP heeft internationaal vestigingen voor het telen en verwerken van onze uienproducten. Door groei van onze bedrijfstakken zijn wij op zoek naar nieuwe TOP-kandidaten die samen met ons de strijd aangaan. Ben jij geïnteresseerd, leergierig en houd jij van uitdagingen? Dan zoeken wij jou!

Wij zoeken:

Top Onions

- Account Manager Europe
- Administratief medewerker
- Sales Support medewerker
- Sales Manager Latin America/Europe
- Transportplanner
- Elektromonteur
- Teler (USA)

Crop Alliance

- Logistiek administratief medewerker
- Elektromechanisch monteur

TOP Taste

- Supply Chain Manager
- Productiemanager (MT-lid)
- Senior Sales Support Medewerker
- Demand Planner
- Sales Manager Eastern Europe/Middle East/Asia

Heb je interesse?

Mail dan naar bart.hommel@greencareerconsult.nl of bel 06-53159483

Ds. B.A. Zuiddam
Hervormd predikant, theoloog en classicus

Woningnood 2022

In de meditatie van februari sprak ik als ervaringsdeskundige over de woningnood in Nederland. Naast het emigratiebeleid

en de inflatiepolitiek van de regering-Rutte bespreken we in deze column bijkomende factoren: doorstroming, 'a-sociale' woningbouw, (inter)nationale politiek en sociale redenen.

DOORSTROMING

De privéhuurmarkt is in Nederland klein en daardoor onbetaalbaar voor normale mensen, laat staan voor eenverdieners. Ouderen hebben dan vaak wel een woning, maar ook zij stromen niet zomaar door, omdat er geen (betaalbare) seniorenwoningen beschikbaar zijn. De natuurlijke doorstroming die gezinswoningen vroeger vrijmaakte voor jongeren, vindt dus tegenwoordig maar weinig plaats.

(A-)SOCIALE WONINGBOUW

De sociale huursector bood voor mij en de meeste medelanders in mijn positie geen uitkomst. Deze kampt met jarenlange wachtlijsten. Er zijn statushouders die voorrang krijgen op de woningmarkt, wat erg wrang kan aanvoelen bij de Nederlandse woningzoekende die al jaren op een wachtlijst staat.

Het gebrek aan betaalbare woonruimte schept ook druk op relatievorming, seksuele reinheid en trouwplannen. Het socialewoningbouwbeleid is onvoldoende gericht op betaalbare koopwoningen voor jonge echtparen.

POLITIEK BELEID

Op allerlei manieren draagt de (inter)nationale politiek bij aan de woningcrisis. Denk bijvoorbeeld aan het nationaal beleid dat in alle opzichten studieschuld, tweeverdienerschap, voorbehoedsmiddelen en kinderopvang aanmoedigt. Je zou maar boven de 35 zijn en ook nog overdrachtsbelasting moeten betalen, omdat je als eenverdiener met geen mogelijkheid eerder voor een genoegzame aanbetaling op een hypotheek kon sparen! Wijlen dominee Blaak spreekt nog nadat hij gestorven is. Een bijdragend probleem is het massale lenen van de overheden. De torenhoge schulden van de VS scheppen extra zorgen. Net als de grote banken is dat land 'too big to fail'. Historisch gesproken, leiden torenhoge schulden vroeg of laat tot een economische crisis waaraan pas weer een einde komt door middel van gewapende conflicten. In dat opzicht stemt de houding van de regering-Biden tot zorg.

SOCIALE REDENEN

Als laatste oorzaak noem ik sociale factoren. Die vragen om benoeming, want verschuivingen in de moraal hebben de druk op de woningmarkt vergroot. Relatiebreuken en echtscheidingen veroorzaken dat voor een aanzienlijk percentage van de bevolking twee woningen per gezin nodig zijn. Ook staan er kinderen op straat die anders nog thuis hadden gewoond. Onder ouderen bestaan veel latrelaties waarbij ieder zijn eengezinswoning behoudt.

STRUCTURELE AANPAK

Er zijn structurele maatregelen nodig die alle oorzaken van de woningnood aanspreken. Christenen zijn traditioneel geen voorstanders van een overheid die alles regelt. Echter, de overheid heeft wel een kernfunctie van het beschermen van de burger. De SGP beseft dit gelukkig. Lage betaling en onbetaalbare behuizing ontstaan door randvoorwaarden. Juist die laatste vragen om verandering en beleid. Een paar extra huizen bouwen is de oplossing niet. Als burger mogen we wel doen wat onze hand vindt om te doen. Bij de HHG in Maartensdijk ontstond het prachtige initiatief om kerkelijke woningen zonder woekerwinst (en met regels ter voorkoming van overmatige doorverkoop) ter beschikking te stellen aan jongeren die dringend zoeken naar huisvesting. Zo zijn er mogelijk in uw omgeving ook initiatieven.

"Een paar extra huizen bouwen is de oplossing niet."

DE MUS KWAM THUIS

Dan is er gelukkig ook de voorzienende hand van de Heere die op gebed uitkomst biedt. Zo heb ik persoonlijk ook een weg mogen vinden. Waar nergens plek in de herberg was terwijl Kerst van 2019 naderde, stelden een broeder en zuster uit Waddinxveen een deel van hun huis ter beschikking om te wonen. De beste burens die we ooit gehad hebben! ◀

"Zelfs vindt de mus een huis, o Heer!"

(Psalm 84)

Secularisatie en polarisatie

“Het stof van de revolutionaire jaren 60 is neergedwarreld. Die periode ligt achter ons.”
Deze twee zinnen betekenden niet dat de veranderingen teruggedraaid zouden worden.
Dat was niet het geval. Er bleek geen weg terug te zijn. De ontwikkelingen gingen door, ook
in het decennium waaraan we in dit artikel aandacht besteden.

DOOR WIM FIERET

GODDELIJK GEDULD

In *De Banier* die begin januari 1970 verscheen, gebruikte ds. Abma de woorden ‘snelle afloop als der wateren’. Concreet wees hij op de veranderingen in de zedelijkheidswetgeving waardoor de vrije verkoop van voorbehoedsmiddelen mogelijk werd. Homoseksuele praktijken met minderjarigen werd niet meer strafbaar gesteld. Het echtscheidingsrecht werd herzien en de verplichting tot afleggen van de eed werd beëindigd. Veranderingen en voorgenomen wijzigingen die rechtstreek te maken hadden met de Bijbel. Die werd steeds meer opzijgeschoven. Abma zag een duidelijk verband tussen het verdwijnen van Gods Woord naar de achtergrond en “het gemak waarmede men het gezag van de Heilige Schrift verwerpt. Dezer dagen kon men lezen dat de hoogleraar Augustijn van de Vrije Universiteit onbewimpeld tegen de stichter van deze hogeschool en zijn medewerker Herman Bavinck kiest voor de vrijzinnige schriftbeschuwing”. De zorgelijke ontwikkelingen waren voor hem een bijzondere uiting van Gods geduld dat hij en de SGP'ers het begin van het nieuwe decennium mochten beleven. Hij legde wel de pastorale vraag aan het hart van de lezers h oe zij het nieuwe jaar ingingen. Dat kon namelijk op twee manieren, zo schreef hij in het

Den Uyl (PvdA), Nederlandse premier van 1973 tot 1977 stond bekend om zijn gedrevenheid of zelfs fanatisme

vervolg: “Wanneer ik het aan de goedheid van de Allerhoogste toeschrijf, dat we de nieuwe periode mochten binnengaan, geldt dit niet voor elkeen op dezelfde wijze. Indien we onbekeerd en onverzoend daarheen leven, ongeacht onze uitwendige godsdienstigheid, is het blijk van lankmoedigheid en goedheid wel onuitsprekelijk groot. Er is echter ook een geslacht, dat deze aangelegenheid genuanceerd mag bezien. Voor hen is het leven Christus en het sterven gewin.” Met deze zinnen gaf hij aan dat voor ieder mens de wezenlijkste vraag is of hij voor eigen rekening leeft of voor die van een Ander, namelijk Gods Zoon.

SAMENLEVING OMTURNEN

In 1973 kwam het meest linkse kabinet tot stand dat Nederland ooit gekend had. Het stond onder leiding van de gedreven - misschien is het beter om het woord ‘fanatieke’ te gebruiken - socialist Den Uyl. Zijn ambitie was het om de maatschappij om te turnen. Dat noemde hij een hele klus, aldus Dik Verkuil, een van zijn biografen. Den Uyl, afkomstig uit een gereformeerd gezin, had met zijn christelijke opvoeding gebroken. Samen met zijn 42 collega’s in de Tweede Kamer zette hij zich in voor een progressief Nederland. Om aan een parlementaire meerderheid te komen, gaven de

twee confessionele fracties KVP en ARP gedoogsteun aan dit bijzondere kabinet. Vier rooms-katholieke en twee protestantse ministers werkten samen met linkse politici in één kabinet. Abma had geen goed woord voor de steunverleners over: "Zes mannetjes, zes confessionele mannetjes met progressieve neiginkjes, zullen in het wereldwonder van het kabinet-Den Uyl de gelegenheid krijgen om te corrigeren wat tweeduizend jaar door de confessionelen is misgedaan? Echt, daar is wondergeloof voor nodig." Dat het Den Uyl ernst was met dat omturnen, bleek wel uit het weglaten van de bede uit de Troonrede. Abma schreef daarover met verdriet en heilige verontwaardiging: "Ik begin met het ergste. De bede tot God om wijsheid ontbrak pijnlijk. In een krant stond: 'God uit de Troonrede geschrapt'. Alsof de begrotings-slaven alle posten hebben nagelopen om te zien of er ergens nog iets te schrappen viel. Ziedaar, wij hebben eindelijk nog een postje gevonden, dat zonder pijn en schade kan worden doorgehaald. God is de van Hem rechtens toekomstende plek gedrongen." Een droevig keerpunt.

POLARISATIE

Tegelijkertijd nam binnen de partij polarisatie toe. Naar aanleiding van een kritisch artikel in *De Wachter Sions* van de hand van L.M.P. Scholten over het

overwegen van samenwerking in deze 'hoogst ernstige tijd', wees Abma op de gesprekken die ds. Kersten in 1922 voerde met H. Colijn en A.W.F. Idenburg, leiders van de ARP, om tot samenwerking te komen in de vorm van lijstverbinding. Daarnaast had de vooraanstaande CHU'er Tilanus in een interview met dr. Puchinger gemeld dat Kersten en Zandt in 1945 over toenadering gesproken hadden. Als dat in het verleden gebeurde, was het dan verkeerd om zoiets in deze tijd te doen? Het was helaas nodig, immers: "De slagorden van de levende God worden gehoond. Denk bijvoorbeeld aan de geruchtmakende film die in de maak is over het zogenaamde liefdesleven van Jezus Christus." Het artikel sloot af met het verzoek om af te zien van polarisatie. Eind 1973 kwam het hoofdbestuur met een officiële verklaring over dit onderwerp. Daarin was te lezen dat gezamenlijk optreden niet alleen mocht plaatsvinden vanuit de motivatie dat eendracht macht maakt. Iets anders was belangrijker, namelijk dat gescheiden optrekken zonder enige vorm van samenwerking

lastering van de naam van God tot gevolg zou kunnen hebben. Gezien de ernst van de omstandigheden was versplintering niet te rechtvaardigen. Het gebed om op verantwoorde wijze met dit gevoelige onderwerp om te gaan was onmisbaar: "De God der wijsheid geve ons dat wij in deze vraagstelling niet afwijken ter linkerzijde noch ter rechterzijde; in valse eenheid noch in ongeoorloofde gescheidenheid".

EUROPESE VERKIEZINGEN

De SGP was een verklaarde tegenstander van Europese eenwording. Dat was een principiële punt. De vraag drong zich daarom op of de partij wel mocht en kon deelnemen aan verkiezingen voor het Europees parlement. Binnen de partij werd daarover verschillend gedacht. Een relatief kleine minderheid wees deelname resoluut van de hand. Tijdens de algemene vergadering in februari 1979 werd het voorstel van het hoofdbestuur om met een eigen lijst aan de verkiezingen deel te nemen aanvaard. De lijsttrekker was het Tweede Kamerlid H. van Rossum. Op een paginagrote advertentie in *De Banier* van 31 mei 1979 werd beargumenteerd waarom de partij naar een zetel in het

Op 1 april 1971 verschijnt de eerste editie van het RD. De Banier krijgt een andere functie en richt zich meer op alleen het politieke gebied.

Quik's
QUALITY POTATOES
SINCE 1952

ALL ABOUT POTATOES

Voorgebakken

Vers
verpakt

Voorgekookt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, **T** +31 (0)73 599 20 93, **E** info@quiks.nl

Quik's
FRESH POTATOES

Quik's
POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

DE PATER

SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING

RENOVATIESLOOP

BOREN & ZAGEN

AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

Europese Parlement streefde: "Wat voor Nederland geldt, geldt ook in groter verband: de leidraad van de Bijbel moet bepalend zijn voor ons doen en laten. De beginselen van de S.G.P. zijn gebaseerd op Gods Woord en die beginselen zijn niet gebonden aan landsgrenzen". De poging om Van Rossum naar Straatsburg af te vaardigen mislukte. De 120.000 stemmen waren niet voldoende (56%) voor een zetel. Uit de terugblik op de verkiezingen en de commotie daaromheen, kan opgemaakt worden dat het er niet altijd even fijnzinnig aan toegegaan is. Abma schreef over radicale veroordelingen en wees op naleving van fatsoensnormen. Over een geschil moet op zakelijke manier gediscussieerd worden: "Wij mogen nimmer recht en billijkheid uit het oog verliezen. Ietwat inkeer zou geen kwaad kunnen."

PROFESSIONALISERING

In de jaren zeventig vond er ook een professionaliseringslag plaats. Voor leden van de gemeenteraden en bestuurders werden bijeenkomsten georganiseerd. Zo'n cursus ging over de gemeente, haar organen en bevoegdheden, volkshuisvesting en ruimtelijke ordening, gemeentefinanciën, de begroting, onderwijs en welzijn. In het hele land werden dergelijke cursussen gegeven. Het voorlichtings- en studiecentrum werden eveneens in dit decennium opgericht. De voormalige marineman M. Dankers gaf op de hem

De Banier was qua uiterlijk een kleurloos blad gebleven. Daar komt vanaf dit decennium verandering in.

kenmerkende manier leiding aan de eerstgenoemde organisatie, mr. Gerrit Holdijk was de eerste functionaris van het studiecentrum, de voorloper van het wetenschappelijk instituut voor de SGP, de Guido de Brèsstichting.

"Eenheid is van belang, ook in 2022."

OPROEP TOT EENHEID

In de jaren zeventig werd duidelijk dat de grote los-van-God-beweging voet aan de grond kreeg. De aanspraken op vrije abortus van de Dolle Mina's met hun leuze baas-in-eigen-buik kwamen op de tafels van partijen en kabinet. De omslag van de

samenleving, in de woorden van Den Uyl 'omturning', werd werkelijkheid.

Een deel van de achterban kon zich in die tijd niet meer volledig vinden in het beleid van de partij. Met name was er kritiek op de inhoud van het jongerenblad *Ons Contact*. Die onvrede uitte zich onder meer in de voorkeursactie voor ds. F. Mallan. Deze predikant stond bij de Tweede Kamerverkiezingen op nummer 10 van de kandidatenlijst. Polarisatie in de samenleving én in de partij. Het kostte het hoofdbestuur moeite om de diverse 'vleugels' binnen de kleine partij bij elkaar te houden. Regelmatig waren er oproepen te lezen om de eenheid te bewaren, zoals bij de nadering van de meest succesvolle verkiezingen in 1977: "Laten wij twisten en tweedrachten vermijden. De zaak die centraal staat, gedooft dit niet. Nu moeten we handelen als één man. Als waar is dat het ons gaat om het beginsel."

Die eenheid is van belang, ook in 2022.

*Een keuken van
goede huize*

SINDS 1935
HUISMAN

keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1, Ablasserdam
078 69 32 541

WWW.HUISMANKEUKENS.NL

DE Banier

VEILIGHEID IN OORLOGSTIJD

Verkiezingsanalyse
Veel plussen voor SGP

Interview
luitenant-generaal
b.d. De Kruif

Of huur één
van onze
drie studio's
vanaf € 1.925

Compleet ontzorgd worden met een hoogwaardig online (hybride) event?

 filmstudio A12

- ✓ Interactie met je doelgroep
- ✓ Live gasten in de uitzending halen
- ✓ Online stemmen en quiz mogelijkheden
- ✓ Projectbegeleiding en draaiboek FilmstudioA12

Stel eenvoudig je eigen studio samen op FilmstudioA12.nl

powered by Klomp Creative

LANGDURIG ZIEK
DOOR LONG COVID?
WIJ DENKEN
MET JE MEE!

Neem contact met ons op.
www.rmu.nu

RMU

SAMEN
WERKT
BETER

Doorslag geven

Gemeenteraadsverkiezingen en Oekraïne-crisis. Dat zijn de twee actuele zaken die veel van onze aandacht hebben gevraagd. Het een is dichtbij, het ander relatief ver weg. Bij het een zijn we als partij direct betrokken, bij het ander voelen we ons eigenlijk machteloos. Laten we in beide ons afhankelijk mogen weten van de almachtige God.

INHOUD

De Banier
1980-1989

27

Meditatie	5
Interview: De Kruif	6
Keuzes in beeld	9
Binnenhof	11
Haags nieuwsoverzicht	12
Voorzitter	13
Verdieping	15
Varia	16
SGP-Internationaal	18
Europa	19
Verkiezingsanalyse	21
SGP-jongerendag	24
Jongeren	25
De Banier 1980-1989	27
Haagse propjes	31

Zetelwinst

De gemeenteraadsverkiezingen leverden winst op voor onze partij. Dat is een reden om dankbaar te zijn. Stemmenwinst mag worden beschouwd als een beloning na vier jaar intensieve arbeid in raad of college. En de grote inzet voor de campagne is niet voor niets geweest! Maar bij deze winst zijn ook kanttekeningen te plaatsen. Het geeft ons ook teleurstelling als CDA en CU verliezen. Liever zouden we versterking zien op het geheel van de christelijke politiek. Misschien is er in uw situatie wel sprake van verlies voor de SGP. Dat hoeft dan nog niets te zeggen over betrokkenheid en inzet.

Gewonnen of niet, doel van alle inzet is dat Gods Woord en gebod tot erkenning wordt gebracht. Praktisch gezien kan zetelwinst daarbij helpen. Maar dan nog zijn we in al ons politieke werk afhankelijk van de Gods genadige leiding. Wat te denken van een vaak ingewikkeld proces als coalitiebesprekingen of van de formulering van bepaalde beleidsvoornemens.

Oekraïne-crisis

Ook Poetin heeft plannen gemaakt. Wij hebben zijn groot-Russische gedachte te weinig serieus genomen. Dat komt niet alleen omdat we ons er te weinig van op de hoogte hebben gesteld. Het Westen heeft ook een uitnodigende houding aangenomen ten opzichte van Oekraïne.

En daarmee hebben we Poetin op de verkeerde manier geprikkeld. Nu ontnemt Poetin een soeverein land zijn vrijheid en maakt hij vele slachtoffers. We kunnen niet anders dan dit principiële en onomwonden afkeuren. Het Oekraïense volk heeft onze sympathie. Hun leger weert zich dapper tegen dat van het veel grotere Rusland. We zetten ons in voor de vele Oekraïense vluchtelingen. Laten we voor hen bidden. Daarbij vergeten we het Russische volk niet, dat moreel in een ernstige situatie verkeert.

Opnieuw laten grote politieke gebeurtenissen zien dat vrede en welvaart ten diepste niet maakbaar zijn. In de gemeentepolitiek krijgen we alle gelegenheid om ons daarin te oefenen. Winst of verlies geven niet de doorslag, maar het goede Woord van God en of Hij ons daarin getrouw bevindt.

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

VAN DEN BERG
verzekeringen

'passend
advies
voor
ZZP-ers'

'eerlijk advies
voor particulieren'

'duidelijk
advies
voor het
MKB'

VERZEKERINGEN VOOR

ZZP

PARTICULIEREN

MKB

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60, Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergnl - kantoorvandenbergnl

 Kampert
Las & Constructie

spanten | constructies | hekwerk | trappen

Het Laar 8 | 6733 BZ Wekerom
Tel. 0318-701055 | info@kampertlasenconstructie.nl

kampertlasenconstructie.nl

**Bike
Totaal**

elektrische fietsen
sportieve fietsen
stadfietsen
onderhoud

Leo Joosse

Dorpsplein 14 · 4363 AC Aagtekerke · 0118 58 13 06
www.leojoossetweewielers.nl

- “Al ware het dat ik de talen der mensen en der engelen sprak, en de liefde niet had, zo ware ik een klinkend metaal of luidende schel geworden.”

1 Korinthe 13:1

Kijken in de spiegel

De gemeenteraadsverkiezingen liggen achter ons. Ik kijk met een dubbel gevoel terug. In de gemeente Wierden, waar we tot voor kort woonden in het klompendorp Enter, keert de SGP na 40 jaar weer terug in de gemeenteraad. In onze huidige gemeente Westland verloor de CU-SGP één van de twee zetels.

Hoe voor ons de uitslag ook was, iedereen wil het SGP-geluid vertolken. Zo ook in de Provinciale Staten, het Europees Parlement en de Eerste en Tweede Kamer. Al langer volg ik regelmatig (delen van) Kamerdebatten. Als ‘onze’ Kees tijdens de Algemene Beschouwingen aan de beurt is, dan ga ik er speciaal voor zitten. Ik kan ervan genieten, ben ervan onder de indruk, hoe ‘onze’ politici het SGP-geluid vertolken. En zo mogen wij allemaal, op onze eigen plek, ons hart laten spreken, getuigen van de hoop die in ons is.

F. DEN OUDSTEN V.D.M.
Maasdijk

auto wassen. Alleen een kletsnatte spons is bruikbaar, alleen daarmee kun je aan het werk. Zo ook bij ons mensen. Alleen vervuld van liefde, van Gods liefde, zijn wij voor God bruikbaar. Alleen met zulke vervulde mensen kan God aan het werk. Met al onze tekorten, in alle gebrokenheid én met alle risico's.

EEN KIJKJE IN DE SPIEGEL

Collegeonderhandelingen voeren met hete hoofden, koude harten. Het SGP-geluid vertolken voor de bühne, terwijl God die ons hart kent, wel beter weet. Een prachtig getuigenis geven, zonder dat het in je hart leeft.

PAULUS' SPIEGEL

Maar wat zien we als we kijken in de liefdesspiegel die Paulus ons voorhoudt? Want ons (politiek) getuigenis kan als engelspraak klinken, maar als er geen liefde in is, dan is het voor God niet om aan te horen. Dan is het niets en heb je er niets aan. Dat is heftige taal van Paulus. Anderen kunnen het geweldig vinden, ervan onder de indruk zijn, je misschien wel belonen met je stem. Je kan de verkiezingen winnen, een stempel op het collegeakkoord drukken, een prachtige getuigenis geven in de politieke arena. Maar wat als het niet vanuit liefde is? Wie ben jij dan ten diepste? Hoe dienstbaar ben jij als ambassadeur van Gods Koninkrijk?

ALS EEN SPONS

Ik vergelijk het met een spons. Een spons is een spons, dat ziet iedereen meteen. Maar met een droge spons ga je niet de

Over zulke misstanden schrijft Paulus ook in de rest van zijn brief aan de Korintiërs.

Bij de meesten van ons zit het aan de buitenkant wel goed. Zien de anderen echt wel aan ons dat we een spons zijn. Maar God ziet ons hart aan. Hij doorgrondt en kent ons, begrijpt van verre onze gedachten, is met al onze wegen vertrouwd. Als er nog geen woord op onze tong is, God weet het alles. Hij is ons zo nabij, sluit ons in van achteren en van voren, Hij legt Zijn hand op ons. Als die God met Zijn liefde in ons is, dan zal het misschien geen engelentaal zijn die we spreken, maar zijn we als doordrenkte sponzen bruikbaar in het politieke werk dat voor ons ligt. Ik bid ons overvloedig veel van Gods liefde toe. ◀

BELLEN MET PLEIN 4 IN DEN HAAG

DOOR FEMKE VAN AMERONGEN EN SJON VAN DER REE DOOLAARD

Of het nu gaat om het beschermen van grondgebied, het waarborgen van stabiliteit, of het leveren van hulp bij rampen of crises, Nederland klopt dan aan bij één adres: Plein 4 in Den Haag. Op dat adres zetelt het Ministerie van Defensie. Het gaat zelfs nóg verder: ook voor een Banierinterview over 'veiligheid in oorlogstijd' bellen we naar Plein 4. Niet letterlijk natuurlijk, want ze hebben wel wat beters te doen, maar een bekende representant van de krijgsmacht wil ons graag te woord staan.

Goedemiddag, spreken wij met luitenant-generaal buiten dienst (Mart) De Kruif?

"Ja, dat klopt. Keurig op tijd!"

We bellen elkaar in nogal een onstuimige tijd. Voordat meneer De Kruif zijn professionele kijk op de omstandigheden in de wereld wil geven, blijkt dat het hem als mens diep raakt.

"Ik vind het schokkend. Ik had nooit

gedacht dat ik zoiets nog eens zou meemaken. Juist als je bent opgegroeid in de tijd van de Koude Oorlog heb je gemerkt hoe de afschrikking van sterke militaire machten werkt. Dan is het schokkend om te zien hoe die afschrikking in dit geval faalt en wat de prijs daarvan is.

Als militair zie ik heel duidelijk meerdere fases in het optreden van de Russen. In de eerste fase probeerden de Russen zo breed mogelijk Oekraïne

in te trekken, om zoveel mogelijk grond te bemachtigen. Die fase was een succes geweest als hun aanname had geklopt dat ze niet veel weerstand zouden ondervinden. Juist vanwege het uitblijven van een snel effect, ging de tweede fase in: stad na stad en dorp na dorp moesten overwonnen worden. Dat was niet wat ze wilden, want het duurt langer, het vergt meer manschappen en het sluit niet het best aan bij hun eigen kwaliteiten.”

Omdat De Banier maar eens in de maand verschijnt, bespreken we de actualiteit niet uitgebreid, want die kan alweer anders zijn als deze gecamoufleerde Baniereditie op de mat valt. Een nieuwe fase in de oorlogvoering van de Russen is alweer aangebroken als het interview wordt uitgewerkt.

Een ding willen we wel graag weten, want voor een Nederlander is de oorlog in militair opzicht best ver weg, behalve als het gaat om het gebruik van kernwapens. Dit atoomwapentuig heeft zo'n verwoestende kracht dat je hoopt dat het alleen als afschrikking hoeft te dienen. Het mening van De Kruif is stellig:

“De dreiging moeten we wel heel serieus nemen. Het is juist zo dat we terug moeten naar het principe van afschrikking. Poetin weet dat het einde verhaal is als hij een kernwapen inzet en de hele wereld is eropuit om het niet zover te laten komen. Daarin hebben we zelfs in China een bondgenoot, want de hele wereldorde zal daardoor ontwricht raken. Op onze beurt moeten we ons bewust zijn dat we Poetin niet tot wanhoop drijven. We kunnen wel een grote kuil voor Poetin graven, maar we moeten altijd een laddertje bij de hand hebben om hem eruit te halen.”

Tot en met het recente verleden zijn er mensen (waaronder politici) geweest die beweerden dat als we slim waren, we zouden inzetten op de nieuwe manier van oorlog voeren. Kort samengevat: geen

geld meer in traditioneel wapentuig steken, maar meer richten op de cyberdefensie om hackaanvallen tegen te kunnen gaan. Maar deze oorlog lijkt ons toch wat anders te leren?

“Poetin is een slimme strateeg. Hij weet dat de defensie de componenten land, zee, lucht, cyber en ruimte heeft. Wat zou je doen als je ziet dat je vijand zich ergens slecht op voorbereidt? Poetin ziet dat de landstrijdkrachten van West-Europese landen ondermaats zijn en daarom durft hij deze aanval aan. De prijs wordt nu betaald door de Oekraïners. Daarnaast is een oorlog nooit op afstand te winnen. Je kunt een oorlog niet winnen door alleen hacks uit te voeren en ook niet door een land helemaal plat te gooien. Je moet toch ook het terrein in. Daarom moet je op alles voorbereid zijn.”

Zijn wij in Nederland dus wel voorbereid op een oorlog met een vijand als Poetin?

“Nee. Sterker nog: de vorige minister van Defensie heeft gezegd dat Defensie niet in staat is om haar drie grondwettelijke taken uit te voeren! En het is echt bizar dat daarop niet gehandeld is. Het hele parlement is verantwoordelijk voor de uitvoering van de grondwet. Dus tegen het parlement wordt met zo'n conclusie gezegd: jullie voldoen niet aan jullie primaire verantwoordelijkheid: het uitvoeren van de grondwet, waaronder het in stand houden van een capabele krijgsmacht...”

Dan kun je maar twee dingen doen: a. héél snel ervoor zorgen dat de krijgsmacht wel aan die grondwettelijke taken kan voldoen, of b. je verandert de grondwet. De keuze wordt echter niet gemaakt. Dat kan helemaal niet. De ironie is dat we nu – ik kan het niet anders zeggen – over de lijken van Oekraïense burgers aan het discussiëren zijn over Defensie. Is dit de weg waardoor we de urgentie moeten gaan voelen? Dan komen we eigenlijk op een fundamentele probleem. Evalueren wij met z'n allen ons beleid wel goed? Of gaan we een weg in, doen we af en toe wat en blijft het daarbij?”

DE KRIJGSMACHT HEEFT DRIE HOOFDTAKEN:

- beschermen van het eigen grondgebied en dat van bondgenoten;
- bevorderen van de (internationale) rechtsorde en stabiliteit;
- leveren van bijstand bij rampen en crises.

Zijn wij in staat om hier nú iets van te leren?

“Ik ben echt een optimist, maar... in dit geval denk ik niet dat we er iets van leren als ook de defensieorganisatie niet ingrijpend wordt veranderd. De organisatie zoals die nu is, leent zich niet voor die benodigde verandering. Je moet ook begrijpen dat de aard van de organisatie zich er niet voor leent om in een tijdelijk politiek klimaat van welwillendheid te kunnen functioneren. Defensie is een langetermijnbedrijf. Je bestelt geen onderzeeër bij de supermarkt, om hem de volgende week af te kunnen halen.”

De SGP heeft het initiatief genomen voor een nieuwe Defensiewet. Daarin wordt ook gezocht naar het langetermijndenken met een tienjarenplan.

“Afgezien van wat details ben ik daar absoluut een voorstander van. Het enige wat ik eraan toe zou voegen, is dat je dan ook het bestuur bij Defensie moet veranderen. Het moet los staan van de politieke hectiek. Je moet ook een commissie hebben die dat beleid over die tien à vijftien jaren bewaart en het niet overlaat aan de bewindslieden. Dat klinkt misschien raar, maar je moet het wel echt doen, want dat vraagt de aard van Defensie. De commandant der strijdkrachten (cds) moet de militaire beslissingen kunnen nemen en de commandant van de Marine heeft meer verstand van de marine dan elke beleidsmedewerker die voor het Ministerie Defensie beleid maakt.”

Wat vindt u van militaire samenwerking in Europa?

“Het ideaalbeeld wat mensen hebben, is dat je één Europees buitenlands beleid hebt en op grond daarvan ook één Europese strijdkracht. Maar we weten dat het nog heel lang duurt voordat we dat gaan bereiken, áls we het al gaan bereiken. Breng al die landen maar eens samen... Dat is heel moeilijk. Ik zie het de komende vijftig jaar nog niet gebeuren. Maar dat is geen reden om dan maar niets te doen. Je moet vanaf onderop de samenwerking zien te vinden. Denk aan de gezamenlijke missies die we ondernemen. Die laten zien dat de samenwerking werkt. Daarmee maak je niet alleen de slagkracht, maar ook de efficiëntie groter. Wat ik voor me zie is een Europese pijler van de NAVO.”

We horen u nu meer over het personeel dan over het geld.

“Dat staat niet los van elkaar, want wat je als eerste moet doen, is investeren in je personeel. Oorlogen worden gewonnen door mensen. Het is onacceptabel dat de gemiddelde werknemer bij Defensie zo'n 10% minder verdient dan iemand met een vergelijkbare functie bij de politie. Iemand bij McDonalds verdient nog meer! Daarnaast zijn we voor heel veel dingen afhankelijk van de Verenigde Staten. Dat moet snel veranderen. En het hoeft niet lang te duren, want in het Duitse parlement hebben ze binnen een week besloten over de aankoop van F-35's. Zo zie je maar dat zo'n proces snel kan gaan, als de omstandigheden goed zijn. Op de korte termijn is er al veel uit te geven aan achterstallige voorraden. Daar kunnen we meteen mee aan de slag.”

Zouden wij er goed aan doen door ons aan te melden als reservist?

“Jazeker! Maar denk niet alleen aan reservisten. Wees heel creatief. Je kunt ook, net als in Noorwegen, een dienstrecht invoeren. Je wordt dan opgeroepen, maar je studie wordt betaald en je hebt voorrang bij overheidsbanen. In ruil daarvoor blijf je wel tien jaar reservist.”

Waarom wordt dat in Nederland niet gestimuleerd?

“Omdat we niet creatief durven te zijn. Ik zal je vertellen dat de verschillende overheden Defensie kunnen helpen én zelf veel kosten kunnen besparen. Zo is er bij de landmacht een project waarbij jongeren met een strafblad voor een licht vergrijp een extra kans krijgen om zich te bewijzen. Bedenk dat de krijgsmacht een van de weinige vormende instituten van ons land is. Maak meer gebruik van de vormende werking van Defensie! Het kan ook de overbelaste jeugdzorg aan de voorkant afknippen door ze bij Defensie een kans te geven.”

Wat zou u meteen aanpakken als u het voor het zeggen had?

- “Ik zou meer geld naar Defensie doen. Eerst maar eens naar die 2%-norm van de NAVO, behalve als er op langere termijn meer of minder nodig blijkt te zijn. Ik zou de commandanten ook meer de vrijheid geven om het zelf in te vullen.
- Ten tweede zou ik ervoor willen

zorgen dat het personeel voorop staat.

- Ten derde zou ik de structuur, de manier van besturen, ingrijpend aanpassen.”

Het telefoongesprek met 'Plein 4' loopt ten einde. Hebt u nog een boodschap voor de SGP'er?

“De SGP'er leeft al in het besef dat er altijd wel kwaad in de wereld zal zijn. Dan wil ik daaraan toevoegen dat je ook moet beseffen dat kwaad soms alleen gekeerd kan worden met macht. De prijs van verdediging is hoog, maar de prijs van niet klaar zijn als er verdedigd moet worden, is hoger.” ◀

WIL JE AAN DE ANDERE KANT VAN DE LIJN ZITTEN BIJ PLEIN 4 IN DEN HAAG?

Met andere woorden: wil je werken bij Defensie? Ga naar werkenbijdefensie.nl.

Defensie? Kwestie van lange adem!

Op 28 februari debatteerde de Tweede Kamer over de situatie in Oekraïne. Het is oorlog op het Europese continent. De gewelddadige beelden van verwoestingen en menselijk leed, schokten de Kamerleden.

DOOR JAN SCHIPPERS
DIRECTEUR WI SGP

Tijdens het Kamerdebat werden verschillende moties ingediend, waarvan een vroeg om de defensie-uitgaven sneller op te krikken naar de NAVO-norm van 2%. Iets waar de SGP al jaren een pleidooi voor voert, ook toen dat minder populair was. Op 28 februari probeerde D66 andere partijen de loef af te steken door fluks met deze motie te komen. Toch hoort deze partij bepaald niet bij de stabiele supporters van een stevige krijgsmacht. Het plaatje laat zien dat het praatje van D66 (en van PvdA en GroenLinks) helemaal niet bij elkaar passen.

De grafiek toont de (extra) bezuinigingen of investeringen die de partijen de afgelopen twintig jaar hebben voorgesteld in hun verkiezingsprogramma's. De nullijn in het midden betekent: voortzetting van het staande beleid. Bij een staafje boven de lijn vindt de partij dat er meer geld naar defensie moet. Een staafje onder de nullijn betekent dat de partij wil bezuinigen op defensie. Aan de linkerkant in de grafiek staan de partijen die in hun verkiezingsprogramma's geen voorstellen

hebben gedaan om minder geld te gaan uitgeven aan de krijgsmacht: SGP, VVD en ChristenUnie. Aan de rechterkant staan de partijen die vaker en (veel) meer wilden bezuinigen op defensie: D66, PvdA, GroenLinks en de SP. Hoe verder naar rechts, hoe link(s)er het wordt.

SGP-BEGINSEL

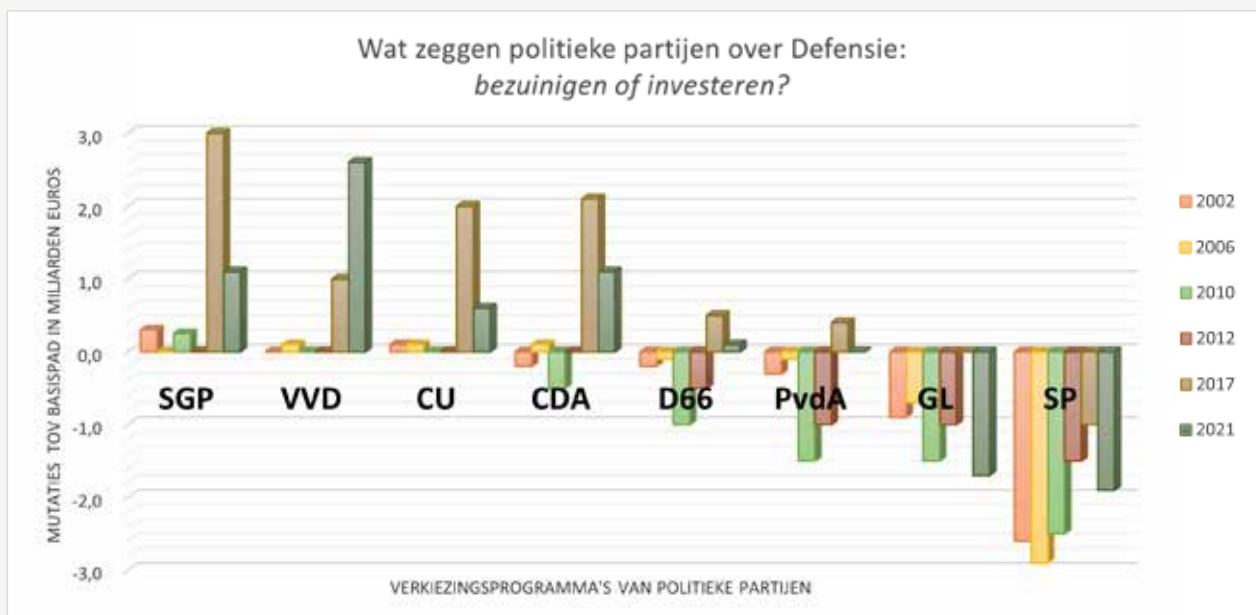
Voor de SGP is defensie nooit het spreekwoordelijke onderschoven kindje geweest. Het *Program van Beginselen* van de SGP stelt dat de overheid moet zorgdragen voor een goed uitgeruste en opgeleide krijgsmacht, met het oog op een doeltreffende verdediging van het territorium van ons Koninkrijk en zijn belangen. Daarnaast willen we als land een bijdrage leveren aan een stabiele internationale orde waarin agressieve regimes en organisaties kunnen rekenen op een stevige en passende tegenactie.

DEFENSIEWET

Op dit moment kan de Nederlandse krijgsmacht niet aan deze eisen en wensen voldoen. Sinds het einde van

de Koude Oorlog (1991) is er continu fors gekort op het Defensiebudget. Pas in 2013 kwam daarin verandering, mede dankzij de vasthoudendheid van de SGP. Begin maart kwam de SGP met het plan om te komen tot een 'Nationale Defensiewet'. Het doel ervan is dat de landsverdediging op orde komt en blijft. Het verdedigen van onze vrijheid is een kerntaak van de overheid en mag niet meer worden verwaarloosd. Zorgeloosheid en naïviteit zijn erg risicovol. Dat wordt nu pijnlijk zichtbaar in Oekraïne en andere Oost-Europese landen.

Als wij de Nederlandse samenleving met haar rechtsstaat en democratie serieus willen beschermen tegen agressors en aanslagen, dan heeft het weinig zin om daar op een achternamiddag een ferm besluit over te nemen op het moment dat er sprake is van een concrete dreiging. De zorg voor veiligheid en de verdediging van het land is namelijk een kwestie van lange adem. ◀

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1, Ablasterdam
078 69 32 541

WWW.HUISMANKEUKENS.NL

Investeren en recreëren in de Dordogne

Village des Cigales

Nieuwe woningen op een kleinschalig, liefelijk vakantiepark te midden van de Cahors Wijngaarden.

Domaine de Lanzac

Een fraai en vriendelijk park in het mooie departement Lot.

Dubbel genieten

Waarom uw geld op de bank laten staan als u er ook plezier van kunt hebben. U heeft een woning op eigen grond vanaf € 159.000,- k.k. Garantierendement vanaf 5%.

Vraag informatie op en scan de QR code.

VANWILTIGEN
VERMOGENSRAAD BV
www.vermogensraad.nl/frankrijk

HULS
ARCHITECTEN

DE ARCHITECT DIE LUISTERT.

We ontwerpen plannen, oplossingen en nieuwe perspectieven voor uw opgave. Om deze te laten voldoen aan de wensen van u, als opdrachtgever, moeten uw wensen onze gedachten worden.

Dat doen we door te luisteren. Luisteren naar uw wens, luisteren naar uw bedrijfsproces, luisteren naar u als opdrachtgever.

STAPHORST

HULSARCHITECTEN.NL

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

MOOIE PLUS!

Heel wat stemmen voor de SGP erbij. Een flink aantal zetels erbij. Een uitslag die ons dankbaar stemt. In het besef dat zo de Heere het huis niet bouwt, ons gezwoeg tevergeefs is, past ons allereerst dankbaarheid tegenover de Heere God.

De verkiezingen vonden plaats in een moeilijke tijd. Veel coronabeperkingen waren gelukkig inmiddels vervallen, maar de donkere wolken van de Russische invasie in Oekraïne waren overal te zien. Op bezoek bij Oekraïense vluchtelingen in een noodopvang in Waddinxveen kwam het nog dichterbij en proef je de ontreddering die oorlog brengt. Hartverwarmend hoevelen ook uit onze achterban een helpende hand bieden aan deze oorlogsvluchtelingen!

RUSSISCHE DREIGING

De Russische dreiging laat tegelijk indringend zien dat we, zoals de SGP steeds bepleit heeft, oog moeten blijven houden voor onze nationale veiligheid en defensie. Veel partijen die eerder alleen maar geld weg wilden halen bij het leger, zoals GroenLinks en de PvdA, steunen nu ook extra investeringen. De vraag is wel hoe snel dat gevoel van urgentie straks weer wegzakt. Hopelijk komt er daarom stevige steun voor het wetsvoorstel waarvoor Chris Stoffer zich sterk maakt: duidelijk vastleggen dat we

onze beloofde contributie aan de NAVO gewoon betalen en steeds zorgen voor een helder plan over waar we met onze krijgsmacht heen willen.

OPSTEKER

De fraaie verkiezingsuitslag voor onze partij is een opstecker. Op veel plaatsen heerste vooraf al een positief gevoel, maar niet zelden was de winst uiteindelijk nog groter dan waar men op had durven hopen. De drie zetels erbij op Urk bijvoorbeeld, en de twee zetels in plaatsen als Barneveld, Zwartewaterland, Rhenen en Veenendaal. En dan een lange rij van gemeenten waar de SGP zelfstandig of in een combi met de Christen-

Unie een zetel erbij krijgt of de bestaande zetels mocht behouden. Wat is er actief en creatief campagne gevoerd op talloze plaatsen. Veel dank en hulde aan allen die zich hiervoor hebben ingezet! Die dank is niet minder voor de grote inzet van SGP'ers die in hun eigen gemeenten geen zetelwinst en soms ook verlies moesten incasseren. We leven ook met hen mee.

Bijzonder verheugend is ook dat op plaatsen waar geen SGP'er in de raad zat en eerdere pogingen mislukten, er nu wel een voet aan de grond is gekomen en een zetel is gewonnen: Maasdriel, Voorst en Wierden. Dus niet te snel denken dat het allemaal niet lukt. Volhouden loont!

Van harte wens ik al onze raadsleden Gods zegen toe in de nieuwe raadsperiode. En wijsheid in het proces van collegevorming dat nu loopt. Een mooie uitslag is ook een grote verantwoordelijkheid. De opdracht is om bij het licht van Gods Woord steeds het goede te zoeken voor al onze gemeenten.

SGP

Chris Stoffer
@chris_stoffer

Defensie-uitgaven moeten niet afhankelijk zijn van het politieke moment. Om een slagvaardige krijgsmacht te krijgen heb je meer aan een initiatiefwet dan aan moties. De SGP gaat voor de NAVO-norm van minimaal 2% van het Bruto Binnenlands Product.

Adequate defensie pure noodzaak
sgp.nl

4:05 PM - Mar 17, 2022

Zelensky wil 'tirannie verdrijven'

Op 31 maart sprak de Oekraïense president Zelensky de Nederlandse Tweede Kamer toe. Hij benadrukte dat hij steun en wapens nodig heeft in de strijd tegen Rusland. Daarbij refereerde hij aan het verdrijven van de tirannie. Kees van der Staaij sloot daar in zijn debatbijdrage op aan met een verwijzing naar het zesde couplet uit het Wilhelmus:

*Mijn schild ende betrouwen
zijt Gij, o God mijn Heer,*

*op U zo wil ik bouwen,
Verlaat mij nimmermeer.
Dat ik doch vroom mag blijven,
uw dienaar t'aller stond,
de tirannie verdrijven
die mij mijn hart doorwondt.*

"De tirannie verdrijven, is in ons volkslied onderdeel van een gebed. Laten we Oekraïne vasthoudend en met kracht blijven steunen en bidden voor allen die geraakt zijn door deze verschrikkelijke oorlog." ◀

Genderlessen voor de basisschool

Als het aan het belangenvereniging COC ligt, krijgen basisschoolleerlingen voortaan al in groep 3 en 4 een door het COC ontwikkelde genderleerlijn voorgeschoteld. "Pedagogisch onverantwoord," zegt Kamerlid Roelof Bisschop.

"Kinderen kunnen hierdoor de indruk krijgen dat het bij 'jongen-of-meisjevragen' gaat over gangbare situaties. Dat klopt gewoon niet. Het gaat echt om uitzonderingen. Zo zaai je identiteits twijfel en -verwarring." Bisschop heeft schriftelijke vragen gesteld aan minister Wiersma voor Primair en Voortgezet Onderwijs. ◀

Dure tijden

"Je zult maar een van de 550.000 gezinnen zijn die in energiearmoede leeft, en een stijging van de energierekening van honderden euro's op je bord krijgen of voor je laagbetaalde baan in de regio afhankelijk zijn van de auto en per tankbeurt tientallen euro's extra moeten afrekenen. Het is goed dat het kabinet daar iets aan probeert te doen, maar naar de mening van de SGP kan en moet het een stuk gerichter." Dat zei Kamerlid Chris Stoffer tijdens het debat over de koopkracht. Hij pleit voor een hogere 'belastingvrije voet' voor de energielasten. ◀

Ds. Kort en Räsänen

"Goede zaak dat er geen vervolging komt van een Nederlandse predikant en dat een Finse politica is vrijgesproken. In landen die hoog opgeven van de vrijheid van godsdienst en meningsuiting, zou dat buitengewoon misplaatst zijn." Dat twitterde Kees van der Staaij op 30 maart naar aanleiding van de rechterlijke uitspraken over uitspraken van dominee Kort en het Finse parlementslid mevrouw Räsänen. Beiden waren onderwerp van aanklacht vanwege hun klassiek-christelijke visie op huwelijk en seksualiteit. ◀

Apocalyptische tijden

Ineens herinnerden de gebeurtenissen van de afgelopen weken ons weer aan de tijd van de Koude Oorlog, niet eens zo lang geleden. Het nieuws over de oorlog in Oekraïne vermengde zich met de berichten over de afschaffing van de lockdown en de voor onze partij gunstige verkiezingsuitslag.

Wie had kunnen denken dat Europa ineens weer met een oorlog te maken zou krijgen? De beelden van de kapotgebombardeerde gebouwen in Oekraïne en de stromen vluchtelingen naar West-Europa spreken boekdelen. Veel doden en gewonden aan beide zijden en onnoemelijk veel verdriet in de gezinnen in Oekraïne en Rusland en bij de onafzienbare stroom vluchtelingen, ook in ons land. Waar gaat dit heen?

KOUDE OORLOG

Ik zag de beelden weer voor me van de lessen die ik als geschiedenisleraar gaf over de Koude Oorlog. De leerlingen zaten in opperste concentratie te luisteren, want de dreiging van Rusland met het Warschaupact was hun wereld. Kon Amerika met de NAVO-landen de strijd aan, als dat moest? Nee, een atoomoorlog zou niet zomaar uitbreken, maar de overmacht van het Oostblok onder aanvoering van Rusland leek groot te zijn. Het somberste scenario was dat bij een eventuele aanval, de vijandelijke legers ons land in één dag konden bezetten.

Juist in deze Banier staat een stuk over het einde van de Koude Oorlog

(p. 27-29), met de val van de muur in Berlijn (1989). Komt die fase weer terug? Of wordt het erger dan een Koude Oorlog? De verhoudingen tussen Rusland en Amerika inclusief Europa staan op scherp. Rusland is een militaire en economische wereldmacht. Heel Europa ligt bovendien aan een Russisch infuus van olie en aardgas. Wat gebeurt er als de kraan dichtgedraaid wordt? Het gaat dus niet alleen over legers en nucleaire dreiging, maar ook over de effecten op ons dagelijks leven.

LESSEN

We hebben na de val van de muur in 1989 te makkelijk gedacht dat er in het Europa van nu geen oorlogen meer zouden komen. Ineens blijkt het SGP-standpunt dat de defensie in Nederland op peil zou moeten blijven, ook in de periode na het einde van de Koude Oorlog, hoogst actueel. Maar dat besef komt wel laat bij een groot deel van de andere partijen. Ernstige tijden dus. Ds. Hovius, de toenmalige hoofdredacteur, schreef in de spanning rond het verloop van de Koude Oorlog in 1989: "We leven in bewogen en apocalyptische tijden. Opzienbarende gebeurtenissen

voltrekken zich in pijlsnel tempo. De voetstappen zijn te beluisteren van de komende Vorst Immanuel. En... verwachten we Hem ook?"

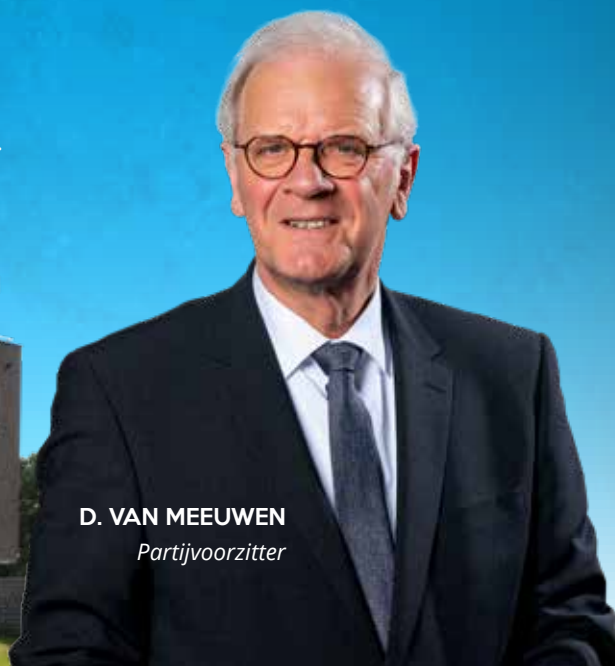
GUNSTIGE VERKIEZINGSUITSLAG

De gemeenteraadsverkiezingen pakten gunstig uit voor onze partij. Bij alleen de SGP-lijsten zijn er al 32 raadszetels en ongeveer 11.500 stemmen winst. Naast de Heere, Die dit gaf, wil ik namens het hoofdbestuur alle raadsleden, bestuursleden en vrijwilligers bedanken. Mooi om te zien dat er zoveel verbondenheid aan de SGP is. We wensen alle betrokkenen Gods zegen toe in de nieuwe periode. Een uitgebreide analyse van de verkiezingen vindt u op pagina 21 tot 23 van deze *Banier*.

PARTIJDAG

Ten slotte: we kijken uit naar de partijdag, die Deo volente weer in Nieuwegein gehouden gaat worden. ◀

D. VAN MEEUWEN
Partijvoorzitter

Verschenen: *De wonderen des Allerhoogsten*

Ds. Abraham van de Velde

De
wonderen
des
Allerhoogsten

Na meer dan 4 jaar van voorbereiding is bij de Landelijke Stichting een volledig nieuwe heruitgave van het zeer lezenswaardige boek *De wonderen des Allerhoogsten* van ds. Abraham van de Velde (1614-1677) verschenen. **Het gaat om een heruitgave:**

- ❖ Waarin de tekst zorgvuldig herspeld/hertaald is met de oorspronkelijke tekst uit 1677 als uitgangspunt!
- ❖ Waarin de vele, in de tekst voorkomende historische personen en gebeurtenissen in voetnoten zijn toegelicht.
- ❖ Waarin de vele fouten die in de loop van de tijd in de tekst gesloten waren, hersteld zijn (meer dan honderd!). Ook zijn de alinea's die na 1677 weggelaten waren, weer opgenomen.
- ❖ Waarin een nieuwe, uitgebreide biografie van de hand van prof. dr. W.J. op 't Hof opgenomen is, alsmede een persoonsregister en een overzicht van de bronnen.
- ❖ Waarin vele historische platen ter illustratie opgenomen zijn.

Deze schitterende, toegankelijke heruitgave mag in geen huisgezin ontbreken! Destijds werd dit boek voor jong en oud sterk ter lezing aanbevolen door ds. P. Zandt, ds. W.C. Lamain en anderen. Stevig ingebonden, harde koft, 896 pagina's! Prijs slechts: € 25,- (excl. € 5,- porto; tot D.v. 15 mei geen porto!). **Dus bestel snel!**

Bestellen: bel 06 - 22 62 61 40 (b.g.g.: 0416 - 693844) of mail naar: inhetspoor@kliksafe.nl. Of bestel en betaal online via: www.inhetspoor.nl

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

Quiks

QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Voorgekookt

Voorgebakken

Vers
verpakt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quiks
FRESH POTATOES

Quiks
POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

Techthics

Cyberveiligheid: van tank naar toetsenbord

Waar de motieven van oorlog voeren vanuit historisch perspectief relatief hetzelfde blijven (cultuur, religie, grond- en grondstoffen, macht, ego, etc.) ontwikkelt de manier van oorlog voeren opvallend in het digitale tijdperk.

DOOR MARTIN AARNOUDSE EN RICK BOUTER
STICHTING TECHTHICS

Technologische vernieuwing raakt vrijwel alle aspecten van oorlogsvoering. Communicatiesnelheid verandert, geolocaties van tankbataljons, aansturing van hightech straaljagers en precisiebommen maken een groot verschil.

DIGITALE OORLOGSVOERING

Technologische infrastructuur, connectiviteit, data, cyberveiligheid en expertise in het digitale domein zijn steeds meer een onderscheid makende factor in moderne oorlogsvoering. Dit bewijst ook de actuele situatie tussen Rusland en Oekraïne. Bij digitale aanvallen denken we al snel aan het beïnvloeden van infrastructuur zoals spoorwegen, waterzuiveringsinstallaties en stroomnet. Op 28 februari 2022 claimt de Belarusian Cyber-Partisans een digitale aanval te hebben uitgevoerd op de spoorwegen. Dit om Russische troepenverplaatsingen te voorkomen.

ONLINE BESTAAN LANDSGRENZEN NIET

Hackersgroeperingen zoals Anonymous kiezen de kant van Oekraïne en mengen zich in de strijd door gevoelige data van Russische oliebedrijven naar buiten te brengen of hele systemen plat te leggen. Op [ncsc.nl](https://www.ncsc.nl), de website van het Nationaal Cyber Security Centrum is een tijdlijn te vinden van 'digitale aanvallen Oekraïne'. We kunnen constateren dat er niet alleen op kritieke infrastructuur, maar juist ook via andere kanalen oorlog wordt gevoerd. Sites van overheidsinstanties worden gekraakt om bijvoorbeeld een bericht van Zelensky te plaatsen dat Oekraïne capituleert.

BURGER ALS EXTRA LEGIOEN

Burgers lijken actief mee te doen in de oorlog tussen Rusland en Oekraïne. Zo zijn burgervrijwilligers actief in het ombouwen van consumentendrones om Russische krijgsmachten te lokaliseren en molotovcocktails te gooien. Door de kracht van sociale media zien u, jij en ik ook (on)bewust betrokken. Heroïsche beelden van Oekraïense burgers die massaal Russische tanks 'terugduwen' worden gedeeld. Denk ook aan het filmpje met de boer die een tank steelt met zijn tractor. Meer dan ooit lijkt oorlogsvoering dus over de as van technologie te gaan. Niet alleen in de oorlogsvoering zelf, maar met nadruk ook in het creëren van de publieke opinie. Het blijkt een krachtig middel om te profileren richting natiestaten, eigen burgers en de agressor.

HOE KUNNEN WE ONS HIERTEGEN WAPENEN?

Dat Nederland het budget van defensie opschroeft is een goede start. Helder is ook dat dit niet zou moeten gaan om het extra leasen/aanschaffen van tanks, maar ook om cyberveiligheid, expertise en educatie in dit domein. De noodzaak van educatie begint heel dichtbij. De situatie in Oekraïne en Rusland laat zien dat de publieke opinie steeds vaker beïnvloed wordt. Voor ons allemaal is het dus heel belangrijk om informatie te leren herkennen en te wegen. Wat is echt? Wat is waarheid? Hoe ga je hier persoonlijk mee om? Wees je dus bewust: het begint al bij ons en ons toetsenbord.

Aanvullende bronverwijzingen zijn bekend bij de redactie.

Maak iemand lid van de SGP en
ONTVANG € 5,- KORTING
op uw SGP-familiedagticket*

SGP-FAMILIEDAG

Twee jaar na de eerste uitnodiging mogen we u opnieuw uitnodigen voor de familiedag van de SGP.

Zaterdag 25 juni D.V. bent u van harte welkom in museumpark Archeon te Alphen aan den Rijn. Zet u het alvast in uw agenda?

Wat u kunt verwachten?

Naast de ontmoeting met de SGP en haar politici, hebt u een gezellige dag voor het gezin en een leuk uitje in Archeon.

Korting: met de SGP kunt u naar Archeon voor een gereduceerd tarief.

Nóg meer korting: Als u iemand lid maakt, ontvangen u én de persoon die u lid maakt nog eens € 5,- korting.

* Tót 14 mei gegarandeerd extra korting
Zie voor meer informatie: sgp.nl/familiedag

Nu voor maar:
€ 11,00
per persoon!

sgp.nl/familiedag

SGP

Afscheid Van Schothorst

In februari nam Henk Jan van Schothorst (links) afscheid van SGP Internationaal, want zijn derde bestuurstermijn kwam ten einde. Het bestuur van SGP Internationaal heeft haar dank en waardering uitgesproken voor de jarenlange inzet van Henk Jan. Al die jaren was hij een van de vaste gezichten en drijvende krachten van de SGP in het buitenland. ◀

Lintjesregen

De jaarlijkse lintjesregen is aanstaande. In de komende uitgaven willen we hen een plekje geven die (mede) vanwege hun inspanningen voor de SGP gedecoreerd worden. Als u daar gebruik van wilt maken, zien we graag een beeld en een korte beschrijving tegemoet. ◀

BEELDVERANTWOORDING

Pag. 1 - 6a: Ministerie v. Defensie (defensie.nl), *battlegroup Litouwen*
Pag. 19, 23, 27 (kroning) en 29 (Berlijnse muur): *Wikimedia Commons*
Pag. 21: *Kaartje Nederlands Dagblad*
Pag. 25: *Cees van der Wal Fotografie*
Pag. 31: *rijksvastgoedbedrijf.nl/ Levien Willemsen*

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

Van de redactie

Een nieuwe editie van *De Banier* staat gepland te verschijnen op donderdag 19 mei. Kopij kan ingestuurd worden tot en met dinsdag 2 mei.

De verschijning van de daaropvolgende *Banier* – waarin agendapunten kunnen worden opgenomen – staat pas weer gepland ná de zomervakantie: donderdag

22 september. Tussendoor verschijnt er nog een glossy op 30 juni.

NB: voor alle in dit blad genoemde data en verwijzingen naar de toekomst geldt: 'Deo volente'.

Contact met de redactie is mogelijk via Sjon van der Ree Doolaad.

E-mail: debanier@sgp.nl
Telefoon: 010 – 7200 770

AGENDA

DONDERDAG 28 APRIL

Tijdrede pkv Neerijnen

I.o. A.J. van Wingerden
19.30 uur | Waardenburg, Dorpsstraat 1, geb. GG

ZATERDAG 4 JUNI

Familiedag SGP Zeeland

Ervaar het werk van de SGP in Zeeland
10.30 - 14.00 uur | Meer: zeeland.sgp.nl/familiedag

SGP Partijdag
D.V. zaterdag 14 mei 2022

Op D.V. zaterdag 14 mei hopen we weer de jaarlijkse partijdag te organiseren. Als de omstandigheden het toelaten hopen we de partijdag te houden in het Congrescentrum NBC te Nieuwegein. Er zal alleen een ochtendprogramma worden aangeboden. U kunt zich aanmelden via uw eigen kiesvereniging of afdeling. Van harte welkom!

Vrijdag 13 mei 14-17 uur
kasteel De Vanenburg, Putten

CONFERENTIE HOE HOUDBAAR IS DE EURO?

INFLATIE, SCHULDEN, TRANSFERUNIE...

**MET: BERT-JAN RUISSEN
JAAP-JAN WONDERGEM
LEX HOOGDUIN
EDIN MUJAGIC**

Aanmelden bij bert-jan.ruissen@ep.europa.eu
of kijk online via SGP YouTube

**EUROPESE
CONSERVATIEVEN
EN HERFORMERS**

SGP EUROPEES
PARLEMENT

De noodzaak van een democratisch Belarus en een vrij Oekraïne

DOOR MARIA VAN OOST EN ELISE ABBEY
SGP-INTERNATIONAAL

Door de Russische invasie in Oekraïne raakten miljoenen mensen ontheemd. De buurlanden van Oekraïne ontvangen grote aantallen vluchtelingen. Voor onze contacten uit Belarus (ook bekend als Wit-Rusland) is het thema veiligheid helaas niets nieuws. Na de verkiezingen in Belarus van 2020 en de daaropvolgende protesten was het voor veel leden van de oppositiepartij BCD* niet langer veilig om in Belarus te blijven. SGP-Internationaal sprak kort met Heorhi Dzmitruk, covoorzitter van de BCD.

U vluchtte van Belarus naar Polen. Verwacht u ooit terug te kunnen keren naar Belarus?

"We vluchtten uit Belarus op 20 augustus 2020, na een poging om mij te arresteren. Wonderlijk genoeg kon men mij niet arresteren, omdat ik op dat moment op de Poolse ambassade was. In Polen werken we samen met sociale activisten en bouwen we aan onze partij. De kans om terug te keren naar Belarus is afhankelijk van de verandering van het politieke regime, de vrijlating van ongeveer tweeduizend politieke gevangenen en nieuwe verkiezingen."

Hoe helpt u Oekraïense vluchtelingen die in Polen aankomen?

"Veel van de Wit-Russen hier in Polen hebben deze vluchtroute in 2020 al moeten gaan. Dit is dus hét moment om ook onze Oekraïense broeders te

helpen. We kunnen ongeveer honderd vluchtelingen tegelijk opvangen. Daarna sturen we hen door naar Nederland, Italië of Duitsland. Dit is een zeer grote klus en we hebben constant ondersteuning nodig."

Hoe ziet u de Russische invasie in Oekraïne en de rol van Belarus?

"Het Wit-Russische volk veroordeelt de agressie van Poetin in Oekraïne. Ik wil duidelijk stellen dat het regime van Loekasjenko onwettig is: de verkiezingen van 2020 werden gewonnen door Svetlana Tikhonovskaya. In 2020 en 2021 werd het Wit-Russische maatschappelijk middenveld volledig vernietigd door onderdrukking. Ongeveer tweeduizend activisten zitten nu in de gevangenis. Een groot deel daarvan werd gedwongen het land te verlaten. Dit alles werd gedaan door de handen van

het regime met de openlijke steun van Rusland. Belarus is niet de dictatuur van Loekasjenko. Loekasjenko is een ondergeschikte van Rusland en handelt in het belang van Poetin. Zijn belangrijkste wens is om de macht in zijn handen te houden. Maar het volk van Belarus staat aan de kant van Oekraïne!"

Wat zou de EU/NAVO volgens u moeten doen?

"De democratische gemeenschap van Belarus verkeert nu grotendeels in gedwongen emigratie. We hebben westerse politieke en economische druk nodig om politieke gevangenen vrij te laten, en we hebben nieuwe democratische verkiezingen nodig onder toezicht van de OVSE (Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa). Nieuwe verkiezingen is de eerste stap in de opbouw van een nieuw Belarus! We zijn ervan overtuigd dat de overwinning van de democratie in Oekraïne democratisering zal brengen in Belarus. Zonder de democratisering van Belarus zal er geen stabiliteit in de regio zijn. Een democratisch Belarus, samen met een vrij Oekraïne, zullen deel uitmaken van de toekomstige veiligheidsarchitectuur in Europa." ◀

* BCD is een christelijke partij in Belarus waarmee de SGP al jaren contacten onderhoudt.

Op de voorgrond meneer Dzmitruk

Defensie versterken, niet wéér reorganiseren

De Russische invasie in Oekraïne toont dat wij onze defensie snel moeten versterken. Het helpt niet om NAVO-taken over te brengen naar EU-hoofdkwartieren.

DOOR BERT-JAN RUISSEN

LID VAN HET EUROPEES PARLEMENT VOOR DE SGP

De vlag van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO)

Hoe zwak onze Nederlandse defensie is, werd vorige maand pijnlijk zichtbaar. Ons land wilde Oekraïne helpen. Maar erg veel raketten en geweren hadden we niet meer in onze voorraden. Nederland heeft meer ministers dan tanks, zei onze fractievoorzitter Kees van der Staaij terecht. We hebben welgeteld 18 tanks, gehuurd van Duitsland.

MEER M & M & M

We moeten nu snel onze eigen defensie krachtig versterken. Dat is de enige prioriteit. Meer militair materieel, mankracht en middelen. Goed dat de SGP

niet langer alleen staat met deze wens. Militaire samenwerking tussen de bondgenoten gaat al erg soepeltjes. Nederland heeft zelfs een marine samen met België, onze landmacht is nauw verweven met die van Duitsland. De NAVO is een strakke organisatie met veel ervaring.

OVERBODIG

Totaal overbodig dus dat de EU vorige maand voorstellen deed voor betere samenwerking. Brussel had een plan uit 1999 afgestoft: een eigen EU-interventiemacht. Regeringsleiders hadden dat al in 1999 besloten maar nooit uitgevoerd, om begrijpelijke redenen. Vorige maand besloot men alsnog tot een interventiemacht van 5.000 militairen uit EU-landen. Die moet in 2025 gereed staan.

Zelfs wil Brussel militaire oefeningen organiseren, een versterkt EU-commandocentrum, een ruim mandaat, snellere en flexibelere besluitvorming en meer financiële solidariteit. Plus EU-bevoegdheden voor internetveiligheid en de ruimte.

PRIMAIR NAVO

Ons bezwaar is dat deze EU-plannen niet noodzakelijk

iets toevoegen. De meeste zaken bestaan al, namelijk in de NAVO. Defensie is primair een verantwoordelijkheid binnen de NAVO, met ruggensteun van de VS. Dat bondgenootschap heeft zelfs al een eigen flitsmacht van eveneens 5.000 militairen, compleet met radarvliegtuigen en een veilig hoofdkwartier.

NAVO VERSTERKEND

Als SGP vinden we dat de EU op militair gebied aanvullend en ondersteunend moet zijn aan de NAVO. Binnen de EU kunnen we bijvoorbeeld samen wapens en materieel aankopen of ontwikkelen. Dat kan financieel voordelig zijn.

De EU moet zich primair focussen op civiele missies en op militaire missies daar waar de NAVO niet actief is. Want uiteindelijk vissen NAVO en EU in dezelfde vijver met militairen: die van de lidstaten.

De EU begeeft zich meer en meer op het terrein van de NAVO. Daarmee gaan ze echt een rode lijn over. Kopiëren van NAVO-capaciteiten is niet nodig. Versterken is nu het allerbelangrijkste. ◀

“VERSTERKEN
IS DE ENIGE
PRIORITEIT.”

Techno West Services

Heftrucks • Verreikers • Terminaltrekkers • Hoogwerkers

**VERKOOP
VERHUUR
ONDERHOUD**

Weihoek 6 | 4416 PX Kruijningen
0113 312 186 | verkoop@technowestservices.nl

www.technowestservices.nl

medewerkers
beoordelen ons
met een

8,7

medewerkerbeoordeling
EUS (nl.kruis.nl)

Zin in een boeiende baan?

Kom werken bij Erdee Media Groep in Apeldoorn! Word collega van Gerjan, Gerlinda, Heidi, Lennart of Henriëke.

Draag met jouw gaven en talenten bij aan het informeren, verbinden en toerusten van christenen via de media.

We zijn op zoek naar verschillende nieuwe collega's, zoals:

- **Data-analist**
- **Redacteuren**
 - Politiek
 - Economie
- **Adviseur innovatie**
- **Administratief medewerker**

App naar 06 - 28 26 55 07 en kom vrijblijvend kennismaken. Een mail naar sollicitatie@erdee.nl sturen kan natuurlijk ook.

Scan de QR-code voor alle vacatures en meer informatie!

werkenbijemg.nl

 **erdee media
groep**
met overtuiging

Tientallen SGP'ers extra in de raad

De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen is voor de SGP enorm positief! Het stemmenaantal steeg flink en we wonnen maar liefst 32 zetels in gemeenten waar de SGP zelfstandig meedeed. Na weken stevig campagnevoeren door veel enthousiaste SGP'ers mogen 229 raadsleden de komende vier jaar de belangen van de SGP in de gemeenteraden behartigen. Daar komen nog 94 zetels van combinatiefracties van CU/SGP bij. Kortom, de uitslag stemt tot dankbaarheid en geeft vertrouwen voor de toekomst!

DOOR SANDER BOSSENBROEK EN JAN SCHIPPERS

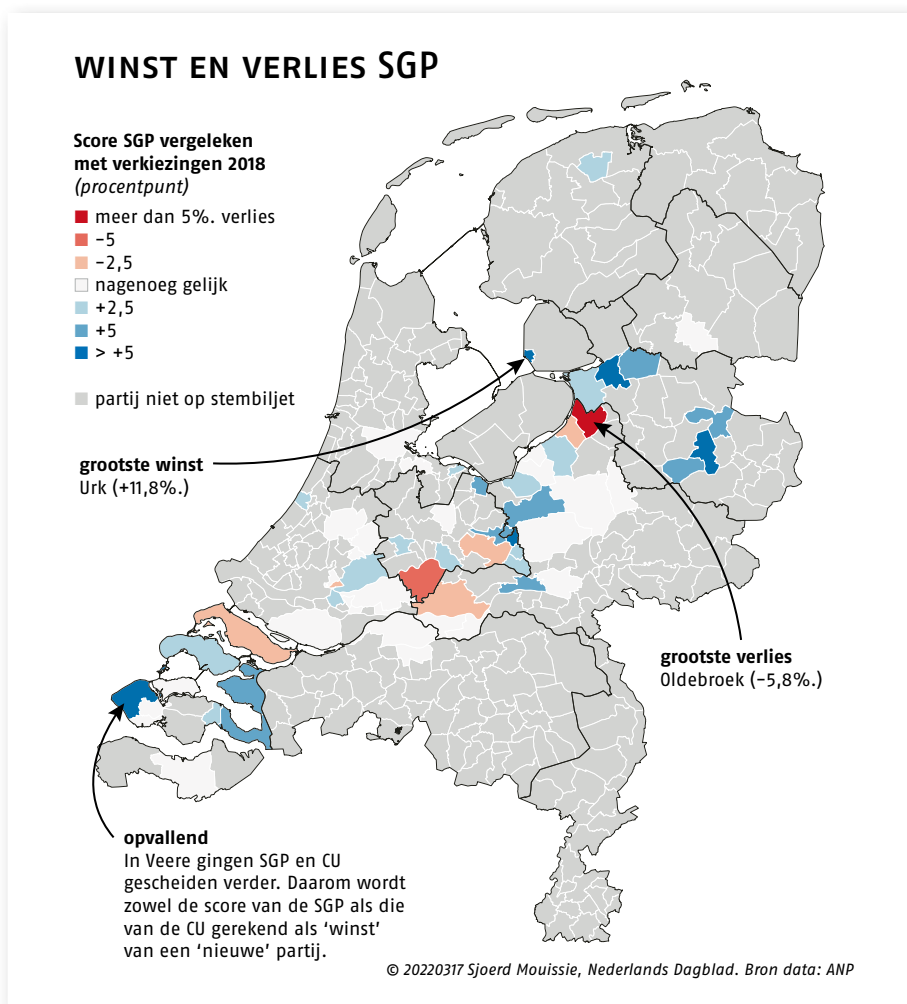
In totaal stemden 11.462 meer mensen op een SGP-kandidaat (+7,8%¹). Het aantal raadszetels van SGP-fracties steeg van 197 naar 229 (+16%). Een deel van de stijging is te danken aan de grote trouw van SGP-stemmers. Want van veel andere partijen bleef een deel van de kiezers thuis. Of ze stemden op een van de vele lokale partijen die een groeispurt lieten zien en er veel stemmen bij kregen. Maar ook de inzet van de SGP in de afgelopen vier jaar lijkt te zijn beloond, zowel lokaal als ook landelijk.

VERLIEZERS EN WINNAARS

Bij het CDA en de VVD vielen de grootste klappen. De christendemocraten leverden in totaal 235 raadszetels in, de liberalen 144. Maar ze horen samen met de lokale partijen nog steeds tot de grootste drie. De SP daalde zeer fors, van 280 naar 173 zetels (-107). Bij de Christen-Unie nam het aantal raadszetels met 33 af. D66 (+18), GroenLinks (+10) en de PvdA (+3) lieten lichte plussen zien.

VEEL PLUSSEN VOOR DE SGP

Van de winnende SGP-lijsten gaat Urk aan kop: een stemmenwinst van 1.356 stemmen (+77%) leidde tot een verdubbeling van de raadsfractie van drie naar zes zetels. De winst in Barneveld, Zwartewaterland, Veenendaal en Rheden mag er ook zijn: in alle vier gemeenten twee SGP-zetels erbij dankzij een mooie stemmenwinst. Ten slotte won de SGP in veel gemeenten een extra zetel, zoals Twenterand, Montfoort, Renswoude,

Maasdriel, Voorst, Molenlanden, Zaltbommel, Woudenberg, Bunschoten, Hardinxveld-Giessendam, Scherpenzeel, Krimpenerwaard, Papendrecht en Ridderkerk. Alles overziend wonnen we in bijna de helft van de gemeenten waar we met een SGP-lijst meededen een of meer zetels.

¹ In de opmerkingen over stemmen-aantallen is de gemeente Veere buiten beschouwing gelaten, omdat hier voor het eerst een SGP-lijst was, waardoor het lastig is om te bepalen hoeveel SGP-stemmen er zijn gewonnen. In 2018 was er nog een gecombineerde lijst met de ChristenUnie. De vier zetels die SGP Veere behaalde, zijn wel meegenomen in de zetelwinst van 32.

SGP-Gemeente	2018	2022	Stemmen-winst	Zetelver-schil
Urk	1767	3123	1356	+ 3
Barneveld	7380	8612	1232	+ 2
Molenlanden	3818	4773	955	+ 1
Wierden	0	758	758	+ 1
Zwartewaterland	2491	3114	623	+ 2
Veenendaal	4041	4635	594	+ 2
Twenterand	1048	1604	556	+ 1
Hoeksche Waard	4416	4959	543	- 1
Ede	8626	9164	538	= 0
Neder-Betuwe	4369	4905	536	+ 1

Daarbovenop komen nog gemeenten waar weliswaar het zetelaantal gelijk bleef, maar waar toch een fikse stemmenwinst werd geboekt. Denk aan Ede, Apeldoorn, Dantumadeel, Houten, West-Betuwe, Alتنا, Huizen en Hoogeveen.

DE GROOTSTE PARTIJ

In dertien gemeenten werd de SGP de grootste partij, in vier gemeenten werd de combinatie van SGP en ChristenUnie de grootste. Soms was dat voor de eerste keer, zoals in Wouden-

SGP-gemeente	Percentage van de stemmen
Neder-Betuwe	41,8%
Reimerswaal	40,3%
Staphorst	35,6%
Tholen	31,2%
Rijssen-Holten	29,4%
Urk	28,9%
Barneveld	28,7%
Woudenberg	26,8%
Zwartewaterland	26,6%
Alblasserdam	25,8%
Rhenen	22,9%
Veere	20,3%
Ede	16,5%

berg. De lokale partij verloor daar flink, de SGP won juist veel stemmen. In Zwartewaterland was in 2018 de ChristenUnie nog de grootste, dit jaar kwam de SGP als grote winnaar uit de bus. Hetzelfde geldt voor de gemeente Urk. In Veere deed de SGP voor het eerst met een eigen lijst mee en werden ze direct de grootste. In Lopik werden de meeste stemmen op de ChristenUnie/SGP uitgebracht. In 2018 kreeg de VVD in deze gemeente nog de meeste stemmen. Ook in Zuidplas wisselden de ChristenUnie/SGP en de VVD van koppositie.

OOK WAT MINNETJES

Helaas liep in twaalf gemeenten het SGP-stemmental terug. Door de opsplitsing van de SGP-fractie in Oldebroek verloor de SGP in deze Veluwe gemeente 662 stemmen. In de buurgemeente Elburg verloor de SGP slechts 59 stemmen, maar helaas ging toch de derde (rest)zetel verloren. Ook in Vijfheerenlanden verloor de SGP een zetel (-200 stemmen). In andere gemeenten waar de SGP stemmen verloor, zoals Goeree-Overflakkee, Utrechtse Heuvelrug en Krimpen aan den IJssel, wist de SGP toch haar zetels te behouden.

CHRISTENUNIE/SGP

In 34 gemeenten was er dit keer de mogelijkheid om op de CU/SGP te stemmen. Dit kon voor het eerst in de

gemeente Lopik. Waar de ChristenUnie en de SGP in 2018 nog 1.861 stemmen haalden, werden er dit jaar 2.088 op de gezamenlijke lijst uitgebracht. Veere bewandelde de omgekeerde route. Er werd met twee afzonderlijke lijsten meegedaan. Ook hier pakte dat in stemmenaantal gunstig uit. De SGP kreeg dit jaar 2.577 stemmen, de ChristenUnie 847, terwijl ze in 2018 samen nog 2.986 stemmen behaalden. Het totaal aantal stemmen daalde helaas wel licht in CU/SGP-gemeenten. Zo'n 6% van de stemmen uit 2018 ging dit jaar naar andere partijen. In Enkhuizen, Zwijndrecht, Heerde, Westland en Leusden resulteerde het stemmenverlies ook in zetelverlies. Ook in Haarlemmermeer ging men van twee naar een zetel, maar breidde het stemmenaantal wel uit. Daartegenover staat wel weer zetelwinst in Lopik en Noordoostpolder.

CU/SGP-gemeente	Percentage van de stemmen
Sliedrecht	32,3%
Lopik	32,1%
Hendrik-Ido-Ambacht	27,7%
Zuidplas	21,5%

ELKE STEM TELT!

De verkiezingsuitslagen laten ook een paar opvallende zaken zien. Zo werd in elke Overijsselse gemeente waar de SGP meedeed stemmenwinst geboekt en in vijf van de zes gemeenten resulteerde dat ook in zetelwinst. In de gemeente Hoeksche waard stemden 543 meer op de SGP, maar ging er desondanks een zetel verloren. In Goeree-Overflakkee was het nog even spannend en werd er om een hertelling gevraagd. Het scheelde slechts drie VVD-stemmen, maar de zevende zetel werd behouden! En wat te denken van de gemeente Noordoostpolder, waar helaas 86 stemmen minder op de CU/SGP uitgebracht werden, maar waar het aantal zetels toch uitbreidde! Elke stem telt, dat klinkt als een gezochte manier om stemmen de trekken, maar het klopt ook echt. De gemeente Putten illustreert dit duidelijk. Op de verkiezings-

avond leek het erop dat Gemeentebe-
langen er met een stem verschil met de
laatste restzetel vandoor ging, ten koste
van de VVD. De liberalen vroegen een
hertelling aan, waarna het verschil de
andere kant opsloeg, de VVD kreeg met
een stem verschil de laatste restzetel.
Zo blijkt maar weer: echt élke stem telt.

STIJGENDE TREND?

Een vergelijking met de verkiezingen van
2014 is lastig te maken, omdat er in de
tussentijd veel gebeurd is in gemeente-
land. Zo zijn er diverse fusies geweest,

waardoor in sommige (voormalige)
gemeenten voor het eerst op de SGP kon
worden gestemd. Ook wisselden soms
combinatiefracties van de ChristenUnie
en SGP. Maar het valt wel op dat lande-
lijk gezien de stemmenwinst van dit jaar
niet is te danken aan stemmenverlies bij
de vorige gemeenteraadsverkiezingen.
In 2018 bleef het stemmenaantal in
gemeenten waar de SGP meedeed name-
lijk vrijwel gelijk aan het aantal stemmen
in 2014, rekening houdend met fusies
en dergelijke. De opwaartse beweging
van het aantal stemmen in 2022 volgt

hiermee de landelijke trend. Al jarenlang
steeg het aantal stemmen op de SGP bij
Tweede Kamerverkiezingen (vorig jaar
stabiliseerde het aantal). Hopelijk kunnen
we de stemmenwinst ook bij de provin-
ciale verkiezingen vasthouden en wellicht
zelfs uitbreiden!

SLOT

De positieve uitslag voor de SGP stemt
tot dankbaarheid. Allereerst tegenover
God die ons deze zegen geeft. We leven
in een land waar we in alle vrijheid voor
Bijbelse waarden mogen opkomen, ook
in de lokale politiek. Dat is geen recht,
maar een voorrecht. Onze dank gaat
ook uit naar de vele vrijwilligers die zich
op allerlei manieren voor de SGP in hun
gemeente hebben ingezet. Ten slotte
wensen we alle gekozen raadsleden veel
zegen toe op hun verantwoordelijke
werk. Uiteraard ook sterkte en wijsheid
bij de coalitieonderhandelingen! ◀

CU/SGPGemeente	2018	2022	Vershil	Zetelver- schil
Lopik (2018: CU+ SGP)	1861	2088	227	+ 1
Haarlemmermeer	1992	2209	217	- 1
Borsele	2570	2717	147	= 0
Nieuwkoop	735	876	141	= 0
Sliedrecht	3508	3614	106	= 0
Epe	1936	2035	99	= 0
Gorinchem	1430	1510	80	= 0
Dordrecht	4301	4360	59	= 0
Pijnacker-Nootdorp	1041	1076	35	= 0
Oudewater	578	563	-15	= 0

*Wegens de beperkte ruimte in De Banier
kunnen we helaas niet alle 'winstge-
meenten' hier bij name noemen. Op de
website van de SGP of wi.sgp.nl treft u
een uitgebreidere versie aan van dit
artikel.*

21.05.2022

JOUW VEILIGHEID IN GEVAAR?!

Nationaal | Internationaal | Online

SGP-JONGERENDAG

21 MEI 2022

Sylvana Simons

Tweede Kamerlid BIJ1

Boudewijn Boots

Plaatsvervangend Commandant
der Strijdkrachten

Joop Gottmers

Kickbokskampioen en
ex-drugsbaron

Beatrix Theater, Utrecht

Meld je aan op sgpjongierendag.nl

sgp » jongeren

REC

JOUW VEILIGHEID IN GEVAAR?!

Chris Stoffer is een van de hoofdsprekers op de SGP-jongerendag. Ziet hij wat in het thema, of is het inmiddels wat afgezaagd?

Stoffer: "Julie zijn inderdaad niet de eerste, want zolang de wereld bestaat, denken mensen al na over veiligheid. Maar zeker in de afgelopen tijd is het onderwerp weer erg actueel geworden. De oorlogsdreiging in Oekraïne was al lange tijd reëel. De SGP waarschuwde voor de internationale spanningen. Maar ook sociale veiligheid en veiligheid op straat zijn en blijven uiterst actueel."

WAT HEBT U PERSOONLIJK MET HET ONDERWERP 'VEILIGHEID'?

"Ik heb het voorrecht dat ik in een veilige omgeving woon. Een dorpje op de Veluwe met 70% SGP-stemmers, waar ik met de ogen dicht op straat durf. Maar vanuit professioneel oogpunt heb ik allereerst heel veel met verkeersveiligheid, omdat ik in het verleden veel met infrastructuur bezig ben geweest. Er zijn helaas nog veel doden en slachtoffers in het verkeer. Daarnaast ben ik verantwoordelijk voor de defensieportefeuille. Net als mijn voorgangers pleit ik voor grotere investering in defensie."

WAT DOET DE SGP OM HET DEFENSIEBUDGET OP ORDE TE KRIJGEN?

"De SGP vindt het erg belangrijk dat Nederland bijdraagt aan de nationale én internationale veiligheid. Daarom heeft de SGP recent ook een wet ingediend om de minimaal 2%-bijdrage aan defensie wettelijk te borgen. We reageren nu gewoon te emotioneel. In tijden van vrede moeten we beseffen dat het snel kan veranderen."

WAT ZIJN NU DE GROOTSTE BEDREIGINGEN?

"Wat mensen op dit moment vooral bezighoudt is de dreiging vanuit Rusland. Als Rusland de grens over durft te gaan bij Polen of de Baltische staten zijn wij straks ook in oorlog. Dus dat is een zichtbare dreiging. We moeten echter ook alert zijn op onzichtbare dreigingen en dat is onder andere cyberdrei-

ging. We zijn al verwickeld in een cyberoorlog, want cyberaanvallen zijn dagelijkse praktijk. Dat is een dreiging die veel mensen niet zien en daarom onderschatten. Als de software van onze waterveiligheidssystemen wordt gehackt, hebben we echt een verschrikkelijk groot probleem. Die onzichtbare dreigingen kunnen ons misschien wel de meeste schade aanbrengen."

IS CYBERVEILIGHEID EEN BLINDE VLEK?

"Het belang van cyberveiligheid wordt wel erkend, maar dat er ook heel stevig in geïnvesteerd moet worden is een minder populair standpunt. Het moet onderdeel worden van de NAVO-norm, en er moeten goede mensen op de goede plek komen. Mensen die op een innovatieve manier ons land kunnen behoeden voor cyberaanvallen."

OP DE JONGERENDAG ZAL U IN DEBAT GAAN MET SYLVANA SIMONS (LEIDER VAN DE LINKS-PROGRESSIEVE PARTIJ BIJ1). HOE KIJKT U DAAR TEGENAAN?

"Ik heb er vooral heel veel zin in. En zij kijkt er ook naar uit, want we hebben het er al met elkaar over gehad. Het leuke is ook dat ik op het gebied van veiligheid nog weinig debatten heb gevoerd met Sylvana. Met defensiedebatten ben ik haar nog niet veel tegengekomen, omdat ze een eenmansfractie heeft. We zullen vast van mening verschillen, maar ik probeer van ieder debat te leren. Het is niet goed om met de hakken in het zand een debat in te gaan. We staan anders in het leven en kunnen daarom ook veel van elkaar leren. Soms begrijp ik niet wat ze zegt, maar dat zal ze bij mij ook wel hebben. We hebben elkaar de afgelopen jaren leren kennen en dan zie je dat Sylvana ook moeder en oma is. Ook zij wil zich inzetten voor haar kinderen en kleinkinderen. Dat vind ik mooi om te zien." ◀

Recht doen.

Onze advocaten zetten uw belangen op scherp.
Met ondernemerschap en passie. Om u te dienen.

Advies nodig?
www.bvd-advocaten.nl

Barneveld | Hardinxveld-Giessendam | Kampen | Veenendaal | Werkendam

DE PATER
SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING

RENOVATIESLOOP

BOREN & ZAGEN

AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

Boek nu snel je VCA cursus
voor de laagste prijs van Nederland!

8.7/10 ★★★★★ 1652 klantbeoordelingen

Ga naar www.in1keerVCA.nl
of bel 085-066 74 01

Politiek volgens de Staphorster variant

De jaren 80 van de vorige eeuw zullen de geschiedenis ingaan als de jaren van economische onrust. Kabinetten onder leiding van Ruud Lubbers (CDA) moesten zware bezuinigingen doorvoeren om de begroting in evenwicht te brengen. Er was veel werkeloosheid en scheve verhoudingen met de toen machtige PvdA en de vakbonden. Daarnaast zorgde de plaatsing van kruisraketten met nucleaire lading voor veel onrust.

DOOR D. VAN MEEUWEN

Het blad kreeg meer inhoudelijke bijdragen. M. Dankers verrichtte als voorlichtingssecretaris veel werk vanuit het nieuwe onderkomen, het G.H. Kerstenhuis aan de Laan van Meerdervoort in Den Haag. J. Mulder, later directeur van het studiecentrum, verzorgde met publicaties en artikelen in *De Banier* voor bezinning. Die bezinning werd steeds meer noodzakelijk geacht, gezien de complexiteit van de vele nieuwe politieke vraagstukken. Binnenlandse en buitenlandse politiek kwamen iedere veertien dagen uitgebreid voor het voetlicht. Er was nieuws uit het Europees Parlement en natuurlijk ook het gewone partijnieuws aangevuld met de rubriek 'Met een boek uit de hoek', een boekbespreking.

BEATRIX

In 1980 vond de inhuldiging plaats van koningin Beatrix. Ds. Abma schreef over deze gebeurtenis in de Nieuwe Kerk in Amsterdam met als titel: "Een bezette troon, een lege kansel, een rumoerige straat. In de Nieuwe Kerk geen tronen, maar zetels. Want Oranje woont meer tussen haar volk dan dat zij troont." Men was onder de indruk van wat de nieuwe koningin het volk liet horen aan het eind van haar toespraak: "Mijn Schild ende betrouwen zijt Gij o God mijn Heer".

BINNENLAND

In deze jaren zag men de gevolgen van de voortgaande snelle secularisatie van ons land. Alternatieve samenlevingsvormen naast het huwelijk, een dramatische stemming over de nieuwe abortuswet met 76 stemmen vóór en 74 tégen op 18 december 1980. Een troonrede waar sinds kabinet Den Uijl nog steeds de verwijzing naar God ontbrak en bijvoorbeeld een voorontwerp van de Wet Gelijke behandeling. De afbraak van christelijke wetgeving ging snel! Er was veel werk aan de winkel voor onze Kamerleden die hier een Bijbels gefundeerd tegengeluid wilden laten horen.

Dankers in de jaren 80 - jaargang 1984

Naamplaatje op de muur van het Kerstenhuis.

STAPHORSTER VARIANT

Voor het eerst kwam de SGP serieus in beeld (1981) als ondersteuning van een mogelijk kabinet CDA-VVD. Samen met de RPF en het GPV zouden ze dan gedoogsteun geven. Dit staat bekend als de Staphorster variant. Hier gruwden de linkse partijen van. Dit liet zien hoe er tegen 'kleinrechts' aangekeken werd. Terug naar de Bijbelse normen en waarden? Dat was niet meer van deze tijd.

Venijniger was de aanval van Den Uijl (1984). Op een herdenkingsbijeenkomst van de PvdA waarschuwde hij openlijk voor kleinrechts, in het bijzonder de SGP. Ondanks het gemoedelijke gedrag van de SGP-vertegenwoordigers vormde die partij volgens hem door haar Bijbelse uitgangspunten, vertaald in theocratische idealen een latente bedreiging voor de democratie in Nederland. De SGP was in zijn ogen ademonocratisch. "Men mag dat niet vergeten". Indirect viel hij ook het CDA aan, die partij moest alle vormen van samenwerking met de SGP verbreken. Deze uitlating was beslist geen losse flodder. In de Tweede Kamer ontstond een geladen debat over de term ademonocratisch. Volgens Den Uijl ging het mis als een partij zich richt op bronnen die niet

controleerbaar zijn. Dat deed de SGP.

Op grond van de Bijbel veroordelen zij bijvoorbeeld prostitutie en homoseksualiteit. Die opvattingen zou de partij aan anderen willen opleggen, als ze de macht zouden hebben. Dat is een gevaar voor de democratie.

De SGP verdedigde zich door te stellen dat het nu juist een kenmerk van de democratie is dat je standpunten vanuit je eigen beginselen naar voren mag brengen. De PvdA spreekt toch ook vanuit een eigen socialistische ideologie! Als daar een meerderheid onder de bevolking voor zou zijn, zullen die denkbeelden ook de overhand krijgen onder het volk. Minister-president Lubbers nam namens het kabinet nadrukkelijk afstand van de beschuldiging dat de SGP een ademonocratische partij zou zijn. Tegen Den Uijl: "Ik hoop dat het een vergissing was. Mij overkomen ook wel eens vergissingen en dan zeg ik dat meestal". Daar kon Den Uijl het mee doen!

INTERN

Bij de Kamerverkiezingen van 1982 bleek er een fors stemmenverlies te zijn. Hiervoor werd een commissie ingesteld om onderzoek te doen. Als aanbevelingen kwamen naar voren: profilering van beginselen, verjonging van de partij, goede publiciteit en transparante

communicatie vanuit hoofdbestuur en geledingen. De jongeren kregen veel meer aandacht, want in deze jaren begonnen de massaal bezochte SGP-jongeredagen in Rotterdam.

Van Rossum ging in 1986 uit de Tweede Kamer. Ds. Slagboom, de toenmalige voorzitter, omschreef hem als een zeer kundig Kamerlid. "Hij was een man uit ons midden". Hij kende de achterban en had een afkeer van doordrijven naar welke kant ook.

Door interne spanningen besloot Ds. Abma ook terug te treden uit het Hoofdbestuur en als Eerste Kamerlid. *De Volkskrant* omschreef hem eens als "de beste stilist van het Nederlandse Parlement, met bedaarde ernst en gevoel voor humor". Hij had volgens de voorzitter van de Eerste Kamer aan beide zijden van het Binnenhof de stenografen veel werk gegeven, eerst als lid van de Tweede Kamer, sinds 1981 van de Eerste Kamer. "Dank voor uw mozaïsche gedrevenheid die u koppelde aan een warme hartelijkheid". Mr. G. Holdijk volgde Ds. Abma op in de Eerste Kamer. Op de foto stond Holdijk altijd met zijn onafscheidelijke pijp. Dat kon toen nog!

ONRUST

Er moest zwaar bezuinigd worden. De ambtenaren kregen een forse loonsver-

Mr. G. Holdijk

laging van omgerekend ongeveer 200 euro per maand. Kamerlid Van der Vlies stelde regelmatig vragen over beginnende euthanasiepraktijkvoorbeelden in verpleegtehuizen. De ethische uitholling zette flink door. Er werd, zoals hij vaak zei, gemorrelt aan de grondslagen van onze christelijke beschaving.

Zeer ingrijpend was het besluit over de plaatsing van de kruisraketten. Dit onderwerp is ineens weer actueel geworden sinds de inval van Rusland in Oekraïne. De regering vond dat dit bij het veiligheidsbeleid van de NAVO hoorde om de toenmalige Sovjet-Unie af te schrikken, maar het lag politiek heel gevoelig. Het gaf veel beroering in ons land. Moest dit nu echt, raketten met nucleaire ladingen in ons land? Atoompacifisten lieten van zich horen. De SGP stelde bij monde van Van Dis: "Vurig hopen wij dat het gebruik van dit wapentuig nooit zal plaatsvinden. De vernietigende krachten, daarin opgesloten, spotten met elke uitleg van de scheppingsopdracht die ondanks de zondeval toch is gebleven voor de mens, namelijk het bouwen en bewaren van de aarde." Als afschrikking was de SGP wel voor de plaatsing. Echter... "dat dit besluit moet genomen worden in de wetenschap dat de Heere boven alles staat. Hij regeert, dat de volken beven." Er was buitengewoon veel verzet tegen deze plaatsing. Dat uitte zich in demonstraties en een petitie met ruim drie miljoen handtekeningen. Links politiek Nederland schroomde niet om bij dit thema burgerlijke ongehoorzaamheid te propageren. Na zes jaar debat werd het besluit tot plaatsing genomen (1985).

EUROPEES PARLEMENT

Voor de tweede keer waren er verkiezingen in 1984 voor het Europees Parlement. Het leidde tot discussies in de partij. Voor- en tegenstanders roerden zich, elk met valide argumenten. Men ging opnieuw meedoen in de hoop een zetel te halen. Maar wel met een duidelijke opdracht voor de eerste vertegenwoordiger ir. L. van de Waal. Volgens het *Programma van Beginselen* (artikel 18) was samenwerking met verschillende landen op verschillende gebied

ir. L. van der Waal

goed. Maar de nationale zelfstandigheid moest gehandhaafd blijven. De SGP was tegen Europese eenwording onder een bovenationale regering, waardoor sterk de macht van Rome en het humanisme werd bevorderd. Een betere plaats om dit kenbaar te maken dan in het Europees Parlement was er niet, vond een ruime meerderheid.

"KOUDE OORLOG WAS DAGELIJKSE DREIGING"

BUITENLAND

De Koude Oorlog was in deze jaren nog steeds een dagelijkse dreiging. De deling van West- en Oost-Europa, Amerika met de NAVO tegenover de Sovjet-Unie (SU) en het Warschaupact. Grote legers stonden aan weerszijden van het IJzeren Gordijn klaar om in actie te komen. Eind jaren 80 begon het te veranderen. Gorbatsjov werd de nieuwe leider van de SU. Zijn politiek van *glasnost* (openbaarheid) en *perestrojka* (herstructurering) trok de aandacht. Wat gebeurde daar? In *De Banier* vertrouwde men Gorbatsjov niet echt. Let op, "hij is misschien wel anders en vriendelijker, maar hij heeft ijzeren tanden." Zo dacht men overal in Europa. De economie van de SU stond er zeer slecht voor. Daarom werd er in het Westen gedacht dat hij

door zijn open benadering de economie wilde versterken met het doel om het Westen militair beter op afstand te kunnen houden.

Maar in de Oost-Europese landen ging het ook gisten. In 1989 wankelde in Oost-Duitsland het bewind van Honecker, bij de Hongaarse grens werden delen van het IJzeren Gordijn opengebrouwen. Gorbatsjov deed niets hiertegen. In Roemenië kreeg de dictator Ceaușescu openlijk te maken met tegenstand. In de industriestad Brasov kwam het tot een massale opstand. Door de straten klonk openlijk "weg met de partij" (de enige communistische partij) en "dood aan Ceaușescu". Tot verbijstering van de hele wereld werden Ceaușescu en zijn vrouw gevangengenomen en op eerste kerstdag geëxecuteerd. Symbolisch voor het eind van de Koude Oorlog werd de val van de muur in Berlijn op 9 november 1989. In *De Banier* proef je de verbazing over deze bijzondere wending in de geschiedenis. De nieuwe hoofdredacteur ds. Hovius schrijft: "Wordt het faillissement van het communisme ingeruild voor de kostelijke vrijheid van het evangelie van Gods genade? We leven in bewogen tijden". Deze laatste woorden kunnen anno 2022 ook weer gezegd worden. Maar wat toen gold, geldt ook nu: De Heere regeert! ◀

Berlijnse muur, 9-11-1989

A man with glasses and a floral shirt is standing in a classroom, smiling. He is wearing a dark blazer. The background shows desks, a globe, and posters on the wall.

Het **RD** geeft me inzicht in de christelijke waarden die ik mijn leerlingen mee wil geven.

Corstiaan | Directeur basisschool

De een leest graag persoonlijke verhalen, de ander zoekt verdieping bij het nieuws. Maar allemaal hebben we behoefte aan goede, evenwichtige en eerlijke informatie. Aan zicht op het Bijbelse perspectief in ons bestaan.

Het RD wil helpen verder te kijken dan jezelf.

RD, de krant voor het hele verhaal.

*Het RD is er ook voor jou.
Ga naar rd.nl/banier*

rd
reformatisch
dagblad

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

Welkom op de Apenrots!

Ergens las ik dat het tijdelijke onderkomen van de Tweede Kamer op de longlist staat voor de Beste-Gebouw-2022-prijs in de categorie 'stimulerende omgevingen'. Als 'bewoner' van dat pand weet ik niet hoe zo'n nominatie tot stand komt, maar ik weet wél dat deze mededeling bij veel Kamerbewoners vooral stimulerend werkte op de wenkbrauwen en lachspieren...

BUNKER

In de Haagse volksmond en de politieke wandelgangen staat het nieuwe gebouw bekend als "B67", "de apenrots", of "de bunker." B67 is gewoon een afkorting van Bezuidenhoutseweg 67. De apenrots is geen oneerbiedige verwijzing naar Jesse Klaver of mevrouw Ploumen (ik zou niet durven), maar afgeleid van 'Aponrots' – een knipoog naar de architect van het pand, Dick Apon (1916-2002). En ja, door de hoekige, trapvormige structuur heeft het gebouw wel wat weg van een rots. Tenslotte de bijnaam bunker. Dat woord hint op de belangrijkste robuuste bouwmaterialen waaruit het is opgetrokken: onafgewerkt beton, steen en staal.

Binnen is het niet veel anders. Dat was een bewuste keus van de architect. Hij vond dat de buitenkant en de binnenkant op elkaar moeten aansluiten. Dat is goed gelukt, want diezelfde hoekigheid en dezelfde bouwmaterialen zijn ook binnen

consequent doorgevoerd. Wel is het interieur voor de Kamerbewoners iets is opgefrist. Veel wit, wat weldadig aandoet naast de kilgrijze betonblokken.

BRUTALISME

Architect Apon was een aanhanger van de stroming in de architectuur die brutalisme werd genoemd en in de jaren 70 en 80 van de vorige eeuw 'in' was. De naam zegt het al: gebouwen in deze stijl verrezen, moesten iets brutaals uitstralen, ruw en rauw, bot, vrijpostig, uitdagend. De gebruikers en bewoners van zo'n brutalistisch gebouw moesten het gevoel krijgen dat ze er gedoogd werden.

Het moet gezegd worden: Apon verdient daarvoor een groot compliment - het is hem heel goed gelukt - ook na maanden heb ik nog steeds een onbehaaglijk gevoel als ik er rondstap. Dat deze bouwstijl ook niet de associaties oproept die passen bij een parlement (toegankelijkheid, transparantie) kun je de architect niet verwijten. Wist hij veel dat zijn schepping ooit gebruikt zou worden als het circus van de politiek? In zoverre is het brutale karakter van het gebouw wél treffend, dat je rustig kunt stellen dat het past bij het huidige politieke klimaat dat ontegenzeggelijk nare brutalistische trekjes vertoont...

ATOOMKELDER

De bijzonderste plek in het gebouw is helaas niet toegankelijk. Dat betreft de 'noodzetel

onder het gebouw dat in 1985 in gebruik werd genomen als ministerie van Buitenlandse Zaken. De tijd van de Koude Oorlog. De vrees voor een catastrofale wereldbrand zat er diep in, reden waarom er in het hele land bunkers werden gebouwd 'voor het geval dat'. Een daarvan bevond zich onder B67 en de vijver naast het gebouw. Het enige wat van die atoomschuilkamer (die bestemd was voor de minister en zijn staf) zichtbaar is, is de metalen luchtuitlaat. Die staat pal voor de bezoekersingang aan het Prinses Irenepad. De vorm ervan is heel toepasselijk: een raket. ◀

RONDJE APENROTS

Primeur! Als alles goed gaat, ga ik na twee lange jaren weer 'Banierrondleidingen' geven. Geen Rondjes Binnenhof meer, maar Rondjes Apenrots. Op D.V. vrijdag 29 en zaterdag 30 april is het zover. Niet dat ik al overal de weg weet, maar dat maakt het des te spannender. Wie durft het aan? Aanmelden kan via mdebruyne@tweedekamer.nl of 06 1254 1741.

Uw hypotheek goed, snel en voordelig geregeld?

- Hypotheek voor starter, doorstromer of oversluiter
- Woningverhuur hypotheek
- Hypotheek voor ondernemer vanaf 1 jaar zelfstandig
- Hypotheek zonder verzekering
- Overwaarde hypotheek voor 60+

- ✓ Onafhankelijk advies
- ✓ Verantwoord en voordelig
- ✓ Deskundig en oplossingsgericht

Voor passend financieel advies! Bel 0342 421653

Van Ommeren Financieel Adviesbureau

DE Banier

GETUIGEN ONDANKS TEGENSTAND

Guido de Brès
1522-2022

Christenvervolgning

Geef zorg door laat hoop na

Een baby met een gespleten lip die niet geopereerd kan worden omdat er geen arts is. Een vader die blind wordt door staar, geen operatie kan betalen en daardoor niet meer voor zijn familie kan zorgen.

In Afrika lijden duizenden mensen aan ernstige aandoeningen omdat medische zorg niet beschikbaar is. Mercy Ships biedt met 2 ziekenhuisschepen gratis chirurgische zorg aan de allerarmsten en kwetsbaren van deze wereld. We trainen ook lokale gezondheidswerkers zodat de medische zorg in Afrika structureel verbetert. Ook u kunt hier aan bijdragen in uw nalatenschap. Zo geeft u zorg door, en laat u hoop na.

Neem nu contact op:

Richard van Willigen

Relatiebeheerder Nalatenschappen

richard.vanwilligen@mercyships.nl

06-53989604

Vraag de
brochure
aan!

Meer weten over mogelijkheden om het werk van Mercy Ships te steunen via uw testament? Vraag vrijblijvend de nalatenschapsbrochure aan via mercyships.nl/nalaten.

Medische zorg voor ieder mens

Getuige

De SGP is vaak gezien als een getuigenispartij. Ben je dan een partij die er eigenlijk niet zo toe doet? Of is de aanduiding 'getuige' eigenlijk een geuzennaam? Laat een ander ervan vinden wat hij wil, we weten ons geroepen als getuige van het Bijbelse beginsel. In het vaste getuigenis van Gods Woord ligt onze norm en onze kracht.

INHOUD

De Banier
1990 - 1999

27

Meditatie	5
Politiek dichtbij	6
SGP niet zonder WI	8
Binnenhof	11
Haags nieuwsoverzicht	12
Voorzitter	13
Welkom in Archeon!	15
Varia	16
Uitgelicht	18
Verdieping	21
Infographic Guido	23
Europa	24
Jongeren	25
De Banier 1990-1999	27
Van een ander	31

Onze partij is altijd een kleine partij geweest. Voor een kleine partij is het een hele opgave om invloed aan te wenden. Als grote partijen de toon zetten, is het ook makkelijk om naar de kleine partijen te wijzen. In de trant van: zij kunnen praktisch gezien geen oplossingen en alternatieven aandragen. Dus moeten ze het maar houden bij hun getuigenis. Maar in de loop der jaren is gebleken dat onze kleine partij wel degelijk van praktische betekenis is. In allerlei bestuurlijke gremia hebben SGP'ers zich met zegen mogen inzetten voor het praktisch welzijn van ons volk.

Getuigenis

Wat is eigenlijk een getuigenis? Het is niet een persoonlijk gevoel of een eigen mening. Een getuigenis is een bevestiging van de waarheid. Denk bijvoorbeeld aan iemand die getuige is van een incident op straat. Deze persoon kan de werkelijke toedracht bevestigen. Een getuigenis is dus ook niet iets waarmee je je buiten de orde plaatst. Integendeel!

Het is eigenlijk een opmerkelijke gedachte: dat een getuigenis er niet zo toe doet. Het maakt duidelijk dat in onze samenleving het waarheidsbegrip

problematisch is geworden. Het huidige genderdebat laat zien hoe deze crisis de mensen ontwricht tot in hun persoonlijke identiteit. Wie in onze tijd de waarheid wil bevestigen, zal met beleid te werk moeten gaan en standvastig moeten zijn.

Bevestigen

Bevestigen van de waarheid is meer nodig dan ooit. Laten SGP'ers zeggen hoe het is. Leven in het licht van de Bijbel geeft de helderste en meest realistische kijk op de werkelijkheid. God is onze Schepper en de Onderhouder van ons leven. Wij geven Hem niet de erkenning die hem toekomt en overtreden Zijn geboden. Maar in Zijn goedheid draagt en verdraagt Hij ons en onze werkelijkheid. Elke dag bevestigt Hij dit. Daarom schamen wij ons niet voor het Bijbelse getuigenis: "Vrees God, en houd Zijn geboden, want dit betaamt allen mensen". (Prediker 12:13)

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

KWALITEIT EN SERVICE STAAN BIJ ONS BOVENAAN!

ROEST & MOREE B.V.

Automatisering

Het automatiseren van processen d.m.v. robots

Licht- en krachtinstallatie

Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden (LED) verlichting

Fabricage / montage

Kleine staalconstructies, frames, hekwerken, verdiepingsvloeren, transportbokken e.d.

Draai- en freeswerk

Assen, poelies, bussen, e.d.

Persluchtinstallatie

Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden

Lassen

RVS, staal, ijzer, gietijzer, aluminium

Machinereparatie

Aanpassen, uitbreiden, repareren, opheffen van storingen (elektrisch, pneumatisch, mechanisch)

Excenter- of frictiepersen

Repareren of reviseren

Wij denken graag met u mee!
Neem vrijblijvend contact met ons op.

Transportstraat 21 - 23, 2861 DX Bergambacht
Tel.nr: 06-50298488, fax: 0182-350096

Ontmoet ons op de SGP-jongerendag!

Zin in een boeiende baan?

Word collega van Gerjan, Gerlinda of Henriek bij Erdee Media Groep. Draag met jouw gaven en talenten bij aan het informeren, verbinden en toerusten van christenen via de media! We zoeken verschillende collega's, zoals:

- **Marketeer**
- **Facilitair medewerker**
- **Data-analist**
- **Redacteuren**
 - Politiek
 - Economie

App naar 06-282 655 07 en kom vrijblijvend kennismaken.
Of stuur een mail naar sollicitatie@erdee.nl.

werkenbijemg.nl

 erdee media groep
met overtuiging

Quiks
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Voorgebakken

Voorgekookt

Vers verpakt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

  QUIKS.NL

- “En omtrent den middernacht baden Paulus en Silas en zongen Gode lofzangen; en de gevangenen hoorden naar hen.”

Handelingen 16:25

Gode lofzangen

Wat zouden de beide predikers van het Goede Nieuws hebben gezongen? Het zullen wel Psalmen zijn geweest, vermoed ik. Maar omdat de Heilige Geest ons verder niets vertelt over die lofzangen, kunnen we beter de vraag stellen: welke lofzangen zou ik zingen, wanneer ik met een bebloede rug in een donkere cel terecht was gekomen, allemaal omwille van Christus en Zijn dienst?

Een antwoord op deze vraag kunnen we vinden, niet wat betreft óns zingen van lofzangen voor de Heere, maar wat betreft het God loven en prijzen door Guido de Brès, de man van onze Nederlandse Geloofsbelijdenis.

Hij werd gevangengenomen omdat hij het evangelie verkondigde en de gemeente van Christus trouw diende.

In die gevangenis, in Valenciennes, werd hij ter dood veroordeeld en ter dood gebracht. In de weken daar, in dat donkere hol, schreef hij ‘Gode lofzangen’ aan zijn vrouw (met wie hij nog maar zeven jaren getrouwd was).

DS. W. PIETERS

Elspeet

God wordt verwaardigd, dathet Hem behaagt hem de martelaarskroon deelachtig te maken. Ik ben blij, ja, mijn hart is vrolijk. Er ontbreekt mij te midden van al mijn droefenis niets. Ik ben vervuld met de overvloed van de rijkdommen van mijn God. Nooit had ik gedacht dat God zo goedertieren zou zijn tegenover zulk een ellendig schepsel als ik ben. Ik voel de trouw van mijn Heere Jezus Christus. En eerlijk, ik moet bekennen: Sinds ik gevangen ben, ben ik op een heel goede school. De Heilige Geest is mij geschonken!

Omdat het themanummer over Guido de Brès en christenvervolging gaat, mag de meditatie wel de lofzang zijn van deze bloedgetuige uit de eerste dagen van de hernieuwde kerk van Nederland.

CITATEN UIT DE BRIEF

“Ik ben niet toevallig in de handen van mijn vijanden gevallen, maar door de zeer goede voorzienigheid van mijn God. Deze overwegingen maken mijn hart voortdurend heel vrolijk en ik smeed je, mijn dierbare en getrouwe levensgezellin, dat jij je er met mij over verheugt. Ik smeed je, dat jij je troost bij de overweging van al deze dingen. Bedenk boven alles de eer die God je schenkt om je een man te geven die niet alleen dienaar van het evangelie is, maar die ook zó door

Onze Heere doet mij wel mijn kleinheid voelen en dat ik een ellendig mens ben, zodat ik mij verneder en dat al de roem voor Hem zal zijn. Aan de andere kant vertroost en sterkt Hij mij op een ongelooflijke manier en daarom voel ik mij méér gerust en méér tevreden dan de vijanden van het evangelie. En al lig ik in het meest ondraaglijke hol, dat men denken kan ...; al ontvang ik haast geen lucht en geen licht ...; al ben ik dan met zware ijzers aan handen en voeten geboeid ...; al lijd ik daardoor de ergste pijn ...; toch laat mijn God niet na Zijn belofte te houden en mijn hart te troosten en mij vergenoeging in Hem te schenken.”

Kunt u meezingen, nét als Paulus, nét als Silas, nét als Guido de Brès? ◀

DOOR FEMKE VAN AMERONGEN

'Getuigen en besturen; het is als een naald en draad'

Guido de Brès, de meesten kennen hem van zijn beroemde geschrift, de Nederlandse Geloofsbelijdenis (NGB). Guido de Brès leefde dicht bij het Woord en kwam daar ook vrijmoedig voor uit. Ondanks grote gevaren gooide Guido ruim 455 jaar geleden zijn geloofsbelijdenis over de muur van kasteel Doornik. Deze moedige daad inspireert SGP-politici tot op de dag van vandaag. Want ook in onze tijd vraagt het soms moed om uit te komen voor Gods Woord. Wij vroegen twee SGP-politici naar Guido de Brès als inspiratiebron en hoe zij getuigen in de lokale politiek.

Is Guido de Brès voor u een identificatiefiguur?

Van de Weerd: "Ik zie Guido de Brès niet rechtstreeks als identificatiefiguur, maar wel vanuit de doordenking van de onderwerpen waarvoor hij een belangrijke basis gelegd heeft. De NGB is een belangrijke onderlegger geweest voor latere staatsmannen en denkers, zoals Groen van Prinsterer, Abraham Kuiper en ds. Kersten."

Meerkerk: "In eerste instantie vind ik het als politicus lastig om Guido de Brès als identificatiefiguur te zien. De tijd waarin hij leefde was heel anders en hij was geen politicus. Maar als je beter kijkt, valt er wel veel van Guido de Brès te leren. In een tijd van geloofsvervolgung riep hij niet op tot fysiek tegen geweld met het zwaard, maar bleef hij eerst en vooral Evangeliebelijder. Hij nam verantwoordelijkheid door zichzelf - ten opzichte van de oproerige wederdopers - te verantwoorden naar de overheid door onder meer de Nederlandse Geloofsbelijdenis op te stellen.

Zouden christenpolitici in een tijd van geloofsvrijheid dan niet temeer met vrijmoedigheid het Evangelie mogen belijden en verantwoording mogen afleggen over hoe wij willen leven als christenen op grond van Schrift en Belijdenis? We moeten ons ervan bewust zijn dat velen niet meer begrijpen waarom christenen naar de kerk gaan en deelnemen aan de sacramenten. Dat vraagt om persoonlijke

getuigenissen en leerstellige verklaringen en deze het liefst hand in hand."

Kunt u een voorbeeld geven van een getuigenis in de politiek?

Meerkerk: "Iedere raadsvergadering wordt in de gemeenteraad van Hardinxveld-Giessendam gebeden en gedankt. En dat vind ik een rijk getuigenis, iedere vergadering weer opnieuw. Het is tot stille verwondering dat dit zo mag zijn.

Want wat is het meer dan ooit nodig dat wij met elkaar afhankelijkheid van God belijden in overleggen en besluiten en Hem vragen om bewaring en vergeving voor alle zonden? De publieke waarde van het gebed mogen we niet uit het oog verliezen.”

Van de Weerd: “Mijn keuze om vanuit geloofsovertuiging niet te vaccineren tegen corona was een getuigenis. Vanwege mijn positie als burgemeester is dat uitvoerig in de media geweest, en vervolgens heb ik op veel plaatsen mijn keuze kunnen toelichten of uitleggen.”

Welke gedeelte uit de NGB raakt u het meest?

Meerkerk: “Indrukwekkend vind ik de zin: ‘ook ofschoon het zo ware, dat de magistraten en de plakaten van der prinsen en magistraten daartegen waren, en dat de dood of enige lichamelijke straf daaraan hing’. Hieruit spreekt een diepe geloofsovertuiging van het belang van het zich bij de kerk voegen. Er zijn grenzen aan wat de overheid van ons mag vragen. Zodra de overheid wil heersen over gewetens van mensen is de grens bereikt en dat hoeven we ook niet toe te laten. Naast de oproep tot gehoorzaamheid aan de overheid is er ook een eigen verantwoordelijkheid en gewetensvrijheid. Deze mogen we nooit uitschakelen. Persoonlijk vind ik daarnaast de inhoud van artikel 17 indrukwekkend, wat spreekt over eenzijdige genade van

God voor een in zichzelf verloren liggende zondaar. Het is, als je dit artikel leest, alsof je de Vader van de verloren Zoon op de uitkijk ziet staan, met wijduitgebreide armen.”

Van de Weerd: “In relatie tot mijn positie als burgemeester is dat artikel 36. Daarin wordt de rol van de overheid en onze houding ten opzichte van de overheid heel kernachtig uitgewerkt. In de dagelijkse politiek spelen veel zaken waarbij je tegen de formulering van dit artikel aanloopt. Je bent dikwijls niet in staat om er op de juiste wijze vorm en inhoud aan te geven. Maar de eis blijft wel staan. In de verbroken wereld waarin wij moeten opereren, zal dat altijd blijven schuren.”

Getuigen of besturen, wat krijgt bij u voorrang?

Meerkerk: “Beide zijn noodzakelijk. Laat er geen tegenstelling tussen ontstaan. Zie het als een naald en draad. Zonder naald kun je niet door de stof heen komen en zonder draad kun je niets aan elkaar vastmaken. Getuigen en besturen moeten dus in elkaars verlengde liggen.”

Van de Weerd: “Ik ben in mijn ambt aangesteld om te besturen. Binnen die opdracht heb je soms de mogelijkheid om met woorden te getuigen, maar veel vaker door je gedrag, levensstijl en gemaakte keuzes.”

Wat heeft Guido de Brès u als SGP-politicus vandaag de dag te zeggen?

Meerkerk: “In de tijd van Guido de Brès waren de wederdopers nogal oproerig. De gereformeerden werden door velen op één hoop geveegd met de ‘dopers’. Het is daarom begrijpelijk dat Guido de Brès probeerde duidelijk te maken hoe hij de rol van de overheid ziet. Zonder orde en structuur wordt het een chaos. Niet voor niets benadrukt hij daarom de waarde van een overheid die gezag heeft, orde aanbrengt en het zwaard draagt. Ik ben ervan overtuigd dat elke SGP'er de waarde daarvan hartelijk zal onderschrijven.”

Van de Weerd: “In deze wereld is voortdurend een strijd gaande tussen goed en kwaad, tussen God en de duivel. Hoe meer je in een positie komt waar sprake is van het uitoefenen van macht, hoe meer je die strijd ziet en ervaart. Met de verwoording van artikel 36 heeft Guido de Brès dat in zijn tijd al heel helder verwoord. Het mag tot steun zijn te weten dat er in dat opzicht niets nieuws gebeurt. Die strijd was er vanaf de val, die strijd is er nu en die strijd zal er zijn tot de jongste dag. Dat wetende, kun je als christen maar één ding doen en dat is telkens bidden om wijsheid en vragen of God voor je wil strijden.” ◀

◀ Arjan Meerkerk is fractievoorzitter en kandidaat-wethouder SGP Hardinxveld-Giessendam.

> Breunis van de Weerd is burgemeester van Nunspeet sinds 2016 en SGP-politicus.

DE SGP ZONDER WI IS ALS...

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

“De SGP zonder wetenschappelijk instituut is als een schip zonder kiel.” Dat is de vergelijking die WI-bestuursvoorzitter Arjan Klaassen zou willen maken. Zonder een kiel zou een schip zijn balans verliezen en kapseizen. Het zwaartepunt van het schip ligt dan niet diep genoeg. Het zal onmogelijk zijn om koers te houden. Dit jaar is het 500e geboortjaar van Guido de Brès. Omdat het wetenschappelijk instituut voor de SGP (WI-SGP) de naam Guido de Brès-Stichting draagt, heeft ons WI een speciale Zichtuitgave in het teken van Guido de Brès uitgegeven. Het is ook een uitgelezen moment om de bestuursvoorzitter (Klaassen) en de directeur (Schippers) van het instituut aan het woord te laten.

Arjan Klaassen is sinds 2007 bestuurslid van de Guido de Brès-Stichting. In het dagelijks leven is hij advocaat arbeidsrecht bij BVD Advocaten in Barneveld. Hij is getrouwd met Tanja. Samen hebben zij twaalf kinderen.

Jan Schippers is sinds 2006 directeur van het WI-SGP. Daarvoor werkte hij bijna twaalf jaar bij de fractie van SGP en ChristenUnie in het Europees Parlement. Ook was hij van 2005 tot 2008 actief als coördinator van de internationale activiteiten van de SGP. Hij is getrouwd met Martina. Samen hebben zij twee kinderen.

Wat doet het wetenschappelijk instituut?

Klaassen: "Het WI wil kennis en inzicht verwerven en verspreiden ten behoeve van de SGP. Wij doen ons werk vanuit het gereformeerd belijden en willen dienstbaar zijn aan politiek en samenleving. We richten ons allereerst op vertegenwoordigers, bestuurders en leden van de partij, maar hebben ook een functie naar de maatschappij als zodanig. Graag gaan we ook het gesprek aan met mensen die heel anders denken over politieke kwesties. Dat dwingt ons tot kritische reflectie op eigen standpunten."

Waar moeten we dan concreet aan denken?

Schippers: "In werkwoorden gezegd: mijn collega's en ik lezen, schrijven, overleggen, mailen en publiceren. Het bestuur stelt het jaarplan vast waarin de projecten staan omschreven die we gaan oppakken. Op de rol staan bijvoorbeeld een studie over gezondheidszorg en over de voedselvoorziening."

Jullie slogan is 'Kennis overtuigt!' Kan dat wel in tijden van nepnieuws?

Klaassen: "Bij kennis gaat het juist niet om strikt individuele opvattingen, maar om feiten en verbanden die anderen ook waarnemen, of ze nu christen zijn of niet." Schippers: "Als WI zijn we kennismakelaar voor de partij. We vergaren informatie, verzamelen kennis en geven die in een handzame vorm door aan vertegenwoordigers, bestuurders en leden van de partij. Met gedegen kennis kun je anderen overtuigen. Maar dat is een deel van het verhaal. Want wij belichten de feiten, ontwikkelingen en verbanden vanuit het gereformeerd belijden." Klaassen beaamt dat: "Precies, dat is de Bijbelse bril waardoor wij naar de werkelijkheid kijken en onze waarnemingen duiden. Zonder die bril zie je ook heel veel, maar kun je geen deugdelijk onderscheid maken tussen goed en kwaad, tussen recht en onrecht, tussen waarheid en onzin."

Waarom draagt het WI de naam 'Guido de Brès-Stichting'?

Klaassen: "In 1992 is de naam van de stichting Studiecentrum SGP gewijzigd in Guido de Brès-Stichting. Daarmee is de zelfstandigheid van onze stichting ten opzichte van de SGP gemarkeerd. En waarom Guido de Brès? Omdat hij heel veel voor de reformatie in ons land heeft betekend. Met de Nederlandse Geloofsbelijdenis heeft hij de eenheid onder gereformeerden bevorderd." Schippers vult aan: "Inspirerend is ook zijn reformatorisch denken over de verhouding van kerk en staat, alsook zijn vermaning om de overheid te gehoorzamen in alle dingen die niet strijden met Gods Woord. Daarmee is Guido onverminderd actueel. Denk maar aan het coronabeleid. Kortom, Guido past heel goed bij een Staatkundig Gereformeerde Partij."

Is ons WI te vergelijken met de wetenschappelijke instituten van andere partijen?

Schippers: "De Wiardi Beckman Stichting (1946) gelieerd aan de PvdA en de Teldersstichting (1954) gelieerd aan de VVD zijn ouder dan het WI-SGP dat in 1974 werd opgericht. Bij sommige WI's valt op dat zij zich veel kritischer

uitspreken over de koers van de moederpartij. Het WI-SGP doet dat soms ook, maar vaker houden we de kritiek binnenskamers. Dat is ook de stijl van onze collega's bij CDA en CU."

Klaassen: "Onze basisopstelling is dat we de SGP inhoudelijke steun geven. Maar af en toe moet de partij of de Kamerfractie ook opgescherpt worden, anders doen we ons werk niet goed."

Hoe wordt jullie werk vertaald naar de politieke praktijk? Is het op vrijblijvende basis?

Klaassen: "Idealiter wordt een studie die het WI-SGP publiceert, opgepakt door andere geledingen, zoals de politieke fracties, de bestuurdersvereniging en de afdelingen of kiesverenigingen. De toepassing naar de lokale praktijk kunnen wij als WI niet zomaar doen, omdat situaties van plaats tot plaats verschillen."

Schippers vult aan: "SGP-raadsleden zijn daar ook prima zelf toe in staat. Uiteraard staan wij open voor een gesprek en stellen we het op prijs om een lezing of presentatie te verzorgen ergens in het land. En voor ons is het zeker leuk om van politici terug te horen dat onze publicaties van nut zijn geweest bij een bepaalde discussie." ◀

Maak nu kennis met de geheel vernieuwde Zicht!

Het magazine voor gereformeerd zicht op politiek en maatschappij. Word nu abonnee! Ga naar de website van het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP!

- Christelijke kijk op politiek en samenleving
- Uitleg bij actuele ontwikkelingen
- Inzicht in politieke praktijk

▶ wi.sgp.nl

Tijdschrift Zicht bestaat sinds 1975. BladenMakers uit Nijkerk heeft Zicht een nieuwe opmaak gegeven. Beter beeld en een rustiger opmaak is het resultaat.

Techno West Services

Heftrucks • Verreikers • Terminaltrekkers • Hoogwerkers

VERKOOP
VERHUUR
ONDERHOUD

Weihoek 6 | 4416 PX Kruijningen
0113 312 186 | verkoop@technowestservices.nl

www.technowestservices.nl

HET EEUWIGBLIJVENDE WOORD

De GBS
heeft als doel het
behouden en
verspreiden van de
Statenvertaling

De Bijbel, het Woord van God, is eeuwigblijvend!
Het woord 'eeuwigblijvend' staat in de Bijbel zelf.
Zo lezen we in 1 Petrus 1 vers 23: *'Gij die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwigblijvende Woord Gods.'*

Het Woord van God is dus niet aan een tijd gebonden;

het is ook niet aan een plaats of een taal gebonden.

Daarom verspreiden wij ook Bijbels in andere talen in betrouwbare vertalingen.

Steunt u ons werk?
gbs.nl/steun_onswerk

Nijverheidstraat 21 • Leerdam
(0345) 61 01 55 | www.gbs.nl

GEREFORMEERDE
BIJBELSTICHTING

Timotheos

Geeft u
Lignes een
toekomst?

Lignes wil zuster worden.

Helpt u mee haar droom waar te maken?

Met uw steun kunnen wij kinderen als Lignes voorzien van onderwijs, eten én hen in aanraking brengen met het evangelie.

Meer informatie en doneren: www.timotheos.nl/help-mee

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

TIRANNIE VERDRIJVEN

Toen de Oekraïense president Zelenski onlangs de Tweede Kamer toesprak, verwees hij naar de Nederlandse strijd uit de zestiende eeuw tegen tirannie en onderdrukking. Hij wees erop dat zijn land nú tegen tirannie vecht.

Ik moest gelijk denken aan die bekende woorden uit het Wilhelmus: “de tirannie verdrijven, die mij mijn hart doorwondt.” Het zijn woorden uit een geloofsbelijdenis, een gebed: “Mijn schild ende betrouwen, zijt Gij, o God mijn Heer, op U zo wil ik bouwen, verlaat mij nimmermeer.”

VRIJHEID

In het licht van zowel de verschrikkelijke oorlog tegen Oekraïne als van onze Nederlandse geschiedenis, besef je weer eens temeer dat vrijheid nooit een vanzelfsprekendheid is. Dat er steeds weer strijd voor geleverd moet worden.

GELOFSVRIJHEID

Geloofsvrijheid gaat over meer dan in kerken mogen samenkomen. Het gaat ook om de openbare vrijheid van christelijk belijden. Dat staat ook dicht bij huis onder druk. Het onbeschroomd uitkomen voor Bijbelse noties over huwelijk en seksualiteit wekt in een seculariserend Europa veel weerstand. Zelfs rechtszaken worden erover gevoerd. Een teken aan de wand.

Met spanning werd uitgezien naar het proces tegen de Finse parlementariër Räsänen en in ons eigen land naar de afhandeling van de klacht tegen het niet-vervolgen van dominee Kort, predikant in Krimpen aan den IJssel. Gelukkig waren de uitspraken in beide zaken positief voor de geloofsvrijheid. Dat stemt tot dankbaarheid, ook al beseffen we tegelijk dat de onderliggende strijd der geesten blijft doorgaan.

VERVOLGDE CHRISTENEN

De tirannie verdrijven. Het is een aansporing om ook oog te houden voor onderdrukking die verder van huis plaatsvindt, vaak meer verborgen. Talloze vervolgte christenen wereldwijd zijn er het slachtoffer van. Heel waardevol was het daarom dat onze Bert-Jan Ruissen in Brussel een bijeen-

komst belegde over vervolgte christenen in Noord-Korea en daar ook in het Europees Parlement de aandacht voor vroeg. Vanuit de Tweede Kamerfractie hebben wij graag onze medewerking verleend aan deze bijeenkomst. Het

vasthoudend tegengaan van christenvervolgving blijft voor de SGP een aangelegen onderwerp.

Dit jaar staan we erbij stil dat Guido de Bres, bekend als opsteller van de Nederlandse Geloofsbelijdenis, 500 jaar geleden werd geboren. Zijn inzet om God naar Zijn Woord te mogen dienen, kostte hem zijn leven. Door alle nood en vervolging heen mocht hij niettemin vast geloven dat tirannie, onderdrukking en onrecht geen toekomst hebben. Indringend heeft hij het in artikel 37 van de geloofsbelijdenis verwoord, dat eenmaal de onschuld aan het licht zal komen van de christenen die nu getiranniseerd, verdrukt en gekweld worden en alle tranen van hun ogen afgewist worden. ◀

Fortuyn

Deze maand is het twintig jaar geleden dat Pim Fortuyn werd doodgeschoten. "Door Fortuyn is er in de politiek een knop om gegaan. Voorheen voelde de politiek weinig urgentie om actuele gebeurtenissen in 's lands debatzalen te bespreken. Het drong door dat het roer misschien wel om moest. Anders raak je het contact met de bevolking kwijt," aldus Kees van der Staaij in een interview in *De Telegraaf*. ◀

Oekraïense vluchtelingen

"Het is een grote uitdaging en ongelooflijk belangrijk om de kracht van Oekraïense vluchtelingen op de juiste manier te waarderen en in te zetten. We moeten ons inspannen om hen ook in Nederland zoveel mogelijk op hun eigen niveau te laten werken. Ze willen niet op de zak van een ander leven, maar ze willen een bijdrage leveren. Dus ik ben het er van harte mee eens dat dat snel wordt geregeld," dat zei Roelof Bisschop op 22 april bij Studio SGP. Ook zijn vrouw Christien zat aan tafel om uit eigen ervaring te vertellen over de tijdelijke opvang die het echtpaar bood aan Oekraïense vluchtelingen. ◀

Een lintje voor Marlies

Kees van der Staaij plaatste op zijn sociale media een eervolle vermelding voor zijn vrouw Marlies. Van de burgemeester ontving zij een lintje voor het vele vrijwilligerswerk dat zij al jarenlang doet, onder meer als coördinator bij Stichting Terminale Thuiszorg Diákonos in Benthuizen. Voor Marlies was het een complete verrassing. Tot vlak voor de uitreiking van het lintje verkeerde ze in de veronderstelling dat niet zij, maar haar man Kees het onderwerp van de feestelijke bijeenkomst was. ◀

Kees van der Staaij
@keesvdstaaij

Lid in de Orde van Oranje-Nassau.. Prachtige waardering voor vrijwilligerswerk van mijn vrouw Marlies. Vanmorgen opgespeld door burgemeester Spies. Was complete verrassing voor Marlies. #supertrots #dankbaar

4:06 p.m. · 26 apr. 2022 · Twitter for iPhone

SGP-motie seksueel misbruik aangenomen

Het Openbaar Ministerie eist in veel zaken rondom seksueel misbruik van minderjarigen lagere straffen dan hun eigen richtlijnen voorschrijven. Volgens Chris Stoffer en Kees van der Staaij is dat een verkeerd signaal. Er is juist een strenge aanpak nodig! De beide SGP-Kamerleden dienden daarom een motie in die de regering vraagt om hier met het OM over in gesprek te gaan en er iets aan te doen. De motie werd op 19 april aangenomen door de Tweede Kamer. ◀

Veilige wegen

Voordat Chris Stoffer Kamerlid werd, was hij directeur bij Rijkswaterstaat. Dat verkeersveiligheid voor hem van levensbelang blijft, bleek eind april uit zijn bijdrage aan het commissiedebat hierover: "Het blijft hartverscheurend als een jonge moeder, vader, een vriend of een kind niet meer thuiskomt. Het veiliger maken van wegen en woonwijken en de harde aanpak van drank- en drugsrijders verdient echt prioriteit. Het mag niet zo zijn dat stikstofregels voor vertraging zorgen om wegen veiliger te maken. Want die paar grammen stikstof vallen toch in het niet bij de waarde van mensenlevens?!" ◀

Prolife

"Als achter deze voornemens iets doorschijnt van een cultuurverandering waarbij de ogen opengaan voor de ernst van abortus en de noodzaak van hulp aan vrouwen, is dit alleen maar winst." SGP-senator Diederik van Dijk reageerde hoopvol op het nieuws vanuit de Verenigde Staten over abortus. Het Hooggerechtshof van de VS is mogelijk van plan om Amerikaanse staten voortaan zelf te laten beslissen over abortuswetgeving. In een groot deel van de VS zal daardoor het ongebooren leven een betere bescherming krijgen. ◀

Op bezoek in het land van Guido de Brès

Kortgeleden bezocht ik de SGP-fractie van het Europees Parlement in Brussel. In het land van Guido de Brès, die hier zijn *Confessio Belgica* schreef, onze Nederlandse Geloofsbelijdenis.

Het werd een lange reis per auto. De laatste drie km naar de parkeergarage duurden net zo lang als de hele rit van Slie-drecht naar Brussel zelf! Ik werd door Bert-Jan Ruissen en zijn mensen hartelijk ontvangen. Diezelfde dag was er een Europese onderwijsconferentie van christelijke schoolleiders uit heel Europa. Dit Brussels Beraad heeft als voorzitter Pieter Moens, de bestuurder van het VGS en vergadert ieder jaar in samenwerking met de SGP. Na het welkom van Bert-Jan Ruissen luisterden we naar interessante lezingen, bijvoorbeeld over christelijke waarden en normen in Europa.

SCHRIK

Er was ook veel uitwisseling tussen de ongeveer 27 deelnemers over de situatie van de christelijke scholen in hun landen. Daar schrik je van. Het blijkt dat er in heel Europa een antichristelijke wind waait. In Zweden, Engeland en Duitsland is het nog erger dan in ons land. De uitspraak van de Finse politica mw. Räsänen over homoseksualiteit "God heeft de zondaar lief, maar haat de zonde", roept overal in Europa enorme weerstand op. Dat

zou je in het openbaar niet meer mogen zeggen. Een Duitse schoolleider vertelde dat er in zijn land een poster verschenen was met een afbeelding van een moeder met een kind in haar armen. Het onderschrift vermeldde dat het beste voor dat kind was dat er hoogstens nog één kind in het gezin bij zou komen. Niet meer dan twee kinderen, want... dat is slecht voor het klimaat. Een mens stoot immers CO₂ uit. Het is bijna niet te geloven!

MOEDGEVEND

Wat is het dan bemoedigend om te horen dat er in al die verschillende landen mensen zijn die vast blijven houden aan de onfeilbaarheid van Gods Woord en dit ook uit willen dragen in hun scholen. We hoorden ook politici die in bewogenheid ons vertelden dat iedereen God zou moeten dienen! Een parlementariër uit Kroatië, collega van Bert-Jan Ruissen in de Europese ECR-fractie, hield ons indringend voor dat we echte christenen dienen te zijn en geen cultuurchristenen. Die cultuurchristenen zijn er wel in het Europees Parlement maar er gaat heel weinig van uit. Een echte christen gelooft in de opstanding van Christus! Hij gelooft alles wat in de Bijbel staat.

Door zijn gedrag en woorden moet hij, bij alle tegenwind, toch proberen mensen tot God te brengen! Zijn diepe ernst maakte indruk op de aanwezigen.

EENZAME POSITIE

Tussendoor leidde Bert-Jan me rond naar de fractiekamers en de immense vergaderzalen. Ik raakte onder de indruk van het werk dat Bert-Jan met zijn mensen hier mag verrichten: gedegen politiek handwerk over landbouw en visserij, aandacht vragen voor christenvervolgelingen en opkomen voor Bijbelse waarden en normen. Het is een eenzame positie. Eenzaam, maar ... niet alleen. De HEERE weet ervan. En Zijn naam betekent "Ik ben er(bij)". Laten we veel bidden voor onze mensen op deze eenzame posten. ◀

“CULTUURCHRISTENEN, DAAR GAAT WEINIG VAN UIT.”

D. VAN MEEUWEN
Partijvoorzitter

Uw hypotheek goed, snel en voordelig geregeld?

- Hypotheek voor starter, doorstromer of oversluiser
- Woningverhuur hypotheek
- Hypotheek voor ondernemer vanaf 1 jaar zelfstandig
- Hypotheek zonder verzekering
- Overwaarde hypotheek voor 60+

Voor passend financieel advies! Bel 0342 421653

- ✓ **Onafhankelijk advies**
- ✓ **Verantwoord en voordelig**
- ✓ **Deskundig en oplossingsgericht**

Van Ommeren Financieel Adviesbureau

Albert Plesmanstraat 2 | 3772 MN Barneveld | 0342 421 653 | www.vanommeren-fa.nl

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1, Ablasterdam
078 69 32 541

WWW.HUISMANKEUKENS.NL

Maak iemand lid van de SGP en
ONTVANG € 5,- KORTING
op uw SGP-familiedagticket*

* zie sgp.nl/familiedag voor meer info

SGP-FAMILIEDAG

Zaterdag 25 juni D.V. hopen we een SGP-familiedag te organiseren. Dit jaar bent u met uw familieleden welkom in museumpark Archeon in Alphen aan den Rijn. Deze dag is het mogelijk om Archeon te bezichtigen en o.a. politici uit Den Haag te ontmoeten.

Nu voor maar:

€ 11,00

per persoon!

Volwassenen	€ 23,90 € 11,00
Kinderen (4 t/m 9 jaar)	€ 20,90 € 11,00
Kinderen (0 t/m 3 jaar)	gratis
Museumjaarkaart	gratis
Parkeerticket	€ 8,95 € 5,95

Kijk voor meer informatie en het bestellen van kaarten op sgp.nl/familiedag of bestel uw kaarten, wanneer u NIET over internet beschikt, telefonisch via 0172-447744.
VOL = VOL!

sgp.nl/familiedag

SGP

Help De Banier verbeteren!

Wij vinden het belangrijk dat u heldere en aansprekende informatie ontvangt over hoe de SGP zich inzet voor christelijke politiek. Zouden we De Banier daarvoor kunnen verbeteren? Laat het ons weten! U kunt een vragenlijst invullen via sgp.nl/enquete. Als u geen internet hebt, kunt u telefonisch een enquête aanvragen via 010 - 7200 770.

Maak hierbij kans op een VVV-bon van 25 euro. Alvast dank!

PS: Hebt u de smaak te pakken? Er zijn nog meer enquêtes om in te vullen via de bovengenoemde link of scan de QR-code!

SAVE THE DATE
Bijeenkomst van het
Ondernemersplatform

 17 juni 2022 D.V.

 13:15 uur - 17:00 uur

 Tweede Kamer
Max van der Stoelzaal

 Dr. J.A. Vijlbrief, Staatssecretaris Mijnbouw
Ir. C. Stoffer, Tweede Kamerlid SGP

 Aanmelden via
sgp.nl/ondernemersbijeenkomst2022

Van de redactie

Een nieuwe editie van *De Banier* staat gepland om te verschijnen op donderdag 30 juni. Externe kopij kan pas weer worden opgenomen in het septembernummer van donderdag 20 september. De kopijdatum daarvoor is dinsdag 6 september.

NB: voor alle in dit blad genoemde data en verwijzingen naar de toekomst geldt: 'Deo volente'.

In memoriam Peter de Rooij

Op 9 april werden we opgeschrikt door het plotselinge overlijden van de heer Peter de Rooij, SGP-wethouder in Rhenen. Een grote slag, allereerst voor zijn vrouw en kinderen en de familie. Peter was de zwager van Kees en Marlies van der Staaij.

Het is ook een grote slag voor de SGP-fractie en de gemeenschap in Rhenen, waar hij een grote en gewaardeerde plaats mocht innemen. Deze ernstige gebeurtenis maakte in het hele land veel indruk. We wensen zijn vrouw, kinderen en verdere familie Gods ondersteuning toe om dit verlies te kunnen dragen.

Namens het hoofdbestuur, D. van Meeuwen

AGENDA

WOENSDAG 1 JUNI

Tijdrede SGP Elspeet

Ds. G.W.S. Mulder

19.30 uur | Elspeet, Nagtegaalweg 11, geb. GG

WOENSDAG 22 JUNI

Tijdrede SGP Middelburg

Ds. P.C. Vlot

19.30 uur | Middelburg, geb. GG Centrum

COLOFON

PARTIJBUREAU E info@sgp.nl
T 010-7200 770 (maandag t/m
vrijdag, 9.00-16.30 uur)

REDACTIE E debanier@sgp.nl

BEELDVERANTWOORDING

Pag. 1: Guido de Brès, gebaseerd op een tekening van Evan Hughes

Pag. 5: Huibert van Rossum Photography

Pag. 7: foto Van de Weerd: bron nunspeet.nl

Pag. 12a: Wikimedia Commons

Pag. 16: Benschop: ad.nl, door Karin Verhoef / Van der Velde: door Hans van der Aa / Boerman: door Suzanne Heikooop Fotografie

Pag. 18: foto HVC

Pag. 21: auctionartparis.com

Pag. 23: Infographic tijdlijn Guido de Brès: BladenMakers, Jasper Ellens

Pag. 25: door Hanno de Vries

Pag. 28: ds. Hovius, beeld RD, Henk Visscher

Pag. 29: grafiek door V1 Communicatie

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

De SGP feliciteert...

► J.W. BENSCHOP, LOPIK

Jan-Willem Benschop is koninklijk onderscheiden. 24 jaar was hij lid van de gemeenteraad, vanaf het begin meteen ook als fractievoorzitter.

► T. BOERMAN, HARDINXVELD-GIESSENDAM

Theo Boerman werd bevorderd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Na zestien jaar raadslidmaatschap heeft hij ook de zestien jaar als wethouder van gemeente Hardinxveld-Giessendam volgemaakt.

► M. VAN DER BOOM, SOMMELSDIJK

Rien van der Boom is koninklijk onderscheiden. Hij was vanaf 2002 raadslid in Middelharnis. Na de gemeentefusie werd dat Goeree-Overflakkee.

► R. BRUINOOG, REIMERSWAAL

Rien Bruinooge is koninklijk onderscheiden. Bruinooge was sinds 2008 raadslid in Reimerswaal.

► A. DUIJZER, BRAKEL

Arie Duijzer is koninklijk onderscheiden. Duijzer was 26 jaar raadslid, waarvan een deel ook fractievoorzitter. Eerst was hij raadslid in Brakel en na de fusie in Zaltbommel.

► J. LOCK, GIESSENBURG

Jan Lock is koninklijk onderscheiden. Vijftien jaar was hij raadslid. Eerst in de gemeente Giessenlanden en na de fusie in Molenlanden.

► G. PLOEG, BARNEVELD

Gert Ploeg is koninklijk onderscheiden. 24 jaar lang was hij raadslid in Barneveld.

► B. DE RUITER, ARNEMUIDEN

Bart de Ruiter is koninklijk onderscheiden. Vanaf 1997 was De Ruiter bestuurslid en fractieondersteuner. Vanaf 2002 tot en met 2010 was De Ruiter raadslid voor de SGP in Middelburg.

► M. OVERBEEKE, MIDDELBURG

Marc Overbeeke is koninklijk onderscheiden. Vanaf 2006 was hij fractieassistent. Vanaf 2010 werd hij raadslid in Middelburg.

► D. SCHEELE, VEENENDAAL

Dave Scheele is koninklijk onderscheiden. In drie plaatsen was hij SGP-bestuurslid. In twee plaatsen was hij 'commissielid' en in de laatste twaalf jaar was hij raadslid in Veenendaal.

► R. VAN DER VELDE, SLIEDRECHT

Ronald van der Velde is koninklijk onderscheiden. Voor de SGP is Van der Velde het bestuurslid dat al meer dan 100 SGP-leden heeft aangebracht.

► C. WEERHEIM, PIJNACKER

Cock Weerheim is koninklijk onderscheiden. Sinds 1994 was hij afwisselend raadslid en zogenoemd 'buitenraadslidmaatschap'.

Zeeuwse SGP Familiedag

Ôogtepunten

- Kijkje achter de schermen bij het werk van de SGP-fractie
- Unieke rondleiding door het Statencomplex, het hart van de provinciale democratie
- Bezoek de Kloostergang: vroeger het centrum van het geestelijk leven van de Norbertijnen
- Meet & Greet met de Commissaris van de Koning
- Fotospeurtocht voor de kinderen
- Stegentocht: verborgen steegjes van Middelburg ontdekken
- Rondvaart: Zeeuwse hoofdstad vanaf het water verkennen

Ook op 4 juni
Middelburg VOLkoren: op veel plekken in Middelburg treden koren op.

D.V. zaterdag
4 juni 2022

van 10:30 uur
tot 14:00 uur

Provinciehuis,
Abdij 6, Middelburg

Alle leden zijn van harte welkom!
Meer informatie en aanmelden op
zeeland.sgp.nl/familiedag

SGP STATENFRACIE
ZEELAND

Geef vervolgde christenen podium in parlement

Halverwege augustus 2021 landt ergens in Europa een vliegtuig. Dat vliegtuig brengt het echtpaar Shafqat en Shagufta uit Pakistan naar ons continent. Ze zijn ontsnapt aan een doodvonnis. In 2013 wordt tegen beiden aangifte gedaan. Shagufta zou sms'jes met laster tegen de profeet Mohammed hebben verstuurd. De berichten zijn in het Engels, ook al spreekt zij op dat moment geen woord van die taal. Met zes of zeven auto's komt de politie aangereden en arresteert het echtpaar ruw.

DOOR STICHTING HULP VERVOLGDE CHRISTENEN (HVC)

Ze belanden in de cel. Bijna een jaar later volgt, na een rommelig proces, het vonnis: de doodstraf voor beiden. De grondslag voor deze schokkende veroordeling vormen de strenge blasfemiewetten in het islamitische land. Die zetten zware celstraffen of zelfs de doodstraf op het beledigen van de koran, de profeet Mohammed of Allah. Een groot

deel van de blasfemiebeschuldigingen is gericht tegen christenen om die dwars te zitten, terwijl die nog geen twee procent van de bevolking uitmaken.

IN DE DODENCCEL

Shafqat en Shagufta zitten lang in hun dodencel, gescheiden van elkaar. Direct na hun veroordeling is er een hoger

beroep aangespannen, dat eindeloos vertraging oploopt. In 2018 ontfermt advocaat Saif-ul-Malook zich op verzoek van Stichting HVC (Hulp Vervolgde Christenen) en andere organisaties over de zaak. Hij heeft ervaring met dergelijke rechtszaken: hij voerde ook de verdediging van de in 2018 vrijgesproken Asia Bibi. HVC betaalt de advocaat en

de kosten van de juridische procedure, ondersteunt de vier kinderen van het echtpaar en geeft in Nederland bekendheid aan de zaak.

INTERNATIONALE DRUK

In samenwerking met de SGP, CU, CDA en andere hulporganisaties start HVC begin 2021 een petitie, waar meer dan 16.000 Nederlanders hun handtekening onder zetten.

De christelijke politieke partijen maken zich ook in het parlement sterk voor de vrijlating van het echtpaar. De Tweede Kamer vraagt toenmalig minister Blok van Buitenlandse Zaken om bij Pakistan aan te dringen op hun vrijlating. Vanuit het Europees Parlement klinkt een soortgelijke oproep aan de Europese Commissie, geïnitieerd door Euro-parlementariër Peter van Dalen. Het Europarlement neemt eind april 2021 een resolutie aan waarin het eist om de voorkeursbehandeling van Pakistan in handelsrelaties te herzien, vanwege de blasfemiewetten in het land.

Onverwacht komt er vaart in de rechtszaak. Drie dagen lang verdedigt advocaat Malook het echtpaar in het Hoogerechtshof in de hoofdstad Lahore. De ontknoping is verrassend: Shafqat en Shagufta ontvangen vrijspraak.

“BRENG KILLE CIJFERS
OVER GELOOFSEVERVOL-
GING TOT LEVEN DOOR
HET LIJDEN ACHTER DIE
CIJFERS VOELBAAR TE
MAKEN.”

BESCHEIDEN SUCCES

De internationale druk is een van de factoren die tot de vrijspraak leiden. Pakistan blijkt gevoelig voor deze pressie, zeker na de wereldwijde aandacht voor de zaak van Asia Bibi, die ook in eerste

instantie op grond van de Pakistaanse blasfemiewetgeving was veroordeeld tot de doodstraf.

De vrijspraak van het echtpaar is een bescheiden succes in de strijd tegen het onrecht dat miljoenen christenen dagelijks ondergaan. Bescheiden, want alleen al in Pakistan zitten nog tientallen christenen om dezelfde reden als Shafqat en Shagufta gevangen.

BESCHERMING CHRISTENEN VIA REGEERAKKOORD

Korter alternatief: Positieve ontwikkeling Nederland zet zich in voor geloofsvrijheid en dat is hard nodig. Een positieve ontwikkeling is dat sinds het regeerakkoord van 2017 er expliciet aandacht is voor de kwetsbare positie van christenen. Daarbij is het mandaat van de Speciaal Gezant voor Religie en Levensovertuiging, dat in 2019 startte, verlengd. Ook het nieuwe Platform Pleitbezorging Geloofsvrijheid kan met goede voorlichting aan bewustwording werken over het ontbreken van godsdienstvrijheid. Dit platform bestaat naast HVC uit Open Doors, Jubilee Campaign, SDOK en Middle East Concern.

Toch ziet politiek Den Haag de strijd voor vervolgd christenen te veel als een christelijke hobby. Zij veralgemeniseert het thema door het te bundelen met bijvoorbeeld lhbt-rechten in ontwikkelingslanden. Terwijl de godsdienstvrijheid in veel landen afneemt en van alle religieuze groeperingen christenen het meest getroffen worden door vervolging. Die heeft in het Midden-Oosten de afgelopen decennia zelfs genocidale trekken gekregen.

MAAK VERVOLGING VOELBAAR

Wat kunnen christelijke partijen, wat kan de SGP meer doen? Gedurende de rechtszaak van Shafqat en Shagufta deed de broer van Shaqfta een indringend beroep op de Tweede Kamer om zich in te zetten voor een rechtvaardig proces van het echtpaar. Dit heeft de Tweede Kamer gemotiveerd om zich voor hen in te zetten. Hier liggen kansen. Breng kille cijfers over geloofsevervolgving tot leven

“GODSDIENSTVRIJHEID
IS GEEN BIJZAAK.
HET IS ONMISBAAR
VOOR EEN VRIJE
MAATSCHAPPIJ.”

door het lijden achter die cijfers voelbaar te maken. Laat de christelijke politieke partijen strijders voor godsdienstvrijheid uitnodigen. Geef voorvechters van religievrijheid als advocaat Malook – hij is zelf moslim – een podium in de Tweede Kamer. HVC brengt verhalen van vervolgd christenen dichtbij, waardoor ze een gezicht krijgen. Geef die waar mogelijk een stem in het parlement. Wellicht geeft dit ook seculiere partijen meer gevoel van urgentie als het om geloofsvrijheid gaat.

GEEN BIJZAAK

Tegelijk moeten we realistisch blijven. De impact van Nederland wereldwijd is relatief klein. De EU vormt een veel groter economisch machtsblok en kan daarom meer pressie uitoefenen op landen met geloofsevervolgving. Het is daarom een treurige vertoning dat onder andere door de lobby van D66 er nog steeds geen nieuwe speciaal gezant voor godsdienstvrijheid is benoemd door de EU. De functie is al sinds 2019 (!) vacant. Ook in het Europees Parlement kan de het bieden van een podium aan vervolgd christenen mogelijk een verschil maken.

Godsdienstvrijheid is geen bijzaak. Het is onmisbaar voor een vrije maatschappij. De noodzaak ervan doet zich in Nederland voelen, maar nog veel meer in landen als Pakistan, Saoedi-Arabië en Myanmar. Daar kost het ontbreken aan die vrijheid mensenlevens. Achteroverleunen past daar niet bij. ◀

vakkundig
Houtmanschap
sinds 1923

De Grebbe
— TIMMERFABRIEK —

Kozijnen Maatwerk Deuren

Remmerden 19F, 3911 TZ Rhenen
(0317) 61 27 34, de-grebbe.nl

Spek Accountants en Belastingadviseurs

De financiële dienstverlener,
actief in de Randstad!

Spek

Accountants
Belastingadviseurs

Krimpen aan den IJssel
0180 591581
info@spek.nl

www.spek.nl

Verdediging van het christelijk geloof

Vandaag de dag is Guido de Brès vooral bekend als opsteller van de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Maar hij schreef meer werken. Zo publiceerde hij in 1555 anoniem zijn eerste boek, getiteld *Le Baston de la foy chrestienne*, ofwel *Het wapen van het christelijk geloof*.

DOOR JAN SCHIPPERS

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

Schouder aan schouder staan hier de werken die het christelijk geloof verdedigen en verklaren. Links een uitgave van *Le Baston*.

Destijds vond dit boek gretig aftrek. Binnen twaalf jaar verschenen zeventien uitgaven. Helaas werden er talloos veel verbrand door de Inquisitie, waardoor een origineel exemplaar nu uiterst zeldzaam is. Wat was de aanleiding voor het schrijven van dit boek? *Le Baston* is een reactie op *Le bouclier de la foy* (Het schild van het geloof) van de hand van Nicole Grenier, waarin de rooms-katholieke leer uiteengezet en die van de kerkhervormers wordt bestreden, omdat zij vijanden van de waarheid zouden zijn. Guido de Brès is rond de 30 jaar oud als hij *Le Baston* schrijft. Of beter gezegd: samenstelt. Het boek bevat namelijk voornamelijk citaten: teksten uit de Bijbel, uit geschriften van 44 kerkvaders en uitspraken van veertien kerkelijke concilies. Aan de hand van de bronnen laat Guido zien dat de leer van de Reformatie in overeenstemming is met de Heilige Schrift en spoort met de leer van de christelijke kerk vanaf haar vroegste tijd. Het boek toont Guido's grote belezenheid en ijverige studiezin, temeer als we bedenken dat hij korte tijd geleden, rond z'n 25e jaar is overgaan tot het protestantse geloof. Hij moet dus veel aan zelfstudie hebben gedaan en ook veel kennis hebben opgedaan in de jaren 1548-1552, tijdens zijn ballingschap in Londen. In de 'Vreemdelin-

genker' aldaar ontmoette hij reformatoren zoals Martin Bucer, Johannes à Lasco, Maarten Micron en Petrus Martyr Vermigli.

INHOUD VAN HET BOEK

Guido droeg het boek op aan de gemeente van Rijsel die hij van 1552 tot 1555 heeft gediend. Aan zijn gemeentelieden wilde hij een wapen in handen geven ter verdediging van het christelijk geloof. "Mijn vrienden ... als ik dit boek, waarin niets van mijzelf, maar alles van de oude leraren is, aan deze vijanden van de vaders aanbied als belijdenis van mijn geloof, dan twijfel ik er niet aan of ik word als een boosaardige ketter veroordeeld om levend verbrand te worden." *Le Baston* is dus ook een uitgebreide versie van de belijdenis, die Guido vijf jaar later samenvatte in de *Confession de foy*, het geschrift dat wij nu kennen als de Nederlandse Geloofsbelijdenis. *Le Baston* telt 23 hoofdstukken, waarvan de eerste gaan over de drie-enige God, over de wet, rechtvaardiging en verzoening, de kerk, de sacramenten, de Heilige Schrift, het huwelijk etc. In deze bijdrage vraag ik vooral aandacht voor de drie laatste hoofdstukken, omdat die politieke relevantie hebben. Van hoofdstuk 21

luit de titel 'Niemand dwingen om te geloven'; daarna volgt 22: 'Overheden die de gelovigen vervolgen' en ten slotte 23: 'De burgerlijke overheid en haar macht'.

NIETS IS VRIJER DAN HET GELOOF

Het niet mogen dwingen tot geloven, betekent volgens De Brès niet, dat schuldig bevonden ketteren niet door de overheid behoren te worden gestraft, want het opschrift luidt: "Waarom men niemand met geweld tot het geloof moet dwingen, ook al behoren overtuigde ketteren gestraft te worden door de overheid". De Brès motiveert deze stelling met een lang citaat uit de *Divinae Institutiones* van Lactantius Firmianus (ca. 250-325), dat het geen zin heeft om geweld te gebruiken, omdat religie niet afgedwongen kan worden. "Men kan beter te werk gaan met woorden dan met slagen, om mensen gewillig te maken." Ook is er "een groot verschil tussen wreedheid en vroomheid, en waarheid kan niet worden verenigd met geweld, of rechtvaardigheid met wreedheid." Bovendien heeft een afgedwongen geloof geen waarde voor God, omdat dit geen geloof is. "Het geloof moet verdedigd worden, echter niet door te doden, maar door zichzelf te geven om gedood te worden; niet door wreedheid maar door geduld, niet door boosaardigheid maar door geloof. (...) Als u het geloof wilt verdedigen door bloedvergieten, door martelingen en door wreedheid, dan is zij niet verdedigd, maar verontreinigd en bezoedeld, want niets is vrijwilliger en vrijer dan het geloof."

WIE CHRISTUS VOLGT, VERVOLGT NIET

Guido citeert ook uit een preek van kerkvader Chrysostomus over de tekst in Mattheüs 13: "Laat ze beide tezamen opgroeien tot de oogst". Daar staat: "Hij (*de Heere*) verbiedt niet om de consistories van de ketteren en hun raden uit de weg te ruimen en om hen de mond te snoeren en de vrijheid om te spreken te beperken, maar Hij verbiedt wel om te doden." Een citaat van kerkvader Hieronymus spreekt klare taal: "Hij die vervolgd wordt, volgt Christus. Hij die vervolgt, volgt de antichrist." Guido schrijft: "De tirannen zullen niet ongestraft blijven, want zij die de kinderen Gods ter dood brengen door de handen van beulen, worden niet zelf door beulen gedood, maar zijn de beulen van hun eigen lichaam. Zoals blijkt bij Saul, die David vervolgte. (...) Zijn Antiochus en Herodus ongestraft gebleven voor hun dwingelandij tegen de kinderen Gods? Het is gebleven van niet."

ZWAARDMACHT OVERHEID

Betekent dit dat de overheid met de handen op de rug moet toezien hoe de samenleving wordt ontworcht door oproerige ketteren die uit zijn op ondermijning van de rechtsorde? Nee, want naar aanleiding van het oordeel dat Ananias en Saffira treft, merkt De Brès op: "Als Petrus buitengewone macht gebruikt (die de dienaars van het Woord en zij die met de kerkelijke tucht zijn belast echter niet dienovereenkomstig naar zich toe moeten trekken) om een verachting van de godsdienst, die nog verborgen en bedekt was, met de dood straffen, dan

moet men het niet vreemd vinden als de gewone overheid het zwaard gebruikt tegen hem die onmiskenbaar en duidelijk van een ketterij overtuigd zijn."

OVERHEID DOOR GOD INGESTELD

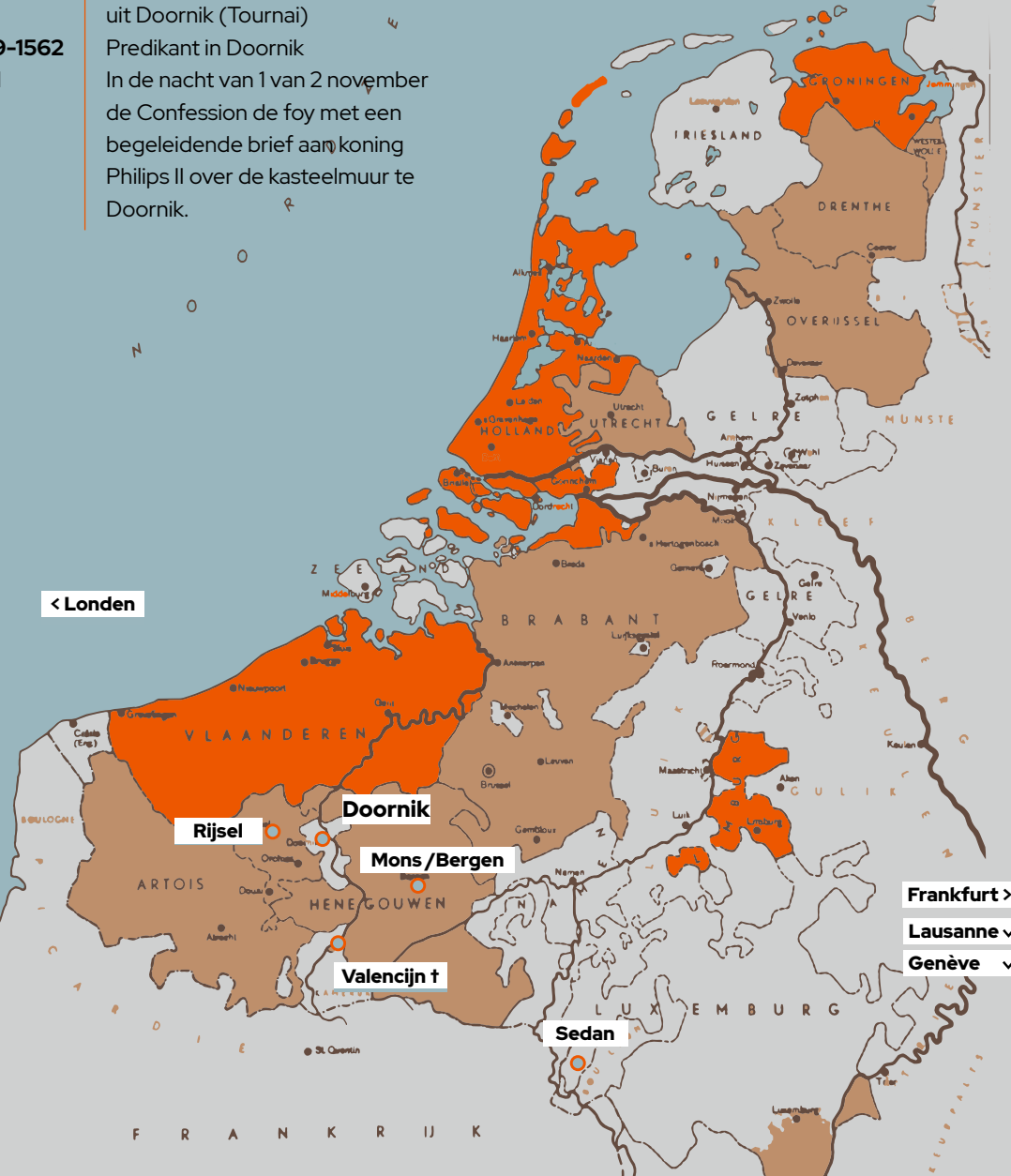
In het laatste hoofdstuk betoogt Guido aan de hand van Bijbelteksten (o.a. Deuteronomium 17, Psalm 82, Romeinen 13, I Petrus 2 en I Timotheüs 2) dat de overheid door God is ingesteld, hoe zij moet regeren, dat een christen een ambt bij de overheid mag bekleden en dat de christelijke gemeente voorbede voor de overheden moet doen. "Slechte overheden zijn evengoed door God gegeven als goede, dus moeten wij ze gehoorzamen, tenzij zij iets bevelen tegen God", zo stelt Guido. Een citaat van Augustinus benadrukt dat: "Het is niet onrechtvaardig wanneer slechte mensen macht hebben om te beschadigen, het geduld van de goeden op de proef wordt gesteld en de boosaardigheid van de slechten wordt gestraft." Een gezagsdrager moet geëerd worden, "niet uit eigenliefde, maar vanwege de orde. ... Vandaar komt het dat wij een heiden, die met macht en autoriteit bekleed is, eren, hoewel hij het niet waardig is, want hij verkrijgt zijn positie van God, maar dankt er de duivel voor. Want de macht die verdient dat men haar eert, vereist dat."

KEN UW BRONNEN

In 2009 bezorgde de Stichting Heruitgave Guido de Brès een nieuwe vertaling van deze eersteling van Guido. Een goede zaak, ook omdat hierdoor meer bronnen van het gereformeerde belijden beter toegankelijk worden gemaakt. Niet voor niets schrijft Guido in zijn *brief aan de gelovigen van Rijsel*, die als woord vooraf is opgenomen in dit boek: "Ondertussen vraag ik u in de Naam van God dat u niet lui of onachtzaam zult zijn, maar er vaak in zult studeren, om vertrouwd te raken met deze aangehaalde citaten, opdat door dit middel de regering van Jezus Christus bevorderd zal worden, en die van de duivel en de ongelovigen verwoest en vernietigd." ◀

Guido's leven in vogelvlucht

1522	Geboorte in Mons (Bergen) in Henegouwen.	1562-1566	Verblijf in Sedan, Frankrijk als rondtrekkend prediker.
1548-1552	Vlucht naar Engeland, verblijf in London.	1564-1565	Uitgave van Oraison au Seigneur (Gebed tot de Heer) en La Racine, source et fondement des Anabaptistes (De Wortel, bron en fundament van de Wederdopers).
1552-1556	Rondreizend predikant in de Zuidelijke Nederlanden, vestiging in Rijsel (Lille).	1566-1567	Predikant te Valencienn (Valenciennes).
1555	Le Baston de la foy chrestienne (Het wapen van het christelijk geloof).	1567	Gevangen gezet, ter dood veroordeeld en op 31 mei opgehangen in Valencienn.
1556-1559	Studie in Frankfurt, Lausanne en Genève.		
1559	Huwelijk met Catherine Ramon uit Doornik (Tournai)		
1559-1562	Predikant in Doornik		
1561	In de nacht van 1 van 2 november de Confession de foy met een begeleidende brief aan koning Philips II over de kasteelmuur te Doornik.		

Brussel moet meer doen voor geloofsvrijheid

De SGP wil dat de EU meer doet voor de vrijheid van geloof. Deze vrijheid zou hoog bovenaan het lijstje prioriteiten moeten prijken. Maar de Europese Commissie en Europees Parlement hebben het volledig uit het oog verloren.

DOOR BERT-JAN RUISSEN

LID VAN HET EUROPEES PARLEMENT VOOR DE SGP

Conferentie Noord-Korea

Als Guido de Brès nu had geleefd, zou hij vast opnieuw een geloofsbelijdenis over de muur hebben gegooid - dit keer in Brussel bij de EU-leiders. Met als bedoeling om ze te herinneren aan het belang van geloofsvrijheid.

Want het lijkt wel of de EU ieder jaar minder hecht aan geloofsvrijheid. Een nieuw dieptepunt was eerder deze maand. Mijn collega Karol Karski uit Polen schreef een rapport over vervolging van religieuze minderheden en benoemde specifiek de christenen. Maar andere fracties eisten dat hij ook over andere geloven gelijkwaardig zou schrijven. Toen Karski dat deed, wilden linkse en liberale fracties

ineens alle verwijzingen naar specifieke religieuze minderheden schrappen.

Zo bleef mijn nobele collega bijna met lege handen achter. Als SGP en gelijkgezinde partijen kwamen we in actie voor kritische passages over christenvervolging. Treurig is het dat christenen zo steeds meer roependen in de woestijn worden.

CHRISTELIJKE WORTELS

Ooit was het beter. De EU is gebaseerd op christelijke wortels. Uit barmhartigheid reikten de winnaars en verliezers van de Tweede Wereldoorlog elkaar de hand. Vrijheid en vrede waren het doel.

EU-GEZANT

Een speciale EU-gezant voor bevordering van geloofsvrijheid reisde de wereld rond namens ons machtige blok van momenteel 450 miljoen inwoners. En nu? Deze baan is feitelijk al 2,5 jaar vacant. Absurd lang!

De SGP schreef hierover al menige boze brief aan de Europese Commissie. Voorzitter Ursula von der Leyen zelf antwoordde eind 2021 dat 'de benoeming haar volle aandacht heeft'. Maar toch bleef de baan gewoon vacant. Zo moeilijk kan

het toch niet zijn een kundige kandidaat in de kaartenbak te vinden?

LEVENSGEVAARLIJKE LAKSHEID

Dit lakse beleid kost mensenlevens. Want terwijl Brussel oorverdovend stil blijft, neemt geloofsvervolging wereldwijd toe. Dagelijks zijn er verontrustende berichten uit landen als India, Myanmar, China en Noord-Korea. Christelijke en andere religieuze minderheden ondervinden aan den lijve discriminatie, foltering en moorden. Kerken worden in brand gestoken. Kerkgangers worden ter plekke geëxecuteerd.

STILTE DOORBREKEN

Om de Brusselse stilte te doorbreken, organiseert de SGP in het Europees Parlement regelmatig zelf hoorzittingen over geloofsvervolging. In maart sprak Kees van der Staaij nog in Brussel over de situatie in Noord-Korea. Bij eerdere conferenties getuigden slachtoffers over de vervolging in India en Myanmar.

Vele duizenden worden nog vervolgd om hun geloof, net als Guido de Brès. Dat moet ons en ook de EU blijven aanzetten tot actie - helaas ook nog na 500 jaar. ◀

“DIT LAKSE BELEID KOST MENSEN-LEVENEN.”

DE MISSIE: POLITIEK TASTBAAR MAKEN

Rody van Heijst is de nieuwe voorzitter van SGP-jongeren. Hij is 26 jaar oud en woont samen met zijn vrouw in Bergschenhoek. In het dagelijks leven is hij projectsecretaris voor de gemeente Delft. Daarnaast volgt hij de studie Bedrijfskunde via het NTI. Via dit interview maken de SGP-leden nader kennis met de nieuwe jongerenvoorzitter.

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

HOE HEEFT JOUW UNIEKE ACHTERGROND EFFECT OP DEZE FUNCTIE?

"Ik ben opgegroeid in een onkerkelijk gezin, maar dankzij mijn grootouders, die een belangrijke rol hebben gehad in mijn jeugd, was het christelijk geloof mij niet onbekend. Via mijn vrouw ben ik in aanraking gekomen met de kerk en daarna ging het christelijke geloof voor mij leven. Ik mocht tot persoonlijk geloof komen, belijdenis doen en mij laten dopen. Ik probeer met een zekere nuchterheid tegen zaken aan te kijken. Daar heb ik, denk ik, het voordeel bij dat ik geen culturele bagage meedraag vanuit mijn jeugd. Tegelijkertijd kan dit ook mijn valkuil zijn. Daarom ben ik blij dat ik kan terugvallen op de rest van het bestuur."

AAN WAT VOOR VOORZITTER IS NU BEHOEFTE?

"We leven in een sterk gepolariseerd land waarbij het christendom steeds vaker onder vuur komt te liggen. Als voorzitter wil ik, samen met de rest van de organisatie, vooroplopen en het christelijk geluid laten horen. Want dat is wat ons bindt! Ik denk ook dat de rol mij past om dicht bij onze leden te staan."

WAT ZIJN JE PLANNEN?

"Ik wil mij hardmaken voor het klassiek-christelijke geluid op thema's als 'prolife' en de waarde van het gezin als hoeksteen van de samenleving. Maar ik wil ook sterk gaan staan voor christelijke onderwijs. De komende jaren zal de vrijheid van onderwijs steeds meer onder druk komen te staan."

DE OPKOMST BIJ DE LAATSTE VERKIEZINGEN WAS LAAG. HOE KRIJG JE NIEUWE GENERATIES MEER BETROKKEN?

"De meeste jongeren hebben niet zoveel met politiek en het debat. Het staat vaak te ver weg. Door kinderen en jongeren

vroeg te betrekken, via bijvoorbeeld gastlessen, hoop ik politiek tastbaar te maken voor hen, zodat ze weer aanhaken. Het is erg belangrijk dat jongeren zich herkennen in hun vertegenwoordiging. Daarom is het ook belangrijk dat de SGP voldoende jongeren op de verschillende kieslijsten heeft."

EN HEB JE EEN POLITIEK VOORBEELD?

"Een politiek voorbeeld heb ik niet zozeer. Ik waardeer verschillende politici in hun werk. Maar als ik dan toch iemand moet noemen, heb ik bewondering voor CDA-Kamerlid Derk Boswijk. Dat heeft vooral te maken met de (V)MBO-achtergrond die we delen."

WAT IS (A)TYPISCH SGP AAN JOU?

"Een rotsvaste basis vanuit de Bijbel, gecombineerd met een politiek-conservatieve koers, maakt dat ik mij verbonden voel met de SGP. Desalniettemin zal ik altijd een beetje een vreemde eend in de bijt blijven, vanwege mijn achtergrond. Dat is niet erg. Dat geeft kleur en verscheidenheid aan onze mooie partij." ◀

MIJN BOODSCHAP AAN DE JONGEREN VAN DE SGP:

Word lid en sluit je bij ons aan! Ook als je (nog) niet zoveel politieke interesse hebt. SGP-jongeren organiseert namelijk ook heel veel andere activiteiten voor ontmoeting en bezinning, variërend van sporttoeren en barbecues tot een studiekekring.

Het **RD** geeft me inzicht in de christelijke waarden die ik mijn leerlingen mee wil geven.

Corstiaan | Directeur basisschool

De een leest graag persoonlijke verhalen, de ander zoekt verdieping bij het nieuws. Maar allemaal hebben we behoefte aan goede, evenwichtige en eerlijke informatie. Aan zicht op het Bijbelse perspectief in ons bestaan.

Het RD wil helpen verder te kijken dan jezelf.

RD, de krant voor het hele verhaal.

Scan mij

Het RD is er ook voor jou.

Ga naar rd.nl/banier

Ontdek het RD 4 weken lang vanaf 4 euro.

rd
reformatisch
dagblad

Paars en Putten

“Wat zal het jaar 1990 ons brengen? Wij weten het niet. Allerlei vermoedens worden geopperd en verwachtingen uitgesproken. Ten aanzien van het nationale en internationale gebeuren. Wij hebben echter in de achterliggende maanden gezien in hoe korte tijd lang gevestigde verhoudingen volstrekt kunnen veranderen door onverwachtse gebeurtenissen.” Met deze woorden gaf partijleider Van der Vlies uitdrukking aan de beperktheid van mensen. Hij verwees naar de gebeurtenissen die een paar maanden voor januari 1990 plaatsgevonden hadden in Oost-Europa. Wie had een jaar geleden kunnen voorzien dat de Berlijnse Muur zou vallen?

DOOR WIM FIERET

Dat einde van het naoorlogse tijdperk bracht veel onzekerheid met zich mee. Hoe zou in dat totaal nieuwe bestel de Russische leider Gorbatsjov zich gedragen? Zou de wereld veiliger worden? Te midden van alle onzekerheid noemde Van der Vlies één zekerheid: als een volk de geboden van de Heere verlaat, heeft dat het ergste te vrezen. Daartegenover staat: “Een gelukkig volk daarom, dat op goede gronden en ondanks veel strijd van binnen en van buiten mag geloven dat de Heere zijn bewaarder is.”

INEKE STINISSEN

Deze woorden waren te lezen in *De Banier* van 11 januari 1990. Dat nummer zal bij de meeste abonnees een paar dagen later op de deurmat gevallen zijn. Inmiddels was er over de comapatiënte Ineke Stinissen een ingrijpend besluit genomen. Deze mevrouw had ten gevolge van een narcosefout zestien jaar in coma gelegen. Ze werd op kunstmatige wijze in leven gehouden. Toen bleek dat ze menselijkerwijs gesproken niet meer zou ontwaken, wilde haar man haar leven laten beëindigen. Het resultaat van een lange juridische strijd was dat op 8 januari 1990 de behandeling gestaakt werd. Ze overleed elf dagen later.

Tweede Kamerlid mr. dr. J.T. van den Berg bracht dit aangrijpende gebeuren tijdens de behandeling van de begroting van justitie ter sprake. Met ernst wees hij het kabinet erop dat de goddelijke normen richtinggevend zouden moeten zijn: “Helaas moet vastgesteld worden dat de christelijke normen en waarden in hoog tempo worden uitgehold.” Dat heeft niet alleen gevolgen voor de visie op het einde van het leven, zoals in het

geval van mevrouw Stinissen, maar ook voor het begin. In het verslag van de genoemde bijdrage van Van den Berg is te lezen: “Uitgebreid werd ook stilgestaan bij het vreselijke verhaal over de pasgeborene gehandicapte baby die, ondanks dat het goed mogelijk was, willens en wetens niet is geopereerd, en daarna is gestorven. Ouders en medici besloten daartoe omdat het pasgeborene kind geen goede levensverwachting had.”

Zwart-witfoto in 1995

Een eerste kleurenfoto in 1997

Hoogwater op de voorkant van
De Banier in 1995

DE STEM VAN HET WATER

Deze ontwikkelingen vervulden SGP'ers met grote zorg. Het zou niet te verwonderen zijn als de Heere ons land met Zijn oordelen zou treffen. Moest de ernstige wateroverlast begin 1995 als een oordeel gezien worden? Veel inwoners van onder meer de Betuwe moesten noodgedwongen geëvacueerd worden. Het was spannend: dijken langs de Waal, de Maas en de IJssel stonden op springen. Vooral bij Ochten was de situatie kritiek. Kamerlid Van den Berg bezocht die gebieden. Vol indrukken schreef hij wat hij had gezien: "Het was tijdens ons bezoek beklemmend te zien, hoe het water opdrong. Wij maakten een rit met aangepast materieel door ondergelopen straten. Bij veel huizen deden de bewoners door middel van wallen van zandzakken wanhopige pogingen het water nog zo veel mogelijk buiten de deur te houden." Er ging een sprake van uit. Het was de stem van het water: "Ik moet het anders zeggen. Moeten wij daarin niet opmerken het spreken van de Almachtige God? (...) Wat zijn zij gelukkig, die ook in zulke omstandigheden mogen beleven dat alles hun niet bij geval, maar uit Gods Vaderlijke hand toekomt."

VARKENSPEST

In 1997 vond een uitbraak plaats van varkenspest. Deze had uiteraard grote

gevolgen voor de sector. De handel in varkens kwam vrijwel stil te liggen. Stallen raakten overvol. Duizenden dieren werden noodgedwongen afgeemaakt. Veel varkensboeren waren ten einde raad. In deze bewogen tijd deed Van der Vlies het voorstel aan het kabinet om in contact te treden met kerken met de vraag om de nood van de tijd in het gebed te gedenken. De varkenspest was overigens niet de enige reden voor zorg, zo maakte Van der Vlies duidelijk: "Wij beseffen heel wel dat de ernst der tijden veel meer omvat dan genoemde dierziekten – ik denk aan het geestelijk klimaat waarin wij leven, aan bijvoorbeeld abortus provocatus en euthanasiewetgeving en nog wel veel meer – maar is het daarom nog niet onjuist om de varkenspest te zien als directe aanleiding voor dit verzoek." Het verzoek werd niet ingewilligd.

PAARS

In de vaderlandse politiek deed zich in 1994 een aardverschuiving voor. Bij de Tweede Kamerverkiezingen in mei verloor het CDA 20(!) zetels. Grote winnaars waren de VVD en D66. Ook om een andere reden was het resultaat van deze verkiezingen voor de SGP teleurstellend: de derde zetel ging verloren. Van der Vlies schreef erover: "Slechts één keer eerder kwam het voor, namelijk in 1937. Toen verloor de SGP haar derde zetel. Laten we eerlijk zijn, we zijn aangeslagen en teleurgesteld." De christelijke politiek ging getalsmatig sterk achteruit. Dat betekende veel: "De uitslag is niet minder dan een dreigend oordeel over land en volk. Steeds bruter en brutaler blijkt dat men het Woord van God en de heilige Wet des Heeren niet als richtsnoer en norm wenst. De rechtvaardige oordelen daarover worden niet gevreesd."

De niet-confessionele (*seculiere*) meerderheid werd zichtbaar in het nieuwe kabinet. Voor het eerst sinds 1918 zaten geen confessionele (*gelovige*) partijen in de ministersploeg. Het eerste paarse kabinet kwam tot stand onder leiding van Wim Kok, de voorman van de PvdA. Zijn partij, rood, werkte samen met liberalen die aangeduid worden met de kleur blauw. Die kleuren gemengd hebben als resultaat paars. Van de pragmaticus Kok is de uitspraak bekend over het afschudden van ideologische (socialistische) veren. Dat paste helemaal in het tijdperk van ontideologisering sinds de val van de muur, waardoor de vroegere tegenpolen de PvdA en de VVD een kabinet konden vormen.

Op ethisch gebied werden er wissels omgezet. Bij het aantreden in 1998 van het tweede paarse kabinet schreef Van der Vlies: "Paars II, de kiezers hebben deze nieuwe start mogelijk gemaakt. Wij zullen het weten, diepe sporen zullen worden getrokken. Het secularisatieproces vraagt in toenemende mate zijn tol."

ds. Hovius

PUTTEN

Binnen de partij werd opnieuw gediscussieerd over de positie van de vrouw. Dit onderwerp kwam regelmatig terug. In september 1993 werd in Putten een belangrijke vergadering gehouden. Het

hoofdbestuur gaf de volgende samenvattende verklaring uit: "De huishoudelijke vergadering heeft op 25 september jongstleden uitgesproken dat het ambt en de taak van de regering in politieke zin, verstaan naar het getuigenis van de Heilige Schrift, toevertrouwd is aan de man. (...) In de SGP is het regeerambt nooit los gezien van het lidmaatschap van de kiesvereniging." Deze uitspraak viel niet bij iedere SGP'er en sympathisant van de partij in goede aarde. Ook binnen het hoofdbestuur rommelde het. Partijvoorzitter ds. W. Chr. Hovius en secretaris, C.G. Boender stelden hun zetel ter beschikking. Zij konden zich niet vinden in het ingenomen standpunt. De onrust had gevolgen. Van der Vlies schreef naar aanleiding van het verlies van de derde zetel in 1994 dat het besluit 'Putten' voor kiezers aanleiding vormde "om of deze keer niet te gaan stemmen of voor een keer op de RPF te stemmen, opdat er een signaal in de richting van de SGP zou gaan, een signaal in de richting van onbegrip, dan wel diepe teleurstelling. Ik parkeer mijn stem tijdelijk bij de RPF (een voorganger van de ChristenUnie), zo zei iemand mij". Het hoofdbestuur suggereerde dat de veranderde tijdgeest een van de oorzaken voor kritiek op 'Putten' was: "Dringt de emancipatiegeest ook niet door in onze gelederen? Worden

wij niet langzaam maar zeker meegezogen door de geest van de tijd?"

OOTMOED

De ontwikkelingen in de samenleving waren zorgelijk. Deze mochten echter niet leiden tot wij-zij-denken. Er is geen reden voor zelfverheffing. In dit verband schreef Van der Vlies naar aanleiding van de verkiezingsuitslag in 1994 onder meer: "Ook wij staan schuldig! Wij hebben te weinig de wacht bij al deze tendensen betrokken, wij waren te weinig een zoutend zout en een lichtend licht. Integendeel, verdeeldheid, versnippering, kerkelijk en maatschappelijk."

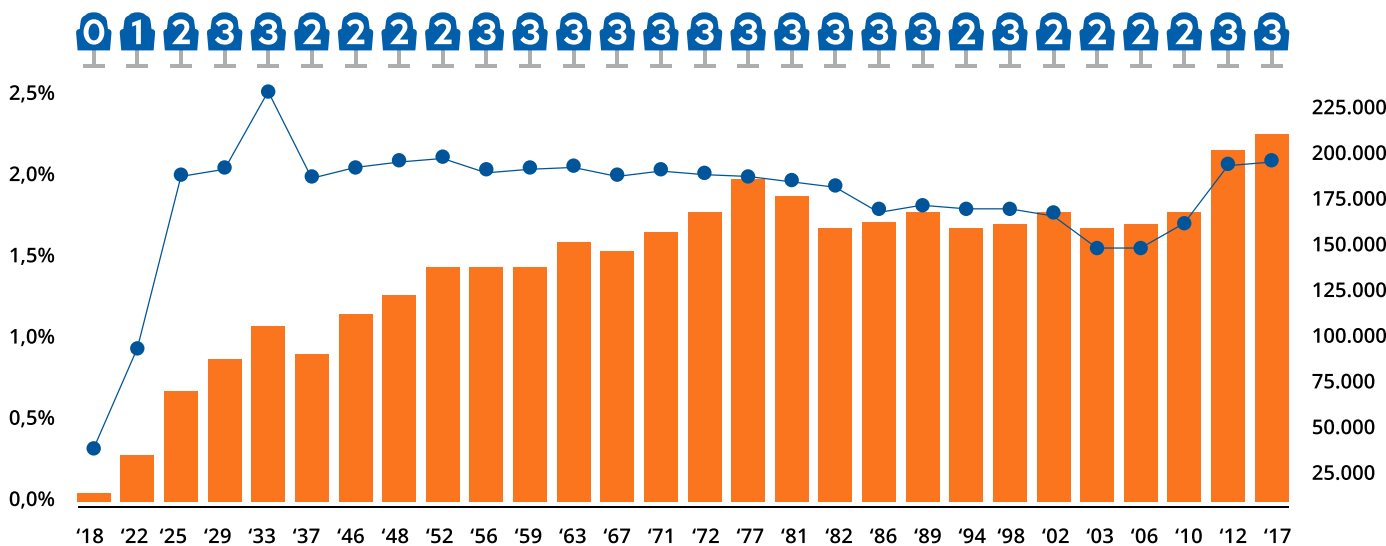
Vier jaar later stelde de tweede voorzitter ds. J.H. van Daalen dat eveneens aan de orde toen het tweede kabinet-Kok aantrad: "O, laten we ervoor waken ons niet te verheffen boven anderen, omdat wij het Woord van God en Zijn geboden nog als richtsnoer begeren. Ons past enkel ootmoed... en ootmoed... en ootmoed. Is het ons al tot schuld geworden dat ons volk voor het grootste gedeelte met de Heere, met Zijn Woord, met Zijn dienst en met Zijn dag heeft afgerekend?" Een ernstige oproep om niet alleen naar buiten, maar ook naar binnen te kijken.

Kamerlid J.T. van den Berg

Minister-president Wim Kok

De Tweede Kamer wordt uitgebreid van 100 naar 150 zetels

VAN DEN BERG
verzekeringen

'duidelijk advies
voor het MKB'

VERZEKERINGEN VOOR

PARTICULIEREN | ZZZP | MKB

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergnl - kantoorvandenbergnl

**Esther (4) is wees,
geen familielid kan
voor haar zorgen...**

...ze woont nu bij een zus van
haar oma, maar zij is te zwak om
goed voor Esther te zorgen.

Stichting Stéphanos helpt
kinderen als Esther met onderdak,
voedsel, kleding, medische zorg
en (Bijbels) onderwijs. Ze horen
over de Heere Jezus en krijgen
een toekomst! **Helpt u mee?**

Sponsor een kind als Esther
vanaf **€ 20,-** per maand!

Of doneer 4 kinderbijbels voor **€ 20,-**

Scan de QR code, ga naar
www.stephanos.nl/ikhelp of
maak uw bijdrage over op
NL74 RABO 0335 3074 50
t.n.v. Stéphanos.

Stéphanos
www.stephanos.nl

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

Waar gaan we die huisvesten?

DOOR MENNO DE BRUYNE

Er moeten tussen nu en 2030 1 miljoen woningen worden bijgebouwd om iets te doen aan het schrijnende huizentekort en de torenhoge prijzen. Tegelijk heeft Brussel besloten om bovenop enorme aantallen asielzoekers nóg eens extra migranten welkom te heten. Een kind begrijpt dat die twee politieke doelstellingen niet met elkaar te verenigen zijn zonder België of delen van Duitsland te veroveren.

IN DE KOU

Iemand die wél wijst op het schizofrene beleid, is Martin Sommer, journalist van de Volkskrant. Hij haakte in zijn column eind april aan op burgemeester Schuil-ling van Groningen (VVD), tevens lid van het Veiligheidsberaad van Hubert Bruls (burgemeester van Nijmegen, CDA) dat alle gemeenten wil verplichten tot dwanghuisvesting voor asielzoekers.

GEREKTE PROCEDURES

Sommer neemt het op voor burgemees-ters die daar niets voor voelen:

de Volkskrant

"Ik ken burgemeesters waarvoor ik m'n hand in het vuur steek, en die toch hebben gesmeekt om het asielzoekerscentrum in hun gemeente niet weer open te stellen. Want het draagvlak onder de bewoners is zeer dun ijs. Er wordt inderdaad onderscheid gemaakt tussen een vluchteling uit Oekraïne en een asielzoeker die zich meldt in Ter Apel. Niet uit vreemdelingenhaat, maar omdat het niemand ontgaat dat de helft van de asielzoekers niet in aanmerking komt voor een verblijfstatus. Van de helft die, vaak na ellenlang gerekte procedures moet vertrekken, gaat slechts de helft daadwerkelijk weer weg..."

Staatssecretaris Van der Burg (Asiel en Migratie) vertelde over de bussen van mensensmokkelaars waarmee asielzoekers dagelijks voor de deur van Ter Apel worden afgezet. Ze zijn dan al door zeker vier landen gekomen, waar ze zich op grond van de Europese Dublin-regel hadden moeten melden. Gebeurt niet. (...) Na de coronadip staat de wekelijkse teller weer op duizend nieuwe asielverzoeken, evenveel als op het hoogtepunt van de Syrië-oorlog. Maar naarmate het asielprobleem dringender wordt, lijkt het wel alsof er minder over gesproken kan worden.

Op de opiniepagina's gaat het over xenofobie, het kabinet gaat dwang organiseren met vier aanmeldcentra in plaats van één en verplichte herverdeling over de provincies. Het probleem wordt uitgesmeerd, niet opgelost.

HARDHANDIG TERUGGEFLOTEN

Onder Sybrand Buma durfde het CDA nog een debat aan over migratie, maar de partij is in haar schulp verdwenen. De VVD verzoekt vriendelijk om moeilijke vragen een deur verder te stellen. Lode-wijk Asscher van de PvdA dacht een tijdje voorzichtig aan een quotum, maar werd hardhandig teruggefloten. De nieuwe partijleider Attje Kuiken was woord-voerder Asiel en Migratie. Zij heeft zich nu voorgenomen om de samenwerking met GroenLinks uit te bouwen. Ook uit haar mond zullen we het woord asielquotum dus vermoedelijk niet vernemen.

Migratie-enthousiasten verwachten dat de onhoudbare toestroom van asielzoekers zal stokken door het EU-voornemen om ruimhartiger werkvergunningen te verlenen. Dat zou leiden tot de veelbe-zongen 'circulaire migratie' – na gedane arbeid zouden migranten terugkeren naar het land van herkomst.

Het lijkt me een argument uit het onge-rijmde: het recht om asiel aan te vragen verandert hier niet door, en evenmin de aantrekkingskracht van een land als Nederland, waar de asielzoeker, eenmaal geaccepteerd als statushouder, veel rechten geniet. Er zullen door de nieuwe EU-regel alleen maar meer mensen deze kant uit komen. Al enig idee waar we die gaan huisvesten?"

KIJKJE IN DE BUNKER

De proefrondjes 'Apenrots' zijn geslaagd. Niemand is verdwaald en iedereen vond het leuk, in ieder geval bijzonder. Dat opent de deur voor nieuwe rondleidingen door de Residentie en in het tijdelijke onderkomen van de Tweede Kamer. Twee zaterdagen zijn gereserveerd: **4 en 18 juni.**

Opgeven kan weer via mdebruyne@tweedekamer.nl of een appje op nummer 06 1254 1741. Kom kijken!

BUITENGEWOON GOED GEREgeld

Afspraken komen we na

Als u ergens niet op zit te wachten bij de aanschaf en montage van uw keuken, dan is het gedoe. Gelukkig hoeft dat ook niet. De bestelling, de levering én de montage, we doen het allemaal zelf. In eigen beheer en uiterst zorgvuldig. Wij doen alleen beloftes als we zeker weten dat we ze ook kunnen waarmaken. Doen zoals beloofd. Daar kunt u ons gerust aan houden.

Ruim 2130 beoordelingen
Qasa.nl | mei 2022

DB KEUKEN
GROEP

dbkeukengroep.nl/beloftes

INHOUD

06 Meditatie
Ds. G.W.S. Mulder

09 Binnenhof
Kees van der Staaij

10 Historisch overzicht
Roelof Bisschop

18 Vijftien portretten
Menno de Bruyne

26 Onvergetelijke debatten
Ardjan Boersma

30 Verkiezingen
C.S.L. Janse

34 Interview met de echtgenotes
Menno de Bruyne en Janie de Jong

40 SGP-museum
Menno de Bruyne en Sjon van der Ree Doolgaard

44 SGP en de macht
Menno de Bruyne

50 Rondje Binnenhof
Janie de Jong

54 Aandachttrekkers
Cornel van Beek

58 Interview met de fractie
Sjon van der Ree Doolgaard

Beste lezer,

Voor u ligt een speciale uitgave van het SGP-partijblad De Banier. Deze editie staat helemaal in het teken van het jubileum van de SGP-fractie in de Tweede Kamer. U kunt het dan ook als een cadeautje van de Tweede Kamerfractie aan alle SGP-leden beschouwen.

In 1918 deed de SGP, zo'n twee maanden na haar ontstaan, een poging om in de Tweede Kamer te komen. Dat lukte nog niet. Toen het in 1922 met ds. Kersten wel lukte, betekende dat de start van een periode die na 100 jaar nog steeds voortduurt. Een zegen om bij stil te staan! Het scheidt ook verantwoordelijkheid om met elke kans die we krijgen zo goed mogelijk onze staatkundig gereformeerde plicht te doen. Het besef dat bijna vier miljoen keer een stem op de SGP werd uitgebracht, is een motivatie om als SGP het beste voor ons land te zoeken. Ook in de toekomst, Deo volente.

In deze jubileumglossy krijgt u een overzicht waarin soms meer de persoonlijke en dan weer de meer inhoudelijke kant van onze fractiegeschiedenis. De inhoudelijke idealen mogen dan niet zozeer veranderd zijn, de mensen die dat mochten en mogen

doen hebben elk hun eigen kwaliteiten en bijzonderheden.

Kamerleden kunnen hun werk niet goed doen als er mensen zijn die hen ondersteunen. Verderop in dit nummer leest u meer over Kamer- en fractiemedewerkers. Tussendoor komt u langs het SGP-museum. Deze keer gebruiken we geen afzetlint. U komt dus heel dichtbij. Als u snel bent, ziet u nog net twee personen op de voorgrond plaatsnemen, want zij (Menno de Bruyne en Janie de Jong) hebben zojuist de laatste hand aan deze glossy gelegd. Al bladerend komt u ook nog langs een interview met de echtgenotes van (oud-)Kamerleden, langs een alle verkiezingen sinds 1918, een uitleg over hoe een wet wordt gemaakt, een greep uit de oude doos met nieuwsberichten en bijzondere momenten en debatten.

Wilt u liever even weg van het papier, dan volgt u een QR-code naar de jubileumwebsite. Maar als u wilt dat de SGP een toontje lager gaat zingen, moeten we u teleurstellen, want rond het midden van het blad wordt een samenzangavond aangekondigd. Een mooi moment om dit 'woord vooraf' nog net harmonieus af te sluiten en u de pagina te laten omslaan.

Veel lees- en kijkgenoegen.

SJON VAN DER REE DOOLAARD
eindredacteur

COLOFON

De Banier, jaargang 101, nummer 6

Dit is een speciale uitgave van SGP-partijblad De Banier ter gelegenheid van het 100-jarig jubileum van de SGP-fractie in de Tweede Kamer.

REDACTIE

Hoofdredactie:

D. van Meeuwen en
J.W. van Berkum

Eindredactie:

J.S. van der Ree Doolaard

Redactiecommissie:

M. de Bruyne, J. de Jong, J.A. Schippers
en F. van Amerongen – van de Weteringh
E debanier@sgp.nl
T 010 - 7200 770

ONTWERP EN OPMAAK

Co-productie: Rozemarijn Kunst - RoseK
Studio & Vormgeving: Studio De Groot –
grootsgedrukt.nl

DRUKWERK

De Groot – grootsgedrukt.nl

ADVERTENTIEWERVENING

Voor advertentiemogelijkheden en tarieven kunt u contact opnemen met Treffend & Co
E werner@treffendenco.nl

BEELDVERANTWOORDING

- p.2b, 3, 5, 13, 16, 23b, 25, 26, 34 - 36, 40,41, 49d,e,f, 50, 51, 55a, 58-61, 64: Cees van der Wal fotografie
- p.15: Tessa Posthuma de Boer
- p.17, 47: Studio Oost
- p. 22b: Gemeente Rotterdam (Stadsarchief)

- p.22d: RD
- p.23: a,c,d WebNL
- p.30: Studio De Groot
- p.40f: Garrafeiranacional.com
- p. 49b: RVD, flickr.com
- p.49g: RVD (Koninklijkhuus.nl),
- p.53: Corbino
- p.54f: Augustinusparochie.nl
- p.56: Tweede Kamer, flickr.com
- p. 57c: ANP Historisch Archief
- p.62,63: Jeroen van der Meyde, Fotogeniek

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zoveel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

► “Doch door de genade Gods ben ik, dat ik ben”

1 Korinthe 15:10

Bij de gratie Gods

Wat is eigenlijk gratie of genade? Het wil zeggen dat iemand krijgt wat hij niet heeft verdiend. De schuldenaar krijgt vergeving. Degene die zou moeten bezwijken onder Gods toorn, wordt gedragen door Zijn liefde. Deze belijdenis van Paulus in 1 Korinthe 15 is dus veelzeggend. Het is goed om deze woorden te overwegen bij het honderdjarig jubileum van onze Tweede Kamerfractie.

STAATKUNDIG

‘Bij de gratie Gods’; in elke wettekst wordt met deze uitdrukking onze afhankelijkheid van Gods genade verwoord. De uitdrukking stamt uit de Middeleeuwen. Ze werd toen gebruikt om de grens tussen wereldlijke- en kerkelijke macht te markeren. Daarbij werd de uitdrukking ook zelf in de twist betrokken. Het ging met de waardering van ‘de gratie Gods’ net als met het woord ‘geuzen’. Wat voor de één een schande was, was voor de ander een eer.

Wij leven in een parlementaire democratie. In dat verband gebruikte ds. G.H. Kersten het begrip in 1927. In een politieke rede zette hij onder verwijzing naar Calvijn uiteen dat wij de democratie als staatsvorm accepteren. Niet vanwege het ideaal van volkssoevereiniteit, maar ‘bij de gratie Gods’. Een ordelijk staatsbestuur is een gave van God. Er is in de achterliggende eeuw veel gepasseerd. Het is verderop in deze uitgave te lezen. Hier mogen we de goedheid van God belijden; nog altijd geeft Hij dat de ongebondenheid van de mensen wordt bedwongen.

NOODZAKELIJK

Zo is het ook Gods genade dat de SGP nu 100 jaar in het parlement vertegenwoordigd is. Genade betekent dat wij dat niet hebben verdiend. Wij zijn geringer dan deze weldadigheid en dan deze trouw van God. Ten aanzien van de regering zijn onze zorgen groot. Onder ons volk is het overtreden van Gods heilige geboden helaas veel geworden. Maar het past ons dat we in verootmoediging zoeken naar de laagste plaats aan Gods

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

genadetroon. “O Heere! Bij ons is de beschaamdheid der aangezichten, bij onze koningen, bij onze vorsten en bij onze vaders, omdat wij tegen U gezondigd hebben.” (Dan. 9:8)

PERSOONLIJK

En u, lezer, mag u bij ondervinding weten wat de genade Gods betekent? Paulus’ belijdenis staat tegen de diepe achtergrond van wat hij eerder de gemeente van God heeft aangedaan. Hij blaakte van zelfgenoegzaamheid. Niemand was zo ijverig als hij. Maar hij miste de oprechte

liefde tot God en de mensen. Toen God hem aan zichzelf ontdekte, hield hij slechts schade en schande over. Heeft u zo ook Christus nodig gekregen tot verzoening? Zalig wie zo naar Hem en Zijn gerechtigheid mag hongeren. Arme zondaren die Gods genade nodig hebben; zulke SGP’ers zijn er nooit genoeg.

God zuivert van de zonde. Zijn genadewerk houdt stand. Christus ging door de dood tot het leven. Wie door het geloof Zijn voetstappen mag drukken, mag met hoop in het leven staan. In alle aanvechting en crisis is hij immers door het geloof aan de levende Christus verbonden.

Voor de onbekende toekomst bidden we dat onze vertegenwoordigers zo hun werk mogen doen. Paulus besluit er zijn bekende hoofdstuk mee. “Zo dan, mijn geliefde broeders! Zijt standvastig, onbeweeglijk, altijd overvloedig zijnde in het werk des Heeren, als die weet, dat uw arbeid niet ijdel is in den Heere.” (1 Korinthe 15:58)

Fractievergadering

Tijd: Dinsdagmorgen 10.15 uur
 Locatie: Tweede Kamergebouw

Ik loop door de gangen en opeens hoor ik zingen. Het gezang komt uit een vergaderkamer. De SGP-fractie houdt daar haar wekelijkse fractievergadering.

GroenLinks, die daar vlakbij zit, is er inmiddels aan gewend en vindt het nog mooi ook. Deze morgen was Kees van der Staaij aan de beurt om de opening te doen. Er worden altijd een paar verzen van een toepasselijke psalm of geestelijk lied gezongen. Aan de hand van Johannes 14:15-24 gaf Kees enkele gedachten weer over het werk van de Heilige Geest. Het was immers de week voorafgaande aan het Pinksterfeest. Hij putte hierbij uit een preek van ds. Petrus van der Hagen (1641-1671), die hij had horen lezen. Zo'n opening heeft ook altijd een spits naar het persoonlijke leven en naar de politieke praktijk van alledag. Dat gebeurt aan de hand van een vraag waarover een gesprek met elkaar ontstaat. Aanwezig zijn de Kamerleden en ongeveer twaalf fractieondersteuners.

AGENDA

Er is een vaste agenda die onder de voortvarende leiding van Kees iedere dinsdagmorgen afgewerkt wordt. Rond 13.00 uur wordt de lunch gebruikt en rond 14.00 uur gaat de bel langdurig en penetrant door het hele Kamergebouw. De stemmingen gaan dan beginnen en de Kamerleden worden in de grote vergaderzaal verwacht. Het gebouw verandert dan in een soort bijenkorf met opengaande deuren en rennende Kamerleden.

Er is altijd veel te bespreken en dat gebeurt grondig. Er lagen ongeveer

80 (!) moties en amendementen klaar. Daar wordt die middag immers over gestemd. Voor de moties (Kameruitspraken) en amendementen (wetswijzigingsvoorstellen) worden meerderheden gezocht. De fractiemedewerkers, die vanuit hun eigen aandachtsgebieden en expertise dit voorbereiden, zetten een V (voor) of T (tegen) bij de voorstellen. Soms staat het er zo: V? Dat betekent dat er nog even nauwkeurig over doorgesproken moet worden. Bij een motie van Van Nispen (SP) die de doorwerking van 'meerouderschap' in wet- en regelgeving wil bevorderen, staat zo'n vraagtekentje dat je zomaar over het hoofd zou zien. Maar die motie krijgt toch echt geen steun van de SGP.

SPEERPUNTEN

Op de agenda staat ook een speerpuntennotitie over sociale veiligheid. Dat is van belang voor een aankomend voorstel over 'herziening zedendelicten'. Na de bespreking van dit voorstel kiest de fractie vooral voor de invalshoek om de rechtsgang voor slachtoffers te verbeteren. Soms worden er ook gastsprekers uitgenodigd, zoals onlangs Prof. dr. F.P.B. Osinga, hoogleraar Oorlogsstudies over de Oekraïneoorlog.

Aan het eind van de agenda is er altijd iemand die met een 'wijsheid van de week' komt. Dit keer ging het over de vroegere AR-politicus Jelle Zijlstra die in zijn tijd (jaren 60) al waarschuwde voor een toenemende kloof tussen regering en parlement.

Kortom: de fractievergaderingen zijn altijd boeiend en de sfeer is uitstekend! Er is veel onderling vertrouwen waardoor alles gezegd kan en mag worden. Ernst en luim wisselen elkaar af. Ik voel me altijd welkom en kom er graag, maar dat had u inmiddels wel begrepen. Er wordt daar door onze mensen hard en gewetensvol gewerkt, al honderd jaar.

God geve dat dit werk van de SGP nog vele jaren mag doorgaan onder de zegen van de Heere.

D. VAN MEEUWEN
partijvoorzitter

Of huur één
van onze
drie studio's
vanaf € 1.925

Compleet ontzorgd worden met een hoogwaardig online (hybride) event?

 filmstudio A12

- ✓ Interactie met je doelgroep
- ✓ Live gasten in de uitzending halen
- ✓ Online stemmen en quiz mogelijkheden
- ✓ Projectbegeleiding en draiboek FilmstudioA12

Stel eenvoudig je eigen studio samen op FilmstudioA12.nl

powered by Klomp Creative

SINDS 1955
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1, Ablasserdam
078 69 32 541

[WWW.HUISMANKEUKENS.NL](https://www.huismankeukens.nl)

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

HONDERD JAAR ALGEMENE BESCHOUWINGEN

100 jaar SGP-fractie in de Tweede Kamer. Dat is een heel bijzondere mijlpaal. Een hoogtepunt in het parlementaire jaar zijn altijd weer de 'Algemene Politieke Beschouwingen' (APB), tegenwoordig vlak na Prinsjesdag. Dat is en blijft een moment waarop iedere partij haar visitekaartje afgeeft. Ik ben eens in de Handelingen (de verslagen van de vergaderingen) gedoken: hoe heeft dominee Kersten dat honderd jaar geleden ingevuld?

Het was 10 november 1922. Ds. Kersten had een flinke spreektijd toegemeten gekregen, zo laat een blik in de Handelingen zien. Ik licht er drie punten uit, die tot op de dag van vandaag kleur en richting geven aan het optreden van de SGP.

GODS WOORD ALS BASIS

Allereerst: de basis in Gods Woord. Ernst maken met de beginselen van Gods Woord, dát is wat nodig is om het geestelijk en maatschappelijk verval te keren. Ds. Kersten zet in met het nauwe verband tussen christendom en politiek. Elke christen is geroepen ook op politiek terrein te strijden voor de handhaving van Bijbelse beginselen, zoals een zuurdesem het hele deeg doortrekt. Het viel mij op dat ook toen al werd tegen-gevoerd dat men zijn godsdienstige overtuiging maar voor zichzelf moet houden. Deze tegenwerping is inmiddels

voldoende weerlegd, zegt ds. Kersten. Nuchter voegt hij eraan toe: "Wie deze weerlegging niet begrepen, zullen (wonderen uitgesloten) naar ik vrees wel nooit tot licht in dezen komen." Vanuit Bijbelse beginselen pleit ds. Kersten concreet voor afschaffing van de staatsloterij, handhaving van de Zondagswet en opnieuw invoeren van de doodstraf.

BESCHIEDEN OVERHEID

Ds. Kersten verzet zich daarnaast uitdrukkelijk tegen, zoals hij het noemt 'de steeds uitbreidende Staatsbemoelingen'. Hij hekelt zaken als verzekeringsdwang, stemdwang, vaccinatiedwang. "t Lijstje gedwongen opgelegde zegeningen van den Staat wordt steeds groter... In het calvinisme schulde steeds de waarborg der burgerlijke vrijheid. Maar in de huidige wetgeving wordt het teedere samenstel der maatschappij met ruwe hand aangegrepen." Eigen ruimte voor

de maatschappij, tegen gewetensdwang, dat is waar de SGP zich sterk voor maakt, toen en nu. Opvallend was dat vaccinatiedwang, een onderwerp uit de begintijd van de SGP, door corona ineens weer actueel werd!

DE KLEINE MAN

De keerzijde van de grote staatsbemoeningen is dat de rekening bij het volk terecht komt, bij burgers en bedrijven. Ds. Kersten maakte een punt van de koopkracht van "de kleine man". En met een concreet voorbeeld van een berekening rond de aardappelprijs laat hij zien hoe lastig het de agrarische sector wordt gemaakt. "Een boerderij is geen filantropische inrichting, maar een bedrijf dat zich bedruipen moet!" Oog voor het landelijk gebied, oog voor onze boeren, oog voor mensen met een kleine portemonnee. Dat is en blijft ook een opdracht in onze tijd! ◀

VAN KERSTEN TOT KEES

SGP-Tweede Kamerleden en hun eerste optreden
volgens de Handelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

DOOR ROELOF BISSCHOP

1. G.H. KERSTEN (GERRIT HENDRIK)

25-7-1922 t/m 13-9-1945

eerste woordvoering plenair:

22-9-1922, stemverklaring over vrouwenkiesrecht en vergoeding Kamerleden

eerste eigen motie of amendement:

14-12-1922, amendement om het gezantschap bij de paus af te schaffen; verworpen

eerste Algemene Beschouwingen:

10-11-1922

bijzonderheden: diende op 11-11-1925 opnieuw amendement in om het gezantschap bij de paus af te schaffen; aangenomen. Val van het eerste kabinet-Colijn ('Nacht van Kersten')

2. P. ZANDT (PIETER)

15-9-1925 t/m 3-3-1961

eerste woordvoering plenair:

6-5-1926, bijdrage over positie van de Nederlandse Hervormde Kerk

eerste eigen motie of amendement:

1-4-1927, subamendement op voorstel eedaflegging bij bezwaar tegen vaccinatie; verworpen

eerste Algemene Beschouwingen:

13-11-1946

bijzonderheden: op 9-1-1946 bracht hij bij de bespreking van de 'Nota omtrent een aantal punten van Regeringsbeleid' al een soort Algemene Beschouwing in. Dat deed de voorzitter verzoeken: "Zou de geachte afgevaardigde weer een beetje dichter bij de Nota willen komen"

3. C.N. VAN DIS SR. (COR)

17-9-1929 t/m 7-6-1937 en
4-6-1946 t/m 9-5-1971

eerste woordvoering plenair:

28-10-1930, bijdrage over het pachtrecht

eerste eigen motie of amendement:

28-1-1937, amendement om vergoeding en pensioen van Kamerleden aan te passen aan de crisomstandigheden. Hoewel Kersten eerste indiener was, voerde Van Dis het woord; amendement alleen gesteund door SGP-fractie en daardoor niet in behandeling genomen

eerste Algemene Beschouwingen:

3-10-1961

bijzonderheden: op 11-2-1964 voerde hij het woord bij het debat over het huwelijk van prinses Irene en Don Carlos; zijn optreden in de Tweede Kamer werd gefilmd

SGP
1922-1967

1922 – 1948

G.H. Kersten

1929 – 1937 /
1946 – 1971

C.N. van Dis
sr.

1925 – 1961

P. Zandt

1933 SGP haalt
als top
2,51% van
de
stemmen

1929 SGP heeft 3
van de 100
zetels

4. J. VAN BOCHOVE (JAN)

20-11-1945 t/m 3-6-1946

eerste woordvoering plenair:

17-1-1946, bijdrage over het politieke zuiveringsbeleid m.b.t. studenten

eerste eigen motie of amendement:

-

eerste Algemene Beschuwingen:

-

bijzonderheden: was in de oorlog actief in het verzet en werd in het 'Noodparlement' benoemd tot lid van de Tweede Kamer in de plaats van ds. Kersten

6. M.A. MIERAS (MARINUS ABRAHAM)

13-6-1961 t/m 4-6-1963 en
29-10-1963 t/m 21-2-1967

eerste woordvoering plenair:

18-12-1961, bijdrage n.a.v. de Onderwijsbegroting

eerste eigen motie of amendement:

-

eerste Algemene Beschuwingen:

-

bijzonderheden: diende op 11-11-1925

-

5. D. KODDE (DAVID)

25-7-1922 t/m 13-9-1945

eerste woordvoering plenair:

7-12-1956, bijdrage n.a.v. de begroting van Verkeer en Waterstaat

eerste eigen motie of amendement:

30-10-1958, amendement op de vervreemding van landbouwgronden; ingetrokken en samen met VVD'er Den Hartog aangepast amendement ingediend; aangenomen

eerste Algemene Beschuwingen:

-

bijzonderheden: kleeedde zich ook in de Tweede Kamer in Zeeuwse boerendracht

7. H.G. ABMA (HETTE)

31-7-1963 t/m 9-6-1981

eerste woordvoering plenair:

13-11-1963, bijdrage n.a.v. begroting Justitie

eerste eigen motie of amendement:

14-5-1974, motie over deugdelijke naleving van wet-ten; verworpen

eerste Algemene Beschuwingen:

13-10-1971

bijzonderheden: 14-5-1974 interpellatie n.a.v. uitlatingen over burgerlijke ongehoorzaamheid door minister van Justitie Van Agt in een interview met *Elseviers Weekblad*

1945 – 1946 J. van Bochove

1956 SGP heeft 3 van de 150 zetels

1963 – 1981 H.G. Abma

1956 – 1963 D. Kodde

1961 – 1967 M.A. Mieras

1967 – 1986 H. van Rossum

SGP
1922-1967

8. H. VAN ROSSUM (HENK)

1-3-1967 t/m 2-6-1986

eerste woordvoering plenair:

24-5-1967, bijdrage n.a.v. Mijnwet continentaal plat

eerste eigen motie of amendement:

11-6-1968, amendementen m.b.t. verontreiniging van oppervlaktewater; ingetrokken

eerste Algemene Beschouwingen:

17-11-1981; de Algemene Beschouwingen werden feitelijk verwerkt in de reactie op de regeringsverklaring van het nieuw aangetreden kabinet-Van Agt II

bijzonderheden: op 14-5-1968 verdedigde hij zijn initiatiefwetsvoorstel tot aanpassing van de Waterstaatswet; met algemene stemmen aangenomen**9. C.N. VAN DIS JR. (COR)**

11-5-1971 t/m 8-4-1994

eerste woordvoering plenair:

25-5-1971, bijdrage n.a.v. de monetaire situatie

eerste eigen motie of amendement:

25-10-1973, amendement om Veenendaal, Rhenen en Ede/Wageningen uit de Wet selectieve investerings-regeling te halen; ingetrokken

eerste Algemene Beschouwingen:

-

bijzonderheden: combineerde het lidmaatschap van de Tweede Kamer enige tijd met dat van de Rotterdamse gemeenteraad en van de Provinciale Staten van Zuid-Holland**10. B.J. VAN DER VLIES (BAS)**

10-6-1981 t/m 16-6-2010

eerste woordvoering plenair:

23-6-1981, als vervanger van Van Dis; bijdrage n.a.v. staatsdeelneming in de Nederlandse Waterschapsbank

eerste eigen motie of amendement:

10-6-1982, twee subamendementen m.b.t. overblijf-mogelijkheden op school; één komt niet in stemming omdat het amendement zelf (van Kraaijeveld-Wouters) werd verworpen; het tweede wordt aangenomen

eerste Algemene Beschouwingen:

7-10-1986

bijzonderheden: op 19-11-2009 verdedigde hij het SGP-SP initiatief-wetsvoorstel om de zondagsopenstelling van winkels te beperken; verworpen**NASLAGWERK**

Verderop in deze editie vindt u een soortgelijk overzicht met alle SGP-Kamerleden uit de achterliggende 100 jaar. Het verschil zit hem hierin dat u in dit deel een encyclopedisch overzicht krijgt met een aantal van de belangrijkste mijlpalen uit het leven van een Tweede Kamerlid. In het tweede deel met de portrettenreeks ligt de nadruk meer op de persoon en betekenis. De belangrijke mijlpalen zijn terug te vinden in de Handelingen van de Tweede Kamer. Dat zijn alle (vrijwel letterlijke) verslagen van de gepasseerde debatten.

Zelf rondstruinen? Dat kan ook? Zie pagina 49 voor de QR-code van officieelbekendmakingen.nl. Via 'uitgebreid zoeken' en 'parlementaire documenten' kan er gekozen worden voor de periode tot zelfs 1814.

11. J.T. VAN DEN BERG (KOOS)

3-6-1986 t/m 22-5-2002

eerste woordvoering plenair:

9-9-1986, bijdrage n.a.v. Wet personenvervoer

eerste eigen motie of amendement:

8-12-1986, motie om wegvak Den Bommel – Greve-lingendam (N59) spoedig te realiseren; aangenomen

eerste Algemene Beschouwingen:

-

bijzonderheden:

-

**SGP
1971-2021**

1971 – 1994

C.N. van
Dis jr.

1981 – 2010

B.J. van
der Vlies

1986 – 2002

J.T. van den
Berg

1971

Eerste
beleids
medewerker
G. Holdijk

1984

Eerste pers-
voorlichter
M. de Bruyne

1992

Nieuwe
vergaderzaal
Tweede Kamer

13. C.G. VAN DER STAAIJ (KEES)*vanaf 19-5-1998***eerste woordvoering plenair:**

11-6-1998, bijdrage n.a.v. Experimentenwet Stad en Milieu

eerste eigen motie of amendement:

14-10-1998, aangehouden motie-Van der Vlies gea-gendeerd, over een breed maatschappelijk beraad ter wille van een weer verantwoord verbinden van eco-nomie en ecologie; ingetrokken

eerste Algemene Beschouwingen:

26-10-2010; de Algemene Beschouwingen en de reactie op de regeringsverklaring van het nieuw aangetreden kabinet-Rutte I waren samengevoegd

bijzonderheden: op de dag van zijn beëdiging diende hij samen van Van der Vlies schriftelijke vragen in over de rechtspositie van de foetus; op 9-9-2015 verdedigde hij het initiatiefwetsvoorstel van Herben (LPF, niet meer vertegenwoordigd in de Tweede Kamer) dat tweederdemeerderheid eiste voor goedkeuring van EU-verdragen; aangenomen door de Tweede Kamer, maar verworpen door de Eerste Kamer

13. E. DIJKGRAAF (ELBERT)*17-6-2010 t/m 10-4-2018***eerste woordvoering plenair:**

22-6-2010, tijdens het vragenuur waarin Van Miltenburg (VVD) het kabinet bevroeg over het bericht 'Ho-moafkeuring bijzondere scholen mag'

eerste eigen motie of amendement:

23-6-2010, motie over het niet betrekken van de ver-breding van de A4 bij de financieringssysteem van de RijnlandRoute; aangenomen

eerste Algemene Beschouwingen:

-

bijzonderheden: was naast Tweede Kamerlid ook parttimehoogleraar aan de Erasmusuniversiteit

14. R. BISSCHOP (ROELOF)*vanaf 20-9-2012***eerste woordvoering plenair:**

24-10-2012, bijdrage n.a.v. begroting Koninkrijksrelaties

eerste eigen motie of amendement:

14-5-1974, motie over deugdelijke naleving van wet-ten; verworpen

eerste Algemene Beschouwingen:

-

bijzonderheden: op 24-9-2015 verdedigde hij het SGP-D66-CDA initiatiefwetsvoorstel dat een duidelijker taakafbakening van het toezicht door de Onderwijsinspectie regelt; aangenomen

15. C. STOFFER (CHRIS)*vanaf 11-4-2018***eerste woordvoering plenair:**

11-4-2018, tijdens de regeling van werkzaamheden, nadat hij zojuist beëdigd was

eerste eigen motie of amendement:

24-5-2018, drie moties n.a.v. de belastingdruk voor eenverdieners; één ingetrokken, één aangenomen, één verworpen

eerste Algemene Beschouwingen:

-

bijzonderheden:

-

1998 – heden

C.G. van der Staaij

2012 – heden

R. Bisschop

2018 – heden

C. Stoffer

2010 – 2018

E. Dijkgraaf

2017

218.950
stemmen
voor de SGP

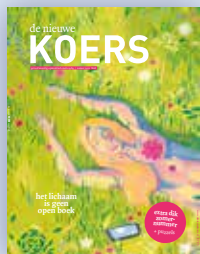
2021

Tijdelijke
locatie
i.v.m.
renovatie
Binnenhof.SGP
1971-2021

Word nu lid van de NPV
en ontvang een abonnement
of ander cadeau naar keuze.

Hiermee maakt u - samen met de NPV
- een krachtiger geluid vóór het leven
mogelijk!

BENT U AL LID VAN DE NPV?
Werf dan een lid en ontvang
hetzelfde per nieuw geworven
NPV-lid.

De Nieuwe Koers
6 maanden,
5 nummers

Family7+
6 maanden

GezinsGids
3 maanden,
6 nummers

Landleven
3 maanden,
3 nummers

Reformatische
Omroep
6 maanden +
2 nummers

Terdege
3 maanden,
6 nummers

Weet Magazine
6 maanden,
3 nummers + DVD

Of kies een van de andere cadeaus:

Als grenzen vervagen
Medische beslissingen rondom het levenseinde
- dr. H.J. Agteresch

De stille jaren van Corrie ten Boom
- Pam Rosewell Moore

Eenzaam
Een zoektocht naar betekenis, oorzaken en oplossingen
- Nels Fahner

Je staat er niet alleen voor
Bemoedigingen en tips voor mantelzorgers
- uitgave NPV/Royal Jongbloed

Ongepland
Waargebeurd verhaal over voormalig directeur abortuskliniek
- Abby Johnson

Sterven
- Tim Keller

Zijn als Christus
52 x goed doen
- Arthur Alderliesten

Waardebou
Brownies & downieS
t.w.v. 5 euro

Aanmelden kan via npvzorg.nl/wordlid of door het invullen van het bij deze ZORG gevoegde formulier.

Helpt u mee en deelt u deze uit aan mensen die mogelijk geïnteresseerd zijn in een lidmaatschap?

Deze actie geldt voor alle lidmaatschapsvormen van de NPV: NPV-lid (€17,50 p.j.), NPV-Gezinslid (€12,50 p.j.) en NPV-Jongerenlid (€12,50 p.j.). Kijk voor de actievoorwaarden op npvzorg.nl/actievoorwaarden.

MINISTERS VAN HET WOORD

DOOR ARENDO JOUSTRA

HOOFDREDACTEUR VAN ELSEVIER WEEKBLAD

Elders in deze speciale editie zal ongetwijfeld en terecht aandacht zijn voor het geslaagde verzet van SGP-fractie leider G.H. Kersten tegen het Nederlands gezantschap bij het Vaticaan, 'een van de meer memorabele gebeurtenissen uit de parlementaire geschiedenis', aldus Joop van den Berg en Jan Vis in hun standaardwerk *De eerste honderdvijftig jaar*.

Inderdaad memorabel, maar het wegsturen van het eerste kabinet-Collijn is niet illustratief voor de rol die de SGP de afgelopen honderd jaar in de Tweede Kamer heeft gespeeld. Het was een incident, ook al omdat het virulente antipapisme van destijds goeddeels is versleten. De 'nacht van Kersten' zegt weinig over de ware betekenis van de SGP in de Tweede Kamer.

Bij de journalistieke waarnemer aan de zijlijn vallen andere aspecten op. Zoals het weigeren om mee te lopen met de goegemeente, oog hebben voor de belangen van de wat kleinere ondernemers en het etaleren van het besef dat de overheid weliswaar respect verdient, maar niet

zaligmakend is; er is meer tussen hemel en aarde. En dat is een verademing, aangezien andere fracties ten onrechte juist alle heil van die overheid verwachten.

Maar er is meer. Juist in een tijd dat de meeste debatten in de Tweede Kamer veel weg hebben van kluitjesvoetbal, weet de SGP het speelveld breed te houden. Nooit gebonden aan een regeerakkoord of gedreven door lust om deel te nemen aan een coalitie, houdt ze principes overeind die andere partijen al lang hebben ingeleverd. Noch laat ze zich bij haar voorstellen tegenhouden door 'praktische bezwaren'. De SGP weet nog te dromen.

Zo heeft Kees van der Staaij terecht een poging gedaan om geregeld te krijgen dat Europese verdragen instemming behoeven van twee derde van het aantal uitgebrachte stemmen in Eerste en Tweede Kamer. Een logische uitwerking van artikel 91 van de Grondwet. Helaas is deze poging mislukt, maar de waarde van de SGP zit minder in het slagingspercentage van haar pogingen, dan in de pogingen zelf.

Tot slot speelt de SGP een rol in de Tweede Kamer door de principes van het staatsrecht overeind te houden, door het gezag waarmee ze, dankzij de vaak langdurige zittingstermijnen van haar leden, spreekt over parlementaire procedures, en de gave van het woord waarmee veel van haar leden behept zijn en die ongetwijfeld een gevolg is van het belang dat in deze kringen wordt gehecht aan het Woord, de uitvoerige bestudering van dat Woord, en een soms langdurige training als dominee, de minister van het Woord.

Al met al is de SGP het levende argument tegen het invoeren van een kiesdrempel die verder zal bijdragen aan de transitie van de Tweede Kamer van leeuw tot lam. Anders gezegd, als de SGP niet bestond, zou ze subiet moeten worden uitgevonden.

WAAR?

???

HOE?

SGP FRACTIE

WAT?

WIE?

WAAROM?

FRACTIE- MEDEWERKERS

De vooroorlogse fractie van de SGP bestond, zou je kunnen zeggen, uit drie 'kleine zelfstandigen'. Het Kamerlidmaatschap was een nevenfunctie naast het eigenlijke hoofdberoep, zoals advocaat, arts, hoogleraar of predikant. De werkwijze van de fractie bestond uit niet veel meer dan af en toe zaken op elkaar afstemmen bij een kopje koffie of thee, of gewoon telefonisch. Er was wel een portefeuillevverdeling tussen de Kamerleden als basis, maar veel hing af van de vraag: wie kan er in Den Haag aanwezig zijn?

Die informele gang van zaken bleef bestaan tot rond 1970. In die tijd werd het Kamerlidmaatschap een fulltime 'baan' en nam de werklust navenant toe. De grote promotor van fractieondersteuning bij de SGP was ir. Van Rossum, zelf afkomstig uit de goedgeoliede machine van Rijkswaterstaat. In 1968 werd een 'juffrouw' aangetrokken voor de secretariële ondersteuning, in 1969 gevolgd door de eerste fractieassistent. Daarna ging het snel, want de Tweede Kamer trok meer geld uit voor ondersteuning.

De fractie van nu telt twaalf medewerkers. Twee spinnen in het web op het secretariaat waar alle lijntjes samenkomen. Daarnaast zijn er zeven beleidsmedewerkers die de debatten voorbereiden en de Kamerleden van munitie voorzien met redevoeringen, vragen, moties en amendementen.

Verder zijn er nog drie voorlichters in dienst, waarvan er een speciaal belast is met de 'socials', de steeds invloedrijkere sociale media. Als het kan of nodig is, wordt er op de burelen ook nog regelmatig ingeschikt om plaats te maken voor stagiair(e)s.

Overigens worden fractiemedewerkers niet gefinancierd uit de partijkas, maar door de Tweede Kamer zelf. Afhankelijk van de grootte van de fractie, wordt er na de verkiezingen met een speciale formule berekend hoeveel geld er beschikbaar is om personeel aan te trekken en op hoeveel vierkante meters een partij in het gebouw recht heeft.

ONDERDAK

Toen het Kamerlidmaatschap nog een nevenfunctie was, speelde het politieke bedrijf zich vooral af in en direct rond de oude vergaderzaal. De Kamerleden hadden geen eigen kamers. Werk wat gedaan moest worden, gebeurde thuis, of in ruimtes in het bescheiden paleisje van stadhouder Willem V op Binnenhof 1A. Pal naast de zaal was de 'rooksalon' waar Kamerleden zich konden verpozen met kranten en tabak, en een koffiekamer, later restaurant, voor de 'inwendige' mens. Daarnaast konden de geachte afgevaardigden zich afzonderen in de schrijfkamer of de 'boekery' om in alle rust nog wat stukken te lezen of te schaven aan een tekst.

Er ontstond behoefte aan meer ruimte toen fracties meer omhanden kregen, er meer personeel kwam en Kamerleden vaker present moesten zijn. Beetje bij beetje annexeerde de Kamer toen belendende percelen. De ingrijpendste verandering vond plaats in 1992, toen de nieuwbouw in gebruik werd genomen en er een complex was ontstaan van maar liefst 9 gebouwen die allemaal met elkaar waren verbonden door zo'n 15 kilometer wandelgangen.

Waar de fracties komen te zitten, wordt na verkiezingen iedere keer opnieuw bepaald aan de hand van een 'vlekkenplan'. Kleinere fracties zijn dan uitstekend vulmiddel om de gaten bij de grote te dichten. Zodoende was de SGP in vrijwel alle gebouwdelen gehuisvest. De SGP-medewerker die het langst op het Binnenhof rondloopt zit inmiddels op z'n 11e werkkamer. Nu het Binnenhof sober en doelmatig wordt gerenoveerd, bivakkeert de Kamer tijdelijk op een andere locatie.

ABMA: "BIJ ONS GAAT HET MEER SPELENDERWIJS."

FRACTIE-VERGADERING

Het duurde even voordat het fenomeen 'fractievergadering' bij de SGP op het Binnenhof haar intrede deed. Ds. Abma zei het zo: "Het is bij ons wel anders dan in een grote fractie. Bij ons gaat het meer spelenderwijs. Je loopt met elkaar op en bespreekt de dingen. Niet van die echte fractievergaderingen. Dat wil niet zeggen, dat we voor belangrijke dingen niet bij elkaar gaan zitten."

Maar ook hier was ir. Van Rossum de grote vernieuwer. Toen hij in 1981 fractievoorzitter werd, gingen de Kamerleden en de staf onder zijn leiding wekelijks met elkaar in conclaaf: iedere dinsdagochtend, voor het begin van de officiële vergaderweek. Eerst was dat vlak bij de werkkamers in de Donkerkamer in gebouwdeel 'Koloniën', na de ingebruikname van de nieuwbouw (1992) in de Zandtkamer in de nieuwbouw.

De vergaderingen verliepen volgens het bekende vaste stramien: opening met Schriftlezing (uit een heuse fractiebijbel) en gebed, bespreking van de Kameragenda, rondvraag, sluiting. Aan notulering werd niet gedaan – ieder onthield wat hij moest doen. Van der Vlies introduceerde een besluitenlijst, die na de entree van Janie de Jong als secretaresse (1998) werd opgekrikt tot heuse notulen.

Niet zelden liepen die vergaderingen, waarin Kamerleden en medewerkers gelijkelijk hun inbreng hadden, behoorlijk uit. Van der Staaij bracht daarom wat meer structuur aan. Ook introduceerde hij enkele nieuwigheden. Na de Bijbellezing was er ook tijd voor reflectie op het gelezene. Nieuw was verder af en toe een lunchlezing ná de vergadering. Een deskundige van buitenaf diept dan een actueel onderwerp uit. De opvallendste toevoeging was dat er ook een Psalm, gezang of hymne gezongen wordt bij aanvang van de vergadering. Dat bleef niet onopgemerkt bij Kamerbewoners in de wandelgangen en bij vergaderende burens...

VIJFTIEN PORTRETTEEN

van SGP-Kamerleden

“Ieder vogeltje zingt zoals ie gebekt is”. Dat geldt ook voor Kamerleden. Sinds ds. Kersten in 1922 de rij van SGP-sprekers opende, hebben nog dertien anderen het woord mogen voeren. Ieder in z'n eigen tijd en met alle variaties die er zijn als het gaat om inborst, stem(volume), her- en afkomst, temperament en woordkeuze. Van statige kanseltaal tot juridisch jargon, met een Zeeuwse tongval of algemeen beschaafd Nederlands, soms klonk een zware bas, dan weer een tenor. Het beeld van de 'geachte afgevaardigden' werd mede ingekleurd door stemmig zwart en later lichtere tinten textiel.

Er is wel gezegd dat de SGP evolueerde van een domineespartij tot een partij van ingenieurs, en daarna juristen. Daar zit iets in, maar het is te stellig. En zeker nu, met een fractie die bestaat uit een secure jurist, een praktisch ingestelde ingenieur en een historicus gevormd in het onderwijs, is de samenstelling van de fractie breed gemêleerd. Hieronder een schets van alle SGP-Kamerleden. Om te beginnen de 'aartsvaders' van de SGP, het driemanschap ds. Kersten, ds. Zandt en ir. Van Dis.

DS. G.H. KERSTEN (1922-1945)

De 'maidenspeech' van de SGP werd op 10 november 1922 gehouden door ds. G.H. Kersten. Daarmee was voor lange tijd de toon van het SGP-geluid gezet. Ds. Kersten was een vlotte spreker en een scherp debater, al moest hij volgens een collega in het begin nog heel wat van het politieke bedrijf leren. In de SGP-fractie speelde hij, toen hij gezelschap kreeg van ds. Zandt en daarna ir. Van Dis, duidelijk de eerste viool. Hij was de meest politieke van het SGP-trio. Dat ds. Kersten na zijn entree welwillend werd bejegend, blijkt onder meer uit het feit dat de eerste rooms-katholieke premier van Nederland, Ruijs de Beerenbrouck, vrij uitvoerig op de SGP-inbreng inging. Het debat werd door ds. Kersten niet geschuwd. Hij kruiste de degens met ministers en Kamerleden van alle partijen. Zo lag hij herhaaldelijk in de clinch met de sociaaldemocratische arts mevrouw De Vries-Bruins, met name over het onderwerp vaccinatie.

Het vaakst kruiste hij de degens met de antirevolutionairen, hun leider en sterke man Colijn voorop. Logisch: SGP en ARP streden om dezelfde kiezers. De debatten met anti-revolutionaire ministers en Kamerleden (de ARP had zelfs speciale SGP-bestrijders in de fractie die het 'Kerstenianisme' de wind uit de zeilen moesten nemen) werden dan ook op het scherpst van de snede gevoerd. Talrijke aanvaringen waren daarvan het gevolg. Dat daarbij van beide kanten in het vuur van het betoog 'onparlementaire woorden vielen, laat zich raden. "Waren uw woorden buiten de Kamer uitgesproken, dan zouden ze onder den term opruiing zijn ondergebracht," voegde een van de voorzitters hem toe. Máár, schreef een collega die vlak bij hem zat: als je hem kende, was hij in de omgang een aardige man.

DS. P. ZANDT (1925-1961)

Ds. P. Zandt was anders. Zachtmoedig. Bescheiden. Als Kamerlid drong hij zich niet op de voorgrond. In zijn eerste jaar in de bankjes sprak hij slechts één keer, daarna geleidelijk aan steeds meer. Hij had ook last van een zekere spreekangst en bij het spreken zat hij vast aan zijn papieren tekst. In de vergaderzaal was hij, zeker in zijn latere jaren, slecht te verstaan.

Het beeld dat van ds. Zandt is blijven hangen, is voornamelijk gebaseerd op die laatste jaren van zijn periode op het Binnenhof. Feit is dat hij, vooral na het overlijden van zijn vrouw in 1955, verouderde en in de Kamer steeds vaker verstek liet gaan. Maar feit is evenzeer dat dat beeld voor 'de jonge Zandt' niet klopt. *De Telegraaf* typeerde hem als 'scherpzinnig predikant' die ook thuis was in de werken van de beroemde Russische schrijver Tolstoj. In het begin zocht hij regelmatig contact met collega's en diende hij hen in een debat raak van repliek.

Tegelijk geldt wat dagblad *Trouw* over hem schreef: "Had hij in de tijd van Achab geleefd, met Elia zou hij op de Karmel hebben gestaan." Zelf zou hij die vergelijking niet hebben aangedurfd, maar inderdaad, hij liet niet af, net als op de kansel, land en volk op te roepen tot een ommekeer. *De Telegraaf* noteerde bij zijn vertrek: "Zonder zijn ideeën te delen, kan men niet anders dan bewondering hebben voor de wijze waarop de heer Zandt er uitdrukking aan geeft. Hij heeft dat beginselvaste, dat men zo gaarne meer leden van de Staten-Generaal zou toewensen."

IR. C.N. VAN DIS (1929-1937, 1946-1971)

"Ditmaal eens geen predikant, maar een ingenieur," schreef parlementair geschiedschrijver en Kamerlid en minister prof. mr.

P.J. Oud bij Van Dis' aantreden in 1929. Naast zijn fractiegenoten was hij een buitenbeentje, al was het maar omdat hij geen predikant was, maar juist een exacte opleiding had genoten. In de debatten toonde hij zich 'minder meditatief'. Dat werd nog eens versterkt door het feit dat hij bij de verdeling van de fractietaken ook de meer 'technische' onderwerpen toebedeeld kreeg.

Ook Van Dis' betoogtrant was anders. Een journalist had het over 'goed geprepareerde, maar toonloos voorgelezen redevoeringen'. Wat niet wegneemt dat hij soms vinnig kon uitvallen, ook in zijn latere jaren. Berispt door de voorzitter omdat hij de Indonesische president Soekarno een 'leugenaar' noemde, reageerde hij: maak er maar 'een onderontwikkelde, semi-intellectueel' van. Een bewijs dat Van Dis niet alleen ad rem was, maar dat er ook vuur smeulde onder zijn meer zakelijke stijl van opereren.

J. VAN BOCHOVE (1945-1946)

Van november 1945 tot juni 1946 kwam er een soort 'noodparlement'. De plek van ds. Kersten werd opgevuld door J. van Bochove, hoofdonderwijzer te Zeist. Hij voerde twee keer het woord.

Dat hij praktisch was ingesteld, blijkt uit het feit dat hij in zijn uiterst korte Kamerperiode erin slaagde voor onderwijzers vrijstelling van militaire dienst te regelen.

Kom jij ook werken bij Broekhuis?

Broekhuis is een familiebedrijf dat sinds 1932 in Nederland actief is als partner in mobiliteit. Verspreid over circa 67 vestigingen vertegenwoordigen wij 19 automerken, 6 bedrijfswagen merken en een motormerk.

Met onder andere Broekhuis Lease, Fleetsales, Autoschade, Autoverhuur, Financieringen en Verzekeringen zijn we dé specialist op het gebied van mobiliteit. Door onze schaalgrootte hebben we alle services onder één dak, kunnen we snel schakelen én hebben we de scherpste tarieven.

Broekhuis groeit, dus we zoeken nieuwe collega's!

Door recente overnames en de toevoeging van mooie mobiliteitsproducten zoals campers en fietsen zijn we op zoek naar enthousiaste collega's voor diverse bedrijfsonderdelen.

De Broekhuis garanties

- ▶ Niet op zondag werken
- ▶ Bij wederzijds enthousiasme na 7 maanden al een vast contract
- ▶ Interessante kortingen op producten en diensten van Broekhuis
- ▶ Werken in een mensgerichte organisatie
- ▶ De mogelijkheid om aanvullende trainingen, opleidingen en cursussen te volgen
- ▶ De mogelijkheid om jaarlijks extra vakantiedagen bij te kopen

Nieuwsgierig?
Bekijk hier onze vacatures!

||
wille donker
a d v o c a t e n

willedonker.nl

Leidse Schouw 2
2408 AE Alphen aan den Rijn
T 0172 - 44 24 17

**VGS BEDANKT
DE SGP HARTELIJK
VOOR 100 JAAR
EEN STEM VÓÓR
christelijk onderwijs
IN DE KAMER**

De VGS is belangenbehartiger, partner en adviseur voor het christelijk-reformatorisch onderwijs

SINDS 1921

D. KODDE (1956-1963)

Een opvallende verschijning op het Binnenhof was David Kodde, al was het maar omdat hij ook in Den Haag de Walcherse klederdracht trouw bleef. Hij was boer én een 'geliefd en gerespecteerd' burgemeester van het Zeeuwse Zoutelande.

Als op en top een bestuurder gebruikte hij zijn ervaring vooral in debatten over binnenlandse zaken, landbouw, waterstaat, volkshuisvesting en ruimtelijke ordening. Hij had een eigen, oorspronkelijke stijl en een gevoel voor humor. Helaas nam hij al na zeven jaren afscheid. Een ongeneeslijke ziekte noopte hem vervroegd terug te treden.

DS. M.A. MIERAS (1961-1967)

In 1961 overleed ds. Zandt plotseling. Zijn plaats werd ingenomen door de oud-gereformeerde predikant ds. Mieras uit Krimpen aan den IJssel. Hij trad aan nadat de twee kandidaten vóór hem op de lijst hadden bedankt. Al gauw bleek dat het Kamerlidmaatschap niet te combineren was met het ambtelijk werk in zijn eigen, grote gemeente en veel gemeenten elders in het land. In 1967 trok hij zich terug.

DS. H.G. ABMA (1963-1981)

'Abma, de fijnzinnige'. Zo typeerde Kamervoorzitter Dolman dominee Abma hem ooit. 'De beste stylist van het parlement'. Hij bezat de gave met woorden en begrippen te kunnen spelen als weinig anderen. Ook in dat opzicht, was hij een dienaar des woords. Ook bediende de SGP-afgevaardigde zich van een subtiele humor, die echter lang niet door iedereen werd begrepen. Ds. Abma was op z'n best was als er sterk ethisch geladen thema's aan de orde waren, waarbij geopenbaard moest worden op het snijvlak van Wet en Evangelie. Denk aan onderwerpen die de hele samenleving beroerden, zoals: de 'drie van Breda', de Lockheedaffaire, het oorlogsvredelieden van CDA-fractievoorzitter Aantjes, abortus.

Kamervoorzitter Deetman zei het later zo: "Vaak klonken zijn woorden niet politiek, maar bezorgd en pastoraal." Bij het zwaarbeladen en voor Nederlandse begrippen ongekend emotionele debat over de vrijlating van drie vreselijke Duitse

oorlogsmisdadigers, werd er des te meer uitgekeken naar de bijdrage van 'de dominee'. Een collega-Kamerlid noteerde daarover na afloop "De Kamer luisterde alom met intense aandacht. Na zijn rede verdrongen liberale, socialistische, KVP-, AR- en CHU-collega's zich achter het groene gordijn om hem voor zijn speech te bedanken. Of men het ermee eens was of niet, er was iets substantieels, zo niet fundamenteels gezegd!" En dan te bedenken dat de geboren Fries bepaald geen makkelijke prater was. Hij sprak zacht en vaak in brokstukjes. Ook in kleine kring meer bedachtzaam dan spraakzaam. Meer dan eens werd hij op z'n werkkamer 'betrapt' op... denken. Het kon gebeuren dat als je onverhoeds binnenkwam, hij in z'n stoel in gedachten verzonken zat. "Dominee denkt." Oók typerend: op spreekgestoelte richtte hij vaak zijn blik schuin omhoog.

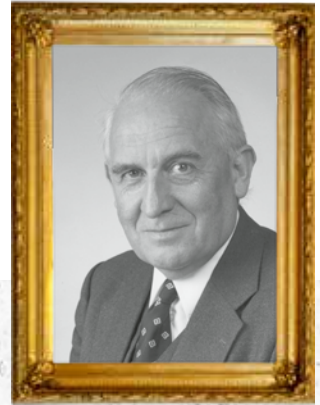

IR. H. VAN ROSSUM (1967-1986)

Het Kameroptreden van ir. Van Rossum bewees dat deskundigheid prima hand in hand kan gaan met een principieel SGP-geluid. Hij stond bekend als een buitengewoon aimabel mens met bourgondische trekken. Dat in zijn tijd op de SGP-tafel in het Kamerrestaurant altijd een 'buijke' Mateusrosé stond, was echt niet alleen omdat hij voorzitter van de restaurantcommissie was. Ook zijn kleiding was wat tinten lichter dan tot dan toe gebruikelijk voor de SGP'ers.

De nuchtere, in Delft afgestudeerde boerenzoon van Flakkee, was mede op de titel van zijn grote deskundigheid op de SGP-lijst gekomen in een tijd dat het Kamerlidmaatschap een volledige dagtaak werd. Als eerste SGP'er maakte hij volop gebruik van het parlementaire instrumentarium, inclusief een eigen initiatiefwet. Hij trok ook de eerste medewerker aan om de fractie te ondersteunen. Op het gebied van waterstaat was hij een autoriteit. Andere thema's naar zijn hart waren verkeer, gemeentelijke herindelingen en landbouw en visserij. Met de commissie Buitenlandse Zaken reisde hij met

graagte de hele aardbol rond. Overigens was de ingenieur in de politiek ook een goed Bijbelkenner. Een schrijver die hem interviewde, zei het zo: "Hij is een goed Bijbelkenner, en zonder dat het hinderlijk is, laat hij dat in het gesprek ook af en toe met enige beelden onbewust blijken." Of het nu om de Grondwaterwet ging, over ontwikkelingshulp of over de Jachtwet, altijd had hij wel een passend Bijbelwoord bij de hand.

C.N. VAN DIS JR. (1971-1994)

Zo vader, zo zoon. Toen 'de oude Van Dis' in 1971 naar de senaat overstapte, kwam 'de jonge Van Dis' in zijn plaats. Een krant schreef: de SGP-kiezers kunnen gerust zijn, ze kunnen Van Dis blijven stemmen. C.N. van Dis ('junior') kwam van de Rijksaccountantsdienst. Logisch dat hij vooral de portefeuilles ging behandelen op het gebied van financiën, economische en sociale zaken, iets waar de fractie duidelijk behoefte aan had. Een collega-Kamerlid zei ooit over hem: "Je kunt hem morgen tienduizend gulden geven met het verzoek dat twintig jaar te beheren. Eén ding staat vast. Je krijgt je geld op het afgesproken tijdstip terug." Een mooi getuigenis. Zoals hij er ook zelf een eer in stelde om te getuigen van wat voorzitter Dolman noemde, zijn 'blijmoedig geloof'.

IR. B.J. VAN DER VLIES (1981-2010)

In 1981 kwam ir. B.J. van der Vlies in de Kamer. In de beginjaren van zijn Kamerlidmaatschap maakte hij naam als expert op het gebied van o.a. onderwijs en monumentenzorg. Het onderwijs kreeg hij van zijn vader met de paplepel ingegoten, waarna hij ook zelf het onderwijs inging als docent wiskunde en later conector. In 1986 werd hij fractievoorzitter en verbreedde zijn tomeloze inzet zich. Boeren en vissers in heel het land droegen hem op handen, ook als hij hen niet naar de mond praatte. Gaandeweg groeide de Maartensdijker, geholpen door zijn medewerkers, uit tot een parlementair zwaargewicht, ja zelfs 'staatsrechtelijk geweten'. In debatten waarin het erom spande, werd op hem gelet. Zelf had hij sterk de neiging zijn rol naar beneden af te ronden, al verraadden twinkelende pretoogjes dat hij het soms ook best wel leuk vond. Zo was ook z'n omgang met de media. Hij hoefde niet zo nodig. Maar als anderen het per se nodig vonden, trad hij in de schijnwerpers, tot zijn eigen

verbazing en schrik soms ook met succes.

Als fractievoorzitter was hij ook partijleider – 'lijder met een lange ij', zoals hij vaak zei. Alles stelde hij in het werk om tegenstellingen te overbruggen. Maar toch had het Kamerwerk zijn hart. Plichtsgetrouw woonde hij de soms urenlange debatten bij, ook als de SGP soms maar een paar minuten spreektijd had.

Bij zijn afscheid kreeg hij een langdurige en staande ovatie, een zeldzaam eerbetoon dat hij met een glunderende glimlach in ontvangst nam.

MR. DR. J.T. VAN DEN BERG (1986-2002)

Van den Berg was binnen de SGP een onbekende toen hij Kamerlid werd. De op waterschappen gepromoveerde jurist werkte als adjunct-griffier bij de Staten van de provincie Overijssel. Het was een ambtelijke functie die paste bij zijn persoonlijkheid en manier van werken. Zijn kandidering kan niet los worden gezien van de wens dat de Kamerfractie zou worden versterkt met een jurist. Dat is goed gelukt. De hoffelijke, vriendelijke Van den Berg ontplooidde zich als een consciëntieus Kamerlid die het ambachtelijke Kamerwerk koesterde. Zijn dossierhonger was bij z'n medewerkers berucht. Hij deed zijn werk het liefst in stilte, dus zo weinig mogelijk pers. Bij het onderwerp waterstaat trad hij in de voetsporen van zijn voorganger Van Rossum: daarover sprak hij met gezag. Toen het rivierengebied dreigde te overstromen, voerde hij zelfs namens de hele Kamer het woord. Ook op de terreinen milieu, binnenlands bestuur en justitie dwong de in Den Haag geboren inwoner van Nunspeet respect af.

MR. C.G. VAN DER STAAIJ (1998-HEDEN)

Toen Nederland na een lange verkiezingsavond in 1998 naar bed ging, had de SGP twee zetels. De andere morgen waren het er drie. In de slaap had de SGP er een bijgekregen... Kees van der Staaij. Het hijgerige Binnenhof was wel wennen voor de jonge jurist, die bij de Raad van State gewend was aan stille bedachtzaamheid en afgewogen oordelen. De minutieuze voorbereiding van zijn eerste debatten bezorgde hem slapeloze nachten. De nachtrust kwam terug, het gestructureerde voorwerk bleef. Bij z'n binnenkomst was Van der Staaij het jongste SGP-Kamerlid ooit. Zijn leerjaren bracht de benjamin door naast Van der Vlies en medejurist Van den Berg. Als fractievoorzitter groeide hij, mede door zijn grondige kennis van het Reglement van Orde en het staatsrecht, uit tot de kundige nestor van de Kamer. Meerdere Kamervoorzitters deden er hun voordeel mee. Wat

meehielp was dat de SGP onder zijn leiding uit de politieke luwte trad. Het zichtbaarst werd dat in de periodes dat premier Rutte aangewezen was op de constructieve SGP-opstelling. Het bezorgde de SGP-voorman veel hoofdbrekens, maar gaf ook voldoening, omdat die houding loonde. De nieuwe rol op het politieke toneel werd - letterlijk - zichtbaar in de media. Veel vaker dan eerder vertolkte Van der Staaij het SGP-geluid via de moderne media voor een groot publiek. Dat vergde een andere manier van communiceren, iets waar hij het hele fractieteam, en breder zelfs de SGP zelf, in meenam. Fameus zijn zijn bijdragen aan de jaarlijkse algemene beschouwingen na Prinsjesdag. Er werd breed naar uitgezien.

PROF. DR. E. DIJKGRAAF (2010-2018)

Elbert Dijkgraaf kwam in de Kamer via de SGPJ. Het was opgefallen dat onder zijn voorzitterschap de jongeren goed aan de weg timmerden. Wat ook in zijn voordeel werkte: hij beschikte als hoogleraar in Rotterdam over financiële en economische expertise die de fractie node miste. 'Professor Dijkgraaf' kwam dan ook als geroepen, wat uitstekend van pas kwam toen de SGP 'vanaf de achterbank' meeregeerde met het eerste en het tweede kabinet-Rutte. Met Van der Staaij vormde hij een effectief duo, dag en nacht paraat om snel te kunnen schakelen. Over partijgrenzen heen legde hij gemakkelijk nuttige contacten. Zijn vlotte uitstraling maakte hem bovendien erg geliefd bij journalisten die uit waren op mooie quotes. Zijn vertrek wegens 'omstandigheden in de privésfeer' was even abrupt als onverwacht.

DR. R. BISSCHOP (2012-HEDEN)

Bisschops wieg stond in Staphorst-Rouveen. Die boerenafkomst stempelde hem en leverde karaktereigenschappen op die men eveneens aantreft bij het aardappelras eigenheimer. Als gepromoveerd en gepassioneerd historicus belandde hij in het onderwijs en Bisschops politieke leerschool stond in de raadszaal van Veenendaal en de Statenzaal van Utrecht. Toen Bisschop het klaslokaal verruilde voor de vergaderzaal van de Tweede Kamer, bleef de neiging om te doceren en uit te leggen, net als bij z'n voorganger Van der Vlies. Op het terrein van het onderwijs leverde hij een prachtige prestatie door maar liefst vier eigen wetsvoorstellen aangenomen te krijgen. Ook het wedervaren van de landbouw gaat hem aan het hart. Hij is een van de weinige SGP'ers met demonstratie-ervaring. Protesterende boeren met trekkers en boeren op hun eigen erf konden op zijn komst rekenen - in keurig donker pak, met horlogeketting.

IR. C. STOFFER (2018-HEDEN)

Tussentijds aangetreden, vond de Elspeetse specialist op het gebied van de aanleg van wegen, bruggen en viaducten in Oost-Nederland al snel z'n draai in het Haagse circuit. Niet het minst door zijn soepele omgang met collega's, ook die van 'besmette' fracties. In het Kamerrestaurant zit de olijk ogende 'gewone jongen' dan ook zelden of nooit alleen! Stoffer werd 'ingereden' in de raad van Nunspeet. Van zijn ontspannen manier van werken gaat een weldadige rust uit, wat overigens niet wil zeggen dat hij niet af en toe ineens een zekere koppigheid vertoont die op het zand van de Veluwe meer dan gemiddeld goed gedijt. Niet zelden verweeft hij zijn bijdragen met leerzame ervaringen uit eerdere werkzaamheden én met persoonlijke verhalen van geloofsgetuigen die zijn leven vormden.

Techno West Services

Heftrucks • Verreikers • Terminaltrekkers • Hoogwerkers

**VERKOOP
VERHUUR
ONDERHOUD**

Weihoek 6 | 4416 PX Kruijningen
0113 312 186 | verkoop@technowestservices.nl

www.technowestservices.nl

- Psychosociale & psychologische hulpverlening
- Huwelijk & relaties
- Seksuologische hulpverlening
- Toerusting & preventie
- Gastopvang
- Schoolmaatschappelijk werk
- Hulp bij gameverslaving
- Mediation & coaching

Het bieden van professionele, psychosociale hulp bij al jouw levens- en gezinsvragen, dat is onze missie. En altijd vanuit een heldere, christelijke identiteit.

De Vluchtheuvel biedt meer!

W stichtingdevluchtheuvel.nl • T 0113 - 213 098

Quik's
QUALITY POTATOES
SINCE 1952

**ALL ABOUT
POTATOES**

Vers verpakt

Voorgebakken

Voorgekookt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quik's FRESH POTATOES | **Quik's** POTATO PRODUCTS | **QUIKS.NL**

STEEDS EEN FRACTIE BETER

Zo'n vier decennia neem ik het werk van de SGP-fractie in de Tweede Kamer waar. Soms van dichtbij, meestal van enige afstand. Hoe zit het nu met de relatie tussen de 'Haagse fractieburelen', de partij en de andere partijgeledingen?

DOOR JAN SCHIPPERS

DIRECTEUR WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR DE SGP

EEN STIPPELLIJNTJE

Op verzoek van SGP-Jongeren deed ik in de jaren 90 een poging om aan jonge lezers uit te leggen hoe de organisatie van de SGP in elkaar steekt. Met een heus organigram erbij.¹ Nu ik dat inmiddels achterhaalde schema nog eens bekijk, valt het me op dat daarin de politieke fracties met stippellijntjes verbonden zijn aan de partijorganisatie. Waarom? Wel, volgens de SGP hebben fracties een zelfstandige positie. Ze zijn niet ondergeschikt aan het partijbestuur.

COLLECTIEF GEHEUGEN

De Grondwet stelt dat leden van de Staten-Generaal persoonlijk zijn gekozen en 'zonder last en ruggespraak' spreken en stemmen. Politici mogen niet gedwongen worden tot een voor- of tegenstem. De SGP heeft gewetensvrijheid hoog in haar vaandel staan, partij- en fractiediscipline is dus uit den boze. Volgens mij verklaart dit mede waarom SGP-politici het in de regel veel langer uithouden in een politieke functie dan bij andere partijen het geval is. Het 'spreken en stemmen zonder lust en ruggengraat' houdt je als normaal mens niet zo lang vol... Overigens zegt dat stippellijntje zeker niet dat de SGP-fractie in de Tweede Kamer en de andere partijgeledingen elkaar als schepen in de nacht passeren. Regelmatig overleggen we in partijverband. Mailtjes en telefoontjes gaan over en weer. Soms vragen de Kamerleden of hun medewerkers een advies. Vaak benaderen ze deskundigen binnen, maar zeker ook buiten de partij. Waar dat kan, helpen we elkaar.

BRUSSELS VOORPORTAAL

In de tijd dat ik bij de fractie in het Europees Parlement [EP] mocht werken, onderhielden mijn collega's en ik goede contacten met partijgenoten in de Tweede Kamer. Voorstellen voor EU-regelgeving komen namelijk eerst op de EP-agenda. Pas nadat de Raad van Ministers een EU-richtlijn heeft vastgesteld, komt die als wetsvoorstel naar de Tweede Kamer. Daar kan zomaar een jaar tussen liggen en dus is het wijs om tijdig te overleggen met de collega's in Den Haag. Op die manier krijg je

ongewenste ontwikkelingen sneller in het vizier. Je weet dan op welke omstreden punten de EU-voorstellen gewijzigd moeten worden.

OP STEENWOP AFSTAND

In 2006 kwam ik in dienst bij de Guido de Brès-Stichting, de denktank ten dienste van de SGP. Toen leerde ik de partijorganisatie meer van binnenuit kennen. Niettegenstaande de goede collegiale sfeer op het partijkantoor, liep toch de gebrekkige afstemming tussen de verschillende geledingen al snel in het oog. Partijvoorzitter Wim Kolijn was al aan de slag gegaan om een keer ten goede te bewerkstelligen. Na wat interne strubbelingen werd in 2008 begonnen met het maken van een gezamenlijk beleidsplan voor de SGP als geheel. Daaraan zouden alle geledingen hun steentje bijdragen. Door samen iets te doen, kom je verder dan alles op eigen houtje organiseren.

VROLIJKHEID

Wanneer we bij het partijbureau in Rotterdam een poststuk binnenkrijgen voor de SGP-fractie, stemt dat altijd weer tot vrolijkheid. Of het nu een boek is voor Chris Stoffer of een zak drop voor Menno de Bruyne. Andersom zijn er partijleden die naar de fractie bellen om een adreswijziging door te geven, of omdat ze iemand van het partijbureau willen spreken. Van mensen die veel sympathie hebben voor de SGP maar zich verder niet zo in haar organisatie verdiepen, leren we onszelf te relativeren. Vanuit het Rotterdamse blijven we onze politici in Den Haag graag een steuntje in de rug geven. En dat geldt niet minder voor SGP'ers in Brussel en in alle gewesten, waterschappen en gemeenten. ◀

¹Zie mijn *Voorkeur en tegenstem. Partij kiezen in een democratie*, Den Haag 1997, p. 54.

onvergetelijke debatten

DOOR ARDJAN BOERSMA

BELEIDSMEDEWERKER SGP-TWEEDE KAMERFRACTIE

Sinds 1922 voerden SGP-Kamerleden talloze keren het woord in het parlement. Sommige speeches springen eruit. In dit artikel staan we stil bij vier bijzondere redes.

DS. G.H. KERSTEN – ‘MAIDENSPEECH’

Hoewel hij al op 25 juli werd beëdigd, houdt dominee Kersten zijn eerste rede in het parlement pas op 10 november 1922. Zoals ook nu gebruikelijk voor nieuwe Kamerleden, gebruikt Kersten zijn ‘maidenspeech’ om politieke drijfveren naar voren te brengen. De algemene beschouwingen die aan de orde waren, lenen zich er goed voor. Uitgebreid schetst Kersten de noodzaak van Schriftgebonden politiek.

Het politieke debat is de predikant duidelijk nog vreemd. Later zou Kersten daar veel behendiger in worden. De eerste zin

van zijn betoog luidt: “Tussen Christendom en politiek bestaat mijns inziens een nauw verband dat elk Christen roept, naar zijn vermogen ook op politiek terrein te kampen voor handhaving van de beginselen, die in het Woord Gods hun bodem vinden.” Veel aandacht schenkt Kersten aan de concurrerende ARP. Deze had de ‘handhaving van de beginselen’ verzaakt. De coalitie met de katholieken en het Nederlandse gezantschap bij de paus illustreren dat.

Een kerngedachte in Kerstens rede is het verzet tegen overheidsbemoeienis. Stevige woorden schuwde hij niet: “Vader

Staat is met dat al reeds ver gevorderd het Nederlandse volk onder curatele te zetten, In al die overheersende bemoeiing kan ik kwalijk anders zien dan het beginsel van staatsocialisme.” Aangekomen bij de dwang op onderwijsgebied grijpt de Kamervoorzitter in. Kersten is door zijn spreektijd heen. Met zijn speech van ongeveer een uur legde hij echter de grondslag voor de achttien jaar waarin hij de SGP in de Kamer zou vertegenwoordigen.

DS. H.G. ABMA – ‘DE DRIE VAN BREDA’

De ‘Drie van Breda’ waren Duitse zware oorlogsmisdadigers die een levenslange

gevangenisstraf uitzaten in de gevangenis van Breda. Ze waren de doodstraf ontlopen doordat koningin Juliana zich fel tegen hun executie had verzet. Als minister van Justitie Dries van Agt zelfs volledige gratie overweegt, komt het op 29 februari 1972 tot een lang en emotioneel Kamerdebat.

Namens de SGP voert dominee Abma het woord. De rede wordt beschouwd als een kenmerkend hoogtepunt van zijn Kamerlidmaatschap. Abma verpakte diepzinnige en originele (theologische) gedachten in creatieve bewoordingen, waarmee hij zijn gehoor tot luisteren wist te dwingen. Als dominee in de politiek wist hij zich in een tijd van ontkerkelijking geroepen om de brug te slaan naar andersdenkenden en hen het Evangelie voor te houden. Zo ook tijdens het debat over 'de Drie'.

Abma toont zich een tegenstander van gratieverlening. *"Men zegt dat wij eindelijk eens vergeven en vergeten moeten"*, zei hij. *"Maar wat als wij het eens proberen...? Dan heb ik zo de gedachte dat wij de riemen van barmhartigheid en vergevingsgezindheid snijden uit het levende vlees van anderen."* Deze woorden halen zelfs de voorpagina van de *Jerusalem Post*.

Uit Abma's rede blijkt grote betrokkenheid met het Joodse volk. In de gereformeerde gezindte liep hij daarin toen voorop. De laatste woorden van zijn speech: *"Als Israël op zijn plaats komt; de oudste zoon – het Joodse volk – thuiskomt bij de Vader, dan gaat het gebeuren: dan is er de heilstaat. Vrede zij over Israël!"* Na afloop verdringen Kamerleden van allerlei snit zich achter de groene gordijnen van de plenaire zaal om Abma te bedanken.

MR. J.T. VAN DEN BERG – 'GELIJKHEIDSDWANG'

Het debat over de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB) op 9, 10 en 11 februari 1993 was het dieptepunt in het parlementaire leven van Koos van den Berg. Terugblikkend was hij *'oprecht geschokt en bedroefd'*.

De AWGB was een nadere uitwerking van het discriminatieverbod (artikel 1 Grondwet). In een uitvoerig, glashelder betoog legt Van den Berg uit waarom verabsolutering van het gelijkheidsbeginsel de geestelijke vrijheid bedreigt en leidt tot staatsdwang. Zijn betoog vindt geen weerklank. Volgens PvdA-minister Ien Dales plaatsten de kleine christelijke partijen zich met hun beroep op de Bijbel buiten de orde van het politieke debat.

"OPRECHT GESCHOKT EN BEDROEFD"

De wet is volgens Van den Berg een keerpunt: *"De wortels van de Nederlandse Staat liggen in de strijd van onze voorouders voor de godsdienstvrijheid. Het ging onze voorouders en het gaat ons nog steeds om de vrijheid om de levende God naar Zijn Woord te dienen. De AWGB treft die vrijheid in het hart. Dat is tijdens de mondelinge behandeling onverhuld zichtbaar geworden. Het geloof wordt teruggedrongen tot de privésfeer. Kernpunt van mijn betoog was, dat deze wet geloof en godsdienst als grondslagen voor maatschappelijk en politiek handelen miskent. Tot de godsdienstvrijheid is tot op heden steeds gerekend, de vrijheid om dit ook tot uitdrukking te brengen in het maatschappelijk leven, onder andere door zelfgekozen organisatievormen. Dat uitgangspunt lijkt nu tot het verleden te gaan behoren."*

MR. C.G. VAN DER STAAIJ – 'DE BARMHARTIGE SAMARITAAN'

Het is al bijna middernacht als Kees van der Staaij op woensdagavond 17 september 2014 naar het spreekge-

stoelte wandelt. Onder zijn arm draagt hij een Rembrandtbijbel. De zaal gniffelt verwachtingsvol.

Met de Bijbel letterlijk opengeslagen op het spreekgestoelte van de Tweede Kamer volgt een verhaal over een fictieve ministerraad waarin het kabinet een Bijbelstudie houdt over de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. Met af en toe een politieke knipoog stipt Van der Staaij voor de SGP belangrijke onderwerpen aan: abortus, eenverdiener, echtscheidingen.

Het slot luidt: *"In landen als Iran, Pakistan en Irak worden christenen soms hevig vervolgd. (...) Ik vind het indrukwekkend om te merken hoe pure haat soms wordt beantwoord met pure liefde. Het geheim van die mensen is dat zij zich ook gevoed weten door het woord van God, door de boodschap om zelfs vijanden lief te hebben. Zij weten van de innerlijke ontferming van Christus, zijn barmhartigheid, zijn liefde in hun hart. Daarom kunnen zij liefde geven en barmhartigheid in de praktijk brengen. Om die ontferming, om die barmhartigheid bidden wij elke week in onze fractievergadering: voor het kabinet, voor het parlement, voor het land en voor de wereld. Gezegend het land dat rijk is aan barmhartigheid!"*

De speech staat symbool voor de reeks originele bijdragen van Van der Staaij aan de Algemene beschouwingen. Met Bijbelverhalen, verwijzingen naar het vaderlandse verleden of een bijzondere 'act' weet hij de Kamer steeds te boeien. Ook de achterban leeft intens mee, zo blijkt uit de e-mails en telefoontjes na afloop. Er is dankbaarheid voor het Woord dat klinkt. Zo ook in 2014. ◀

De volledige speeches worden geplaatst op 100jaar.sgp.nl. Ook andere bijzondere toespraken uit het verleden zijn daar te bekijken.

Uw vermogen

verdient veiligheid, flexibiliteit en een vast gegarandeerd rendement van 2,5%

Ons bedrijf biedt haar (aspirant-)klanten veilige, flexibele, goed renderende investeringsmogelijkheden voor (tijdelijk) overtollig vermogen. Alle eigen en toevertrouwde gelden investeert zij in haar onroerendgoedportefeuille in Nederland, Duitsland, Florida, Engeland en Schotland. Bij ons inkoopbeleid richten we ons op goed gelegen en goed verhuurd onroerend goed, waarbij we een maximale spreiding beogen.

Momenteel bieden we onze klanten afhankelijk van de opzegtermijn tussen de 1 % en 2,5% op jaarbasis. Uiteraard hebben we de afgelopen jaren al onze klanten de rente en aflossing uitgekeerd.

Van Dam, Van Dam & Verkade

INVESTEREN IN ONROERENDE ZAKEN

SGP

Samenzangavond

ter gelegenheid van
100 jaar SGP-fractie
in de Tweede Kamer

Muzikale begeleiding van
Hugo van der Meij

Grote Kerk in Dordrecht
Lange Geldersekaade 2

Zaterdag 1 oktober 2022 D.V.
Deuren open vanaf 19.00 uur
Aanvang programma 19.30 uur

Gratis toegang, collecte voor
de Week van het Leven

Continuïteit & stabiliteit IN HONDERD JAAR

DOOR DR. C.S.L. JANSE

De SGP is een stabiele partij. Dat kun je bij het honderdjarig bestaan van onze Tweede Kamerfractie wel zeggen. Twee à drie zetels met een stemmenpercentage van rond de twee procent. Dat is een volstrekt ander beeld dan dat van partijen als de LPF van Pim Fortuyn of de FVD van Thierry Baudet die in één keer met een grote fractie het Haagse binnenstormen, maar ook weer in hoog tempo afbrokkelen.

In de loop der jaren is het stemmental van de SGP behoorlijk gegroeid. In 1946 passeerde het de honderdduizend, in 2017 de tweehonderdduizend. Maar voor het aantal Kamerzetels is het stemmenpercentage belangrijker. Dat bereikte zijn hoogtepunt in 1933 met 2,5%. Het dieptepunt was in 2003 en 2006 met 1,6%. Dat verschil lijkt misschien weinig, maar rond de eeuwwisseling was het natuurlijk wel een derde minder. Zo heel stabiel was de SGP nu ook weer niet.

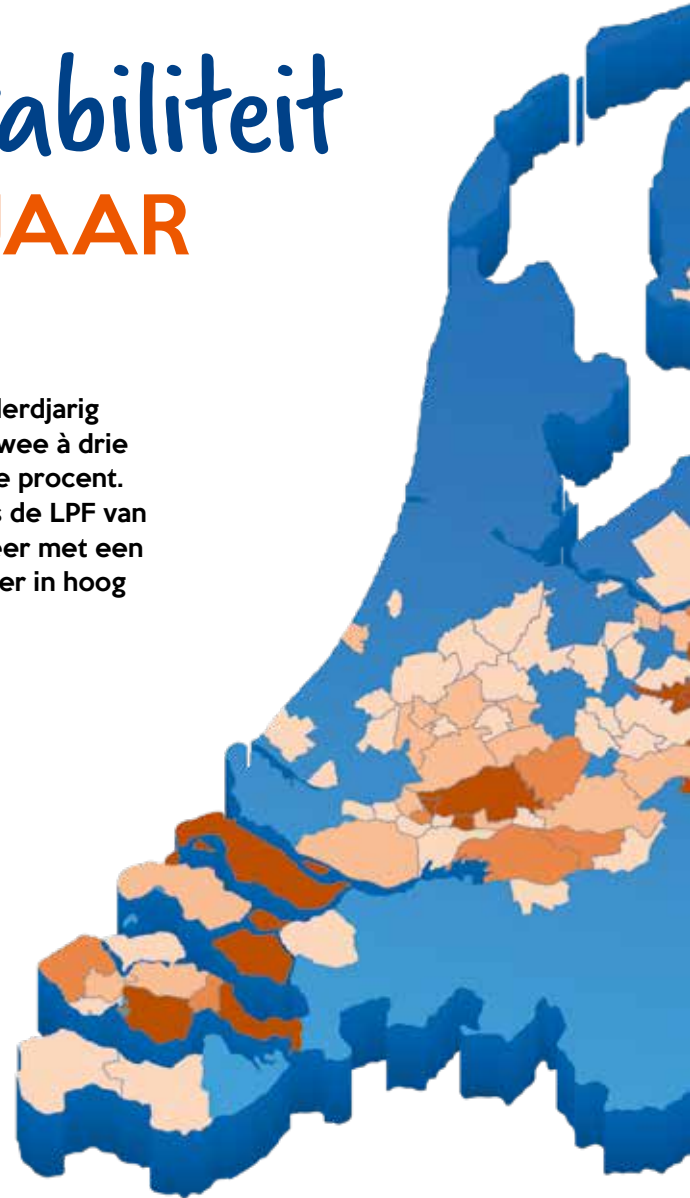
Afhankelijk ook van het kiesstelsel en de omvang van de Tweede Kamer (tot 1956 waren er maar 100 Kamerleden) telde de SGP-fractie twee of drie zetels. Meer waren het er nooit, minder alleen in 1922 toen ds. G.H. Kersten in zijn eentje het parlementaire podium beklom.

CONFESSIELE PARTIJ

Die opvallende continuïteit en stabiliteit hangt ongetwijfeld samen met het confessionele karakter van de partij. Mensen veranderen gemakkelijker van politieke opvattingen dan van geloofsovertuiging. Bij de SGP zijn die beide nauw aan elkaar verbonden.

Bij de SGP gaat het niet over vage christelijke waarden waarvoor men zich laat inspireren, maar gaat het om een expliciete binding aan de Bijbel en de gereformeerde belijdenis. De naam brengt dat ook tot uitdrukking: Staatkundig Gereformeerde Partij.

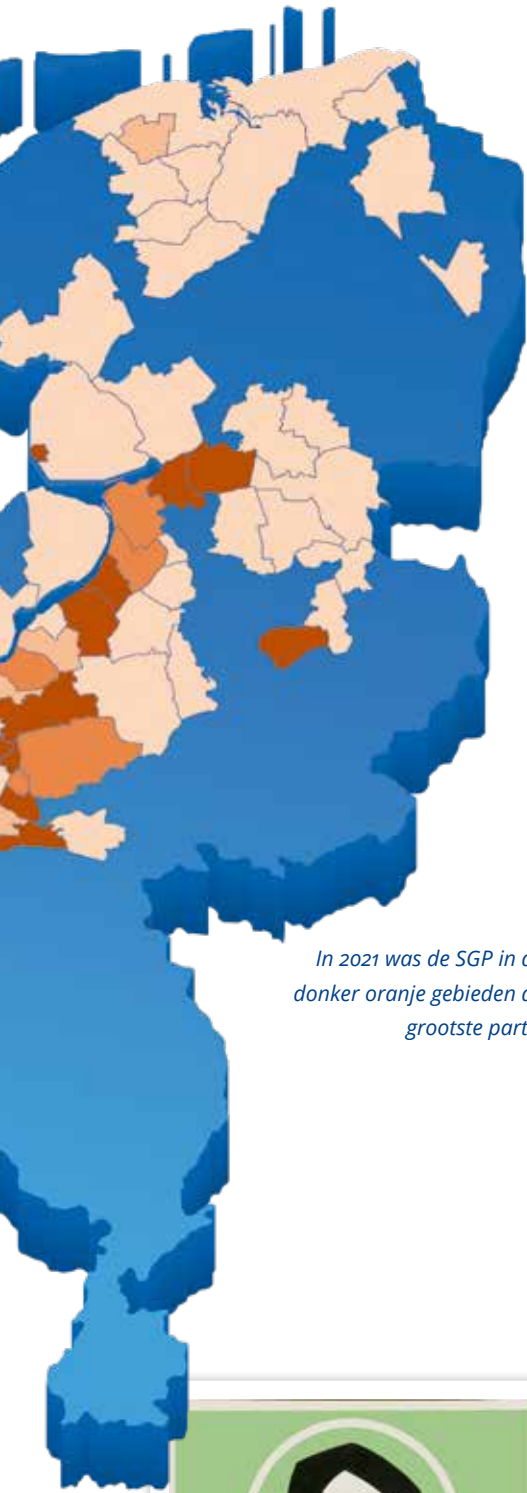
In de achterban van de SGP is er een duidelijke relatie tussen geloof, levensstijl en politiek. Bijeenkomsten van de SGP staan in een ritueel kader: gebed, Schriftlezing (Statenvertaling) en psalmgezang (1773). Voor de eigen mensen heel vertrouwd en waardevol, voor buitenstaanders opvallend.

Er is dan ook een sterke kiezersbinding. Wie bij de ene verkiezingen SGP gestemd heeft zal dat naar alle waarschijnlijkheid de volgende keer weer doen. SGP'er ben je veelal levenslang. Die sterke partijbinding zag je overigens in de tijd dat de SGP opgericht werd ook bij andere partijen. Dat was immers de tijd van de verzuiling. Leden van de Gereformeerde Kerken stemden AR, de rooms-katholieken hadden hun eigen partij en in socialistische kring was er een hechte binding aan de SDAP.

RESTZETEL

Bij de eerste verkiezing waar de SGP aan meedoet, in 1918, haalt men geen Kamerzetel. Het scheelt overigens niet heel veel. Er zijn 1652 stemmen te kort. Vier jaar later komt ds. G.H. Kersten wel in de Kamer. Met 26.744 stemmen (0,9%) is het een restzetel, maar toch. Bij de volgende Kamerverkiezingen, in 1925, komt het stemmenpercentage op 2,0. Meer dan een verdubbeling. Ds. P. Zandt doet nu naast ds. Kersten zijn intrede in het parlement.

In 2021 was de SGP in de donker oranje gebieden de grootste partij.

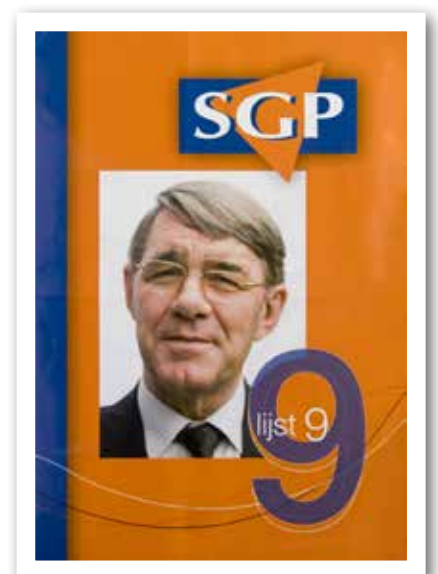
De SGP is opgericht vanuit de Gereformeerde Gemeenten. Maar met ds. Zandt als de tweede man op de lijst wordt met succes het potentieel van hervormd-gereformeerde kiezers aangeboord. Voorheen stemden die meestal op de Antirevolutionaire Partij (ARP).

In de jaren daarna groeit de partij nog iets. In 1929 wordt ir. C.N. van Dis als derde fractielid gekozen. Dat men met twee en een kwart procent van de stemmen toch drie zetels behaalt, komt omdat men toen bij de verdeling van de restzetels keek naar de grootste overschotten. Sinds de verkiezingen van 1937 is dat veranderd in het stelsel van de grootste gemiddelden dat voor kleine partijen ongunstiger is. Bovendien trekt Colijn in dat jaar als succesvol leider van de ARP stemmen weg. Daar komt bij dat de hervormd-gereformeerde prof. H. Visscher, die uit principiële onvrede met de AR gebroken heeft, met een eigen partij meedoet: de Christelijke Nationale Actie. Onze partij verliest bijna 15.000 stemmen (min 0,6%) en Van Dis raakt zijn zetel kwijt.

ZANDT EN VAN DIS

Na de oorlog bestaat de SGP-fractie tien jaar lang uit Zandt en Van Dis. Een derde zetel zat er niet in. Die kwam er pas toen in 1956 de Tweede Kamer van 100 naar 150 leden werd uitgebreid. Maar dat was natuurlijk geen echte groei. De verkiezingsuitslagen in die jaren laten slechts kleine schommelingen zien. Na een dip in 1967 (ruim vijfduizend stemmen minder) gaat het stemmenpercentage bij de verkiezingen van 1971 weer omhoog. Dat de opkomstplicht wordt afgeschaft, is gunstig voor ons. Bovendien is er onvrede in de kring van de ARP. De SGP rekt zelfs op een vierde Kamerzetel. Die komt er echter nooit. In de volgende decennia doet de SGP het bij de stembus niet best. Het stemmenpercentage loopt steeds verder achteruit. In 1982 verliest de partij zelfs vijftienduizend stemmen.

P. Jongeling die sinds 1963 voor het Gereformeerd Politiek Verbond (GPV) in de Tweede Kamer zit, is geen grote concurrent voor de SGP vanwege het strikt kerkelijk gebonden karakter van zijn partij. Met de Reformatorische Politieke Federatie (RPF) die sinds 1977 aan de verkiezingen deelneemt, ligt dat anders.

DIRECT DE BESTE PRIJS

Afdingen is niet nodig

De stuntprijzen vliegen u om de oren, als u op zoek gaat naar een nieuwe keuken. Maar wilt u echt de goedkoopste keuken? U heeft er tenslotte niets aan als de kwaliteit van uw keuken en de service na een paar jaar tegenvalt. Wij bieden topkwaliteit tegen een eerlijke prijs. Als landelijke aanbieder kopen wij groot en scherp in. Wij geven u direct de beste prijs, waardoor afdingen niet nodig is. U krijgt de prijs waarvan we zeker weten: meer hoeft niet, minder kan niet.

Ruim 2130 beoordelingen
Qasa.nl | mei 2022

DB KEUKEN
GROEP

dbkeukengroep.nl/beloftes

Dat de SGP in 1982, 1986 en 1989 haar derde zetel behoudt, heeft zij te danken aan de lijstcombinatie met GPV en RPF. In 1994 lukt dat niet meer, maar vier jaar later komt die derde zetel op het nippertje weer terug. In de voorlopige uitslagen staat de SGP op twee zetels, maar midden in de nacht hoort onze huidige partijleider Kees van der Staaij dat hij toch gekozen is.

In 2002 gaat die derde zetel weer verloren. Bij de verkiezingen van een jaar later daalt het stemmenpercentage zelfs tot 1,6. Daarna is er gelukkig een ommekeer. In 2010 wordt er duidelijk winst geboekt en in 2012 zijn er zelfs drieëndertigduizend stemmen meer. Zodoende komt de SGP-fractie weer op drie zetels, drie volle zetels zelfs. Bij de twee verkiezingen daarna handhaaft het stemmenpercentage zich op 2,1.

ONVERWACHTE GROEI

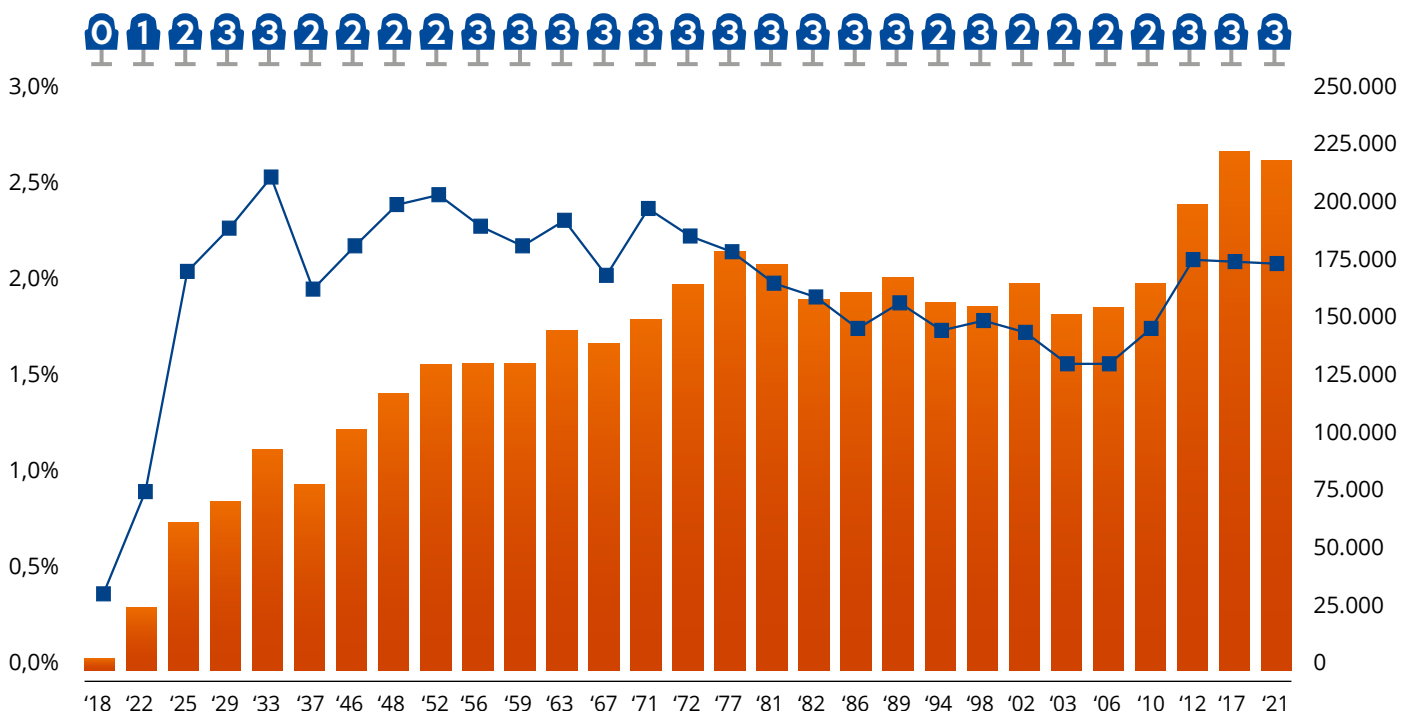
Vanwaar die opvallende en onverwachte groei vanaf 2010? Ongetwijfeld heeft dat ermee te maken dat de SGP, zeker ten tijde van het eerste kabinet-Rutte, in Den Haag een duidelijke inbreng heeft. Kabinetten hebben soms de SGP nodig om aan een meerderheid te komen en dat blijft in het land niet onopgemerkt.

Terwijl de SGP-achterban tamelijk hecht blijft, zij het wel minder dan vroeger, zijn er daarbuiten steeds meer

zwevende kiezers. In hun zoektocht komen sommigen bij de SGP uit, ook al hebben ze niet zoveel affiniteit met de gereformeerde identiteit van de partij.

Allerlei christelijke waarden en normen die eeuwenlang onze maatschappij stempelden, zijn de laatste decennia in de politiek en de maatschappij onderuitgehaald. Meer dan enige andere partij heeft de SGP zich daar scherp tegen verzet. Op dit gebied moet je het van het CDA niet meer verwachten. Die partij is trouwens ook haar vroegere machtspositie kwijt. De ChristenUnie gaat ook makkelijker met allerlei principiële zaken om dan Leerling en Jongeling destijds deden. Er is dan ook een zekere overloop uit die kring. In ieder geval laten de verkiezingsuitslagen zien dat de SGP meer dan vroeger stemmen trekt buiten de Biblebelt.

Is er iets te zeggen over de toekomstige verkiezingsuitslagen van de SGP? We moeten beseffen dat de toekomst in Gods Handen ligt. Menselijkerwijs gesproken is niet te verwachten dat de SGP de komende jaren fors zal groeien. Daarvoor is de kracht van de gesecculariseerde cultuur te sterk. Die werkt ook door onder orthodoxe christenen, die werkt ook door in SGP-kring. Hoe wenselijk die groei ook zou zijn om ons geluid in het parlement te versterken, het belangrijkste is dat de Kamerleden van de SGP spreken naar Gods Woord. ◀

De Tweede Kamer wordt uitgebreid van 100 naar 150 zetels

VRUWEN VAN DE SGP

Kamerleden zijn politici, maar het zijn ook echtgenoten en vaders. Om een kijkje vanaf de andere kant te kunnen krijgen, komen hier de echtgenotes aan het woord. Graag willen ze met hun voornamen worden genoemd. Een gesprek met Willy van der Vlies, Janneke van den Berg, Marlies van der Staij, Christien Bisschop en Sophia Stoffer. Sophia kon niet bij het gesprek aanwezig zijn. Haar schriftelijke inbreng is in de tekst verwerkt.

God was en is met ons.

Van minister Zalm van Financiën kreeg Van der Vlies bij zijn 25-jarig jubileum als kamerlid een horloge waarvan de plaat een gulden was. Zonder zichtbaar randschrift. Bij de overhandiging zei de minister: "Jij hoeft iets niet te zien Bas, om tóch zeker te weten dat het er is." God zij met ons. De vrouwen van de vijf Kamerleden ervaren en ervoeren dat ook zo: God was en is met ons.

DOOR MENNO DE BRUYNE EN JANIE DE JONG

God zij met ons

Toen ze trouwden, lag een kamerlidmaatschap van hun man ver buiten de gezichtskring. Toen het zover was en in samenspraak besloten werd 'ja' te zeggen op de roeping uit Den Haag, hebben ze mogen ervaren dat het 'God zij met ons' bede en belijdenis in één zijn. Alle echtgenotes hebben bij alles wat er op hen afkwam, gevoeld dat ze als man en vrouw en gezin werden gedragen.

"Het komt op je weg, je solliciteert niet," zegt Christien kort en krachtig. Janneke: *"Koos' benoeming hebben we als een roeping ervaren. Dan ligt het ook op mijn weg om met hem mee te gaan, ook als dat zwaardere verantwoordelijkheden met zich meebrengt."* Sophia: *"De tussentijdse beëdiging van Chris vond ik indrukwekkend. Ik zag hem alleen binnenkomen in die grote zaal en hoe hij de eed aflegde voor God, waarbij onze families en heel Nederland mee konden kijken. Dat moment vergeet ik nooit."*

Hoogtepunten

De SGP-vrouwen ontmoet(t)en elkaar regelmatig in Den Haag. Allereerst natuurlijk op Prinsjesdag, vol feestelijk vertoon en ceremonieel. *"De eerste keer voelde onwennig, de tweede keer was leuk, de derde keer ook nog, de vierde keer al minder en daarna heb ik mijn kaart graag afgestaan aan anderen die dan met Bas mee mochten in de Ridderzaal. Ook waren we bij de huwelijken van toen nog kroonprins Willem-Alexander en van zijn broer Constantijn,"* zegt Willy. Het officiële staatsbezoek van de Zuid-Afrikaanse president De Klerk is ook memorabel: *"Bas in smoking, dat was wel even wennen."*

Marlies en Christien noemen spontaan de kroning van koning Willem-Alexander, een historische gebeurtenis waar ze getuige van waren (*"Grappig, Amalia zat nog eerder op de troon dan haar vader"*). Janneke noemt in dit verband ook het 12½-jarig ambtsjubileum van koningin Beatrix en de opening van de nieuwbouw van de Tweede Kamer in 1992. *"Mn met Pieter van Vollenhoven had Koos een bijzondere band door zijn inzet voor de verkeersveiligheid. Wij waren op zijn 60ste en 70ste verjaardag én hij kwam bij de afscheidsreceptie van Koos."* Sophia vindt dat haar horizon door het werk van Chris breder is geworden: *"Boeiend om de ervaringen van werkbezoeken te horen. Kort geleden ben ik ook met Chris naar Israël geweest, dat is natuurlijk een prachtige ervaring samen."*

Schaduwkanten

Het Kamerlidmaatschap heeft ook schaduwkanten. Zoals de landelijke bekendheid van hun mannen. Uitjes met de echtgenoot waren dan ook niet altijd een genoegen. Janneke: *"Als we ergens liepen en Koos door wildvreemden werd aangesproken, gingen de kinderen een paar meters verderop staan, zo van 'hier horen wij niet bij'."* Marlies: *"We waren een keer samen op pad toen iemand ineens zei: 'Meneer Van der Staaij, u kunt wel een pet en zonnebril opzetten, maar we herkennen u toch wel.'" Willy: "De kinderen hebben wel eens tegen Bas gezegd: kunt u niet een mombakkes opzetten? Dan kunnen we normaal doorlopen." Allemaal goedbedoeld natuurlijk, maar voor de leden van het gezin soms hinderlijk.*

Krijgen we visite?

Veel ingrijpender was het feit dat het Kamerwerk veel tijd en aandacht opslokt. Illusterend: toen in huize Van der Vlies op een werkdag een plaats extra werd gedekt voor het avondeten, vroeg een van de kinderen: krijgen we visite? Willy: nee, papa eet vanavond thuis.

Mede door de afstand van Den Haag-Nunspeet, was Van den Berg al vroeg op weg naar Den Haag en kwam hij pas thuis als de kinderen al weer op bed lagen. Janneke: *"Maar we hebben altijd geprobeerd met het hele gezin te ontbijten. At Koos wél thuis, dan kon hij soms verzuchten: 'Is het altijd zo'n herrie hier?'"* Voor de familie-Bisschop veranderde er weinig. *"Roelof was door zijn werk op school in Rotterdam sowieso al veel weg, net als toen hij in de raad en de Staten zat,"* zegt Christien. *"Maar als het maar enigszins kon at hij thuis en bracht hij de kinderen naar bed."*

Toen Van der Staaij in 1998 in de Kamer kwam, waren Michaël en Camila er nog niet. Marlies: *"Wij hebben natuurlijk het geluk dat Benthuzen dicht bij Den Haag ligt. We probeerden als het maar enigszins kon met ons vieren te*

ontbijten. En Kees bracht ze ook naar school. Gelukkig hebben we de zondag en relatief lange recessen. Dat compenseert."

Een glazen huis

In huize-Van der Vlies – maar dat geldt voor de andere vier dames ook - lag het zwaartepunt van de opvoeding van de vijf kinderen bij Willy: *"Toen Bas in de Kamer kwam, wist ik dat dit de consequentie was. Als ik het niet gewild had, had ik 'nee' moeten zeggen toen Bas op de lijst kwam. En ja, je went er ook wel weer aan."* Maar als het nodig was, was papa Van der Vlies er. *"Ik hielp de kinderen met hun huiswerk, maar soms kwam ik er ook niet uit. Het kon dan nog zo laat zijn geworden, 's ochtends om 6 uur stond hij op en vulde hij aan waar ik was gestopt. Als er 'gedoe' was, zei ik tegen 'm: neem je plu maar mee want het spettert hier."*

Een speciaal verhaal zijn de nachtelijke debatten, soms tot de andere morgen vroeg. Het kon nóg zo laat worden, Van der Vlies reed altijd terug naar Maartensdijk. Willy: *"Ik bleef op tot hij thuiskwam. Hij belde dan als hij wegging zodat ik wist hoe laat hij er ongeveer zou zijn. Maar soms duurde het veel langer. Dan zat ik af en toe best wel in schrik en angst... Dan had hij andere kamerleden meegenomen die met het ov niet meer thuis konden komen en door Bas onderweg op verschillende plekken werden afgezet. Ik wist daar niks van, want een mobieltje had je toen nog niet."*

Van der Staaij is binnen een half uur thuis. Van den Berg nam een koffer met een pyjama en tandenborstel mee

**"GOD WAS EN IS MET ONS.
ZO ERVAREN WE HET ECHT."**

voor het geval de laatste trein al weg was en hij dan in een hotel moest overnachten. Bisschop neemt de auto als er nachtwerk op komst is. En Stoffer heeft in de Haagse binnenstad een pied-à-terre waar hij als het laat wordt of het erg druk is bivakkeert. *“Als gezin zijn we daar graag samen in vakanties en op feestdagen,”* zegt Sophia. *“Maar als er in Elspeet iets belangrijks is in het gezin als bijvoorbeeld een diploma-uitreiking, dan is Chris er, debat of niet.”*

Beveiliging

Een zwart hoofdstuk zijn de bedreigingen. Van der Vlies kreeg er als eerste mee te maken. Twee keer. Na de moord op Pim Fortuyn, toen hij tot diep in de nacht in het Kamergebouw ‘gevangen’ zat en in een speciale auto naar huis werd gebracht. Daarna toen zijn naam werd gevonden op een lijst van leden van de Hofstad-groep. Hij kreeg persoonsbeveiligers, tot in de kerk aan toe. *“Bas en ik vonden het soms lastig,”* zegt Willy, *“maar de kinderen vonden het spannend en interessant, continu politie voor de deur en zelfs een ‘politiehuisje’ in de tuin.”* Van der Staaij moest worden beveiligd na uitspraken over abortus tijdens de verkiezingscampagne van 2012. Agressieve reacties leidden ertoe dat ook hij geschaduwd moest worden door ‘oortjes’.

Bereikbaarheid

Onlosmakelijk verbonden met het Kamerwerk is de 24/6-bereikbaarheid van hun echtgenoot en vader. Thuis werd en wordt dat ervaren als een stoorzender. Werd in huize-Van der Vlies als de telefoon op vrijdag weer eens ging nog geroepen: dat zal Menno wel weer zijn, nu breken bij nacht en ontij de appjes en belletjes in van medewerkers, voorlichters, collega’s, ministers, journalisten en kiezers.

De andere kant van de snelle communicatie is dat het ‘thuisfront’ meer mee krijgt van wat er gebeurt in Den Haag. Zo delen de huidige kamerleden hun digitale agenda stevast met hun vrouw. En regelmatig volgen de dames de debatten online. In Maartensdijk gebeurt dat nog steeds. De 29 Kamerjaren van Van der Vlies werken door tot op de huidige dag.

Of de dames merken dat hun man, of zichzelf, door het kamerlidmaatschap zijn veranderd? Willy: *“Nee. Bas was Bas en bleef Bas. En ik ben ook dezelfde gebleven.”* Christien: *“Bij mijn weten zijn Roelof en ik niet veranderd.”* Janneke: *“Kees was zich erg bewust van zijn publieke functie. Met een glaasje wijn op achter het stuur zat er niet meer in.”* Marlies: *“Kees is wel iets relaxter geworden. Voor een debat maakt hij niet meer eerst een uitvoerig studie van een wetsvoorstel. Zelf besef ik dat ik in een glazen huis woon en wat ik zeg en doe ook op hem af kan stralen.”* Sophia: *“Chris is Chris. Puur. Zelf is hij daar niet zo mee bezig. Maar we weten natuurlijk wél dat zijn positie als kamerlid meebrengt dat je voorzichtig bent.”* ◀

Van Ree Accountants biedt advies op maat voor het midden- en kleinbedrijf, onderwijs, non-profit organisaties en vrije beroepen. Als accountants zorgen we er natuurlijk voor dat de wettelijke controles worden uitgevoerd en dat u over de juiste (jaar)cijfers beschikt. Onze frisse kijk op uw cijfers levert bovendien verrassende inzichten op. Van Ree Finance Consultants onderscheidt zich door het vertalen van complexe vraagstukken in heldere adviezen. Onze specialisten hebben actuele kennis van zaken op het gebied van vermogensplanning, fiscaal advies, fusie, bedrijfswaardering, overdracht en overname. Van Ree HR Consultants ondersteunt voor wat betreft uw personeelszaken. Van beleid en werving tot salarisadministratie en coaching. Neem gerust vrijblijvend contact met ons op.

AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY
ALBLASSERDAM | ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | GELDERMALSEN | LEERSUM | NIEUWEGEIN | ZWOLLE

www.vanreeaccountants.nl

'passend advies
voor ZP-ers'

VERZEKERINGEN VOOR

PARTICULIEREN | ZP | MKB

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

Verschenen: *De wonderen des Allerhoogsten*

Na een lange tijd van voorbereiding is recent bij de Landelijke Stichting een volledig nieuwe heruitgave van het zeer lezenswaardige boek *De wonderen des Allerhoogsten* van ds. Abraham van de Velde (1614-1677) verschenen. **Het gaat om een heruitgave:**

- ❖ Waarin de tekst zorgvuldig herspeld/hertaald is met de oorspronkelijke tekst uit 1677 als uitgangspunt!
- ❖ Waarin de vele fouten die in de loop van de tijd in de tekst geslopen waren, hersteld zijn (meer dan honderd!). Ook zijn de na 1677 weggelaten zinnen en alinea's weer opgenomen.
- ❖ Waarin de vele, in de tekst voorkomende historische personen en gebeurtenissen in voetnoten zijn toegelicht.
- ❖ Waarin een uitgebreide biografie van de hand van prof. dr. W.J. op 't Hof opgenomen is, alsmede een persoonsregister en een overzicht van de bronnen.
- ❖ Waarin vele historische platen ter illustratie opgenomen zijn.

Deze schitterende en toegankelijke heruitgave mag in geen huisgezin ontbreken! Destijds werd dit boek voor jong en oud zeer ter lezing aanbevolen door ds. P. Zandt, ds. W.C. Lamain en anderen. Stevig ingebonden, harde kaft, 896 pagina's, prijs: € 25,- (exclusief € 5,- porto). Ook zeer geschikt als cadeau of als relatiegeschenk!

Bestellen: bel 06 - 22 62 61 40 (b.g.g.: 0416 - 693844) of mail naar: inhetspoor@klicksafe.nl. Of bestel en betaal online via: www.inhetspoor.nl

BINNENHOFBEWONERS OVER DE SGP'ERS

ds. G.H. Kersten

**dr. H.W. Tilanus,
CHU-Kamerlid:**

"Ik kon het goed met Kersten vinden. In Zeeland had hij bepaald gezag. Wanneer De Wilde (ARP-Kamerlid) in Zeeland sprak voor de verkiezingen, kon hij tegen sommige mensen praten wat hij wilde, maar aan 't slot bleven ze erbij: die Kersten is toch maar een godzalig menneke!"

D. Kodde

**M.R.H. Calmeyer,
staatssecretaris:**

"Komende uit een met hem harmoniërende omgeving, ging hij niet (...) met stekels op door het leven, maar was een echte ronde Zeeuw, met wien ik dikwijls prettig praatte en geloofsverbondenheid voelde."

De 'oude zaal' van de Tweede Kamer was tot en met 1992 in gebruik. De meeste debatten en de meeste Kamergeschiedenis van de SGP heeft zich in deze ruimte afgespeeld.

ds. H.G. Abma

D. Dolman, Kamervoorzitter:

"Met ontzag hebben wij beluisterd hoe Abma zijn initiatief m.b.t. een zo geladen onderwerp als abortus verdedigde.

Die rustige, diepernstige stijl heeft Ria Beckers (PPR-kamerlid) bij de laatste algemene beschouwingen de uitspraak heeft ingegeven dat wij hem zullen missen."

C.N. van Dis jr.

W.J. Deetman, Kamervoorzitter:

"Cor van Dis had een eigen stijl en voelde zich, over welk onderwerp hij ook sprak, gedwongen om regering en Kamer het oordeel aan te zeggen, of - beter gezegd - voor te houden. Maar hij was daarmee geen somber Kamerlid, integendeel, want hij voegde hier steeds aan toe dat Gods eniggeboren Zoon toegang geeft tot het eeuwige leven."

**ds. P. Zandt en
ir. C.N. van Dis**

A.W. Abspoel, journalist:

"Een bijzonder geluid van een kleine minderheidsgroep, dat wel eens veel weg heeft van dat van een roepende in de woestijn. Ds. Zandt en ir. Van Dis laten zich hierdoor - en dat kan gerespecteerd worden - echter geenszins uit het veld slaan. Zij hebben het geloof, dat bergen verzet."

ir. H. van Rossum

D. Dolman, Kamervoorzitter:

"De geschiedenis van de SGP is geboekstaafd als Woord en Wet. Van Rossum hield van woord en wet beide. Zijn woord kwam op stoom wanneer het kon dienen om een wet te wijzigen. Wat over de akker vloeit is Gods water, maar hoe het vloeit, daarbij moet de mens een handje helpen."

ir. B.J. van der Vlies

V.A. Bergkamp, Kamervoorzitter:

"... zijn hoffelijke debatterestijl, respect voor andermans mening en kennis van de achterliggende idealen. Hij kruiste de degens altijd vanuit de inhoud - en met de nodige humor, met kennis en eerbied voor de staatsrechtelijke stel- en spelregels."

mr. dr. J.T. Van den Berg

**L.P. Middel, PvdA-Kamerlid uit Groningen
(als het nachtwerk werd, lifte Van den Berg met hem mee tot Nunspeet):**

"Met hem erbij vloog de tijd om. Mijn rock-'n-rollbandjes werden dan niet in de auto gedraaid, want Koos en ik - in alles tegenpolen - bespraken de belangrijke dingen des levens."

prof. dr. E. Dijkgraaf

K. Arib, Kamervoorzitter:

"Collega's waarderen je je als een sympathiek en betrouwbaar Kamerlid. En zeer intelligent ook. (...). Als rekenwonder had je zelfs vanuit een kleine oppositiepartij grote invloed op de begrotingsbehandeling. Zeker in tijden van krappe coalitiemogelijkheden kon je samenwerken met mensen die volstrekt tegenovergestelde wereldbeelden hebben."

100 SGP FRACTIE MUSEUM

Naast de verhalen en foto's, zijn er ook fysieke historische objecten. Aan relikwieën doen we niet, maar we houden onze geschiedenis graag in ere. Welkom bij de jubileumtentoonstelling 100 jaar SGP-fractie in het museum van de SGP.

JANIE DE JONG

Loslopende SGP-Kamerleden, proppenschietende voorlichters, uitpuilende agenda's, rinkelende telefoons en Kamerbellen, binnenpingende elektronische poststukken... In deze Haagse jungle kan een vast stuk meubilair niet ontbreken: Janie de Jong: een solide stuurvrouw met onder de ene duim haar telefoon en onder haar andere duim... tja, wie heeft ze niet onder de duim.

MENNO DE BRUYNE

Al sinds de vroege jaren 80 loopt hij er rond: de voorlichter, alias 'de proppenschietter'. Inmiddels wordt dit deel van het meubilair met elke verhuizing van de fractie weer meegezeuld naar de nieuwe ruimtes. Als je hem zou vergeten en hij bij andere fracties voor de voorlichting zou gaan zorgen, of proppen zou gaan schieten, zou dat voor de SGP beslist géén

STOEL VAN KERSTEN

Na een lange zwerftocht is de door ouderdom licht gehavende stoel bij de SGP beland. Volgens de vorige stoelbewaarders (de families Huissen en Eggenkamp) was deze stoel van de eerste SGP-voorman ds. Kersten.

KAST VAN KODDE

Deze bergkast met gordijntjes verhuist altijd mee met de SGP in het Kamergebouw. Volgens de overlevering is de kast afkomstig van SGP-Kamerlid David Kodde.

STOEL VAN ABMA

Deze stoel werd gebruikt door ds. Abma. Hij zat erin om soms gewoon even na te denken. De voorbijganger die hem zag zitten, wist het dan wel: de dominee denkt.

FRACTIEBIJBEL

Deze 'fractiebijbel' wordt al sinds de jaren 80 gebruikt door de fractievoorzitter bij de opening van de fractievergadering. Bij een wisseling van de wacht wordt die, met de voorzittershamer, overhandigd aan de opvolger.

FRACTIEBEL

Als er gezamenlijk geluncht wordt of er iets bijzonders is, luidt de fractiebel in de SGP-wandelgang. Dit exemplaar kreeg Menno de Bruyne cadeau toen hij twintig jaar 'welluidend' in dienst was.

EEN 'BUIKJE' MATEUS ROSÉ

In het Kamerrestaurant was het tafeltje van de SGP'ers onder Van Rossum altijd te herkennen aan een 'buikje' Mateus Rosé.

GROEN BANKJE

Nu zitten de Kamerleden in blauwe zetels, tot 1992 op groene bankjes. Een van die historische bankjes staat op de SGP-burelen.

ASBAKJE

Oud-senator Gerrit Holdijk was jarenlang ook medewerker van de Tweede Kamerfractie. Hij koesterde zijn onafscheidelijke pijp en bijbehorende asbakje.

INGELIJSTE UITSPRAKEN

In De Banier stond soms een uitspraak waarvan 'de proppenschieter' zei: dat is een uitspraak om in te lijsten. Oud-partijvoorzitter Kolijn vatte dat letterlijk op...

IK LOOP VAST IN MIJN WERK, WAT MOET IK NU DOEN?

Dan ga ik graag het gesprek met je aan!
Jannie - loopbaancoach • www.rmu.nl

SAMEN
WERKT
BETER

Friedensstimme

Rusland heeft het Evangelie nodig. Juist nu!

Met uw hulp ondersteunt Friedensstimme
120 evangelisten. In Rusland, Centraal-Azië en
de Kaukasus. Uw steun maakt Levensgroot verschil!

Helpt en bidt u mee?

Kijk op www.friedensstimme.nl

Met ingang van cursusjaar
2022-2023 zijn wij op zoek naar:

nieuwe collega's!

Calvijn
school
Ederveen

BEKIJK ALLE VACATURES OP:

werkenbijcalvijnschoolederveen.nl

“DE KLOMP GOUD VAN ONZE IN DE HEILIGE SCHRIFT VERVATTE BEGINSELEN MOETEN STEEDS WEER WORDEN OMGESMEED TOT DE PASMUNT VAN DE TIJD.”

Ir B.J. van der Vlies in De Banier 5 mei 1988

Met deze uitspraak getuigt Van der Vlies van hoe hij het opereren van een christenpoliticus voor zich ziet. Tegelijkertijd is dit een tijdloze oproep voor SGP-politici om onze antwoorden af te stemmen op de vragen van het heden. Daarbij moet telkens worden teruggegrepen op dezelfde klomp goud van onze beginselen, zoals die in Gods Woord liggen opgeslagen.

Een verdere toelichting is te lezen in een RD-interview met Van der Vlies uit 1985.

De oorsprong van de uitspraak gaat via SGP-raadslid L.M.P. Scholten waarschijnlijk terug op dr. Ph.J. Hoedemaker.

Tussen marge en macht

Regeringspartij is de SGP nooit geweest, maar de partij rekende zich ook nooit tot de harde oppositie. Ze positioneerde zich in al die honderd jaren altijd ergens hier tussen deze uitersten in, trouw aan de eigen principes en gehecht aan haar zelfstandigheid. Daarom loeren politici en journalisten altijd nieuwsgierig naar de SGP als het gaat om moties van wantrouwen of afkeuring. Stemt de SGP voor, dan is er écht wat mis.

DOOR MENNO DE BRUYNE

Van de beginjaren van de SGP in de Kamer is vooral de oppositionele toon blijven hangen. En ja, de nieuwe partij zette zich op de kaart als een beginselpartij tegenover met name de ARP (Anti-Revolutionaire Partij) die haar principes verkwanselde. Het beginselprogramma bepaalde dat het doel van de partij was “de beginselen van Gods Woord op staatkundig terrein tot meerdere erkenning te brengen in den lande.”

Vooral de partijleider zocht de confrontatie op, maar ook ds. Zandt en ir. Van Dis konden scherp uit de hoek komen.

Het is overigens een misverstand te denken dat de SGP-Kamerleden alleen maar getuigden in de Kamer. Ze leverden wel degelijk inhoudelijke en goed onderbouwde bijdragen aan de debatten. Soms pagina's vol! Ds. Kersten opereerde ook best wel politiek. Dat de SGP in

november 1925 het befaamde amendement indiende om de Nederlandse ‘ambassade’ bij het Vaticaan op te heffen, was omdat hij taxeerde dat zo'n voorstel juist in dat jaar een grote kans van slagen had. Dat was goed gezien.

LOKAAL BESTUUR

Daartoe aangespoord door partijleider ds. Kersten, was de SGP ook actief in gemeenten en provincies: “Onze

mensen moeten in Raden en Staten. Komt dan, niet gedraald!" Daarbij ging het niet alleen om raadsleden en Staten-leden, maar ook om bestuurlijke posities: al in 1919 zijn SGP-wethouders beëdigd en in 1918 en 1921 werden in de bakermat van de SGP op het eiland Walcheren de eerste burgemeesters benoemd, Johannes de Visser in Aagtekerke en het latere Kamerlid D. Kodde in het naburige Zoutelande.

Op het Binnenhof Haag was regeren buiten beeld, iets waar de eerste generatie SGP-Kamerleden waarschijnlijk niet rouwig om was.

'KLEIN RECHTS'

Niet geheel toevallig, veranderde dat zo'n 50 jaar geleden toen er een eind kwam aan de stabiliteit die het na-oorlogse politieke bestel kenmerkte. De eerste keer dat in het Haagse machtsspel met een schuin oog naar de SGP werd gekeken, was in 1977. Het in de steigers staande kabinet-Van Agt-Wiegel had een wankele meerderheid in de Kamer. Pas na een verkennend gesprek van de informateur met ds. Abma werd de formatie afgerond. Het werkte: op momenten dat de CDA-dissidenten afhaakten, hielp 'kleine rechts' (SGP en GPV) het kabinet aan een meerderheid.

Deze 'gouvernementele opstelling' van de SGP viel op. Dat bleek vier jaar later, toen CDA en VVD wilden doorregeren. Helaas werd bewaarheid wat de peilingen al aangaven. De coalitie kwam net een paar stemmen tekort. Openlijk werd toen in de media door politici gespeculeerd op een 'Staphorster variant', een minderheidskabinet van CDA en VVD gedoogd door SGP, GPV en RPF. Het verleidde de gefrustreerde oppositieleider Den Uijl (PvdA) tot een frontale aanval op de SGP. Hij wilde de SGP diskwalificeren door de partij te verwijten 'ademocratisch' te zijn omdat de SGP uitgaat van de Bijbel. In een venijnig Kamerdebat kreeg de PvdA-leider geen poot aan de grond.

REIKHALZEN NOCH KOKHALZEN

Deze eerste schermutselingen waren voor het SGP-hoofdbestuur reden

om serieus onder ogen te zien of, en hoe regeringsdeelname in Den Haag gestalte zou kunnen krijgen. Als resultaat van deze bezinning kwamen er enkele studies, waarvan de belangrijkste conclusie was dat daarover op voorhand geen harde uitspraken konden worden gedaan. Wat ds. Abma desgevraagd al eens had gezegd, werd door zijn opvolger Van der Vlies ettelijke keren herhaald: we reikhalzen er niet naar, maar kokhalzen er óók niet van.

Onverwacht werd het menens in 2003. CDA-leider Balkenende en VVD-voorman Zalm (VVD) verkenden toen de mogelijkheid of het na het dramatisch ten val gekomen eerste kabinet-Balkenende (CDA, VVD en de lijst-Pim Fortuyn) met hulp van CU en SGP tot een soort doorstart zou kunnen komen. Ruim een week werd er in de ministerskamer van de Senaat intensief onderhandeld over de (on)mogelijkheden van zo'n constructie. Het SGP-formatieteam draaide overuren, waarbij ook al ministeriële SGP'ers werden gepolst. Dagelijks werd de oversteek gemaakt over het Binnenhof. Soms langs een haag journalisten, maar ook via de 'geheime' sluiproute. Deze formatiepoging strandde op onwil in VVD-kring.

Werd de SGP in 2003 nog gewogen en te licht bevonden door de liberalen, in 2011 bleek de weegschaal de andere kant op door te slaan. De politieke constellatie was vergelijkbaar met die in 1977: een kabinet dat een nipte, maar onzekere meerderheid had. Dit keer niet alleen in de Tweede, maar ook in de Eerste Kamer, waar senator Holdijk op de wip kwam te zitten. Als rugdekking voor steun in de Eerste Kamer, was er nauw en intensief overleg met de SGP in de Tweede Kamer. Premier Rutte deed er alles aan om te 'investeren in welwillendheid'.

VANAF DE ACHTERBANK

Eerst gebeurde dat vooral áchter de schermen, maar toen dit 'meeregeren vanaf de achterbank' ontdekt werd door een foto op Twitter, ook ervóór. De

SGP-tandem Van der Staaij-Dijkgraaf en de fractieondersteuners waren vrijwel continu op hun qui-vive. De grootste 'propagandist' voor de SGP was in die jaren de gehaaide D66-voorman Pechtold, die zijn liberale concurrent Rutte voor ieder SGP-succesje op het matje riep. Opbrengst: veel publiciteit en een extra zetel voor de SGP. Waarna, o ironie, SGP, D66 (!) en CU (de C3, 'constructieve drie') het tweede kabinet-Rutte moesten schragen, omdat ook dit kabinet geen meerderheid had in de Eerste Kamer.

Manoeuvreren tussen marge en macht. Zo is de rol van de SGP in het Haagse krachtenveld wel te typeren. Het valt ook de media op dat de SGP een eigenstandige positie had en heeft. Een positie tussen enerzijds regeringspartijen die het kabinet door dik en dun steunen en anderzijds oppositiepartijen die geneigd zijn alles naar beneden af te ronden. Deze positie komt het soortelijk gewicht van de SGP-zetels ten goede, zeker nadat de Nederlandse politieke polder geheel werd herverkaveld. Zo'n partij heeft meerwaarde. ◀

NIEUWE PARTIJ. — Naar verluidt zal heden in Zeeland weder een nieuwe partij worden gesticht. Deze bestaat uit oud-Gereformeerden, die zich niet kunnen vereenigen met het program der Anti-revolutionnaire partij voor zoover daarin uitbreiding is opgenomen van de verzekering tegen ongevallen. Er zijn reeds afdelingen gesticht te Middelburg en te Ierseke. De predikant der oud-Gereformeerde Gemeente aldaar, ds. G. H. Kersten, is de stichter dezer partij, die zich na Zeeland over het geheele land wil uitbreiden en met eigen kandidaten zal optreden.

Bron: De Tijd, 24 april 1918 • Op 24 april 1918 wordt de SGP opgericht door ds. G.H. Kersten. Bij de verkiezingen die kort daarop (5 juli) gehouden kreeg de partij nog onvoldoende stemmen voor een Kamerzetel.

Niet in staat de vele bliken van hartelike belangstelling, ontvangen bij den oor de St. Geref. Partij zoo heuglijken uitslag der jongste kamerverkiezingen, al persoonlijk te beantwoorden, zij het ons ergund langs dezen weg onzen oprechten dank te betuigen.

De felste en dikwerf onwaardige betrijding, heeft de doorwerking der aloude beginselen onder ons volk niet kunnen erhinderen. De Heere werke een toenevende ontwaking en verwaardige ons volk op de oude grondslagen weder te keeren.

Wij bevelen de uitgebreide nooden der partij en bijzonder van hare vertegenwoordigers op hun moeilijken post nevens den leere gaarne het volk, dat niet vreemd van den Geest der genade en der geden.

Ds. G. H. KERSTEN.
Ds. P. ZANDT.
Ir. C. N. v. DIS.

Bron: De Banier, 6 juli 1929 • Dankbetuiging — Bij de verkiezingen op 3 juli 1929 wist de partij drie zetels te behalen. Naast ds. Kersten mochten ds. P. Zandt en ir. C.N. van Dis in de groene kamerbankjes plaatsnemen.

Een crisis in het ministerie.

Het amendement-Kersten tot afschaffing van het gezantschap bij den Paus aangenomen. — De vier Katholieke Ministers dienen hun ontslag in. — De Regeering verzoekt schorsing der Algemeene Beschouwingen over de Staatsbegrooting.

De Tweede Kamer heeft hedenmiddag met 52 tegen 42 stemmen het amendement van den heer Kersten, om het gezantschap bij den Paus op te heffen, aangenomen. Vóór stemden alle sociaal-democraten, alle vrijzinnig-democraten, alle vrijheidsbonders en alle (aanwezige) Christelijk-historischen (de heer Rutgers v. Rozenburg was vóór de stemming weggegaan), benevens de heeren Kersten, Zandt, Lingbeek, Braat en de communist L. de Visser.

kend gemaakt en las zijn reeds geschreven verklaring langzaam en rustig voor.

In de Kamer heerschte begrijpelijkerwijs na de onverwachte sluiting der vergadering groote opwinding.

Op het Binnenhof was ook veel belangstelling van menschen, die op den uitslag der stemming hadden gewacht. En de mare: „De coalitie ligt nu in elkaar” ging van mond tot mond.

Bron: Algemeen Handelsblad, 10 november 1925 • Na de zogenaamde 'Nacht van Kersten', op 10 november 1925, valt het eerste kabinet-Colijn over een motie die namens de SGP is ingediend. Deze motie pleitte voor afschaffing van het Nederlandse gezantschap bij het Vaticaan. De motie wordt aangenomen, waarna vier KVP-ministers de volgende dag besluiten om af te treden.

Dr. P. Zandt
(Staatk. Ger.)

Bron: De Telegraaf, 14 februari 1939 • De groeiende invloed van de rooms-katholieke kerk domineerde berichtgeving in SGP partijblad De Banier in de jaren dertig. Duidelijk is dat deze ontwikkeling Kersten en Zandt zorgen baart. Op 14 februari 1939 herdenkt de Tweede Kamer de overleden paus Pius XI. Uit protest verlaten Kersten en Zandt de vergaderzaal.

Bron: De Banier, 21 september 1945 • Ds. Kersten had zich vanaf het begin tegen het Nazisme gekeerd. Niettemin was hij volgens de Zuiveringscommissie bij zijn pogingen om instellingen op het gebied van onderwijs en media te behouden, regelmatig te ver gegaan in zijn samenwerking met de Duitsers. Die conclusie bracht ds. Kersten ertoe zich niet opnieuw herkiesbaar te stellen voor de Tweede Kamer. Ds. Zandt werd de nieuwe partijleider.

PAUS HERDACHT in de STATEN-GENERAAL.

Zijn vredeswerk geprezen.

ZOOVEL in de Tweede als in de Eerste Kamer der Staten-Generaal is heden de overleden Paus herdacht.

Bij de opening van de zitting der Tweede Kamer hield de voorzitter, mr. J. R. H. van Schaik, de volgende rede:

„Geachte medeleden.

Alvorens tot de eigenlijke werkzaamheden over te gaan, zult gij met mij een oogenblik willen verwijlen bij het overlijden van Zijne Heiligheid Paus Pius XI.

Voor al in stormachtige tijden als deze klemmen de oogen der wereld zich vast aan die zeldzame figuren, die als geestelijke vuurtorens veilige steunpunten zijn in de bewogen en zich bedreigd gevoelende menschelijke samenleving. Een dier helderstralende lichtpunten was ongetwijfeld de overleden kerkvorst.

Onverschrokken heeft Hij aan wie naar hem wilden luisteren, zonder aanzien van welke macht ter wereld ook, op haast elk levensterrein vaste beginselen voorgehouden, die hij putte uit de in hem levende Christelijke waarheden. Bij voortdurende de ondergeschiktheid van het tijdelijke aan het eeuwige, van 's menschen stoffelijke aan zijn zedelijke belangen in aller harten pretent en onvermoeid den terugkeer naar Christus predikend, reikte Zijn manende en sterkende stem ver buiten de scharen van hen, die Hem als den Heiligen Vader eerbiedigden.

Tot op zijn sterfbed heeft hij gebeden, gestreden en geleden voor den vrede in en onder de volken. Het zijn vooral de verzoenende gevoelens van den oprechten vredesvorst, welke weerklank hebben gevonden bij de vredesgezindheid, die zoo diep in het Nederlandsche volk verankerd is.

Toen de voorzitter zijn rede had aangevangen verlieten de heeren ds. Kersten en ds. Zandt (staatk. gereformeerd) demonstratief de vergadering.

No. 8

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
WESTERHOEVE 44
ROTTERDAM
TELEFOON 3008
GIRO 14719

ABONNEMENTSPRIJS
FL. 25 PER KWART

De

DAGBLAD DER
VERSCHEIJNT TIJDELIJK EEN

Het besluit genomen

Na lange aarzeling heb ik het besluit moeten nemen, mijn arbeid tot het allernoodzakelijkste te beperken en naar te leggen wat niet rechtstreeks tot de vervulling van mijn ambt behoort. De ernstige ziekte, waaruit het den Heere bezaagd heeft mij op te richten (coronair thrombose) heeft steeds nog die gevolgen, dat ik niet meer kan verrichten wat ik welker

Zoo mijn naaste vrienden reeds lang wisten, was mijn voornemen, niet in Tweede Kamer weder te ren; ik heb het beda voor mijn lidmaatschap gesteld tot de Kamer nieuw zou zijn samengero. Men heeft mij echter meer waardig gekoerd haar midden zitting te ben. Op welke gronden advies van de zuivering missie gebouwd is, is vanzelfsprekend onbet zoodat ik daarop niet kan gaan. Voor mijzelf be overtuigd, niets te be

Zeeuw

UIT ALLE DELEN des lands komen de leden van de Tweede Kamer, doch het is — althans afgaande op hun kleding — onmogelijk te bepalen waar zij thuis horen.

Er is één uitzondering: burgemeester D. KODDE van Zoutelande, die de staatkundig-gereformeerde fractie van ds. P. ZANDT is komen versterken.

De heer Kodde draagt de plechtstatige, eenvoudige, Zeeuwse boerendracht, ook in 's lands vergaderzaal.

Bron: De Telegraaf, 9 november 1956 • De Tweede Kamer werd uitgebreid naar 150 zetels en de SGP heeft weer een derde zetel erbij. De in Zeeuwse dracht geklede burgemeester van Zoutelande Kodde wordt Kamerlid en krijgt veel aandacht van de pers.

Wetsvoorstel-Van Rossum oogst ook in Senaat lof

DEN HAAG — Het Staatkundig-gereformeerde Tweede-Kamerlid ir. H. van Rossum kreeg gistermiddag — in een korte vergadering van de Eerste Kamer — veel lof toegezwaaid vanwege zijn initiatiefwetje, dat onlangs al de instemming van de Tweede Kamer verwierf. Hij kwam met het voorstel de watervoorziening van landbouwgronden onder de werking van de water-

staatswet te brengen, zoals reeds het geval is met de waterafvoer.

In zijn indertijd gegeven toelichting wees ir. Van Rossum er op, van hoe groot belang het vaak is, als over goed water voor het bevoeien e.d. van de gronden beschikt kan worden. Met hem achtte eerst de Tweede Kamer en gisteren ook de Eerste kamer de voorgestelde wettelijke regeling van belang.

Bron: Trouw, 3 juli 1968 • Van Rossum dient als eerste SGP'er een initiatiefwet in die met algemene stemmen wordt aangenomen. Hij introduceert de term 'aangeschoten wild' voor een zwaar gehavende minister.

Bron: Archief Menno de Bruyne • In 1971 treedt de eerste medewerker, mr. G. Holdijk, in dienst bij de Tweede Kamerfractie in de functie als juridisch beleidsmedewerker.

Ds. Abma uit Eerste Kamer

(van onze politieke redactie)

DEN HAAG - Dominee H.G. Abma (SGP) verlaat de landelijke politiek. De bekende SGP-politicus (hij was eerder zowel partijvoorzitter als fractievoorzitter in de Tweede Kamer) heeft zich niet meer beschikbaar gesteld voor de komende verkiezingen voor de Eerste Kamer op 22 mei. De tussentijdse ontbinding van de Senaat is nodig vanwege een aantal wijzigingen van de Grondwet, die inmiddels in eerste lezing zijn goedgekeurd.

Dominee Abma zei gisteren in een toelichting toch niet langer dan tot 1987 senator te willen zijn. Omdat de tweede SGP-zetel in de Eerste Kamer vorige keer „een meevaller” betekende (een CDA-statenlid had verkeerd gestemd, waardoor de laatste restzetel niet aan de christen-democraten toeviel, maar aan de SGP), heeft hij zich nu al teruggetrokken om de politieke carrière van de heer H.G. Barendregt niet te onderbreken. Hij zei verder dat zijn terugtreden niets te maken heeft met eerdere moeilijkheden rondom zijn voorzitterschap van de partij en rondom de laatste gemeenteraadsverkiezingen in

Bron: Nederlands Dagblad, 9 april 1986 • Door interne spanningen besloot Ds. Abma terug te treden uit het Hoofdbestuur en als Eerste Kamerlid. De Volkskrant omschreef hem eens als “de beste stilist van het Nederlandse Parlement, met bedaarde ernst en gevoel voor humor”. Hij had volgens de voorzitter van de Eerste Kamer aan beide zijden van het Binnenhof de stenografen veel werk gegeven, eerst als lid van de Tweede Kamer, sinds 1981 ook van de Eerste Kamer. “Dank voor uw mozaïsche gedrevenheid die u koppelde aan een warme hartelijkheid”.

Bron: Cees van der Wal • Van der Vlies neemt afscheid van de politiek. Van der Staaij volgt hem op als fractievoorzitter. Samen met Dijkgraaf vormen zij de SGP-fractie.

DERDE ZETEL
Een derde zetel, wat een geschenk! Boven bidden en boven denken. Wonderlijk. Donderdagmorgen kwam ik als eerste in het gebouw Kamervoorzitter Bukman tegen. Hij zei het eigenlijk heel treffend: minder stemmen, een zetel meer! Dat doet geen partij de SGP na. Inderdaad, een bijzondere gebeurtenis. Het was een ongemeen spannende avond. Soms stonden wij op twee, soms stonden wij op drie zetels. Er bleek bij de restzetelverdeling een zware concurrentie met de VVD. In

Bron: De Banier – 14 mei 1998. Het was een spannende verkiezingsavond. Zou van der Staaij, de tweekoppige SGP-fractie (Van der Vlies en Van den Berg) kunnen komen versterken? Aan het eind van de avond leek het duidelijk: helaas, niet niet gelukt. Van der Staaij kroop tussen de lakens, want ook na een teleurstelling heeft een mens slaap nodig. Tot, rond 3.00 uur 's nachts, Van der Vlies hem wakker belde: “Kees, je bent toch gekozen!”.

Bron cartoon: Studio Oost, Thomas van Oostrom • Het kabinet-Rutte I regeerde van 14 oktober 2010 tot 5 november 2012. Het werd gevormd door de VVD en het CDA met gedoogsteun van de PVV na de Tweede Kamerverkiezingen van 2010. In de Eerste Kamer had dit kabinet informele steun van de SGP. De SGP werd daarom de Stille Gedoog Partner van het kabinet genoemd.

Wat is de rustdag u waard?

Allerlei wetgeving in ons land draagt eraan bij dat de zondag meer en meer als een gewone dag wordt gezien. De 24 uurseconomie lijkt zich alleen maar uit te breiden. Om verschillende redenen is hier weerstand tegen.

De Vereniging Zondagsrust is ervan overtuigd dat het onze plicht is om op te komen voor de rust op en de heiliging van de dag des Heeren. Dat doen we op diverse manieren:

- » Wij zoeken contact met mensen die de zondagsrust niet in acht nemen, via brieven of persoonlijke gesprekken.
- » Wij geven voorlichting over ons werk, bijvoorbeeld op scholen en verenigingen.
- » Wij verlenen juridische bijstand en geven advies bij o.a. procedures tegen evenementen op zondag.

Daarom, wat is de zondag als rustdag ū nog waard?

Wilt u ons steunen in ons werk?

Word vandaag nog lid (dit kan al vanaf 1 euro per jaar).

Geef uw gegevens vandaag nog door.

Fred. van de Paltshof 15 | 3911 LA Rhenen | 0317 61 43 98 | info@zondagsrust.nl | www.zondagsrust.nl

Vereniging Zondagsrust is ANBI -gecertificeerd RSIN: 004629875 | IBAN: NL98 INGB 0000 8786 28

Lunteren, Holland Tel. 0342-415728

Investeren en recreëren in de Dordogne

Village des Cigales

Nieuwe woningen op een kleinschalig, liefelijk vakantiepark te midden van de Cahors Wijngaarden.

Domaine de Lanzac

Een fraai en vriendelijk park in het mooie departement Lot.

Dubbel genieten

Waarom uw geld op de bank laten staan als u er ook plezier van kunt hebben. U heeft een woning op eigen grond vanaf € 159.000,- k.k. Garantierendement vanaf 5%.

Vraag informatie op en scan de QR code.

VERMILTIGEN

VERMOGENSRAAD BV

www.vermogensraad.nl/frankrijk

REISPROCES WETGEVING

Door Sjon van der Ree Doolaard

De regering maakt samen met de Eerste en Tweede Kamer wetten. Zij zijn de 'wetgevende macht'. Het wetgevingsproces is ingewikkeld, want een wet kan niet zomaar tot stand komen. Een wet heeft namelijk effect op het leven van mensen. Ter verduidelijking volgt hier het reisproces van een wet.

0

HET PROBLEEM VRAAGT OM EEN WET

Een wet komt niet uit de lucht vallen. Het gaat altijd over iets waarvan een minister of Kamerleden vinden dat het niet goed geregeld is. Meestal gaat het initiatief uit van het kabinet, maar de Tweede Kamer kan een 'initiatiefwet' indienen.

1

VOORBEREIDING MINISTERIE

Op het ministerie, waar de ambtenaren werken die de minister ondersteunen, wordt bedacht wat er allemaal in een wet moet komen. Die ambtenaren schrijven een 'wetsvoorstel' en een (uitvoerige) toelichting daarop.

2

WETSVOORSTEL IN DE MINISTERRAAD

Het kabinet (dat zijn alle ministers gezamenlijk) beoordeelt het voorstel van de collegaminister. Past dit bij de plannen uit hun regeerakkoord? Zo ja, dan gaat het voorstel voor advies naar de Raad van State.

3

RAAD VAN STATE ADVISEERT

De Raad van State (RvS) is een instituut dat los staat van de politiek en dus onafhankelijk kan adviseren over wetsvoorstellen. Is het voorstel van goede kwaliteit? Is het uitvoerbaar? Is het niet in strijd met de Grondwet? Het advies van de RvS wordt toegevoegd aan het wetsvoorstel.

4

WETSVOORSTEL IN DE TWEDE KAMER

De fracties van de Tweede Kamer beoordelen de plannen van het kabinet eerst in commissies. Daarna wordt er in de plenaire (grote) zaal gedebatteerd met de minister. Partijen kunnen het voorstel proberen aan te passen met wijzigingsvoorstellen (amendementen).

5

STEMMING IN DE TWEDE KAMER

Na het debat wordt er eerst gestemd over de amendementen en daarna over het wetsvoorstel als geheel. Als het voorstel wordt aangenomen, gaat het naar de Eerste Kamer.

6

STEMMING IN DE EERSTE KAMER

De Eerste Kamer kan niet amenderen (wijzigingen voorstellen). Zij heroverweegt het voorstel en keurt het óf goed óf af. Er wordt gecontroleerd op hoofdlijnen. Is de kwaliteit goed? Is het wetsvoorstel niet in strijd met de Grondwet of internationale verdragen? Is het niet onevenredig schadelijk voor bepaalde groepen mensen? Na het debat wordt er gestemd.

7

ONDERTEKENING DOOR KONING EN MINISTER

Als het wetsvoorstel door de Tweede en de Eerste Kamer is aangenomen, ondertekenen de Koning en de verantwoordelijke minister de wetstekst.

8

INWERKINGTREDING VAN DE WET

Een wet treedt niet in werking zolang die niet is gepubliceerd. Dat gebeurt in het Staatsblad (van het Koninkrijk der Nederlanden). Alle officiële mededelingen van de overheid, dus ook wetten, zijn te vinden op de website officielebekendmakingen.nl.

1

2

3

4

5

6

7

8

RONDJE BINNENHOF

CHRISTA DE LIGT

Restaurantbedrijf en Vergaderservice

30 jaar werk ik bij de Tweede Kamer en dus ook voor alle politieke partijen, waaronder de SGP. Wat is vergaderen nu zonder een kopje koffie of thee?

Als ik denk aan de SGP dan denk ik ingetogen, sober, maar vooral vriendelijkheid van Kamerlid tot medewerkers. Het ingetogene komt terug in de keuze van de diners: doe maar gewoon hoor, een biefstukje, frites en salade en een ijsje als dessert, dan is men tevreden.

Datzelfde was ook altijd bij de Kerstdiners: netjes maar niet te uitbundig. Bas van der Vlies heeft in het culinaire blad Lekker aangegeven dat er maar één restaurant is waar hij heerlijk kon eten, ja, dat was bij ons in de Tweede Kamer, zo leuk!

Ik ben van huis uit koningsgezind. Net als de SGP stond ik ook te kijken naar de Gouden Koets op Prinsjesdag, wij gaven deze dag een extra tintje door de SGP'ers te ontvangen met een feestelijk oranjegebakje.

MARGREETH BOER

Stafbureau Voorzitter en Presidium

Bij de SGP denk ik aan Van der Staaij en bij Van der Staaij denk ik aan werk, veel werk. In onze stafdienst wordt zijn naam bijna dagelijks genoemd. En ook nog eens in meervoud. We spreken over 'Van der Staaij-I' en 'Van der Staaij-II'. 'Van der Staaij-I' is het rapport over de herziening van het Reglement van Orde van de Kamer; een soort 'Bijbel-met-kanttekeningen' voor elke Kamervoorzitter. 'Van der Staaij-II' is een rapport om het werk van de Kamer te verbeteren; een werkagenda voor Kamerleden én ambtenaren. Werkagenda... het woord zegt het al! Als ik Van der Staaij met de Kamervoorzitter zie praten hoop ik altijd dat er geen 'Van der Staaij-III' in aantocht is.

JOHN SMIT

Postkamer

Vroeger kregen de Kamerleden veel meer post. Zelfs voor de kleine SGP lag er op maandagochtend zóveel dat het niet door één persoon te dragen was. Uiteraard komen er ook pakketjes binnen. Zo heb ik op verzoek van de SGP meerdere keren Bijbels in de postvakken van alle Kamerleden gelegd. Ik ben bijna tegelijk met Menno de Bruyne hier komen werken (1982). Dat scheidt een band. Dat geldt natuurlijk ook voor Janie de Jong, sinds jaar en dag meldt zij zich 's morgens bij de postkamer. Ik herinner me ook dat Koos van den Berg 's avonds langskwam voor de middagkrant en Bas van der Vlies controleerde op nieuwe brieven.

JEFFREY OSTER

Beveiligingsdienst

De samenwerking tussen de SGP-fractie en de Beveiligingsdienst is altijd goed. De vriendelijke medewerkers weten elkaar altijd te vinden. Bij binnenkomst in het Tweede Kamergebouw is de beveiligingsdienst het eerste aanspreekpunt. Vele leden hebben wij hierdoor al voorbij zien komen, vooral samen met Menno en zijn Rondje Binnenhof. Een moment om nooit meer te vergeten: de samenwerking tussen ons, Stichting De Wensambulance en de SGP-fractie bij het vervullen van een laatste wens van een man die terminaal ziek was. Dit is een van de indrukwekkendste momenten van de afgelopen jaren.

MANDY VAN DER ZALM

Bureau Evenementen

Ik heb heel goede en leuke herinneringen aan de tentoonstelling over de Statenvertaling die we eind 2019 samen met de SGP in de centrale ruimte de Statenpassage hebben georganiseerd. Het gebeurt niet vaak dat een fractie voorstelt om een tentoonstelling te organiseren. Het was ook nog wel de vraag of het onderwerp gevoelig lag, maar we vonden dat de Statenbijbel juist wel echt bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal hoort. Ook organiseerden we drukbezochte 'SGP-ledendagen' met na afloop een keurig schoon Kamergebouw.

LEO BREMEN

Kamerbode

Wat ik van harte met de SGP deel is mijn geloof in God en liefde voor het land Israël! Dat geeft onze vriendschap een boost. Je vindt bij de SGP-mannen en -vrouwen ook altijd een luisterend oor voor vragen over 'de sabbat versus de zondag' en mijn persoonlijke wel en wee. Het is mijn diepe wens om naast Kamerbode ook een bode van God te zijn. Als er een debat is, bid ik vaak, in mijn hart.

LINDA KIPP EN PAUL VAN DOORN

Griffie Plenair

Eerlijk gezegd herinneren wij ons de entree van de SGP in 1922 niet. En ook niet dat in 1934 een uitspraak van SGP-voorman Kersten door Kamervoorzitter Ruijs de Beerenbrouck ontoelaatbaar werd geacht en vervolgens geschrapt werd uit de Handelingen!

Wij herinneren ons wel de vele momenten dat tijdens een verhit ordedebat een SGP'er naar de interruptiemicrofoon kwam en met kennis en gezag een uitweg schetste uit netelige procedurekwesties. En dat de SGP-fractie steevast als eerste reageerde op vragen vanuit de Griffie. En wij herinneren ons dat de SGP steeds haar waardering in woord én gebaar laat blijken. We herinneren ons het Amazing Grace tijdens de APB van 2015; een ongekend origineel en spannend idee. Wij herinneren ons dat de SGP zelfs na 100 jaar nog met frisse ideeën komt. Wij koesteren deze en vele andere herinneringen en wensen alle medewerkers van de Tweede Kamer, mocht de kiezer zo besluiten, ook de komende 100 jaar prachtige nieuwe SGP-herinneringen toe.

Verzekeren is zorgen voor elkaar

We zijn dankbaar voor de christelijke politiek die zich inzet vanuit Bijbelse waarden. Wij weten ons hiermee verbonden. We staan voor de bescherming van het leven. We zetten ons in voor christelijke zorg. En we moedigen mensen aan goed voor zichzelf en elkaar te zorgen.

We willen u helpen om goede en gezonde keuzes te maken.

Met ons programma Geloof en gezondheid helpen we u daarbij. Geniet van zomerse, feestelijke recepten. Voeg (extra) beweging toe aan uw dagritme. Ervaar het bidden met de Bijbel. Leer ontspannen en tot rust te komen. En ontdek hoe u goede keuzes vol kunt houden.

Ga naar: prolife.nl/geloofengezondheid en meld u aan!

Volhouden is makkelijker als je het samen doet. Meld u daarom gerust aan met uw partner, vriend(in), burens, gemeenteleden of collega's. Het kost u niets!

Tip: snelle aanmelders krijgen een leuk startpakket!

SGP-NEDERLANDS OVER DE TAAL EN STIJL VAN DE SGP

DOOR SIEMON REKER

EMERITUS-HOOGLEERAAR TAAL EN CULTUUR AAN
DE RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN

Rutte rekende de SGP weleens bij de meest geliefde oppositiepartijen. Voor mij heeft deze fractie door z'n taalgebruik een bijzondere plek.

De SGP spreekt bovengemiddeld Néderlands Nederlands en lang niet zo internationaal als bijvoorbeeld diezelfde lang zittende premier, die in plaats van 'iets met een gerust hart aan te nemen', 'politiek safely kan assumen dat...'. Het SGP-Nederlands is Nederlands met waarschijnlijk meer elementen op weg naar de uitgang van het ABN dan de taal van álle andere Kamerfracties. Bovendien zijn de bijdragen van de SGP verzorgder en stiller van toon. Een hele reeks woorden gebruikt Van der Staaij, Bisschop of Stoffer nooit en Van der Vlies, Van den Berg of Abma en andere voorgangers evenmin.

Belachelijk, bezopen, flut, hartstikke, waanzin of tuig (over mensen) worden toenemend in de Tweede Kamer gebruikt - nimmer door de SGP. Allerlei tussenwerpsels zijn voor het doorsnee-Kamerlid in 2022 gangbare taal, de Handelingen tonen aan dat een SGP-spreker daarzonder kan.

DE ELLEBOOG VAN CHRIS

Bij een SGP'er op het rostrum (spreekgestoelte) zie ik weliswaar de wijze waarop er omgegaan wordt met de

handen (of met de ene elleboog van Chris Stoffer als hij iets accentueert) maar let op hun taal en hoor het geluid van een licht verouderend protestants Nederlands. Luister en merk op dat het nauwelijks voorkomt dat buiten de SGP (en soms door de naaste verwant ChristenUnie) iets onderstreept wordt met *in betekende mate* of via het graadaanduidende bijwoord *gierend*. Het ranglijstje van het gebruik van de tweedenaamvals-s zal aangevoerd worden door Roelof Bisschop. Steekproeven in de plenaire verslagen levert het vermoeden dat de SGP het meest gebruik maakt van *de nodige* (veel) - het benadrukt maar op een bescheiden manier. Of minder opvallend, tel het gebruik van het meervoud *keuzen* tegenover *keuzes*. De SGP-woordvoerders scoren hoog met *keuzen*, de oudere vorm.

Maar ook dat is ABN, zoals de huidige SGP-fractie in de hoorbaar westelijke Van der Staaij en de niet minder hoorbaar oostelijk overkomende Bisschop een dwarsstuk van dat Algemene Nederlands bestrijkt. Maar van beiden kunnen we SGP-taal verwachten, zoals het gebruik van *boerenverstand*, *ongaarne*, *bereids* of *wijl* en *geachte afgevaardigde* in ongewoon neutrale context. Wie zegt er buiten de SGP'ers nog *bereids*, *iegelijk* of *vanwege* in de betekenis 'namens'?

AANGELEGEN PUNT

Ik let op het Binnenhofs sinds enkele jaren. Een van de eerste dingen die ik leerde, was hoe aanvankelijk juist vanuit een klein hoekje van de vergaderzaal de uitdrukking *aangelegen punt* klonk - en hoe dat meer en meer door andere fracties overgenomen wordt. Bij de actuelere observaties hoort dat de SGP het neutraal houdt bij *toeslagaffaire* of *-kwestie* en zich niet bekeerde tot *-schandaal*.

ZEGENRIJK OF ZEGENRIJK?

De afzender doet ertoe. Bij *zegenrijk* is de SGP-connotatie anders dan bij een partij die rept van 'het zegenrijke werk van de hypotheekrenteaf trek'. Dat geldt eveneens bij *onwijs*. Tegenwoordig versterkt dat het volgende woord (onwijs gaaf), behalve bij een SGP'er; die zegt eerder 'dat het onwijs is om tot wapenleveranties over te gaan', dus 'niet doen'.

Is de taal van de SGP zachtaardig, ouder aandoend en dus saai? Neen het! Met veel effect komen nieuwe termen als *motieschaamte* of *psalm-politie* juist van hieruit de Kamer in.

De auteur is schrijver van de taalblog Nomeis (siemonreker.nl), over actuele en vooral politieke taal.

AANDACHTTREKKERS

Amazing Grace

Tijdens de Algemene Beschouwingen van 2015 organiseerde de SGP een *flashmob* in de hal van de Tweede Kamer. Tot ieders verrassing en zelfs tot lichte ontsteltenis van de beveiliging klonk het Amazing Grace door het Nederlandse parlamentsgebouw. Enkele uren later sprak Kees van der Staaij in de plenaire zaal over genade en schuld. Hij vertaalde daarbij het Amazing Grace naar het Nederlands: "Verbazingwekkende genade, die een stakker als ik gered heeft, ik was verloren, maar nu ben ik gevonden, ik was blind maar nu zie ik." ◀

God zij met ons

Door toedoen van Bas van der Vlies kwam het randschrift 'God zij met ons', op de Nederlandse twee euromunt te staan. Zo'n beetje iedere Nederlander draagt daarmee, net zoals in het guldentijdperk, een Bijbeltekst (ROM.8:31) in zijn portemonnee. ◀

Abortus

Het was ds. Abma die in 1979 de aandacht trok door samen met het GPV een initiatiefvoorstel in te dienen over de bescherming van het ongeboren leven. Met dit voorstel ging hij in tegen de abortusvoorstellen van PvdA en D66. ◀

Nacht van Kersten

In 1925 dienden Kersten en Zandt een amendement in om het Nederlandse gezantschap bij de Pauselijke stoel op te heffen. Een splijtzwam voor kabinet-Colijn I dat uit zowel rooms-katholieke als protestantse ministers bestond. Toen de protestantse CHU met het amendement instemde, namen de katholieke ministers dan ook hun ontslag. Daarmee was de val van het kabinet een feit. ◀

De kranten stonden er vol mee. De Banier: "Onze afgevaardigden waren niet om niet in de Kamer. (...) God doet door kleine middelen meer-malen groote daden, opdat Hem zij den roem en de eere."

Tekende ook (jo)uw voorouder de petitie?

Ds. Kersten overhandigde in 1922 maar liefst 27.059 handtekeningen aan koningin Wilhelmina. Deze petitie ('adres tegen vaccinatiedwang') richtte zich tegen het verplichte pokkenbriefje. Vaccinatie mag nooit worden afgedwongen, zo vond en vindt de SGP. Dat dit 100 jaar na dato nog zo actueel is, blijkt wel uit de drang en dwang rond het coronavaccin.

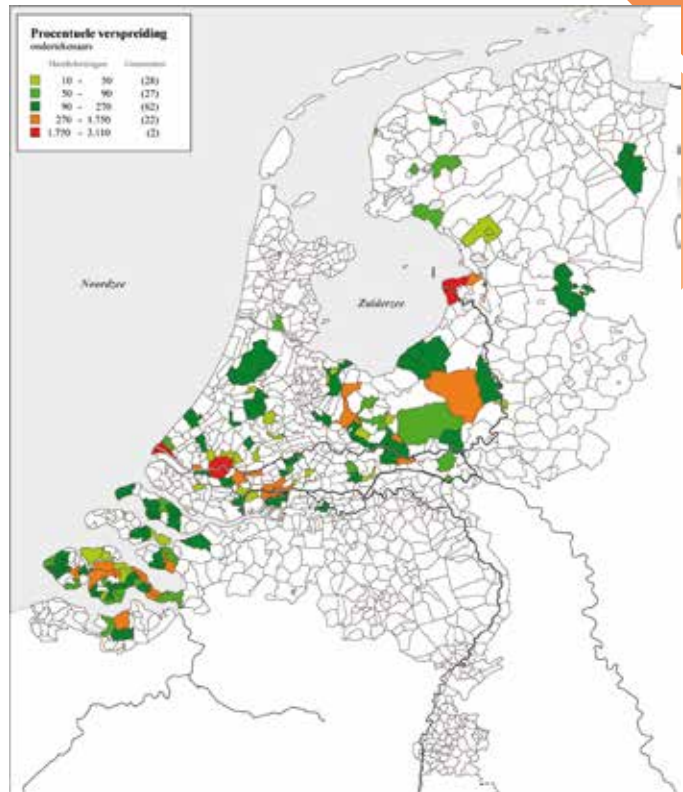
De complete bundel met handtekeningen was lange tijd spoorloos, maar raakte in 1983 wonderwel weer in handen van de SGP. De toenmalige voorlichtingssecretaris, M. Dankers, kreeg een telefoontje. De bundel bleek in de winkel te liggen bij Boekhandel De Slegte.

Speciaal ter gelegenheid van het 100-jarige bestaan van de SGP in de Tweede Kamer heeft het HDC Centrum voor Religiegeschiedenis aan de Vrije Universiteit een interactieve website gelanceerd waarop u kunt nagaan of ook uw achternaam of voorouder in het handtekeningenboek vermeld staat. Mede dankzij het werk van Fred van Lieburg, Koos-Jan de Jager en Anthonie de Jager is de lijst inzichtelijk voor het publiek. ◀

Het Ezelproces

Ingenieur Van Dis (sr.) werd vooral bekend door zijn proces tegen de bekende en controversiële schrijver Gerard Reve. De Hoge Raad verklaarde de aanklacht van 'smalende godslastering' uiteindelijk niet ontvankelijk en daarmee kwam er een einde aan het zogenaamde 'Ezelproces'. ◀

Het aantal handtekeningen per regio.

VRJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

HDC Centre for
Religious History

Verder zoeken

Ga naar
hdcvu.nl/projects/petitions/1921
 of scan de QR-code ◀

Huwelijkstrouw

Kees van der Staaij geraakte in 2015 aan tafel bij "De Wereld Draait Door" over de SGP-campagne voor huwelijkstrouw. In heel Nederland prijkten de borden langs de snelweg: "Overspel, het familiespel met alleen maar verliezers!"

De SGP kreeg opvallend veel bijval, juist ook van Nederlanders zonder een christelijke achtergrond.

Parlementaire wapens

De Kamer heeft twee taken. Ze controleert de regering en maakt mét de regering wetten. Daarbij kan de Kamer gebruikmaken van een heel ‘wapenarsenaal’. De SGP-Kamerleden van het eerste uur maakten, net als die van andere partijen, daar sporadisch gebruik van. Na 1960 werd de Kamer activistischer, al liep de SGP daarbij bepaald niet voorop.

DOOR MENNO DE BRUYNE

De inzet van de SGP-fractie richtte zich met name op onderwerpen die de partij na aan het hart lagen. Uiteraard de principiële thema's, maar per Kamerlid proef je ook waar ze persoonlijke warm voor liepen omdat ze meer over een onderwerp wisten of uit persoonlijke interesse. Of gewoon omdat ze zelf, of mensen in de achterban ergens tegenaan liepen.

VRAGEN STELLEN

Met *schriftelijke* vragen kan een Kamerlid niet alleen informatie opvragen, maar ook laten zien wat hijzelf en zijn partij, belangrijk vindt. Wat óók helpt: vragen ‘scoren’ beter in de media. Van het vooroorlogse trio was ir. Van Dis de actiefste vragensteller. Over de zondagsrust, ‘Rome’ of onbetamelijke radio- en televisie-uitzendingen. Verreweg de meeste vragen gingen over dierenwelzijn: dierproeven, vivisectie, veetransporten, ritueel slachten. Hij was ook de eerste in Nederland die in schriftelijke vragen zijn afschuw uitsprak over het doodknuppelen van zeehondjes. Kamerleden kunnen ook *mondelijke* vragen stellen. De SGP-Kamerleden zijn er terughoudender mee. Vernieuwer Van Rossum was er als eerste bij. In 1978

ondervroeg hij minister Gruijters van Volkshuisvesting over een lokale kwestie in Maassluis.

MOTIES

Moties zijn uitspraken van de Kamer. Zo'n motie kan een wens bevatten, of een oordeel, of een ‘opdracht’ aan het kabinet. De Kamer kan zelfs met een motie een kabinet of minister naar huis sturen.

Het zichtbare resultaat van een SGP-motie is iedere dag in de vergaderzaal van de Kamer te aanschouwen: de Nederlandse vlag. Van der Staaij diende die in samen met PVV-voorman Wilders. Lang werd zoiets in Nederland ‘te nationalistisch’ gevonden, maar in 2017 kwam hij er. Alleen ‘de Dieren’ stemden tegen.

INTERPELLATIES OF SPOEDDEBATTEN

Vroeger had je interpellaties, nu spoeddebatten. Feitelijk komt het op hetzelfde neer: een Kamerlid mag zelf een onderwerp agenderen om over te debatteren. De SGP is niet zo spoeddebatachtig. De Kamerleden maakten en maken er slechts af en toe gebruik van. Ds. Kersten interpelleerde in 1928 de minister van Waterstaat over de bevoordeling van de NS ten opzichte van busondernemingen op Zuid-Beveland.

Ds. Abma interpelleerde in 1974 minister Van Agt van Justitie over z'n vergoelkende uitspraken over burgerlijke ongehoorzaamheid. Een SGP-motie hierover werd door de minister ontraden, “zij het met een zeker leedwezen, want de geachte afgevaardigde, de heer Abma is mij dierbaar.”

Dit jaar agendeerde Bisschop het dolgedraaide stikstofdossier dat steeds meer boeren fataal wordt.

AMENDEMENTEN

Een amendement is een voorstel om een wet te wijzigen. Wordt een amendement aanvaard, dan is de wet daarmee

124^e VERGADERING.

VERGADERING VAN WOENSDAG 11 NOVEMBER 1925.
(Bijeenroepingsuur 1 namiddag.)

Ingekomen: 1°. een verzoekschrift; 2°. verklaringen van adhaesie; 3°. drukwerken. — Verslag uitgebracht over een ontwerp van wet. — Stemming over en aanneming van het amendement van de heeren Kersten en Zandt op onderartikel 10 van hoofdstuk III der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1926. — Regeeringsverklaring. — Schorsing der algemeene beraadslagingen over de Staatsbegroting voor 1926.

Aan de orde is de stemming over het amendement van de heeren Kersten en Zandt op onderartikel 10 van het ontwerp van wet tot vaststelling van hoofdstuk III der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1926 (2).

Het amendement van de heeren Kersten en Zandt (Stuk n°. 8) wordt met 52 tegen 42 stemmen aangenomen.

Vóór hebben gestemd de heeren Kersten, Zandt, van

De Voorzitter: Het woord is aan den heer Minister van Financiën, die het gevraagd heeft.

De heer Colijn, Minister van Financiën: Mijnheer de Voorzitter! In verband met de omstandigheid, dat de vier Katholieke Ministers mij hebben medegedeeld, dat zij in de aanneming van het amendement tot schrapping van de gelden, bestemd voor het hebben van een gezantchap bij het Vaticaan, aanspeling rollen vinden, om aan H. M. de Koningin ontslag uit hun ambt te verzoeken, zal de wettelijke toestand, die daardoor ontstaan is, mede gelet op den inhoud der hedenmacht door den leider der Katholieke Kamerfractie afgelegde verklaring, onder de oogen moeten worden gezien.

Onder die omstandigheden schijnt de voortzetting der beraadslaging over de Staatsbegroting niet doelmatig en verzoek ik mitsdien schorsing dier beraadslagingen.

De Voorzitter: Ik stel voor, overeenkomstig het verzoek van den Minister te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt gesloten, waarna de Kamer tot nadere bijeenroeping uitgaat.

Selectie uit de 'Handelingen' bij de stemming.

veranderd. Wat veel mensen niet weten, is dat een begroting óók een wet is en dat je als Kamerlid met een amendement kunt 'regelen' dat er voor een bepaald doel meer geld beschikbaar komt, of juist minder.

“DE GEACHTE AFGEVAARDIGDE, DE HEER ABMA IS MIJ DIERBAAR.”

Dat deden ds. Kersten en ds. Zandt door in 1925 een amendement in te dienen op de begroting van Buitenlandse Zaken om geen geld meer uit te trekken voor de Nederlandse 'ambassade' bij het Vaticaan. Toen bleek dat daar ook steun voor was bij ARP en CHU, trokken de rooms-katholieken de stekker uit het kabinet-Colijn. De 'nacht van Kersten' was een feit.

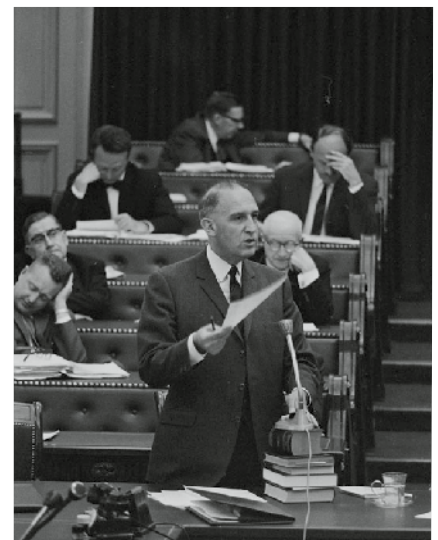
PARLEMENTAIRE ENQUÊTE

Het zwaarste 'wapen' (controle-instrument) van de Kamer is een parlementaire enquête. Daarmee kan de Kamer getuigen, waaronder politici, onderede verhoren. Kamerleden die aan zo'n onderzoek meedoen, hebben daar een dagtaak aan, wat voor leden van kleine fracties bijna ondoenlijk is. Desondanks zaten er ook SGP'ers in enquêtecommissies. De meest geruchtmakende enquête werd gehouden n.a.v. het faillissement van het scheepsbouwconcern Rijn-Schelde-Verolme (RSV). 'Onze' Van Dis jr. was daarvan een 'kundig en gewaardeerd lid'. De voor de minister van Economische Zaken vernietigende conclusie van het RSV-rapport leidde tot een debat waarin fractievoorzitter Van Rossum twee

woorden bezigde die bleven hangen. Hij typeerde de minister als 'aangeschoten wild'. Sindsdien wordt die typering gebruikt voor politici die politiek zwaar beschadigd zijn door een affaire of schandaal.

INITIATIEFWETTEN

Had ds. Kersten nog gezegd: "Het staat niet aan mij wetten te maken. De Regeering trede op," zijn politiek nazaat ir. Van Rossum diende in 1967 het eerste SGP-initiatiefwetsvoorstel in. Het ging, hoe kan het ook anders bij deze waterstaatsman, over het onderhoud van openbare watergangen. Zowel in de Tweede als Eerste Kamer werd de initiatiefwet unaniem aangenomen en later bekrachtigd door de koningin. Kamerbreed was er lof voor het initiatief van de kleine SGP. ◀

DE FRACTIE IN ACTIE

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Aan de Bezuidenhoutseweg in Den Haag staat de tijdelijke locatie van de Tweede Kamer. In een gang boven in het gebouw is het opvallend rustig. Laat u niet foppen, want schijn bedriegt. Hier wordt hard gewerkt! De enige reden waarom de SGP'ers die daar huizen, zó rustig blijven, is omdat er voor dit interview foto's moeten worden gemaakt. De SGP-fractie in de Tweede Kamer is nu een team van vijftien personen, bestaande uit Kamerleden, secretariaat, voorlichting en fractieondersteunende beleidsmedewerkers. Bij een kijkje achter de schermen, komen ze allemaal aan het woord. Bij de hier genoemde voornamen, vindt u de achternamen op pagina 62 en 63.

Het leven in politiek Den Haag bestaat uit enerzijds de historische, grootse omgeving, maar anderzijds is er ook de gezellige 'gezinsfeer' van een hecht team. Dit leven is voor de SGP-bewoners van het (nieuwe) Binnenhof niet met één woord te omschrijven. Als je de verschillende beelden probeert samen te smelten, zie je een veelzijdig, bruisend warm bad, dicht bij het vuur, met een turbulente, onophoudelijke golfslag en verrassende getijden. Als dat beeld iets te pompeus is, geven Janie en Arnold de korte versie:

'nooit saai'. Daar hebt u het dus: het leven bij de SGP-fractie.

DE MOTIVATIE

Wat je het mooiste en moeilijkste aan je werk vindt, kan heel erg afhangen van wat je precies als je taken hebt. Een paar mooie omschrijvingen die voorbijkwamen, geven een breed gedeelde beleving. Kees laat zien dat het gaat om Woord én daad, in de Kamer én in het land. "Ik vind het mooi als we een goed woord uit het

Woord kunnen spreken, zoals bij de Algemene Beschouwingen. Maar je moet ook je steentje bijdragen aan goede besluitvorming om bijvoorbeeld voor gezinnen op te komen, of voor defensie. Heel waardevol zijn ook de werkbezoeken bij boeren, ondernemers en in bijvoorbeeld een zorgcentrum."

Henri: "Het mooiste vind ik om het Evangelie letterlijk handen en voeten geven, vooral richting de kwetsbare, gemarginaliseerde medemens."

Chris: "Het is mooi om kleine dingen met

grote impact voor mensen in ons land voor elkaar te krijgen. Het moeilijkst vind ik dat vele collega's niet inzien dat een leven volgens Gods goede geboden het allerbeste perspectief biedt."

Die kloof ervaren de Kamerleden alle drie en daarom is het goed om een levensles van Roelof hier te noemen: "Het goede zoeken voor de inwoners van ons land doen we door de hele dag te werken alsóf het van ons afhangt. Maar aan het eind van de dag, geven we het, bewust van onze afhankelijkheid, terug in Gods handen."

DRIE KANTEN VAN ÉÉN TEAM

Het politiek meest betrokken gezin, zoals Gijsbert de fractie karakteriseert, is onder te verdelen in verschillende functiegroepen. Je hebt drie Kamerleden, twee mensen op het secretariaat, drie voorlichters en zeven beleidsmedewerkers. We buurten bij alle groepen in de historische volgorde waarin ze aan de SGP-fractie zijn toegevoegd.

HET KAMERLID

De Kamerleden hebben verreweg het bekendste beroep. Zij zijn de volksvertegenwoordigers die de debatten voeren met andere partijen om te proberen om zo goed mogelijk de belangen van de burgers te behartigen en het land zodoende leefbaar te houden, of te maken. De SGP-Tweede Kamerleden zitten in een kleine fractie en worden

duis gedwongen om 'generalist' te zijn. Dat houdt in dat zij zich niet als specialisten alleen kunnen bezighouden met dat ene onderwerp waar ze veel vanaf weten, maar dat ze zich met verschillende groepen onderwerpen (portefeuilles) moeten bezighouden. Natuurlijk worden de taken wel zo verdeeld dat elk Kamerlid zijn eigen specialismes goed kan inzetten.

HET SECRETARIAAT

Een tweede groep binnen de SGP-fractie is het secretariaat. Historisch is dat ook de eerste assistentie die de Kamerleden kregen. Natuurlijk werd een Kamerlid wel hier en daar ondersteund, maar dat was geen officiële functie tot in de late jaren 60.

Janie omschrijft haar functie als volgt: "Je ontzorgt de Kamerleden zodat zij hun aandacht maximaal kunnen geven aan de (voorbereiding van) debatten. Zo zorg je voor de post en e-mail, je organiseert de agenda en regelt afspraken in het land." De kwaliteiten die je daarbij niet kunt missen, zijn volgens Janie een goed relativeringsvermogen, een positieve en dienstverlenende instelling en je moet houden van afwisseling.

Als je zou proberen voor te stellen wat er gebeurt als het secretariaat er niet zou zijn, helpt Jenny je uit de droom: "Dat zou ten koste gaan van de inhoud, want de Kamerleden en beleidsmedewerkers zouden zich niet volledig op de inhoud

kunnen richten, maar ook allerlei organisatorische dingen hebben om zich druk over te maken."

Waar Kamerleden zich bijvoorbeeld druk over kunnen maken, is het aantal berichten en telefoontjes dat bij de SGP-fractie binnenkomt. De ervaring leert dat mensen gemakkelijker een bericht schrijven dan de telefoon pakken. Daarom beperkt het aantal telefoontjes zich tot enkele tientallen, maar het aantal mailtjes kunnen er wel honderden zijn.

Janie: "In een week zit je wel aan een paar duizend e-mails. Het is best een klus om dat te kanaliseren. Je moet er namelijk wel voor zorgen dat de Kamerleden de relevante berichten tot zich kunnen nemen."

Moet je trouwens van goeden huize komen om de Kamerleden van de SGP goed onder de duim te houden? De dames lachen al bij de gedachte. "Dat valt allemaal best mee. Natuurlijk vergt de ene persoon een andere aanpak dan de andere, maar wij hebben het best getroffen met ons fijne team en met onze Kamerleden. Ze zijn zo volgzzaam als wat!"

DE BELEIDSMEDEWERKER

Vanaf de jaren 70 kwam er ook fractie-ondersteuning voor het inhoudelijke werk. De beleidsmedewerker is sinds die tijd niet meer weg te denken bij de SGP-fractie. Sander: "Beleidsmedewerkers ondersteunen de Kamerleden bij

hun werk. Je zorgt ervoor dat hij goed voorbereid aan het debat begint. Je zorgt daarbij dat het SGP-geluid over de onderwerpen in de portefeuille goed naar voren komt." "Concreet komt de kern van het werk neer op veel lezen en schrijven", vult Hans aan. Je bent ook bezig met strategisch denken. Arnold: "Je verdiept je niet alleen in wat de SGP wil, maar ook welke kant de regering op wil. Dan probeer je vervolgens tot voorstellen te komen die op draagvlak kunnen rekenen, zodat het beleid wordt bijgesteld in de richting van de SGP-visie."

Een andere kant van het werk van de beleidsmedewerker is het in contact komen en het contact onderhouden met belangenverenigingen, partijgenoten, ondernemers en bezorgde burgers.

Om een goede beleidsmedewerker te kunnen zijn moet je in elk geval stressbestendig zijn, politiek inzicht hebben en strategisch kunnen denken. Flexibiliteit is ook een kernvereiste. Sander: "Er wordt heel vaak geschoven in debatten en afspraken. Een afspraak staat eigenlijk pas als hij is geweest..."

Ook hier is het haast beledigend om je een voorstelling te willen maken van wat er gebeurt als er geen beleidsmedewerkers zouden zijn. Toch is het wel goed om dat even te proberen, want je beeld wordt meteen scherpgesteld. Arnold: "Kamerleden zouden zelf hun speeches moeten schrijven en alles moeten lezen. Ook burgers die ons benaderen zouden allemaal moeten wachten tot dat

gebeurd zou zijn voordat het Kamerlid met veel geluk nog een e-mail zou kunnen beantwoorden. Waarschijnlijk zou het Kamerlid daar helemaal niet meer aan toekomen om toch dezelfde hoeveelheid debatten te kunnen voeren." SGP'ers staan er dan ook om bekend dat ze bij heel veel debatten aanwezig zijn. Terugrekenend is dat dus deels de verdienste van het ondersteunende personeel op de fractie. Gijsbert ziet toch nog wel een andere kant van de situatie. "Als wij er niet zouden zijn, zouden Kamerleden een stuk minder worden lastiggevallen met extra ideeën. En secretariaat en voorlichting zouden veel gemakkelijker hun eigen ideeën kunnen ontplooiën zonder onze kritisch keurende blik."

Een onderdeel van het werk valt wel op: het lezen. Hoeveel wordt er eigenlijk gelezen en hoe past dat binnen de beschikbare tijd? Esther: "Het komt regelmatig voor dat je op een dag meerdere debatten moet voorbereiden. Een debat kan meer dan twintig agendapunten hebben. Dan moet je niet verbaasd zijn als je 800 pagina's tekst op een werkdag moet doornemen. Dat lukt alleen als je ook 'scannend' kunt lezen. Om die hoeveelheid de baas te kunnen, helpt het om notities te maken."

Maar moet je dan alles weten over de onderwerpen van de debatten? Het geruststellende antwoord is dat je niet alles hóéft te weten. Gijsbert: "Het is zelfs goed als je kunt selecteren wat nuttig en nodig is." Sander: "Er zit ook veel informatie bij brancheorganisaties en mensen uit het werkveld."

Het antwoord van Arnold op de vraag hoe het staat met de werkdruk: "Je hoeft je niet te vervelen." Geruststellend! "Je kunt lange dagen maken, maar je kunt ook proberen er nog een privéleven op na te houden." De langste werkdagen zijn de bijzondere momenten, zoals een coronadebat, of bij de Algemene Beschoouwingen. Ardjan: "Voor een van de eerste coronadebatten vertrok ik 's ochtends om 7.30 uur van huis en ik was rond 1.30 uur in de volgende nacht weer thuis."

DE VOORLICHTER

De 'nieuwste' functie binnen de fractie is die van voorlichter. Maar nieuw is

relatief, want ook Menno de Bruyne is inmiddels bijna 40 jaar actief bij de SGP. Wel is een deel van deze functie nieuw, want Daniëlles zorg voor de sociale media is nog niet zo lang gebruikelijk. Het belang van de voorlichters legt Cornel ons uit: "SGP-Kamerleden stellen zich (meestal) nogal bescheiden op. Dan hebben ze bijvoorbeeld zoveel honderdduizenden euro's geregeld voor het gezin, of voor de veiligheid, maar dan krijgt niemand er iets van te horen. Maar in een democratie moet je het juist hebben van de waardering en steun die je krijgt van je achterban. Daarom hebben de voorlichters onder meer de taak om bekendheid te genereren."

Op wat voor uitingen (berichten, filmpjes, posts) komen dan de meeste reacties? Menno: "Soms krijg je dat als je een pittige politieke uitspraak doet. Vaker gebeurt dat bij leuke of interessante wetenswaardigheden. Bij mij doen historische vergelijkingen het ook goed." Bij Daniëlle valt het ook op dat belangrijke thema's natuurlijk veel aandacht krijgen. Het raakt mensen blijkbaar en dan is het belangrijk om te weten wat de SGP-politici ergens over te melden hebben. "Ik denk dan aan posts rondom corona, de avondklok en zG. Daarop krijg je veel reacties. Maar ook persoonlijke berichten van Kamerleden doen het goed. Daarnaast proberen we op zo veel mogelijk reacties of vragen te reageren. Dat wordt gewaardeerd."

Om een goede voorlichter te zijn, moet je dus oog hebben voor de boodschap en de ontvangers, maar ook moet je goed kunnen relativeren. Menno: "Dat gaat me helaas niet altijd goed af als boeren en koeien als misdadigers worden afgeschilderd, of als de gendergekte gewoon doorgaat, of de geschiedenis wordt verminkt door fanatici die zichzelf als het middelpunt van het universum zien." De langste werkdagen van een voorlichter kunnen ook tot in de kleine (of iets grotere) uurtjes duren: Menno: "De langste werkdagen had ik na een politieke crisismoment. Ik bleef een nacht over op het Binnenhof en ging pas de andere avond naar huis. Recent was er het beruchte 'functie-eldersdebat'. Toen ging ik niet met de laatste trein naar huis, maar met de eerste van de volgende dag. Het mooiste aan het voorlichterswerk vindt Daniëlle om op een creatieve manier het werk van de Kamerleden op bijvoorbeeld sociale media te laten zien. "Denk bijvoorbeeld aan het SGP-week-journaal op vrijdag." Ook wordt er samen

met de collega's van het partijbureau in Rotterdam regelmatig een uitzending van Studio SGP uitgebracht.

FRACTIE IN ACTIE

Debatteren is leuk en nodig, maar zeker zo inspirerend zijn de ontmoetingen met de mensen voor en namens wie je het doet. En waar gaat dat dan zoal om?

- werkbezoeken en spreekbeurten
- groepsbezoeken voor scholieren en Rondje Binnenhof
- open dagen in de Tweede Kamer voor leden en hun gezinnen
- ontvangst SGP-ondernemers, predikanten/voorgangers, SGP-bestuurders en andere doelgroepen

Bent u benieuwd naar onze ontmoetingen? Bezoek dan 100jaar.sgp.nl.

Meer belevenissen uit het turbulente fractieleven?

Om meer te lezen over grappige, gênante, indrukwekkende, ontroerende en memorabele belevenissen van de fractieleden te lezen, kunt u terecht op de jubileumwebsite: 100jaar.sgp.nl.

Voorbeeld:

Rutte riep eens tijdens een black-out: 'Caroliene!' Wat zou jij doen als jouw naam werd geroepen door een van de Kamerleden?
Arnold: "Ik zou snel onder tafel duiken."

Menno de Bruyne

Voorlichter Tweede Kamerfractie

Sander Bossenbroek

Beleidsmedewerker Tweede Kamerfractie

Cornel van Beek

Voorlichter Tweede Kamerfractie

Arnold van Huizen

Beleidsmedewerker Tweede Kamerfractie

Daniëlle de Groot

Medewerker Sociale Media

Roelof Bisschop

Tweede Kamerlid

Chris Stoffer

Tweede Kamerlid

Janie de Jong

Secretaresse Tweede Kamerfractie

DE Banier

SGP-FAMILIEDAG 2022

Antisemitisme,
een toenemende zorg

SGP over de
stikstofcrisis

Of huur één
van onze
drie studio's
vanaf € 1.925

Compleet ontzorgd worden met een hoogwaardig online (hybride) event?

 filmstudio A12

- ✓ Interactie met je doelgroep
- ✓ Live gasten in de uitzending halen
- ✓ Online stemmen en quiz mogelijkheden
- ✓ Projectbegeleiding en draaiboek FilmstudioA12

Stel eenvoudig je eigen studio samen op FilmstudioA12.nl

powered by Klomp Creative

bvd
advocaten

Recht doen.

**Onze advocaten zetten uw belangen op scherp.
Met ondernemerschap en passie. Om u te dienen.**

Advies nodig?

www.bvd-advocaten.nl

Het verbindende midden

Het midden bevindt zich tussen twee of meer uitersten. Wat uitersten zijn, weten we in Nederland inmiddels al te goed. We hebben de achterliggende tijd met diverse crises te maken gekregen. Daarin worden vooral tegengestelde posities betrokken. Het midden ligt er verbrokken bij, naar het schijnt onaantrekkelijk. En dat terwijl het midden een gave genoemd kan worden van God.

INHOUD

Familiedag 2022

8

Meditatie	5
Binnenhof	6
Voorzitter	7
Familiedag 2022	8
Stikstofproblematiek	11
Europa	15
Varia	16
Antisemitisme	18
Werkbezoek Israël	22
Column	23
Politiek dichtbij	24
Word lid van SGPJ!	27
Week van het Leven	28
Groen van Prinsterer	29
Haagse propjes	31

We merken hoe onze samenleving polariseert. En ook hoe anders politici het volk benaderen. In vorige decennia werd met respect gesproken over het 'maatschappelijk middenveld'. Daar kon je leren hoe een probleem werkelijk in elkaar stak. Daar moest je zijn om een akkoord te bereiken. Maar nu blijken de grote regeringspartijen daar weinig affiniteit mee te hebben. Te vaak wordt om het midden heen gewerkt.

Ferme uitspraken doen het goed. "Het moet maar eens afgelopen wezen met al die slechte ontwikkelingen!" "We moeten het snel onder controle krijgen!" Maar voor wijs beleid is ook nodig dat de uitersten op deugdelijke wijze met elkaar in verband worden gebracht. Anders geef je aan krachtsverhoudingen geen leiding. Dan werk je eraan mee dat ze onbeheersbaar worden.

Met het midden is dus niets mis. Het is niet slechts het gebied dat de uitersten tussen zich overlaten. Het is ook niet het gemiddelde van de totale som. Het geeft verbinding, het draagt de constructie. Waar het zicht op het midden verdwijnt, gaat de samenhang teloor.

Het Bijbelse midden

Israëls wijze koning Salomo werpt in een van zijn spreuken Bijbels licht op het

midden. "Ik doe wandelen op den weg der gerechtigheid, in het midden van de paden des rechts." (Spreuken 8:20) Het midden moet dus worden getoetst aan Bijbelse uitgangspunten. Dan heeft het te maken met wat recht en billijk is.

Christendom is nauw verbonden aan de constructie van onze samenleving. Actuele ontwikkelingen rondom het midden brengen aan de oppervlakte dat Nederland is losgeraakt van het christelijke fundament. Juist nu worden we geroepen de Bijbelse toetssteen aan te leggen. Zo blijven we pleiten voor wat recht en billijk is.

Verantwoordelijkheid

Wie in het midden staat, draagt grote verantwoordelijkheid. Dit vraagt om zelfverloochening en standvastigheid. Wat zijn we ook in ons politiek handelen afhankelijk van de leiding van de Heilige Geest. Hoe onwaardig we ook zijn, om Jezus' wil maakt God het waar: "Ik doe wandelen op den weg der gerechtigheid".

Een gezegend seizoen toegewenst.

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

RD geeft mij bezinnende
duiding van het alledaagse,
snelle nieuws.

Matthea | Recruiter

De een leest graag persoonlijke verhalen, de ander zoekt verdieping bij het
nieuws. Maar allemaal hebben we behoefte aan goede, evenwichtige en eer-
lijke informatie. Aan zicht op het Bijbelse perspectief in ons bestaan.

Het RD wil helpen verder te kijken dan jezelf.

RD, de krant voor het hele verhaal.

Scan mij

Het RD is er ook voor jou.

Ga naar rd.nl/banier

Ontdek het RD 4 weken lang vanaf 4 euro.

rd
reformatisch
dagblad

► “Maar Farao zeide: Wie is de HEERE, Wiens stem ik gehoorzamen zou om Israël te laten trekken? Ik ken den HEERE niet en zal ook Israël niet laten trekken.”

Exodus 5:2

Farao's strijd tegen Gods volk

Door heel de wereldgeschiedenis heen zien we de strijd van het slangenzaad tegen het Vrouwenzaad. Die strijd is al begonnen in het paradijs. Nadat de mens vrijwillig naar de verleidingen van satan had geluisterd, heeft de Heere vijandschap gezet. En deze vijandschap heeft zich al de eeuwen voortgezet. Het is de strijd van satan, die Gods werk en Gods volk wil verwoesten. Ten diepste gaat het om zijn eer tegen Gods eer. Maar de HEERE houdt Zijn werk en Zijn volk in stand.

In het boek Exodus zien we die strijd in volle hevigheid opvlammen. Achter het optreden van Farao tegen de Israëlieten zit de satan, die Gods volk wil vernietigen. Waarom? Opdat de Messias, Die de kop van satan zou vermorzelen, niet geboren zou worden.

En opdat de Heere niet geëerd kon worden. Het dienen van God was immers de kern van Mozes' verzoek aan Farao? “Alzo zegt de HEERE, de God Israëls: Laat Mijn volk trekken, dat het Mij een feest houde in de woestijn.”

Farao laat zich gewillig door de duivel gebruiken. Ook hij wil God niet erkennen: “Wie is de HEERE? En hij wil God niet gehoorzamen: Wiens stem ik gehoorzamen zou?” En hij wil dat volk niet laten trekken. Hij gruwt van dat volk en hij heeft enkel de ondergang ervan op het oog. Maar Farao maakt een grote vergissing. Wie Gods volk aanraakt, raakt Zijn oogappel aan; die strijdt tegen de HEERE en zal het verliezen! De HEERE laat niet met Zich spotten.

EEN HART ZOALS VAN FARAO

Waarschijnlijk keurt u de daden van Farao met grote stelligheid af. ‘Zo ben ik niet!’ Maar zullen we eens letten op de wortel van de haat tegen God en Zijn volk? Het staat midden in vers 2: “Ik ken de HEERE niet”. Daarin vertoont Farao het beeld van elke gevallen zondaar, die God niet meer kent, die

DS. M.H. SCHOT
Hendrik-Ido-Ambacht

aan God ongehoorzaam is, die het om eigen eer te doen is en die tegen God strijdt. Dan staan we aan de kant van satan en tegenover God en Zijn volk. Maar dan zal het met u ook aflopen als met Farao: eeuwige ondergang.

MÉT GODS VOLK KWALIJK BEHANDELD

Of mag door genade van u gezegd worden wat van Mozes geschreven staat: “Verkiezende liever met het volk Gods kwalijk behandeld te worden, dan voor een tijd de genieting der zonde te hebben.”

Ziet u uit naar de komst van Hem, Die de kop van satan zal vermorzelen, ook in uw hart? Hem, Die gekomen is om Gods volk te verlossen en Zijn eer te zoeken? Hem, Die u zal verlossen van die helse Farao? Welnu, de toekomst van Gods volk kunt u lezen in het laatste vers van Exodus 5: “Toen zeide de HEERE tot Mozes: Nu zult gij zien wat Ik aan Farao doen zal; want door een machtige hand zal hij hen laten trekken, ja, door een machtige hand zal hij hen uit zijn land drijven.”

En de HEERE heeft Zijn Woord vervuld. Ondanks alles is de Messias toch gekomen. Om Zijn volk te verlossen en Gods eer groot te maken. Hij is de ware Godlover. Heeft u Zijn verschijning al lief gekregen?

DOOR KEES VAN DER STAAL

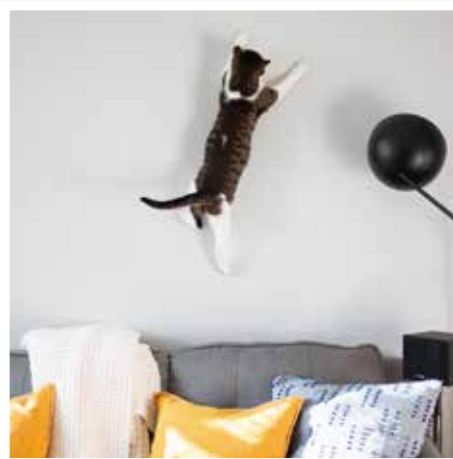
DONKERE WOLKEN

Ook al was het deze zomer vaak zonnig weer, in politiek opzicht zijn er donkere wolken. De stikstofplannen van het kabinet, de enorme kostenstijgingen voor energie en boodschappen en de problemen rond de opvang van asielzoekers leveren veel hoofdbreken op.

Het rumoer rond de stikstofplannen, de boerenprotesten, laten zien waar de schoen wringt: gebrek aan perspectief. Bij de vele werkbezoeken aan agrarische bedrijven in de afgelopen jaren is mij steeds opgevallen dat heel veel boeren prima mee willen bewegen om hun werkwijze aan te passen waar dat nodig is. Als echter steeds regel op regel wordt gestapeld, als wat vandaag door de overheid wordt aangemoedigd, morgen weer wordt teruggedraaid, dan hakst dat er enorm in. Dan raakt dat niet alleen bedrijven, maar ook boerengezinnen ongelofelijk hard. Het is daarom bij alle plannenmakerij cruciaal dat voldoende tijd en ruimte wordt gegeven en ook overtuigend perspectief wordt geboden. Dat zijn we zeker verplicht aan de agrarische sector, waar Nederland zoveel aan te danken heeft als het gaat om landschap, voedselvoorziening en economie.

INTERNATIONALE AFSPRAKEN

Hoe verschillend de onderwerpen ook zijn, zowel bij de stikstofproblematiek als bij de tekorten aan opvangplekken

voor asielzoekers speelt een vergelijkbaar, hardnekkig probleem: te weinig nationale speelruimte voor eigen beleid. In Europees of breder internationaal verband zijn korter of langer geleden bindende afspraken gemaakt, terwijl volstrekt onduidelijk was, wat daarvan voor Nederland de gevolgen zouden zijn. Het is daarom voor de redelijkheid en het draagvlak van overheidsbesluiten ook zaak dat niet alles internationaal dichtgeregeld wordt. Dat is de dood in de pot voor de politieke afweging van waarden en belangen, dat is de bijl aan de wortel

van de nationale democratie. Niet alleen in Nederland, maar ook in veel andere landen geeft dit diepe en brede onvrede.

OVERMOED

Het maakbaarheidsdenken van bovenaf sticht veel kwaad. Wat meer bescheidenheid zou de overheid vaak sieren. In de week dat in het nieuws kwam dat staatssecretaris Van der Burg gemeenten wil dwingen tot opvang van asielzoekers, sprak ik bij een boekhandel in Ouddorp een mevrouw uit het westen van het land over de opvang van Oekraïners. Zij vertelde hoe lastig en frustrerend het voor haar was om alle bureaucratische lichten op groen te krijgen. Dit kabinet maakt op veel fronten de indruk een kat in het nauw te zijn. Die neigen nogal eens naar rare sprongen.

Er is wijsheid van Boven nodig om in al deze netelige vraagstukken een evenwichtige koers te varen. Dat vraagt niet om spierballenpolitiek, maar juist om vastberaden bescheidenheid. Het besef dat we elkaar nodig hebben, maar bovenal de zegen van de Heere God. ◀

Breuk

Aan het begin van de vakantieperiode werd het duidelijk. De ChristenUnie zegde de samenwerking op tussen de SGP en de CU voor de Europese verkiezingen D.V. 2024. Ons hoofdbestuur betreurt deze breuk.

In een gemeenschappelijk opgestelde verklaring kwam dit nieuws in de pers. Hieronder vindt u een samenvatting.

Bij de verkiezingen voor het Europees Parlement (EP) in 2024 zullen beide partijen met een eigen lijst uitkomen. Na bijna 40 jaar komt er dus een einde aan deze samenwerking. Het landelijk bestuur van de ChristenUnie vond de verschillen tussen beide partijen te groot worden, met name op het gebied van migratie, klimaat en de ideeën over Europese samenwerking. Bij de vorige verkiezingen in 2019 haalde de gemeenschappelijke lijst twee zetels. CU-vertegenwoordiger Van Dalen ging naar de EVP (Europese Volkspartij) die een duidelijk pro-Europaprofiel heeft. Onze vertegenwoordiger Bert Jan Ruissen bleef in de ECR (Europese Conservatieven en Hervormers) met een Eurokritisch profiel. Dat markeert nog eens extra de verschillen. Maar zijn die onoverkomelijk?

TECHNISCHE SAMENWERKING

Ons hoofdbestuur is van mening dat er zeker serieuze verschillen zijn. Maar er zijn ook zwaarwegende argumenten om in technische zin toch met een gezamenlijke lijst uit te komen. Samenwerking versterkt de mogelijkheid om gezamenlijk het christelijk geluid in het EP te laten

horen op thema's als: christenvervolgning, bescherming van het (ongeboren) leven, de positie van Israël en het verval van christelijke waarden en normen. Denk hierbij ook aan de genderideologie, sterk gestimuleerd door het EP. Is het dan juist nú niet de tijd om dit christelijk geluid te laten horen en samen op te trekken? Een gezamenlijke lijst met een CU-lijsttrekker en een SGP'er op nummer 2 had deze mogelijkheid kunnen bieden.

EIGEN PROFIEL

Ons voorstel was om als partijen - naast de vele gemeenschappelijke punten - eigen accenten te zetten met een eigen inkleuring in folders en in de verkiezingscampagne. De gekozen vertegenwoordigers kunnen eventueel ook, net als nu in verschillende Eurofracties opereren. In Nederland zou je dat niet doen. Dat kan in het grote Europees Parlement wel. In ieder geval gaan er dan geen christelijke zetels verloren. Dat dreigt nu wel voor de SGP en het kan ook voor de CU. Ons hoofdbestuur heeft hier indringend met de CU over gesproken, maar men bleef bij het besluit.

Dit is ingrijpend voor ons. We merken dat ons eurokritische geluid van 'alleen samenwerking, geen superstaat' en het benoemen van Bijbelse normen en waarden breed gedragen wordt binnen

de eigen achterban en daarbuiten. We willen en gaan er alles aan doen om dit geluid in het EP te laten bestaan! Maar ook hier geldt toch vooral: Bidden én werken. Eerst het gebed. Deze breuk betreft dus alleen de samenwerking in Europa. Tegelijkertijd willen we de samenwerking van SGP en CU op andere politieke niveaus in de komende tijd blijven zoeken.

PARTIJDAG

Ten slotte nog wat positief nieuws. De enquête over de partijdag in mei liet een hoge waardering zien met het cijfer 8.2. Dat is fijn voor al de medewerkers en partijgenoten die betrokken waren bij deze dag. Naast goede tips bleek ook dat de voorkeur blijft bestaan voor alleen een morgenvergadering en geen hele partijdag. U zult er nog meer van horen! ◀

“DIT IS INGRIJPEND
VOOR ONS.”

D. VAN MEEUWEN
Partijvoorzitter

SGP-FAMILIEDAG IN BEELD

Het is weer even geleden dat de SGP-Familiedag plaatsvond. Toch staan de mooie herinneringen aan de familiedag ons nog helder op het netvlies. Op 25 juni opende Museumpark Archeon speciaal voor SGP-leden haar deuren. Het was een dag van ontmoeting en gezelligheid. Samen met ruim 1.600 SGP'ers waanden wij ons onder andere in de Middeleeuwen en de tijd van Grieken en Romeinen. Ook onze Kamerleden kregen deze dag een bijzondere rol. Kees van der Staaij, Roelof Bisschop

en Bert-Jan Ruissen waren in de arena te vinden. Chris Stoffer, een heer uit Den Haag, moest toezien op het riddergevecht. Ook de kinderen werden aan het werk gezet! Zij moesten bijvoorbeeld opdrukken en in rijen marcheren. Fotograaf Cees van der Wal heeft er mooie foto's van kunnen maken.

Kortom: een geslaagde dag!

 Youtube: Gebruik de zoekterm 'familiedag'

vakkundig
Houtmanschap
sinds 1923

De Grebbe

— TIMMERFABRIEK —

Kozijnen Maatwerk Deuren

Remmerden 19F, 3911 TZ Rhenen
(0317) 61 27 34, de-grebbe.nl

'eerlijk advies
voor particulieren'

VERZEKERINGEN VOOR

PARTICULIEREN | ZZZP | MKB

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60
Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden.

Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding
tijdens kantooruren:

0488 - 44 91 54, of via e-mail:

voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

“Ik ben bang”

“Ik ben bang, omdat papa en mama zo stil zijn en geen zin meer hebben om op de boerderij te gaan werken.” Dat vertelde een boerenzoon van tien jaar oud met een snik in zijn stem. Het vertolkt iets van de enorme spanning op het boeren erf als gevolg van de stikstofplannen van minister Van der Wal en haar ambtsgenoten.

DOOR HANS MALJAARS

BELEIDSMEDEWERKER TWEEDE KAMERFRACTIE

In dit artikel wil ik een stap terug doen en kijken naar de achterliggende botsing van werelden en wat bouwstenen noemen om uit de impasse te komen¹. Hoe heeft het zover kunnen komen? Een korte schets door de bril van enkele spelers in het veld, met tussendoor wat kanttekeningen. We hoeven landbouw en natuur niet uit elkaar te laten spelen.

“LANDBOUW EN NATUUR NIET UIT ELKAAR SPELEN”

WETGEVER

De wetgever vindt biodiversiteit en natuurbescherming zo belangrijk dat stevige regels zijn afgesproken voor de bescherming van kwetsbare natuur(gebieden). Aantasting van de natuur willen we toch voorkomen? Mensen zijn overal in het land bezig met bouwen en andere activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de leefomgeving. Voor je het weet verdwijnt er steeds meer natuur. Daarom zijn regels voor natuurbescherming afgesproken. De rechters leggen deze

regels ook strikt uit en toetsen daarop. De consequenties in de praktijk blijken echter groot te zijn. Had de wetgever dit wel voorzien?

“HAD DE WETGEVER DIT VOORZIEN?”

BOSWACHTER

Waar burgers en boeren gewoon nog bloeiende heide zien, ziet de boswachter dat door onder meer de langdurige stikstofneerslag kwetsbare soorten in zijn heidegebied en in andere gebieden het moeilijk hebben. Sommige soorten doen het heel goed, waardoor ze juist de meer kwetsbare soorten wegdrücken. Of verzuring van de bodem pakt negatief uit voor het ecosysteem. Plaggen (de bovenste grondlaag verwijderen) om stikstof weg te nemen, kun je ook niet eindeloos blijven doen. Vermindering van biodiversiteit en de gevolgen ervan zijn niet goed zichtbaar te maken, waardoor je snel langs elkaar heen praat. De boswachter heeft het gevoel dat al jaren niks gedaan wordt aan die stikstofneerslag en wil actie. Ondertussen is niet goed in beeld hoe soorten en natuurtypen zich in een bepaald gebied ontwikkelen, zodat de rechter snel van het negatieve uitgaat (aldus het Planbureau voor de Leefomgeving). En boeren vragen zich bijvoorbeeld af: waarom wordt in het model

¹ Op het moment van schrijven was de uitkomst van het overleg onder leiding van dhr. Remkes nog niet bekend.

op een bepaalde locatie uitgegaan van een kritische depositiewaarde (hoeveel stikstof er mag neerslaan) voor een natuurtype dat daar niet op de kaart staat ingetekend en (nog) niet voorkomt?

WETENSCHAPPER

Tussen wetenschap en bestuur zit een spannende relatie. De bestuurder wil duidelijkheid: hoe is de natuur er precies aan toe, wat gebeurt er precies als ik dit toesta of deze maatregel neem? En liefst zo snel mogelijk. De wetenschapper probeert met zijn beperkte budget zoveel mogelijk te weten te komen. Hij maakt gebruik van modelberekeningen om verbanden te analyseren en omdat je simpelweg niet overal kunt meten. Hij maakt gebruik van gemiddelden en onzekerheidsmarges, omdat natuur en stikstof lastig in precieze getallen te vangen zijn. Maar, hoe meer detailniveau een bestuurder vraagt, hoe groter de onzekerheidsmarge. Als het model zegt: de stikstofuitstoot van dat bedrijf zorgt voor 0,32 mol stikstofneerslag op hectare x in een natuurgebied vijf kilometer verderop en een hectare verder 0,24 mol, dan kunnen we ons voorstellen dat die boer zegt: "hallo, hoe weet je dat zo precies, terwijl er op mijn bedrijf en in de wijde omtrek niks gemeten wordt?" Zo levert de wetenschapper ook een concreet getal voor de kritische depositiewaarde van een bepaald natuurtype en tekent daarbij aan: het is een indicator voor de stikstofgevoeligheid, maar in een specifiek gebied kan de echte kritische depositie hoger of lager liggen. Aan dat laatste hebben bestuurders en juristen echter geen boodschap. Het is voor hen zwart-wit: ónder de kritische waarde is goed, daarboven fout, ongeacht de toestand van het gebied. Kom daar als boer maar eens doorheen.

“VOOR BESTUURDERS
EN JURISTEN IS HET
ZWART-WIT”

RECHTER

De rechter toetst de wettelijke bepalingen: de natuur mag niet verslechteren. Daarbij wordt zekerheid gevraagd. Een project mag pas doorgaan als vaststaat dat ook in combinatie met andere projecten de natuur er niet op achteruitgaat. De rechter kiest bij zijn toets inmiddels het zekere voor het onzekere. Wordt op een bepaalde plek in een natuurgebied volgens het model de exact landelijk vastgestelde kritische waarde voor de stikstofneerslag op het betreffende natuurtype overschreden? Dan springen alle seinen op rood. Is niet zeker dat een nieuwe stalvloer voor de verwachte emissiereductie zorgt? Dan mag een boer daar niet zijn vergunning op baseren, of die zogenaamde emissiereductiefactor nu wettelijk vastgelegd is of niet. Is niet helemaal zeker of weidegang van koeien op een bepaalde plek echt voor minder stikstofneerslag op het nabijgelegen natuurgebied zorgt? Dan is eigenlijk een vergunning nodig, hoe maatschappelijk gewenst die weidegang ook is. Maar, wringt de zekerheid die de rechter vraagt niet met de dynamiek van natuur en landbouw, met het feit dat stikstof lastig te meten is en met de grote wetenschappelijke onzekerheden? Een jurist kan zeggen: bij mist niet uitvaren. Maar in een dichtbevolkt land waar gewoond, gewerkt en geleefd wordt, gaat dat gewoon niet. Moet het veiliger maken van de N50 bij Kampen maar uitgesteld worden, omdat het voor ietsjepepietsje meer stikstofdepositie op de natuur kan zorgen?

BESTUURDER

Daar sta je dan als bestuurder. Je wilt uit de juridische klem komen en weer ontwikkelingen mogelijk maken. Je wilt niet langer het verwijt krijgen van pappen en nathouden. Dan maar de vlucht naar voren en daadkracht tonen, koste wat het kost. Je wilt, met allerlei negatieve rechterlijke uitspraken in de achterzak, zorgen voor controle en garanties. Die controledrang wringt ook hier met de dynamiek van natuur en landbouw. Zo is de landbouw geen fabriek die je met allerlei metertjes en filtertjes tot in de puntjes in de vingers hebt. Het is interactie tussen bodem, voer, dieren en stalsystemen.

Moet je dan maar de inzet van ondernemers negeren, omdat vooraf niet 100% zeker is wat het oplevert? En wat is daadkracht waard als banken hun handen van bedrijven aftrekken en deze niet meer kunnen investeren in innovatie?

“DE BESTUURDER WIL
CONTROLE EN GARANTIES.”

BOER

Ondertussen is de onzekerheid op het boerenerf enorm. Wat is je perspectief als je in een gebied zit waar op de kaart staat: 70% of meer reductie van de ammoniakemissie? Is dat het einde van mijn bedrijf, biologisch of niet? Kan mijn zoon het zo nog wel overnemen? Wanneer gaat mijn bedrijf als zogenaamde PAS-knelgeval (iemand die volgens het Programma Aanpak Stikstof net geen vergunning nodig had, maar zich wel moest melden) ooit weer van het slot? In feite ben je dan illegaal verklaard door een rechterlijke uitspraak, terwijl je gewoon te goeder trouw handelde en deed wat de overheid vroeg. Waarom krijgt de nummer 1 in ammoniakuitstoot, een fabriek van Rockwool - naast een natuurgebied - geen reductiedoel opgelegd en de naastgelegen landbouwbedrijven wél? Hoe kan het dat het model de stikstofdepositie zo exact berekent en aan mijn sector toeschrijft, terwijl wat betreft een deel van de depositie, de zogenaamde droge depositie, nauwelijks metingen zijn gedaan? Wat betekent het voor het landelijk gebied en de voedselvoorziening als een heleboel boerenbedrijven moeten stoppen? Veel begrijpelijke vragen.

Voor de SGP loopt hier dwars doorheen het spanningsveld van rentmeesterschap, het belang van de zorg voor de schepping en daarnaast het belang van een vitale agrarische sector, een goede voedselvoorziening en een leefbaar platteland.

“DE VERSCHILLENDE BELANGEN ZORGEN VOOR EEN SPANNINGSVELD VOOR DE SGP.”

IMPASSE

Waar gaat het heen? Het doel van coalitie en kabinet was helder: 50% reductie van de stikstofuitstoot in 2030, een aanscherping van de huidige stikstofwet. De beruchte stikstofkaart met allerlei reductiepercentages voor verschillende landbouwgebieden was bedoeld om richting provincies duidelijk te maken hoe ze het landelijke doel kunnen halen. Deze kaart toonde in ieder geval de impact van het 2030-doel: het is niet te doen. De regering trekt tot 2035 25 miljard euro uit om de doelen te gaan halen. Veel geld gaat naar opkoop, veel minder naar innovatie en emissiearm management. Het geeft grote frustratie bij boeren, maar ook bij provinciebestuurders. Inmiddels zijn onder leiding van dhr. Remkes gesprekken gestart om het vertrouwen terug te krijgen. Maar, vertrouwen winnen zonder bakens te verzetten gaat niet lukken... Gaat het CDA haar rug recht houden? Voor de SGP is het duidelijk: de stikstof-

kaart moet van tafel, de stikstofwet moet niet aangescherpt worden en onteigening is de verkeerde route.

BOUWSTENEN

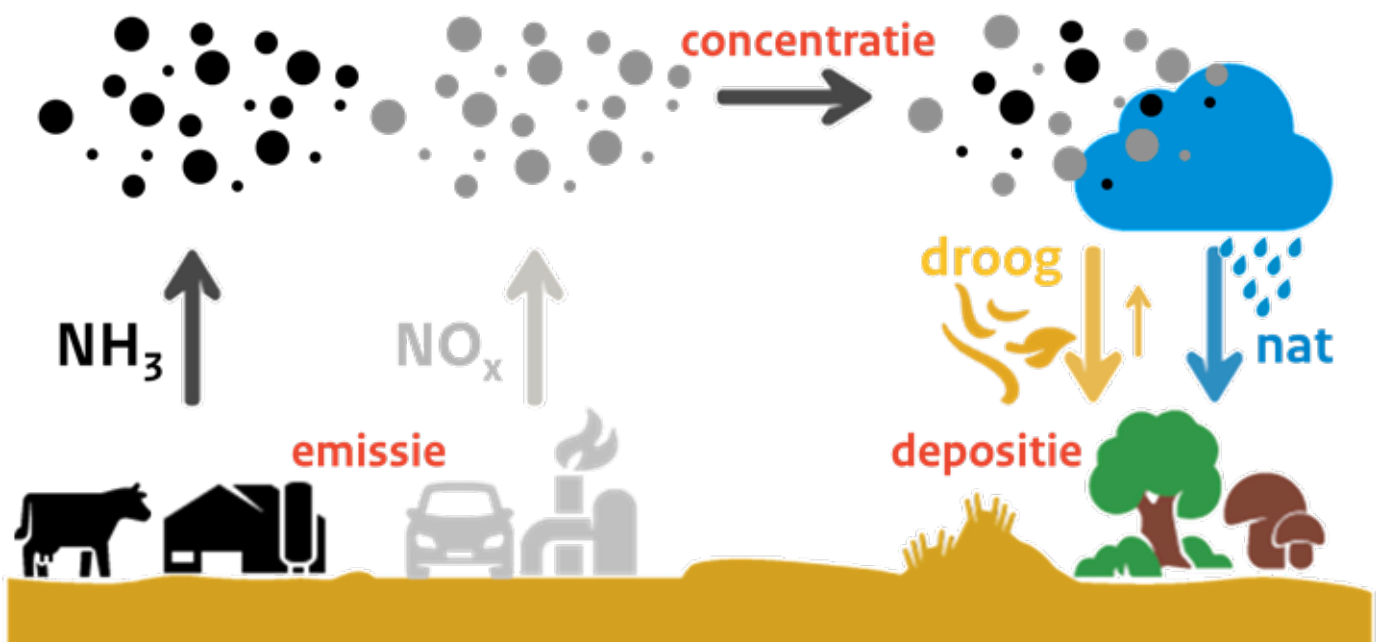
Maar, hoe dan wel? Ik noem een aantal bouwstenen om uit de impasse en het juridische stikstofmoeras te komen, zoals we die in debatten ook hebben ingebracht:

- ▶ Als iedereen kritisch naar zichzelf kijkt en beter luistert naar de ander, is er al een wereld gewonnen.
- ▶ Zet de lokale staat van de daadwerkelijk aanwezige natuur, inclusief goede monitoring hiervan, voorop en niet een landelijk vastgestelde kritische depositiewaarde. En kijk daarbij verder dan alleen stikstof.
- ▶ Geef gebiedsprocessen de ruimte. Kijk daarbij naar verplaatsing van bedrijven met relatief hoge emissies vlak bij kwetsbare natuur als deze boeren door willen gaan. En trek niet de onteigeningskaart.
- ▶ Maak samen met de landbouw én andere sectoren werk van verlagening van emissies en deposities, en het meten ervan. Dat draagt bij aan natuurbehoud. Maar wel met de boer aan het roer en niet Den Haag. Wie zijn oor te luisteren legt in het veld, staat versted van de

vele projecten en ideeën. Er zijn mooie kansen om te benutten. Denk aan de combinatie van het dagvers afvoeren en vergisten van mest en de productie van biogas (we willen toch af van Russisch gas?).

- ▶ Agrarische ondernemers die willen stoppen, bijvoorbeeld omdat ze geen opvolger hebben, lopen aan tegen hoge belastingheffingen. Pas deze regels aan.
- ▶ Reserveer de opbrengst van uitstootreductie eerst voor het legaliseren van PAS-knelgevallen, woningbouw, enzovoorts. De rest is dan voor de natuur. En niet andersom, zoals het kabinet nu doet. Dat laatste vraagt de rechter niet, maar willen kabinet en coalitie zichzelf opleggen.
- ▶ Gum onzekerheidsmarges niet uit als modelberekeningen overgedragen worden van de wetenschap naar de overheid.
- ▶ Investeer in goed natuurbeheer, met bijvoorbeeld meer grazende schapen op de hei. En benut de kansen voor agrarisch natuurbeheer.

Er is veel meer over te zeggen. De SGP ziet perspectief voor landbouw en natuur, maar dan is het wel nodig dat coalitie en kabinet daadwerkelijk gaan bewegen. ◀

Techno West Services

Heftrucks • Verreikers • Terminaltrekkers • Hoogwerkers

**VERKOOP
VERHUUR
ONDERHOUD**

Weihoek 6 | 4416 PX Kruiningen
0113 312 186 | verkoop@technowestservices.nl

www.technowestservices.nl

DE PATER
SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING

RENOVATIESLOOP

BOREN & ZAGEN

AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

Quik's
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

**ALL ABOUT
POTATOES**

Voorgebakken

Voorgekookt

Vers
verpakt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quik's
FRESH POTATOES

Quik's
POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

Het moet helemaal niet van Brussel

Nederland moet veel van Brussel, maar de zeer ingrijpende stikstofaanpak is vooral een Haagse keuze. De EU biedt veel meer ruimte dan het kabinet ons voorspiegelt.

DOOR BERT-JAN RUISSEN

LID VAN HET EUROPEES PARLEMENT VOOR DE SGP

“**H**et moet van Brussel”, hoor ik soms over de stikstofaanpak in Nederland. Voorstanders doen alsof we niet kunnen ontkomen aan halvering van de veestapel. Alsof de EU dat juridisch kan afdwingen.

Is dat wel zo? Het korte antwoord is: nee! Er moet inderdaad veel van Brussel (wat ons betreft zelfs te veel), maar de zeer ingrijpende stikstofaanpak in het tempo zoals bedacht door de coalitie, is zeker geen harde Brusselse eis. De Europese wetgeving biedt veel meer ruimte dan het kabinet wil doen geloven.

De Europese Habitatrichtlijn meldt dat de overheid ervoor

moet zorgen dat beschermde natuur ‘in een gunstige staat van instandhouding’ blijft of komt. Op welke manier? Dat schrijft de EU niet voor. Logisch eigenlijk. De kwaliteit van de natuur hangt namelijk van heel veel lokale factoren af en dus lang niet alleen van stikstof.

Er staat daarom niets specifiek in de Habitatrichtlijn over stikstof. Er staat ook geen uiterste datum zoals 2030. En er staat ook niet dat je boeren moet onteigenen.

“Maar het moet toch van de Europese rechter?”, is nog zo’n veelgehoord argument. Ook hier is het korte antwoord: nee! Het Europees Hof van Justitie sprak zich in 2018 uit over de zogeheten PAS-regeling (Programmatische Aanpak Stikstof). De opmerkingen van de rechters waren dusdanig dat de PAS niet goed houdbaar was. Maar de Europese rechter eiste niet dat de stikstofuitstoot in zoveel jaar tijd omlaag gebracht moest worden.

Daar komt bij dat de normen die Nederland hanteert voor de hoeveelheid stikstof die op een natuurgebied mag neerslaan, de zogenoemde ‘kritische depositiewaarden’, veelal onhaalbaar zijn. Zelfs bij een volledige sanering

(verwijdering) van elke vorm van landbouw, zouden die op veel plekken nog steeds worden overschreden.

Let wel: dit zijn Nederlandse normen, geen Europese. Het goede nieuws is dus dat Nederland die normen ook zelf kan aanpassen. Of zelfs kan schrappen, zoals diverse landbouworganisaties bepleiten. Als de regeringspartijen maar zouden willen...

De SGP pleit voor een realistische aanpak waarbij veel breder wordt gekeken dan alleen maar naar stikstof. Onze oproep is ook: zet veel meer in op innovatie en geef de landbouw meer tijd. Laat 2030 los als streefjaar! Brussel biedt die ruimte. Alles staat of valt met de politieke wil van het kabinet om daar daadwerkelijk gebruik van te maken.

Want niet Brussel, maar Den Haag heeft ons in deze stikstofcrisis gebracht.

“NIET BRUSSEL, MAAR DEN HAAG HEEFT ONS IN DEZE STIKSTOF-CRISIS GEBRACHT.”

SGP
Samenzangavond

ter gelegenheid van 100 jaar
SGP-fractie in de Tweede Kamer

- Zaterdag 1 oktober 2022 D.V.
Deuren open vanaf 19.00 uur
Aanvang programma 19.30 uur
- Grote Kerk in Dordrecht
Lange Geldersekaade 2
- Muzikale begeleiding van
Hugo van der Meij
- Gratis toegang, collecte voor
de Week van het Leven

Bijeenkomst van het Ondernemersplatform

20 september 2022 D.V.
vanaf 16:00

Grand Hotel Amrâth
Kurhaus, Den Haag

Drs. Arend-Jan Boekestijn
Ir. Chris Stoffer

Aanmelden via
sgp.nl/ondernemersbijeenkomst

Guido **Onghehoorzaam aan de overheid?**
Lezing *Wat Guido de Brès ons vandaag te zeggen heeft*

- Spreker: Dr. Bart Jan Spruyt
- Dinsdagavond 1 november, 19.45 uur
- Guido de Brèsschool in Rotterdam-Zuid
- Aanmelden via de onderstaande website
of scan de QR-code!

 wi.sgp.nl

Gratis toegang!

€13,95

Dit boekje is samengesteld ter gelegenheid van het 500ste geboortjaar van Guido de Brès (1522-1567), de reformator der Nederlanden. Het bevat een bloemlezing uit de boeken, belijdenis en brieven die hij schreef.

Dit geschenboekje is een fraai gebonden uitgave van 128 pagina's, formaat plm. 16 bij 11 cm. Naast bijna 100 citaten worden de belangrijkste werken van Guido de Brès kort toegelicht. Ook is een korte levensbeschrijving opgenomen.

Bestel het boekje via webshop.sgp.nl óf scan de QR-code!

Dit is een uitgave van het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP. Meer info? Ga naar wi.sgp.nl

Van de redactie

Een nieuwe editie van De Banier staat gepland om te verschijnen op donderdag 20 oktober. De kopijdatum daarvoor is vrijdag 30 september. De daaropvolgende uitgave staat gepland voor 17 november.

NB: voor alle in dit blad genoemde data en verwijzingen naar de toekomst geldt: 'Deo volente'.

BEELDVERANTWOORDING

Pagina 1, 8 en 9: Cees van der Wal Fotografie

Pagina 11, 23 en 29: Wikimedia Commons

Pagina 18-21: Monitor Antisemitische Incidenten 2021

Pagina 27: SGP-jongerendag | Hanno de Vries Fotografie

Pagina 31: twitter.com/2eKamertweets

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal onterecht is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

P. DE GRUIJTER, NIEUW-LEKKERLAND

Piet de Gruijter kreeg eerder dit jaar de titel van 'ereburger van Molenlanden'. Het is een blijk van grote waardering voor zijn uitzonderlijke bijdrage aan de Molenlandse (en daarvoor Nieuw-Lekkerlandse en Molenwaardse) gemeenschap. Na 40 jaar raadslidmaatschap en 4 jaar wethouderschap nam hij afscheid van de politiek.

J. KAMERIK-HOEKMAN, KAPELLE

Jeanet Kamerik-Hoekman kreeg een koninklijke onderscheiding opgespeld. Kamerik werd Lid in de Orde van Oranje Nassau onder meer voor haar inspanningen voor de SGP. Sinds 2016 maakt ze als steunfractielid deel uit van de fractie van Kapelle.

J.F. SLOOTWEG, MAARTENSDIJK

Bij zijn vertrek als raadslid ontving Johan Slootweg eerder dit jaar een koninklijke onderscheiding. In 1994 werd Slootweg raadslid van Maartensdijk. Ook na de fusie bleef hij raadslid, nu in De Bilt. Na 28 jaar neemt de plaatsvervangend voorzitter van de De Biltse raad afscheid met deze bijzondere blijk van waardering.

B. VAN VOORDEN, HEUKELUM

Eerder dit jaar nam SGP Lingewaal afscheid van haar tweede voorzitter, Bert van Voorden uit Heukelum. Na een periode van 28 jaar bestuurswerk heeft de kiesvereniging hem bedankt voor de jarenlange inzet. Ook als schaduwfractie- en burgerlid heeft hij, ondanks zijn drukke bakkersbaan, altijd tijd vrij kunnen maken voor een principieel SGP-geluid in Lingewaal.

COLOFON

PARTIJBUREAU

E info@sgp.nl

T 010-7200 770 (maandag t/m vrijdag, 9.00-16.30 uur)

REDACTIE

E debanier@sgp.nl

LEDENADMINISTRATIE

E administratie@sgp.nl

ADVERTEREN

Treffend & Co

E werner@treffendenco.nl

De tekst 'Joden gaan eraan' op een flatgebouw in Rotterdam. Beeld: Monitor Antisemitische Incidenten · CIDI

Hebben we dan niets geleerd?

Structurele toename van antisemitisme in Nederland

Onlangs werd herdacht dat 80 jaar geleden de eerste treintransporten vanuit het Nederlandse Westerbork richting de Duitse vernietigingskampen vertrokken. Opdat wij niet zouden vergeten hoe ook hier werd geholpen Hitlers Holocaust mogelijk te maken.

HANS VAN DE BREEVAART
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR DE SGP

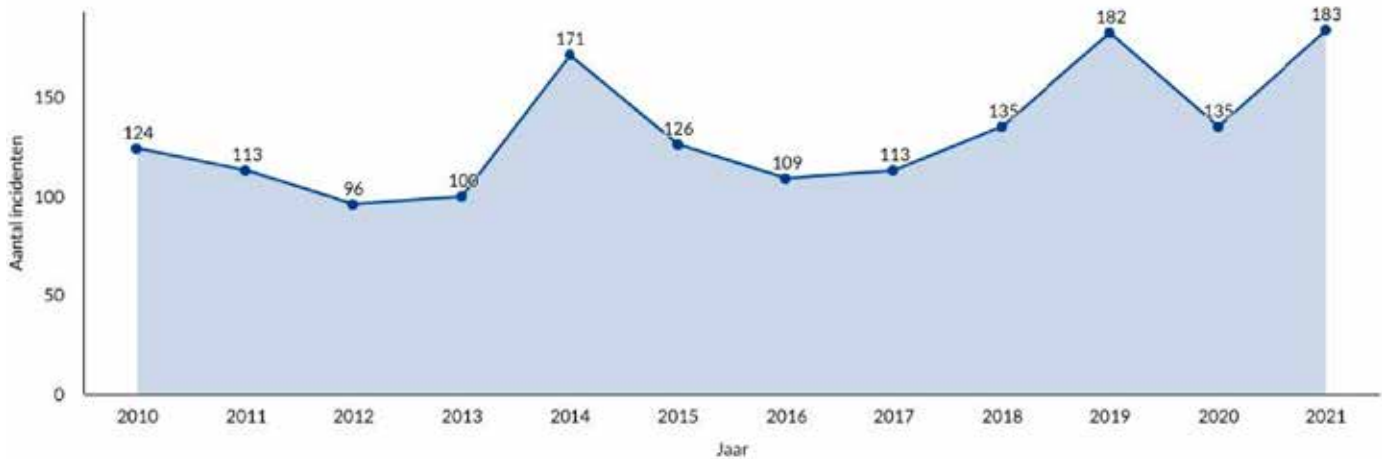
VIER RAPPORTEN

Voor draagvlak onder de Holocaust was een wijd verbreid antisemitisme noodzakelijk. Het verontrustende is dat dit antisemitisme nu, 80 jaar na die eerste treintransporten, aan kracht wint – ook in Nederland. Dat wordt duidelijk na studie van vier rapporten, die allemaal dezelfde richting op wijzen: met name de

laatste decennia is sprake van een trend. Zowel het CIDI (Centrum Informatie en Documentatie Israël) als de Utrecht Data School en de Nederlandse politie registreren antisemitische incidenten, terwijl het Openbaar Ministerie bijhoudt hoeveel daarvan worden opgevolgd en tot veroordeling leiden. De data van deze instanties overlappen elkaar deels, maar

vullen elkaar ook aan. Daardoor ontstaat een globaal beeld van ontwikkelingen.

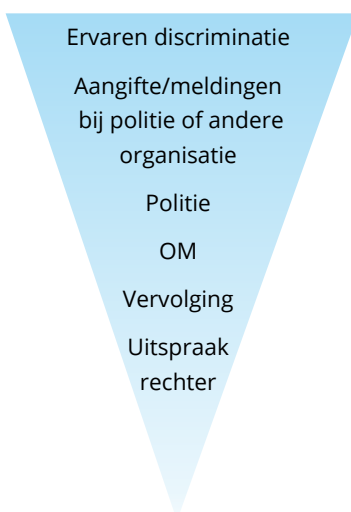
Volgens het CIDI is sprake van antisemitisme als wordt uitgegaan van 'een op vooroordelen gebaseerd beeld van Joden dat zich kan uiten als haat tegen Joden'. Om die reden wordt antisemitisme ook wel simpelweg 'Jodenhaat' genoemd.

Structurele toename van meldingen antisemitisme bij het CIDI. Bron: Monitor Antisemitische Incidenten · CIDI

CIJFERS

Over 2021 kwamen bij het CIDI 183 meldingen binnen van antisemitisme. Dat is een stijging van 36% ten opzichte van 2020; toen was sprake van 135 meldingen. Daarbij moet er wel rekening mee worden gehouden dat de toen geldende coronamaatregelen zorgden voor minder contacten tussen Joden en antisemieten. Maar ook ten opzichte van 2019, toen er een tot dan toe ongekenk aantal van 182 incidenten werd gemeld, is een lichte stijging te zien. Vooral wanneer het conflict tussen Israël en Hamas oplaait, valt er volgens het CIDI een toename van antisemitische incidenten op school en via e-mail of berichtenplatforms te zien.

Van aangifte tot veroordeling door rechter

Opvallend is dat in 2021 bij de politie weliswaar meer aangiften werden gedaan

van antisemitisme dan in 2020, maar nog altijd minder dan in 2019. In dat laatste jaar werden 768 gevallen gemeld, in 2020 517 terwijl er in 2021 sprake was van 627 aangiften. Dat kan duiden op een daadwerkelijke afname van het aantal incidenten. Het kan ook betekenen dat er minder vaak aangifte werd gedaan wanneer sprake was een incident. In de periode 2014-2018 deed slechts een op de vier slachtoffers aangifte; cijfers over 2021 zijn niet bekend.

Het aantal zaken dat werd doorgeleid naar het Openbaar Ministerie voor vervolging laat een vergelijkbaar beeld zien, zij het minder dramatisch. In 2019 was sprake van 60 gevallen (7,8% van het aantal aangiften), in 2020 van 38 (7,3%), terwijl in 2021 in totaal 58 gevallen voor veroordeling in aanmerking kwamen (9,2%). In al die jaren volgden steeds in 27 van de gevallen een veroordeling voor mishandeling, vernieling of brandstichting of doodslag. Die aantallen waren hoger dan die in alle voorgaande jaren. Er is dus bij discriminatie sprake van toenemend geweld. Daarbij geldt 2021 in negatieve zin als hoogtepunt, althans als we uitgaan van de lagere aantallen aangiften over zowel 2020 als 2021.

TRENDS

Wat kenmerkt dit toenemend antisemitisme in Nederland? Het CIDI wijst op vier trends:

🕒 Oplopende spanningen in het Israëlisch-Palestijnse conflict worden als 'rechtvaardiging' gebruikt om Joden aan te vallen en te intimideren. Niet

alleen de staat Israël wordt daarbij als onderdrukkend gezien, maar Joden in het algemeen – ook die in Nederland. Daarbij wordt ook gemakkelijk terug gevallen op het eeuwenoude beeld van de 'bloeddorstige' Jood.

🕒 Doordat mensen die als Joods herkenbaar over straat gaan – bijvoorbeeld door een keppel te dragen – vaak te maken krijgen met scheldpartijen of intimidatie, is er een trend ontstaan om zich minder herkenbaar te kleden en hun Jood-zijn te verzwijgen tegenover buitenstaanders, zoals op school of op het werk.

🕒 Op school krijgen Joodse jongeren steeds vaker te maken met pestgedrag. We zien hier een tweeledig effect optreden. Enerzijds zijn er de verhalen van kinderen die niet langer Joods willen zijn. Anderzijds zijn er ook jongeren die zich meer bewust worden van hun Joodse identiteit en het liefst naar Israël zouden verhuizen.

🕒 Het lot van de Joden in de (aanloop naar de) Holocaust wordt steeds vaker gebruikt door mensen die willen protesteren tegen ander vermeend of werkelijk onrecht. Zo werd ook het coronabeleid van de regering regelmatig vergeleken met dat wat Joden eerder is aangedaan. Joden of Joodse instanties die zich daartegen uitspreken waren regelmatig doelwit van antisemitische beledigingen en bedreigingen, met name van de kant van extreemrechts.

SERVICE OP 9+ NIVEAU

Voor én na de handtekening

Van het eerste advies tot en met de laatste schroef, alles moet kloppen als het aan ons ligt. Ook nadat de handtekening is gezet lopen wij nog net zo hard voor u. Als familiebedrijf zit het verlenen van service in onze genen en gaan we voor uitsluitend tevreden klanten. Hoe blijer u bent, hoe meer werkplezier wij hebben. Met minder dan een 9+ waardering nemen wij geen genoegen. Dat dit ook lukt, kunt u zien op de diverse reviewsites.

Ruim 2130 beoordelingen
Qasa.nl | september 2022

DB KEUKEN GROEP

dbkeukengroep.nl/beloftes

Die laatste trend wordt ondersteund door het onderzoek van de Utrecht Data School dit jaar naar online-antisemitisme op blogs, websites en onlineplatforms als Twitter, Facebook, Telegram, YouTube en Reddit.

Inderdaad is er met name op platforms als Telegram, YouTube en Reddit veelvuldig sprake van Jodenhaat. Daarnaast wordt in dit onderzoek ook kritiek op de politieke interventies van personen als George Soros in kringen rond Forum voor Democratie als antisemitisch aangemerkt.

Daarnaast valt over trends in antisemitisme online vooralsnog weinig te zeggen, omdat dit onderzoek pas voor het eerst is uitgevoerd en alleen de cijfers van 2020 zijn meegenomen.

“2021 GELDT ALS
NEGATIEF HOOGTEPUNT.”

AANBEVELINGEN

Gezien de trends die het antisemitisme te zien geeft – zowel in moslim- als

rechtsextremistische kringen – lijken we in Nederland nog steeds voor een grote uitdaging te staan. Want hoe krijgen we daders zover de weinige Joden die er nog zijn in ons land nu eindelijk eens met rust te laten?

Het CIDI doet daartoe enkele aanbevelingen. Meer Joden zouden melding moeten maken van antisemitische incidenten. Ook zouden sociale media intensiever moeten monitoren op antisemitisme. Daarnaast dient er voldoende politiecapaciteit te zijn om aangiften te verwerken, zodat desnoods tot vervolging kan worden overgegaan.

Bovendien pleit het CIDI ervoor om, meer dan nu het geval is, het onderwijs stil te laten staan bij de Holocaust. Daarbij dient het gruwelijke karakter ervan blijvend onder de aandacht te worden gebracht – ook als daar op bepaalde scholen grote weerstand tegen bestaat.

TEN SLOTTE

Zelf zou ik er in dat verband voor pleiten om scholen en docenten toe te rusten om beter te leren omgaan met weerstanden. Nu komt het te vaak voor dat scholen geen aandacht meer schenken aan de Holocaust – simpelweg omdat

ze ‘geen gedoe’ willen met bepaalde groepen studenten. Ten onrechte. De spontane reactie die ik eens na afloop van een les Burgerschap van een van mijn Haagse mbo-studentes kreeg, is me altijd bijgebleven. Zelf zeer uitgesproken pro-Hamas en vervuld met een diepgevoortelde haat tegenover alles wat Joods was, gaf ze aan dat ze tijdens mijn les was gaan inzien dat niet alle Joden slecht waren. Meer zat er helaas niet in, maar ze had niet verwacht dat ze ooit nog eens tot dat inzicht zou komen, zo moest ze zelf bekennen.

Het kan dus wel: er in het onderwijs iets tegen doen – zeker wanneer we er als onderwijsgevend, maatschappelijke organisaties en overheid gezamenlijk werk van maken. Of het voldoende zal zijn om de trend die we eerder zagen te keren? Laten we het hopen!

BRONNEN

- Cijfers in Beeld 2021 | Publicatie | Openbaar Ministerie (om.nl)
- Discriminatiecijfers in 2021 | Rapport | Rijksoverheid.nl
- Monitor Antisemitische Incidenten · CIDI
- Online antisemitisme in 2020 (cidi.nl)

Chris Stoffer op werkbezoek naar Israël

DOOR CHRIS STOFFER

Dit jaar had ik het voorrecht tweemaal naar Israël te mogen afreizen. De eerste keer in verband met een internationale gebedsbijeenkomst voor Jeruzalem, waar velen bijeenkwamen om in gebed en samenzijn steun te betuigen aan het Joodse volk. De tweede reis was in gezelschap van enkele collega-Kamerleden, waarbij we met name kennis hebben genomen van de actuele politieke en maatschappelijke situatie in Israël.

Naast de vele politici en mensen uit het maatschappelijk middenveld hebben we ook enkele bezoeken afgelegd die veel indruk maken en met name ook het belang van de staat Israël laten zien. Zowel tijdens de eerste reis als tijdens de tweede reis hebben we een bezoek gebracht aan de familie Polak. Carry en Louis Polak wonen deels in Jeruzalem en deels in Amstelveen. Beiden zijn holocaustoverlevenden en hebben tijdens de Tweede Wereldoorlog als kind in kampen gezeten en ook vele familieleden verloren. Zeer indrukwekkend om te horen wat dit voor een stempel op hun leven heeft gedrukt.

GRUWELIJKHEDEN

We bezochten ook Yad Vashem. Het holocaustmuseum in Jeruzalem. Het was heel erg druk in het museum. We konden zodoende niet alle onderdelen even goed tot ons nemen. De aanblik van alle gruwelijkheden die het

Joodse volk heeft moeten ondergaan, zijn vreselijk en maken stil.

Met collega's heb ik de Westbank bezocht en zijn we aan de grenzen van de Gazastrook geweest. Op de grens van de Gazastrook hebben we een kibboets aangedaan. We waren daar te gast bij de familie Reijnen. Een jong gezin met twee jongens die enkele jaren geleden zijn verhuisd van Rotterdam naar Israël. Het Rotterdams accent was goed hoorbaar en de mentaliteit van hard werken straalden ze volop uit.

ANTISEMITISME

Het toenemend antisemitisme in Nederland was de aanleiding om hun comfortabele leven in Nederland op te geven en te gaan wonen op een kibboets waar de bommen en kogels ze geregeld om de oren vliegen. Ze hebben zelfs een raketinslag in hun keuken meegemaakt. In gesprek met deze familie merk je

hoe belangrijk het is dat we achter de staat Israël en het Joodse volk blijven staan.

GEEN TOEKOMST IN NEDERLAND

De directe aanleiding voor hun verhuizing was dat ze als gezin in Israël waren geweest en een van de zoons bij terugkomst wat kledingsouvenirs droeg waaruit bleek dat ze in Israël waren geweest. Dit riep weerstand op bij de ouders van klasgenoten. De volgende dag waren er meerdere klasgenoten met pro-Palestijnse uitingen. Deze anti-Joodse uitingen gaven voor de Rotterdamse familie de zoveelste ervaring dat er voor hun kinderen geen toekomst is in Nederland.

Laten we als SGP pal blijven staan achter het Joodse volk. In Nederland, maar zeker ook in de erkenning dat de staat Israël nodig is om Joden van over de hele wereld een veilige thuishaven te bieden. ◀

ECHO'S VAN DE NAZITIJD, OFWEL DE CONTINUÏTEIT VAN JODENHAAT

DOOR BAS BELDER
 OUD-EUROPARLEMENTARIËR

“Weet je wie de grootste Jood was?” De Joodse scholiere reageerde ontkennend op deze schijnvraag van een klasgenootje. “Die in de twee meter hoge steekvlam”, hoorde ze vervolgens.

In Duitsland is de laatste jaren intensief wetenschappelijk onderzoek gedaan naar Jodenhaat in de samenleving. Dat richtte zich in het bijzonder op de ervaringen van de slachtoffers zoals de genoemde Joodse scholiere. Die laatste wees erop dat het antisemitische karakter van zulke ‘grappen’ vaak weggepoetst wordt met de relativiserende verontschuldiging “het was niet tegen jou gericht, het was maar een grap”.

DUIJS ONDERZOEK

Recente Duitse studies geven met tal van praktijkvoorbeelden aan hoe ‘echo’s uit de nazitijd’ Joodse scholieren, docenten en hun families pijnigen.

Exemplarisch is de scène die twee leraren schilderen: hun leerlingen brachten de Hitlergroet tijdens een bezoek aan een concentratiekamp en de graven van tijdens de Shoah (of ook ‘holocaust’) vermoorde Joden.

Wetenschapper prof. Julia Bernstein concludeert dat Joden in Duitsland ervaren dat het antisemitisme nooit is verdwenen en zich ondanks publieke verbanning en vermeende zelfreflectie subtiel tegen hen richt in ‘grappen’ of agressief door ‘vernietigingsfantasieën’. Hoe daarbij op schandelijke wijze de Shoah wordt betrokken, illustreert Bernstein met een aantal schokkende belevenissen van een Shoahoverlevende van de derde generatie, een Joodse leerlinge en een Russischsprekende Jodin.

AANKLAGENDE VOORBEELDEN

De eerste vertelt dat zijn 16-jarige zoon tijdens een schoolexcursie in het holst van de nacht door klasgenoten uit zijn bed werd getrokken, samen met twee andere

Joodse scholieren. De drie Joodse jongens werden naar een doucheruimte gesleurd. Hun aanvallers stortten zich vervolgens op hen, lieten winden op hun hoofden onder de kreet: “We vergassen jullie!”

De schooldirecteur, beducht voor een publiek schandaal, wilde het ernstige voorval in de doofpot stoppen. Pas na aandringen kwam het tot een schoolbijeenkomst, waarbij slechts één moeder van de daders excuses aanbood, zij het onder de uitdrukkelijke vermelding dat haar familie het tijdens de Tweede Wereldoorlog ook niet gemakkelijk had gehad met een vader die aan het front streed...

“HOE STAAT HET MET DE BESTUDERING EN BESTRIJDING VAN JODENHAAT IN NEDERLAND?”

Het tweede incident overkwam een Joodse scholiere tijdens een bezoek aan een voormalig concentratiekamp. Klasgenoten sloten haar op in een gaskamer. Het kind wist daarna niet wat ze doen moest. Meldde ze het gebeurde bij de schoolleiding, dan liep ze het gevaar dat klasgenoten zich met geweld op haar zouden wreken wegens klikken. Ze verzweeg derhalve de marteling.

Het derde voorval betreft een zekere mevrouw Hartman. Een advocaat checkt in een gesprek haar Joodse identiteit via

de familienaam. Ook alweer ‘schertsenderwijs’. De dialoog verloopt aldus:

Advocaat: “Wat is uw naam?”

Betrokkene: “Hartman”

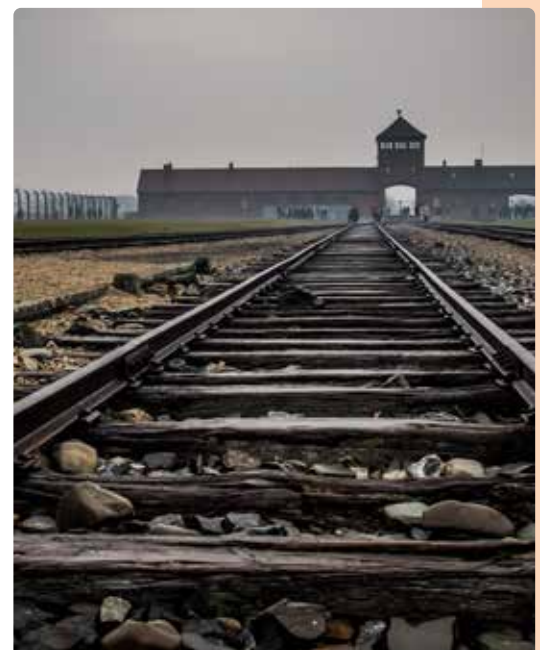
Advocaat: “Met één “n” of twee?”

Betrokkene: “Wat is het verschil?”

Advocaat (lachend alsof het als grap is bedoeld): “Nou ja, met twee n’en blijft u hier, met één gaat u naar Auschwitz.” (Betrokkene staat op en gaat weg).

EXPLODEREND ANTISEMITISME

Extremisme-expert en psycholoog Ahmad Mansour sprak onlangs van een ‘exploderend antisemitisme’ in Europa. In Duitsland wordt dat op verantwoorde, wetenschappelijke wijze blootgelegd, bediscussieerd en bestrijdingsmethoden bedacht. Bij bestudering daarvan kan ik de prangende vraag niet van mij afzetten: hoe staat het precies met de bestudering van hedendaagse Jodenhaat in Nederland én met de bestrijding ervan? ◀

Aanbevelingen voor de lokale campagne

De gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 resulteerden in een forse stemmenwinst voor de SGP. Mooi om te zien met hoeveel elan men lokaal aan de slag ging. Kort na de uitslag belden we met 25 gemeenten om vast te stellen wat goed werkte en wat aandachtspunten zijn. Het verslag deelden we met de fracties en besturen.

SGP
Dutten

**Ik stem SGP,
want de zondag
als rustdag is mij
dierbaar.**

- Ewoud 't Jong

Uiteraard is voor een belangrijk deel de lokale context sturend voor de campagneaanpak. Tegelijkertijd werden door de SGP'ers die we spraken, dingen benoemd die voor iedere gemeente van belang zijn. Hieronder een beknopte weergave van de verworven inzichten.

FUNCTIONEREN EN PROFILERING

- ▶ Veel afdelingen zien het als een uitdaging jongeren beter aan te spreken en aan zich te binden. Verschillende keren wordt met waardering gesproken over de inzet van jongeren in het campagneteam (vaardigheden en elan). Benoemd wordt dat vergrijzing het vinden van nieuwe mensen ook lastiger kan maken. Het is daarom zaak te investeren in vitaliteit.
- ▶ Regelmatig wordt aangegeven dat coalitiedeelname impact heeft gehad op de uitslag. Bij geen deelname kan men vrij oppositie voeren, bij deelname is het zaak helder te communiceren over lastige besluiten en resultaten.
- ▶ Aanbevolen opstelling is constructief waar het kan én positief-kritisch waar het moet.
- ▶ Kwaliteit van inbreng en nakomen wat je de kiezer belooft, worden genoemd als stemmentrekker.
- ▶ Verschillende keren wordt het belang van een aansprekende dan wel bekende lijsttrekker/ambassadeur benadrukt, die goed zichtbaar is. Mensen stemmen steeds meer op 'de persoon'.
- ▶ Wat ook terugkomt, is de belangrijke rol van een aansprekend verkiezingsprogramma en de vaststelling van een

bepakt aantal (ongeveer drie) speerpunten die je steeds herhaalt.

- ▶ Geadviseerd wordt om authentiek SGP te blijven en tegelijk te focussen op thema's waarin je onderscheidend bent van andere lokale partijen. Thema's die meermaals genoemd worden, zijn: zondagsrust, landbouw, wonen en ondernemers.
- ▶ Opvallend is dat diverse malen geprofileerd wordt op duurzaamheid. Ook sociale bewogenheid komt terug. Hiermee wordt een bredere doelgroep aangesproken. In dit verband is ook de achtergrond van de lijsttrekker van belang.
- ▶ Essentieel is hoe de SGP reageert op actuele lokale kwesties. Soms werd in verband hiermee zelfs door buitenstaanders geadviseerd SGP te stemmen.
- ▶ Zo nu en dan wordt bewust gekozen voor een lokaal profiel zonder te zeer geassocieerd te worden met de landelijke SGP. Context is dan dat er veel niet-traditionele SGP-stemmers zijn wanneer het gaat om gemeenteraadsverkiezingen.

CAMPAGNEVOERING

- ▶ Diverse winnende gemeenten maken melding van een bruisend en breed campagneteam. Het is verstandig om inspirators, denkers, doeners, jongeren en specifieke talenten en doelgroepen te betrekken.
- ▶ Het belang van investeren in permanente campagne wordt breed onderkend, maar het verschilt sterk per lokale SGP in hoeverre hier ook daadwerkelijk vorm aan wordt gegeven.

- ▶ Geadviseerd wordt te kiezen voor een doelgroepgerichte benadering. Je kunt de relevantie van het programma dicht bij de burger brengen door de boodschap toe te spitsen op wijk/dorp en ook in de lijst een spreiding aan te houden over plaatsen en doelgroepen.
- ▶ Diverse afdelingen geven aan juist in te zetten op doelgroepen/thema's waarop ze al sterk zijn. In dorpen waar veel aanhang is, wordt al positief gesproken over de SGP. Het gat om mensen over te halen is dan kleiner.
- ▶ Het is belangrijk om concreet te zijn in het aangeven wat de SGP-inzet de burger oplevert en resultaten te benoemen in relatie tot gedane toezeggingen.
- ▶ Het is ook goed om als volksvertegenwoordiger te investeren in persoonlijke aandacht voor en directe ontmoeting met burgers, een open en toegankelijke opstelling.
- ▶ Er is veel meer dan voorheen gebruikgemaakt van sociale media (in combinatie met video's en website). Andere populaire middelen zijn weer flyers, magazines en spandoeken op zichtlocaties.
- ▶ Diverse afdelingen kozen ook voor ludieke acties om op een positieve manier aandacht te trekken.
- ▶ Een proactief persbeleid biedt de kans van gratis redactionele aandacht, wat nog sterker kan overkomen dan advertenties.
- ▶ Een opvallend vervoersmiddel kan ingezet worden voor campagneacties die passen bij je profiel én als mobiel reclamebord.

Doe je lokaal campagnewerk en heb je het uitgebreidere verslag nog niet ontvangen? Vraag het dan aan via voorlichting@sgp.nl.

SGP groeit lokaal

Dankzij de forse groei van het aantal stemmen bij de gemeenteraadsverkiezingen is de SGP inmiddels ook breder vertegenwoordigd.

	2018	2022
Aantal SGP-fracties:	57	60
Aantal combifracties*:	38	35
Aantal SGP-gemeenteraadsleden totaal**:	250	272
Aantal SGP-wethouders**:	42	51

* in sommige van deze fracties zijn we alleen vertegenwoordigd door (een) CU-zetel(s)

** peildatum 31 januari 2019 in verband met verwerking resultaat herindelingsverkiezingen

Opvallend is dat de SGP vooral gegroeid is in plaatsen waar ze een eigen lijst voert. Dit is ook terug te zien in het aantal raadsleden. Het aantal SGP-raadsleden dat onderdeel was van een SGP-fractie groeide van 197 naar 229. Het aantal SGP-raadsleden dat onderdeel uitmaakte van een combifractie daalde van 98 naar 94.

In Maasdriel, Wierden en Voorst lukte het een zetel te behalen en kwam de SGP nieuw in de raad. De grootste SGP-fracties zijn Barneveld (10), Neder-Betuwe (9), Reimerswaal (8), Rijssen-Holten (8), Ede (7), Goeree-Overflakkee (7), Nunspeet (7) en Tholen (7). Combifracties: Hendrik-Ido-Ambacht (7), Sliedrecht (7) en Waddinxveen (7).

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1, Ablasserdam
078 69 32 541

WWW.HUISMANKEUKENS.NL

ontwerpbureau

**kwaliteit en
vakmanschap**
van ontwerp tot bouw

gooisch

interieur

kempisch

AA+ ontwerpbureau bv | Berkenwoude | Elspeet | Marinus Weijers | www.aa-plus.nl

WORD LID VAN SGP-JONGEREN!

Op 21 mei hebben wij als SGP-jongeren de Jongerendag gehouden in het Beatrixtheater te Utrecht. De jongerenorganisatie van de SGP verenigde zich om met zo'n 800 jongeren naar politieke sprekers te luisteren, bezinning te zoeken en steun te halen uit gesprekken en contacten. Een dag als deze is speciaal, maar het is slechts een fractie van wat de SGP-jongeren te bieden heeft. Wekelijks organiseren onze vrijwilligersactiviteiten om onze jeugd te vormen tot de toekomst van de SGP, dit is iets waar elke SGP(J)'er betrokken bij moet zijn!

DOOR TIMO TIGGELMAN

COMMISSIE LID LEDENWERVING & SOCIAAL-ECONOMISCHE ZAKEN

Als ik onze organisatie zou typeren in één woord dan zou ik kiezen voor het woord 'ontplooiing'. Dit geldt zowel op organisatorisch niveau als voor individuele leden. Met een christelijke visie op de samenleving en vele activiteiten willen wij de belangen van jongeren vertegenwoordigen en hen betrekken bij de politiek. We doen mee aan maatschappelijke discussies, bereiden onze leden voor op een toekomst met SGP-politiek en laten ons niet leiden door de waan van de dag. Wij baseren onze ideeën namelijk op Gods woord alleen. De activiteiten van onze organisatie vind je in alle lagen van de samenleving. Lokale fracties worden ondersteund, het maatschappelijk debat wordt aangewakkerd en er worden zelfs op verschillende plekken in ons land gastlessen gegeven door de SGP-jongeren.

ALLE JONGEREN ZIJN WELKOM!

Ook is er binnen onze organisatie sprake van een individuele ontplooiing. Onze leden en belangstellenden kunnen het maximale uit hun politieke interesse halen door de vele opties die SGP-jongeren biedt. We houden debatten met interessante sprekers, we organiseren thema-avonden, maar ook komen we samen in informele vorm. We vinden elke keer weer een

nieuwe manier om aan te sluiten op de interesses van onze leden. Wat je achtergrond ook is of wat je talenten ook zijn, wij vinden voor iedereen een manier om een bijdrage te leveren aan de christelijke politiek. Het is bijzonder om te zien hoe veelzijdig ons ledenbestand is: opleidingsniveau, leeftijd en interesses, het is voor iedereen anders. Slechts onze politieke drijfveer is voor ons allen gemeenschappelijk. Ons team vindt voor iedereen een plek om zich thuis te voelen binnen de organisatie. Kortom, SGPJ is er voor alle jongeren en ook voor uw kinderen!

IETS VOOR UW (KLEIN)KINDEREN?

Stimuleer uw kinderen daarom om lid bij ons te worden. Er zal ongetwijfeld ook een SGPJ-afdeling in of vlak bij uw gemeente zitten. Kennismaken is altijd mogelijk, ongeacht of je al lid bent. Al onze vrijwilligers zijn enthousiast om geïnteresseerden te ontmoeten. Vanaf je 15^e moet je pas jaarlijkse contributie betalen. Voor slechts €1,- per maand steun je dan ons werk en help je mee om ons christelijke politieke geluid verder te verspreiden!

Aanmelden kan op www.sgpj.nl/lidworden.

WEEK het LEVEN van

D.V. 5 tot en met
12 november 2022

Dankzij hulp
koos Deborah
voor haar kindje

MAAK DE WEEK VAN HET LEVEN MOGELIJK

**Steun de campagne voor betere hulp aan
moeder én kind!**

- ♥ Geef een gift op weekvanhetleven.nl
- ♥ Scan de bovenstaande QR-code met de camera-app van uw telefoon.
- ♥ Of maak een gift over naar
NL07 RABO 0382 2947 77 t.n.v.
Stichting Platform Zorg voor Leven

De Week van het Leven wordt onder verantwoordelijkheid van Platform Zorg voor Leven georganiseerd door de NPV - Zorg voor het leven, Schreeuw om Leven, de ChristenUnie, de SGP, de RMU en SGP-jongeren, met steun van heel veel organisaties, bedrijven en personen die het leven een warm hart toedragen.

Steun de Groen van Prinstererbiografie!

Groen van Prinsterer was de grondlegger van christelijke politiek. Van hem is er nog steeds geen uitgebreide biografie, waarin het leven en werk grondig en toegankelijk uiteen wordt gezet. Daar wordt aan gewerkt, maar zonder uw steun is dit niet mogelijk!

Het jaar 2025 staat in het teken van Groen. In dat jaar verschijnt een uitgebreide biografie van Groen van Prinsterer en een kleiner boekje (150 pagina's) waarin Groens verleden en ons heden met elkaar worden verbonden.

GROENBIOGRAFIE

Waarom? Het leven van Willem Groen van Prinsterer omvatte een tijdperk. Hij werd geboren in 1801, onder het bewind van Napoleon, en stierf in 1876, toen Nederland er geheel anders uitzag. Op cruciale momenten was hij erbij. Voor 1830 was hij in België, in het gevolg van de koning en zag hij een conflict escaleren. In 1848 zag hij in Den Haag het politieke stelsel radicaal veranderen. Belangrijker, Groen werd een van de toonaangevende politici van de 19e eeuw.

In een land waar koning en regenteske bestuurders te machtig waren, kwam hij op voor geloof en vrijheid. Tijdens de Afscheiding van 1834 protesteerde hij tegen het optreden van de staat. In de Tweede Kamer was hij een formidabele politicus die liberalen en conservatieven voorhield dat niet eendracht, maar meningsverschil de kern van politiek is. Politiek op basis van gelovige overtuiging, daar vroeg Groen als eerste ruimte voor.

ONDERWIJS

Niet voor niets zijn vele scholen vernoemd naar Groen van Prinsterer! Zijn overtuiging kwam nergens sterker naar voren dan in het onderwijs. Groen verzette zich tegen een algemeen-christelijke school, omdat deze geen ruimte liet voor geloof. Het onderwijs kwam niet toe aan de staat, maar aan ouders en samenleving. Groen zette zich hiervoor in, zowel in de Tweede Kamer als daarbuiten.

OVERTUIGING, VRIJHEID EN RESPECT

Groen was nog veel meer. Met *Ongeloof en Revolutie* en *Handboek der Geschiedenis van het Vaderland* zette hij een grootse visie uiteen, die velen na hem gestempeld heeft. Hij verzette zich tegen slavernij en samen met zijn vrouw Betsy keek hij als filantroop om naar armen in en rond Den Haag. Vanuit zijn huis in Den Haag hield hij een christelijk netwerk in stand, tot ver over de landsgrenzen.

Groen had sterke overtuigingen, geworteld in zijn geloof. Hij vond het van levensbelang dat de overheid burgers de vrijheid liet om zelf in gemeenschap, gezin en kerk het leven vorm te geven. In de politiek wilde hij debat en discussie, die samenging met respect voor zijn tegenstanders. Die combinatie van gelovige overtuiging, het belang van vrijheid en respect blijft in iedere generatie een grote opgave.

Daardoor heeft Groens werk niets van zijn scherpte verloren en spreekt zijn leven nog steeds tot de verbeelding! ◀

*dr. Gertjan Schutte, biograaf
biograaf*

*drs. Jan Schippers
penningmeester Stichting Wetenschappelijke Biografie Groen van Prinsterer*

Meer informatie, of wilt u het project steunen?

Ga naar groenbiografie.nl/steun-dit-project of gebruik de QR-code.

MOREE GELDERBLOM ADVOCATEN

- SINDS 1977 -

U kunt ons raadplegen bij geschillen maar -nog beter- ook ter voorkoming daarvan.
Recht op het doel af.
Recht door zee.

Moree Gelderblom Advocaten, aangenaam!

Kantooradres: Heemraadssingel 157, 3022 CE Rotterdam
T 010 - 477 67 77, www.mglaw.nl

- Psychosociale & psychologische hulpverlening
- Huwelijk & relaties
- Seksuologische hulpverlening
- Toerusting & preventie
- Gastopvang
- Schoolmaatschappelijk werk
- Hulp bij gameverslaving
- Mediation & coaching

Het bieden van professionele, psychosociale hulp bij al jouw levens- en gezinsvragen, dat is onze missie. En altijd vanuit een heldere, christelijke identiteit.

De Vluchtheuvel biedt meer!

W stichtingdevluchtheuvel.nl • T 0113 - 213 098

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Van Ree Accountants biedt advies op maat voor het midden- en kleinbedrijf, onderwijs, non-profit organisaties en vrije beroepen.

Als accountants zorgen we er natuurlijk voor dat de wettelijke controles worden uitgevoerd en dat u over de juiste (jaar)cijfers beschikt. Onze frisse kijk op uw cijfers levert bovendien verrassende inzichten op. Van Ree Finance Consultants onderscheidt zich door het vertalen van complexe vraagstukken in heldere adviezen. Onze specialisten hebben actuele kennis van zaken op het gebied van vermogensplanning, fiscaal advies, fusie, bedrijfswaardering, overdracht en overname.

Van Ree HR Consultants ondersteunt voor wat betreft uw personeelszaken. Van beleid en werving tot salarisadministratie en coaching.

Neem gerust vrijblijvend contact met ons op.

AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY

ALBLASSERDAM | ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | GELDERMALSEN | LEERSUM | NIEUWEGEIN | ZWOLLE

www.vanreeaccountants.nl

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

's Lands belang

Uiteindelijk viel het dit jaar nog wel mee. De voltallige Tweede Kamer kwam het afgelopen zomerreces slechts één keer terug van reces. Dat was op 23 augustus op verzoek van de PVV om te debatteren over wat de minister van Buitenlandse Zaken had gezegd over stikstof in Nederland. Die uitspraken zorgen voor nogal wat golven in de Hofvijver. Logisch, want met wat hij zei nam hij als vicepremier afstand van een kabinetsbesluit waar hij eerder zijn tegen had gezegd. Voer voor de oppositie dus.

Als het aan de oppositiepartijen had gelegen, zouden de Kamerleden dit keer overigens zo'n drie keer terug hebben moeten komen van vakantie, ook nog voor de koopkracht, de asielcrisis en nog wat. Het is een trend, dat terugroepen. Er gaat bijna geen reces voorbij, of er zijn fracties die iets zó dringend vinden, dat er een debat moet worden ingelast. Alsof een Kamerdebat helpt om de problemen op te lossen...

Voor het houden van een ingelaste vergadering van de hele Tweede Kamer zijn 76 leden nodig, de helft plus 1 dus. De regeringspartijen, die bij elkaar opgeteld een meerderheid hebben, kunnen zo'n verzoek dus altijd blokkeren, al dan niet met steun van een of meer andere fracties.

STORTVLOED

De Kamerleden die voor het eerst in de parlementaire geschiedenis de euvele moed hadden hun collega's tijdens het - vroeger veel langere - reces lastig te vallen, waren Oldenhuis Gratama, Wybenga, Patijn, Van der Linden, Gleichman en Goeman Borgesius. Ze kregen van hun collega's een stortvloed van kritiek over zich heen.

Dat was op dinsdag 26 april 1881. In een brief aan de voorzitter schreef het zesmanschap (toen waren er nog maar zes handtekeningen vereist om de Kamer van reces terug te roepen) dat er te veel werkzaamheden op de lange baan zouden worden geschoven. Ze vreesden dat onder andere het aangekondigde wetsontwerp ter beteugeling van het misbruik van sterke drank in de ijskast zou worden gezet, evenals 'de inrigting eener postpakketdienst' en de 'strafbepalingen tegen desertie van zeevisschers'. Allemaal 'gewichtige landsbelangen', vonden ze.

ZIERIKZEE

Iemand die daar anders over dacht was 'de geachte afgevaardigde Van Kerkwijk'. Dit is een gevaarlijk precedent, waarschuwde hij. Hij vond zo'n verzoek zelfs een soort motie van wantrouwen aan het adres van de regering en de Kamervoorzitter. Dit is een afkeurenswaardige poging de regering, die het toch al zo moeilijk heeft, nog

verder te bemoeilijken, zei Van Kerkwijk, die namens het prachtige Zeeuwse stadje Zierikzee in de Tweede Kamer zat.

Het mooiste is nog de passage waarin hij nog een ánder argument aanvoert tegen het optrommelen van alle Kamerleden. Nog steeds actueel, en het zou boven alle ingangen van de Tweede Kamer en de Eerste Kamer moeten staan: "Ik kom er rond voor uit dat ik niet inzie dat 's lands belang slechts wordt bevorderd, door de eene wet na de andere zoo spoedig mogelijk tot stand te brengen. Het geluk van een volk wordt in geen deele altijd bevorderd door wetten; deze verhoogden in den regel slechts het geluk van advocaten, procureurs, courantiers en dergelijke."

En ik voeg daar graag aan toe dat 's lands belang evenmin wordt bevorderd door het houden van debatten in de Tweede Kamer. ◀

► Rondje Binnenhof

Op de zaterdagen 1 en 15 oktober hoop ik weer rondleidingen te geven op en rond Plein en Binnenhof in Den Haag en in het tijdelijke gebouw van de Tweede Kamer.

Opgeven kan via mdebruyne@tweedekamer.nl of een appje/belletje op 06 1254 1741

Kom kijken!

Uw hypotheek goed, snel en voordelig geregeld?

- Hypotheek voor starter, doorstromer of oversluiter
- Woningverhuur hypotheek
- Hypotheek voor ondernemer vanaf 1 jaar zelfstandig
- Hypotheek zonder verzekering
- Overwaarde hypotheek voor 60+

- ✓ Onafhankelijk advies
- ✓ Verantwoord en voordelig
- ✓ Deskundig en oplossingsgericht

Voor passend financieel advies! Bel 0342 421653

Van Ommeren Financieel Adviesbureau

DE Banier

“GEEN BABEL
MAAR BIJBEL”

Algemene politieke
beschouwingen

Algemene financiële
beschouwingen

100
JAAR
1813-2022

In het weekend lees ik op mijn gemak de achtergrondartikelen in het **RDMagazine**.

Jan Willem | Melkveehouder

De een leest graag persoonlijke verhalen, de ander zoekt verdieping bij het nieuws. Maar allemaal hebben we behoefte aan goede, evenwichtige en eerlijke informatie. Aan zicht op het Bijbelse perspectief in ons bestaan.

Het RD wil helpen verder te kijken dan jezelf.

RD, de krant voor het hele verhaal.

Scan mij

Het RD is er ook voor jou.

Ga naar rd.nl/banier

Ontdek het RD 4 weken lang vanaf 4 euro.

rd
reformatorisch
dagblad

Bouwen en bewaren

Adam heeft de dieren een naam gegeven. Dat is gebeurd in het paradijs. Had Adam toen nog meer werk te doen? Er was geen zonde in de wereld. Bij ons nu wel. Dat ontwricht ons leven zo ernstig, dat we ons het leven in het paradijs niet kunnen voorstellen. Duidelijk is dat Adam een opdracht had. "Zo nam de HEERE God den mens, en zette hem in den hof van Eden, om dien te bouwen, en dien te bewaren." (Genesis 2:15)

INHOUD

APB: Babel → Bijbel

6

Meditatie	5
APB: Babel → Bijbel	6
Voorzitter	9
Haags nieuwsoverzicht	11
SGP Next	12
Europa	15
Studio SGP	16
Varia	17
AFB: De grens bereikt	18
Jongeren	22
Politiek dichtbij	23
Verdieping	24
De Banier 2000-2010	27
"U spreekt met Janie"	31

Deze opdracht van God stamt van vóór de zondeval. Ze stond dus in het licht van gehoorzaamheid en toewijding aan de Heere. We weten niet hoe lang Adam Hem zo heeft gediend. Maar het was volmaakt. Adam diende God tot welzijn van de schepping en tot eer van Zijn Naam.

Erkenning

Nu is ons leven ontwricht en de schepping zucht. Wat is de oorzaak? Komt het doordat Adam niet goed voor de planten of de dieren heeft gezorgd? Of is het doordat hij de aarde niet goed overleverde aan zijn kinderen? Nee, de oorzaak is dat hij God niet meer als God erkende. Dat is ook de reden waarom ons leven zulke diepe sporen van ontwrichting draagt.

Er wordt bij dit thema koortsachtig naar oplossingen gezocht. Zorg voor de omgeving en een goede overdracht aan de volgende generatie staan daarin centraal. Het is duidelijk dat op die punten praktische keuzes moeten worden gemaakt. Maar wat gebeurt er nu ten aanzien van de oorzaak van alle ontwrichting? Goede zorg voor de schepping begint met oprechte erkenning van de Schepper.

Schuldbelijdenis

Het is niet juist om naar onze boeren te wijzen. Het gaat over onze samenleving en ons bestedingspatroon. Op welke wijze wordt hierin Gods Woord en Wet erkend? We moeten belijden dat de eer van onze Schepper ernstig tekortkomt. Deze schuldbelijdenis begint bij ieder persoonlijk. We roepen daar overheids-persoon en onderdaan hartelijk toe op.

Redding

Wie zo mag buigen voor God heeft onder de mensen geen grote pretenties meer. Laten we realistisch en betrouwbaar zijn. Niet dat we de wereld kunnen redden. Dat kan er maar Eén. En we bidden om Zijn genade. Dat Hij ons daar persoonlijk in doet delen. En ons tot zegen stelt voor onze medemensen en in Zijn schepping. Onverminderd geldt de opdracht om te bouwen en bewaren.

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

Gods Woord wereldwijd verspreid

Samen met verschillende kerken en hulporganisaties verspreiden wij gratis Bijbels in vele landen van de wereld.

In Nederland schenkt de GBS Bijbels aan particulieren, maar ook aan ziekenhuizen, gevangnissen en evangelisatieposten.

Ook steunen wij diverse vertaal- en revisieprojecten: vertaling van de Bijbel in het Chinees, de revisie van de Spaanse Bijbel (Reina-Valeravertaling) en het Hebreeuwse Nieuwe Testament (Delitzschvertaling).

Ons rekeningnummer is:
NL96 RABO 0129 4451 18
gbs.nl/steun-ons-werk/geef-eeen-gift/

Uw gift
is van harte
welkom!

*Hartelijk
dank!*

Nijverheidstraat 21 Leerdam | (0345) 61 01 55 | gbs.nl

**GEREFORMEERDE
BIJBELSTICHTING**

DE PATER SLOOPWERKEN.NL

ASBESTSANERING

RENOVATIESLOOP

BOREN & ZAGEN

AFVALCONTAINERS

E info@depatersloopwerken.nl | T 055 506 14 02

groei

door eerlijke
communicatie

- interim management
- persoonlijke coaching
- bemiddeling & advies
- organisatiecoaching
- onderwijsontwikkeling

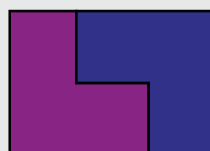
Sjaak van Wijngaarden MOC

Eerlijk en no-nonsense

We gaan gefundeerde kritiek niet uit de weg en vermijden scherpe vragen niet. Met die aanpak hebben wij al vele partijen succesvol kunnen helpen.

- erkende professionals met jarenlange ervaring
- universitair geschoold

J&S is er ook voor jongerenhulp, (kerkelijke) vertrouwenszaken en gezinsproblematiek

J&S
coaching en
consultancy

tel. (085) 040 65 62
jscoachingconsultancy.nl

- “Want de wijsheid is tot een schaduw en het geld is tot een schaduw, maar de uitnemendheid der wetenschap is, dat de wijsheid haar bezitters het leven geeft.”

Prediker 7 vers 12

Wijs met de Wijsheid

In het boek Prediker is de schrijver Salomo op zoek naar wijsheid. In die zoektocht weegt hij voortdurend af wat wijs is en wat dwaas. In onze tekst is het opvallend dat de wijsheid een plaats krijgt naast het geld. Zowel de wijsheid als het geld zijn ‘tot een schaduw’. Het betekent dat ze beiden tot bescherming zijn tegen het leed dat ons kan overkomen.

In eerste instantie komt dat toch wat vreemd over. De Bijbel spreekt vaak niet zo positief over geld. Paulus, bijvoorbeeld, noemt de zucht naar geld de wortel van alle kwaad. Toch krijgt het geld hier een plaats naast de wijsheid. ‘Erfdeel’ noemt hij het ook in vers 11. Als je in Israël als zoon het erfdeel van je vader kreeg, dan kon je vooruit. De toekomst gaat dan voor iemand open. Dat begrijpen we wel. Als er een aantal rekeningen ligt, die betaald moeten worden, dan ben je heel wijs met een briefje van duizend wat je in de handen wordt gedrukt. Inderdaad: geld beschermt. Door de Statenvertalers terecht vertaald met schaduw, want letterlijk staat er: geld biedt schaduw. En schaduw is zeer verkwikkend voor een oosterling als de zon overdag brandt. Salomo heeft dus een nuchtere kijk op geld: het is toch wel gemakkelijk als een mens het heeft. Dat is ook vandaag voor velen herkenbaar nu door de oplopende inflatie en energieprijzen alles duurder wordt.

MEER DAN GELD

Tegelijk, omdat het zo herkenbaar is, laat de Bijbel nooit na om tegenover het geld altijd aan te wijzen wat nu écht waardevol is. Zeker, geld biedt schaduw, geld helpt, maar geld geeft geen leven. Dat is de reden dat wijsheid boven dat alles uitgaat. “De uitnemendheid der wetenschap is, dat de wijsheid

DS. W.M. VAN DER LINDEN

Ouderkerk aan den IJssel

haar bezitters het leven geeft.” Wie alleen maar leeft voor het geld, voor aardse schatten, is niet wijs. Het komt erop aan dat we de wijsheid leren aangrijpen: “Zij is een boom des levens degenen die haar aangrijpen, elkeen die haar vasthoudt, wordt welgelukzalig.” Op Prinsjesdag, waarop de regering haar plannen voor het komende jaar bekend maakte, eindigde de koning de troonrede met de bekende woorden: “U mag zich in uw belangrijke werk gesteund weten door het besef dat velen u wijsheid toewensen en met mij om kracht en Gods zegen voor u bidden”. Echte wijsheid, die leven geeft, is alleen te vinden in het vleesgeworden Woord, de Heere Jezus Christus. Een wijsheid die vooral geleerd wordt bij het kruis van Christus. Als de Heilige Geest u leert om als een arme zondaar te knielen aan Zijn kruis, dan worden we een bezitter van die wijsheid. Om in de weg van geloof en bekering van genade alleen te gaan leven. Dat is echt leven!

OPROEP OM TE BIDDEN

We leven in een ingewikkelde tijd. We zijn geroepen om voor onze overheden om wijsheid te bidden. Geld en goed kan tot een schaduw zijn, maar de wijsheid die in Christus is, is oneindig meer. Zij geeft eeuwig leven aan allen die in Hem geloven. Dan zal het ons land en volk waarlijk goed gaan.

Babylonische spraakverwarring

Zelden hingen er tijdens de jaarlijkse algemene beschouwingen zulke donkere wolken boven ons land. Vrijwel op elk terrein is er wel sprake van crisis, of het nu gaat om ons voedsel of de vrede, energie of de opvang van asielzoekers, de woningbouw of de zorg. Het vertrouwen in de bestuurders bevindt zich op een dieptepunt en in de samenleving vertaalt het verkillen van de liefde zich in loopgravenoorlogen tussen mensen en groepen van mensen, tot in de Tweede Kamer aan toe.

Deze spraakverwarring was de leidraad in de SGP-bijdrage aan de algemene politieke beschouwingen. Kees van der Staaij gebruikte daarbij het beeld van de geschiedenis van de torenbouw van Babel. Hieronder een selectie uit de bijdrage aan het debat. Te beginnen met de inleiding.

SAMENKLONTEREN

“Iedereen kent hopelijk de geschiedenis van de torenbouw van Babel. Dat verhaal is na te lezen in Genesis 11. Die toren

moest zó hoog worden, dat die tot in de hemel zou reiken. De mensen wilden niet naar God luisteren en zich over de aarde verspreiden. Ze wilden naam maken en trokken hun eigen plan: samenklonteren in een stad. Die hoogmoed werd afgestraft en leidde tot een totale spraakverwarring.

BABYLONISCHE SPRAAKVERWARRING

Het is een gevleugelde uitspraak geworden. Ik hoorde eens een verhaal

over een oude man die in Amerika aankwam, maar alleen Nederlands sprak. Hij kon niet begrijpen dat die Amerikanen zijn moedertaal niet verstonden. Van de weeromstuit ging hij steeds harder praten. Het werd een Babylonische spraakverwarring.

Je kunt er meewarig om lachen, maar doen wij niet hetzelfde? Op Twitter, in andere **sociale media**? Op steeds hogere toon praten we langs elkaar heen. Zonder het uitroepteken van de veront-

waardiging lijkt niemand meer gehoord te worden. Steeds harder spreken, de grenzen van het betamelijke oprekken in de hoop aandacht te krijgen, met als gevolg dat wantrouwen het wint van het broodnodige vertrouwen. Daardoor praten we langs elkaar heen, ook hier, in deze vergaderzaal.”

BOERENERF

Na deze algemene introductie, werd het thema spraakverwarring uitgewerkt op een aantal terreinen. Een paar voorbeelden.

“Er is spraakverwarring tussen **stad en platteland**. Iemand typeerde de stikstofgesprekken onder leiding van gespreksleider Remkes letterlijk als ‘Babylonische spraakverwarring’. De bestuurlijke en politieke logica van Den Haag spoort vaak niet met de werkelijkheid van het boeren erf.

Spraakverwarring tussen **progressief en conservatief**. Een actieve voorhoede wil de rest van Nederland - en liefst nog de hele wereld - het progressieve abc bijbrengen, of het nu over abortus, drugs, of lhbt-rechten gaat. Spraakverwarring en onbegrip is het resultaat.

Spraakverwarring is er ook **binnen de overheid**. De kantoortorens van de ministeries reiken in Den Haag heel hoog, maar alle communicatiemedewerkers kunnen niet voorkomen dat veel burgers de politiek niet meer volgen en politici zijn gaan wantrouwen. Zie de onrustbarende cijfers die hierover gisteren zijn gepubliceerd.

Natuurlijk, zonder ideaal, zonder heldere doelen, gaat het niet. Maar het begint met: meer **bescheidenheid**. Geen overmoed, maar ootmoed. Niet alleen de Bijbel, ook de oude Grieken leren ons dat overmoed een grote zonde is. Wij zijn niet maakbaar, wij kunnen niet het paradijs op aarde bewerkstelligen. Is de les van corona en de toeslagen niet dat er oog moet zijn voor de menselijke maat, begrip voor het menselijk tekort?

RONDKOMCRISIS

Waar veel mensen letterlijk wakker van liggen, is de ‘**rondkomcrisis**’. De torenhoge energierekeningen en de stijgende prijzen in de supermarkt. Iedereen gaat de gevolgen merken, maar ik mag toch hopen dat het kabinet eerlijk aangeeft waar we rekening mee moeten houden en ervoor zorgt dat de pijn het kleinst is voor de mensen die het ‘t moeilijkst hebben. Ik wijs daarbij met name op die gezinnen die van één inkomen moeten zien rond te komen en op grotere gezinnen, die nu eenmaal meer energie gebruiken. Worden zij voldoende geholpen met het prijsplafond?

Ik vraag opnieuw aandacht voor het cruciale punt van het perspectief voor de **boeren en de vissers**. Te veel blijft vaag. Tegelijk brengt de klem van het stikstoftijdpad 2030 veel bedrijven nodeloos in de problemen. De SGP pleit voor écht perspectief en meer tijd.”

BRUEGEL DE OUDERE

Zoals vrijwel ieder jaar, ‘illustreerde’ Van der Staaij zijn bijdrage met een voorwerp. Dat was dit jaar een schilderij van de Zuid-Nederlandse schilder in de 16e eeuw, Pieter Bruegel de Oude. Bruegel maakte een wereldberoemd geworden schilderij van de toren van Babel. Van een afstandje is alleen een enorme bouwplaats te zien met de onderkant van een immense toren, maar als je dichtbij gaat kijken zie je meer dan duizend minuscule figuurtjes, mensen die allemaal hun steentje en steentjes bijdragen aan de torenbouw. Het was overigens niet het echte originele schilderij, dat mogelijk miljoenen waard is, maar een tot in de kleinste details nageschilderde reproductie. Deze ‘Bruegel’ werd door twee Kamerbodes even de zaal ingedragen en getoond.

Van der Staaij: “De toren van Babel zoals Bruegel die schilderde, doet trouwens denken aan het Colosseum in Rome. Niet gek, Bruegel is daar ook geweest. Onlangs hoorde ik nog een andere vergelijking: de toren lijkt ook

“...NIEMAND
LIJKT MEER
GEHOORD TE
WORDEN.”

verrassend veel op het gebouw van het **Europees Parlement** in Straatsburg. De overeenkomsten zijn inderdaad frappant. Ook de EU zou wat bescheidener kunnen en moeten zijn. Komen we niet herhaaldelijk in de problemen doordat we ons in Europees of VN-verband vastleggen op overmoedige, al te precieze en bindende regels die in Nederland totaal anders uitpakken dan in bijvoorbeeld Duitsland, Spanje of Zweden, of het nu over stikstof gaat, of over de opvang van vluchtelingen. Zo raken we steeds meer verstrikt in een net van regels en beheersingsdrang, die van lieverlee de essentie van politiek en democratie ondermijnt. Democratie betekent immers vrije politieke keuzes maken na een zorgvuldige afweging van belangen, waarden en mogelijkheden. De SGP pleit ervoor de Europese regels kritisch door te lichten, **ruimte te bieden voor maatwerk** in de verschillende landen.

Minstens zo belangrijk als de torens van de overheidsinstellingen, zijn die van de oppermachtige wereldomspannende **ondernemingen en banken**. Ze zijn zó hoog verheven, dat ook de salarissen totaal zijn losgezongen van hun omgeving. De verschillen tussen wat andere harde werkers verdienen en wat aan de top bijeengegraaid wordt, is niet

te verantwoorden. De SGP wil dat het kabinet ons midden- en kleinbedrijf, dat maatschappelijk van zoveel waarde is, ondersteunt en stimuleert.

Mensen die niet meekunnen in de torenbouw van allerhande systemen raken vaak in de knel. Dan wint de hopeloosheid het van de hoop. Ik noem **daklozen, zwervers, verwarde personen en mensen met een beperking**. Tijdens een rondetafelgesprek zei een ervaringsdeskundige: 'Jullie systemen zijn verward!' Ik kon hem geen ongelijk geven."

GEEN BABEL MAAR BIJBEL

De SGP-redevoering werd afgesloten met een slot waarin ook een toepassing zat. Een waarschuwing voor hoogmoed én dat heil en zegen alleen te verwachten zijn van Boven.

"Het verhaal van de torenbouw gaat over hoogmoed, te veel vertrouwen in het eigen kunnen. Maar het gaat ook over de mens die zijn eigen weg wil gaan, zelf heer en meester wil zijn over zijn leven, niet de weg gaan die de Schepper wijst. Al honderd jaar verwijst de SGP in dit parlement naar **de goede ordeningen en leefregels** die God in Zijn Woord geeft: geen Babel, maar Bijbel. Waarden zoals een wekelijkse dag van rust, trouw

aan wie je trouw beloofde, bescherming van pril, ongeboren leven en van oud, kwetsbaar leven tegen menselijke overmoed.

Oog in oog met allerlei problemen, moeten we vaststellen dat er veel werk te doen is, voor overheid én samenleving. Het is goed om daar samen met elkaar de schouders onder te zetten. Maar laten we tegelijk beseffen: het leven is niet maakbaar. Lijden en gebrokenheid zullen blijven bestaan. Let op de donkere wolken, hoog in de toren. Het nieuwe Jeruzalem is geen resultaat van mensen die opklimmen tot God. De zegen komt van boven, van een God die neerdaalt en in Christus de mensen nabijkomt.

Weet u welke geschiedenis in de Bijbel de tegenhanger is van die over de toren van Babel? Dat is **Pinksteren**. Door Gods Geest gingen duizenden mensen vanuit allerlei talen en landen en volken elkaar opeens verstaan. "Want de Geest spreekt alle talen. En doet ons elkaar verstaan." Het resultaat was niet geldingsdrang, maar enthousiasme om met vreugde elkaar te dienen. Ze gingen een gemeenschappelijke taal spreken van liefde en dienstbetoon. Die Pinkstergeest wens ik ons hele parlement en alle bewindslieden van harte toe." ◀

Wat zijn de Algemene politieke beschouwingen?

1

Na de troonrede van de koning op Prinsjesdag brengt de minister van Financiën het koffertje (opschrift: 'Derde dinsdag in september') naar de Tweede Kamer en presenteert daar de plannen van het kabinet.

2

Op de twee dagen na Prinsjesdag debatteert de Tweede Kamer over de miljoenennota en de rijksbegroting. Dit debat noemen we de Algemene politieke beschouwingen (APB). Er is veel media-aandacht voor dit debat.

3

De SGP staat bekend om haar bijzondere bijdragen aan de APB. Kees van der Staaij neemt vaak een voorwerp mee, of gebruikt een symbolisch beeld uit de Nederlandse cultuur.

4

Een paar weken na de APB volgt het debat over de financiën. De financiële woordvoerders van de partijen debatteren dan tijdens de Algemene financiële beschouwingen met de minister en staatssecretarissen van Financiën over de rijksbegroting.

Koningshuis

“Bijbelwoorden gaan de hele wereld over”. Dit was de kop van het commentaar in het *Reformatorisch Dagblad* naar aanleiding van de begrafenis van koningin Elisabeth II.

Deze staatsbegrafenis heeft op miljoenen mensen diepe indruk gemaakt. Opnieuw bleek hoe Europa vanouds gestempeld werd door het christendom. Natuurlijk, er was veel pracht en praal. Eigenlijk staat het christelijk karakter van deze begrafenis ook haaks op de sterk geseculariseerde samenleving in Engeland. Maar het was onmiskenbaar, de Engelse koningin wilde nadrukkelijk als christelijke monarch herinnerd worden. Zij bleef daarin onafhankelijk. Dat was haar kracht. Wij mensen hebben niet te oordelen; voor God zijn bij het sterven alle mensen gelijk. Maar er ging veel vanuit. De Bijbelwoorden, “Ik ben de Opstanding en het Leven” en nog veel meer teksten klonken in de oren van miljoenen mensen in meer dan 200 landen.

BIDDEN

Een dag later was de Prinsjesdag. Onze Koning sprak bij de Troonbede de wens uit “dat velen met mij om kracht en Gods zegen voor u bidden”. Dat was ook een belijdenis. Je zou wensen dat ons Koningshuis hier bij bepaalde momenten meer voor uitkwam. Helaas moeten we zeggen dat het omgekeerde soms het

geval lijkt te zijn. Waarom stelt onze gewaardeerde koningin Máxima in San Francisco dat Nederland een belangrijke rol moet spelen voor de emancipatie van de lhbt-beweging? Dit is een gevoelig onderwerp in ons land en dan lijkt dit veel op een politieke uitspraak. Verdrietig. Hoort dit bij een onafhankelijk koningshuis?

Het was druk in Den Haag. Mooi om ook schoolklassen van reformatorische scholen te zien. Maar er heerste die dinsdag niet alleen een feestelijke stemming. De koning, de koningin en Amalia, de Prinses van Oranje, reden dinsdag in de glazen koets langs een route waar ook omgekeerde Nederlandse vlaggen hingen. Soms klonk er boegeroep. De boosheid in de samenleving breidt zich uit. Niet alleen politici liggen onder vuur, helaas ook leden van het koningshuis. Een zorgwekkende ontwikkeling.

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

Rutte IV trekt heel veel geld uit om mensen met exploderende energierekeningen en dure boodschappen te helpen. Tegelijkertijd is er veel gemopper in de Tweede Kamer. De coalitie vindt terecht

dat er toch veel voor de burgers gedaan wordt, maar sommige oppositiepartijen kraken alles af. Maar... het werd gelukkig stil toen Kees van de Staaij 's avonds om iets na 23.00 uur zijn bijdrage hield. Het schilderij de Toren van Babel van Pieter Bruegel werd na driekwart van het verhaal binnen gedragen. Boven op de toren staan laddertjes. Deze 'torens' zullen echter nooit afgebouwd worden. Een Babylonische spraakverwarring! Aan het eind wees onze fractieleider op Pinksteren, waar Gods Geest in de harten van allerlei mensen werkte. Toen was het Bijbel en geen Babel. Toen konden ze elkaar verstaan en begrijpen. Velen gingen ook vragen naar God. Wat wilt Gij dat ik doen zal? Op zo'n moment ben je toch dankbaar dat de SGP dit geluid laat horen in de Tweede Kamer! Ze hebben het allemaal gehoord en... men luisterde. De Heilige Geest werkt ook anno 2022. Niets is voor de Heere onmogelijk. Zelfs Paulus, een verklaarde vijand van de eerste christenen, kwam tot inkeer. Er zouden velen volgen. ◀

D. VAN MEEUWEN
Partijvoorzitter

Techno West Services

Heftrucks • Verreikers • Terminaltrekkers • Hoogwerkers

**VERKOOP
VERHUUR
ONDERHOUD**

Weihoek 6 | 4416 PX Kruijningen
0113 312 186 | verkoop@technowestservices.nl

www.technowestservices.nl

Quik's
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Voorgebakken

Voorgekookt

Vers
verpakt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quik's
FRESH POTATOES

Quik's
POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

HULS
ARCHITECTEN

DE ARCHITECT DIE LUISTERT.

We ontwerpen plannen, oplossingen en nieuwe perspectieven voor uw opgave. Om deze te laten voldoen aan de wensen van u, als opdrachtgever, moeten uw wensen onze gedachten worden. Dat doen we door te luisteren. Luisteren naar uw wens, luisteren naar uw bedrijfsproces, luisteren naar u als opdrachtgever.

STAPHORST

HULSARCHITECTEN.NL

Steun voor Stoffer

In maart kwam de SGP met een initiatiefvoorstel om de Defensie-uitgaven in een wet vast te leggen, zodat er in de toekomst niet zomaar bezuinigd kan worden op onze krijgsmacht. Coalitiepartijen VVD en CDA scharen zich daar nu achter. Kern van de wet is dat het defensiebeleid dient te voldoen aan de NAVO-norm van ten minste 2% van het bbp (bruto binnenlands product). Chris Stoffer: "Het budget was te lang te mager. Sinds de oorlog in Oekraïne is het tij gekeerd: de urgentie wordt nu volop gevoeld. Het is nu zaak om dát vast te houden." ◀

Geen voortrekkerij

SGP-Kamerlid Chris Stoffer wil gelijke behandeling van auto's. Tijdens een debat over parkeervoordeel voor elektrische auto's maakt hij zijn standpunt duidelijk met een gelijkenis: "Er staan twee auto's naast elkaar. De ene is een kleine benzine-auto. Een dochter is in Utrecht op bezoek bij haar zieke, oude moeder voor mantelzorg. Zij verdient weinig en heeft geen geld voor een elektrische auto. Ze betaalt twaalf euro voor drie uur parkeren. De andere auto is een grote, elektrische auto. Een goed verdienend ondernemersechtpaar gaat een dagje uit in Utrecht en parkeert gratis voor hun stads-wandeling naar de binnenstad. Onrechtvaardig." ◀

'God ziet toe'

Sylvana Simons (BIJ1) haalde ongemeen fel uit naar Roelof Bisschop tijdens het debat over de Transgenderwet. Bisschop beleed in het debat dat ieder mens is geschapen naar het beeld van God: "Dat is een duizelingwekkende hoge positie. We kunnen het beeld van God niet naar ons believen kneden. We moeten geen ongelimiteerde scheppers van onze eigen identiteit willen zijn." Simons reageerde als door een wesp gestoken: "God heeft geen deel aan dit debat!" Waarop Bisschop in alle rust reageerde dat zij dat helemaal niet bepaalt: "Ik kan u verzekeren dat God wél toeziet op dit debat. Alleen al het feit dat ik dat benoem, bewijst het tegendeel." ◀

Tolvrij

Na verscheidene eerdere pogingen is het eindelijk gelukt: de toltunnel naar Zeeuws-Vlaanderen wordt vanaf 2025 tolvrij. Kees van der Staaij verzilverde de inzet van de SGP met een aangenomen motie tijdens de Algemene politieke beschouwingen.

"In Zeeuws-Vlaanderen wonen meer dan 100.000 mensen. Zij horen er gewoon bij", reageert Van der Staaij. "Regionale bereikbaarheid is heel belangrijk, het draait niet alleen om de Randstad. Mijn collega Chris Stoffer pleit hier al lange tijd voor." ◀

The Queen

Ontroerd door overlijden van Queen Elizabeth. Diepe bewondering voor haar toewijding en trouw al de jaren door. Haar indrukwekkende en inhoudsvolle kersttoespraken zal ik zeker missen.

The Royal Family @RoyalFamily · 8 sep.
The Queen died peacefully at Balmoral this afternoon.

The King and The Queen Consort will remain at Balmoral this evening and will return to London tomorrow.

7:39 p.m. · 8 sep. 2022 · Twitter for iPhone

JONGE SGP'ERS BLIJVEND BINDEN

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Stel, je bent een jongvolwassene van zo'n 25 jaar en je periode bij SGP-jongeren loopt ten einde. In 2021 zouden we dan als SGP hopen dat het goed komt met die binding in de volgende levensfase. Maar dan 2022... De situatie verandert: SGP Next wordt opgericht. Om erachter te komen wat daarvan de betekenis is, informeren we bij een aantal van de initiatiefnemers: Lize Kooijman en Hans van 't Land.

SGP Next, wat is dat?

"SGP Next is feitelijk gezien een netwerk van SGP-leden tussen de 25 en 40 jaar. Dat is een categorie met jonge, vaak drukbezette mensen.

SGP Next is géén nieuwe formele geleiding van de partij, maar een netwerk. Dat betekent dat je gemakkelijk en laagdrempelig kunt aanhaken.

SGP Next biedt enerzijds de deelnemers de mogelijkheid tot ontmoeting, met de stimulans om met elkaar na te denken over actuele maatschappelijke thema's. Anderzijds biedt SGP Next de SGP een verrijking met de mening, expertise en praktijkervaringen van een belangrijke groep die binding zoekt."

Hoe kwamen jullie bij de naam?

"We zijn eigenlijk een groep tussen SGPJ en de 'volwassen' SGP en we wilden dat dit ook duidelijk in de naam naar voren zou komen. We zijn eigenlijk de groep die komt nádat je SGPJ gehad hebt, dus next. Ook wilden we er een leuke, eigentijdse naam van maken. Vandaar de naam SGP Next."

Wat is de ambitie? Waar staan jullie over vijf jaar?

"Natuurlijk gaat het erover dat we het belangrijk vinden dat het gedachtegoed van de partij toekomstbestendig is. Het zou dan leuk zijn al wij over vijf jaar met dit netwerk hebben kunnen bijdragen aan de politieke koers van de SGP."

Waarom deze leeftijdscategorie?

"De doelgroep zijn de jongvolwassenen. Ook 40 jaar is nog jongvolwassen bij ons. Het is belangrijk dat deze (onze) generatie ook meedenkt en meedoet."

Kom je bij een deelname aan dit netwerk eerder in beeld bij het samenstellen van lijsten bij verkiezingen?

“Nee, en ja toch. Nee, omdat we geen verkapte carrièrebeurs willen zijn. We zijn er voor alle SGP-leden die graag nadenken over de maatschappij en hun rol of roeping daarin. Het doet er niet alleen toe wat we stemmen, maar ook wie we zijn. Juist anno nu is het belangrijk om een stevig christelijk geluid te laten horen en ons daardoor te laten voeden! Toch kan het best zijn dat er politieke ambities worden aangewakkerd. Binnen een politieke partij mag dat er best zijn. En dan zit je bij SGP Next ook gewoon goed.”

Kunnen jullie schetsen wat je zou missen als SGP Next er niet zou zijn?

“We hebben al jaren een bloeiende jongerenvereniging. Maar wat ga je ná SGP-jongeren doen? Enkelingen ambleren een raadslidmaatschap en krijgen

die kans ook. En die anderen? Die zijn vaak wél toegewijd aan de SGP en maatschappelijk betrokken. Ze maken zich zorgen over maatschappelijke ontwikkelingen, maar tegelijkertijd zijn ze druk met werk en/of gezin. Het zou dan jammer zijn als deze doelgroep geen rol meer kan spelen binnen de partij. Wij willen dat weer aanwakkeren.”

Wie heeft SGP Next bedacht?

“Het idee is al vaak bedacht. Er zijn onafhankelijk al vaker gesprekken gevoerd om zoiets op te zetten. Met dit team (foto) gaan we het doen.”

Is deze club iets voor denkers, dromers, beslissers en doeners?

“Eén van de mooiste dingen van de SGP is dat we in veel opzichten divers zijn. Qua stemmers is er een mooie verdeling van mannen en vrouwen. Niet alleen mensen die de universiteit afronden, maar óók doeners zijn actief. Want we vinden elkaar rondom het Woord van

God. Dat houden we erin!

We willen voorkomen dat we alleen een ‘hogeropgeleidenclubje’ zijn dat over ingewikkelde politieke zaken praat. Dat betekent twee dingen: allereerst dat we een brede doelgroep willen bedienen. Daarnaast dat we juist het gesprek willen organiseren tussen de verschillende doelgroepen die de achterban rijk is.”

Tot slot: worden jullie een kritische tegenhanger, een praktisch zijspan, of een druistige duwboot van de SGP?

“Alles wat je noemt. En meer. Er zit niet per se een veranderdrang achter dit initiatief. Wel is er de grote wens – en misschien wel het gevoel van noodzaak – om de doelgroep van jongvolwassenen bij de partij te betrekken. Het is vandaag de dag niet zo logisch om je te binden aan een politieke partij. Vooral niet als je twijfels hebt bij een aantal standpunten. Wij zijn er juist van overtuigd dat we dát gesprek moeten binnenhalen.” ◀

DE KUNST VAN HET KIEZEN

Kom naar het **kick-off event** van SGP Next. Ga voor meer info naar next.sgp.nl en meld je aan!

Datum: 18 november 2022
Tijd: 19.30 uur
Locatie: Kasteel Woerden

next.sgp.nl

Hoofdspreker
Mart de Kruif
vml. Commandant Landstrijdkrachten

Spek Accountants en Belastingadviseurs

De financiële dienstverlener,
actief in de Randstad!

Spek

Accountants
Belastingadviseurs

Krimpen aan den IJssel
0180 591581
info@spek.nl

www.spek.nl

De wonderen des Allerhoogsten

Ds. Abraham van de Velde

De
wonderen
des
Allerhoogsten

Bij de Landelijke Stichting is een volledig nieuwe heruitgave verschenen van het bekende boek *De wonderen des Allerhoogsten* van ds. Abraham van de Velde (1614-1677). **Het is een heruitgave:**

- ❖ Waarin de tekst zorgvuldig herspeld/hertaald is met de oorspronkelijke tekst uit 1677 als uitgangspunt!
- ❖ Waarin de vele **fouten** die in de loop van de tijd in de tekst geslopen waren, hersteld zijn (meer dan honderd!). Ook zijn de na 1677 weggelaten zinnen en alinea's weer opgenomen.
- ❖ Waarin de vele, in de tekst voorkomende historische personen en gebeurtenissen in voetnoten zijn toegelicht.
- ❖ Waarin een uitgebreide biografie van de hand van prof. dr. W.J. op 't Hof opgenomen is, alsmede een persoonsregister.
- ❖ Waarin vele historische platen ter illustratie opgenomen zijn.

Deze prachtige en toegankelijke heruitgave mag in geen gezin ontbreken! Destijds werd dit boek voor jong en oud zeer ter lezing aanbevolen door ds. P. Zandt, ds. W.C. Lamain en anderen.

Stevig ingebonden, harde kaft, 896 pagina's, prijs: € 25,- (exclusief € 5,- porto). **Ook zeer geschikt als cadeau of relatiegeschenk!**

PS) *Als u Deo volente langskomt bij de kraam van de Landelijke Stichting op de **Familiedagen** (E132), dan spaart u de porto uit!*

Bestellen: bel 06 - 22 62 61 40 (b.g.g.: 0416 - 693844) of mail naar:
inhetspoor@kliksafe.nl. Of bestel en betaal online via: www.inhetspoor.nl

EU-BEGROTING NAAR € 185.000.000.000

Haal de kaasschaaf over EU-begroting

De EU-begroting is onnodig hoog. De SGP wil daarom schrappen in overbodige en onterechte uitgaven. Die zijn er genoeg: van antisemitische schoolboeken tot de dubbele vergaderplek van het Europees Parlement.

DOOR BERT-JAN RUISSEN

LID VAN HET EUROPEES PARLEMENT

Illustratie Hanneke van Os

Je zou denken dat het went, maar dat doet het niet. Elk jaar als het dikke pak met cijfers van de EU-begroting binnenkomt, blijkt het totaalbedrag weer hoger, hoger, hoger.

Een beetje zoals de Toren van Babel waar Kees van der Staaij vorige maand over sprak in de Tweede Kamer. Zelfs toen de Britten uit de EU vertrokken, ging de EU-begroting nog omhoog.

Voor komend jaar wil de EU 185 miljard euro vastleggen. Circa 8% meer dan dit jaar. U begrijpt dat de SGP in het Europees Parlement - zoals elk jaar - tegen de begroting stemt. Vooral omdat de begroting onnodig hoog is. Een flinke

kaasschaaf zou heel wat kunnen besparen. Zo moet het Europees Parlement eindelijk een van de twee vergaderplekken sluiten. Onaanvaardbaar om bijna identieke gebouwen te verwarmen en te verlichten. Verbouw het maar tot woningen of een asielcentrum.

Het mes moet zeker in totaal misplaatste uitgaven, zoals schoolboeken vol Jodenhaat. Het is ongelofelijk, maar de EU besteedt jaarlijks vele miljoenen belastinggeld aan antisemitisch lesmateriaal voor Palestijnse scholen. U begrijpt dat ik met collega's al tijden probeer dit te stoppen.

De grootste EU-uitgavenpost zijn de subsidies voor arme regio's: ongeveer een derde van het EU-geld gaat naar zaken als nieuwe snelwegen, geluidsschermen en musea. Ook al zijn landen als Polen en Portugal nu veel moderner, het geld blijft maar stromen.

NEDERLAND

Maar EU-liefhebbers zeggen dan: Die 185 miljard voor de EU is toch minder dan de 395 miljard euro van de Nederlandse begroting.

Een koopje dus! Maar dat is appels met peren vergelijken. De EU is slechts een coördinatietoorgaan, geen land dat politie, zorg, en defensie moet betalen. Trouwens, feitelijk is de EU-begroting veel hoger. Want de EU heeft ook het fonds Next Generation met 750 miljard euro aan geleend geld. Om dit terug te betalen gaat de EU zelf belastingen heffen. Erg onverantwoord. Als SGP stemden we ook tegen dit fonds.

INFLATIE

De kaasschaaf mag van ons ook over de Europese Centrale Bank (ECB) in Frankfurt. Die besteedde 1.850 miljard euro aan staatsleningen, van mei 2020 tot maart 2022, om landen te steunen. Nederland loopt zo grote risico's als een land met de euro omvalt. En dat naast de ongeveer 5 miljard euro die ons land netto per jaar moet afdragen aan de EU-begroting.

De inzet van de SGP is helder: halveer de begroting. Hooguit 1% van de Europese economie, dat moet de limiet zijn voor de EU-begroting.

Zo'n bescheiden begroting, daar kan ik wél aan wennen.

“EU-BEGROTING IS ONNODIG HOOG”

STUDIO
SGP

gaat het land in!

Thema
Opkomen voor het
LEVEN

Vrijdag 4 november D.V.
LIVE vanaf 19.30 uur

Online te volgen op ons
YouTube-kanaal en fysiek bij te
wonen

Over dit thema gaan we in
gesprek met o.a. Chris Stoffer

Uitzending fysiek bijwonen?
Ga voor meer info naar
sgp.nl/studio

Personeelsmutaties

FEMKE BREGMAN is per 1 augustus in dienst gekomen als managementassistente op het partijbureau. Daarvoor liep Femke een paar maanden stage bij de SGP in het kader van haar sprintopleiding management assistent aan het Hoornbeek College.

HENRI VAN VULPEN is per 1 september parttime in dienst gekomen als administrateur-controller op het partijbureau. Henri is al vele jaren bestuurlijk actief voor de SGP, op dit moment als bestuurslid van de provinciale afdeling Noord-Brabant.

ARINA OTTE-DIJKSTRA en **MARIT TUINIER-VAN DEN BERK** zijn per 1 september in dienst gekomen als secretaresses bij de Tweede Kamerfractie.

JANIE DE JONG is per 1 september niet langer werkzaam bij de Tweede Kamerfractie. Ook vanaf deze plaats willen we haar nogmaals danken voor haar inzet en de plaats die ze in de fractie heeft ingenomen.

Wij heten alle nieuwe medewerkers van harte welkom en wensen hun een goede tijd toe.

GOLD CROSS OF MERIT VOOR VAN SCHOTHORST

Op 6 september werd Henk Jan van Schothorst, ons oud-bestuurslid van SGP-Internationaal en nu directeur van Christian Council International (CCI), op de Hongaarse ambassade onderscheiden met de Gold Cross of Merit van de Hongaarse president Viktor Orbán. Van Schothorst krijgt deze onderscheiding vanwege zijn verdienste om het conservatief christelijk familiebeleid van Hongarije internationaal te verdedigen.

AGENDA

WOENSDAG 9 NOVEMBER

Tijdrede pkv Rilland

Ds. W.J. Karels

19.30 uur | Rilland, Swaanhilstraat 13, geb. GG

DINSDAG 22 NOVEMBER

Tijdrede pkv Ederveen

Ds. A.T. Huijser

19.30 uur | Lunteren, De Haverkamp 1, geb. HHG

Van de redactie

Een nieuwe editie van De Banier staat gepland om te verschijnen op donderdag 17 november. De kopijdatum daarvoor is vrijdag 31 oktober. De daaropvolgende uitgave staat gepland voor 15 december.

NB: voor alle in dit blad genoemde data en verwijzingen naar de toekomst geldt: 'Deo volente'.

Guido Lezing **Ongehoorzaam aan de overheid?**
Wat Guido de Brès ons vandaag te zeggen heeft

Dinsdagavond 1 november, 19.15 uur

Kasteel Woerden

Spreker: Dr. Bart Jan Spruyt

Aanmelden via de onderstaande website of scan de QR-code!

▶ wi.sgp.nl

Gratis toegang!

BEELDVERANTWOORDING

Pagina 1 en 6: De (kleine) toren van Babel, Pieter Bruegel (de Oudere)

Pagina 12 en 31: Cees van der Wal Fotografie

Pagina 25: bron kaartje: CBS, 2021

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal onterecht is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

COLOFON

PARTIJBUREAU

E info@sgp.nl
 T 010-7200 770
 (maandag t/m vrijdag, 9.00-16.30 uur)

LEDEN-ADMINISTRATIE

E administratie@sgp.nl

REDACTIE

E debanier@sgp.nl

ADVERTEREN

Treffend & Co
 E werner@treffendenco.nl

GAYKO
BETERE RAMEN EN DEUREN

Het beste kozijn voor uw huis

Je hebt houten kozijnen, kunststof kozijnen en GAYKO kozijnen. Deze laatste zijn ontwikkeld en gemaakt in Duitsland volgens de hoogste kwaliteitsnormen. Dankzij een uniek en gepatenteerd veiligheidssysteem zijn ze extreem inbraakwerend en duurzaam. Daarnaast besparen ze energie, hebben ze een hoge isolatiewaarde en zijn ze onderhoudsvriendelijk. Ervaar het zelf bij uw dichtstbijzijnde dealer:

*Made in
Germany*

Tinstraat 99
RIDDERKERK

Darwinstraat 12
ZOETERMEER

A. v. Leeuwenhoekweg 38
ALPHEN A/D RIJN

Hoogeveenenweg 81
NIEUWERKERK A/D IJSSEL

0180 32 18 18
alfaramen.nl

Wij zoeken collega's!

< Kijk op onze websites >

Rijksstraatweg 233
ELST (RHENEN)

Dijnselburgerlaan 1-12
ZEIST

0318 47 21 14
esseveld.nl

#werkmeterovertuiging

"Zonder journalistieke opleiding was ik ook welkom bij het RD. Ik leerde intern de kneepjes van het vak en vind het nu geweldig om te schrijven voor de krant en het RDMagazine"

-Robert, redacteur

Bijdragen aan het informeren, verbinden en toerusten van christenen. Jezelf ontwikkelen. Werken in een gezellig team ...
Wil jij dat ook? Wij hebben de volgende vacatures:

- Redacteur economie
- Redacteur binnenland
- Redacteur kerk
- Redacteur video
- Grafisch vormgevers
- Medewerker klantcontact
- Verkoopadviseur buitendienst
- Webontwikkelaar
- Online marketeer (met coördinerende taken)

Kijk voor meer informatie en alle vacatures werkenbijemg.nl

Bewindvoering Mentorschap, Curatorschap

Kunt u financiële zaken niet meer zelf regelen?

Bewindvoeringskantoor Hamming BV ondersteunt en behartigt alle financiële en persoonlijke belangen voor personen die dit zelf niet (meer) kunnen. Wij treden op als bewindvoerder, curator en mentor. Dit doen wij met persoonlijke betrokkenheid en op een discrete en doortastende wijze, waarbij de individuele belangen van de cliënt altijd centraal staan.

Bewindvoerder | Volgens de wet kan een persoon vanwege een geestelijke of lichamelijke toestand, verkwisting of problematische schulden onder bewind gesteld worden. De bewindvoerder voert het beheer over de financiën en waardevolle goederen.

Mentor | Een mentor behartigt de persoonlijke belangen van iemand die dit zelf niet meer kan. Het gaat niet om geld of goederen, maar zaken als zorgverlening of begeleiding van bijvoorbeeld demente ouderen, psychiatrische patiënten of verstandelijk gehandicapten. Wij werken voor verpleeghuizen en particuliere instellingen. Wij werken in vertrouwen en betrokkenheid voor de persoon.

Curator | Curatele is een maatregel voor meerderjarigen die financiële en persoonlijke belangen niet meer kunnen behartigen. De cliënt is handelingsonbekwaam.

Bewindvoeringskantoor Hamming is lid van de maatschappelijk georiënteerde branchevereniging voor professionele bewindvoerders, mentoren, curatoren en inkomensbeheerdersbranchevereniging Horus

Bewindvoering Hamming Bewindvoering BV
Mentorschap Postbus 2760, 3800 GJ Amersfoort
Curator Bezoekadres: Printerweg 14, 3821 AD Amersfoort
Budgetbeheer T 033-4330 885 | www.hammingbewindvoering.nl
Diaconieën E info@hammingbewindvoering.nl
(Juridisch) advies

Bewindvoeringskantoor Hamming voldoet aan alle kwaliteitseisen van de Rechtbank.

De grens is bereikt

Twee weken na de Algemene politieke beschouwingen (APB) debatteert de Tweede Kamer met de minister en de staatssecretarissen van Financiën. Tijdens deze Algemene financiële beschouwingen (AFB) voert Chris Stoffer namens de SGP het woord over 's lands financiën.

DOOR SANDER BOSSENBROEK

“De grens is bereikt.” “Ik red het niet meer.” Dat zijn verzuchtingen die je de laatste tijd veel hoort. Gas, boodschappen, brandstof: het is allemaal zo duur geworden dat sommige gezinnen bekibbelen op eten, zwemles of kleding. Ook ondernemers hebben zorgen over de energierekening en over de lastenverzwaringen die dreigen. Voordat we het over deze actualiteit gaan hebben, moeten we echter eerst een stapje terug doen.

GRENZEN AAN GROEI

We zijn de afgelopen tijd met de neus op de feiten gedrukt: er zitten grenzen aan groei. Decennialang groeide de welvaart en steeg ons inkomen. We leken immuun

voor tegenslag en teruggang. De afgelopen tijd stapelden de problemen zich echter op. In die keten van crises wordt steeds vaker naar de overheid gekeken. De samenleving, het maatschappelijk middenveld, wordt snel overgeslagen. Sterker nog, vrijwilligersorganisaties krijgen regel op regel voorgeschoteld en worden steeds meer begrensd. Hoog tijd dat we het ‘omzien naar elkaar’ concreet handen en voeten geven! Dat de overheid naast betaald werk ook onbetaald werk meer gaat waarderen en stimuleren.

ONZEKERE TOEKOMST

Een stap over de grens betekent ook vaak een sprong in het onbekende. De

toekomst is onzeker. Zoals de miljoenennota terecht zegt: “de maakbaarheid van de economie kent zijn grenzen. Een minuscuul virus of een kolossaal schip in het Suezkanaal hebben ontwrichtende gevolgen”. En boven op die acute uitdagingen, komt de stapeling aan kabinetsplannen, met alle gevolgen van dien voor de uitvoering. Problemen in de belasting op vermogen? Alle aandacht richt zich direct op de oplossing, waardoor andere zaken blijven liggen. Een hogere asielinstroom? Op stel en sprong worden gemeenten gedwongen extra mensen op te vangen. De problemen van de dag bepalen de grenzen van de oplossingen. Structurele problemen, zoals de arbeids-

Hoe wil het kabinet €1000* besteden?

rentelasten
€13

onderwijs, cultuur en wetenschap
€123

zorg
€268

sociale zaken en arbeidsmarkt
€257

justitie en veiligheid
€44

defensie
€37

infrastructuur en waterstaat
€33

gemeente-, provincie-, en btw-compensatiefonds
€113

De overheid zou daarnaast €39,- uitgeven aan buitenlandse zaken en internationale samenwerking, €22,- aan binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties, €16,- aan financiën, €7,- aan landbouw, natuur en voedselkwaliteit, €6,- aan economische zaken en klimaat en €22,- wordt uitgegeven aan 'overige' kostenposten. Bron: app.nos.nl/op3/prinsjesdag#/2022-2023

marktkrapte, blijven daardoor in de la liggen, inclusief de rapporten met bijbehorende oplossingen. De Raad van State (een belangrijk adviesorgaan van de regering) merkte terecht op: “de regering moet snel met een sociaaleconomische structuuranalyse komen. Het is hoog tijd dat het kabinet uit de crisisstand stapt”.

DE COMPENSATIESAMENLEVING

Recent stond er een treffende analyse in een krant: “we komen om in de vangnetten, maar hebben straks geen palen meer om ze aan vast te knopen”. Inderdaad, de laatste tijd is ‘compensatie’ het toverwoord geworden voor alle problemen. De SGP vindt dat we eerlijk moeten zijn: niet elk verlies kan door de overheid geïncasseerd worden. De SGP heeft daarom dit voorjaar bijvoorbeeld ook tegen het miljardepakket gestemd,

“VANGNETTEN -
ZONDER PALEN OM AAN
FAST TE KNOPEN...”

dat de btw op energie en de accijnzen op brandstof verlaagde. Een schoolvoorbeeld van een te dure, en van een te ongerichte maatregel. De overheid als schild voor de zwakken: dát moet het adagium zijn. Gerichte steun aan lage en middeninkomens, waarbij die laatste groep nogal eens vergeten wordt. Gerichte steun aan energie-intensieve ondernemingen. Dat blijft onze inzet.

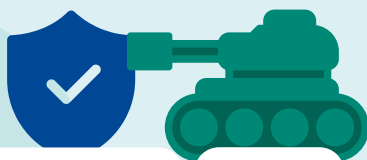
EERLIJKE BELASTINGHEFFING VOOR GEZINNEN

Eén euro meer verdienen en zevenentachtig cent afdragen aan de fiscus: werken lonend maken, komt nog niet erg van de grond in de kabinetsplannen. Een dag extra werken is vaak lonender voor de overheid dan voor de leraar of de zorgmedewerker. De SGP pleit voor een grondige herziening van het belastingstelsel. Maar vooral ook voor een einde aan de fiscale onrechtvaardigheid die eenverdieners al jaren achtervolgt. De keuzes van het kabinet zorgen ervoor dat een gezin met één betaald werkende volgend jaar tot twaalf keer zo veel betaald als een identiek gezin met twee verdieners. Zal de grens voor dit kabinet nu eindelijk zijn bereikt?

“ZAL DE GRENS VOOR
DIT KABINET NU
EINDELIJK ZIJN
BEREIKT?”

Bij een kleine inkomensstijging zien middeninkomens hun voordelen snel uit handen glippen. Ook daar is veel meer aandacht voor nodig. Gelukkig krijgen middeninkomens meer kindgebonden budget, maar dat is slechts tijdelijk. We gaan ons inzetten voor een structurele verhoging! Bij het energieplafond dreigt hetzelfde te gebeuren, ook daar dreigen middeninkomens tussen wal en schip te vallen. De SGP heeft aandacht gevraagd voor grote(re) gezinnen, voor middeninkomen en voor lage inkomens in slecht geïsoleerde woningen die veel energie gebruiken. Ook hier geldt echter wel dat de steun gericht moet zijn, maar ook dat de rekening eerlijk betaald moet worden, en niet wordt doorgeschoven naar volgende generaties.

Waar zou de SGP méér geld aan uitgeven?

justitie en veiligheid

Zorgen voor de veiligheid van haar burgers is de eerste taak van de overheid. Gelukkig is er voor defensie meer geld beschikbaar tot 2025, maar voor de jaren daarna is er meer nodig. De SGP wil namelijk dat er structureel meer geld naar defensie gaat en dat er op gebied van veiligheid bijvoorbeeld meer geld komt voor wijkagenten.

defensie

gezinnen

De SGP wil een structureel hoger kindgebonden budget voor middeninkomens, eerlijke belastingheffing voor eenverdieners en gerichte compensatie voor de gestegen energierekening – ook voor grotere gezinnen.

infrastructuur en waterstaat

De SGP wil de bereikbaarheid van de regio verbeteren. Een eerste stap is inmiddels gezet: de Westerscheldetunnel wordt tolvrij!

ondernemers

De SGP wil meer ondersteuning voor het mkb: lagere lasten, op korte termijn steun voor energie-intensieve bedrijven en meer mogelijkheden voor werkgevers om een onbelaste vergoeding te geven aan werknemers.

ONDERNEMERS

Vissers, tuinders, bakkers, winkeliers en andere ondernemers wachten overigens ook nog steeds op steun, die moet zo snel mogelijk komen! Na corona zijn de reserves op en de marges laag. Tegelijk verhoogd het kabinet de lasten en wordt van ondernemers verwacht dat ze de lonen verhogen. Terwijl het midden- en kleinbedrijf (mkb) één van de palen is waar de economie op gebouwd is. De visie van het kabinet op het mkb lijkt te ontbreken. De SGP pleit voor een verhoging van de werkkostenregeling in 2022, zodat werknemers snel een eenmalige tegemoetkoming kunnen krijgen. Ook zetten we vraagtekens bij de afschaffing van de bpm-vrijstelling (belasting van personenauto's en motorrijwielen) voor ondernemers. Op papier lijken het kleine maatregelen, maar voor ondernemers is het van grote betekenis.

FINANCIËLE DEGELIJKHEID

Hoewel de spendeerdrijf van het kabinet anders doet vermoeden: in Nederland groeien nog steeds geen grenzeloze geldbomen. De kosten van gezinnen stijgen, de lasten voor ondernemers nemen toe. De overheid zou ook in de eigen uitgaven

moeten snoeien. Neem de kostenstijgingen voor zorg en sociale zaken, die kunnen we nauwelijks nog bijbenen.

Dankzij de inflatie loopt de ontwikkeling van de staatsschuld nog niet uit de hand. Maar de stapeling van eenmalige ad-hocuitgaven vertroebelt het zicht op de begroting. Ook het Centraal Planbureau verzucht: "de naleving van begrotingsregels is op dit moment gebrekkig". Tegelijk loopt de rente op en komen er nog meer risico's op ons af. Natuurlijk moet de overheid de portemonnee trekken voor koopkrachtsteun. Maar we moeten daarbij het zicht op de financiële kaders niet uit het oog verliezen. Als begrotingsgrenzen namelijk vervagen, wordt de parlementaire controle verstoord.

"IN NEDERLAND
GROEIEN NOG STEEDS
GEEN GRENZELOZE
GELDBOMEN."

Voor financieel degelijk beleid moeten we ook over de grens kijken. De Europese begrotingsregels staan al lang buiten spel, in afwachting van nieuwe regels. Die regels moeten snel weer ingevoerd worden. Gelukkig mengt het kabinet zich actief in die discussie. Wat Hollandse zuinigheid in de Europese Unie kan geen kwaad. Net als strenge regels en degelijke handhaving.

GOD REGEERT!

De grens is voor veel mensen bereikt, de zorgen zijn groot. Maar we hoeven niet in mineur te eindigen. Als de grenzen van geld of van ons bereikt zijn, mogen we troost putten uit bijvoorbeeld één van de psalmen die David zo'n drieduizend jaar geleden dichtte. Neem het 14e vers van psalm 147, waar hij ons op God wijst: "Die uw landpalen (uw grenzen) in vrede stelt; Hij verzadigt u met het vette der tarwe". Dat is een hoopvolle gedachte te midden van alle onrust: God regeert, Hij kan vrede en welvaart geven! In vers 11 wijst de dichter naar boven: "De HEERE heeft een welgevallen aan hen, die Hem vrezen, die op Zijn goedertierenheid hopen". Die Godsvreze wenst de SGP iedereen van harte toe. ◀

Waar zou de **SGP** minder geld aan uitgeven?

rentelasten

De SGP staat voor financieel degelijk beleid. De overheidsschuld stijgt de komende jaren, terwijl ook de rente stijgt. Door de uitgaven beter te beteugelen, dalen de rentelasten en verbeteren de overheidsfinanciën.

zorg

De SGP erkent het belang van voldoende geld voor de zorg en ons sociale stelsel. Wel pleit de SGP ervoor om de sterke groei van de overheidsuitgaven aan zorg en sociale zekerheid beter in de hand te houden.

sociale zaken

"Hoewel de spendeerdrijf van het kabinet anders doet vermoeden, groeien in Nederland nog steeds geen grenzeloze geldbomen."

Chris Stoffer, Algemene Financiële Beschouwingen

* Om de grote bedragen van de Rijksbegroting wat overzichtelijker te maken, is ervoor gekozen om €1000 als omvang van de Rijksbegroting te nemen. In werkelijkheid geeft de overheid 353 miljard euro uit. De NOS heeft deze cijfers overzichtelijk gemaakt in een speciale app, te raadplegen via de website van NOS op 3.

BUDGETTAIR EN MONETAIR BELEID BOTSSEN

De hoge inflatie en stevige begrotingstekorten zorgen voor onrust op de financiële markten. Zo zagen we recent dat de Bank of England zich genoodzaakt voelde om in te grijpen op de markt voor Britse obligaties, omdat de snelstijgende rente op Britse overheidsleningen een acute bedreiging vormde voor pensioenfondsen. De centrale bank moet vanwege de financiële stabiliteit de geldkraan weer openzetten, terwijl deze eigenlijk verder dicht moet vanwege de hoge inflatie. Strikte begrotingsregels kunnen dit voorkomen. Daarom moeten de Europese begrotingsregels die zijn overeengekomen in het Stabiliteits- en Groeipact (SGP) weer gehandhaafd worden.

DOOR MARTIEN VAN HENGEL
COMMISSIEELIJN SOCIAAL ECONOMISCHE ZAKEN

MONETAIR BELEID

Om de hoge inflatie de kop in te drukken, verhoogt de Europese Centrale Bank (ECB) de rente en vermindert de opkoop van staatsleningen. Dit heeft, in combinatie met de inflatie, tot gevolg dat de kapitaalmarktrente van zuidelijke eurolanden in onevenredig hoog tempo stijgt, waardoor de rentelasten snel toenemen. De vraag is hoeveel verder de rente nog moet stijgen voordat er in Italië en in andere eurolanden problemen zullen ontstaan. De hoge staatsschuld van Italië en andere zuidelijke landen is het resultaat van jarenlang te veel uitgeven. De ECB is hier overigens medeschuldig aan, omdat de bank door verschillende opkoopprogramma's de leenkosten van overheden drastisch heeft beperkt, wat overheden heeft gestimuleerd om meer geld te lenen. Nu de ECB de geldkraan dichtdraait, neemt het risico van een schulden crisis in de eurozone weer zienderogen toe.

BUDGETTAIR BELEID

Tegelijk blijven verschillende eurolanden grif geld uitgeven: Frankrijk en Italië hebben volgend jaar naar verwachting een begrotingstekort van vijf procent van het bruto binnenlands product (bbp). Dit is niet in overeenstemming met het eerdergenoemde 'SGP' waarin staat dat het begrotingstekort

in principe niet hoger mag zijn dan drie procent van het bbp en de staatsschuld een maximale omvang mag hebben van 60 procent van het bbp. Dit pact is echter een jammerlijke mislukking, alleen al vanwege het feit dat Italië momenteel een staatsschuld heeft van meer dan 150 procent van het bbp.

SGP-jongeren vindt het onverstandig om in tijden van beperkend monetair beleid een verruimend budgettaire beleid te voeren. De ultieme consequentie van dit beleid is een explosie van de kapitaalmarktrentes, zoals in het Verenigd Koninkrijk recent gebeurde. Daarnaast zullen hoge overheidsuitgaven de inflatie alleen maar verder aanwakkeren en is het aangaan van nieuwe overheidsschuld een kostbare aangelegenheid bij de huidige hoge rentestanden.

CRISISBESTENDIG BELEID

De omstandigheden in het Verenigd Koninkrijk illustreren wat een te ruim begrotingsbeleid uiteindelijk kan veroorzaken. Zulke omstandigheden kunnen zich ook in de eurozone voordoen vanwege het huidige budgettaire beleid en de hardnekkige inflatie. SGP-jongeren vindt het dan ook van groot belang dat het 'SGP' nu en in de toekomst gehandhaafd wordt. Alleen zo blijft een overheidsschuld in crisistijden houdbaar.

Hoofdkantoor ECB

In gesprek met de boeren uit de provincies

De SGP fractie in provincie Utrecht is begonnen met een inspirerende reeks themavonden genaamd 'Tour de Boer'. In deze tour organiseren zij in de maanden september tot december verspreid over de provincie een aantal avonden die in het teken staan van de vitaliteit van het platteland, de stikstofproblematiek en andere actuele landbouwvraagstukken. Samen met onder andere Bertrick van den Dikkenberg, Statenlid voor de provincie Utrecht, gaan de aanwezigen het gesprek aan over deze actuele thema's.

WAT DRIJFT JULLIE OM DEZE TOUR TE ORGANISEREN?

We organiseren deze tour, omdat we graag het gesprek willen aangaan met de boeren, de politiek, de deskundigen en de samenleving. Wij willen het gesprek breed voeren. Wij zijn erg benieuwd naar de inbreng van het platteland voor onze politieke lijn in de provincie. We verwerken dit in Visie Landelijk Gebied, het beleidsdocument dat we schrijven in voorbereiding op de coalitieonderhandelingen. Daarnaast willen we de boeren graag een hart onder de riem steken. De boeren hebben zich jarenlang welwillend en constructief opgesteld en krijgen nu stank voor dank. Dat steekt ons!

WAT IS JULLIE KERNBOODSCHAP VOOR DE BOEREN IN DE PROVINCIE UTRECHT?

Houd vol, we kunnen niet zonder jullie! De SGP strijdt voor het voortbestaan van een vitale agrarische sector en voor herstel van vertrouwen in het landelijk gebied.

RAAD JE HET ANDERE PROVINCIALE FRACTIES OOK AAN OM DIT TE ORGANISEREN?

Jazeker! Het contact met boeren is geweldig. Het is niet alleen gezellig

om een avond onder de boeren te zijn, maar het levert ook weer nieuwe inspiratie op om concrete inzet te leveren voor de agrarische sector. Daarnaast adviseren wij andere provinciale fracties om de avonden zoveel mogelijk in samenwerking met de SGP-afdelingen en fracties in de gemeenten te organiseren. Zij weten vaak goed wat er leeft in hun gemeente. Ze denken met ons mee, dragen bijvoorbeeld sprekers aan en brengen mensen op de hoogte van de avond.

IS DIT ALLEEN INTERESSANT VOOR BOEREN OF OOK VOOR EEN BREDER PUBLIEK?

Iedereen is welkom bij de Tour de Boer, ook als je niet in provincie Utrecht woont. We vinden het leuk om met zoveel mogelijk mensen bij elkaar te komen. Dat maakt het gezellig en inspirerend. Het zijn interactieve avonden met veel ruimte voor onderling gesprek en ontmoeting. Neem dus vooral uw vrienden en familie mee. ◀

SCAN DE QR-CODE VOOR MEER INFORMATIE OVER DE TOUR DE BOER.

Ook in de provincie Zeeland staat een zogeheten *Landbouwtour* op de planning. Tijdens deze avonden gaat SGP Zeeland graag het gesprek met u aan om samen na te denken over de toekomst van de agrarische sector in Zeeland.

Scan de QR-code voor meer informatie over de *Landbouwtour*.

Armoede: meer dan een financieel probleem

De economie in Nederland piept en kraakt aan alle kanten. De energieprijzen zijn ontploft. Als gevolg daarvan zijn veel producten in prijs gestegen. Dat is te merken bij de dagelijkse boodschappen. Maar de inkomens stijgen niet meteen mee. Wie een laag inkomen heeft of werkloos wordt, zit acuut met een financieel probleem: hoe kom ik rond?

DOOR JAN SCHIPPERS
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR DE SGP

De overheid neemt verschillende maatregelen om de ergste pijn te verzachten. Zo is er een eenmalige energiecompensatie tot € 1.300 voor armere huishoudens. Ook komt er een prijsplafond dat van toepassing is op een gemiddeld verbruik van gas en elektriciteit. Het minimumloon is met 10% omhoog gegaan. Uitkeringen zijn met hetzelfde bedrag verhoogd. Al deze maatregelen verhinderen echter niet dat vele gezinnen fors inleveren en niet langer rond kunnen komen van hun inkomen.

SYMPTOOM

Armoede is een veelkoppig probleem. Het gebrek aan financiën kun je beter zien als een koortsverschijnsel, een symptoom. Koorts kun je dempen met paracetamol. Maar een ontsteking krijg je daarmee niet weg, dan is bijvoorbeeld een antibioticakuur nodig.

EFFECTEN VAN ARMOEDE

Wat doet armoede zoal met mensen? Armoede is een taboe. Je praat er niet over. Je schaamt je ervoor. Dat maakt de drempel om hulp te vragen erg hoog. Armoede leidt tot minder contact met andere mensen. Vriendschappen gaan teloor, omdat je als arme al gauw denkt niet interessant te zijn voor anderen. Dat geldt temeer als je werkloos bent. Ook familierelaties kunnen onder druk komen te staan. Niet zelden leidt armoede tot verstoorde verhoudingen in gezinnen en tot echtscheiding. Eenzaamheid en isolement komt het meest voor bij arme mensen.

Het gebrek aan geld kan leiden tot verslechtering van de gezondheid, doordat armen onregelmatig en erg eenzijdig eten. Wanneer er sprake is van een (chronische) ziekte, dan nemen de kosten voor gezondheidszorg vaak een extra hap uit het toch al krappe huishoudbudget. Daar komt bij dat arme mensen extra vatbaar zijn voor verslavingen, zoals roken, alcohol, gokken en drugs.

Armoede en schulden veroorzaken stress. Door deze mentale druk is iemand niet meer in staat om juiste en doordachte beslissingen te nemen. Arme mensen zijn niet dommer, maar hun IQ gaat door de stress omlaag. Vaak is zo iemand alleen nog maar bezig met overleven op korte termijn: hoe kom ik vandaag aan voldoende geld om te eten. Volgende week komt niet in beeld. Wanneer de armoede langdurig is en mensen jarenlang volstrekt op zichzelf aangewezen zijn, ontwikkelen ze vaak wantrouwen richting andere mensen, hulpverleners inclusief. Na verloop van tijd kunnen ze paranoïde trekjes krijgen: ze vertrouwen niemand meer, gaan zich verstoppen, verliezen aansluiting bij de werkelijkheid en kunnen niet meer normaal functioneren in de samenleving.

Leven in armoede is bijzonder ingewikkeld. Naarmate iemand langer in armoede verkeert, wordt het ontworstelen eraan steeds moeilijker. In onze samenleving leeft bij nogal wat mensen de gedachte dat het iemands eigen schuld is wanneer die in armoede leeft of hoge schulden heeft. Vaak

is dat grotendeels of helemaal niet waar. Ook wordt geopperd dat iemand niet zo lui moet zijn en aan het werk moet gaan. Maar als je door de vele tegenslagen en afwijzingen depressief en wantrouwig bent geworden, is solliciteren een zinloze oefening.

SOCIAAL NETWERK

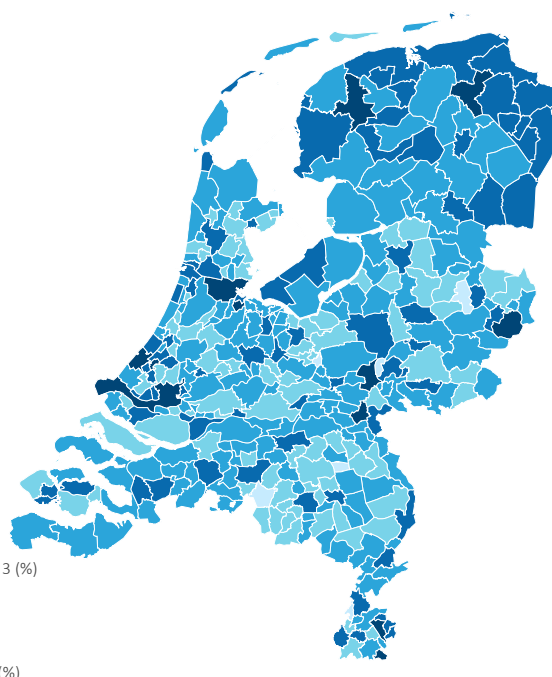
De beslissende factor om te voorkomen dat iemand in armoede belandt of om te bereiken dat iemand uit de armoede komt, is niet financiële steun door de overheid, maar een sociaal netwerk. Veel politici zien dat helaas over het hoofd. Dat komt doordat vanaf de jaren 90 het doel van de brede politieke hoofdstroom in ons land is verlegd van het streven naar een betere samenleving naar het verbeteren van ieders individuele positie binnen de samenleving. Daardoor is een superrijke bovenlaag ontstaan, een brede middenlaag van mensen die het goed tot zeer goed hebben en een onderklasse met wie het steeds verder bergafwaarts gaat. Met geld gaan we dit niet oplossen. Armoede is vooral een symptoom van relationeel disfunctioneren, met name in gezinnen.

Verbroken relaties zijn niet alleen een oorzaak van armoede, maar vaak ook een gevolg van armoede. Het zijn stabiele gezinnen die bijdragen aan het geestelijk welbevinden van jongeren, die daar op latere leeftijd de vruchten van plukken. In de meeste gezinnen is sprake van een gezond uitgavenpatroon. Gezinnen bevorderen een manier van omgaan met anderen die beslissende gevolgen heeft voor het zelf kunnen voorzien in je levensonderhoud. En het kunnen omgaan met geld, ook wanneer het huishoudboekje krappert wordt. Wanneer politici het relationele karakter van armoede negeren, komt dit tot uitdrukking

in het beleid. Dat kan daardoor desastreuze effecten krijgen, zeker voor gezinnen. De toeslagenaffaire heeft vele scheidingen veroorzaakt. Kinderen lijden onder emotionele verwaarlozing doordat hun ouders allebei voltijds werken. Gezinnen ondervinden vandaag de dag al te veel schade van het eenzijdige streven naar materiële welvaart. Het kabinet komt dan ook nog met een voltijdsbonus, om het nog bonter te maken. Een extra (fiscale) stimulans voor mantelzorgers of vrijwilligers zou passender zijn. Gezondere en stabielere gezinnen die functioneren in bredere netwerken van familie, buurt en kerk, vormen de ruggengraat van de oplossing die de SGP bepleit. Daarnaast vervullen de toegankelijkheid van gemeentelijke en maatschappelijke diensten en goede relaties met werkgevers een rol van betekenis.

WAT KAN IK DOEN?

Ten slotte een praktische vraag: wat kunt u zelf doen tegen armoede? Hoe kunt u anderen helpen? Denk aan het opzetten of meewerken aan een uitdeelpunt van de voedselbank in uw gemeente. Of word vrijwilliger bij een tweedehands kledingwinkel. Meld u aan als SchuldHulpMaatje, dan kunt u iemand heel praktisch helpen met een beter beheer van zijn of haar huishoudbudget. Zit u in een schoolbestuur? Zorg ervoor dat kinderen uit armere gezinnen ook meekunnen met het jaarlijkse schoolreisje. Toon aandacht en compassie, zonder al te confronterende vragen te stellen. Want arme mensen schamen zich al zo en voelen zich vaak minderwaardig. Houd daar rekening mee. Het helpt al enorm als ze uit hun eenzaamheid worden gehaald. Zie vooral de mens en voel jezelf geen beter mens. Want iedereen leeft van het door God gegeven goed. We eten allemaal genadebrood. ◀

HUISHOUDENS MET EEN LAAG INKOMEN, 2020

Waar komt armoede het meest voor in Nederland? In de steden Rotterdam, Amsterdam, Den Haag, Leeuwarden, Groningen, Enschede, Arnhem, Nijmegen, Heerlen en Vaals. In het noordoosten komt armoede vaker voor, terwijl in de Biblebeltgemeenten armoede meestal beneden het landelijk gemiddelde ligt.

Bron: CBS 2020.

WIJ ZIJN OP
ZOEK NAAR
NIEUWE
COLLEGA'S!

Kijk op reenen.nl

ONBEGRENSD IN LOGISTIEK

Al ruim 100 jaar realiseren wij logistieke oplossingen. Degelijk, hardwerkend en veelzijdig.
Van verhuizingen op de Veluwe en daarbuiten tot transport in heel Europa.
En ons zeer moderne distributiecentrum voorziet in elke opslagvraag. Welke oplossing zoekt u?

Transport

Warehouse

Verhuizingen

Koningsbergenweg 7 | Barneveld | T 0342 - 405 405 | W reenen.nl

VAN DEN BERG

verzekeringen

**'passend
advies
voor
ZZP-ers'**

**'eerlijk advies
voor particulieren'**

**'duidelijk
advies
voor het
MKB'**

VERZEKERINGEN VOOR

ZZP
PARTICULIEREN
MKB

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60, Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenberg.nl - kantoorvandenberg.nl

Spanningen binnen en buiten

De jaren 2000-2010 in De Banier

DOOR D. VAN MEEUWEN

PARTIJVOORZITTER

VERBIJSTERING

Op 11 september 2001 voltrok zich in het onkwetsbaar geachte Amerika een onvoorstelbaar groot drama. Op vier plekken vonden terroristische aanslagen plaats met gekaapte vliegtuigen, die onder andere, zich boorden in de Twin Towers van New York. Al Quaida, onder leiding van Osama bin Laden, zat erachter. Een schok ging door de hele wereld. Ongeveer 3.000 slachtoffers waren te betreuren. "Deze aanslagen kunnen niet los gezien worden van de niet aflatende strijd tussen goed en kwaad, van het werk van de duivel en de macht van de zonde. De machten der aarde wankelen", aldus Van der Vlies in *De Banier*. Op Prinsjesdag bleef de Gouden Koets een poosje stil staan voor de Amerikaanse ambassade, uit piëteit.

In deze jaren komen we ook de naam van Poetin tegen. In 2007 bleek dat er oppositie was tegen zijn positie als president. Garri Kasparov, oud-wereldkampioen schaken, noemde hem openlijk een dictator. Volgens Kasparov was Poetin alleen maar uit op meer macht en rijkdom. Het viel niet mee om toen oppositie in Rusland te voeren. Kasparov had voortdurend bodyguards nodig!

In de eerste *Banier* van 2005 werd met ontsteltenis melding gemaakt van de grote zeebeving in de Indische Oceaan. Op Tweede Kerstdag (2004) had deze tsunami met soms 30 meter hoge golven grote kuststreken van Sumatra, Sri Lanka en Thailand verwoest. Er waren naar schatting 225.000 doden te betreuren in veertien landen. Deze tsunami was een van de grootste natuurrampen in de geschiedenis. "Waarom mochten wij wel de drempel van het oude jaar naar het nieuwe jaar ingaan? Waarom werden wij, werd ik gespaard? Er waren christenen in de rampgebieden die zich bogen onder Gods oordelen. Wat een getuigenis voor ons", aldus voorzitter Van Dalen.

EUROPA

In deze jaren kwam opnieuw de vraag naar voren of een kleine CU-SGP-fractie wat kon betekenen in het grote Europese parlement. Is de fractie niet 'minuscuul' en daarom 'marginaal'. "Nee", zei voorman Bas Belder. "Als Gods Woord onze politieke boodschap doordrenkt, opereren wij niet 'marginaal'. Europa, hoe je het wendt of keert, is een realiteit en krijgt helaas steeds meer het karakter van een overheid. Daarom moeten we er als SGP bij zijn om duidelijk te maken dat er mensen zijn in Europa die dit zo niet willen. Bovendien hebben wij goede opvattingen over de Europese vraagstukken. Die kunnen meegenomen worden in de besluitvorming."

INTERN

In 2002 kreeg *De Banier* een nieuw jasje. De verschillende scribenten duiden de Haagse besluiten en zetten ze in een breder verband. De positie van de vrouw in de partij kwam opnieuw aan de orde. Een uitspraak van de Haagse rechtbank bepaalde dat de SGP geen lidmaatschap voor vrouwen mocht verbieden. Door deze uitspraak werd de overheids-subsidie(!) voor de partijorganisatie, SGP-jongeren en het wetenschappelijk instituut per 1 januari 2006 stopgezet. Dit besluit hakte er wel in. De achterban liet de partij niet in de steek, veel giften kwamen binnen. Toch voelde dit besluit als onrechtvaardig. Twee jaar later stelde

de Raad van State als hoogste bestuursrechter dat de Staat niet de subsidie mocht inhouden. Er was veel opluchting, maar de donkere wolken bleven drijven boven de partij. Dat zou nog blijken in 2010.

Wegens ruimtegebrek verhuisde het partijbureau van Den Haag naar Gouda. Na zestien jaar werd afscheid genomen van Kamerlid Van de Berg. Hij oogstte veel waardering in de Tweede Kamer. Men karakteriseerde hem als vriendelijk, hoffelijk, deskundig en een autoriteit op het gebied van verkeer, vervoer en waterbeheer. Hij combineerde de SGP-eigenschap van beginselvastheid en deskundigheid op een eigen authentieke manier. "We doen ons getuigenis schade als we onze zaakjes niet blijken te kennen". Er ging een schok door de partij toen de heer Jan Mulder, directeur van het studiecentrum in april 2005 plotseling overleed. Hij was de motor achter veel publicaties en conferenties.

PIM FORTUYN

Op 6 mei 2002 werd op klaarlichte dag Pim Fortuyn, de leider van een nieuwe partij LPF, op brute wijze vermoord. Het was net in de verkiezingsstijd en Pim Fortuyn gooide hoge ogen om de verkiezingen te winnen, als protest tegen de zelfgenoegzaamheid van acht jaar 'paars beleid' onder Wim Kok. Er kwam

een abrupt einde aan de verkiezingscampagne. Van der Vlies kreeg persoonlijke bewaking opgelegd en ging onder politiebewaking naar de kerk.

De verkiezingen bleken inderdaad een afstraffing van paars beleid te zijn. Er was grote winst voor het CDA. De relatief onbekende CDA'er Balkenende zou vier kabinetten gaan vormen. In datzelfde jaar verloor de SGP helaas haar derde zetel. Het zou tot 2012 duren voordat er weer een derde zetel gehaald werd. Het waren in politiek opzicht onrustige jaren. Binnen vijf jaar ging het vierde kabinet Balkenende in 2007 van start! Dat was wel een heel snelle omloopsnelheid. In dit kabinet ging de CU meedoen. Dat was opmerkelijk want er waren nu dus twee christelijke partijen in de regering. De linkse partijen vonden dit onbegrijpelijk en vooral vreselijk. De SGP vond het een verplichtende uitdaging om waar mogelijk deze regering te steunen. Het moet aansporen tot gebed. "Tegen dat wapen kunnen ook linkse politici niet op", aldus de fractievoorzitter.

WAARDEN EN NORMEN

Minister-president Balkenende deed moeite om in de politiek de discussie over waarden en normen op te starten. De tegenstellingen bleken echter groot. In de kolommen van *De Banier* werd met verdriet geconstateerd dat er belangrijke wissels omgezet werden. Het homohuwelijk (2001), aanvallen op toelatingsbeleid van christelijke en reformatorische scholen, de opheffing van het bordeelverbod. Onbegrijpelijk vond de SGP. "Prostitutie is mensionwaardig!" De verhouding met de CU kwam bij het homohuwelijk onder druk te staan. De kroonjuwelen van D66, als de gekozen burgemeester en een nieuw kiesstelsel, verdwenen wel in de prullenbak, maar

hun opvattingen over ethische onderwerpen wonnen snel terrein. Toen minister van onderwijs, mw. Van der Hoeven voorstelde om op de scholen naast de evolutietheorie ook het scheppingsverhaal een plaats te geven, liep D66 te hoop. "Godsdiensten bepalen toch niet de opvattingen van biologie of geschiedenis." Deze partij werd steeds meer een antichristelijke partij. De algemene christelijke waarden en normen die eeuwenoud in ons land golden, werden een voor een afgeschaft. "Artikel 1 van de grondwet, het gelijkheidsbeginsel verwordt zo tot een gelijkmaakbeginsel", aldus Amanda Kluveld, die over dit onderwerp geciteerd werd.

KONINGSHUIS

Onze koningin Beatrix maakte in korte tijd drie begrafenis mee. Allereerst overleed haar man, prins Claus (2002). Ondanks enige scepsis bij het begin van zijn huwelijk, vanwege zijn Duitse afkomst, had Claus de harten van de Nederlanders weten te raken. Bij de SGP leefde veel waardering voor deze integere prins. De vroegere koningin Juliana overleed in 2004. Zij gaf op menselijke wijze inhoud aan haar ambt en was daarom populair bij het volk. Er leefden bij de SGP wel zorgen over haar godsdienst. Die bleken ook terecht bij de begrafenis. Juliana had bepaald dat een vrouwelijke, remonstrantse dominee de begrafenisplechtigheid zou leiden.

Een historische breuk met de aloude band tussen de Nederlands Hervormde kerk en het koningshuis. Desondanks werd opgeroepen tot voorbede voor de koninklijke familie. In hetzelfde jaar overleed prins Bernhard, vader van koningin Beatrix. Zijn gedrag was niet geheel onbesproken geweest, maar zijn optreden in de oorlogsjaren had veel waardering onder het volk gegeven. De aanslag op de bus van de koninklijke familie tijdens de Koninginnedag in Apeldoorn (2009) maakte veel indruk op de bevolking.

PROPJES

SGP-jongeren maakte een groei- en bloeitijd mee. Onder leiding van de toenmalige voorzitter Jan Kloosterman werd openbaar geprotesteerd tegen een godslasterlijke kruisigingsscène van popster Madonna. Regelmatig waren ze positief in het nieuws.

De Haagse propjes van Menno de Bruyne waren zeer populair in deze jaren.

Hij schreef soms op ludieke, soms op ernstige wijze over de Haagse gang van zaken. Ludiek was zijn bijdrage over een opmerking van voorman Van der Vlies. Die had zich geërgerd aan de kledingstijl van sommige Kamerleden. "Het lijkt wel of sommigen rechtstreeks van de camping komen", zo zei hij in een debat, nietsvermoedend dat dit tot een klein relletje zou leiden in de pers en in de

Kamer. Menno goot zijn bijdrage in de ons bekende drie punten. Het ontstaan van de rel (1), de voortgang van de rel (2) en de toepassing van de rel (3). De toepassing was dat er verschillende Kamerleden zich bij een volgend debat keurig kleedden, een VVD'er zelfs in driedelig zwart. Ze meldden zich eerst ter keuring bij de stoel van Van der Vlies. "Kan ik er mee door, Bas?". Het antwoord was steeds: "Wie de schoen past trekke hem aan".

"DE RUIMTE VOOR
MINDERHEDEN WORDT
NAUWELIJKS MEER
GETOLEREERD."

SAMENVATTING

Al lezend in de *Banieren* van deze jaren bekwam mij het gevoel dat de ontwaarding van de christelijke waarden en normen in ons land toch wel heel snel gaat. Kreeg de gewetensbezwaarde trouwambtenaar inzake het homohuwelijk eerst nog enige ruimte, het is nu bijna onmogelijk. De ruimte voor minderheden die afwijken van de meerderheidsopvattingen wordt nu nauwelijks meer getolereerd. Komt er nu echt een tirannie van de heersende opvattingen? Is dit de veelgeroemde Nederlandse traditie van tolerantie? Deze vragen werden niet alleen gesteld door SGP'ers maar ook door toonaangevende opinieleiders als Hans Goslinga en Arendo Joutstra van het blad *Elsevier*.

We eindigen niet somber. Oud-minister Cees Veerman (CDA) feliciteerde de SGP bij haar 90-jarige verjaardag (2008) en zei: "Staan voor het spreken vanuit de diepe overtuiging dat het Woord dé bron is van en vóór ons leven, daarvan wens ik dat dit bij de voortduur door jullie naar voren gebracht mag worden." Treffend gezegd. Mijns inziens is dit de kern en de pit van onze partij. ◀

SYMPOSIUM

EUROPA EN DE 'TWEESTATENOPLOSSING'

Een evenement van thinc. (The Hague Initiative for International Cooperation)

De EU staat erop dat er een Palestijnse staat wordt opgericht in de "bezette Palestijnse gebieden". Jaarlijks worden miljoenen euro's uitgegeven om dit streven te verwezenlijken, echter zonder resultaat. Waarom, en hoe nu verder?

29.11.22

ISRAËL CENTRUM - NIJKERK
AANVANG: 20:00

SPREKERS:

Andrew Tucker - directeur, *thinc*.
Johannes de Jong - directeur, Sallux
Matthijs de Blois - senior fellow *thinc*. en
voormalig universitair hoofddocent in de
rechtsgeleerdheid

VOOR MEER INFORMATIE & AANMELDING:

info@thinc.info
www.thinc.info/symposium29nov2022

thinc.

Dit symposium is gratis.
Een donatie voor het werk van thinc. is zeer welkom.

DIKKENBERG
STAALMEESTERS

STAALBOUW
DAK- EN WANDBEPLATING
TRAPPEN EN HEKWERKEN
RVS EN ALUMINIUM

Goorsteeg 15 | 6741 TB Lunteren
T 0318 589428 | www.jvandendikkenberg.nl

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

Actualiteiten en ontwikkelingen in politiek en samenleving door Menno de Bruyne, voorlichter Tweede Kamerfractie SGP

“U spreekt met Janie de Jong”

Ik denk dat ze het ruim 200.000 (tweehonderdduizend) keer heeft gezegd. “Goedemorgen. SGP-fractie. U spreekt met Janie de Jong.” 40 telefoontjes per werkdag x 42 werkweken x 24 jaren = 201.600. Of het nu een record is of niet, het is hoe dan ook een prestatie van het formaat waar ‘onze Janie’ patent op heeft. Vanaf 1998 dé stem en het gezicht van de SGP-fractie in de Tweede Kamer. Een begrip in SGP-land en op het Binnenhof.

Begin juli nam ze afscheid. Niet omdat ze het beu was of dat het haar te veel werd. Nee. Tijdens de periode dat ze ernstig ziek in het ziekenhuis werd opgenomen vanwege een coronabesmetting, ervoer ze aan den lijve de onschatbare waarde van goede zorg. Haar intense dankbaarheid daarvoor vertaalde zich in de roeping en wens om daar zelf óók een bijdrage aan te leveren. Toen dat besluit eenmaal was genomen, was er geen wrikken meer aan. Op z'n Janies. Iedere poging haar op andere gedachten te brengen, ketste af op haar robuuste wil.

Als langstzittende SGP-medewerker aller tijden heb ik 24 jaar samen met haar lief en veel leed gedeeld, zowel in de persoonlijke levenssfeer als in de partij. Ik ken haar dus wel een beetje.

KOPPIG

Zo weet ik dat Janie het maar niks vindt als het over haarzelf gaat.¹ En betreft het haar bijdrage aan het fractieteam, dan heeft ze de koppige neiging altijd naar beneden af te ronden. Op de vraag hoeveel mensen er bij de fractie werken, heb ik ooit gezegd: “Dat zijn er 11, maar

in de praktijk zijn het er 12. Het verschil zit 'm in Janie, die telt namelijk voor twee.” Dat vond ze zwaar overdreven, maar het feit dat er in haar plaats twee opvolgers zijn benoemd, bewijst dat ik gelijk had en heb.

Janies wens niet te veel in de schijnwerpers te staan, respecteer ik. Daarom laat ik ons hele fractieteam uit de schaduw treden en hen aan het woord laten. Die hebben recht van spreken, omdat ze haar in al die jaren bezig hebben gezien en gehoord. De vraag die ik in de groep gooide, was of ze woorden of begrippen wilden aandragen die Janie zelf en haar werk typeren; mensen, dieren en voorwerpen die je met haar associeert. De opbrengst was overweldigend.

SNOEPPOT

Allereerst de trefwoorden die gaan over haar *werkzaamheden*. Dat waren de agenda, stemmingslijsten, mailtjes en telefoontjes. “Goedemiddag. SGP-fractie, u spreekt met Janie de Jong.” Dan de *voorwerpen*. Dat was de snoeppot. Janie zelf en gasten die niet met lege handen wilden aankomen, zorgden ervoor dat die rijkelijk gevuld bleef met drop en chocola. Als het gaat om releveren van *personen*, past me behoedzaamheid om geen privacy te schenden. Om herkenning met bestaande personen te voorkomen, beperk ik me tot de initialen, zoals dat ook gebeurt met verdachten uit de onderwereld. En om iedere schijn te vermijden, heb ik de eerste letters van de voornamen van betrokkenen naar beneden afgerond, als u begrijpt wat ik

bedoel - en als u het niet begrijpt, is dat des te beter. BvB, IO, LV en R&P.

Vervolgens werden drie *diersoorten* genoemd. De duizendpoot (toelichting overbodig), muizen (trippelaars waar vrouwen wel vaker een zwak voor hebben) en spinnen (webmasters waar veel vrouwen ook liever niet mee geconfronteerd worden.)

Ten slotte de *eigenschappen* die Janie tijdens de door mij gehouden parlementaire enquête zijn toegeschreven. Dat waren, op volgorde van frequentie: *voortvarend, betrokken, onvermoeibaar, vasthoudend, initiatiefrijk, hartelijk, ervaren, meelevend, attent, aanwezig, bevlogen, betrouwbaar, vasthoudend, vrijgevig, stellig, loyaal, uitgesproken, gewetensvol, enthousiast, gezellig, spontaan, punctueel, gedreven* en *benaderbaar*.

Deze reeks zegt genoeg. Tijd om er het zwijgen toe te doen, maar niet dan nadat ik hier de wens uitspreek dat het Janie van Hogerhand gegeven mag worden niet alleen de haar geschonken talenten, maar haar héle leven naar Boven af te ronden. ◀

¹ Mocht je dit lezen, Janie, nú stoppen!

*Zien keukens van
goede huize*

SINDS 1935

HUISMAN

keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1, Ablasserdam
078 69 32 541

WWW.HUISMANKEUKENS.NL

DE Banier

POLITIEK: SPRUITJES OF FRIETJES?

Hoe interessant
is politiek?

Hoe vindt de SGP
nieuwe leden?

100
JAAR
DE LINDEN

Uw vermogen

verdient veiligheid, flexibiliteit en een vast gegarandeerd rendement van 2,5%

Ons bedrijf biedt haar (aspirant-)klanten veilige, flexibele, goed renderende investeringsmogelijkheden voor (tijdelijk) overtollig vermogen. Alle eigen en toevertrouwde gelden investeert zij in haar onroerendgoedportefeuille in Nederland, Duitsland, Florida, Engeland en Schotland. Bij ons inkoopbeleid richten we ons op goed gelegen en goed verhuurd onroerend goed, waarbij we een maximale spreiding beogen.

Momenteel bieden we onze klanten afhankelijk van de opzegtermijn tussen de 1 % en 2,5% op jaarbasis. Uiteraard hebben we de afgelopen jaren al onze klanten de rente en aflossing uitgekeerd.

Van Dam, Van Dam & Verkade

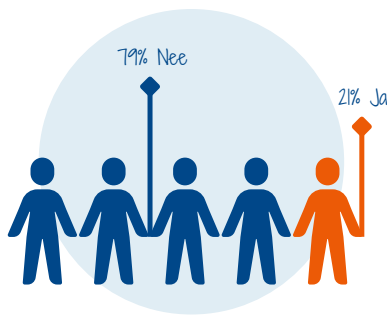
INVESTEREN IN ONROERENDE ZAKEN

POLITIEK: SPRUITJES OF FRIETJES?

Deze Baniereditie gaat over hoe interessant of aantrekkelijk politiek is, of zou moeten zijn. Hoe aantrekkelijk is het voor u of jou? De redactie zocht naar een pakkend beeld om dat dilemma aansprekend duidelijk te maken. Je hoort het namelijk nogal eens: politiek... tja, het interesseert me eigenlijk niet zoveel. In tijden van wantrouwen in de politiek is dat geluid alleen maar sterker geworden.

INHOUD

Politieke peiling

8

Meditatie	5
Interview	6
Thema: peiling	8
Binnenhof	11
Haags nieuwsoverzicht	12
Voorzitter	13
Europa	15
Varia	16
Eerste Kamer	18
Column: ProDemos	19
Politiek dichtbij	21
Verdieping	22
Bijeenkomsten	24
Jongeren	25
De Banier 2010-2020	27
Van een ander	31

Tot op zekere hoogte is het niet zo erg als u niet direct toehapt bij politiek. Smaken verschillen nu eenmaal. Niet iedereen volgt debatten, leest politieke commentaren, luistert politieke podcasts, bekijkt Studio SGP en het (SGP-)journaal of leest *De Banier* van A tot Z.

Het begint echter wel zorgelijke vormen aan te nemen als we onze eigen verantwoordelijkheid niet meer zien. Als Bijbels voorbeeld wordt ons de spiegel van Mordechai voorgehouden (pagina 5).

Voor ons als SGP is het belangrijk dat we de smaak erin houden. Smaakvolle politiek in woorden en daden trekt aan. Het verspreidt een geur die aantrekkelijk is. Gelukkig krijgen we daar veel positieve reacties op.

Als de aantrekkelijke geur wordt verspreid, moet dat als het goed is ook leden werven. Daar zetten wij door onze lokale ledenwerwers dan ook uitdrukkelijk op in (pagina 6 en 7)! Een deel van onze achterban volgt ons ook op sociale media. Zij gaven

in de achterliggende weken hun reactie toen wij vroegen naar hun betrokkenheid (pagina 8 en 9).

Desinteresse in politiek begint zorgelijke vormen aan te nemen als de politiek zichzelf oninteressant maakt. We kunnen het eigenlijk op heel veel manieren negatief beïnvloeden. Daarmee lopen we dan wel een stevig risico om velen kwijt te raken. 'Afgemaakt Nederland' is groot genoeg om het niet te kunnen ontkennen of negeren, zo blijkt ook uit het verdiepingsartikel (pagina 22 en 23).

Wat gebeurt er als ik mijn spruitjes laat staan en mijn kinderen zien dat? Juist, zij laten die groene kogels ook mooi liggen. Om de jonge generatie niet te laten ontwortelen, spannen organisaties als ProDemos (pagina 19) en ook onze eigen SGP-jongeren (pagina 25) en SGP Next zich in om een smaakvol recept te presenteren.

Dan gaat het al snel over watertanden, in plaats van eten met lange tanden.

Eet smakelijk. ◀

SJON VAN DER REE DOOLAARD

eindredacteur

Of huur één van onze drie studio's vanaf € 1.925

Compleet ontzorgd worden met een hoogwaardig online (hybride) event?

filmstudio A12

- ✓ Interactie met je doelgroep
- ✓ Live gasten in de uitzending halen
- ✓ Online stemmen en quiz mogelijkheden
- ✓ Projectbegeleiding en draaiboek FilmstudioA12

Stel eenvoudig je eigen studio samen op FilmstudioA12.nl

powered by Klomp Creative

- **ROOIWERK**
- **HOUTVERSNIPPEREN**
- **STOBBENFREZEN**
- **VERKLEPELEN**

**Heeft u stamhout of snippers?
Bel voor een interessante prijs!**
Tevens afvoer takken en stobben en geschredderd hout.

Bart Kemp
T (030) 601 25 95

www.kempschalkwijk.nl
Email: bartkemp@kliksafe.nl

**LANDSCHAPSONDERHOUD
BOOMROOIERIJ
LOONWERK**

- “Zo zat Mordechai in de poort des konings. (...) In die dagen als Mordechai in de poort des konings zat.”

Esther 2:19b en 21a

Het voorbeeld van Mordechai

Dit alles zal door Mordechai en zijn nicht Esther zeker niet als vreugdevol zijn ervaren. Ze verkeren als ballingen ver weg van hun vaderland en de stad Jeruzalem. Het is opmerkelijk dat, ondanks deze omstandigheden, er vanuit Mordechai betrokkenheid is op het welzijn van een vreemde koning en zijn onderdanen. Het is niet met zekerheid vast te stellen in welke mate de gang van Esther naar de koning een gedwongen of een meer vrijwillige gang is geweest. We weten wel dat het in Gods bijzondere voorzienigheid tot redding van het volk van Israël was. En ten diepste is het tot de zaligheid van verloren zondaren geweest, namelijk door de komst van Jezus naar deze aarde.

BETROKKENHEID

Mordechai zat in de poort des konings. Waarom zat hij daar en wat houdt dat in? We kunnen hierbij denken aan een persoonlijke betrokkenheid op zijn nicht Esther. Haar welzijn in haar bijzondere omstandigheden gingen hem aan het hart. Maar er is waarschijnlijk meer aan de hand geweest. De Statenvertalers zijn van mening dat hij zelfs als hofdienaar van de koning heeft gefunctioneerd. Hij was regelmatig aan het hof van de koning aanwezig om te doen wat hij schuldig was. Een balling met een schuldige plicht. Mordechai heeft in

ieder geval gewaakt voor de belangen van Ahasveros en zijn koningschap. Toen er een aanslag op de koning werd beraamd en Mordechai daar kennis van kreeg, heeft hij niet gearzeld om zijn verantwoordelijkheid te nemen.

VERANTWOORDELIJKHEID

Welke lessen liggen hierin voor ons? Niet iedereen heeft dezelfde mogelijkheden en de omstandigheden van eenieder van ons zijn verschillend. Laten we echter niet te snel denken dat we geen verantwoordelijkheid hebben, of dat anderen dat wel voor ons zullen invullen. Een christen zal zich niet

Door ds. R.W. Mulder

Montfoort

zomaar aan zijn maatschappelijke en politieke verantwoordelijkheid willen en kunnen onttrekken.

De vraag is te stellen of politiek alleen iets is voor de liefhebbers met een eigenaardige smaak of dat politiek iets van ons allemaal is? Tijd en omstandigheden verschillen. We kunnen de situatie van Mordechai en Esther niet zomaar overzetten naar onze tijd. Wel is duidelijk dat de Jood Mordechai al ver voor de komst van Christus op een christelijke wijze zich inzet voor de vreemde overheid van zijn dagen. Laat hij u ten voorbeeld zijn.

We hebben te bidden voor anderen die op verantwoordelijke posten staan en dat deed Mordechai ook.

MOGELIJKHEID

Maar we hebben ook een persoonlijke verantwoordelijkheid. En wat is het een zegen dat u dit binnen de u gegeven mogelijkheden en verantwoordelijkheden op een Bijbelse wijze gestalte mag geven. Laat Mordechai u ten voorbeeld en ter aansporing zijn. Het hoeft niet te gebeuren zonder de God van Mordechai die weliswaar niet genoemd wordt in het boekje Esther, maar merkbaar aanwezig is.

Investeer in ledenwerving EN DRAAG ZORG VOOR DE TOEKOMST VAN DE SGP!

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

De deurbel gaat. De pakketbezorger, of de collectant die je zou kunnen verwachten, blijkt toch iemand anders te zijn. “Ik wil je een cadeautje overhandigen omdat jullie pas een dochter hebben gekregen”, zegt de man die voor de deur staat. Hé, dat is aardig! Je kijkt naar de witte tas die de man in zijn hand heeft en vraagt je af van wie deze attente actie komt. Voordat je de vraag kunt stellen, heeft de man de tas omgedraaid en verschijnen de veelzeggende letters S G P. Uit de tas komt een SGP-slab.

Nog geen tien minuten later loopt Ronald van der Velde terug naar zijn fiets. De Sliedrechtse ledenwerver is tevreden met de oogst van vandaag. Wat rest is een afspraak in de agenda plaatsen om over een week terug te bellen naar de zojuist bezochte potentiële SGP-leden. De volgende afspraak

die Ronald heeft, is een interview voor *De Banier*. Het is op het partijbureau namelijk niet onopgemerkt gebleven dat we in Ronald een inspirerend voorbeeld vinden. Graag willen we dat soort voorbeelden met onze leden, besturen en ledenwervers delen. Goed voorbeeld doet goed volgen, is de gedachte.

Eerder dit jaar meldde Ronald zijn 100e lid aan. Dat is een prestatie! Hoe kom je aan deze gedrevenheid?

“Toen ik een aantal jaar geleden werd gevraagd om in het bestuur van de plaatselijke SGP mee te draaien, zag ik in het werven van leden een mooie

uitdaging. Ik redeneerde zo: als wij bij de Tweede Kamerverkiezingen meer dan 2.000 stemmen halen en ons ledental is nog geen 400, dan is er potentieel genoeg. Mijn dagelijks werk is een baan in de verkoop. Als accountmanager ben je gewend om doelen te stellen en daar dan ook gericht naartoe te werken. Ik nam me dus voor om naar de 500 leden toe te werken."

Maar is ledenwerven dan zo gemakkelijk, of ligt dat echt aan de verkoopervaring?

"Die verkoopervaring helpt zeker mee. Je weet op welke punten je moet doorpakken, waar het fout kan gaan en ook wat juist kan werken. Dat probeer je bij het ledenwerven over te nemen. Gemakkelijk is ledenwerven niet, want je moet er rekening mee houden dat het een tijdrovend werk is."

Moet je dus verkoper zijn om succes te hebben als ledenwerver?

"Het helpt wel, dus ik zou besturen willen adviseren om dat mee te nemen in het zoeken naar een ledenwerver van binnen óf buiten het bestuur. Maar aan de andere kant wil ik geen onnodige belemmeringen opwerpen. Je zult er versteld van staan als je wist hoe weinig ik over politiek praat tijdens zo'n bezoek. Heel veel gaat ook om het menselijke contact. Als de SGP dus een menselijk gezicht heeft en serieus voor de ander openstaat, is er al heel veel gewonnen. Dat geldt sowieso in de politiek natuurlijk: zichtbaarheid is cruciaal."

Welke dingen kunnen er zoal fout gaan?

"Je kunt ervoor kiezen om niet persoonlijk op iemand af te gaan. Dat kán slagen, maar ik ben van mening dat zo'n nieuw lid een persoon moet hebben gezien. Je moet iemand toch in de ogen kunnen kijken om een band op te bouwen. Ook kun je zelf verslappen en niet terugbellen, terwijl je dat wel beloofd hebt. Of je spreekt af dat ze een formulier (digitaal) invullen en je gaat ervan uit dat het dan ook altijd

gebeurt. Je kunt ook ontmoedigd raken als je merkt dat het ledental niet hard stijgt, omdat er ook mensen overlijden of afhaken."

Wat werkt dan juist wel goed?

"Voor mij is het echt een gouden combinatie gebleken om met een tasje langs te gaan bij mensen die net ouders zijn geworden. Sinds ik de slab meeneem, wil ik niet meer zonder. Omdat ik voor mezelf een goede formule heb gevonden, lukt het om bij één op de drie adressen succesvol te zijn. Voor die tijd was dat wat minder."

Kun je de stappen die je neemt dan nog eens op een rijtje zetten?

"Bij het ledenwerven heb ik in de achterliggende tijd voor mezelf een methode gemaakt:

- Zoeken naar potentiële leden in het eigen netwerk.
- Medebestuurders zoeken in hun eigen netwerk.
- Materialen bestellen bij het partijbureau. (Vergeet vooral de slab niet!)
- Kies een strategisch tijdstip.
- Verras bijvoorbeeld nieuwe ouders met een attentie namens de SGP.
- Kom met je korte, voorbereide verhaal. (Het moet meteen kunnen overtuigen!)
- Wist je dat het lidmaatschap maar zo'n € 0,50 per week is?
- Vragen of je na een week, op een geschikt moment mag terugbellen.
- Na een week bel ik terug.
- Bij instemming ga ik weer langs en blijf ik intensief betrokken bij het invullen. Bij de papieren variant kun je wachten op de handtekening. Bij de digitale variant kun je het begeleiden dat de bevestigingse-mail wordt verzonden."

Wat doe je bij vragen?

"Meestal voorkom ik vragen door met een goed verhaal te komen. Dat bestaat voor mij in Sliedrecht uit het vertellen over de verhouding tussen het aantal leden en het aantal stemmers. Dat gaat hier ook over de spannende situatie of we samen met de ChristenUnie

de grootste partij in de raad kunnen blijven. Als er dan naar een politiek inhoudelijk punt wordt gevraagd, is dat bij ons de zondagsrust. Een christelijke meerderheid in de raad gaf ons veel meer speelruimte."

Iemand is lid geworden.

En dan? Stopt het daar?

"Nee, je bent vanaf dat moment ook als plaatselijke SGP verantwoordelijk voor de binding van de leden aan de partij. Landelijk krijgen ze gratis De Banier, maar ook plaatselijk moet je wat te bieden hebben. Dat gaat dan om actief zijn, het hele jaar door zichtbaar zijn en niet alleen voor de verkiezingen."

Door het gesprek met Ronald van der Velde wordt het nog eens bevestigd: zonder ledenwerving is het als met een uitdovende kaars: steeds minder licht, steeds minder warmte, steeds minder sfeer. Ledenwerving is noodzakelijk om vitaal te blijven. Een natuurlijke terugloop van leden (door sterfgevallen) zorgt ervoor dat stilstand ook hier achteruitgang is. Elk lid draagt – naast het lidmaatschapsgeld – ook bij aan een verhoging van de subsidie door de overheid. Elk lid levert de partij zo'n € 7,- op. De SGP is dus ook om die reden erg gebaat bij nieuwe leden. ◀

Hoe politiek betrokken ben(t) u/jij?

Een peiling onder onze volgers op Instagram

DOOR FEMKE VAN AMERONGEN-VAN DE WETERINGH

Politiek kan ver van je af staan. Sommige mensen bekruipt het gevoel alsof politiek een 'ver-van-mijn-bedshow' is waar alleen knappe koppen in Den Haag mee bezig zouden moeten zijn. Toch komt politiek dichterbij dan je wellicht denkt. De keuzes die gemaakt worden in de Eerste en Tweede Kamer raken ons dagelijks bestaan. In welke mate ben jij geïnteresseerd in de politiek?

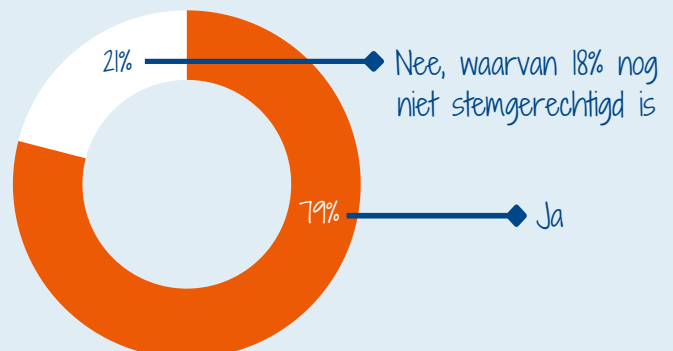
Als burgers kunnen wij politieke keuzes beïnvloeden, bijvoorbeeld door te gaan stemmen. Maar er zijn veel meer manieren om invloed uit te oefenen en politiek betrokken te zijn, zoals meedoen aan een handtekeningenactie. Wij vroegen onze

volgers op Instagram via een peiling hoe politiek betrokken zij zijn. Omdat veel van onze volgers tot een jongere leeftijdscategorie behoren gebruiken wij voornamelijk je en jij. Op deze pagina's verzamelen we de resultaten.

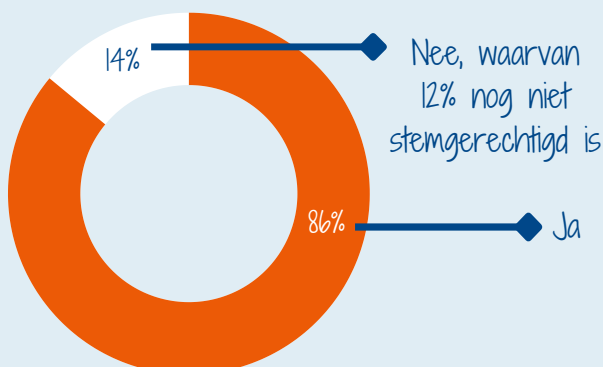
IN WELKE MATE BEN JIJ GEÏNTERESSEERD IN DE POLITIEK?

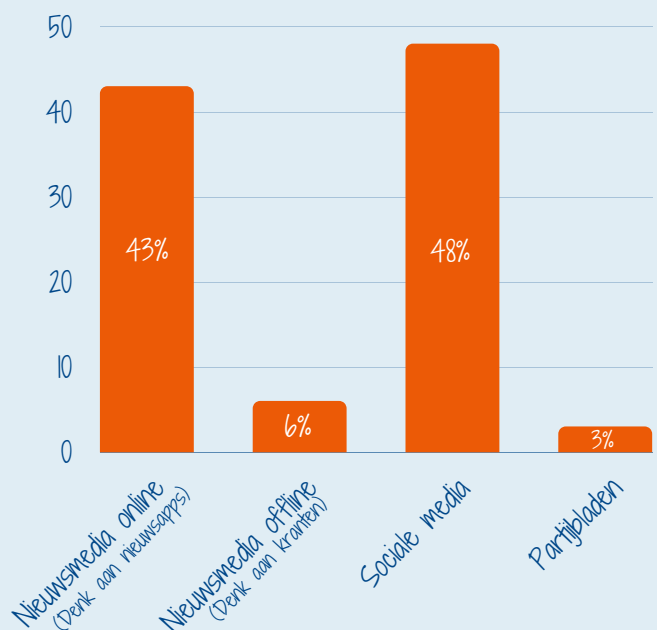
HEB JIJ DE AFGELOPEN TWEDE KAMERVERKIEZINGEN JOUW STEM UITGEBRACHT?

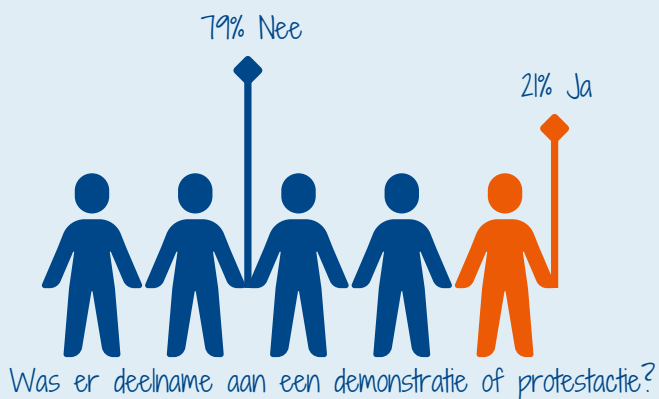
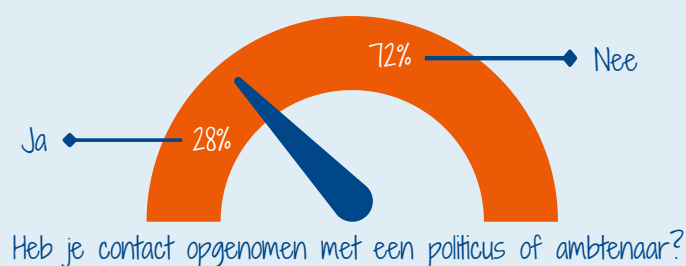
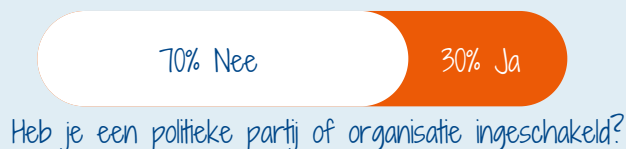
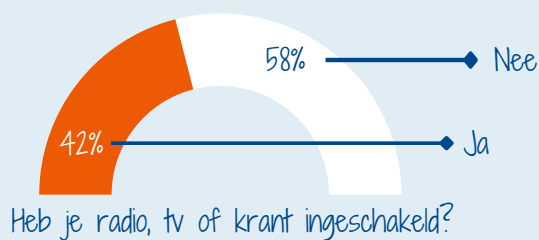
BEN JIJ VAN PLAN OM TE STEMMEN BIJ DE PROVINCIALE STATEN- EN WATERSCHAPSVERKIEZINGEN IN MAART 2023 D.V.?

OM GEÏNFORMEERD TE WORDEN OVER POLITIEKE KWESTIES KUN JE VERSCHILLENDE KANALEN GEBUIKEN. WELKE KANAAL GEBUIK JE HET MEEST?

ER ZIJN VERSCHILLENDE MANIEREN OM IETS POLITIEK AAN DE ORDE TE STELLEN, OF OM INVLOED UIT TE OEFENEN OP POLITICI OF OP DE OVERHEID. DE VRAAG AAN DE VOLGERS WAS OF ZE DAAR IN DE AFGELOPEN VIJF JAAR GEBRUIK VAN HEBBEN GEMAAKT.

Aan deze peiling hebben ongeveer 430 personen meegedaan via Instagram Stories. De meeste volgers van het SGPnieuws-account zijn tussen de 18 en 44 jaar oud (69%), een kleine groep is tussen de 13 en 17 jaar oud (4%). Een krappe meerderheid van onze volgers is man (52%).

De vragen zijn gedeeltelijk gebaseerd op onderzoeken van het Centraal Bureau voor de Statistiek en de Technische Universiteit Eindhoven.

Deze peiling laat onder andere zien dat een ruime meerderheid politieke invloed uitoefent door (in het verleden) te stemmen. Voor de SGP is dit enorm belangrijk. Met jouw en uw stem kunnen wij het christelijk geluid laten horen en een verschil maken in de Eerste en Tweede Kamer, maar ook in het Europees Parlement, de provincies en de gemeentes.

Wij zijn dankbaar voor ons trouwe achterban en hopen op jouw en uw stem in de toekomst! ◀

vakkundig
Houtmanschap
sinds 1923

De Grebbe
— TIMMERFABRIEK —

Kozijnen Maatwerk Deuren

Remmerden 19F, 3911 TZ Rhenen
(0317) 61 27 34, de-grebbe.nl

MOREE GELDERBLOM ADVOCATEN

- SINDS 1977 -

U kunt ons raadplegen bij geschillen maar -nog beter- ook ter voorkoming daarvan.
Recht op het doel af.
Recht door zee.

Moree Gelderblom Advocaten, aangenaam!

Kantooradres: Heemraadssingel 157, 3022 CE Rotterdam
T 010 - 477 67 77, www.mglaw.nl

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

HAAGSE OPHEF

De afgelopen tijd zijn verschillende Kamerleden tijdelijk of definitief afgehaakt. Soms speelt daarbij de verharding van de onderlinge verhoudingen een rol. VVD-Kamerlid Ockje Tellegen riep in haar afscheidsbrief ertoe op 'elkaar enigszins heel te laten'.

Deze oproep verdient bijval. Vooral via sociale media is het heel gemakkelijk met één druk op de knop een gepeperde uitspraak te plaatsen. Het grote publiek zit toch niet te wachten op nuances en vriendelijkheid. Het loont om er met gestrekt been in te gaan: de kijkcijfers en steunbetuigingen schieten omhoog. Daar komt bij dat steeds meer partijen om de gunst van de burger strijden. Niet zelden leidt dat er helaas toe dat het geluid wat harder wordt gezet...

Natuurlijk, politici en bestuurders moeten ergens tegen kunnen. Bij een stevige botsing van meningen hoort het erbij dat je heel wat kritiek over je heen krijgt. En als SGP'ers weten we er alles van dat soms louter de opvatting zelf, bijvoorbeeld over huwelijk en seksualiteit, als beledigend wordt ervaren. Ook als dat helemaal niet kwetsend geformuleerd, laat staan bedoeld is. Kortom, voorop staat dat er veel gezegd moet kunnen worden. Dat heet democratie.

GRENZEN

Maar er zijn grenzen! Persoonlijke beledigingen, flirten met Jodenhaat, dat zijn voorbeelden van wat absoluut over de schreef gaat. Inmiddels zien we steeds meer hoe een stapeling van verdachtmakingen en aantijgingen het leven zuur kunnen maken. Het aantal bedreigingen is flink toegenomen. Die kennis schept verantwoordelijkheid. Gooi geen olie op het vuur. Houd het fatsoenlijk. Laten we daar als SGP'ers scherp op zijn. Zelf het goede voorbeeld geven: stevig op de inhoud, maar respectvol op de persoon. Besef ook dat we met elkaar als SGP'ers het beeld van onze partij inkleuren, of we nu wel of niet een politieke functie vervullen.

Persoonlijk houd ik er niet zo van om met zijn allen op elk incident te duiken. Het draagt er vaak aan bij dat de vlek van de ophef alleen nog maar groter wordt. Dat geldt ook in de Kamerdebatten: het is veel beter dat een voorzitter kordaat grenzen bewaakt, dan dat we met rijen aan de interruptiemicrofoon gaan bediscussiëren wat nog wel en wat niet meer door de beugel kan. Maar laat glashelder zijn: het gaat ons zeer aan het hart als de waarden van fatsoenlijke omgang met elkaar met voeten worden getreden, of dat nu door FVD, PVV, of door een heel andere partij gebeurt.

Den Haag kan wel wat Spreuken gebruiken. Een goede les voor politici: "Zijt niet wijs in uw ogen; vrees de Heere en wijk van het kwade" (Spr. 3:7). Waar dit inzicht ontbreekt en we vooral onszelf geweldig vinden, wordt de toon steeds schriller. Dit is de goede weg uit de ophef: "Vind gunst en goed verstand in de ogen Gods en der mensen (vers 4). ◀

Het mkb-debat

Tot drie keer toe deed Chris Stoffer een poging om een Kamerdebat aan te vragen over de penibele financiële situatie van het midden- en kleinbedrijf (mkb). Veel noodlijdende ondernemers weten niet hoe zij hun hoge energierekening moeten betalen. Het kabinet komt pas vanaf 1 april 2023 met een steunregeling. VVD, D66, CDA en de ChristenUnie weigeren te kijken naar mogelijkheden om het mkb al eerder te voorzien van steun en blokkeerden daarom tot drie keer toe de debataanvragen van de SGP. ◀

God regeert

Op 18 oktober waren de algemene politieke beschouwingen in de Eerste Kamer. SGP-senator Peter Schalk sprak hoopgevende woorden in onzekere tijden. Hij wees de regering op de betere weg. "Laten we in afhankelijkheid van God de toekomst tegemoet treden, wetende dat Hij alle dingen regeert en bestuurt. Dat is een heerlijke en ontspannende gedachte." (Zie voor een uitgebreidere weergave pagina 18.) ◀

Zelfreflectie en D66

Remkes had bij de persconferentie over zijn Stikstofrapport weinig goede woorden over voor de 'halveer-de-veestapeluitspraken' van D66-Kamerlid Tjeerd de Groot. Roelof Bisschop sprak hem daar op aan in een commissiedebat. "De heer De Groot verwijt anderen van alles, maar heeft hij in dit opzicht ook zelfreflectie?" *Hoe deze interruptie afliep is te zien via ons YouTubekanaal.* ◀

Stukgelezen

In de glossy '100 jaar SGP in de Tweede Kamer' stond een foto van de veel gebruikte en inmiddels gerafelde fractiebijbel. Aanleiding voor opletterend lezer en boekbinder Henk van de Maat om de Bijbel kosteloos te restaureren. ◀

FRACTIEBIJBEL

Deze 'fractiebijbel' wordt al sinds de jaren 80 gebruikt door de fractievoorzitter bij de opening van de fractievergadering. Bij een wisseling van de wacht wordt die, met de voorzittershamer, overhandigd aan de opvolger.

Weekjournaal
21 oktober,
vanaf
minuut 11:20.

Andere wang

Rusland dreigt steeds vaker met de inzet van nucleaire wapens. Roelof Bisschop wil dat we Poetin glashelder maken dat dat met gelijke munt zal worden terugbetaald: "De SGP acht het heel onverstandig dat de heer Borrell namens de EU heeft gezegd dat een nucleaire aanval van Rusland niet op dezelfde wijze vergolden zal worden. In de internationale politiek is het wat lastig om slechts de andere wang toe te keren." ◀

Arib

Oud-Kamervoorzitter Arib is per 1 november vertrokken uit de Tweede Kamer. Aanleiding was een aangekondigd onderzoek naar haar functioneren. Dat onderzoek is inmiddels alweer op losse schroeven komen te staan. Kees van der Staaij is niet blij met de algehele gang van zaken. "Schrijnend dat het zo loopt dat niet volwaardig afscheid kan worden genomen van Khadija Arib. We zijn haar veel dank verschuldigd voor haar jarenlange grote inzet als Kamerlid en Kamervoorzitter." ◀

Tweet

Schrijnend dat het zo loopt dat niet volwaardig afscheid kan worden genomen van Khadija Arib. We zijn haar veel dank verschuldigd voor haar jarenlange grote inzet als Kamerlid en Kamervoorzitter!

4:44 p.m. · 1 nov. 2022 · Twitter for iPhone

145 Retweets 18 Geciteerde Tweets 1.727 Vind-ik-leuks

Typisch SGP

Onder die titel gingen allen die van de SGP hun dagelijks werk maken op 10 oktober naar Reeuwijk voor een dag van bezinning. Het was de tweede keer dat we deze 'DNA-dag' organiseerden. Wat zit in de genen van een SGP'er? Wat drijft hen eigenlijk?

Allen, dat zijn de medewerkers van het partijbureau, parlementsleden met hun fractiemedewerkers, ook uit het Europees Parlement. Het is een dag van ontmoeting en bezinning. We begonnen met een korte overdenking van de samenvatting van Gods wet die de Heere Jezus ons geeft. Namelijk: we moeten God en de naaste liefhebben. Zijn geboden zijn immers goed voor alle mensen. Zij vormen voor de SGP het vaste fundament waaruit politieke lijnen te trekken zijn. We dachten vervolgens met elkaar na over thema's die in onze tijd en de nabije toekomst belicht moeten worden. Er waren korte lezingen, ook van externen.

JOOST VULLINGS

Dit keer was de heer Joost Vullings, bekend Haags journalist, in ons midden. Hoe kijkt hij tegen de SGP aan? Best positief. Woorden als betrouwbaar, beginselvast, inhoudelijk sterk, staatsrechtelijk geweten en frisse aansprekende stijl komen langs. Zijn er geen verbeterpunten? Ja, we hebben soms ons imago tegen: mensen die toch een beetje buiten de samenleving staan en wat wettisch leven. Als je onze parlementsleden leert kennen, zeg je dat niet meer, aldus Vullings. Maar dit imago van

de achterban kan nieuwe kiezers wel tegenhouden. Moet de SGP het anders gaan doen? Zijn antwoord was helder: "Nee". Niet je stijl veranderen. Word niet populistisch. Blijf fris en helder je standpunten uitdragen zoals jullie dat deden en doen. Typisch SGP. Zo blijf je respect en waardering verdienen, ook naar mogelijke nieuwe kiezers toe.

WIJ(N)MAAND

Oktober staat bekend als de wijnmaand. Bij de SGP had het veel weg van een wijmaand. Er waren namelijk allerlei activiteiten die het 'wijgevoel' versterkten. Zo was er een zeer interessante conferentie van SGP-Internationaal met veel buitenlandse gasten. Het onderwerp met gerenommeerde sprekers sprong er wel uit. Professor Osinga en hoofddocent Kessner spraken namelijk over de oorlog in Oekraïne. Dan krijg je echt informatie van deskundigen. Wat is het ook waardevol en bemoedigend om medechristenen vanuit Europa en zelfs uit Pakistan te spreken. Dan blijkt dat de SGP ook internationaal haar rol als bijbelgetrouwe politieke partij mag spelen. Wereldwijd spelen namelijk dezelfde thema's, zoals bijvoorbeeld de genderideologie. Het wordt steeds moeilijker voor christenen in de verschillende landen om Gods

naam te belijden, ook in de politiek. Dat geeft herkenning en gebed voor elkaar.

Diezelfde dag begon ook een tweedaagse conferentie van onze bestuurdersvereniging voor raadsleden, wethouders en burgemeesters. Zo'n honderd aanwezigen luisterden naar inleidingen over het lhbtv-vraagstuk. Niet alleen interessant maar ook noodzakelijk om te weten als je in de politieke praktijk van alle dag hiermee te maken krijgt. Fijn dat onze bestuurdersvereniging zo actief bezig is.

MEER

Het bestuur en de nieuwe voorzitter Rody van Heijst van SGP-Jongeren kunnen terugkijken op een inhoudsvol en goed verlopen ledencongres.

Ten slotte, ook nog in oktober: De SGP-stand op de familiedagen in Gorinchem werd goed bezocht. Er waren mooie, samenbindende gesprekken. Typisch SGP! ◀

D. VAN MEEUWEN
Partijvoorzitter

Techno West Services

Heftrucks • Verreikers • Terminaltrekkers • Hoogwerkers

**VERKOOP
VERHUUR
ONDERHOUD**

Weihoek 6 | 4416 PX Krainingen
0113 312 186 | verkoop@technowestservices.nl

www.technowestservices.nl

Quiks
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Voorgekookt

Voorgebakken

Vers
verpakt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quiks
FRESH POTATOES

Quiks
POTATO PRODUCTS

QUIKS.NL

'duidelijk advies
voor het MKB'

VERZEKERINGEN VOOR

PARTICULIEREN | ZZZP | MKB

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60

Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52

herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

'Debatteren kun je leren'

Wie openstaat voor argumenten, zal politiek nooit saai vinden. Alle argumenten kunnen bijdragen aan een afgewogen besluit. Goed debatteren is daarom belangrijk. En jong geleerd is oud gedaan!

DOOR BERT-JAN RUISSEN

LID VAN HET EUROPEES PARLEMENT

Eerst reageerden de leerlingen sceptisch. Praten over politiek? Blèh, dat is vast moeilijk en saai! Op het scherm was zonet een stelling verschenen: "Er moet een Europees leger komen voor een sterk en stabiel Europa".

Wat moet je daar nu van vinden? Maar na een lesje 'tips and tricks' over debatteren, bleek het juist erg leuk en vooral leerzaam. Door argumenten voor en tegen een onderwerp te bespreken, kwamen ze tot nieuwe inzichten.

Het Van Lodenstein College in Kesteren (gemeente Neder-Betuwe) was op het idee van een debatdag gekomen. De school had met SGPJ Oost-Betuwe prikkelende stellingen opgesteld om te bespreken. Namens onze SGP mocht ik dat debat leiden.

Debatteren kun je leren, dat bleek wel. Het zou een vak op school kunnen zijn. Scholieren kunnen nog zoveel spreekbeurten houden: debatteren is toch een andere vaardigheid. Jong geleerd is oud gedaan. De havo- en vwo 4-leerlingen zochten argumenten voor en tegen, alsof ze politici waren van CDA, SP, VVD of SGP. Je zag ze loskomen. Eerst de 'haan-

tjes de voorste' uiteraard. Gaandeweg raakten ook de anderen steeds lossers en vonden ze zo sterk mogelijke argumenten.

OPENSTAAN

Belangrijk is: door samen over een onderwerp te praten, kun je tot nieuwe inzichten komen. Dat is eigenlijk de kern, of het nu in een klaslokaal is, of in een gemeenteraad, of in het Europees Parlement. Niet door in het eigen gelijk te blijven hangen, maar open te staan voor argumenten. En die argumenten zo nodig te weerleggen of over te nemen. Luisteren leidt tot leren. Alleen op die manier kan de politiek komen tot een goed afgewogen besluit.

En goed afgewogen besluiten nemen, daar gaat het toch om bij het bestuur van een gebied of organisatie. Politiek is daarmee eigenlijk een vorm van naastenliefde: we willen de samenleving zo goed mogelijk inrichten voor onze medemensen. Met zorg voor de schepping, in de overtuiging dat uiteindelijk niet de mens maar God regeert.

LEGER

De stelling over een EU-leger prikkelde inderdaad de gedachten,

Bert-Jan Ruissen in debat met scholieren in Kesteren.

zoals bedoeld was. Ik verdedigde dat een EU-leger geen goed idee is. We moeten onze legers versterken, niet samenvoegen. Dus, zoals het nu gaat binnen de NAVO. Wie zou trouwens het commando moeten voeren over een EU-leger? Beslist de voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen dan over onze militairen en ons grondgebied? Hopelijk niet. Beter kan Nederland zelf in eigen hand houden waar we onze militairen naartoe sturen. Want zij wagen daar hun leven.

De leerlingen raakten gelukkig dubbel overtuigd: zowel van deze stelling, als van de visie dat politiek helemaal niet saai is! ◀

“POLITIEK IS EEN VORM VAN NAASTENLIEFDE”

WELKOM OP HET NAJAARSCONGRES

Ons kleine land staat voor een aantal grote uitdagingen op het gebied van landbouw, klimaat en woningbouw. Alle drie doen een beroep op de ruimte. Welke afwegingen zijn wijs en doen zowel recht aan mens als milieu?

Denk en doe mee op ons najaarscongres:

- D.V. vrijdag 2 december 2022, 13.30 uur inloop, 14.00 uur start, 17.30 uur **diner**
- Driestar hogeschool, Burgemeester Jamessingel 2, Gouda
- Toegang is **gratis**. Meer informatie en aanmelden via sgp.nl/najaarscongres

Hoofdsprekers:

- Sybe Schaap: hoogleraar, oud-senator VVD, -dijkgraaf en -boer
- Gert-Harm ten Bolscher, gedeputeerde Overijssel

Na twee korte toespraken is het tijd voor interactieve workshops:

- *Landbouw, stikstof, natuur en water*
Aart de Kruijf en Henk van der Wind
- *Klimaat en energie*
Teun Biemond en Bertrick van den Dikkenberg
- *Woningbouw*
Arjan Bregman en Hans Tanis

Het programma wordt afgesloten met:

- Column door Teun Biemond, specialist duurzame energie
- Slotspeech door Roelof Bisschop, Tweede Kamerlid SGP
- Diner en tafeltoespraak door Peter Schalk, Eerste Kamerlid SGP

SGP

AGENDA

WOENSDAG 30 NOVEMBER

Tijdrede pkv Harskamp-Wekerom

Ds. D. Zoet

19.30 uur

Harskamp, Harderwijkerweg 11, geb. HHG

WOENSDAG 7 DECEMBER

Tijdrede SGP Zwolle

Student Janse

19.30 uur

Zwolle, Kromme Mijdrecht 1, geb. GG

DONDERDAG 8 DECEMBER

SGP Veere

Ruissen (Europees Parlement), Rottier (Statenlid Zeeland) en Visser (wethouder Veere)

19.30 uur

Meliskerke, Ons Huis

Maak nu kennis met kwartaalblad Zicht.

Magazine van het Wetenschappelijk Instituut voor de SGP.

► wi.sgp.nl/zicht

Rondje apenrots

Inmiddels hebben aardig wat SGP'ers de weg gevonden naar de 'apenrots'. De verwachtingen waren laag, maar na afloop was iedereen dik tevreden. Dat moedigt aan. Daarom hoop ik op zaterdag 10 december weer een rondleiding te geven in oud-Den Haag en door het nieuwe 'optrekje' van de Kamer.

OPGEVEN?

Mail naar mdebruyn@tweedekamer.nl of appen/bellen 06 12 54 17 41

Wees welkom!

COLOFON

PARTIJBUREAU

Dinkel 7, 3068 HB Rotterdam
E info@sgp.nl
T 010 - 720 07 70
Telefonische bereikbaarheid:
maandag t/m vrijdag,
9.00 - 16.30 uur

DIRECTEUR PARTIJ BUREAU

drs. J.W. van Berkum
E jwvanberkum@sgp.nl

REDACTIE

drs. D. van Meeuwen en
drs. J.W. van Berkum
(hoofdredactie),
J.S. van der Ree Doolaard
(eindredacteur),
Mw. E.E. van Amerongen -
van de Weteringh,
drs. J.A. Schippers en
M. de Bruyne
E debanier@sgp.nl

AFDELING COMMUNICATIE

T 010 - 720 07 75
E voorlichting@sgp.nl

BESTUURDERSVERENIGING

E bsv@sgp.nl

WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT

T 010 - 720 07 85
E wi@sgp.nl

SGP-JONGEREN

T 010 - 720 07 80
E beleidsadviseur@sgpj.nl

EERSTE KAMER

Binnenhof 22, 2513 AA Den Haag
T 070 - 312 92 00

TWEEDE KAMER

Postbus 20018, 2500 EA Den Haag
T 070 - 318 30 45
E sgp@tweedekamer.nl

EUROPEES PARLEMENT

E bert-jan.ruissen@europarl.europa.eu
I eurofractie.sgp.nl

SGP INTERNATIONAAL

E internationaal@sgp.nl

FINANCIËLE ADMINISTRATIE

E finadmin@sgp.nl

LEDENADMINISTRATIE

E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

VORMGEVING

De Groot - grootsgedrukt.nl
I grootsgedrukt.nl

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact opnemen
met Treffend & Co.
E werner@treffendenco.nl

SGP-ONDERNEMERSPLATFORM

Bij het SGP-Ondernemersplatform was er een wisseling van de wacht. Het bestuur nam afscheid van haar eerste voorzitter Ad Dorst. Vele jaren gaf hij leiding aan dit platform. Tijdens de bijeenkomst werd hij geschetst als een man die samenbindend, principieel en met oog voor mensen wilde zijn. Het hoofdbestuur wil hem hier hartelijk voor bedanken.

We wensen de nieuwe voorzitter, de heer Bernhard Koster uit Genemuiden, sterkte en Gods zegen toe.

D. van Meeuwen
partijvoorzitter

VAN DE REDACTIE

Een nieuwe editie van *De Banier* staat gepland om te verschijnen op donderdag 15 december. De kopijdatum daarvoor is dinsdag 29 november. De daaropvolgende uitgave staat gepland voor (waarschijnlijk 26) januari 2023.

NB: voor alle in dit blad genoemde data en verwijzingen naar de toekomst geldt: 'Deo volente'.

Contact met de redactie is mogelijk via Sjon van der Ree Doolaard.

E-mail: debanier@sgp.nl

Telefoon: 010 - 7200 770

BEELDVERANTWOORDING

Pagina 12b en 16a: beeld Cees van der Wal Fotografie

Pagina 15: Cors van der Broek, SGPJ Oost-Betuwe

Pagina 19: beeld ProDemos

Pagina 22 en 23: Beelden uit publicatie Atlas van Afgehaakt Nederland

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal onterecht is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

ALGEMENE POLITIEKE BESCHOUWINGEN EERSTE KAMER

Dicht bij de tijdelijke Eerste Kamer staat een standbeeld van 'stukjesschrijver' Elias: een man in een lange jas, een krant in zijn jaszak, in zijn linkerhand een wandelstok, met zijn rechterhand neemt hij zwierig zijn hoed af. De Flaneur! Op de sokkel van het beeld staat de tekst: "Ik zie rond en glimlach".

DOOR PETER SCHALK

FRACTIEVOORZITTER EERSTE KAMER

Inderdaad, we zouden moeten glimlachen om onszelf en om onze povere pogingen om de zaken op orde te krijgen. Maar we kunnen niet glimlachen als we zien wat we er van terecht brengen.

VER WEG EN DICHTBIJ

Want **ik zie rond en schrik** van de oorlog van de despoot uit Rusland tegen Oekraïne. Gelukkig zien nu eindelijk vrijwel alle partijen het belang van de NAVO-norm voor onze defensie. Onze mensen bij Defensie verdienen onze volledige steun, moreel en materieel, want zij werken op het scherpst van de snede van leven en dood.

Trouwens, **ik zie rond en huiver** als ik zie hoe gemakkelijk we omgaan met leven en dood. Het is wéér gemakkelijker gemaakt om abortus te laten plegen, door de beraadtermijn te schrappen. En er wordt geaasd op de mogelijkheden om de abortuspijl makkelijk te laten verstrekken.

Ik zie rond en treur, als zichtbaar wordt dat het ons niet lukt om de toeslagen-affaire tot een goed einde te brengen. Er is meer nodig dan geld, want wat heb je aan 30.000 euro als je huwelijk kapot is, of je kinderen uit huis zijn geplaatst?

Ik zie rond en ben verontrust, als het goede en mooie, door God geschonken verschil tussen man en vrouw - wel gelijkwaardig maar niet gelijk - niet meer leidend is, als het gendergevoel de plaats inneemt van het biologische geslacht.

KLIMAATSTRESS

Ik zie rond en voel de hitte van het klimaatdebat. Het wordt hoog tijd voor de twee nieuwe kerncentrales, want met alleen zonnepanelen en windmolens gaan we het in de toekomst niet redden. Laten we beginnen met het aanpakken van de energieslurper, de wekelijkse koopzondag. De regering zou een winkelvrije zondag moeten bevorderen, liefst 52x per jaar. Dat levert een enorme energiebesparing op.

Voor de stikstofcrisis biedt het rapport van Remkes openingen, maar het vastleggen van 2030 in een wet zal leiden tot grote problemen en de boeren raken het vertrouwen in de overheid kwijt.

Ook zijn er groeiende zorgen bij veel ondernemers die te maken hebben met exorbitante energiekosten. Er is wel een TEK (Tegemoetkoming Energie Kosten) in de maak, maar die gaat pas werken in het tweede kwartaal van 2023.

MOTIE

Senator Peter Schalk diende een motie in om het energie-intensieve mkb te ondersteunen met een voorschot op de TEK. De minister-president ontraadde deze motie, maar gelukkig stemde de hele oppositie vóór deze motie, zodat deze is aanvaard.

DE HEERE REGEERT

De regering doet er alles aan om zekerheid te bieden voor de toekomst. Maar die toekomst is voor ons verborgen. Dat maakt het juist zo onzeker. Wij kunnen de toekomst niet in eigen hand nemen. Het leven is niet maakbaar. Wat mij betreft is er een betere weg, namelijk om in afhankelijkheid van God de toekomst tegemoet te treden. Wetende dat Hij alle dingen regeert en bestuurt. Het is een heerlijke, ontspannende gedachte dat het God niet uit de hand loopt. Dat betekent overigens juist niet dat we maar achterover gaan leunen en afwachten, maar dat we vol verwachting twee dingen doen: bidden en werken.

Als je zo leeft, dan klopt die spreuk op dat beeld hier voor het Eerste Kamergebouw: **Ik zie rond en glimlach**. Want er is hoop! ◀

DOOR FRANK WANDERS

WETENSCHAPPELIJK ADVISEUR VAN PRODEMOS

Investeer in politieke betrokkenheid van jongeren

In Nederland hebben we het voorrecht om in een democratie te leven. Wereldwijd leeft slechts 6,4% van de mensen in een volwaardige democratie¹. Voor een volwaardige en goedwerkende democratie is voldoende betrokkenheid bij de politiek en samenleving noodzakelijk. Politieke betrokkenheid is voor veel mensen de enige weg om wezenlijke veranderingen te bewerkstelligen. Om ieders stem goed te horen in een representatieve democratie heb je een vertegenwoordigende stem van het volk nodig.

Hier gaat het in Nederland niet goed. Al in 2010 beschreven Bovens en Wille de 'diplomademocratie'. Praktisch opgeleide mensen zijn verdwenen uit de politiek en we worden geregeerd door voornamelijk theoretisch opgeleiden (90%) uit de Randstad (69%) met een samenstelling die ook weinig divers is. De representatieve verschillen in opleidingsniveau zien we ook steeds terug in het stemhokje. Minister Bruins Slot uitte haar zorg over de lage opkomst van 51% bij de gemeenteraadsverkiezingen. Ze noemde in het bijzonder de zorgen over de grote opleidingskloof waarbij 46% van de mbo-opgeleiden tegenover 69% van de wo-opgeleiden ging stemmen. Dezelfde kloof vinden we ook bij de landelijke verkiezingen en andere politieke activiteiten zoals bijeenkomsten, partijlidmaatschap of demonstraties.

KLOOF IN HET ONDERWIJS

Deze verschillen openbaren zich al in de eerste en tweede klas van de middelbare school. Eersteklassers op het vmbo hebben minder

vertrouwen, kennis en interesse in de politiek dan scholieren op havo en vwo. Ze geven ook aan minder belang te hechten aan de democratie, neigen vaker naar antidemocratisch leiderschap en hebben minder vaak de intentie om later te gaan stemmen. De stem van praktisch opgeleiden lijkt dus minder gehoord te worden. De school is een belangrijke schakel om de kloof te dichten in deze politiek vormende jaren voor jongeren die geen vertrouwen of interesse in politiek hebben.

BURGERSCHAPSONDERWIJS

Vanuit de politiek lijkt dit ook steeds serieuzer genomen te worden. In 2021 is de wettelijke opdracht voor burgerschapsonderwijs aangescherpt en moeten scholen verplicht handelen naar en aandacht besteden aan de kernwaarden van onze democratische rechtsstaat. Maar er is meer nodig. ProDemos kan daarin ondersteunen. Voor veel jongeren blijft de democratie een vaag begrip. ProDemos laat leerlingen op alle onderwijsniveaus vanaf de basisschool en in het voortgezet onderwijs spelenderwijs met de democratie in aanraking komen. Bijvoorbeeld door lessen te verzorgen op het gemeentehuis, op scholen, of rond te leiden in de Tweede Kamer. ProDemos probeert hen ook in gesprek te laten gaan met politici. Leerlingen ervaren zo dat politiek leuk kan zijn en dat hun stem wel degelijk meetelt.

LUISTEREN NAAR ALLE JONGEREN

Democratie is een groot goed, maar niet vanzelfsprekend. We hebben voldoende betrokken mensen nodig uit alle lagen van de bevolking. Mensen moeten ook weten op welke basiswaarden onze democratische rechtsstaat gestoeld is. Het is belangrijk om alle jongeren al op jonge leeftijd een positieve ervaring mee te geven, om naar ze te luisteren en ze te laten zien wat zij kunnen doen om als democratisch burger in de samenleving te participeren. De democratie staat onder druk, maar door te investeren in het democratisch besef bij jongeren behouden we ons voorrecht als volwaardige democratie. ◀

PRODEMOS

ProDemos is het 'Huis voor democratie en rechtsstaat'. Zie voor meer informatie prodemos.nl.

Een langere versie van dit artikel is te vinden op sgp.nl.

¹ Economist Intelligence: Democracy Index 2021.

Het **RD** levert mij 's avonds
de juiste kant van het verhaal.

Cor Willem | Uitvoerder bouw

De een leest graag persoonlijke verhalen, de ander zoekt verdieping bij het nieuws. Maar allemaal hebben we behoefte aan goede, evenwichtige en eerlijke informatie. Aan zicht op het Bijbelse perspectief in ons bestaan.

Het RD wil helpen verder te kijken dan jezelf.

RD, de krant voor het hele verhaal.

Scan mij

Het RD is er ook voor jou.

Ga naar rd.nl/banier

Ontdek het RD 4 weken lang vanaf 4 euro.

rd
reformatorisch
dagblad

Openstaande vacatures in de provincies en gemeentes

De campagne voor de Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen is al in volle gang. Met dank aan vele lokale bestuurders en vrijwilligers hopen we weer op een mooie campagne. Dankzij hen kan het werk van de SGP in de gemeentes en provincies doorgaan. Toch is het soms lastig om de belangrijke posities te vullen en nieuw aanwas te verwerven. Wij bespraken dit met onze collega's Gerard Wijland, coördinator van de bestuurdersvereniging (BSV) en Willem Goudriaan, adviseur voor afdelingen en kiesverenigingen.

DOOR FEMKE VAN AMERONGEN EN
SJON VAN DER REE DOOLAARD

Het campagneteam in de provincie Utrecht is enthousiast van start gegaan!

HOE TREK JE NIEUWE MENSEN AAN?

“Persoonlijke contacten zijn hierin heel belangrijk. Je moet de mensen met potentie en enthousiasme voor dit werk betrekken bij bestuursactiviteiten en bij de steunfractie. Wat je geregeld ziet, is dat raadsleden doorstromen naar het ambt van wethouder. Ook kun je via de bestuurdersvereniging een wethouder van buiten aantrekken.”

De drempel laaghouden is ook belangrijk. Als je iemand meteen vraagt voor een bestuurdersfunctie kan dat ook afschrikken. Je zou kunnen beginnen bij de vraag naar ondersteuning in het organiseren van activiteiten, of bij een campagne. Dat is een manier om mensen te binden.”

WAT TE DOEN ALS HET NIET LUKT OM NIEUWE AANWAS TE VINDEN?

“Je eigen netwerk is in de gemeente zeker van belang. Maar in de provincie is het extra belangrijk om tijdens bijeenkomsten ook goed te kijken of je iemand in een bepaalde rol zou zien. Dan kun

je op die manier je kansen en kennis vergroten. Focus erop om mensen te benaderen voor een rol als volksvertegenwoordiger of bestuurslid. Voor bestuurders in het dagelijks leven is het hun dagelijks werk. Mensen met zulke ambities laten dat vaak actief weten.”

WAT IS ER BEKEND OVER VACATURES VOOR BESTUURDERS EN BESTUURSLEDEN?

“Vacatures van bestuurders zijn voor het grootste deel gebonden aan de verkiezingen. Er is pas sprake van een vacature als je reële kans maakt op coalitiedeelname. Soms is er al een zittende wethouder, maar soms ook niet. Vaak schuift dan de fractievoorzitter door, maar dat hoeft niet per se de beste persoon voor die plek te zijn. Een lokaal netwerk of afstemming met de wethouderspool van de BSV kan dan heel relevant zijn.”

“Voor burgemeesters geldt dat zij los van politieke kleur kunnen solliciteren. Het is afhankelijk van iemands persoonlijke drijfveren en passie welke gemeente dan

past. Vacatures voor burgemeestersposten zijn openbaar inzichtelijk. De BSV adviseert kandidaten en sollicitanten wel als zij daar behoefte aan hebben.”

WAT GEBEURT ER ALS ER GEEN AANWAS IS?

“Dan staat de aanwezigheid van de SGP in een gemeenteraad of provincie op het spel. Er kunnen redenen bestaan om niet op een kandidatenlijst te willen staan, maar wat als die redenen er niet zijn en er geen SGP-vertegenwoordiging meer is?”

ZIJN ER VACATURES VOOR CAMPAGNETEAMS?

“Voor een campagneteam is altijd iedereen welkom. Vele handen maken licht werk. Er is altijd wel wat te doen. Het komt niet gauw voor dat er genoeg vrijwilligers voor een campagneteam of voor een rol tijdens de campagne zijn. Zoek daarvoor gerust contact via de websites of sociale media van de provincies.” ◀

 Bezoek voor contactgegevens
SGP.nl/lokaal.

RECHTDOEN AAN afgehaakt Nederland

DOOR HANS VAN DE BREEVAART

GUIDO DE BRÈS-STICHTING

Nederland polariseert, zo luidt een veelgehoorde weeklacht in politiek en media. Bepaalde politieke partijen zouden die polarisatie aanwakkeren en daarmee een bedreiging vormen voor de democratie. Daarmee wordt voorbijgegaan aan het feit dat Nederland al lange tijd gepolariseerd is. Dat werd nog weer eens bevestigd door de onlangs verschenen *Atlas van Afgehaakt Nederland*.

Lange tijd werd die polarisatie onvoldoende weerspiegeld in het politieke debat, zo concludeerde de Staatscommissie Remkes eerder al. Men zou dus met evenveel recht kunnen stellen dat daarin met de opkomst van allerlei nieuwe partijen verandering is gekomen. De vraag is dan wel: krijgen de problemen die deze partijen aankaarten voldoende aandacht bij de ontwikkeling van beleid? En is dat op een manier die in de beleving van betrokken burgers ook als een oplossing wordt ervaren? Want

zolang dat niet het geval is, zal polarisatie alleen nog maar verder toenemen.

Maar is Nederland werkelijk zo gepolariseerd? De zojuist genoemde Atlas laat zien dat er grote verschillen bestaan tussen mensen, regio's, gemeenten en wijken in Nederland. Er zijn vitale gebieden waarin tal van investeringen plaatsvinden en initiatieven ontplooid worden. Daarnaast zijn er krimpgebieden waaruit mensen die zich dat kunnen permitteren wegtrekken. Er zijn relatief

veel wijken waar mensen met veel sociaal en financieel kapitaal wonen. Daarnaast zijn er wijken met mensen die over weinig kapitaal beschikken en waarin bewoners cultureel zodanig van elkaar verschillen dat er op zijn best sprake is van vervreemding, regelmatig ook van discriminatie, veel criminaliteit en een grote mate van onveiligheid.

Kortom: in Nederland is er volgens deze Atlas sprake van een cumulatie van problematiek bij specifieke individuen

en groepen en op specifieke plekken'. Dat vertaalt zich door politieke afzijdigheid, dan wel een stem voor partijen die de genoemde problematiek benoemen en er, inderdaad soms radicale, oplossingen voor bedenken.

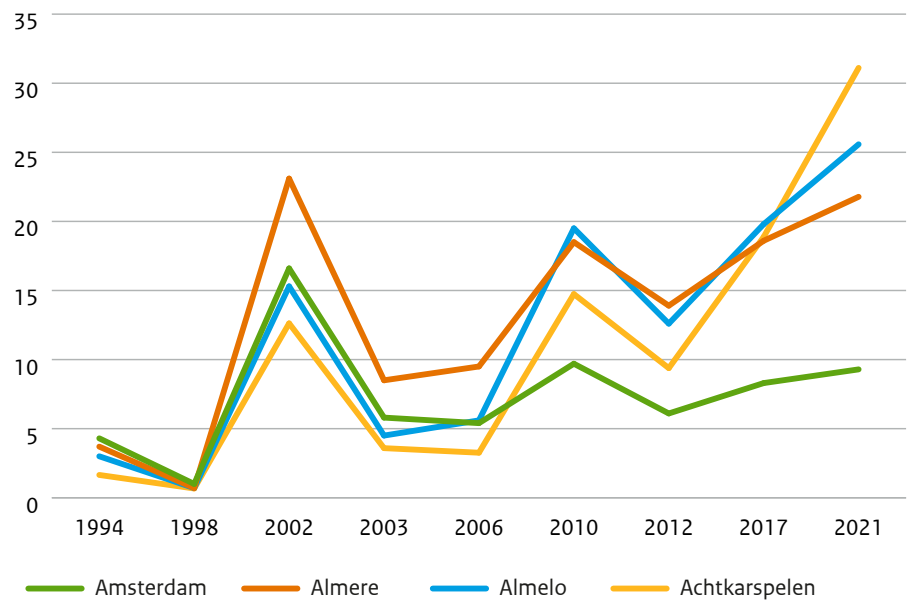
TIRANNIE VAN VERDIENSTE

Voor de gedachte dat we dankzij een sterke verzorgingsstaat in Nederland te maken hebben met een samenleving van 'gelijken', is inmiddels weinig aanleiding meer. Er zijn weliswaar grote groepen die daarvan geprofiteerd hebben. Maar voor anderen is de kloof alleen maar dieper geworden.

De verzorgingsstaat zoals die in de jaren 1960-1970 haar beslag kreeg, bleek financieel onhoudbaar. Daarop volgde een periode van bezuinigingen en hervorming. Volgens het principe van de wederkerigheid werden uitkeringen steeds vaker gekoppeld aan het leveren van een tegenprestatie, zoals vrijwilligerswerk. De verzorgingsstaat werd daarmee organisatorisch in de jaren 1980-1990 onderdeel van wat de Amerikaanse filosoof Michael Sandel 'de tirannie van de verdienste' noemt. De uitkomst daarvan is dat mensen die in een tijd van toenemende globalisering zowel economisch, sociaal als cultureel de boot gemist hebben, steeds verder achterop raken, omdat zij niet over middelen beschikken om de vereiste tegenprestatie te leveren. Bovendien zijn zij daardoor ook niet in staat te ontsnappen aan de negatieve spiraal waarin sommige wijken in Nederland zich al langere tijd bevinden. Dat was het moment waarop mensen die lange tijd traditioneel-links hadden gestemd afhaakten.

FUNDAMENTELE CULTUURKRITIEK

Het was dan ook tekenend dat de opkomst van Pim Fortuyn in Rotterdam in 2002 gepaard ging met zowel de ineenstorting van de PvdA als een electorale opleving van hen die in de decennia daarvoor politiek waren afgehaakt. Tegelijk werd duidelijk dat hier niet alleen sprake was van mensen die zich om sociaaleco-

Aandeel stemmen voor rechts-populistische partijen in vier gemeenten door de tijd, volgens de 'Atlas'.

nomische redenen door de boodschap van Fortuyn aangesproken voelden. Wat een deel van zijn kiezers evenzeer aansprak was zijn cultuurkritiek. Daarin werd gewezen op de desastreuze invloed van globalisering op de Nederlandse samenleving. De joods-christelijke cultuur raakte in toenemende mate in diskrediet ten gunste van de ideologie van het multiculturalisme en het daarmee verbonden culturele relativisme. Door toenemende bureaucratisering en fusiedrang verloor men de menselijke maat uit het oog. Zo hadden veel politici steeds minder oog voor het belang van lokale gemeenschappen, onze nationale identiteit en het daarmee verbonden gevoel van onderlinge solidariteit.

Kortom: de opkomst van alternatieve partijen heeft ons de ogen geopend voor het feit dat politieke participatie niet alleen maar een kwestie is van sociaaleconomische factoren, maar dat die evenzeer te maken heeft met de behoefte aan 'grote verhalen' waarin er weer oog is voor de plaats van mensen in een bezielend verband dat aan hun leven zin en betekenis verleent.

POLITIEKE UITDAGING

Het rechtspopulisme kan in zekere zin gezien worden, zo concludeert

de eerdergenoemde Atlas, als een 'monsterverbond' tussen een assertief opererende culturele contrarevolutie en mensen die eerder waren afgehaakt. Hoewel de aanhang van de bijbehorende partijen groeit, wordt vooralsnog met haar wensen in de beleidsvorming niet of nauwelijks rekening gehouden.

De politiek staat op dit moment dan ook voor een grote uitdaging: hoe de mensen die op gevestigde partijen als VVD, D66, CDA, PvdA en GroenLinks zijn afgeknapt toch bij de politieke besluitvorming te betrekken op een manier die ook recht doet aan hun belangen? Want die zijn ook onderdeel van het algemeen belang dat politici geroepen zijn te behartigen. Doen alsof hun belangen vanzelfsprekend geofferd mogen worden voor politieke doelen van een meerderheid is een recept voor steeds verdergaande polarisatie in de samenleving. Dat kan niet de bedoeling zijn – zeker niet in een visie die haar inspiratie ontleend aan de staatkundig-gereformeerde traditie. ◀

MEER LEZEN?

Zie [SGP.nl](https://www.sgp.nl) voor een uitgebreidere versie van dit artikel, met literatuurverwijzingen.

SGP-Ondernemersplatform

Op 20 september organiseerde het SGP-Ondernemersplatform een gecombineerde bijeenkomst met de reformatorische zakenvereniging VRCL. De massaal bezochte bijeenkomst werd gehouden in het Kurhaus in Scheveningen, het was een buitengewoon interessante en leerzame middag en avond.

De sprekers op deze avond waren 'ons' Tweede Kamerlid Ir. Chris Stoffer en bekend spreker en publicist Drs. Arend Jan Boekestijn. Chris Stoffer gaf een toelichting op de net gepresenteerde miljoenennota, de kansen en bedreigingen voor het bedrijfsleven in zicht van de kabinetsplannen en de ceremonie rondom Prinsjesdag. Arend Jan Boekestijn gaf in een zeer uitgebreide interactieve lezing zijn visie op Prinsjesdag

in internationaal perspectief, waarin de gevolgen van de Oekraïneoorlog mondiaal werden voorgesteld. Vooral veel ondernemers worden getroffen door deze oorlog en de gevolgen daarvan. Denk aan alle kosten van energie, transport, grondstoffen, de enorme inflatie etc. Wat is de rol van Europa, China en Amerika hierin en wat merken we daar op micro-niveau van? Vanuit de zaal werden veel vragen gesteld aan de beide sprekers, waardoor een levendige discussie op gang kwam. Er was tijdens en na de bijeenkomst ruim de tijd om met elkaar na te praten en te netwerken. Ook mochten we weer nieuwe leden inschrijven voor het SGP-Ondernemersplatform. ◀

DOOR BERNHARD KOSTER

VOORZITTER SGP-ONDERNEMERSPLATFORM

NOG GEEN LID?

Meld u als ondernemer ook aan op sgp.nl/doemee en praat en denk ook mee met de Kamerleden. Contact: ondernemers@sgp.nl.

We hebben elkaar hard nodig!

10e Internationale conferentie

DOOR ELISE ABBEY-VAN DOORN

COÖRDINATOR SGP-I

Het is al jaren een goed gebruik van SGP-Internationaal (SGP-I) om vertegenwoordigers van onze partnerorganisaties eens per jaar uit te nodigen in Nederland.

Op 14 oktober organiseerden we de tiende internationale conferentie, die dit jaar plaatsvond in Katwijk. We verwelkomden buitenlandse gasten uit onder

andere Belarus, Moldavië, Servië, Irak, Jordanië, Egypte en Albanië. Het thema van deze conferentie was *'War in Europe: Russia's invasion in Ukraine and its implications for Europe and the rest of the world'*. De conferentie werd geopend door SGP-I-voorzitter Henk Massink. Daarna kregen de aanwezige partners van SGP-I de gelegenheid voor een korte bijdrage over de impact van de oorlog op hun land.

sprak Professor Frans Osinga, bijzonder hoogleraar War Studies aan de Universiteit Leiden, over de oorlog vanuit militair oogpunt. Dr. Gijs Kessler, senior onderzoeker bij het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis in Amsterdam hield een lezing over 'How Post-Soviet Russia wanted to become a normal country, but failed to do so. Prospects for the future'.

De eerste spreker van de conferentie was Andrey Vasylenko, directeur van Zeelandia in Oekraïne. Hij ging in op de verschillende aspecten van de oorlog: politiek, economie, worstelingen en uitdagingen voor christenen en kerken en familiëdilemma's. Hierna

Tijdens het avondprogramma sprak Europarlementariër Bert-Jan Ruissen over *'Europe's response to the Russian aggression'*.

We kijken terug op een geslaagde conferentie! ◀

SGP
INTERNATIONAAL

EEN POLITIEKE JUNKIE? DAT ZULLEN WIJ NOOIT WORDEN!

Misschien vind jij de politiek best een beetje saai en heeft het niet jouw interesse. Maar of je het nu leuk vindt of niet, we hebben er uiteindelijk allemaal mee te maken. In de Tweede Kamer worden beslissingen genomen en dan hoop je dat die keuzes niet in strijd zijn met de Bijbel. Het leuke aan SGP-Jongeren is dat er veel verschillende soorten jongeren lid zijn. Van jongeren die het liefst in de Tweede Kamer willen werken tot jongeren die deze ambitie absoluut niet hebben. Maar ook jongeren die veel termen niet kennen en ook nooit naar een debat luisteren. Net als wij!

DOOR CHRISTINE HORTA (LINKS) EN LEONIE LAGENDIJK (RECHTS)

COMMISSIE LEDENWERVING

CHRISTINE:

Toen in 2021 de verkiezingen waren, hoopte ik dat de SGP een vierde zetel zou krijgen. Helaas gebeurde dit niet en ik bedacht mij of ik misschien een steentje kon bijdragen. Al gauw kwam ik uit bij SGP-Jongeren. Ik wist niet zeker of het me leuk leek om me aan te sluiten bij SGPJ, omdat ik me verder niet bezig hou met politiek. Na het opvragen van wat informatie werd ik enthousiast en actief vrijwilliger voor de commissie Ledenwerving. Ik hou van plannen en organiseren en daar is binnen deze commissie veel ruimte voor. Het ledenwerven zelf vind ik soms een uitdaging als ik aan de praat raak met iemand die wél veel van politiek weet. Daarom laat ik dat ook graag aan anderen over en regel ik liever alle zaken om een evenement heen.

LEONIE:

Ik heb heel lang gedacht dat politiek een eigenaardige interesse was van jongeren die politicologie of rechten studeren en dat zij niets beters te doen hadden dan zich bezighouden met wat

er in Den Haag gebeurt. Ik ontdekte dat dit absoluut niet het geval is. SGP-Jongeren bestaat uit zoveel verschillende mensen. En niet iedereen die lid is van de SGP-Jongeren is ook daadwerkelijk geïnteresseerd in politiek. Zelf ben ik lid geworden omdat andere jongeren in mijn omgeving lid zijn. Aan het begin van de coronaperiode ben ik actief vrijwilliger geworden, omdat ik merkte dat mijn sociale contacten terugliepen tijdens de lockdown. Ik wilde mijn blik verbreden en nieuwe jongeren leren kennen. In eerste instantie gebeurde dat bij een lokale commissie en later bij de landelijke commissie Ledenwerving.

SGP-jongeren heeft zeker onze horizon verbreed. We komen op veel plekken, ontmoeten veel nieuwe mensen en doen leuke dingen. We hebben hier geleerd om onze eigen standpunten te vormen; wat vind ik belangrijk in het leven en waar wil ik voor opkomen? Op deze manier dragen wij ons steentje bij en hopen wij dat SGP-jongeren en uiteindelijk de SGP zal groeien.

SINDS 1935
HUISMAN
 keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1, Ablasterdam
 078 69 32 541

WWW.HUISMANKEUKENS.NL

ONTDEK ONZE
 EIGENTIJDSE
 STA-OP-STOEL
 EEN STIJLVOLLE
 ONDERSTEUNING

STIJLVOL
WONEN

Van harte welkom
 in onze showroom!

*Compleet
 verbouwd
 bouwverklaring*

1972 **50** JAAR 2022

WOLFSWINKEL

VALKSEWEG 57 / BARNEVELD
 TELEFOON (0342) 413 279

WWW.VANWOLFSWINKELWONEN.NL
INFO@VANWOLFSWINKELWONEN.NL

Investeren en recreëren in de Dordogne

Village des Cigales

Nieuwe woningen op een kleinschalig, liefelijk vakantiepark te midden van de Cahors Wijngaarden.

Domaine de Lanzac

Een fraai en vriendelijk park in het mooie departement Lot.

Dubbel genieten

Waarom uw geld op de bank laten staan als u er ook plezier van kunt hebben. U heeft een woning op eigen grond vanaf € 159.000,- k.k. Garantierendement vanaf 5%.

Vraag informatie op en scan de QR code.

VANWILTIGEN

VERMOGENSRAAD BV
www.vermogensraad.nl/frankrijk

De SGP wint aan invloed

In de jaren tien van de eenentwintigste eeuw doet zich een onverwachte wending voor. Terwijl de samenleving seculariseert en het aantal confessionele Kamerzetels gestaag daalt, groeit juist de invloed van de CU en de SGP. De CU draagt op landelijk niveau opnieuw regeringsverantwoordelijkheid. Bovendien hebben diverse kabinetten de steun van de SGP nodig om wankelende meerderheden in Tweede of Eerste Kamer te realiseren. Ondanks secularisatie en ontkerkelijking blijken de kleine christelijke partijen een machtsfactor te zijn.

DOOR EWART BOSMA

Het Kabinet Balkenende IV (2007-2010, CDA/PvdA/CU) maakte in 2010 plaats voor het eerste Kabinet Rutte (2010-2012, VVD/CDA/gedoogsteun PVV). Rutte I was een kabinet dat inclusief de gedoogsteun van de PVV op slechts 76 zetels kon rekenen in de Tweede Kamer. In de Eerste Kamer was de SGP nodig om een meerderheid te creëren. In *De Banier* was in het verleden wel eens kritisch gereflecteerd op de regeringsdeelname van de CU aan het kabinet Balkenende IV. Er werden vraagtekens geplaatst bij de morele en ethische houdbaarheid van bepaalde beslissingen van de regering. Opeens zag de SGP zich geconfronteerd met soortgelijke dilemma's.

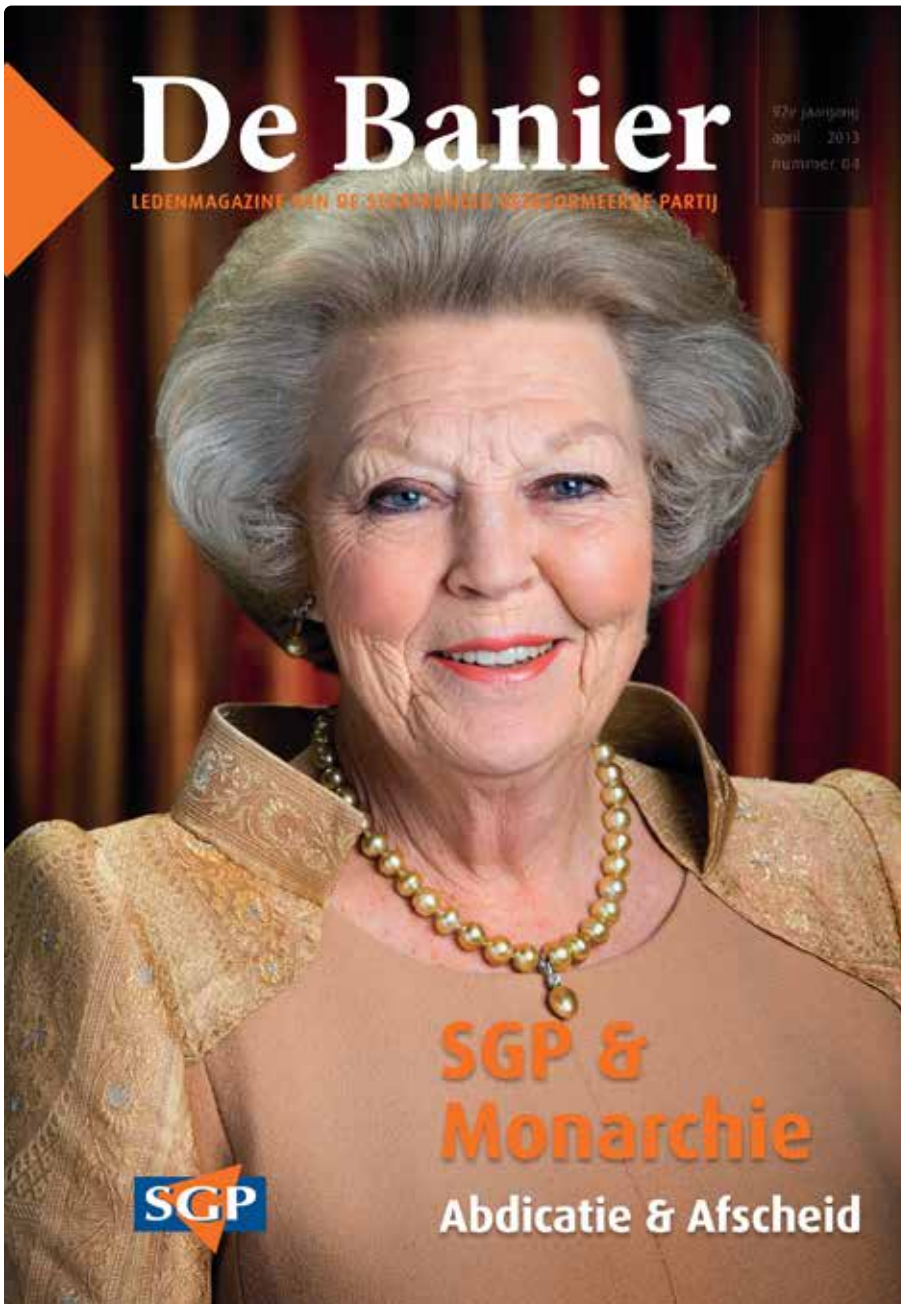
het 'Parlementair logboek' in *De Banier* vulde. Inhoudelijk en qua benadering was het toch vooral de continuïteit die overheerste. De verpakking wat betreft kleding en taal was dan wel iets kleurrijker en eigentijds geworden, de boodschap bleef dezelfde. Menno de Bruyne schreef over het vertrek van Van der Vlies in zijn rubriek 'Haagse propjes': 'er gaat iets veranderen, maar we blijven onszelf.'

WE BLIJVEN ONSZELF

Des te spannender was het welke koers de partij zou gaan varen, omdat Bas van der Vlies in 2010 vertrok uit de Tweede Kamer en Kees van der Staaij het stokje als partijleider overnam. Dit betekende onder andere dat Kees van der Staaij voortaan

Die continuïteit bleek ook uit de grote rol die de SGP altijd toedichtte aan het staatshoofd bij kabinetsformaties. In *De Banier* en de Kamerbijdragen klonk in 2012 door dat de SGP het onwenselijk vond dat de koningin geen rol meer zou spelen in de formatie. Dat de Tweede Kamer voortaan zelf het initiatief zou nemen kon niet anders dan leiden tot wanordelijkheid was de algehele teneur. Juist het staatshoofd dat boven de partijen staat, zou rust, stabiliteit en waarborging van het algemeen belang kunnen verschaffen. De gehechtheid aan het Oranjestels bleek bij de troonswisseling in 2013. In *De Banier* werd uitgebreid stilgestaan bij het aftreden van

koningin Beatrix en het aantreden van koning Willem-Alexander.

ZWARTE BLADZIJDE

Intern waren vooral de late jaren tien van de eenentwintigste eeuw relatief rustig. Binnen de partij waren er geen grote strijdpunten, wel ontstond er weer enige commotie rond het vrouwenstandpunt van de partij. Het decennium begon wat dat betreft met een grote domper: op 9 april 2010 oordeelde de Hoge Raad dat de staat in strijd handelde met het VN-Vrouwenverdrag door de SGP subsidies toe te kennen. Deze gerechtelijke uitspraak noodzaakte het hoofdbestuur om met een voorstel te komen om het lidmaat-

schap open te stellen voor vrouwen. In *De Banier* werd uitgebreid gereflecteerd op de gewraakte uitspraak van de Hoge Raad. De partijinterne discussie over het openstellen van het partijlidmaatschap voor de vrouw kreeg wel enige aandacht, maar voerde zeker niet de boventoon.

2010. De uitspraak van de Hoge Raad verplicht de SGP tot het aanpassen van haar statuten. Op zulke maatregelen past maar een antwoord, dacht Menno: dit is een zwarte bladzijde voor de SGP.

GEDOOGSTEUN

Opvallend in dit decennium is dat de verhouding met de zusterpartij, de ChristenUnie, steeds meer onder druk leek te komen. Er ontstond al enige verwijdering vanwege deelname van de CU aan het kabinet-Balkenende IV. Daarna was er wrijving omdat de SGP informele gedoogsteun gaf aan Rutte I. De CU koos geregeld voor het linkse oppositionele blok, terwijl de SGP een meer gouvernementele opstelling koos en daarbij meer rechtsaf sloeg. Daar kwam nog bij dat het binnen de gezamenlijke Eurofractie ook niet altijd even soepel liep. Ten einde de verwijdering tussen beide partijen niet te stimuleren, kwam het zelfs zo ver dat het hoofdbestuur de 'propjesschrijver' opdroeg niet onnodig de zusterpartij op de hak te nemen. 'Schuldbewust' schreef Menno de Bruyne toen een pagina vol strafregels: 'Ik mag de CU niet links noemen'.

2011. Helaas geen Haagse propjes.
Menno heeft alleen tijd voor strafregels.

MONDIALE ONRUST

Mondiaal waren de jaren tien van de twintigste eeuw allerminst rustig te noemen. In de diverse Arabische landen braken onlusten uit die toen nog de naam 'Arabische lente' kregen, maar al snel geen lente bleken te zijn. De gevolgen van de bankencrisis resulteerden in steeds grotere problemen in diverse landen van de eurozone. De relatie met Rusland wordt steeds meer gespannen na de annexatie van de Krim en het neerhalen van vlucht MH17. De veranderde internationale constellatie eist ook in *De Banier* de nodige aandacht op.

POLITIEKE VERSCHUIVINGEN

Qua binnenlandse politiek zijn deze jaren erg fluide. Er zijn eigenlijk maar twee constanten: de VVD is de grootste en de CU haalt vijf zetels. Bij de Kamerverkiezingen van 2010 bleef de SGP nog steken op twee zetels. Vanaf 2012 waren dat er steevast drie. Voor het overige vallen de extreme fluctuaties qua stemmenaantal bij de diverse partijen op. Echt grote middenpartijen lijken niet meer te bestaan en de invloed van de flanken en ook de populistten begint te groeien. Belangrijk onderwerp in *De Banier* is de vraag hoe het toch kan dat het electoraat zo beweeglijk en onrustig is. Het binnenlands beleid wordt vooral gedomineerd door de decentralisaties op het gebied van de zorg, het ontstaan van de natio-

nale politie en de eerste indicaties dat er een stikstofcrisis dreigt te ontstaan.

2020 EN VERDER

De stikstofcrisis heet op dat moment nog de grootste crisis waar premier Rutte zich in zijn loopbaan mee geconfronteerd zag. Dat zou aan het begin van het volgende decennium veranderen. De wereld en ook Nederland kregen te maken met de coronapandemie die tot grote maatschappelijke en sociaal-economische

veranderingen zou leiden. De kolommen van *De Banier* werden vooral gevuld met beschouwingen over het de al dan niet staatsrechtelijke houdbaarheid van het coronabeleid. De uitvoerende macht kreeg in de ogen van mening staatkundig gereformeerde te veel te zeggen ten koste van de wetgevende macht. Bovendien was de algemene opinie dat de overheid veel te diep ingreep in de vrijheden van de burgers en het maatschappelijk middenveld en dan met name van de kerken. ◀

SLOT

De achterliggende anderhalf jaar hebben tien artikelen de tien decennia van De Baniergeschiedenis beschreven.

Een 100-jarige parlementaire geschiedenis vanuit het Banierperspectief is met dit laatste artikel weer de tijd van het heden binnengetroten. Het is tijd om de serie af te sluiten.

Baniergeschiedenis was daarmee vooral SGP-geschiedenis, maar SGP-geschiedenis staat ook weer midden in de ontwikkelingen van politiek en maatschappij.

Allerhande belangrijke gebeurtenissen passeerden de revue. Door *De Banier* lazen we eigenlijk mee in het grote parlementaire logboek dat geschreven werd door onze Kamerleden, fractiemedewerkers en redactieleden van het partijbureau, uit de partij en het hoofdbestuur.

Nu is er meer kleur te bekennen op gedrukte bladzijden dan toen, maar in elk decennium hebben we geprobeerd om kleur te bekennen.

In sommige gevallen was het een journaalverslag vanuit de politieke arena, dan weer het meelopen in de wandelgangen van het Binnenhof. Soms was het meetorsen van zware stukken uit de hoofdbestuurvergadering, dan weer het prettige verkneukelen naar aanleiding van relativerende Haagse propjes.

Een partijblad moet meegaan met zijn tijd. Daarom is *De Banier* alweer bijna een decennium een maandblad. De respondenten uit de recentste enquête blijken dat wel te waarderen.

Reflecterend op onze geschiedenis, denken we ondanks dergelijke veranderingen toch onszelf te zijn gebleven.

Sjon van der Ree Doolaard

**Boek nu snel je VCA cursus
voor de laagste prijs van Nederland!**

8.7/10 ★★★★★ 1652 klantbeoordelingen

Ga naar www.in1keerVCA.nl
of bel **085-066 74 01**

HOUTEN WONINGEN

- ✓ Unieke ontwerpen op maat
- ✓ Veluwe houtbouw
- ✓ Duurzame installaties, zoals zonnepanelen

Wesselshoek bouwt hoogwaardig afgewerkte houten bijgebouwen. Een tuinkantoor, recreatie- of mantelzorgwoning in uw tuin? Plan een afspraak in onze showroom!

WESSELSHOEK
— exclusieve houtbouw —

Puurveenseweg 1a, Kootwijkerbroek T 0342 44 1729

WWW.WESSELSHOEK.NL

Op zoek naar een **architect?**

Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl

Misplaatst alarmisme

DOOR MENNO DE BRUYNE

De gepromoveerde molecuair bioloog Ronald Plasterk werd bekend als pittige columnist van het blad *Intermediair*, en later de *Volkscrant*. Hij stopte met zijn columns toen hij de politiek in ging als minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en daarna van Binnenlandse Zaken. Voor de PvdA.

Inmiddels is Plasterk, met wie de SGP best wel eens een politiek robbertje vocht in de Kamer, columnist bij *De Telegraaf*. Hij poneert stellingen waarvan

ik zomaar vermoed dat ze er bij de PvdA niet zo gecharmeerd van zijn. Bijvoorbeeld zijn stuk dat eind september werd geplaatst over de beruchte stikstofdiscussie. De kop boven de bijdrage geeft al ongeveer aan waar hij staat: "Duurzaamheid is de nieuwe heiligheid."

Plasterk begint zijn column met de vaststelling dat de aarde opwarmt en alles erop wijst dat er "in ieder geval gedeeltelijk" een oorzakelijk verband is met meer uitstoot van CO₂, waardoor het broeikas-effect optreedt. Maar er is meer.

De Telegraaf

ZONNEVLEKKEN

"We weten dat de temperatuur van de aarde grote bewegingen omhoog en omlaag heeft gemaakt. Er zijn ijstijden geweest, Europa is tropisch geweest, en dat kwam niet door benzineauto's. Andere effecten, zoals de koers van de aarde om de zon, zonnevlekken, de stand van de as van de aarde, moeten dat hebben veroorzaakt. De meeste van die reusachtige klimaatveranderingen voltrokken zich waarschijnlijk over een veel langere periode dan we nu waarnemen, maar je kunt onmogelijk zeker weten dat die andere verklaringen nu geen enkele rol spelen. (...)

Dat plaatst politici voor een dilemma: hoe om te gaan met de plausibele hypothese dat CO₂ de wereld doet opwarmen? Bovendien: hoe snel zal die opwarming gaan, hoe erg is die, en wat zijn precies de gevolgen? De zeespiegelstijging blijkt veel kleiner dan doemscenario's elke keer voorstellen. Het voorspellen van complexe systemen is een onmogelijke opgave omdat er allerlei positieve en negatieve terugkoppelingen bestaan...

Het beste bij alle onzekerheid is om toch op de vingers te tellen:

1. het is plausibel dat CO₂-uitstoot in ieder geval een deel van het probleem is,
2. steenkool en olie raken een keer op, en
3. steenkool en olie verontreinigen ook op andere manieren. (...)

Het probleem is dat mensen hogere doelen nodig hebben in hun leven, en dat – zeker nu voor velen de godsdienst als zingevoer is weggevallen – duurzaamheid het nieuwe levensdoel is geworden. Onze minister van Financiën Kaag, van wie je zou verwachten dat ze bij 17% inflatie en gierende energierekeningen slapeloze nachten heeft over de financiën, maakt zich blijkens haar tweets voornamelijk druk of de financiële instellingen wel duurzaam genoeg zijn. Duurzaamheid is de nieuwe heiligheid.

ONMEETBAAR KLEIN

De Nederlandse CO₂-uitstoot is 0,5% van die van de wereld. Dat maakt de Nederlandse bijdrage aan de tempera-

tuurstijging onmeetbaar klein: minder dan een honderdste graad. Dat mag geen reden zijn om niet ons aandeel te leveren. Terecht dat Nederland gelijke tred houdt met anderen, maar voorop willen lopen slaat nergens op als je aandeel onmeetbaar klein is. Alarmisme dat in 2030 de wereld vergaat is ook misplaatst.

Klimaat tot enige, absolute en niet afweegbare doelstelling verheffen is onzinnig. De koopkracht van mensen, veiligheid op straat, woningnood, goed onderwijs, goede medische zorg, defensie: het is allemaal belangrijk. Nu het water de Nederlanders financieel tot de lippen staat, is het verstandig om het geld eerst aan de acuutste problemen te besteden. En het geld dát je aan klimaat besteedt, moet je gebruiken voor structurele oplossingen zoals kernenergie, en niet om weilanden waar grutto's nestelen vol te leggen met zonnepanelen, de horizon vol te zetten met rammelende windparken en de Noordzee te bebouwen." ◀

Uw hypotheek goed, snel en voordelig geregeld?

- Hypotheek voor starter, doorstromer of oversluiser
- Woningverhuur hypotheek
- Hypotheek voor ondernemer vanaf 1 jaar zelfstandig
- Hypotheek zonder verzekering
- Overwaarde hypotheek voor 60+

- ✓ Onafhankelijk advies
- ✓ Verantwoord en voordelig
- ✓ Deskundig en oplossingsgericht

Voor passend financieel advies! Bel 0342 421653

Van Ommeren Financieel Adviesbureau

DE Banier

POLITIEK & MEDIA

“Voorlichters fungeren als meedenktank en doorgeefluik.”

Interview RD-journalist Gerard Vroegindeweyj “blijf trouw aan het Woord”

Ik lees het **RD** om in deze jachtige tijd een heldere kijk op het nieuws te krijgen.

Matthijs | Projectmanager luchtwaardigheid

De een leest graag persoonlijke verhalen, de ander zoekt verdieping bij het nieuws. Maar allemaal hebben we behoefte aan goede, evenwichtige en eerlijke informatie. Aan zicht op het Bijbelse perspectief in ons bestaan.

Het RD wil helpen verder te kijken dan jezelf.

RD, de krant voor het hele verhaal.

Scan mij

*Het RD is er ook voor jou.
Ga naar rd.nl/banier
Ontdek het RD 4 weken lang vanaf 4 euro.*

rd
reformatorisch
dagblad

INHOUD

Interview politiek

6

Meditatie	5
Interview politiek	6
Binnenhof	9
Eerste Kamer	11
Politiek dichtbij	12
Politiek dichtbij	13
Voorzitter	15
Varia	16
Interview media	18
Verdieping expert	22
Europa	25
Jongeren	27
Terugblik op 2022	28
Van een ander	31

Waarheidsgetrouwe berichtgeving

Goede berichtgeving is belangrijk. De Bijbel is ook wat dit betreft voor ons tot onderwijs en richtsnoer. Als aankondiging van Christus' geboorte zijn veel voorbeelden gebruikt. Al eeuwen voor Zijn komst ontvingen ware gelovigen krachtige indrukken van Zijn ambtsuitoefening. Een mens kan maar overtuigd zijn van de noodzaak en de genade van de Messias.

Regeringen kunnen niet zonder goede berichtgeving. Daarbij is goede beeldvorming belangrijk. Dat geldt ook voor wie Bijbels-gereformeerde politiek wil bedrijven. Dan brengen we onze principiële uitgangspunten en praktische bijdragen goed voor het voetlicht. Sinds de integratie van de digitale media zijn we ons hiervan meer bewust geworden. Dat komt niet alleen doordat mediagebruik laagdrempeliger is geworden. We voelen ook allemaal zelf dat het meer moeite kost om bij onze medeburgers een positieve ontvangst voor ons SGP-verhaal te vinden.

Nu is goede berichtgeving niet een doel dat alle middelen heiligt. Door de modernisering van mediatechniek zijn de vragen van goed gebruik ook complexer geworden. Het is nodig dat we ons bewust blijven van de schaduwkanten van media en mediagebruik. Er zijn momenten waarop we afstand moeten houden en 'nee' moeten zeggen. Berichtgeving moet dienstbaar zijn aan Bijbels genormeerde politiek.

ADVENT

Zo dienden de adventsprofetieën ook de bediening van Christus. De profeet Jesaja beschrijft in hoofdstuk 11:5 hoe Christus gekleed zal zijn. Hij noemt daar gerechtigheid en waarheid als Zijn gordel. Het grote belang van dit voorbeeld zit in die kenmerken. Het

recht van God zal Hij eerbiedigen en uitdragen, de schuld van al de Zijnen voldoen. Gods waarheid zal Hij bevestigen met Zijn dood en opstanding. Zo neemt Hij het oordeel van de zonde weg en is Hij naar waarheid Vrededorst. De gordel is in Jesaja's profetie een sprekend voorbeeld. Het laat zien dat deze kenmerken onafscheidelijk bij Christus horen. Daaraan mogen we Hem kennen en benodigen. Het houdt ons ook een spiegel voor. Wat is kenmerkend voor ons optreden? Komen zulke Bijbelse principes in onze programma's en akkoorden naar voren?

WENSEN

Voor ons ligt een periode van rust. Daarin mogen we stilstaan bij het wonder van Christus' geboorte. "Hij zal bekleed zijn (...) met gerechtigheid en met trouw, of met de waarheid en bestendigheid Zijner beloften" (kanttekening bij Jesaja 11:5). De Heere verlene ons genadig iets ervan te mogen beleven dat dit ook werkelijk zo is. We wensen u van harte gezegende kerstdagen en een goede jaarwisseling toe. ◀

DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

DE ARCHITECT DIE LUISTERT.

We ontwerpen plannen, oplossingen en nieuwe perspectieven voor uw opgave. Om deze te laten voldoen aan de wensen van u, als opdrachtgever, moeten uw wensen onze gedachten worden. Dat doen we door te luisteren. Luisteren naar uw wens, luisteren naar uw bedrijfsproces, luisteren naar u als opdrachtgever.

STAPHORST

HULSARCHITECTEN.NL

ALL ABOUT POTATOES

Voorgebakken

Vers verpakt

Voorgekookt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Groei verder in een fijn team

Wij zoeken:

- **SERVICEMONTEUR GEVELTECHNIEK**
met beheer over eigen planning
- **CALCULATOR/ADVISEUR**
aluminium kozijnen
- **PLANNER/WERKVOORBEREIDER**
- **WERKVOORBEREIDER/INMETER**
kunststof kozijnen
- **PRODUCTIEMEDEWERKER**
aluminium kozijnen
- **WERKPLAATSMEDWERKER/
MAGAZIJNBEHEER**
- **KOZIJNENMONTEUR/
TIMMERMAN**

Ook ZZP'ers
zijn welkom!

MEER INFO
EN SOLLICITEREN?
SCAN DE QR CODE

Dit krijg je bij ons:

- + 25 vakantiedagen en 13 adv-dagen
- + Reiskostenvergoeding
- + Uitzicht op vast contract
- + Training en cursussen om jezelf te ontwikkelen
- + Leuke collega's
- + Vrijdagmiddagborrel

► “... Is het ook, dat God gezegd heeft ...?”

(Gen. 3:2)

Al is de leugen nog zo snel...

Wij leven in een informatiesamenleving. Of moet je zeggen: in een désinformatiesamenleving? Talloos zijn de voorbeelden van nepnieuws en het selectief aanbieden of (deels) achterhouden van informatie. Wie in de stroom aan nieuws zijn weg probeert te vinden, heeft in toenemende mate de neiging om met Pilatus te vragen: “Wat is waarheid?” (Joh. 18:38).

Naast de vraag naar wat waarheid is, is het ook nog eens zo, dat leugens de neiging hebben zich snel te verspreiden en gemakkelijker gehoor lijken te krijgen dan de waarheid. Hoe komt dat toch? Voor het antwoord op die vraag kun je terecht in Genesis 3. Een hoofdstuk waar je overigens altijd uit moet komen als je grote levensvragen wilt beantwoorden, ook in de prediking! De geschiedenis van de val toont ons niet alleen de oorsprong van onze ellende en doodstaat, maar verklaart ook waarom de duivel de vader der leugenen heet.

Ds. A. van der Zwan
Dordrecht

Gods Woord verklaart niet alleen hoe dat zo gekomen is, maar onthult ook waar dat uiteindelijk op uitloopt. Paulus schrijft over de laatste fase van de wereldgeschiedenis dat God de mensheid ‘een kracht der dwaling’ zal zenden, die zal maken ‘dat zij de leugen geloven’ (II Thess. 2:11). Vraagt u zich soms af hoe het kan dat doorgaans welkenkende mensen voor de camera of op het spreekgestoelte met een stalen gezicht klinkklare leugens verkopen, bijvoorbeeld op het gebied van het zesde of het zevende gebod? Het moet ons een signaal zijn dat de tijd gaat opschieten

Werkelijk alles wordt door hem uit de kast gehaald: het gebruik maken van de juiste zegsman (een voor de mens vertrouwd schepsel als de slang), de kracht van de suggestie (‘is het ook...?’) en het inspelen op wat een mens graag wil horen (‘gij zult als God zijn’). Ook het achterhouden van informatie vindt hier zijn oorsprong: de mens zál in zekere zin als God zijn, maar hoe erg het zal zijn om het verschil tussen goed en kwaad te weten, wordt er niet bij verteld...

Intussen wordt niet alleen God ‘geframed’, maar leidt de zondeval er ook toe dat ons menselijk ‘frame’ grondig wordt bedorven. Waarom is de leugen doorgaans zo goed ter been? Jezus verklaart het: ‘de mensen hebben de duisternis liever gehad dan het licht.’ (Joh. 3:19). De Romeinen wisten het ook al: ‘Mundus vult decipi’ – de wereld wil bedrogen worden.

op weg naar het einde. En dat Gods Woord – ook in het voorzeggend van wat komt – het Woord der wáárheid is!

Wat is nodig? Om dat Woord steeds bij de hand te hebben in het gebruik van de media. Biddend om de Geest der waarheid, Die in al de waarheid leidt (Joh. 16:13). Die Geest maakt alert op de listige omleidingen van de vader der leugenen. Die reikt een geestelijke wapenrusting aan, waarvan de gordel der waarheid niet het minst belangrijke onderdeel is (Ef. 6:14). En Die maakt dat je zelf ook selectief wordt in wat je in woord en beeld tot je neemt, terwijl je met David bidt: “Leid mij in Uw waarheid, leer ijd’rig mij Uw wet betrachten” (Ps. 25:2). Een hele worsteling voor wie ook zelf van nature een bedrieglijk hart heeft. Maar met deze troost: al is de leugen nog zo snel, de Waarheid zal haar eenmaal definitief achterhalen!

“Kunt ú een geheim bewaren?”

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

De media hadden er lucht van gekregen: er is een 'geheim' overleg geweest in het torentje. SGP-voorman Van der Vlies was op bezoek bij de minister-president. Dat is de reden waarom wij nu als toeschouwers staan bij de deur van een vergaderzaal. Aan de ene kant van de dichte deur zitten de 'mannenbroeders' van de SGP. Aan andere kant staat een NOS-journalist in de startblokken, gespitst op het moment dat de deur zal opengaan, klaar om zijn vragen af te vuren.

De deur zwaait open. Een man in Brits tweed beent de kamer uit. Voor hem is het op dit late tijdstip mooi geweest.

Wat hij niet weet, is dat het op dat moment op het punt staat nóg mooier te worden. De NOS-journalist kijkt namelijk langs hem heen naar een man in kenmerkend, stemmig driedelig zwart. De zware wenkbrauwen accentueren zijn van nature ernstige gezicht.

De NOS-journalist grijpt zijn kans en vraagt: "Mijnheer Van der Vlies, kunt u zeggen wat u met de minister-president hebt besproken? Kunt u een tipje van de sluier oplichten?" De aangesprokene kijkt de journalist indringend aan en aarzelt geen moment, maar stelt een weder-vraag: "Kunt u zwijgen?" De journalist knikt verwachtingsvol, maar misschien ook enigszins verward van 'ja'. Natuurlijk kan hij zwijgen, reken maar! Van der Vlies buigt zich samenzweerderig naar hem toe en de ernstige trekken vermengen zich met een schalkse lach. "Ik ook."

Van der Vlies zet de pas erin. De journalist blijft verbluft achter en vraagt zich vertwijfeld af hoe hem deze streek toch is geleverd.

VOORBEELD

Een paar decennia later kan Menno de Bruyne, de man in het kenmerkende Britse tweed, er nog altijd van genieten. 'Prachtig!' Zeker als je bedenkt dat er bij de SGP geen zogenoemde *spindoc-tors* aan het werk zijn om alles op een gelikte manier zo te verpakken dat de ontvanger van de boodschap met de schijn van oprechtheid toch mogelijk op het verkeerde been wordt gezet. Dit voorbeeld daarentegen werd nog jaren gebruikt als het perfecte lesmateriaal om persvoorlichters in de politiek te laten zien hoe het moet. Nota bene: een les van de partij die niet bepaald bekend stond om zijn vloeiende en benaderbare houding ten opzichte van de pers.

WEEKJOURNAAL

Dat Menno de Bruyne er nu weer over begint, komt omdat hij samen met Daniëlle de Groot en Cornel van Beek, zijn jongere collega's, de SGP-leden wil vertellen over hoe het nú gaat in de

verhouding tussen de SGP en de media. Als u weet wie Daniëlle en Cornel zijn, hebt u daar meteen een hedendaags voorbeeld van te pakken. Zij presenteren namelijk wekelijks, als afwisseling op Studio SGP, het SGP-Weekjournaal. Binnen een kwartier wordt daarin verteld wat er die week in de Tweede en Eerste Kamer door de SGP is gedaan. Ook het Europees Parlement wordt daarbij meegenomen. Vóór 2018 was dat echter een onbekend fenomeen. Ook andere partijen liepen daarin niet op ons voor, sterker nog, de SGP geeft het goede voorbeeld.

Dat de SGP op haar eigen manier met media omgaat, zal voor u en jou geen verrassing zijn. Er wordt steeds een inschatting gemaakt of het bijdraagt aan de boodschap en aan het bereiken van onze achterban, onze volgers. Om een indruk te krijgen van hoe het er achter de schermen aan toegaat, hoort u nu van Cornel, Daniëlle en Menno.

HOE VERHOUDEN POLITIEK EN MEDIA ZICH TOT ELKAAR?

Menno: "Kenmerkend voor politiek op het 'Binnenhof' is dat journalisten en politici van elkaar afhankelijk zijn. De politici zijn afhankelijk van de media als ze hun standpunten aan de man willen brengen, of een goed beeld van zichzelf willen neerzetten. De journalisten zijn op hun beurt afhankelijk van de politici om aan nieuws en nieuwtjes te komen. Je hebt elkaar nodig. Een groot verschil is echter dat journalisten politici kunnen breken, maar dat het omgekeerde niet geldt. Er is dus een grote onevenwichtigheid in die relatie."

WAAROM ZIJN ER MENSEN AANGESTELD OM MET DE PERS OM TE GAAN?

Menno: "Dat vraag ik me ook weleens af na al die ruim 38 jaren. Samengevat: je bent een verbindingsschakel."

WANNEER KOMT DE PERS BIJ JULLIE TERECHT?

Cornel: "Journalisten hebben allerhande verzoeken en vragen voor de SGP-Kamerleden. Waarom zegt de SGP A? Of waarom vinden jullie B? Wat gaat Kees van der Staaij inbrengen bij debat C? Kunnen we

Chris Stoffer interviewen voor de krant over onderwerp D? Wil Roelof Bisschop op de radio in debat over kwestie E? Voorlichters fungeren bij al deze vragen als meedenktank en doorgeefluik.”

Menno: “Op Kamervergaderdagen hebben we iedere ochtend als SGP-team overleg over wat wij naar buiten kunnen brengen, maar ook over wat ons aan vragen te wachten staat.”

Jullie benaderen de pers dus ook actief? Cornel: “Zeker. We verstuurd recent bijvoorbeeld een persbericht over de ‘kinderwagenbonus’, een steuntje in de rug voor ouders bij hun eerste kind. Ook bij ons pleidooi voor gratis relatietherapie laten we op sociale media van ons horen, bellen we de krant en sturen we persberichten naar onze mediacontacten. Zeker bij onderwerpen die voor ons belangrijk zijn, is dat te doen gebruikelijk.”

TEGENWOORDIG ZIJN SOCIALE MEDIA DUS OOK EEN VAST ONDERDEEL?

Menno: “Door Daniëlle gaan we nu mee in de gigantische versnelling van het nieuws. Nieuws is er 24/7 en je moet snel reageren. Voor de SGP geldt gelukkig dat het 24/6 is. Een rijke zegen!”

Daniëlle: “De laatste twee jaar zijn we actiever geworden op sociale media. We delen onze eigen boodschap onder onze ‘volgers’, ons eigen publiek. Het verschilt per kanaal wat je verstuurt. En dat hangt weer af van wie je wilt bereiken. Op Instagram, bijvoorbeeld, zijn vooral veel jongere mensen actief, op LinkedIn zakenmensen en op Twitter politieke ‘junkies’. Dat heeft wel invloed op de content die je plaatst. Iets wat op Instagram goed werkt, hoeft op LinkedIn niet per se goed te werken.”

WAT ZIEN JULLIE ALS VOOR- EN NADELEN VAN SOCIALE MEDIA?

Daniëlle: “Het voordeel is dat je zelf bepaalt wat je naar buiten brengt. Je bent niet afhankelijk van een medium. Ook is het zeker van waarde dat het interactief is. Je kunt met je volgers in gesprek gaan en hen bij partijstandpunten en actuele

DE BELANGRIJKSTE (CAMPAGNE)TIPS VAN DANIELLE EN CORNEL?

- Zorg dat je zichtbaar bent op thema’s die mensen bezighouden. Laat zien dat je daarvoor opkomt.
- Begin op tijd met het uitbouwen van je online netwerk en dus je bereik. Als de campagne begint, kun je mensen gemakkelijker.
- Deel filmpjes met debatbijdragen uit de raden of provinciehuizen.
- Laat ons Fundament, de christelijke boodschap, doorklinken.
- Blijf ook na de campagnetijd de volgers ‘voeden’ door dingen te blijven delen.
- Volg de afgesproken huisstijl voor herkenbaarheid en zichtbaarheid. Men denkt dan al ‘SGP’, voordat de inhoud is gelezen of bekeken.
- Gebruik gewone, begrijpelijke taal.
- Herhaal, herhaal, herhaal je belangrijkste boodschap.

zaken betrekken door bijvoorbeeld een interactieve quiz te plaatsen, een vraag via een poll uit te zetten, of op vragen of opmerkingen te reageren.”

Cornel: “Het lastige is dat er heel eenzijdig berichten van je kunnen worden verspreid door anderen. Soms moet je dan een beeld rechtzetten of vragen beantwoorden. Het mooie aan de sociale media is wel dat je heel direct je eigen verhaal kunt ventileren. Door bijvoorbeeld video’s op YouTube te plaatsen, kunnen mensen direct en ongefilterd zien hoe het er bij een debat aan toe kan gaan.”

WAT ZIJN DE GROOTSTE VERANDERINGEN IN HET MEDIAGEBRUIK?

Menno: “Daar kan ik een heel artikel, misschien wel een boek over schrijven. De belangrijkste verandering wat betreft de SGP die ik heb meegemaakt, is dat we meer zijn gaan beseffen hoe de media allemaal met elkaar samengahangen en dat de visuele media er echt toe doen, meer dan bijvoorbeeld de traditionele kranten. Hoe asociaal de ‘sociale media’ ook zijn, ze zijn wel enorm belangrijk voor politieke partijen, en dus ook voor ons, om direct en ongefilterd in contact te komen met de kiezers, niet het minst ook de eigen kiezers.”

WOORDENLIJST

- **Media:** meervoud van medium; media zijn middelen om informatie over te dragen, zoals krant, radio, tv, internet, enzovoort.
- **Sociale media:** sociale media zijn websites of toepassingen op communicatieapparaten waar mensen een netwerk van contactpersonen kunnen opbouwen en vervolgens dingen kunnen delen.
- **Content:** met het Engelse *content* bedoelen we alle uitingen die we vooral op de digitale, maar ook in de papieren communicatiemiddelen plaatsen. Het gaat dus om tekst, beeld, geluid, of video.

DOOR KEES VAN DER STAAIJ

VERSTERK HET GEZIN

Help! De jeugdzorg staat het water aan de lippen! Van alle kanten komen de noodsignalen. Jeugdbeschermers zijn overbelast. Te veel kinderen wachten op passende hulp. Zo kan het niet langer.

Het zijn terechte signalen. Begrijpelijk dat er veel aandacht is voor concrete maatregelen die de druk kunnen verlichten, zoals minder administratieve lasten voor jeugdbeschermers. Die plannen steunen we voluit. Er moet echter wel meer gebeuren dan symptoombestrijding. Bij de debatten hierover hebben we er vanuit de SGP de vinger bij gelegd dat zóveel vraag naar jeugdzorg te maken heeft met relatieproblemen van ouders.

Vooraf (v)rechtscheidingen zijn een enorme belasting voor kinderen. Zouden we dan aan de voorkant niet veel meer moeten investeren in het versterken van relaties tussen ouders, in het beter omgaan met conflicten?

ONDERZOEK

Het is nog niet zo makkelijk hier politiek echt aandacht en steun voor te krijgen. Vaak is de reflex: oppassen, dit is privédomein. Of: de SGP probeert hier de Bijbelse opvatting over trouw in het huwelijk via de achterdeur ingang te laten vinden. Daarom hebben we door

het bureau Kantar Public een onderzoek laten doen naar de mening van Nederlanders over de rol van de overheid bij het voorkomen van (v)rechtscheidingen.

Een interessante bevinding in dit onderzoek was dat de steun voor concrete maatregelen groot is. Dat is ook zo bij mensen die in het algemeen kritisch staan tegenover een rol van de overheid in het voorkomen van (v)rechtscheidingen.

Zodra gevraagd wordt naar concrete maatregelen, geeft een meerderheid aan dat deze (zeer) helpend zijn. Niet alleen relatietherapie in het basispakket van de zorgverzekering (59%), maar ook gratis mediation (75%), een hulplijn (67%), relatieonderwijs op scholen (63%) en een publiekscampagne over de nega-

tieve gevolgen van scheidingen (60%) worden beschouwd als goede maatregelen om relatieconflicten en scheidingen tegen te gaan.

AAN DE SLAG

Het is een mooie steun in de rug om hier verder mee aan de slag te gaan. Zowel landelijk, maar zeker

ook gemeentelijk! De drempel naar hulp of ondersteuning is blijkbaar hoog. Mensen denken dat hulp niet werkt of vinden het te duur. Door de drempel naar relatieondersteuning en relatiehulp te verlagen, kunnen we een hoop ellende voorkomen. Zeker ook voor de kinderen die de dupe worden van conflicten van hun ouders.

Eén punt zou ik nog willen benadrukken: aandacht voor relatieonderwijs op scholen. We horen en zien in de media en de politiek heel veel aandacht voor het onderwerp seksualiteit in het onderwijs. Het is hoog tijd nu eens meer de schijnwerpers te zetten op het grote belang van goede relaties en het omgaan met conflicten. Hier is nog een wereld te winnen. ◀

Timotheos

Eindejaars
gift

Lignes wil zuster worden.
Helpt u mee haar droom waar te maken?
Met uw steun kunnen wij kinderen als Lignes voorzien
van onderwijs, eten én hen in aanraking brengen
met het evangelie.

Scan de QR-code om te
betalen voor Eindejaarsgift.
www.timotheos.nl

- Psychosociale & psychologische hulpverlening
- Huwelijk & relaties
- Seksuologische hulpverlening
- Toerusting & preventie
- Gastopvang
- Schoolmaatschappelijk werk
- Hulp bij gameverslaving
- Mediation & coaching

Het bieden van professionele, psychosociale hulp bij al
jouw levens- en gezinsvragen, dat is onze missie. En altijd
vanuit een heldere, christelijke identiteit.

De Vluchtheuvel biedt meer!

W stichtingdevluchtheuvel.nl • T 0113 - 213 098

De Vluchtheuvel

Christelijke psychosociale hulpverlening

Techno West Services

Heftrucks • Verreikers • Terminaltrekkers • Hoogwerkers

**VERKOOP
VERHUUR
ONDERHOUD**

Weihoek 6 | 4416 PX Kruiningen
0113 312 186 | verkoop@technowestservices.nl

www.technowestservices.nl

VERKIEZINGEN VAN DE EERSTE KAMER

Zo'n twee maanden na de Provinciale Statenverkiezingen worden de leden van de Eerste Kamer gekozen. Niet rechtstreeks, maar indirect: door de leden van de Provinciale Staten. Hoe gaat dat precies in z'n werk?

DOOR JAN SCHIPPERS

DIRECTEUR WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT VOOR DE SGP

Peter Schalk, 100% gekozen

Diederik van Dijk, 66% verkozen

Elk Statenlid mag één stem uitbrengen. Maar omdat niet elk Statenlid evenveel inwoners vertegenwoordigt, worden per provincie de stemgewichten met een formule uitgerekend en door de Kiesraad vastgesteld. Als voorbeeld laat ik hieronder de verkiezingen van 2015 en 2019 zien. Voor de eenvoud beperk ik mij tot de Statenleden van de SGP.

Bij de **Eerste Kamerverkiezingen in 2015** verkreeg de SGP in totaal 18 Statenleden. Per zetel in de senaat zijn 2.254 stemwaarden nodig, 4.508 voor twee zetels. U ziet in onderstaande tabel dat de SGP dankzij de goede uitslag bij de Statenverkiezingen in 2015 op eigen kracht twee zetels in de Eerste Kamer behaalde.

PROVINCIE	AANTAL INWONERS	STEM-WAARDE (2015)	SGP STATEN-LEDEN	STEM-WAARDEN
Overijssel	1.140.659	243	2	486
Flevoland	401.503	98	2	196
Gelderland	2.026.393	368	3	1.104
Utrecht	1.263.509	258	2	516
Zuid-Holland	3.600.784	655	3	1.965
Zeeland	380.717	98	6	588
Totale			18	4.855

Bij de **Provinciale Statenverkiezingen in 2019** leverde de SGP helaas een aantal (rest)zetels in. Het aantal Statenleden liep terug van 18 naar 14. Omgerekend naar stemwaarden, scoorde de SGP ruim 1.000 punten lager. En dat tikt aan bij de verkiezingen voor de leden van de Eerste Kamer!

In het rechterdeel van de tabel ziet u dat de 14 SGP-Statenleden in 2019 samen 3.825 stemwaarden bijeen brengen. Voor één zetel in de Eerste Kamer zijn dit keer 2.308 stemwaarden nodig. Dus de SGP haalt in 2019 op eigen kracht 1,66 zetel. Dankzij een extra stem van een FvD/JA21-Statenlid uit Zuid-Holland,

PROVINCIE	AANTAL INWONERS	STEM-WAARDE (2019)	SGP STATEN-LEDEN	STEM-WAARDEN
Overijssel	1.156.373	246	2	492
Flevoland	416.431	102	1	102
Gelderland	2.071.913	377	3	1.131
Utrecht	1.342.194	274	1	274
Zuid-Holland	3.674.146	668	2	1.336
Zeeland	383.073	98	5	490
Totale			14	3.825

verkreeg de SGP-lijst 4.493 stemwaarden, net genoeg voor twee zetels in de senaat.

De tabel maakt ook duidelijk dat een Statenzetel in Zuid-Holland bij de Eerste Kamerverkiezingen veel gewicht in de schaal legt. Ongeveer evenveel als twee Gelderse, drie Utrechtse of Overijsselse, zeven Zeeuwse of Flevolandse Staten-zetels. Dit betekent overigens niet dat Statenleden uit laatstgenoemde provincies lichtgewichten zouden zijn. Bij de SGP hebben we die niet.

Wat is de moraal van dit verhaal? Die komt op hetzelfde neer als bij alle andere verkiezingen: elke stem telt! Wanneer iedere SGP'er [m/v] op woensdag 15 maart 2023 uit de stoel komt, lukt het – met Gods hulp – om de verloren zetels in Flevoland, Utrecht, Zeeland en Zuid-Holland weer terug te winnen. Een extra Statenzetel in een van de andere provincies is niet minder welkom.

Voor de Statenfracties van de SGP betekent een zetel erbij meer invloed en minder werkdruk per Statenlid. Zeker voor de eenmansfracties in Utrecht en Flevoland zal het verschil goed merkbaar zijn. Nog belangrijker is dat de Bijbels genormeerde politiek die de SGP voorstaat wordt versterkt, op het niveau van provincies, waterschappen en de senaat. Daar kunt u ook uw steentje aan bijdragen!

DOOR GERARD WIJLAND

TERUGBLIK CONGRES BSV

Halverwege oktober heeft de bestuurdersvereniging (BSV) na bijna twee jaar weer een congres georganiseerd. Een congres met overnachting is door corona sinds januari 2020 niet meer mogelijk geweest. In de tussentijd is er veel veranderd, ook in de algemene opvatting in de samenleving over bepaalde thema's.

Dat was een van de redenen om te kiezen voor het thema Genderideologie, een aangelegen thema. De genderlobby/genderideologie, waar (onze) raadsleden mee te maken hebben, blijft zich doorontwikkelen. En waar het eerst een thema van de 'grote steden' was, speelt het steeds meer ook in 'onze' gemeenten, zoals in Rijssen waar Ewart Bosma raadslid is namens de SGP.

Zo'n congres is ook een uitgelezen kans om eens met gelijkgestemde politici

van gedachten te wisselen. Veel van de SGP-vertegenwoordigers hebben een eenzame post waarbij er niet altijd tijd en ruimte is om zaken door te spreken met medestanders. Juist dan is zo'n bijeenkomst een uitgelezen kans om eens wat dilemma's te bespreken.

We hopen elkaar als leden van de BSV op 6-7 oktober 2023 weer te treffen. Het thema en verdere informatie volgt in de digitale nieuwsbrief! ◀

TERUGBLIK EWART BOSMA

Het was een waardevol congres over een moeilijk, actueel en tegelijkertijd gevoelig onderwerp: genderideologie. Als partij en als actieve politici/bestuurders zullen wij ons moeten verhouden tot dit thema. De bijdragen waren verhelderend, principieel en tegelijkertijd genuanceerd en fijngevoelig van toon.

Als eerste verhelderde Tineke van der Waal (freelancejournalist) in haar bijdrage de begrippen die met dit onderwerp samenhangen. Het is belangrijk dat als we over deze zaken spreken we de juiste woorden en begripsdefinities hanteren. Henk Jochemsen (hoogleraar Theologische Universiteit Kampen) stond stil bij de wetenschappelijke en filosofische achtergronden en consequenties van de moderne ideeën over geslacht, gender en seksualiteit. Mooi was dat

Jochemsen refereerde aan de Heere Jezus die de mens nooit reduceerde tot een van zijn eigenschappen.

PRAKTIJKVERHAAL

Interessant en confronterend was het persoonlijke verhaal van Lilian Haak (raadslid voor WijApeldoorn) over haar transitie van man naar vrouw.

MEDIATRaining

Gelukkig ontbrak een praktische mediatraining niet. Centraal stond hoe je als SGP'er het genderstandpunt van de partij verwoordt. De aanwezigen kregen de nodige tips mee om helder, eerlijk en onbevangen de eigen boodschap uit te dragen en niet mee te gaan in negatieve of suggestieve frames van journalisten.

Het is mij duidelijk geworden dat de Genderideologie zeer intolerante trekken vertoont en een bedreiging vormt voor diverse vrijheden. Anderzijds moeten we ook altijd de mensen die het betreft als medemens met liefde tegemoet treden. Belangrijk is het dat SGP'ers inhoudelijk goed op de hoogte zijn en het gesprek niet uit de weg gaan. Het congres heeft daar zeker aan bijgedragen.

DOOR FEMKE VAN AMERONGEN

Praktische handvatten voor mediabeleid

Als lokale bestuurder kunt u zomaar opeens een microfoon onder uw neus geduwd krijgen. Er is lokaal een crisis rondom bijvoorbeeld asielbeleid ontstaan en ú bent de woordvoerder sociaal domein. Hoe reageert u dan? Bent u mediaschuw of zoekt u media juist op? En hoe gaat u het beste om met al die lastige vragen van journalisten? In dit artikel bieden wij u praktische handvatten voor het omgaan met media en pers.

Om te beginnen: laat uw basishouding open en positief zijn en uw algemene uitgangspunt dat een gesprek met een journalist geen bedreiging maar een kans is. Een journalist is een mens zoals u en ik. Wanneer u zich verdiept in zijn referentiekader en uzelf een beetje kent, dan kunt u naast hem staan en begrijpt u veel van zijn stellingnames. Investeer in het contact met journalisten. Een open grondhouding is voorwaarde voor een goed perscontact. Zo krijgt u nogal eens ruimte om onterechte beeldvorming te doorbreken.

PROACTIEF MEDIABELEID

Kies voor een proactief mediabeleid, waarbij u media zelf van tijd tot tijd voorziet van nieuws, dingen aankondigt en ze uitnodigt. Geslotenheid kan wantrouwen in de hand werken en een foutieve beeldvorming bij doelgroepen in leven laten. Een actief persbeleid is van belang voor wederzijds begrip tussen de SGP en haar omgeving. Wees echter niet naïef. Kijk goed naar de ruimte die er is om uw eigen verhaal te brengen in een respectvolle context en om invloed uit te oefenen op het eindproduct.

PERSBELEID SGP

De SGP heeft een notitie persbeleid vastgesteld waarin u meer informatie kunt vinden over hoe om te gaan met media. Het document sturen we binnenkort naar SGP-politici en -bestuurders. Hieronder geef ik beknopt de belangrijkste tips van het document weer:

1. Zie media niet als bedreiging maar als kans. Laat uw basishouding open en positief zijn. Investeer in de relatie met journalisten en kies voor een proactief mediabeleid. De SGP heeft een goede boodschap voor de hele samenleving.
2. Laat perscontacten verlopen via één contactpersoon. Beoordeel media-verzoeken welwillend en kijk tegelijk nuchter wat u te winnen hebt bij deelname.
3. Voor effectieve woordvoering is een goede voorbereiding essentieel. Neem daar dus de tijd voor. Formuleer een kernboodschap en ga na waar het kwetsbare punt zit. Verdiep u in wat leeft bij journalist, deelnemers en doelgroep. Organiseer een oefengesprek. Neem deel aan een mediatraining, werk met factsheets*

over gevoelige thema's en een helder protocol.

* *Factsheet: een handig lijstje met de belangrijkste feiten en cijfers, omdat nu eenmaal niet alles te onthouden is.*

4. Ken uzelf: weet wat u drijft in dit gesprek en wat uw kwaliteiten en valkuilen zijn. Blijf bij uw passie, wees ontspannen, dat is ook belangrijk voor uw non-verbale communicatie.
5. Toon empathie en durf u kwetsbaar op te stellen. Luister, erken en benoem wat de ander bezighoudt. Door op deze manier iets mee te bewegen, ontstaat bij de ander ruimte om naar u te luisteren.
6. Belangrijk! Voer regie op wat u in ieder geval wilt overbrengen. U bent geen lijdend voorwerp. Sla bruggetjes naar uw kernboodschap en bakken waar nodig af.
7. Breng uw verhaal dichtbij. Vertel eventueel iets persoonlijks, werk met voorbeelden en formuleer compact en concreet. ◀

“ZIE MEDIACONTACT NIET ALS
BEDREIGING MAAR ALS KANS”

Geef een kind als Precious (9) een kostbare toekomst!

Zijn moeder noemde hem Precious, kostbaar. Maar ze was te jong om voor hem te zorgen. Zo kwam hij bij Stéphanos. Nu zit hij in de tweede klas. Dankzij zijn sponsor hoort Precious over de Heere Jezus, en heeft hij een toekomst!

Word sponsor vanaf **€ 20** per maand!

Of doneer 4 kinderbijbels voor € 20

Stéphanos
www.stephanos.nl

Ga naar stephanos.nl/ikhelp en word sponsor! Uw gift is welkom op NL74 RABO 0335 3074 50 of via de QR code.

DE PATER
SLOOPWERKEN

ASBEST
SLOOP
BODEM

055 506 14 02
depatersloopwerken.nl

Een keuken van goede huize

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Voltastraat 1, Ablasserdam
078 69 32 541
WWW.HUISMANKEUKENS.NL

De vis rot aan de kop

Op reis in Roemenië. Grote grauwe betonnen flatgebouwen. Kleine binnenplaatsen met verroeste speelwerktuigen voor kinderen. Een lift naar de zesde etage, waar je je niet erg veilig in voelde. Op weg naar de tweekamerwoning van een jonge predikant voor de avondmaaltijd met zijn vrouw en vijf dochters.

Opeens stapte ik weer de tijd van het communisme in Roemenië binnen. Zeker, de situatie daar is sterk verbeterd, maar er is nog veel dat herinnert aan die tijd na de Tweede Wereldoorlog. Ik was met de heer N.J. Teerds op visitatiebezoek voor de Stichting OGO (Stichting Ondersteuning Gereformeerd Onderwijs Oost Europa), die daar het christelijk onderwijs na de val van het communisme ondersteunt. Communisme, Rusland, de associatie is snel gemaakt.

VRAAG

Naar aanleiding van de lezing van Ruslandkenner G. Kessler op de internationale conferentie van de SGP in oktober had ik zijn boek meegenomen: "Rusland, land dat anders wil zijn". Kessler is specialist in Russische geschiedenis en weet waar hij over schrijft. Hij heeft namelijk vanaf 1991 tot 2016 in Moskou gewoond, tot zijn jonge Russische vrouw overleed. U zit met mij misschien ook wel met de vraag: Waarom blijft de Russische bevolking zo passief toekijken bij het optreden van hun leider Poetin in Oekraïne? Kesslers boeiend geschreven boek geeft hier antwoorden op, al stopt de beschrijving net vóór de inval in Oekraïne.

POETIN

In 2000 kwam de nog onbekende Poetin aan de macht. Jong en energiek met een carrière bij de KGB, de Russische geheime dienst, nu de FSB geheten. Er kwam weer orde na de anarchie van de jaren 90, waarbij de Russische bevolking zwaar te lijden had gehad. Maar gaandeweg kreeg Poetin na 2000 bijna dictatoriale macht. Er kwam opnieuw een grote staatscontrole met behulp van de geheime dienst. Oppositie werd in de kiem gesmoord. Geen vrijheid, ook niet van meningsuiting. De Doema (het Russische parlement) werd een applausmachine en de Russen waren weer terug bij af.

Poetin heeft een groep mensen om zich heen die zich onmetelijke rijkdommen toe-eigenen en met veel geld macht kopen en uitdelen aan handlangers. Het is een piramidesysteem waar corruptie de waarheid is. 'De vis rot aan de kop' is het gezegde. Kessler beschrijft vooral de 'ziel van de Russen'. Zij hebben een diepgeworteld wantrouwen jegens politiek en overheid. De Russen voelen zich onmachtig, de geheime dienst is dichtbij en een enkele reis naar de gevangenis behoort zomaar tot de mogelijk-

heden. De angstcultuur overheerst. Het boek leest makkelijk en geeft veel inzicht in de situatie in Rusland.

"Ik wens u gezegende kerstdagen"

OEKRAÏNE

Ondertussen heeft het Oekraïense volk het ook zwaar, heel zwaar! De christen weet dat dictators niet de wereldgeschiedenis bepalen, maar dat kun je als mens niet altijd zo bezien, zeker niet als je in Oekraïne woont. Laat er veel gebed mogen zijn voor dit volk. Maar laten we ook bidden voor het Russische volk!

Bij een drukbezochte verkiezingsbijeenkomst in Utrecht las de voorzitter van de provinciale vereniging Psalm 97. Daar staat het antwoord op de vraag Wie er regeert: "Want Gij, HEERE! zijt de Allerhoogste over de gehele aarde". Ik wens u gezegende kerstdagen toe. ◀

D. VAN MEEUWEN
Partijvoorzitter

STUDIO SGP
Kerstuitzending

Vrijdag 23 december D.V.
LIVE vanaf 19.30 uur

Online te volgen (en terug te kijken) via ons YouTubekanaal

Met onder andere Kees van der Staaij blikken we terug op het afgelopen jaar

Muzikale bijdrage van het Gelders Mannenensamble

Ga voor meer info naar sgp.nl/studio

THEMA
SGP in cliché
Identiteit en imago van de Staatkundig Gereformeerde Partij

wi.sgp.nl

Bestel de nieuwste *Zicht* over identiteit en imago van de SGP via de webshop.

Nog geen abonnee?
Ga naar wi.sgp.nl/zicht.

Word nu abonnee en ontvang deze editie van *Zicht* gratis!

Zicht
WI.SGP.NL

VOLG ONS ONLINE @WISGP

Bereikbaarheid rond jaarwisseling

Het SGP-partijbureau zal rondom Kerst en de jaarwisseling beperkt bereikbaar zijn. Dat geldt voor de periode van vrijdagmiddag 23 december tot en met 3 januari.

Voor ledenmutaties kunt u ons bereiken via administratie@sgp.nl.

AANKONDIGING PARTIJDAG 2023

In 2023 hopen we onze jaarlijkse algemene ledenvergadering te houden op zaterdag 13 mei. Noteer de datum alvast in uw agenda.

Locatie: EXPO Houten

Aanmelding: via de eigen afdeling/kiesvereniging

DINSDAG 21 MAART 2023

Tijdrede SGP Yerseke

Student J.C. Kriekaart

19.30 uur

Yerseke, Oude Boogaert 2, geb. GG

GIFTEN

Op 18 oktober 2022 heeft de Eerste Kamer ingestemd met een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet financiering politieke partijen (Wfpp).

Dit heeft gevolgen voor de openbaarmaking van giften.

Per 1 januari 2023 is de SGP verplicht om alle giften vanaf € 1.000 (per jaar) te melden bij het Ministerie van BZK (dit was € 4.500).

De naam, woonplaats en het bedrag worden gemeld. Deze gegevens zijn daarna door iedereen in te zien.

Als u hierover vragen hebt, kunt u contact opnemen met de financiële administratie van het SGP-bureau: finadm@sgp.nl.

COLOFON

PARTIJBUREAU

E info@sgp.nl

T 010-7200 770

(maandag t/m vrijdag, 9.00-16.30 uur)

LEDEN-ADMINISTRATIE

E administratie@sgp.nl

ADVERTEREN

Treffend & Co

E werner@treffendenco.nl

REDACTIE

E debanier@sgp.nl

CONFERENTIE

20 JANUARI

14u

De Vanenburg, Vanenburgerallee 13, Putten

WIE VOEDT MORGEN DE WERELD?

SPREKERS ZIJN OA:

- Bart Kemp *voorman Agractie*
- Petra Berkhout *landbouw-econome*
- Bert-Jan Ruissen *Europarlementslid SGP*

ook op SGP
YouTube

Aanmelden bij bert-jan.ruissen@ep.europa.eu

SGP EUROPEES
PARLEMENT

Van de redactie

Een nieuwe editie van De Banier staat gepland om te verschijnen op donderdag 19 januari 2023. De kopijdatum daarvoor is 4 januari.

De daaropvolgende uitgaven staat gepland voor 9 februari en 9 maart. Dit zijn meteen de laatste drie edities vóór de verkiezingen.

NB: voor alle in dit blad genoemde data en verwijzingen naar de toekomst geldt: 'Deo volente'.

BEELDVERANTWOORDING

Pagina 1 en 11: Beeld: door WebNL

Pagina 6-8: Beeld door Cees van der Wal Fotografie

Pagina 18-21: beeld privéarchief Gerard Vroegindeweij

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal onterecht is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

Politiek journalist Gerard Vroegindeweyj: "Blijf trouw aan het Woord"

Hij werkt al bijna veertig jaar op de Haagse burelen van het Reformatorisch Dagblad en heeft veel politici en partijen zien komen en gaan. Benieuwd hoe Gerard Vroegindeweyj de SGP ervaart en welke inzichten hij met ons te delen heeft over de relatie tussen pers en politiek. "We kunnen te maken gaan krijgen met een heel ander politiek klimaat."

DOOR PETER SMIT

Gerard staat nog immer enthousiast in zijn vak. Het heeft ook wel te maken met de aard van het beestje, verkapt hij me. Hij is graag bezig. Dat is ook merkbaar in zijn huis en tuin. Gerard, van origine een Brabander, woont met zijn vrouw in Boskoop. Hun zelfgebouwde huis staat op een ruim perceel. Gerard is iedere

zaterdagmorgen in de tuin te vinden. "Even heel wat anders dan letters eten."

Ze hebben vijf kinderen en zes kleinkinderen. Bijna twee jaar geleden raakten ze een van de kleinkinderen kwijt door een ongeval. Iets dat ze iedere dag meedragen. "Het heeft ons heel erg

geraakt. De HEERE heeft ons veel troost gegeven. Tegelijkertijd is het verdriet door dit gemis nog altijd groot."

Gevraagd naar wie hij is, wil Gerard niet onvermeld laten dat hij een zondaar is die van genade mag leven. "Het is een realiteit in mijn leven dat te zien, te

ervaren en rust te vinden bij het kruis van de Heere Jezus. Dat is zo essentieel. We mogen er best wat meer met elkaar over praten. Ik denk dat dit in onze kring te weinig gebeurt. Het geloof krijgt als het goed is ook handen en voeten in dienstbetoon aan de mensen om ons heen.”

U VOLGT DE SGP AL LANGE TIJD. WELKE ONTWIKKELINGEN SPRINGEN HET MEEST IN HET OOG?

“Ik denk aan drie dingen. Er is een volstrekt ander mediabeleid gekomen. Vroeger liepen de SGP'ers microfoons en camera's voorbij, vervolgens was er zo nu en dan sprake van een ontmoeting. Inmiddels beoordeelt de SGP mediaverzoeken op hun merites. Er heeft duidelijk een omslag plaatsgevonden. Ik herinner me nog goed een interview dat de EO had met Bas van der Vlies, bij hem thuis. Dat was indrukwekkend.

Verder is de discussie over godsdienst- en gewetensvrijheid opvallend geweest. Het boek Gerechtigheid verhoogt een volk (2016) heeft daarin een goede rol gespeeld. We geloven dat alleen het geloof in Christus zalig maakt. Tegelijk moet er ruimte zijn om andersoortig geloof te belijden in de samenleving. Het mooiste zou zijn dat iedereen in de samenleving christen is, maar soms moet de overheid iets toelaten dat ze eigenlijk moet weren. Dat schrijven de kanttekenaren bij Mattheüs 19:7. Professor Severijn spreekt dan over de zedelijke draagkracht van het volk waartoe je je als overheid hebt te verhouden.

“WE WORDEN STEEDS MEER ALS APART GROEPJE GEZIEN.”

Ten slotte is er de vrouwendiscussie, waarbij de golven erg hoog zijn gegaan. Het heeft veel mensen beschadigd en geraakt. Ik herinner met nog goed het aftreden van partijvoorzitter Hovius in 1993. Later werden er ook rechtszaken tegen de SGP gevoerd. Het was voor de

partij een moeilijke tijd. De vrouwendiscussie is mijns inziens nog niet tot een goed einde gekomen. Er bestaat veel spanning tussen de partijbeginselen en de feitelijke mogelijkheden die geboden worden om vrouwen op lijsten te plaatsen. Dat zal nog wel even zo blijven, denk ik. Een en ander heeft ook zijn tijd nodig. Het is wel iets waar de SGP nog een keer op door moet gaan. Je kunt niet altijd in die spagaat blijven zitten, dat wordt op den duur wel pijnlijk.”

HOE WORDT DE SGP GEWAARDEERD IN POLITIEK DEN HAAG?

“Ik denk dat het vakmanschap van SGP-politici boven alle twijfel is verheven. Het zijn harde werkers, die goed zijn ingevoerd en goed zijn op de inhoud. Er is respect voor de rol van Kees van der Staij als nestor en 'staatsrechtelijk geweten' van de Tweede Kamer. Het is niet zo dat men hiermee ook positiever staat tegenover inhoudelijke SGP-standpunten. Politici sparen elkaar doorgaans niet, dat hoort bij het vak. Tegelijk zie je dat over de SGP soms wat smalend wordt gedaan als een partij die achterloopt en het licht nog niet gezien heeft.”

Het begrip voor het gedachtegoed van de SGP neemt af.

“Ja, er staat een generatie op 'die Jozef niet gekend heeft' en niet meer weet van de Bijbel, kerkdiensten, geloof, redding, hemel en hel. Voor hen zijn dat vreemde zaken, waar ze geen begrip meer voor kunnen opbrengen. Denk bijvoorbeeld aan de presentatrice die onlangs in een talkshow naar aanleiding van een stukje uit de partijbeginselen over vrouwenemancipatie voorstelde de SGP maar op te doeken. Soms staat men er juist ook opener tegenover dan bijvoorbeeld de generatie van de jaren 60.

Met het toenemend onbegrip wordt de uitdaging om vreedzaam samen te leven groter. Zolang er christelijke partijen in het kabinet zitten, wordt er nog wat tegengas gegeven. Zodra dat voorbij is, kunnen we te maken krijgen met een heel ander klimaat. Daar moeten we wel rekening mee houden. Het is voorspeld door de Heere Jezus dat christenen

vervolgd worden en vanwege het geloof in de gevangenis belanden. Dat overkomt ons nog niet. Wel is duidelijk dat we steeds meer als apart groepje worden gezien.”

“ER STAAT EEN GENERATIE OP DIE 'JOZEF NIET GEKEND HEEFT'.”

WAT IS UW BEELD VAN DE SGP? HEBT U SUGGESTIES?

“Ik denk dat de partij in de achterliggende decennia heel sterk is geprofessionaliseerd. SGP-voorlichter Menno de Bruyne kwam ongeveer tegelijk met mij in Den Haag terecht. Hij heeft heel goed werk verricht voor de partij. Dankzij zijn inzet is er een normale verhouding tussen pers en SGP ontstaan. Houd dit vast.

Blijf als SGP vooral ook jezelf, blijf trouw aan het Woord. De partij hoeft zich niet te schamen voor haar standpunten. Veel SGP-standpunten werden voor de jaren 60 breed gedeeld in de samenleving en hebben door de tijd heen bewezen waardevol te zijn. Als het gaat om ethiek speelt nu bijvoorbeeld de discussie over meerouderschap. Over ouderschap moet nu opeens heel anders gedacht worden, terwijl we niet eens weten wat de gevolgen zullen zijn voor de kinderen.

Voer in de publiciteit een eigen agenda. Zo voorkom je dat je alleen met negatieve dingen in het nieuws komt. Maak daarbij gebruik van onconventionele middelen. In het verleden heeft de SGP mooie dingen gedaan, zoals een abortusactie met kaarsjes op het Plein en een campagne voor trouw. Hiermee zet je de SGP op een heel positieve manier neer. Mooi is dat het rond de Algemene Beschouwingen steeds weer spannend is waarmee de SGP dit keer zal komen. Nu corona achter de rug is, mag het van mij wel weer wat spectaculairder. Denk

Wat te doen met uw vermogen?

Eerst een financieel plan, daarna een goede rendement/risico-analyse. Vertrouwd met uw vermogensvragen, helpen wij u graag met raad en daad.

Richard van Willigen FFP CFP®
Certified Financial Planner

VANWILIGEN

VERMOGENSRAAD BV

www.vermogensraad.nl | 06 53 98 96 04

Vanaf €400,- ex BTW krijgt u inzicht hoe uw financiële toekomst er uit kan zien.

SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

ROEST & MOREE B.V.

denkt graag met u mee...

Automatisering

Het automatiseren van processen d.m.v. robots

Licht- en krachtinstallatie

Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden (LED) verlichting

Fabricage / montage

Kleine staalconstructies, frames, hekwerken, verdiepingsvloeren, transportbokken e.d.

Draai- en freeswerk

Assen, poelies, bussen, e.d.

Machinereparatie

Aanpassen, uitbreiden, repareren, opheffen van storingen (elektrisch, pneumatisch, mechanisch)

Lassen

RVS, staal, ijzer, gietijzer, aluminium

Persluchtinstallatie

Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden

Excenter- of frictiepersen

Repareren of reviseren

✉ Transportstraat 21-23, 2861 DX, BERGAMBACHT

☎ 06 50298488 / 078 6824469

bijvoorbeeld aan de flashmob waarbij Amazing Grace ten gehore werd gebracht in het Kamergebouw.”

WAT IS VOOR JULLIE RICHTINGGEVEND IN HET BRENGEN VAN NIEUWS OVER CHRISTELIJKE POLITIEKE PARTIJEN?

“We willen een betrouwbare krant zijn, dus checken we goed voordat we schrijven. We hebben als redactie een aantal speerpunten. Zo is de vrijheid van onderwijs voor ons een aangelegen punt en ook medische ethiek en zorg voor de schepping. Op dat laatste punt is er iets aan het ontwaken in de achterban van de SGP. We zijn altijd alert op discussies die in politieke partijen worden gevoerd, omdat die uiteindelijk een richting bepalen. Veel dingen moet je tijd gunnen. Zo zijn jongeren op bepaalde punten radicaler dan de oudere generatie. Bij SGP-jongeren is er ook een onderstroom die vindt dat klimaat en milieu veel meer aandacht moet krijgen in de partij.”

HOE VERHOUDEN POLITIEK EN JOURNALISTIEK ZICH TOT ELKAAR?

“Eigenlijk kun je niet zonder elkaar. We hebben politici nodig voor informatie en inzichten. Omgekeerd hebben zij ons nodig om hun boodschap aan de buitenwereld bekend te maken. Daar zit een spanning tussen. Je hebt elkaar nodig, maar moet ook niet bij elkaar op schoot gaan zitten. Ieder moet in zijn eigen rol blijven. Het betekent ook dat het RD de SGP moet kunnen ‘kietelen’ als iets niet goed gaat. Als politici de neiging hebben om bepaalde dingen een beetje weg te

stoppen, dan hebben journalisten juist de neiging om dat breed uit te meten. Zo kan het belangrijk zijn aandacht te geven aan iets waarover de achterban verdeeld is. De krant doet bijvoorbeeld onderzoek op het thema om zo haar lezers te dienen. Tegelijk willen we de SGP niet onnodig schaden. Het debat moet op een waardige manier gevoerd worden.”

WAT VINDT U VAN DE TOON VAN HET DEBAT IN DEN HAAG?

“Na de moord op Pim is er een knop omgegaan. Ook is de Kamerbeveiliging toegenomen. De toon van het politieke debat is erg verslechterd, met name door Wilders, Baudet en consorten. Vroeger gold dat de Kamer liet zien hoe we met elkaar om kunnen gaan. Inmiddels is er vaak sprake van een vechtmentaliteit. Dat heeft ook te maken met ontwikkelingen in de samenleving. Kennelijk vindt een groot deel van de bevolking dat we dit soort politici nodig hebben. Ook in onze achterban neemt de polarisatie helaas toe. Als het buiten regent, dan druppelt het bij het RD en de SGP.”

“INMIDDELS IS ER
VAAK SPRAKE VAN EEN
VECHTMENTALITEIT.”

“JE MOET
OOK WEL
VAN EEN
RELLETJE
HOUDEN.”

WERKWEEK

De werkweek van Gerard Vroegindewij kent een paar vaste momenten. Op maandagmorgen schrijft hij de rubriek Parlementaria, aan de hand van ideeën uit de voorbije week. Op dinsdag is er redactievergadering politiek. Vrijwel iedere morgen werkt hij mee aan de productie van de dagkrant. Verder wordt de agenda bepaald door de actualiteit. Een debat, een commissievergadering, een persconferentie, overleg in Apeldoorn... “Het is heel dynamisch en onvoorspelbaar. Je bent eigenlijk altijd met nieuwe dingen bezig. Je zit hier in Den Haag dicht bij de bronnen en ontmoet vaak interessante mensen. Je moet ook wel van een relletje houden en genieten van taal en debatten. Soms duurt zo’n debat ellenlang. Als het heel saai wordt, heb je altijd je telefoon nog...”

DR. R. Vliegenthart over: DE INVLOED VAN MEDIA OP POLITICI EN BURGERS

DOOR FEMKE VAN AMERONGEN

Even waan ik mij weer in de collegebanken in een van de oude panden van de Universiteit van Amsterdam. Termen als *'publieke agendasetting'* en *'symbolische politieke agenda'* vliegen me om de oren. Ik prees me gelukkig met professor Rens Vliegenthart, die deze stof op een buitengewoon interessante manier kon uitleggen. Voor deze *Baniereditie*, die in het teken staat van de media, zocht ik hem weer op. U krijgt een minicollege over de invloed van media op burgers en politici...

WAAROM IS AGENDASETTING EEN BELANGRIJK ONDERWERP VOOR DE 'GEWONE BURGERS'?

"Agendasetting¹ is een interessant mechanisme dat bepaalt over welke onderwerpen maatschappelijke debatten worden gevoerd en waarmee zowel wij als burgers als ook politici bezig zijn. Het is een van de duidelijkste manieren waarop media invloed op ons uitoefenen."

IN UW COLLEGES HEBT U HET VEEL GEHAD OVER 'POLITIEKE AGENDASETTING' EN 'PUBLIEKE AGENDASETTING'. KUNT U EENS UITLEGGEN WAT DEZE DEFINITIES BETEKENEN?

"*Politieke agenda setting* refereert aan de invloed van de media-agenda op de politieke agenda. Kort gezegd: als een bepaald onderwerp veel aandacht in de media krijgt, zullen politici ook aandacht aan die onderwerpen besteden. Het duidelijkst zie je dat terug in Kamervragen² – die zijn heel vaak direct ingegeven door mediaberichtgeving.

Publieke agendasetting gaat over de invloed van media op het publiek. Ook hier geldt: hoe meer aandacht media besteden aan een onderwerp, hoe prominenter dit onderwerp voor burgers wordt. Dit kan indirect verregaande gevolgen hebben. Zo zien we dat het belang dat we aan onderwerpen hechten van invloed is op onze stemkeuze.

Een recent voorbeeld is de stikstofdiscussie en de toegenomen electorale steun voor de BoerBurgerBeweging

(BBB). Doordat stikstof uitvoerig in de media aan bod kwam, werd dit voor veel mensen ook een belangrijker onderwerp en wegen ze dit onderwerp ook zwaarder mee als hen gevraagd wordt naar hun stemvoorkeur en daar profiteren partijen van die zich sterk op dit onderwerp profileren."

HOE VERHOUDEN PUBLIEKE AGENDASETTING EN POLITIEKE AGENDASETTING ZICH TOT ELKAAR?

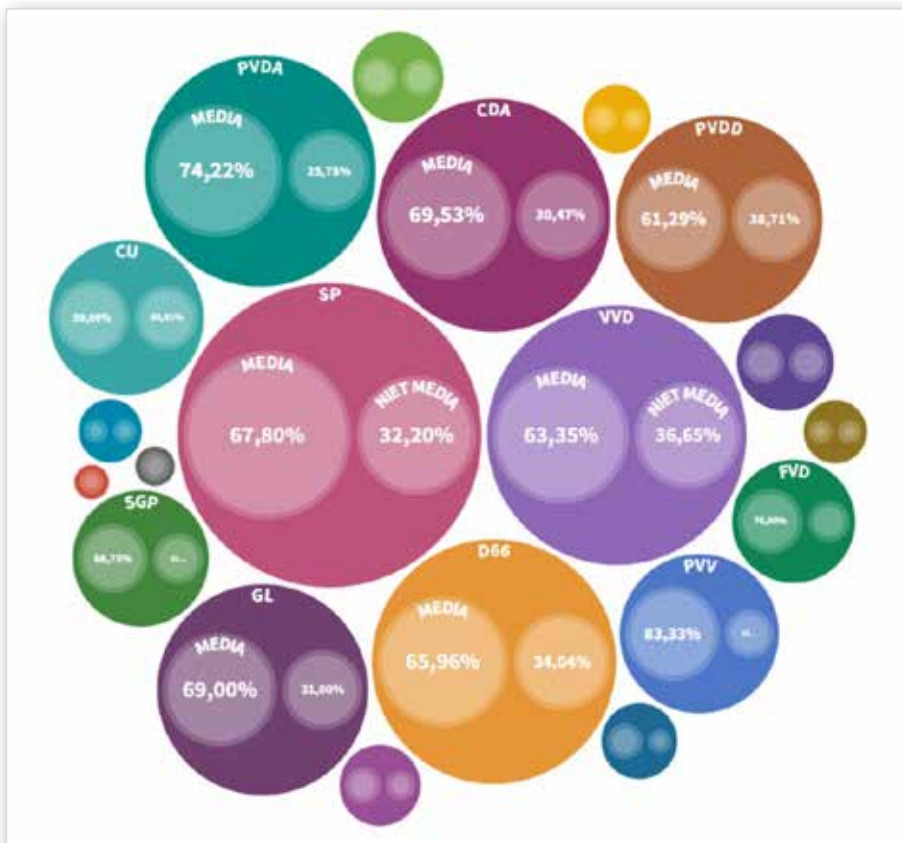
"Publieke agendasetting gaat over invloed van media op burgers en politiek agendasetting over invloed van media op politiek. Beiden veronderstellen een vergelijkbaar mechanisme en laten allebei zien hoe belangrijk aandacht is."

WE ZIEN DUS DAT MEDIA MACHT HEBBEN OVER DE POLITIEKE AGENDA. HOE VER GAAT DIE MACHT?

"We vinden tamelijk consistent dat met name de 'symbolische' politieke agenda door media wordt bepaald. Deze symbolische agenda omvat bijvoorbeeld Kamervragen maar ook parlementaire debatten. Hoewel dit belangrijke manieren zijn waarop politici

1 Agendasetting: een Engelse term om uit te drukken dat er strategisch aandacht wordt besteed aan een onderwerp door het met hoeveelheid en regelmaat in het middelpunt van de belangstelling te plaatsen.

2 Kamervragen: in de gereedschapskist van de Tweede (en Eerste) Kamer zit het 'vragenrecht'. Door schriftelijke of mondelinge vragen te stellen, kunnen Kamerleden aan informatie komen die hen kan helpen in het beoordelen van de plannen van het kabinet.

◀ *Het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (SVDJ) laat bij dit onderwerp een grafische weergave zien op basis van gegevens uit 2021 (bron: openkamer.org). "Deze grafiek laat per partij zien hoeveel Kamervragen een media-aanleiding hebben en hoeveel een ander soort bron aanhalen, zoals bijvoorbeeld een ngo, of een academisch onderzoek. Hoe meer vragen een partij stelt, hoe groter de cirkel." Het aandeel van de SGP is in het tweede beeld uitgelicht.*

belang hechten aan mediaberichtgeving, bijvoorbeeld omdat zij in een positie zijn waarin die berichtgeving bijdraagt aan hun positie – en bijvoorbeeld kan leiden tot een hogere plek op de partijlijst bij verkiezingen. Soms kan het ook strategisch zijn niet te veel aandacht aan onderwerpen te besteden, bijvoorbeeld omdat een partijgenoot verantwoordelijk is voor het betreffende onderwerp als lid van de regering. In dat soort gevallen kan aanvullende politieke aandacht schadelijk zijn en kan het strategisch handig zijn de berichtgeving te negeren."

TOT NU TOE HEBT U GESTELD DAT MEDIA INVLOED KUNNEN UITOEFENEN OP DE SYMBOLISCHE POLITIEKE AGENDA. MAAR KAN MEDIA-AANDACHT OOK INVLOED UITOEFENEN OP POLITIEK BELEID? ZO JA, HEBT U DAARVAN EEN VOORBEELD?

"Zoals eerder gezegd, speelt media-aandacht met name een rol als het aankomt op de inhoud van de symbolische politieke agenda. Toch zijn er ook voorbeelden waarin media ook daadwerkelijk beleid beïnvloeden. Een mooi voorbeeld wordt gegeven in het onderzoek van Lotte Melenhorst. Zij laat zien dat mediaberichtgeving in bepaalde gevallen een substantiële invloed op steun voor beleidsmaatregelen kan leveren. Een mooi voorbeeld is de wet op de normering van topinkomens⁴ uit 2012, waar die invloed duidelijk traceerbaar is."

zich profileren en duidelijk maken wat zij belangrijk vinden, zijn deze vragen en debatten vaak zonder (directe) beleids- of wetgevingsconsequenties. De invloed op daadwerkelijk beleid is voor media veel kleiner.

Wat we ook zien is dat politici media-aandacht strategisch gebruiken. Op het moment dat journalisten schrijven over een onderwerp dat hen goed ligt, zullen ze de aandacht aangrijpen om hun eigen punten te maken. Dat relativeert het beeld van de erg 'machtige' media."

POLITICI ZOUDEN DE MEDIA OOK KUNNEN NEGEREN EN HUN EIGEN AGENDA NASTREVEN. WAAROM LATEN POLITICI HUN AGENDA DAN TÓCH BEPALEN DOOR DE MEDIA?

"Voor politici heeft mediaberichtgeving een signaalfunctie. Zij leiden daaruit af wat belangrijk is. Dit kan zijn omdat zij denken dat journalisten een goed idee hebben van wat er leeft onder de bevolking. Het informeert hen dus over

onderwerpen die vanuit het idee van vertegenwoordiging van de bevolking politieke aandacht verdienen. Ook weten zij dat onderwerpen die eenmaal in het nieuws zijn ook daarna een goede kans hebben om in het nieuws voor te komen – en zij met een politieke reactie ook media-aandacht voor zichzelf kunnen creëren."

POLITICI MOETEN DUS WAT MET MEDIA-AANDACHT. HOE KUNNEN POLITICI REAGEREN OP MEDIA-AANDACHT?

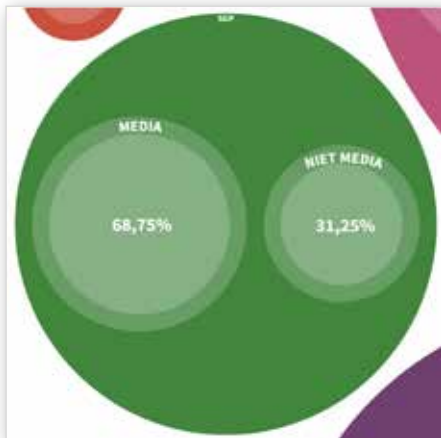
"Dat kan op veel manieren – institutioneel³, door bijvoorbeeld het stellen van Kamervragen. Niet institutioneel, door zelf media-aandacht te zoeken voor het onderwerp door bijvoorbeeld op sociale media uitspraken te doen of interviews te geven."

WAAROM REAGEREN NIET ALLE POLITICI HETZELFDE OP MEDIA-AANDACHT?

"Dat heeft een aantal redenen. De eerste is dat sommige politici meer

3 Institutioneel: Op een institutionele manier reageren, is het gebruikmaken van het instituut waar zijn lid van zijn, namelijk de Tweede Kamer. Niet-institutioneel is dan ook het reageren via andere kanalen ((sociale) media) dan via het officiële instrument van de Kamervragen.

4 Wet normering topinkomens: afgekort Wnt, is een wet die is gemaakt om de beloning van topambtenaren aan een maximum te binden. Topambtenaren mogen niet meer verdienen dan een minister.

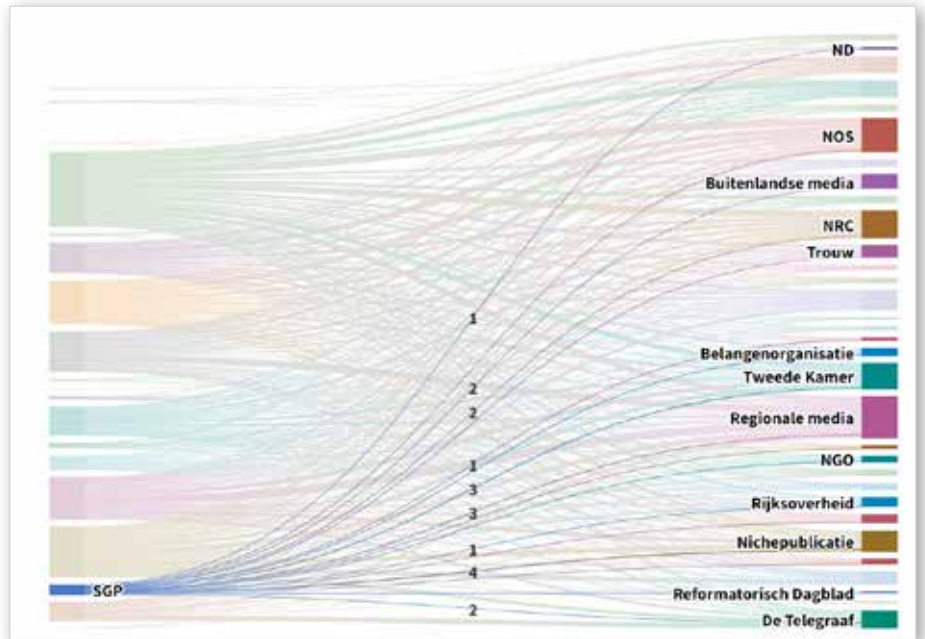
Het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (SVDJ) laat bij dit onderwerp een grafische weergave zien op basis van gegevens uit 2021 (bron: openkamer.org). "Deze grafiek laat per partij zien hoeveel Kamervragen een media-aanleiding hebben en hoeveel een ander soort bron aanhalen, zoals bijvoorbeeld een ngo, of een academisch onderzoek. Hoe meer vragen een partij stelt, hoe groter de cirkel." Het aandeel van de SGP is in het tweede beeld uitgelicht.

ALS MEDIA DE POTENTIE HEBBEN OM BELEID TE BEÏNVLOEDEN, HEBBEN ZE VEEL MACHT. WIE CONTROLEERT DE MACHT VAN DE MEDIA? KAN DE MACHT VAN DE MEDIA INGEPERKT WORDEN?

"Vrijheid voor journalisten om hun werk uit te oefenen is een groot ding. Ik zou de (al)macht van traditionele media wel wat relativeren en zie geen directe noodzaak om deze macht in te perken. Het is natuurlijk wel goed dat er ook hier controlerende mechanismes aanwezig zijn om uitwassen te voorkomen. Deels vinden we die in wetgeving en bijvoorbeeld het Commissariaat voor de Media, maar ook in zelfregulering door bijvoorbeeld ombudspersonen⁵ en de Raad voor de Journalistiek."

MEDIA HEBBEN OOK EEN BELANGRIJKE CONTROLERENDE TAAK TEN OPZICHTE VAN DE POLITIEK. HOE VER GAAT DEZE TAAK EN WAAROM IS DEZE TAAK BELANGRIJK?

"Voor veel mensen zijn media de belangrijkste bron van informatie over politiek

De interactieve grafieken zijn te bekijken op: svdj.nl/nieuws/de-journalist-onderzoekt-het-kamerlid-stelt-vragen-bepalen-media-zo-het-politieke-debat/

en besluitvorming. Media fungeren traditioneel gezien als een waakhond in het democratische bestel. Zij spelen een onmisbare rol door middel van het kritisch volgen van degenen die een machtspositie hebben. Dat doen ze door het informeren van een breder publiek over mogelijke misstanden. Op deze manier kunnen wij als burgers op basis van relevante informatie een oordeel vellen over het functioneren van politici en dat ook in bijvoorbeeld onze stemkeuze meewegen."

TEN SLOTTE, ZIJN MEDIA EEN KANS OF BEDREIGING VOOR POLITICI?

"Beide – media bieden kansen om onderwerpen te agenderen, maar een te grote en eenzijdige focus op media kan ook zorgen voor hijgerige politiek waarin de waan van de dag regeert."

“MEDIA FUNGEREN ALS EEN WAAKHOND”

Informatie over dr. Vliegenthart

Prof. dr. Vliegenthart is sinds juli 2022 hoogleraar en leerstoelhouder Strategische Communicatie aan Wageningen University & Research (WUR). Zijn onderzoek richt zich op media-inhoud en -effecten, zowel op burgers en publieke opinie, als op politici en politieke besluitvorming. Op dit moment werkt hij onder andere in een landenvergelijkend onderzoek naar 'weerstand tegen kennis'.

Vliegenthart is ook redacteur van het populairwetenschappelijke blog *StukRood-Vlees*. Daarnaast is hij lid van de Wetenschappelijke Adviesraad van NWO-Sociale en Geesteswetenschappen en van de Communicatieraad van het Centraal Bureau voor de Statiek (CBS).

Zie voor meer informatie over de auteur is te vinden op de website van WUR

Zet meer schijnwerpers op Brussel

Nederland heeft vele bevoegdheden overgedragen aan Brussel. Maar denkt u dat de journalisten zijn meegegaan in die trend? Helaas niet. Gevolg: veel Nederlanders weten te weinig of te laat van EU-besluiten die hen wél raken.

DOOR BERT-JAN RUISSEN
LID VAN HET EUROPEES PARLEMENT

Een rij wachtende journalisten met microfoons en lampen: dat is heel normaal in de Tweede Kamer. De pers wil alles weten over een meningsverschil of een maatregel. 's Avonds spreken dezelfde journalisten en politici erover aan de tafels van de talkshows.

Zulke taferelen zien we niet in het Europees Parlement. Zelfs niet toen het Europarlement instemde met een fonds van 800 miljard euro, waarvan de ontvangers geheim blijven. Namens de SGP stemde ik tegen, als een van de weinigen. "Waar zijn de camera's nu?", dacht ik toen. Want als de schijnwerpers van pers en publiek op deze besluiten zouden komen, zouden wel meer Parlementsleden tegen hebben gestemd. Brussel lijkt verdacht veel op Den Haag. Er worden verstandige besluiten genomen, maar regelmatig ook heel onverstandige.

Het is een feit dat weinig journalisten de EU volgen. Het aantal uit Nederland daalde zelfs tot inmiddels slechts een tiental. Voor

media is Brussel te duur of te ingewikkeld. Je moet als Europa-correspondent tegenwoordig ook welhaast drie hoofden hebben: velen moeten ook even de NAVO en heel België beschrijven. Alles goed volgen is praktisch onmogelijk. Vooral door het vele reizen naar Straatsburg, Luxemburg en andere oorden waar EU-raden plaatsvinden.

Zonder de spotlights groeit de invloed van lobbyisten in de donkere wandelgangen. Die zien we inderdaad volop, ook van milieuorganisaties. Joris Luyendijk beschrijft dat treffend in zijn boekje over pers en politiek. Je hebt het niet van mij, maar...: "Terwijl 90 procent van het politieke nieuws gaat over het Binnenhof en misschien 10 procent over Brussel en de ambtenarij, besteden lobbyisten dus juist 90 procent van hun tijd en energie aan Brussel en de ambtenarij, en hooguit 10 aan de Haagse poppetjes".

Journaliste Lise Witteman ziet als freelancejournalist in Brussel "hoe

Bert-Jan Ruissen in gesprek met video-journalist Brendan van Mil (website *Brusselse Nieuwe*) in Straatsburg.

enorm groot dit braakliggend journalistieke landschap daadwerkelijk is. En hoe gênant het is dat wij als media op dit vlak onze democratische rol volledig laten verpieteren", schreef ze vorig jaar op site Villamedia.

Ik roep daarom Nederlandse hoofdredacteuren op meer oog te hebben voor Europese besluitvorming. De EU beslist elke dag over ons leven en ons geld. Maak zichtbaar wat er gebeurt, wat er goed gaat en wat er mis gaat met de bevoegdheden die Nederland overdroeg.

Zonder twijfel zou dat duidelijker maken waarom onze partij al tijden bepleit om grenzen te stellen aan de EU. ◀

“WEINIG
JOURNALISTEN
VOLGEN DE EU.”

Lunteren, Holland Tel. 0342-415728

Ga voor industriële automatisering naar **Hematech**

Wij ontwikkelen en installeren besturingen voor machines, lossen storingen op en voeren onderhoud uit. Hematech bestaat uit een team van professionals, die al jaren in het vakgebied werkzaam zijn.

Besturings-systemen programmeren

Verhelpen van storingen

Onderhouden en optimaliseren

Maasdijk 27, 4261 AC Wijk en Aalburg
info@hematech.nl | www.hematech.nl

'passend advies voor ZP-ers'

'eerlijk advies voor particulieren'

'duidelijk advies voor het MKB'

VERZEKERINGEN VOOR

ZP

PARTICULIEREN

MKB

Zuiderzeestraatweg 135c - 3849 AC Hierden - T 0341 - 45 13 60 , Stakenbergweg 154 - 8075 RB Elspeet - M 06 - 51 15 75 52
herman@kantoorvandenbergh.nl - kantoorvandenbergh.nl

DE VOOR- EN NADELEN VAN DE MODERNE MEDIA IN HET POLITIEKE DEBAT

In de hedendaagse politiek spelen moderne media een steeds grotere rol. Politici zijn druk met twitteren, tiktokken, instagrammen en doen veel moeite om hun publiek op deze nieuwe manieren te bereiken. Dit maakt dat politici zelf ook volop in de schijnwerpers staan.

AARNOUT VAN GELDER
COMMISSIElid BINNENLAND

In de negentiende eeuw was het parlement een plaats waar deftige heren in betrekkelijke rust konden beraadslagen over het landsbelang. De opkomst van de moderne media en technieken voor massacommunicatie veranderde dit. De nadruk kwam steeds meer te liggen op de uiterlijke presentatie van politici. Politici die op een aanstekelijke manier hun verhaal wisten te vertellen, kregen meer stemmen dan de politici bij wie de presentatie aan de saaie kant was, maar die inhoudelijk een samenhangender boodschap hadden. Sinds de opkomst van het internet en de sociale media is dit effect alleen nog maar versterkt.

MAKE-UP

De moderne media veranderden de aard van het politieke debat wezenlijk. Dit wordt geïllustreerd door een bekende gebeurtenis uit de Verenigde Staten: het eerste live op televisie uitgezonden debat tussen twee presidentskandidaten, John F. Kennedy en Richard Nixon in 1960. Kennedy pakte dit, zo bleek achteraf, handiger aan dan Nixon. Hij maakte gebruik van de make-up, terwijl Nixon dat weigerde. Nixon kwam bovendien net terug van een ziekenhuisopname en zag er niet fit uit. Kennedy liet daarentegen een veel betere indruk achter. Na afloop van het debat werd onder het publiek gepeild welke kandidaat men het beste vond. De televisiekijkers kozen voor Kennedy, terwijl degenen die het debat alleen via de radio

gevolgd hadden, stelden dat beide kandidaten even sterk waren.

GLAS

Zoals het voorbeeld van Kennedy en Nixon laat zien, is het gevaar aanwezig dat de uiterlijke presentatie beslissend wordt en niet de inhoud. Dit is een reden om kritisch te zijn op de rol die de media nu spelen in het debat. Anderzijds is openheid een belangrijk onderdeel van de democratie. Niet voor niets bevat het (oude) gebouw van de Tweede Kamer zoveel glas: dit moet doorzichtigheid en transparantie uitstralen. Het volk mag zien en kan zien wat haar vertegenwoordigers in Den Haag doen. En via de moderne media zijn politici zichtbaarder dan ooit.

BEWUST

De grote invloed van de media vraagt wel om verantwoordelijkheidsbesef. De media zelf, maar ook politici en kiezers, moeten zich bewust zijn van de grote impact die de media kunnen hebben en moeten er daarom op een bewuste manier gebruik van maken. Verder geldt dat zowel media, politici als de kiezers ervoor moeten waken dat het vooral nog om de uiterlijke presentatie en niet meer om de inhoud gaat. Wanneer dit gebeurt kunnen de moderne media zeker een positieve bijdrage leveren aan de zichtbaarheid van de politiek.

TERUGBLIK OP 2022

De SGP-kroniek van 2022. In deze terugblik een beperkte selectie van wat ons landelijk bezighield. ◀

DOOR SJON VAN DER REE DOOLAARD

Januari

- ▶ Wetenschappelijk instituut voor de SGP publiceert *Gendergelijkheid. Transgenderpersonen tussen ideologie en compassie.*
- ▶ Start kabinet-Rutte IV

Maart

- ▶ 16 maart: gemeenteraadsverkiezingen met tientallen SGP-zetels winst
- ▶ Extra aandacht voor defensie n.a.v. inval van Rusland in Oekraïne. Chris Stoffer komt met een initiatief voor een Nationale Defensiewet
- ▶ Debatten maximale beraadtermijn bij abortus en verstrekken abortuspil via huisarts

Februari

- ▶ Aangenomen motie Van der Staaij-Omtzigt over intrekken 2G-wetsvoorstel

April

- ▶ Rody van Heijst is de nieuwe voorzitter SGP-jongeren

Mei

- ▶ 14 mei: jaarlijkse partijdag in Nieuwegein
- ▶ Pleidooi Bert-Jan Ruissen (Europees Parlement) tegen antisemitisme (in schoolboeken)

Juni

- ▶ Stikstofdebatten starten op initiatief van Roelof Bisschop. (Boerenprotesten)
- ▶ 25 juni: SGP-Familiedag in Archeon.
- ▶ Kees van der Staij op bezoek bij de koning.

Juli

- ▶ SGP-fractie is 100 jaar in de Tweede Kamer

September

- ▶ Schrijver Arnon Grünberg loopt stage bij Tweede Kamerfractie
- ▶ Debat over transgenderwet
- ▶ Ruissen ageert in Europees Parlement tegen abortus als mensenrecht en komt op voor leven
- ▶ Algemene politieke beschouwingen in Tweede en Eerste Kamer (Westerscheldetunnel tolvrij)

Augustus

- ▶ Tweede Kamer onderbreekt zomerreces vanwege hoofdpijndossiers: stikstof, koopkracht en asiel

Oktober

- ▶ Oprichting netwerk SGP Next.

November

- ▶ Week en mars voor het leven
- ▶ SGP laat opinieonderzoek doen naar gratis relatietherapie
- ▶ Door mkb-debat, geïnitieerd door Chris Stoffer, komen 21.000 bedrijven in aanmerking voor steun. Ook steun in Eerste Kamer
- ▶ Bert-Jan Ruissen krijgt meerderheid Europees Parlement achter plan om wolven minder te beschermen en daardoor schapen en kalveren beter te beschermen.

Pro Life, de christelijke zorgverzekeraar

Waar geloof en gezondheid samenkomen

Maandpremie zonder korting voor vrijwillig eigen risico

- Principe Polis Budget: **€ 131,95**
 - Principe Polis: **€ 137,95**
- Meer informatie: prolife.nl/sgp

Als christelijke zorgverzekeraar brengen we geloof en gezondheid samen. We zetten ons in voor bescherming van het leven. We werken aan inzicht, behoud en kwaliteit van christelijke zorg. En we moedigen mensen aan om geloof en gezondheid een plek te geven in hun leven.

Met uw keuze voor Pro Life maakt u mooie dingen mogelijk.

- Steun voor medisch-ethisch onderzoek vanuit een christelijke kijk. Zorg rondom het levenseinde. En hulp van een vertrouwensarts bij levensvragen.
- Steun voor Ikzoekchristelijkehulp.nl. Afspraken met christelijke zorgverleners. En vergoedingen voor christelijke zorg in onze aanvullende verzekeringen.
- Aandacht voor sterke relaties, ouder worden en geloof en gezondheid. Met informatie, podcastseries, gesprekskaartjes en nog veel meer.

Stap uiterlijk 31 december over via:
prolife.nl/sgp

PRO LIFE
De christelijke zorgverzekeraar

De sigaar

DOOR MENNO DE BRUYNE

Een van de allerbeste en productiefste historici van de vorige eeuw was professor A. van Deursen. Hij was hoogleraar nieuwe geschiedenis aan de VU in Amsterdam, dé kenner van de 16e en 17e eeuw.

Professor Van Deursen keek niet alleen terug, hij had eveneens een vooruitziende blik. In 1994 hield hij de vermaarde Huizingalezing aan de Universiteit van Leiden. Tijdens die lezing sprak Van Deursen de volgende woorden uit:

“Weldra komt de tijd waarin de grens tussen goed en kwaad beschreven kan worden met één zinnetje: verboden te roken!”

Ik kan me voorstellen dat er bij de droge manier van uitspreken op de toon zoals Van Deursen dat kon, in de Pieterskerk in Leiden gegniffeld is door het hooggeleerd publiek. Zo van: leuk bedacht, maar zo ver komt het natuurlijk nooit.

“Dat weggehaalde schilderij met rokende oude mannen aan de Leidse universiteit zit mij niet lekker. De weghalers zeiden achteraf dat het een daad van ironie was. Ironie is altijd een prettige boom om achter weg te duiken. Maar er komt een heuse ‘divers samengestelde’ commissie om het geval te onderzoeken, en de voorzitter van het college van bestuur heeft gezegd dat ‘inclusiviteit een van onze belangrijkste opdrachten’ is. Boer, pas dan maar op je kippen.

Dat oude mannen weg moeten, zijn we inmiddels gewend. Ik bleef steken bij het grensoverschrijdende karakter van hun sigaren. Het was dus geen echte, maar alleen overdrachtelijke rook, waardoor decaan Joanne van der Leun was gekwetst. In 1985 was het huis te klein omdat minister Brinkman van Cultuur

KWETSEND

Welnu, uitgerekend aan de Universiteit van Leiden bleek ruim een maand geleden dat Van Deursen gelijk had. Daar is een schilderij verwijderd dat er al jaren hing. Waarom? Er staan zes rokende universiteitsbestuurders uit het verleden op. Een studente en haar decaan vonden het doek kwetsend. Op mijn bureau staat nog steeds een klein asbakje, als hommage aan senator en vriend Gerrit Holdijk.

De geurige rook kringelde vanachter stapels boeken onze werkkamer in.

Heerlijk! Nu zou hij uit het gebouw worden verwijderd.

In *de Volkskrant* van de 25e van de slachtaand ging columnist Martin Sommer ook in op de ‘affaire’. Een paar treffende citaten:

de P.C. Hooftprijs niet wilde uitreiken aan Hugo Brandt Corstius omdat die ‘het kwetsen tot instrument’ had gemaakt. Kwetsen mocht destijds in de kunst, nee: het móést, maar vooral mocht de staat zich nergens mee bemoeien.

Tijden veranderen en decanen storen zich al aan geschilderde rook. Kunst mag niet langer kwetsen en de overheid bemoeit zich er intensief mee. Zo is er al een paar jaar de Code Diversiteit en Inclusie van de Raad voor de Kunst. Zonder aantoonbare diversiteit en inclusie geen subsidie, is de regel. Musea weten niet beter of ze moeten een slavernijtentoonstelling inrichten, en net als de kunst is ook het vak geschiedenis een vorm van openbaar vermaan geworden en niet langer een ding van zichzelf.”

de Volkskrant

► Welkom op de apenrots

Als alles goed gaat, hoop ik op woensdag 28 en donderdag 29 december geïnteresseerden kennis te laten maken met de apenrots waar de Tweede Kamer nu is gehuisvest. De rondleiding begint als vanouds met een korte rondleiding door het oude centrum. Inschrijven? Mail, app of bel: mdebruyne@tweedekamer.nl en 06 12541 741.

10 JAAR GARANTIE OP ONZE MONTAGE

Perfect eindresultaat door onze vakmensen

Als familiebedrijf verkopen wij niet alleen keukens, wij monteren en installeren ze ook. Door onze vakmensen met hart voor de zaak. Of beter gezegd: hart voor uw keuken. Ze leveren uitsluitend kwaliteit en zijn pas tevreden als alles perfect is afgewerkt en alle apparatuur werkt zoals het hoort. Wij geven dan ook met een gerust hart tien jaar garantie op onze montage, zodat u onbezorgd kunt genieten.

Ruim 2130 beoordelingen
Qasa.nl | december 2022

DB KEUKEN
GROEP

dbkeukengroep.nl/beloftes